ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Κοινοποίηση προς την ΕΕ Σχεδίου Μέτρων αναφορικά με τις χονδρικές Αγορές Διασύνδεσης Δημόσιων Σταθερών Δικτύων (αγορές υπ' αρ. 8, 9 και 10 Σύστασης Ευρωπαϊκής Επιτροπής) σύμφωνα με το Άρθρο 7 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ

Αύγουστος , 2006

Μαρούσι

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

Πίνακας Περιεχομένων

1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ 11

2.ΣΧΕΔΙΟ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ 15

2.1.Εισαγωγή 15
2.1.1. Στόχοι βάσει του νέου Κανονιστικού Πλαισίου Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών 15
2.1.2. Κανονιστικό Πλαίσιο 15
2.1.3. Διαδικασία ΕΕΤΤ 17
2.2.ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ 19
2.2.1. Πλαίσιο 19
2.2.2. Πεδίο Έρευνας 22
2.2.3. Η διάρθρωση της αγοράς 23
2.2.3.1. Οι παίκτες της αγοράς 23
2.2.3.2. Ροή κίνησης και πληρωμών 24
2.2.4. Οριοθέτηση μεταξύ εκκίνησης κλήσεων, τερματισμού και διαβίβασης 28
2.3.ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΚΛΗΣΕΩΝ 32
2.3.1. Εισαγωγή 32
2.3.2. Άμεσοι τιμολογιακοί περιορισμοί 33
2.3.2.1. Δυνατότητα υποκατάστασης χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης και υπηρεσιών πρόσβασης και εκκίνησης που παρέχονται για ιδία χρήση 33
2.3.2.1.1. Δυνατότητα υποκατάστασης ζήτησης από πλευράς χονδρικής 33
2.3.2.1.2. Δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής 38
2.3.2.1.3. Συμπέρασμα 38
2.3.3. Μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά ή πολλαπλές αγορές μεμονωμένων δικτύων; 39
2.3.3.1. Δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης σε επίπεδο χονδρικής 39
2.3.3.2. Δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής 41
2.3.4. Έμμεση Τιμολογιακή Πίεση από το Επίπεδο Λιανικής 41
2.3.5. Σχετική γεωγραφική αγορά 43
2.3.6. Γενικό Συμπέρασμα 43
2.4.ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΛΗΣΕΩΝ 45
2.4.1. Εισαγωγή 45
2.4.2. Άμεσες τιμολογιακές πιέσεις 47
2.4.2.1. Υποκαταστασιμότητα μεταξύ υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών 47
2.4.2.1.2. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς ζήτησης σε επίπεδο χονδρικής 48
2.4.2.1.3. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο Χονδρικής 51
2.4.2.1.4. Εφαρμογή των Κριτηρίων του Άρθρου 7 στον Τερματισμό Κλήσεων σε Παρόχους Υπηρεσιών 52
2.4.2.1.5. Συμπέρασμα 53
2.4.2.2. Ενιαία αγορά τερματισμού ή αγορά τερματισμού ανά δίκτυο 53
2.4.2.2.1. Τερματισμός κλήσεων σε τελικούς χρήστες 53

2.4.3. Ένταξη του αυτό-παρεχόμενου τερματισμού στη σχετική αγορά για τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες 56
2.4.4. Σχετική γεωγραφική αγορά 57
2.4.5. Γενικό Συμπέρασμα 57
2.5.ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΒΙΒΑΣΗΣ 59
2.5.1. Εισαγωγή 59
2.5.2. Υποκαταστασιμότητα διαβιβαστικών υπηρεσιών διασύνδεσης και υπηρεσιών μεταφοράς από σημείο σε σημείο χωρίς δυνατότητα μεταγωγής μεταξύ διαβιβαστικών κέντρων μέσω εναλλακτικών ευκολιών 61
2.5.2.1. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς ζήτησης στο επίπεδο χονδρικής 62
2.5.2.2. Υποκατασταστιμότητα από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής 63
2.5.2.3. Συμπέρασμα 65
2.5.3. Η σχετική αγορά είναι μια αγορά πολυδικτυακή; 65
2.5.4. Ένταξη της αυτό-παρεχόμενης διαβίβασης στη σχετική αγορά υπηρεσιών διαβίβασης 66
2.5.5. Η σχετική γεωγραφική αγορά 68
2.5.6. Γενικό συμπέρασμα 68
2.6.ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ 70
2.6.1. Ιστορικό 70
2.6.2. Αγορά Εκκίνησης Κλήσεων 72
2.6.2.1. Μερίδια Αγοράς 73
2.6.2.2. Φραγμοί Εισόδου και Δυνητικός Ανταγωνισμός 74
2.6.2.3. Ισχύς επί των Τιμών 76
2.6.2.4. Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς 76
2.6.2.5. Ουσιαστικά πλεονεκτήματα ενός παρόχου έναντι των ανταγωνιστών του 77
2.6.2.6. Αρχικά Συμπεράσματα 78
2.6.3. Αγορά Διαβίβασης 78
2.6.3.1. Μερίδια Αγοράς 79
2.6.3.2. Φραγμοί Εισόδου και Δυνητικός Ανταγωνισμός 80
2.6.3.3. Ισχύς επί των Τιμών 81
2.6.3.4. Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς 82
2.6.3.5. Αρχικά Συμπεράσματα 82
2.6.4. Αγορά Τερματισμού Κλήσεων 83
2.6.4.1. Μερίδια Αγοράς 84
2.6.4.2. Φραγμοί Εισόδου 84
2.6.4.3. Ισχύς επί των Τιμών 85
2.6.4.4. Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς 87
2.6.4.5. Αρχικά Συμπεράσματα 88
2.6.5. Πρακτικές που Βλάπτουν τον Ανταγωνισμό σε όλες τις Αγορές Διασύνδεσης 89
2.7.ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ – ΑΓΟΡΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ 92
2.7.1. Κανονιστικό Πλαίσιο 92
2.7.2. Ανάγκη Ex ante Ρύθμισης 92
2.7.3. Προβλήματα Ανταγωνισμού 94
2.7.3.1. Άρνηση συναλλαγής / άρνηση πρόσβασης 95
2.7.3.2. Κάθετη επέκταση με άλλα μέσα πλην της τιμολόγησης 97
2.7.3.3. Κάθετη επέκταση μέσω τιμολόγησης 98
2.7.4. Δυνατές Κανονιστικές Υποχρεώσεις Βάσει της Οδηγίας για την Πρόσβαση 100

2.7.4.1. Υποχρέωση διαφάνειας 101
2.7.4.2. Υποχρέωση αμεροληψίας 101
2.7.4.3. Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού 101
2.7.4.4. Υποχρέωση πρόσβασης ή χρήσης ειδικών υποδομών δικτύου 102
2.7.4.5. Υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης 102
2.7.5. Υφιστάμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις 103
2.7.6. Κατευθύνσεις για την Επιλογή Υποχρεώσεων 109
2.7.6.1. Υποχρεώσεις βασιζόμενες στην φύση του προσδιοριζόμενου προβλήματος ανταγωνισμού, εύλογες και αναλογικές 109
2.7.6.2. Υποστήριξη επενδύσεων σε υποδομές 110
2.7.6.3. Προστασία των καταναλωτών για τις περιπτώσεις εκείνες όπου η αναπαραγωγή των στοιχείων που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών δεν θεωρείται εφικτή. 112
2.7.6.4. Εφαρμογή υποχρεώσεων συμβατών με τα κίνητρα 112
2.7.7. Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις 113
2.7.7.1. Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις που πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ 113
2.7.7.2. Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις για τους Εναλλακτικούς Παρόχους 132
2.8.Παράρτημα Α – Λίστα Παρόχων με ΣΙΑ στις σχετικές αγορές χονδρικού τερματισμού κλήσεων 143
2.9.Παράρτημα Β – Ελάχιστο Περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς του ΟΤΕ (RIO) 144

3.ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ 147

3.1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ 147
3.1.1. Στόχοι βάσει του νέου Κανονιστικού Πλαισίου Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών 147
3.1.2. Κανονιστικό Πλαίσιο 147
3.1.3. Δημόσια Διαβούλευση 149
3.1.4. Διαδικασία ΕΕΤΤ 150
3.1.5. Διάρθρωση του Εγγράφου της Διαβούλευσης 150
3.2.Ορισμοί Σχετικών Αγορών 151
3.2.1. Πλαίσιο 151
3.2.2. Πεδίο Έρευνας 154
3.2.3. Η διάρθρωση της αγοράς 156
3.2.3.1. Οι παίκτες της αγοράς 156
3.2.3.2. Ροή κίνησης και πληρωμών 157
3.2.4. Οριοθέτηση μεταξύ εκκίνησης κλήσεων, τερματισμού και διαβίβασης 161
3.3.Σχετική Αγορά Προϊόντων για Υπηρεσίες Εκκίνησης Κλήσεων 165
3.3.1. Εισαγωγή 165
3.3.2. Άμεσοι τιμολογιακοί περιορισμοί 166
3.3.2.1. Δυνατότητα υποκατάστασης χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης και υπηρεσιών πρόσβασης και εκκίνησης που παρέχονται για ιδία χρήση 166
3.3.2.1.1. Δυνατότητα υποκατάστασης ζήτησης από πλευράς χονδρικής 166
3.3.2.1.2. Δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής 171
3.3.2.1.3. Συμπέρασμα 171
3.3.2.2. Μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά ή πολλαπλές αγορές μεμονωμένων δικτύων; 172
3.3.2.2.1. Δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης σε επίπεδο χονδρικής 172

3.3.2.2.2. Δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής 173
3.3.3. Έμμεση Τιμολογιακή Πίεση από το Επίπεδο Λιανικής 174
3.3.4. Σχετική γεωγραφική αγορά 176
3.3.5. Γενικό Συμπέρασμα 176
3.4.Σχετική Αγορά Προϊόντων για Υπηρεσίες Τερματισμού Κλήσεων 178
3.4.1. Εισαγωγή 178
3.4.2. Άμεσες τιμολογιακές πιέσεις 179
3.4.2.1. Υποκαταστασιμότητα μεταξύ υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών 179
3.4.2.1.1. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς ζήτησης σε επίπεδο Λιανικής 180
3.4.2.1.2. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς ζήτησης σε επίπεδο χονδρικής 180
3.4.2.1.3. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο Χονδρικής 184
3.4.2.1.4. Συμπέρασμα 184
3.4.2.2. Ενιαία αγορά τερματισμού ή αγορά τερματισμού ανά δίκτυο 185
3.4.2.3. Τερματισμός κλήσεων σε τελικούς χρήστες 185
3.4.2.3.1. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς Ζήτησης 185
3.4.2.4. Τερματισμός κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών 188
3.4.2.4.1. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς Ζήτησης 188
3.4.2.4.2. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς Προσφοράς 190
3.4.2.4.3. Έμμεση τιμολογιακή πίεση από πλευράς λιανικής 190
3.4.2.5. Ένταξη του αυτό-παρεχόμενου τερματισμού στη σχετική αγορά για τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες και σε παρόχους υπηρεσιών 191
3.4.3. Σχετική γεωγραφική αγορά 193
3.4.4. Γενικό Συμπέρασμα 193
3.5.Σχετική Αγορά Προϊόντος για Υπηρεσίες Διαβίβασης 194
3.5.1. Εισαγωγή 194
3.5.2. Υποκαταστασιμότητα διαβιβαστικών υπηρεσιών διασύνδεσης και υπηρεσιών μεταφοράς από σημείο σε σημείο χωρίς δυνατότητα μεταγωγής μεταξύ διαβιβαστικών κέντρων μέσω εναλλακτικών ευκολιών 196
3.5.2.1. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς ζήτησης στο επίπεδο χονδρικής 197
3.5.2.2. Υποκατασταστιμότητα από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής 198
3.5.2.3. Συμπέρασμα 200
3.5.3. Η σχετική αγορά είναι μια αγορά πολυδικτυακή; 200
3.5.4. Ένταξη της αυτό-παρεχόμενης διαβίβασης στη σχετική αγορά υπηρεσιών διαβίβασης 201
3.5.5. Η σχετική γεωγραφική αγορά 202
3.5.6. Γενικό συμπέρασμα 203
3.5.7. Ερωτήσεις Διαβούλευσης 205
3.5.8. Παράρτημα 1 – Γλωσσάριο Όρων. 206
3.6.ΣΧΟΛΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΕΤΤ .209
3.6.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ 209
3.6.2. ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΙΣΧΥΡΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ 209
3.6.3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ 224
3.6.4. ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ 235
3.6.4.1. FORTHNET 235
3.6.4.2. LANNET 237
3.6.4.3. INFO-QUEST (Q-TELECOM) 248

3.6.4.4. TELLAS 251
3.6.4.5. VIVODI 263
3.6.4.6. VODAFONE 263
3.6.4.7. OTE 271
3.6.4.8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Συμμετέχοντες στη Διαβούλευση 281

4.ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ 282

4.1.Εισαγωγή 282
4.1.1. Στόχοι βάσει του Νέου Καθεστώτος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών 282
4.1.2. Κανονιστικό Πλαίσιο 283
4.1.3. Η Διαδικασία της ΕΕΤΤ 285
4.1.4. Δημόσια Διαβούλευση 286
4.1.5. Δομή του Κειμένου της Διαβούλευσης 287
4.2.Ανάλυση Αγοράς 288
4.2.1. Ιστορικό 288
4.2.2. Αγορά Εκκίνησης Κλήσεων 290
4.2.2.1. Μερίδια Αγοράς 291
4.2.2.2. Φραγμοί Εισόδου και Δυνητικός Ανταγωνισμός 292
4.2.2.3. Ισχύς επί των Τιμών 294
4.2.2.4. Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς 294
4.2.2.5. Ουσιαστικά πλεονεκτήματα ενός παρόχου έναντι των ανταγωνιστών του 295
4.2.2.6. Αρχικά Συμπεράσματα 296
4.2.3. Αγορά Διαβίβασης 296
4.2.3.1. Μερίδια Αγοράς 297
4.2.3.2. Φραγμοί Εισόδου και Δυνητικός Ανταγωνισμός 298
4.2.3.3. Ισχύς επί των Τιμών 299
4.2.3.4. Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς 300
4.2.3.5. Αρχικά Συμπεράσματα 300
4.2.4. Αγορά Τερματισμού Κλήσεων 301
4.2.4.1. Μερίδια Αγοράς 302
4.2.4.2. Φραγμοί Εισόδου 302
4.2.4.3. Ισχύς επί των Τιμών 303
4.2.4.4. Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς 305
4.2.4.5. Αρχικά Συμπεράσματα 306
4.2.5. Πρακτικές που Βλάπτουν τον Ανταγωνισμό σε όλες τις Αγορές Διασύνδεσης 307
4.3.Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις – Αγορές Διασύνδεσης 310
4.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο 310
4.3.2. Ανάγκη Ex ante Ρύθμισης 310
4.3.3. Προβλήματα Ανταγωνισμού 312
4.3.3.1. Άρνηση συναλλαγής / άρνηση πρόσβασης 313
4.3.3.2. Κάθετη επέκταση με άλλα μέσα πλην της τιμολόγησης 315
4.3.3.3. Κάθετη επέκταση μέσω τιμολόγησης 316
4.3.4. Δυνατές Κανονιστικές Υποχρεώσεις Βάσει της Οδηγίας για την Πρόσβαση 318

4.3.4.1. Υποχρέωση αμεροληψίας 319
4.3.4.2. Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού 319
4.3.4.3. Υποχρέωση πρόσβασης ή χρήσης ειδικών υποδομών δικτύου 320
4.3.4.4. Υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης 320
4.3.5. Υφιστάμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις 321
4.3.6. Κατευθύνσεις για την Επιλογή Υποχρεώσεων 327
4.3.6.1. Υποχρεώσεις βασιζόμενες στην φύση του προσδιοριζόμενου προβλήματος ανταγωνισμού, εύλογες και αναλογικές 327
4.3.6.2. Υποστήριξη επενδύσεων σε υποδομές 327
4.3.6.3. Προστασία των καταναλωτών για τις περιπτώσεις εκείνες όπου η αναπαραγωγή των στοιχείων που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών δεν θεωρείται εφικτή. 329
4.3.6.4. Εφαρμογή υποχρεώσεων συμβατών με τα κίνητρα 330
4.3.7. Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις 330
4.3.7.1. Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις που πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ 330
4.3.7.2. Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις για τους Εναλλακτικούς Παρόχους 349
4.4.Ερωτήσεις Διαβούλευσης – Ανάλυση Αγοράς & Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις 360
4.5.Παράρτημα Α – Λίστα Παρόχων με ΣΙΑ στις σχετικές αγορές χονδρικού τερματισμού κλήσεων 362
4.6.Παράρτημα Β – Ελάχιστο Περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς του ΟΤΕ (RIO) 363
4.7.ΣΧΟΛΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΕΤΤ 366
4.7.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ 366
4.7.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ 366
4.7.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ 391
4.7.4. ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ 393
4.7.4.1. NETONE 393
4.7.4.2. VIVODI 396
4.7.4.3. ALGONET 401
4.7.4.4. FORTHNET 409
4.7.4.5. ΑΤΤΙΚΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ 417
4.7.4.6. TELEDOME 421
4.7.4.7. COSMOLINE 436
4.7.4.8. Q-TELECOM 440
4.7.4.9. TELLAS 447
4.7.4.10. TIM HELLAS 462
4.7.4.11. ΟΤΕ 480
4.7.4.12. COSMOTE 501

Πρόλογος

Στην παρούσα Κοινοποίηση παρουσιάζονται το Σχέδιο Μέτρων, οι μελέτες και οι εθνικές δημόσιες διαβουλεύσεις που διεξήγαγε η ΕΕΤΤ σχετικά με τον ορισμό των **χονδρικών *αγορών Διασύνδεσης Δημόσιων Σταθερών Δικτύων*** (αγορές υπ' αρ. 8: Προέλευση (εκκίνηση) κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχεται σε σταθερή θέση, υπ' αρ. 9: Απόληξη (τερματισμός) κλήσεων σε μεμονωμένα δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχεται σε σταθερή θέση και υπ' αρ.10: Διαβιβαστικές Υπηρεσίες στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο), την επιμέτρηση του επιπέδου του ανταγωνισμού στις εν λόγω αγορές και τις προτεινόμενες για τις ως άνω αγορές κανονιστικές υποχρεώσεις. Ειδικότερα:

- **1ο Κεφάλαιο – Εισαγωγή:** Στο πρώτο εισαγωγικό κεφάλαιο της παρούσας κοινοποίησης παρατίθενται τα στάδια της διαδικασίας ανάλυσης αγορών της ΕΕΤΤ καθώς επίσης και μια περίληψη του Σχεδίου Μέτρων της ΕΕΤΤ αναφορικά με τις χονδρικές αγορές Διασύνδεσης Δημόσιων Σταθερών Δικτύων.
- **2ο Κεφάλαιο – Σχέδιο Μέτρων:** Στο δεύτερο κεφάλαιο της παρούσας κοινοποίησης συμπεριλαμβάνεται το αναλυτικό Σχέδιο Μέτρων της ΕΕΤΤ αναφορικά με τις χονδρικές αγορές Διασύνδεσης Δημόσιων Σταθερών Δικτύων. Ειδικότερα, παρατίθενται οι τελικές θέσεις της ΕΕΤΤ αναφορικά με τον Ορισμό, την Ανάλυση του επιπέδου του Ανταγωνισμού και την Επιβολή Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων στις χονδρικές αγορές Διασύνδεσης Δημόσιων Σταθερών Δικτύων, όπως αυτές διαμορφώθηκαν κατόπιν και των σχολίων των συμμετεχόντων στις σχετικές εθνικές δημόσιες διαβουλεύσεις που διεξήγαγε η ΕΕΤΤ.
- **3ο Κεφάλαιο - Εθνική Δημόσια Διαβούλευση αναφορικά με τον ορισμό των χονδρικών αγορών Διασύνδεσης Δημόσιων Σταθερών Δικτύων**: Στο τρίτο κεφάλαιο της παρούσας κοινοποίησης παρατίθεται το κείμενο της εθνικής δημόσιας διαβούλευσης που διεξήγαγε η ΕΕΤΤ αναφορικά με τον ορισμό στις χονδρικές αγορές Διασύνδεσης Δημόσιων Σταθερών Δικτύων, τα σχόλια των συμμετεχόντων στην εν λόγω διαβούλευση και οι απαντήσεις που παρείχε η ΕΕΤΤ επί των κυριότερων σημείων των παρατηρήσεών τους.

- **4ο Κεφάλαιο - Εθνική Δημόσια Διαβούλευση αναφορικά με την ανάλυση και τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις στις χονδρικές αγορές Διασύνδεσης Δημόσιων Σταθερών Δικτύων**: Στο τέταρτο κεφάλαιο της παρούσας κοινοποίησης παρατίθεται το κείμενο της εθνικής δημόσιας διαβούλευσης που διεξήγαγε η ΕΕΤΤ αναφορικά με την ανάλυση του επιπέδου του ανταγωνισμού και τα προτεινόμενα ρυθμιστικα μέτρα στις χονδρικές αγορές Διασύνδεσης Δημόσιων Σταθερών Δικτύων, τα σχόλια των συμμετεχόντων στην εν λόγω διαβούλευση και οι απαντήσεις που παρείχε η ΕΕΤΤ επί των κυριότερων σημείων των παρατηρήσεών τους.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Διαδικασία Ανάλυσης Αγορών

Η ΕΕΤΤ διεξήγαγε μια πρώτη εθνική δημόσια διαβούλευση αναφορικά με τον ορισμό για τις χονδρικές αγορές Διασύνδεσης Δημόσιων Σταθερών Δικτύων (αγορές 8, 9 και 10 της Σύστασης καλώντας τους ενδιαφερόμενους φορείς της αγοράς να υποβάλλουν τις απόψεις τους από τις 18 Μαρτίου έως τις 9 Μαΐου του 2005. Κατόπιν υποβολής των σχολίων των συμμετεχόντων στην ως άνω διαβούλευση η ΕΕΤΤ παρείχε αναλυτικές απαντήσεις επί των κυριότερων σημείων των παρατηρήσεών τους (Σεπτέμβριος 2005). Στα πλαίσια αυτά οριστικοποιήθηκε ο ορισμός της υπό εξέτασης αγοράς.

Στη συνέχεια, η ΕΕΤΤ διεξήγαγε μια δεύτερη εθνική δημόσια διαβούλευση αναφορικά με την ανάλυση και τις προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις στις χονδρικές αγορές Διασύνδεσης Δημόσιων Σταθερών Δικτύων (αγορές 8, 9 και 10 της Σύστασης) η οποία διήρκησε από τις 17 Μαΐου έως τις 19 Ιουνίου του 2006. Κατόπιν υποβολής των σχολίων των συμμετεχόντων στην ως άνω διαβούλευση η ΕΕΤΤ παρείχε αναλυτικές απαντήσεις επί των κυριότερων σημείων των παρατηρήσεών τους (Αύγουστος 2006).

Περίληψη Σχεδίου Μέτρων της ΕΕΤΤ αναφορικά με τις χονδρικές αγορές Διασύνδεσης Δημόσιων Σταθερών Δικτύων.

Στα πλαίσια της διαδικασίας ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ προέβη σε εξέταση των συνθηκών που επικρατούν στις χονδρικές αγορές Διασύνδεσης Δημόσιων Σταθερών Δικτύων, και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι υφίστανται οι ακόλουθες σχετικές αγορές:

- Εκκίνηση κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση
- Τερματισμός κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση
- Διαβιβαστικές υπηρεσίες στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο

Τα στοιχεία και η ανάλυση της ΕΕΤΤ οδηγούν στο συμπέρασμα ότι το γεωγραφικό εύρος των εν λόγω αγορών είναι η Ελληνική επικράτεια.

Στη συνέχεια, κατόπιν επιμέτρησης του επιπέδου του ανταγωνισμού στις ως άνω σχετικές αγορές, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εν λόγω αγορές χαρακτηρίζονται από έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού και ότι:

Α) Ο «Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Α.Ε». (ΟΤΕ Α.Ε.) πρέπει να ορισθεί ως επιχείρηση κατέχουσα Σημαντική Ισχύ (ΣΙΑ) στις σχετικές αγορές για την παροχή των εξής υπηρεσιών χονδρικής: εκκίνησης κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση, τερματισμό κλήσεων στο δίκτυο του και υπηρεσιών διαβίβασης στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο και

Β) Όλοι οι πάροχοι σταθερής φωνητικής τηλεφωνίας που αναφέρονται στο Παράρτημα Α του Σχεδίου Μέτρων θα πρέπει επίσης να καθορισθούν ως έχοντες ΣΙΑ στις επιμέρους αγορές που έχουν ορισθεί για τον τερματισμό κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση.

Ειδικότερα προκειμένου να αποφανθεί για την ύπαρξη ΣΙΑ σε σχέση με τις εν λόγω αγορές η ΕΕΤΤ εξέτασε ως κριτήρια μεταξύ άλλων:

- Τα μερίδια αγοράς των παρόχων τόσο σε σχέση με άλλα μέρη που δραστηριοποιούνται στην αγορά όσο και εν όψει της εξέλιξης της αγοράς,
- Την πιθανότητα δυνητικού ανταγωνισμού, ικανού να ασκήσει πίεση στον υπό εξέταση πάροχο, ιδίως εν όψει των φραγμών εισόδου και ανάπτυξης της αγοράς,
- Την ύπαρξη ή μη αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης προερχόμενης από πελάτες χονδρικής

Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις σχετικές αγορές διασύνδεσης, η ΕΕΤΤ πρότεινε όπως:

Α) Ο ΟΤΕ υπόκειται σε μια σειρά κανονιστικών υποχρεώσεων, οι κυριότερες εκ των οποίων είναι οι εξής:

- Υποχρέωση πρόσβασης και συγκεκριμένα

- παροχή χονδρικής εκκίνησης κλήσεων (συμπεριλαμβανομένου εκκίνησης κλήσεων μέσω Επιλογής/ Προεπιλογής Φορέα προς γεωγραφικούς και μη γεωγραφικούς αριθμούς και εκκίνηση κλήσεων προς γεωγραφικούς και μη γεωγραφικούς αριθμούς άλλων παρόχων),
- παροχή χονδρικών υπηρεσιών διαβίβασης (συμπεριλαμβανομένων διαβίβασης συνδεδεμένης με χονδρική εκκίνηση κλήσεων/ χονδρικό τερματισμό και υπηρεσία διαβίβασης κλήσεων μεταξύ άλλων δικτύων)
- παροχή υπηρεσιών χονδρικού τερματισμού κλήσεων,

- Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης,
- Σειρά υποχρεώσεων διαφάνειας υπό διάφορες μορφές, συμπεριλαμβανομένης της υποχρέωσης δημοσίευσης Προσφοράς Αναφοράς Διασύνδεσης προκειμένου να διασφαλίζεται η μη διακριτική μεταχείριση,
- Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού για τις δραστηριότητες του ΟΤΕ που σχετίζονται με την διασύνδεση, και
- Υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης για τις υπηρεσίες εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης, τις συναφείς ευκολίες, καθώς και τις λειτουργίες επιλογής/ προεπιλογής φορέα, βάσει της μεθοδολογίας Μέσου Μακροπρόθεσμου Επαυξητικού Κόστους με βάση το τρέχον κόστος των παγίων, και

Β) Οι εναλλακτικοί παρόχοι που αναφέρονται στο Παράρτημα Α υπόκεινται σε μια σειρά κανονιστικών υποχρεώσεων σχετικά με τις σχετικές αγορές τερματισμού σταθερής, οι κυριότερες εκ των οποίων είναι οι εξής:

- Υποχρέωση παροχής χονδρικού τερματισμού κλήσεων σε άλλους παρόχους δημόσιων δικτύων,
- Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης,
- Σειρά υποχρεώσεων διαφάνειας, και
- Υποχρέωση ελέγχου τιμών (επιβολή τιμής οροφής).

2. ΣΧΕΔΙΟ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΓΟΡΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

2.1. Εισαγωγή

2.1.1. Στόχοι βάσει του νέου Κανονιστικού Πλαισίου Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών

Το Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο θέτει ως στόχους πολιτικής που διέπουν την δράση της ΕΕΤΤ κατά την άσκηση των καθηκόντων της στον τομέα παροχής δικτύων ή/ και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών:

- την προώθηση του ανταγωνισμού
- τη συμβολή στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και
- την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρούσα ανάλυση συνάδει με τους ανωτέρω στόχους, καθώς η ΕΕΤΤ επιδιώκει να προωθήσει τον ανταγωνισμό διασφαλίζοντας το μέγιστο όφελος για τους τελικούς χρήστες σε επίπεδο τιμής, επιλογών και ποιότητας.

2.1.2. Κανονιστικό Πλαίσιο

Σύμφωνα με το νέο κανονιστικό πλαίσιο για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και δικτύων[1], η ΕΕΤΤ καλείται να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των ηλεκτρονικών

[1] Το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, το οποίο αποτελείται από την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ("η *Οδηγία Πλαίσιο*"), Ε.Ε. 2002 L 108/33, και τέσσερις άλλες Οδηγίες (συλλογικά αναφέρονται ως οι "*Ειδικές Οδηγίες*"), που είναι οι εξής: Οδηγία 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την Αδειοδότηση των δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ("η *Οδηγία για την Αδειοδότηση*"), ΕΕ 2002 L 108/21, Οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους ("η *Οδηγία για την Πρόσβαση*"), ΕΕ 2002 L 108/7, Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ("η *Οδηγία για την Καθολική Υπηρεσία* "), ΕΕ 2002 L 108/51, και η Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως να ορίσει τις σχετικές γεωγραφικές αγορές στην Ελληνική επικράτεια, ακολουθώντας τη διαδικασία ορισμού αγορών όπως αυτή τίθεται στην Οδηγία Πλαίσιο.[2] Επιπλέον, η ΕΕΤΤ καλείται να διεξάγει ανάλυση των σχετικών αγορών προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον υφίσταται ή όχι σε αυτές αποτελεσματικός ανταγωνισμός.[3] Εφόσον διαπιστώσει ότι η σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική (δηλαδή εφόσον μια ή περισσότερες επιχειρήσεις διαθέτουν σημαντική ισχύ στην εν λόγω αγορά ('ΣΙΑ'), η ΕΕΤΤ οφείλει σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο να καθορίσει τις επιχειρήσεις με ΣΙΑ στην αγορά αυτή και να επιβάλει σε αυτές τις κατά περίπτωση ενδεδειγμένες ειδικές ρυθμιστικές υποχρεώσεις.[4] Στην περίπτωση όπου διαπιστώνει ότι η σχετική αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική, με βάση την Οδηγία Πλαίσιο η ΕΕΤΤ δεν επιβάλει νέες ρυθμιστικές υποχρεώσεις σε κάποια επιχείρηση στην αγορά αυτή, ενώ σε περίπτωση που έχει επιβάλει στο παρελθόν ρυθμιστικές υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις στη σχετική αυτή αγορά, αίρει αυτές.[5]

Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, η διαδικασία ανάλυσης της αγοράς σύμφωνα με το Άρθρο 16 πρέπει να ακολουθεί χρονικά τον ορισμό της σχετικής αγοράς, ο οποίος λαμβάνει χώρα το συντομότερο δυνατό μετά την υιοθέτηση, ή τη μεταγενέστερη αναθεώρηση της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Σχετικές Αγορές.[6] Κατά τον ορισμό των σχετικών αγορών και τη διεξαγωγή της ανάλυσης του ανταγωνισμού επί αυτών, η ΕΕΤΤ καλείται να λάβει

σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ("*η Οδηγία για την Ιδιωτική Ζωή και τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες* "), ΕΕ 2002 L 201/37. Τέσσερις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τέθηκαν σε ισχύ στις 24 Απριλίου του 2002. Το τελευταίο τμήμα του Ευρωπαϊκού Κανονιστικού πακέτου για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, η Οδηγία για την Προστασία της Ιδιωτικής Ζωής στις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες, ετέθη σε ισχύ την 31η Ιουλίου 2002.

2 Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15.

3 Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16.

4 Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16(4).

5 Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16(3).

6 Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15.

υπόψη στο μέγιστο δυνατό βαθμό τη Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές καθώς και τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.[7]

2.1.3. Διαδικασία ΕΕΤΤ

Για τις ανάγκες της διαδικασίας ορισμού και ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ χρησιμοποίησε στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων χρηστών και παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Η ΕΕΤΤ πραγματοποιεί τον ορισμό και την ανάλυση της αγοράς βάσει του Νόμου 3431/2006 'Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Άλλες Διατάξεις' [ΦΕΚ 13 /03.02.2006] (ο «Νόμος») που αποτελεί το νέο Ελληνικό Νόμο για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες που τέθηκε σε ισχύ την 3η Φεβρουαρίου, 2006[8]. Ο Νόμος μεταφέρει στην Ελληνική νομοθεσία τη δέσμη Οδηγιών της ΕΕ του 2002 (Οδηγίες 2002/19/ΕΚ, 2002/20/ΕΚ, 2002/21/ΕΚ, 2002/22/ΕΚ και 2002/77/ΕΚ).

Το Άρθρο 12 παρ.1 (α) του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ τη γενική αρμοδιότητα σχετικά με την ανάλυση αγορών (συμπεριλαμβανομένου του ορισμού των σχετικών αγορών προϊόντων / υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της ανάλυσης της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού, καθώς και τον Ορισμό των Παρόχων με ΣΙΑ και την επιβολή κανονιστικών υποχρεώσεων σε μια ορισμένη σχετική αγορά), σύμφωνα με τις διατάξεις του.

Το Άρθρο 12 παρ.1 (ι) και (ιβ) παρέχει στην ΕΕΤΤ την αρμοδιότητα να διενεργεί δημόσιες διαβουλεύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και Κοινοτικής νομοθεσίας, σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, με άλλα Κράτη Μέλη της ΕΕ και την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας Πλαίσιο.

---

[7] Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ανάλυση της Αγοράς και την Εκτίμηση Σημαντικής Ισχύος, ΕΕ 2002 C 165/3,

[8] Για τη διεξαγωγή του ορισμού και της ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ έχει συλλέξει επίσης στοιχεία δυνάμει του προϊσχύοντος Νόμου Τηλεπικοινωνιών (Νόμος 2867/2000 'Οργάνωση και Λειτουργία των Τηλεπικοινωνιών και Λοιπές Διατάξεις' [ΦΕΚ273/19.12.2000, Τεύχος Α)), (άρθρα, 3 παρ. 14, 15 και 19).

Το Άρθρο 12 παρ.1 (ιστ) σε συνδυασμό με το άρθρο 64 παρ.1 παρέχει στην ΕΕΤΤ ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων, τόσο για τους σκοπούς ex ante ρύθμισης του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όσο και για ex post έρευνα και εφαρμογή. Ειδικότερα, το άρθρο 64 παρ.1 του Νόμου επιβάλει σε όλες τις επιχειρήσεις που παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών υπό καθεστώς Γενικής Άδειας να παρέχουν όλες τις πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που απαιτούνται προκειμένου η ΕΕΤΤ να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις διατάξεις ή τις αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη νομοθεσία για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων (άρθρο 64 παρ.1, εδ.(στ)) όλων των πληροφοριών που απαιτούνται για την ανάλυση αγοράς και τον προσδιορισμό των επιχειρήσεων με ΣΙΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 64 παρ.4 του Νόμου, οι επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να παρέχουν τις αιτούμενες πληροφορίες άμεσα κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και το βαθμό λεπτομέρειας που καθορίζει η ΕΕΤΤ και εφόσον δεν ορίζεται άλλη προθεσμία, εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από το αίτημα. Ο Νόμος ορίζει ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα πέντε (5) εργασίμων ημερών για την παροχή πληροφοριών.

Επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 12 παρ.1(στ) του Νόμου, οι αρμοδιότητες σχετικά με το δίκαιο του Ανταγωνισμού όσον αφορά τον τομέα των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών ανήκουν στην ΕΕΤΤ και όχι στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της σχετικά με το δίκαιο του ανταγωνισμού, το άρθρο 14 του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του περί Ανταγωνισμού Νόμου 703/1977, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας ελέγχου βιβλίων και άλλων εγγράφων των τηλεπικοινωνιακών παρόχων και της έρευνας των στα γραφεία και λοιπές εγκαταστάσεις τους.

2.2.ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

2.2.1. Πλαίσιο

Η ΕΕΤΤ καλείται να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως να ορίσει τις σχετικές γεωγραφικές αγορές στην Ελληνική επικράτεια, ακολουθώντας τη διαδικασία ορισμού αγορών όπως αυτή τίθεται στην Οδηγία Πλαίσιο. Η υποχρέωση αυτή αφορά τόσο τις σχετικές αγορές που προσδιορίζονται στη Σύσταση όσο και τυχόν πρόσθετες σχετικές αγορές που δύναται να ορίσει η ΕΕΤΤ. Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, η ΕΕΤΤ διεξάγει τον ορισμό αγορών σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου του ανταγωνισμού λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τη Σύσταση, καθώς και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.[9]

Η ΕΕΤΤ εξετάζει τις κατάλληλες χονδρικές αγορές διασύνδεσης που σχετίζονται με την παροχή λιανικών μεταγόμενων υπηρεσιών, και συγκεκριμένα την εκκίνηση κλήσεων, τη διαβίβαση κλήσεων και τον τερματισμό κλήσεων. Η διαδικασία ορισμού αγορών στοχεύει στο να προσδιορίσει με συστηματικό τρόπο τις ανταγωνιστικές πιέσεις που υφίστανται οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η αποτελεσματική ανάλυση της αγοράς. Μια σχετική αγορά προϊόντων αποτελείται από το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που είναι επαρκώς εναλλάξιμα ή υποκατάστατα, όχι μόνο από την άποψη των αντικειμενικών χαρακτηριστικών τους, της τιμής ή της επιδιωκόμενης χρήσης τους, αλλά και τις συνθήκες ανταγωνισμού ή/ και τη διάρθρωση της προσφοράς και της ζήτησης στην εν λόγω αγορά.[10]

Στα πλαίσια της παρούσας εξέτασης, η ΕΕΤΤ εξετάζει τη δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης, σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής και τη δυνατότητα υποκατάστασης από

---

9 *Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο* 15.

10 *Βλ.*, παραδείγματος χάριν, Υπόθεση *Michelin v. Commission* [1983] ECR 3461, Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον ορισμό σχετικών αγορών για τους σκοπούς του Κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού ("Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών "), ΕΕ 1997 C 372/3, και τις *Κατευθυντήριες Γραμμές*.

πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής. Η δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης παρέχει ένα τρόπο μέτρησης του βαθμού στον οποίο οι καταναλωτές είναι έτοιμοι να υποκαταστήσουν την εν λόγω υπηρεσία με άλλες υπηρεσίες.

Κατά την αξιολόγηση της δυνατότητας υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης, η ΕΕΤΤ χρησιμοποίησε διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την κίνηση των τιμών σε δυνάμει ανταγωνιστικές υπηρεσίες και σχετικές τιμολογιακές πληροφορίες. Επίσης εξέτασε εάν σημαντικά κόστη μεταστροφής κωλύουν τη δυνατότητα των πελατών να υποκαταστήσουν μια υπηρεσία συνεπεία μιας μικρής αλλά ουσιώδους μη-παροδικής αύξησης τιμών.

Η δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς προσδιορίζει εάν πάροχοι πέραν αυτών που παρέχουν την υπηρεσία θα μεταστρέφονταν (βραχυπρόθεσμα) στην προσφορά υποκατάστατων υπηρεσιών χωρίς να επιβαρυνθούν με σημαντικά πρόσθετα κόστη. Όταν το συνολικό κόστος μεταστροφής/ αλλαγής της παραγωγής είναι σχετικά αμελητέο, η εναλλακτική υπηρεσία δύναται να ενταχθεί στον ορισμό της σχετικής αγοράς. Το γεγονός ότι ένας φορέας κατέχει τα απαραίτητα στοιχεία για να παρέχει μια συγκεκριμένη υπηρεσία είναι αδιάφορο, εάν θα απαιτούνταν σημαντική πρόσθετη επένδυση για να εισέλθει κερδοφόρα στην αγορά για παροχή της υπηρεσίας.

Ο ορισμός της σχετικής αγοράς προσδιορίζει τους περιορισμούς στην πρακτική καθορισμού τιμών των παρόχων που προκύπτουν από τη δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης και προσφοράς. Για το σκοπό ορισμού της σχετικής αγοράς, η ΕΕΤΤ λαμβάνει υπόψη μια σειρά μεθοδολογιών κατά την αξιολόγηση της υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης και προσφοράς, συμπεριλαμβανομένου του τεστ SSNIP όπου είναι πρακτικά δυνατό να εφαρμοστεί.[11] Με βάση το εν λόγω τεστ, μια συγκεκριμένη υπηρεσία ή ένα σύνολο υπηρεσιών συνιστά χωριστή σχετική αγορά εάν ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος μπορούσε να επιβάλει μια μικρή αλλά ουσιώδη (έως και 10%), μη προσωρινή αύξηση τιμής πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο, χωρίς να μειωθούν οι πωλήσεις, με συνέπεια η αύξηση της τιμής να μην αποβεί κερδοφόρος[12]. Ο ορισμός της αγοράς εξετάζει

[11] Βλέπε την Ανακοίνωση της Επιτροπής για τον Ορισμό Αγορών και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

[12] Βλέπε την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών και τις Κατευθυντήριες Γραμμές

την πιθανή ανταγωνιστική ανταπόκριση μιας ομάδας πελατών (όχι οριακών), δηλαδή όχι απαραιτήτως της πλειοψηφίας των πελατών.[13]

Επιπλέον των αγορών που ορίζονται, η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι είναι σχεδόν πάντοτε απαραίτητο να παρέχονται βοηθητικές ή τεχνικές υπηρεσίες και/ ή ευκολίες μαζί με τις υπηρεσίες που εμπίπτουν στη σχετική αγορά υπηρεσιών. Παραδείγματος χάριν, οι εναλλακτικοί χρειάζονται πρόσβαση στη συνεγκατάσταση (συμπεριλαμβανομένης της παροχής φυσικού χώρου και τεχνικών ευκολιών) και σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες προκειμένου να παρέχουν λιανικές υπηρεσίες αποτελεσματικά. Οι εν λόγω σχετικές ευκολίες περιλαμβάνουν καλωδιακές συνδέσεις, σχετικά πληροφοριακά συστήματα, τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή κρίσιμες τεχνολογίες. Η ΕΕΤΤ δεν έχει συμπεριλάβει αυτές τις τεχνικές ή βοηθητικές υπηρεσίες στον ορισμό των υπο εξέταση σχετικών αγορών. Ωστόσο, θα επιβάλει υποχρεώσεις παροχής των εν λόγω υπηρεσιών ή ευκολιών όπου είναι απαραίτητες για να διασφαλισθεί ότι οι υποχρεώσεις που σχετίζονται με τις σχετικές αγορές υπηρεσιών είναι αποτελεσματικές.[14]

Μια σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι σχετικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και προμήθεια προϊόντων ή/ και υπηρεσιών, στην οποία οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και διακριτές από γειτονικές περιοχές, όπου οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι ουσιαστικά διαφορετικές.

---

[13] Βλέπε, παραδείγματος χάρη, Υπόθεση, *Hoffman-La Roche & Co. A. G. v. Commission* [1979] ECR 461 and *Ahmed Saeed Flugreisen v. Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Weltbewerbs* [1989] ECR 803.

[14] Βλέπε επιπλέον, σχετικά με το ζήτημα αυτό, την Αιτιολογική Έκθεση της Σύστασης της Επιτροπής για τις Σχετικές Αγορές Προϊόντων και Υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για κοινό κανονιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών 2003/311/ΕΚ, σελ. 13.

2.2.2. Πεδίο Έρευνας

Οι αγορές που εξετάζονται στην παρούσα έρευνα είναι οι υπηρεσίες χονδρικής που παρέχονται μέσω σταθερών δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες αποτελούν αναγκαίο στοιχείο για φορείς που επιδιώκουν να παρέχουν λιανικές υπηρεσίες σταθερών δημόσιων επικοινωνιών.

Η *Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ορίζει ότι οι ΕΡΑ θα πρέπει να αναλύσουν τις αγορές χονδρικής για:

- Εκκίνηση κλήσεων στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς κλήσεων), όπου η εκκίνηση οριοθετείται με τρόπο που να συνάδει με τα καθορισμένα όρια των αγορών για διαβίβαση κλήσεων και τερματισμό κλήσεων στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση,
- Τερματισμό κλήσεων σε χωριστά δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς κλήσεων), όπου ο τερματισμός οριοθετείται με τρόπο που να συνάδει με τα καθορισμένα όρια των αγορών για εκκίνηση κλήσεων και διαβίβαση κλήσεων στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση, και
- Υπηρεσίες διαβίβασης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο, όπου οι υπηρεσίες αυτές οριοθετούνται με τρόπο που να συνάδει με τα καθορισμένα όρια των αγορών για εκκίνηση κλήσεων και τερματισμό κλήσεων στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση.

Η *Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές* ορίζει τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων ως πρόσβαση ή διασύνδεση η οποία μπορεί να παρέχεται με τη μορφή λεπτών ή χωρητικότητας. Η εκκίνηση κλήσεων δύναται να παρέχεται μαζί με υπηρεσίες μετάδοσης ή/ και μεταφοράς κλήσεων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η σχετική αγορά καταλαμβάνει υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων που αποτελούν προαπαιτούμενα στοιχεία για την παροχή τηλεφωνικών κλήσεων, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών dial-up πρόσβασης στο Διαδίκτυο.

Η *Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές* ορίζει ότι ο τερματισμός κλήσεων απαιτείται προκειμένου να τερματίζονται οι κλήσεις. Στην Ελλάδα, οι πάροχοι δύνανται να διασυνδεθούν σε σχετικά υψηλά επίπεδα του δικτύου. Όπου συμβαίνει αυτό, οι συμφωνίες για τον τερματισμό κλήσεων δύνανται να περιλαμβάνουν μεταφορά κλήσεων, καθώς και τοπικό τερματισμό. Ωστόσο, καθώς οι πάροχοι που έρχονται αντιμέτωποι με αύξηση τιμής

για διπλό τερματισμό (double-tandem termination) θα μπορούσαν να προμηθεύονται τοπικό τερματισμό χωριστά από τη μεταφορά κλήσεων, η Επιτροπή έχει υιοθετήσει την άποψη ότι είναι λογικό να εστιάζει στον τοπικό τερματισμό ως τη σχετική αγορά τερματισμού κλήσεων.

Η Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές θεωρεί ότι η ανάλυση δυνατότητας υποκατάστασης της προσφοράς και της ζήτησης για τον τερματισμό κλήσεων υποδεικνύει ότι οι σχετικές αγορές είναι για τερματισμό σε χωριστά δίκτυα.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε την καταλληλότητα των τριών αυτών ορισμών αγορών και την κατάλληλη οριοθέτηση μεταξύ των σχετικών αγορών για την Ελλάδα.

2.2.3. Η διάρθρωση της αγοράς

2.2.3.1. Οι παίκτες της αγοράς

Ο ΟΤΕ λειτουργεί ως ένα πλήρες δίκτυο παροχής τηλεφωνικών υπηρεσιών σε εθνικό επίπεδο. Το δίκτυό του περιλαμβάνει περίπου 205 κέντρα που μπορούν να παρέχουν τη λειτουργία της τοπικής μεταγωγής. Επομένως, προκειμένου να διαθέτουν τοπική διασύνδεση σε εθνικό επίπεδο, οι εναλλακτικοί πάροχοι πρέπει να διασυνδεθούν στα 205 τοπικά κέντρα του ΟΤΕ. Το πρώτο εξάμηνο του 2004, 11 εναλλακτικοί διασυνδέθηκαν με τον ΟΤΕ σε ένα ή περισσότερα τοπικά κέντρα. Κανένας εναλλακτικός δεν είχε τοπική διασύνδεση σε εθνικό επίπεδο.

Προκειμένου να επιτύχουν απλή διασύνδεση (single tandem interconnection) σε εθνικό επίπεδο, οι εναλλακτικοί θα πρέπει να διασυνδεθούν στις 11 περιοχές όπως αυτές περιγράφονται στο σχετικό Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης του ΟΤΕ. Στις 30 Ιουνίου του 2004, υπήρχαν 17 πάροχοι (συμπεριλαμβανομένων των παρόχων δικτύων κινητής) οι οποίοι ήταν διασυνδεδεμένοι σε ένα ή περισσότερα κέντρα του ΟΤΕ.

Ειδικότερα, οι 17 πάροχοι διασυνδέονταν ως εξής:

Αριθμός διασυνδεδεμένων περιοχών	**Αριθμός διασυνδεδεμένων**

	παρόχων[15]
11	5
10	1
9	3
6	1
5	3
2	3
1	1

2.2.3.2. Ροή κίνησης και πληρωμών

Προκειμένου να γίνει κατανοητή η σχέση μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών διασύνδεσης, και ο τρόπος με τον οποίο ζητήματα όπως η ροή λιανικών πληρωμών επηρεάζουν το επίπεδο χονδρικής, η ΕΕΤΤ ετοίμασε ορισμένα διαγράμματα τα οποία απεικονίζουν τα εμπλεκόμενα μέρη, τη ροή της κίνησης και τη διάρθρωση των πληρωμών.

Ειδικότερα, το Σχήμα 1, κατωτέρω, απεικονίζει τη ροή κίνησης και πληρωμών για απευθείας συνδεδεμένες κλήσεις από τελικό χρήστη σε τελικό χρήστη. Ο πάροχος από τον οποίο εκκινεί η κλήση (ο οποίος επίσης παρέχει τις υπηρεσίες λιανικής στον καλών τελικό χρήστη) εισπράττει τις χρεώσεις λιανικής από τον καλούντα τελικό χρήστη, παρακρατεί το μερίδιό του επί του συνολικού εσόδου (προκειμένου να καλύψει το κόστος του συμπεριλαμβανομένου του κόστους τιμολόγησης, των επισφαλειών, του ελέγχου πιστοληπτικής ικανότητας, της σύνδεσης και της μεταφοράς) και καταβάλει το υπόλοιπο είτε στον πάροχο τερματισμού είτε στον πάροχο τερματισμού και στον πάροχο διαβίβασης, για τερματισμό και διαβίβαση.

[15] Ο αριθμός αυτός περιλαμβάνει τους παρόχους δικτύων κινητής.

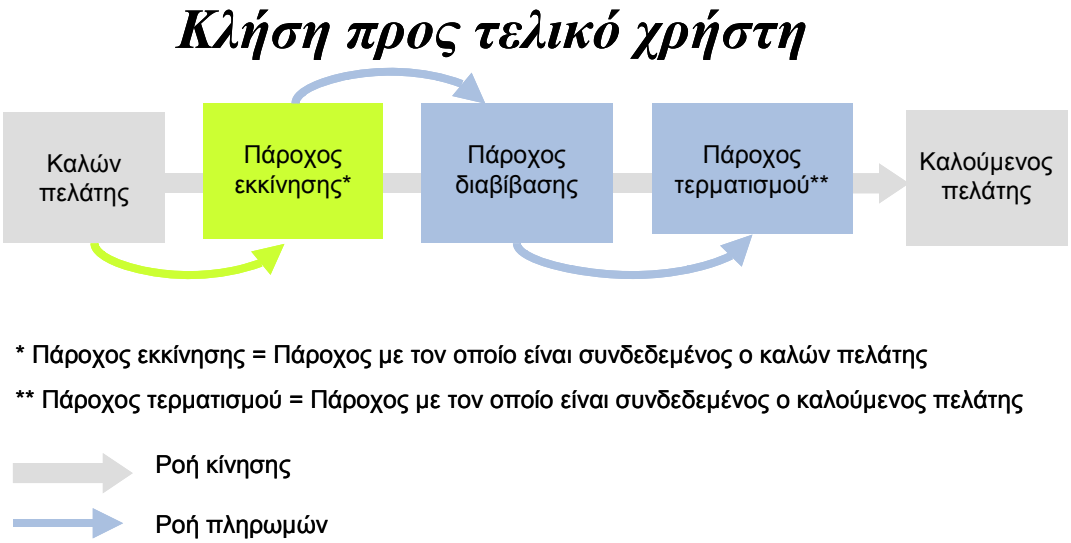

Σχήμα 1

Το Σχήμα 2, κατωτέρω, προσδιορίζει τη διάρθρωση για μια κλήση που γίνεται από τελικό χρήστη σε τελικό χρήστη που γίνεται με τη χρήση προεπιλογής φορέα (CPS) ή επιλογής φορέα (CS). Στην περίπτωση αυτή, ο πάροχος προεπιλογής/ επιλογής εισπράττει τη λιανική χρέωση από τον καλώντα, παρακρατεί το μερίδιό του από το λιανικό σύνολο (το οποίο αντανακλά το κόστος τιμολόγησης, επισφαλειών, πιστοληπτικού ελέγχου, συλλογής και μεταφοράς) και προβαίνει στις απαραίτητες πληρωμές προς τους παρόχους εκκίνησης, διαβίβασης και τερματισμού.

Κλήση προς τελικό χρήστη με Επιλογή/Προεπιλογή Φορέα

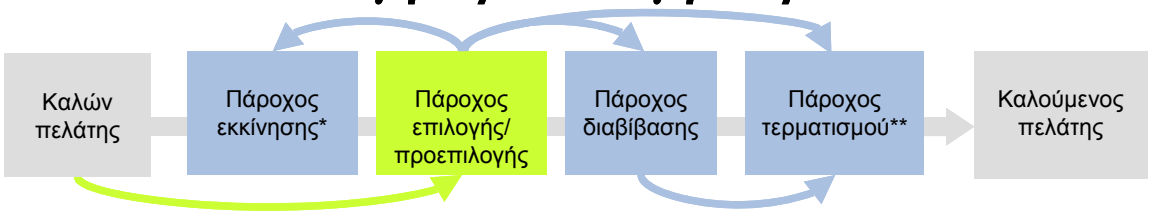

* Πάροχος εκκίνησης = Πάροχος με τον οποίο είναι συνδεδεμένος ο καλών πελάτης

** Πάροχος τερματισμού = Πάροχος με τον οποίο είναι συνδεδεμένος ο καλούμενος πελάτης

Ροή κίνησης

Ροή πληρωμών

Σχήμα 2

Το Σχήμα 3, κατωτέρω, προσδιορίζει τη διάρθρωση μιας κλήσης προς παρόχους υπηρεσιών (όπου πληρώνει το καλούμενο μέρος). Για τις κλήσεις αυτές, ο πάροχος τερματισμού εισπράττει τις λιανικές χρεώσεις από τον πάροχο υπηρεσιών και προβαίνει σε πληρωμές προς τον πάροχο εκκίνησης, τον πάροχο που χρησιμοποιείται με προεπιλογή/ επιλογή φορέα (CPS/CS) και, όπου απαιτείται, προς τον πάροχο διαβίβασης (παρακρατώντας το τέλος τερματισμού).

Ατελής κλήση προς πάροχο υπηρεσιών (Freephone)

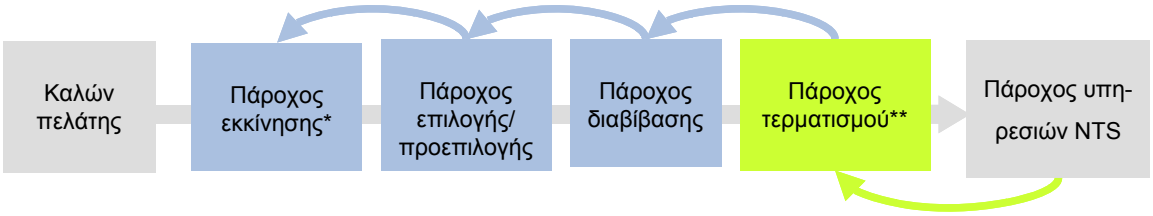

* Πάροχος εκκίνησης = Πάροχος με τον οποίο είναι συνδεδεμένος ο καλών πελάτης

** Πάροχος τερματισμού = Πάροχος με τον οποίο είναι συνδεδεμένος ο καλούμενος πελάτης

Ροή κίνησης

Ροή πληρωμών

Σχήμα 3

Το Σχήμα 4, κατωτέρω, απεικονίζει τη διάρθρωση κλήσεων προς παρόχους υπηρεσιών όπου είτε πληρώνει ο καλών είτε η χρέωση κατανέμεται μεταξύ του καλούντος και του καλούμενου. Τόσο ο πάροχος εκκίνησης (ή ο CPSO/CSO) όσο και ο πάροχος τερματισμού συλλέγουν λιανικές χρεώσεις (ο πρώτος από τον καλώντα πελάτη και ο δεύτερος από τον καλούμενο πάροχο υπηρεσιών). Μετά την παρακράτηση των κατάλληλων μεριδίων των εσόδων, πληρώνουν τα κατάλληλα ποσά διακανονισμού στον πάροχο διαβίβασης και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ο ένας εκ των δύο πληρώνει τον άλλον.

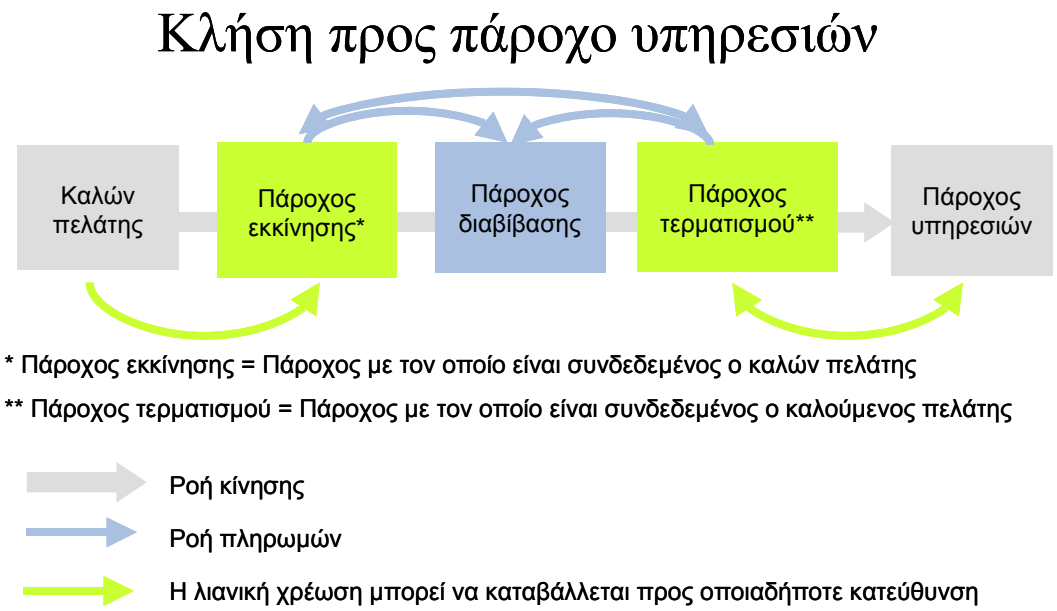

Σχήμα 4

2.2.4. Οριοθέτηση μεταξύ εκκίνησης κλήσεων, τερματισμού και διαβίβασης

Ως πρωταρχικό ζήτημα, η ΕΕΤΤ εξέτασε την κατάλληλη οριοθέτηση ανάμεσα στα διαφορετικά είδη υπηρεσιών διασύνδεσης.

Η Επιτροπή φαίνεται να θεωρεί ότι η εκκίνηση κλήσεων είναι μια κυρίως τοπική υπηρεσία, καθώς δεν θεωρεί ότι η υπηρεσία περιλαμβάνει τη μεταγωγή. Αντιθέτως, κατά το χαρακτηρισμό του τερματισμού, η Επιτροπή σημειώνει ότι, ως αποτέλεσμα της δυνατότητας διασύνδεσης σε σχετικά υψηλά επίπεδα του δικτύου, ο τερματισμός κλήσεων δύναται στην

πράξη να περιλαμβάνει την μεταφορά κλήσεων καθώς και τον τοπικό τερματισμό. Τέλος, η διαβίβαση ορίζεται κατά κανόνα, ως η υπηρεσία ανάμεσα στην εκκίνηση και τον τερματισμό.16

Η Επιτροπή ορίζει ως διαβίβαση κάθε μεταφορά ανάμεσα σε κέντρα tandem. Η υιοθέτηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του πεδίου του τοπικού βρόχου για την εκκίνηση κλήσεων σε συνδυασμό με την έννοια της διαβίβασης ως 'tandem-to-tandem', ουσιαστικά απαιτεί από τις ΕΡΑ να ορίσουν την αγορά εντός της οποίας εμπίπτει η παροχή σύνδεσης ανάμεσα σε τοπικά κέντρα και κέντρα tandem, εν όψει της ανταγωνιστικής δυναμικής στην παροχή των υπηρεσιών αυτών σε κάθε κράτος. Επιπλέον, η Επιτροπή υιοθετεί μια προσέγγιση η οποία αντιμετωπίζει τα όρια ανάμεσα στην εκκίνηση κλήσεων και τις υπηρεσίες διαβίβασης (και, πιθανόν, ανάμεσα στον τερματισμό κλήσεων και τις υπηρεσίες διαβίβασης) ως μια λειτουργία δικτυακής τοπολογίας. Ως αποτέλεσμα, τα όρια θα πρέπει να τεθούν με τρόπο που να αντανακλά τις εθνικές συνθήκες.

Η ΕΕΤΤ προτείνει να τεθούν τα όρια των σχετικών αγορών για «εκκίνηση» και «τερματισμό» στο σημείο στο οποίο βρίσκεται η λειτουργία του τοπικού κόμβου, με τον τρόπο με τον οποίο ο ΟΤΕ ορίζει επί του παρόντος τη μεταφορά της τοπικής συλλογής (local call origination) και του τοπικού τερματισμού (local call termination).17

Συνεπώς, οι υπηρεσίες συλλογής περιλαμβάνουν τη μεταφορά από τον τοπικό βρόχο του τελικού χρήστη, συμπεριλαμβανομένου του συγκεντρωτή (concentrator) (τοπικού ή απομακρυσμένου (Τοπική Μονάδα Συνδρομητή «Local Subscriber Unit» ή Απομακρυσμένης Μονάδας Συνδρομητή «Remote Subscriber Unit» στα διαγράμματα που ακολουθούν)), της γραμμής του συνδρομητή) εξαιρουμένης όμως της γραμμής κάρτας του συνδρομητή στο

16 Αιτιολογική Έκθεση της Σύστασης της Επιτροπής για τις Σχετικές Αγορές Προϊόντων και Υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για κοινό κανονιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών 2003/311/EC, σελ. 18 και 19.

17 [Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης ΟΤΕ

σύνολό της), μέσω του αρχικού σταδίου μεταγωγής (primary switching stage).18 Παραδείγματος χάριν, στην περίπτωση μιας κλήσης ίδιου κέντρου (δηλαδή μιας κλήσης που συλλέγεται και τερματίζει στο ίδιο κέντρο), η μεταφορά τοπικής κλήσης εκκινεί την κλήση από τον τοπικό βρόχο στο μεσαίο σημείο του κέντρου και ο τοπικός τερματισμός κλήσης ολοκληρώνει την κλήση από αυτό το μεσαίο σημείο έως τον τοπικό βρόχο (που εξυπηρετείται από το ίδιο κέντρο). Όταν μια τοπική κλήση δεν είναι κλήση ίδιου κέντρου, η εκκίνηση και ο τερματισμός πραγματοποιούνται σε διαφορετικά τοπικά κέντρα. Η δίοδος μετάδοσης ανάμεσα στα κέντρα αυτά κατανέμεται ανάμεσα στις υπηρεσίες εκκίνησης και τερματισμού.

Η διαβίβαση περιλαμβάνει όλα τα άλλα στοιχεία της δρομολόγησης κλήσης, συμπεριλαμβανομένου τουλάχιστον ενός κέντρου tandem. Περιλαμβάνει τα στοιχεία tandem και double tandem των κλήσεων. Τα κέντρα διαβίβασης μπορούν να είναι μέρος του δικτύου του παρόχου εκκίνησης, του παρόχου τερματισμού ή ενός τρίτου παρόχου.

Τα πολυλειτουργικά κέντρα μπορούν να συλλέγουν ή να τερματίζουν κάποιες κλήσεις και να διαβιβάζουν άλλες. Ενώ η πλειοψηφία των κέντρων tandem είναι ειδικά σχεδιασμένα για να μεταφέρουν κλήσεις μεταξύ άλλων κέντρων (δηλαδή λειτουργούν μαζί με κύρια κέντρα), τα πολυλειτουργικά κέντρα έχουν τη δυνατότητα να εκτελούν και τις δύο λειτουργίες. Λειτουργούν ως κέντρα tandem όταν συνδέουν δύο κόμβους κατά μήκος του τμήματος μεταγωγής και ως κύρια/ τοπικά κέντρα όταν συνδέουν το σημείο σύνδεσης ενός τελικού χρήστη με ένα σημείο σύνδεσης ενός κέντρου, ή με ένα άλλο σημείο σύνδεσης ενός τελικού χρήστη.

Τα στοιχεία των υπηρεσιών που περιγράφονται ανωτέρω μπορούν να απεικονιστούν ως εξής:

---

18 Το Line Unit είναι ο συσσωρευτής του κόμβου που δύναται να είναι είτε τοπικός ή απομακρυσμένος από το βασικό στοιχείο μεταγωγής. Η Subscriber Line Card είναι ένα PCB (Printed Circuit Board) το οποίο δημιουργεί τη διεπαφή ανάμεσα στον τοπικό βρόχο και το δίκτυο πρόσβασης. Η Subscriber Line Card είναι απαραίτητη για την κατάλληλη λειτουργία του βρόχου είναι αφιερωμένη σε μια συγκεκριμένη γραμμή και δεν είναι δυνατό να μοιραστεί. Η ΕΕΤΤ κατηγοριοποιεί τα στοιχεία αυτά ως εντασσόμενα πλήρως στον δεσμοποιημένο τοπικό βρόχο που παρέχει ο ΟΤΕ στο τμήμα λιανικής του.

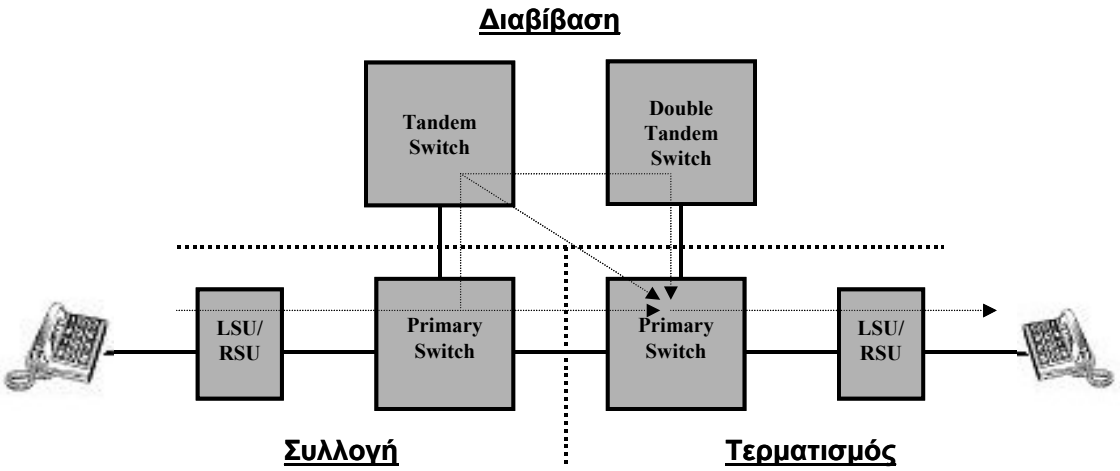

Σχήμα 5

Με βάση τα όρια αυτά, η ΕΕΤΤ έχει εξετάσει τους κατάλληλους ορισμούς αγορών για υπηρεσίες εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων.

2.3. ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΚΛΗΣΕΩΝ

2.3.1. Εισαγωγή

Η ΕΕΤΤ υιοθετεί την άποψη ότι το πεδίο της σχετικής αγοράς υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων είναι σε μεγάλο βαθμό αποτέλεσμα της καθοδηγούμενης ζήτησης από φορείς που επιθυμούν να παρέχουν υπηρεσίες λιανικής πρόσβασης και επικοινωνιών κατωτέρου σταδίου. Αντίστοιχα, η ζήτηση για υπηρεσίες χονδρικής εκκίνησης κλήσεων προέρχεται από:

- Έμμεσους παρόχους υπηρεσιών (δηλαδή φορείς που χρησιμοποιούν Προεπιλογή Φορέα ('CPS'), Επιλογή Φορέα ('CS') και προμηθεύονται τη εκκίνηση (και πιθανώς και τη μεταφορά) από τον ΟΤΕ,
- Παρόχους τερματισμού που επιθυμούν να τερματίζουν (και να μεταφέρουν) κλήσεις (*π.χ.,* όταν η λιανική κλήση χρεώνεται με βάση την αρχή «ο καλούμενος πληρώνει» ή βάσει μεριζόμενης χρέωσης, ο πάροχος τερματισμού ουσιαστικά αγοράζει υπηρεσίες εκκίνησης), και
- Το λιανικό τμήμα κατωτέρου σταδίου του ΟΤΕ.

Όπως απεικονίζεται ανωτέρω, οι πάροχοι υπηρεσιών εκκίνησης είτε παρακρατούν την αμοιβή τους (όταν εισπράττουν τις λιανικές χρεώσεις για κλήσεις για τις οποίες πληρώνει ο καλών) ή λαμβάνουν αμοιβή διακανονισμού (όταν η λιανική χρέωση εισπράττεται από τον πάροχο τερματισμού ή από έναν πάροχο CPS/CS).

Κατά τον ορισμό της σχετικής αγοράς, η ΕΕΤΤ εξέτασε τα ακόλουθα ζητήματα που παρατίθενται στο Σχήμα 6, κατωτέρω:

- Εάν η αυτό-παροχή από εναλλακτικούς παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης και εκκίνησης σε τοπικά δίκτυα δύναται να θεωρηθεί ως υποκατάστατο της χονδρικής εκκίνησης κλήσεων που παρέχει ο ΟΤΕ,
- Εάν υπάρχει μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά ή εάν υπάρχουν πολλαπλές αγορές ανά δίκτυο για την παροχή υπηρεσιών εκκίνησης, και
- Εάν υπάρχει έμμεση τιμολογιακή πίεση από το λιανικό επίπεδο στη χονδρική τιμολόγηση της εκκίνησης.

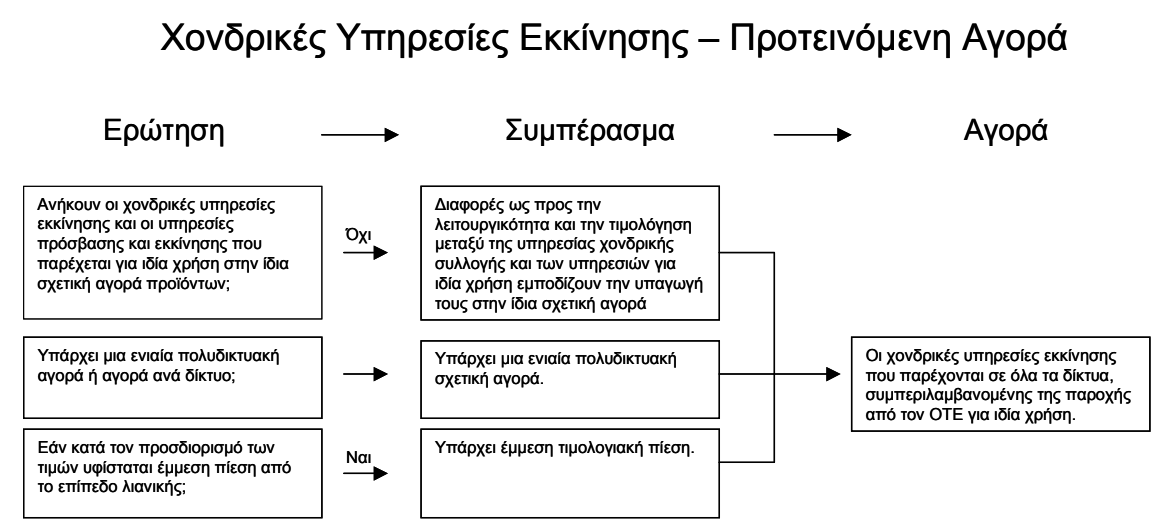

Σχήμα 6

2.3.2. Άμεσοι τιμολογιακοί περιορισμοί

2.3.2.1. Δυνατότητα υποκατάστασης χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης και υπηρεσιών πρόσβασης και εκκίνησης που παρέχονται για ιδία χρήση

2.3.2.1.1. Δυνατότητα υποκατάστασης ζήτησης από πλευράς χονδρικής

Η εκκίνηση κλήσεων περιλαμβάνει τη μεταφορά μιας μεταγόμενης κλήσης από το τερματικό σημείο του τελικού χρήστη έως το αρχικό κέντρο μεταγωγής (primary switching exchange) (δηλαδή, του κέντρου που παρέχει τη λειτουργία τοπικής μεταγωγής για τη σχετική κίνηση). Επιπλέον, η τιμολόγηση, η είσπραξη και οι υπηρεσίες διαχείρισης της πιστοληπτικής ικανότητας και των κινδύνων συνήθως παρέχονται σε συνδυασμό με τις υπηρεσίες μεταφοράς (τουλάχιστον για υπηρεσίες λιανικής που τιμολογούνται με βάση την αρχή «ο καλών πληρώνει»).

Στην ενότητα αυτή, η ΕΕΤΤ εξετάζει το βαθμό στον οποίο οι πάροχοι δύνανται να υποκαταστήσουν άλλες υπηρεσίες με υπηρεσίες εκκίνησης. Ειδικότερα, εξετάζει εάν η ιδία παροχή της εκκίνησης μέσω εναλλακτικής τοπικής υποδομής (όπως μέσω της αδεσμοποίητης πρόσβασης στο τοπικό βρόχο) επιβάλει έναν άμεσο περιορισμό στις υπηρεσίες εκκίνησης.

Δυνατότητα λειτουργικής υποκατάστασης

Η εκκίνηση κλήσεων δύναται να παρέχεται για ιδία χρήση από έναν πάροχο δικτύου (ο οποίος παρέχει τη σύνδεση δικτύου του τελικού χρήστη, το δίκτυο τοπικής πρόσβασης και τις υπηρεσίες μετάδοσης μέσω της σύνδεσης) ή να παρέχεται από τον πάροχο αυτό σε τρίτα μέρη. Επομένως, ένας νεοεισερχόμενος πάροχος υπηρεσιών θα μπορούσε να εξετάσει τη δυνατότητα κατασκευής εναλλακτικών συνδέσεων με τους τελικούς χρήστες (με τις απαραίτητες ευκολίες τοπικής πρόσβασης) προκειμένου να αποφύγει την ανάγκη προμήθειας υπηρεσιών εκκίνησης.

Στην Ελλάδα παρατηρείται ότι έχει υλοποιηθεί ένας μικρός αριθμός τέτοιων κατασκευών εναλλακτικών συνδέσεων με τους τελικούς χρήστες, κυρίως μέσω της κατασκευής δικτύων σταθερής ασύρματης πρόσβασης. Επί του παρόντος, η Europrom, η Q TELECOM και ο ΟΤΕ παρέχουν υπηρεσίες σταθερής ασύρματης πρόσβασης στη ζώνη των 3.5 GHz, ενώ η TIM (μίσθωση από Europrom), η Tellas, η MBA, και η Cosmote και η Vodafone κάνουν το ίδιο στη ζώνη των 25 GHz. Μέσω αυτών των συνδέσεων πρόσβασης μπορούν να δοθούν στους τελικούς χρήστες υπηρεσίες φωνής και διαδικτύου. Ωστόσο, η κάλυψη αυτών των δικτύων πρόσβασης παραμένει περιορισμένη. Την 1η Ιανουαρίου του 2006, παρέχονταν 419 συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης σε τελικούς χρήστες.[19] Εκτός των αδειών των 3.5 και 25 GHz, η ΕΕΤΤ διενήργησε δημόσια διαβούλευση η οποία έλαβε χώρα το διάστημα 5/8/04 – 30/9/04 σχετικά με τη μελλοντική χρήση της ζώνης των 2.4 GHz και στην παρούσα φάση, εκτιμά τα αποτελέσματα αυτής.

Οι συνδέσεις πρόσβασης με οπτική ίνα μπορούν επίσης να υποστηρίξουν την παροχή πρόσβασης. Ωστόσο, επί του παρόντος είναι περιορισμένος ο αριθμός των συνδέσεων αυτών

[19] Την 1η Οκτωβρίου 2004 υπήρχαν 596 συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης, ενώ την 1η Ιανουαρίου 2005 υπήρχαν 221 συνδέσεις.

στην Ελλάδα. Επιπλέον, οι συνδέσεις πρόσβασης με οπτική ίνα χρησιμοποιούνται κυρίως για την παροχή υπηρεσιών υψηλής χωρητικότητας, συχνά μη μεταγόμενων. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η επίδραση αυτών των συνδέσεων με οπτική ίνα είναι σήμερα, και θα παραμείνει στα χρονικά πλαίσια του παρόντος ελέγχου, ελάχιστη.

Η ΕΕΤΤ υιοθετεί την άποψη ότι οι υπηρεσίες εκκίνησης που παρέχονται για ιδία χρήση μέσω συνδέσεων τοπικής πρόσβασης είναι δυνατόν να υποκατασταθούν λειτουργικά με υπηρεσίες εκκίνησης. Ωστόσο, δεν υπάρχουν επαρκώς πλήρη δίκτυα για να παρέχουν μια λειτουργική εναλλακτική στο εθνικό δίκτυο τοπικής πρόσβασης του ΟΤΕ.

Αδυνατώντας να κατασκευάσει ένα εναλλακτικό δίκτυο, ένας πάροχος υπηρεσιών δύναται να αγοράσει ή να μισθώσει τη σύνδεση του δικτύου με τον τελικό χρήστη από τον πάροχο του δικτύου (*π.χ.*, να αποκτήσει έναν αδεσμοποίητο τοπικό βρόχο ή μια μισθωμένη γραμμή -συμπεριλαμβανομένων των τμηματικών κυκλωμάτων-). Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η αγορά ή μίσθωση της σύνδεσης του δικτύου με τον τελικό χρήστη δεν αποτελεί υποκατάστατο της εκκίνησης κλήσεων.

Ένας πάροχος υπηρεσιών που αποκτά μια μισθωμένη γραμμή, συμπεριλαμβανομένου του τοπικού άκρου που τερματίζει στο τερματικό σημείο του δικτύου του τελικού χρήστη δεν αποκτά μια υπηρεσία που είναι λειτουργικά ισότιμη με τις χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης. Η μισθωμένη γραμμή παρέχει στον αγοραστή τον έλεγχο του σημείου πρόσβασης δικτύου του τελικού χρήστη, και όχι της μεταφοράς μεταξύ αυτού του σημείου πρόσβασης και του κύριου κέντρου μεταγωγής (primary switching switch). Έτσι, προσφέρει πλήρη και όχι μεταγόμενη χωρητικότητα και επιτρέπει στον αγοραστή να παρέχει ένα ευρύ φάσμα λιανικών υπηρεσιών στον τελικό χρήστη.

Οι αδεσμοποίητοι τοπικοί βρόχοι επιτρέπουν στους νεοεισερχόμενους να αναλάβουν τον έλεγχο του τοπικού βρόχου. Ουσιαστικά, ο νεοεισερχόμενος χρησιμοποιεί τον δικό του εξοπλισμό μεταγωγής και επεκτείνει τον αδεσμοποίητο τοπικό βρόχο έως τις δικές του ευκολίες μεταγωγής, όπως ενδείκνυται. Υπάρχει μια σημαντική διαφορά ανάμεσα στη λειτουργικότητα που παρέχεται από την χονδρική μεταγόμενη εκκίνηση κλήσεων και τον αδεσμοποίητο τοπικό βρόχο. Οι αδεσμοποίητοι τοπικοί βρόχοι παρέχουν στον αγοραστή τον έλεγχο του τερματικού σημείου δικτύου του τελικού χρήστη και καθιστούν δυνατή την παροχή ενός ευρέως φάσματος

υπηρεσιών και έτσι εκτείνονται σημαντικά πέρα από τη λειτουργικότητα των χονδρικών μεταγόμενων υπηρεσιών εκκίνησης. Ωστόσο, ενώ οι αδεσμοποίητοι τοπικοί βρόχοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικά για την παροχή φωνητικών υπηρεσιών, επί του παρόντος χρησιμοποιούνται κυρίως για την παροχή ευρυζωνικής πρόσβασης. Όπου έχουν αποκτηθεί τοπικοί βρόχοι (και έχουν αποκτηθεί 5.018 πλήρως αδεσμοποίητοι βρόχοι και 1.866 γραμμές μεριζόμενης πρόσβασης από την εισαγωγή της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο),[20] χρησιμοποιούνται κυρίως για την παροχή υπηρεσιών μετάδοσης δεδομένων με υψηλές ταχύτητες. Όλες οι πληροφορίες που διαθέτει η ΕΕΤΤ υποδεικνύουν ότι αυτό το μοντέλο χρήσης είναι απίθανο να μεταβληθεί στο άμεσο μέλλον.

Τιμολόγηση

Οι τιμές διασύνδεσης, σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις, σχετίζονται μόνο με το κόστος παροχής υπηρεσιών διασύνδεσης. Οι χονδρικές τιμές εκκίνησης του ΟΤΕ, ως έχουν το Μάιο του 2006[21], είναι οι εξής:

Είδος κλήσης	**Καθημερινές 08:00-20:00 (σε €λεπτά/λεπτό)**	**Καθημερινές 20:00-08:00 & Σάββατο (σε €λεπτά/λεπτό)**	**Κυριακή (σε €λεπτά/λεπτό)**
Local	0,58	0,54	0,46
Single tandem	0,86	0,80	0,68
Double tandem	1,10	1,03	0,88

Ενώ ίσως αρχικά να φαίνεται ότι σε ένα μη ρυθμιζόμενο περιβάλλον ο πάροχος εκκίνησης είναι (τουλάχιστον όσον αφορά τις κλήσεις για τις οποίες πληρώνει ο καλών) σε θέση να παρακρατεί ένα τμήμα των λιανικών εσόδων που υπερβαίνουν μια ανταγωνιστική τιμή, η

[20] Στοιχεία Δεκεμβρίου 2005. Σύμφωνα με στοιχεία 31/12/2005, κατά τον ΟΤΕ, για πλήρως αδεσμοποίητες γραμμές εκκρεμούσαν 244 αιτήσεις και 50 αιτήσεις για γραμμές μεριζόμενης πρόσβσης

[21] Σύμφωνα με την πρόσφατη Απόφασή της 381/2/3-4-2006 [ΦΕΚ 558/ 4-5-2006], η ΕΕΤΤ επέτρεψε στον ΟΤΕ να εφαρμόσει τα ανωτέρω τιμολόγια ως προσωρινά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 (ιδίως παράγραφοι 5, 8 και 9 της ΑΠ ΕΕΤΤ 277/64/2003) μέχρι τον προσδιορισμό κοστοστρεφών τιμολογίων για το έτος 2006.

ΕΕΤΤ σημειώνει ότι η υποχρέωση (η οποία δεν σχετίζεται με την ισχύ στην αγορά) διασφάλισης συνδεσιμότητας από άκρο σε άκρο θα φαινόταν τουλάχιστον να καταργεί την εν λόγω ισχύ, παρέχοντας στον πάροχο τερματισμού κάποια διαπραγματευτική ισχύ. Επιπλέον, ο πάροχος τερματισμού παρέχει «αμοιβαία» υπηρεσίες εκκίνησης όταν μια κλήση εκκινεί στο δίκτυό του και δρομολογείται προς την «αντίθετη» κατεύθυνση. Ωστόσο, η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει, και θα εξετάσει περαιτέρω στην ανάλυση αγοράς, το βαθμό στον οποίο οι περιορισμοί αυτοί αποτρέπουν έναν πάροχο εκκίνησης από τη χρέωση τελών εκκίνησης με διακρίσεις (ανάλογα με την ταυτότητα του δικτύου τερματισμού).

Όσον αφορά τις κλήσεις για τις οποίες πληρώνει ο καλούμενος, η είσπραξη των λιανικών τελών από το άκρο τερματισμού θα φαινόταν να περιορίζει τη δυνατότητα των παρόχων εκκίνησης να τιμολογούν υψηλότερα από το ανταγωνιστικό επίπεδο, καθώς ο πάροχος τερματισμού εισπράττει τα λιανικά έσοδα και καταβάλλει μια χρέωση διακανονισμού στον πάροχο εκκίνησης (*π.χ.* ο πάροχος τερματισμού έχει τον έλεγχο των λιανικών εσόδων).

Αντιθέτως, η κατασκευή ευκολιών δικτύου συνεπάγεται σημαντικό κόστος επένδυσης. Ενώ η εν λόγω κατασκευή κατά κανόνα υλοποιείται σε φάσεις, περιλαμβάνει απαραιτήτως και ευρεία κατασκευή των πιο δαπανηρών στοιχείων ενός δικτύου (καθώς το σημείο πρόσβασης καθορίζεται ειδικά όσον αφορά τόσο την τοποθεσία όσο και, συχνά, τον φορέα). Επομένως, υπάρχουν περιορισμένες οικονομίες κλίμακος στην επένδυση.

Λόγω του τεράστιου κόστους κατασκευής εναλλακτικών δικτύων τοπικής πρόσβασης, η ΕΕΤΤ δε θεωρεί ότι η κατασκευή των εν λόγω εναλλακτικών συνδέσεων τελικών χρηστών σε επαρκώς μεγάλη κλίμακα αποτελεί βιώσιμο υποκατάστατο των υπηρεσιών εκκίνησης για τους παρόχους που επιδιώκουν να παρέχουν λιανικές υπηρεσίες κλήσεων (τόσο κλήσεις σε τελικούς χρήστες όσο και σε παρόχους υπηρεσιών).

Η τιμολόγηση των μισθωμένων γραμμών σε επίπεδο χονδρικής και των τμηματικών ιδιωτικών κυκλωμάτων είναι τέτοια που δεν είναι πιθανό οι πάροχοι υπηρεσιών να μεταβαίνουν άμεσα από χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης σε μισθωμένες γραμμές και αντιστρόφως, συνεπεία μιας αύξησης των τιμών της τάξης του 5 έως 10%.

Επιπλέον, υπάρχει σημαντική τιμολογιακή διαφοροποίηση ανάμεσα στις χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων και τους αδεσμοποίητους τοπικούς βρόχους. Ειδικότερα, τα

μηνιαία τέλη για κάθε πλήρως αδεσμοποίητο (ενεργό) και μεριζόμενο τοπικό βρόχο είναι επί του παρόντος (Μάιος 2005[22]) €8,66 και €2,08, αντίστοιχα, τα τέλη σύνδεσης είναι €44,6 και €54,22 για κάθε βρόχο, τα τέλη αποσύνδεσης είναι €41,26 και €50,16 για κάθε βρόχο. Η διαφοροποίηση είναι ιδιαίτερα εμφανής εάν ο νεοεισερχόμενος δεν σκοπεύει να παρέχει ένα πλήρες φάσμα λιανικών υπηρεσιών (αποκλείοντας τον νεοεισερχόμενο από το πλεονέκτημα των οικονομιών κλίμακος). Επομένως, η ΕΕΤΤ δεν εκτιμά ότι κάποιος που προμηθεύεται χονδρική εκκίνηση κλήσεων θα αντιδρούσε σε μια αύξηση τιμών της τάξης του 5 έως 10% για χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεως από ένα υποθετικό μονοπώλιο αγοράζοντας έναν αδεσμοποίητο τοπικό βρόχο.

2.3.2.1.2. Δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής

Η κρίσιμη ερώτηση για τη δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς είναι εάν, συνεπεία μιας αύξησης των τιμών της τάξης του 5 έως 10% από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο υπηρεσιών εκκίνησης, άλλοι φορείς θα άλλαζαν ιδιότητα προκειμένου να παρέχουν στη σχετική αγορά. Η ΕΕΤΤ δεν πιστεύει ότι είναι εφικτή η εν λόγω υποκατάσταση αλλά ότι θα απαιτούσε την κατασκευή ενός δεύτερου εθνικού δικτύου τοπικής πρόσβασης. Κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί ούτε γρήγορα ούτε με μικρό πρόσθετο κόστος.

2.3.2.1.3. Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι ούτε οι πάροχοι επιλογής/ προεπιλογής φορέα ούτε οι πάροχοι τερματισμού θα έχουν τη δυνατότητα να υποκαταστήσουν τις υπηρεσίες διασύνδεσης εκκίνησης

[22] Σύμφωνα με την πρόσφατη Απόφασή της 381/2/3-4-2006 [ΦΕΚ 558/ 4-5-2006], η ΕΕΤΤ επέτρεψε στον ΟΤΕ να εφαρμόσει τα ανωτέρω τιμολόγια ως προσωρινά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 (ιδίως παράγραφοι 5, 8 και 9 της ΑΠ ΕΕΤΤ 277/64/2003) μέχρι τον προσδιορισμό κοστοστρεφών τιμολογίων για το έτος 2006

κλήσεων σε ένα πλήρες εθνικό δίκτυο με ανάπτυξη ιδιόκτητου δικτύου, ή με την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο, ή με τις υπηρεσίες μισθωμένων γραμμών. Η διαφορά κλίμακος σημαίνει ότι οι εν λόγω εναλλακτικές δεν αποτελούν λειτουργικά υποκατάστατα για τις υπηρεσίες εκκίνησης του ΟΤΕ. Παρομοίως, οι τιμολογιακές διαφορές είναι τέτοιες που μια αύξηση έως και 10% από το υποθετικό μονοπώλιο είναι εξαιρετικά απίθανο να οδηγήσει σε μετάβαση.

2.3.3. Μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά ή πολλαπλές αγορές μεμονωμένων δικτύων;

2.3.3.1. Δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης σε επίπεδο χονδρικής

Δυνατότητα λειτουργικής υποκατάστασης

Οι υπηρεσίες εκκίνησης που χρησιμοποιούνται για την παροχή λιανικών κλήσεων από τελικό χρήστη σε τελικό χρήστη είτε παρέχονται για ιδία χρήση (από τον πάροχο εκκίνησης) είτε παρέχονται στους παρόχους επιλογής/ προεπιλογής φορέα. Οι υπηρεσίες εκκίνησης που χρησιμοποιούνται για την παροχή λιανικών υπηρεσιών από τελικό χρήστη σε πάροχο υπηρεσιών, παρέχονται στον πάροχο τερματισμού (ή για ιδία χρήση). Οι πάροχοι και των δύο ειδών λιανικών υπηρεσιών αποκτούν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ('ECS') από άκρο σε άκρο από τον πάροχο υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ECS provider) (ο πάροχος αυτός μπορεί να είναι ή να μην είναι κάθετα ενοποιημένος με τον πάροχο δικτύου που παρέχει είτε υπηρεσίες εκκίνησης είτε υπηρεσίες τερματισμού είτε αμφότερες).

Το μέρος που προμηθεύεται χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων επιδιώκει να αποκτήσει εκκίνηση από ένα φορέα που μπορεί να του παράσχει τη δυνατότητα να έχει πρόσβαση σε όλους σχεδόν τους τελικούς χρήστες. Επομένως, τα δίκτυα μη πλήρους κάλυψης, (όπως τα υφιστάμενα εναλλακτικά δίκτυα στην Ελλάδα) δεν αποτελούν υποκατάστατα από πλευράς ζήτησης για ένα δίκτυο πλήρους κάλυψης σε εθνικό επίπεδο (όπως το δίκτυο του ΟΤΕ).

Τιμολόγηση

Η τιμολόγηση των υπηρεσιών εκκίνησης διαφοροποιείται ανάλογα με το είδος της κλήσης που πραγματοποιείται και ανάλογα με τους οικονομικούς διακανονισμούς ανάμεσα στους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Σε περίπτωση κλήσεων μεταξύ τελικών χρηστών (οι οποίες χρεώνονται σε επίπεδο λιανικής με βάση την αρχή «ο καλών πληρώνει»), ο καλών τελικός χρήστης είναι ευαισθητοποιημένος αναφορικά με την τιμή. Επιπλέον, ο καλών τελικός χρήστης έχει τη δυνατότητα να επιλέξει τον πάροχο υπηρεσιών λιανικής, βάσει της λιανικής τιμολόγησης των κλήσεων. Όταν ο πάροχος υπηρεσιών λιανικής είναι ένας πάροχος επιλογής/ προεπιλογής φορέα, έχει τη δυνατότητα να καταστήσει διαφανή προς τους πελάτες του οποιαδήποτε αύξηση χρέωσης της εκκίνησης κλήσεων. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, όπου υπάρχει αυτή η διαφάνεια, έχει τη δυνατότητα να επιβάλει έναν έμμεσο τιμολογιακό περιορισμό στην τιμολόγηση των χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης.

Σχετικά με τις κλήσεις προς παρόχους υπηρεσιών, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, παρά το γεγονός ότι πολλές κλήσεις αυτού του είδους τιμολογούνται σε επίπεδο λιανικής με βάση την αρχή «ο καλούμενος πληρώνει», ο έμμεσος τιμολογιακός περιορισμός που προσδιορίζεται κατωτέρω επιδρά επίσης στις χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης που χρησιμοποιούνται για την παροχή κλήσεων στους παρόχους υπηρεσιών. Αυτό συμβαίνει διότι οι τελικοί χρήστες επιλέγουν τον πάροχο εκκίνησης (όταν έχουν επιλογή) με βάση τις κλήσεις για τις οποίες είναι τιμολογιακά ευαισθητοποιημένοι (*π.χ.*, κλήσεις προς τελικούς χρήστες για τις οποίες πληρώνει ο καλών). Οι τελικοί χρήστες δεν επιλέγουν χωριστά για κλήσεις προς τελικούς χρήστες και κλήσεις προς παρόχους υπηρεσιών. Επομένως, η επιλογή με βάση την αρχή «ο καλών πληρώνει» καθορίζει την επιλογή για όλες τις κλήσεις (συμπεριλαμβανομένων των κλήσεων προς παρόχους υπηρεσιών). Συνεπώς, ο ίδιος φορέας παρέχει εκκίνηση για όλες τις κλήσεις που πραγματοποιούνται από ένα συγκεκριμένο τελικό χρήστη.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά υπηρεσιών για τη χονδρική εκκίνηση κλήσεων, η οποία περιλαμβάνει την εκκίνηση κλήσεων που παρέχεται σε εθνικό δίκτυο (όπως αυτό του ΟΤΕ), υπηρεσίες που παρέχονται σε τρίτα μέρη και υπηρεσίες που παρέχονται για ιδία χρήση.

2.3.3.2. Δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς δεν απαιτεί επιπλέον επέκταση της σχετικής αγοράς υπηρεσιών. Από τη στιγμή που ο τελικός χρήστης έχει επιλέξει τον πάροχο πρόσβασης λιανικής, μόνον αυτός ο πάροχος πρόσβασης είναι σε θέση να παρέχει χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης σε αυτούς που επιθυμούν να παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στον τελικό χρήστη. Τεχνικά, κανένας άλλος πάροχος δεν είναι σε θέση να παρέχει τις εν λόγω υπηρεσίες εκκίνησης.

2.3.4. Έμμεση Τιμολογιακή Πίεση από το Επίπεδο Λιανικής

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν ενδείκνυται, ως αποτέλεσμα έμμεσης πίεσης από το επίπεδο λιανικής, να συμπεριλάβει τις χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης που παρέχονται για ιδία χρήση στη σχετική αγορά υπηρεσιών. Είναι σαφές ότι οι πάροχοι χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης αφενός παρέχουν εκκίνηση για ιδία χρήση, αφετέρου παρέχουν χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης σε τρίτα μέρη (επιπλέον της υποκείμενης υπηρεσίας τοπικής πρόσβασης). Η διοικητική πρακτική της Επιτροπής κατά κανόνα εξαιρεί την παροχή για ιδία χρήση για το σκοπό ορισμού αγορών. Ωστόσο, η Επιτροπή παρεκκλίνει από αυτή τη γενική αρχή σε περιπτώσεις όπου τα χαρακτηριστικά συγκεκριμένων αγορών είναι τέτοια που η παροχή για ιδία χρήση ασκεί ανταγωνιστική πίεση στην πώληση προς τρίτα μέρη (μέσω του ανταγωνισμού σε αγορές κατωτέρων σταδίων). Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη ότι, ελλείψει ρυθμιστικών παρεμβάσεων θα υπήρχαν λίγες (εάν υπήρχαν) «αγορές πρόσβασης» επικοινωνιών. Επιπλέον, είναι σαφές ότι ο τομέας παρουσιάζει σημαντικά διαφοροποιημένα χαρακτηριστικά.

Ουσιαστικά, το ζήτημα είναι εάν ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος (Χ) ο οποίος παρέχει χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων σε παρόχους έμμεσης πρόσβασης (Υ) θα αντιμετώπιζε ανταγωνιστικές πιέσεις από συνδεδεμένους παρόχους σταθερών δικτύων (Ζ) σε

επίπεδο λιανικής. Στην περίπτωση αυτή, μια αύξηση στην τιμή της χονδρικής εκκίνησης κλήσεων θα μεταφραζόταν σε αύξηση στη λιανική τιμή των λιανικών σταθερών υπηρεσιών οι οποίες ενσωματώνουν την υπηρεσία χονδρικής, εάν υποτεθεί ότι η αύξηση στο επίπεδο χονδρικής μεταφέρεται στο επίπεδο λιανικής. Συνεπώς, οι πάροχοι έμμεσης πρόσβασης (Υ) θα ήταν πιθανό να χάσουν πελάτες από τον καθετοποιημένο μονοπωλιακό πάροχο χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων (Ζ). Αντίστοιχα, ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων (Χ) θα έχανε πωλήσεις, ενώ η λειτουργικότητα της παροχής εκκίνησης κλήσεων για ιδία χρήση της καθετοποιημένης εταιρείας θα αύξανε τις

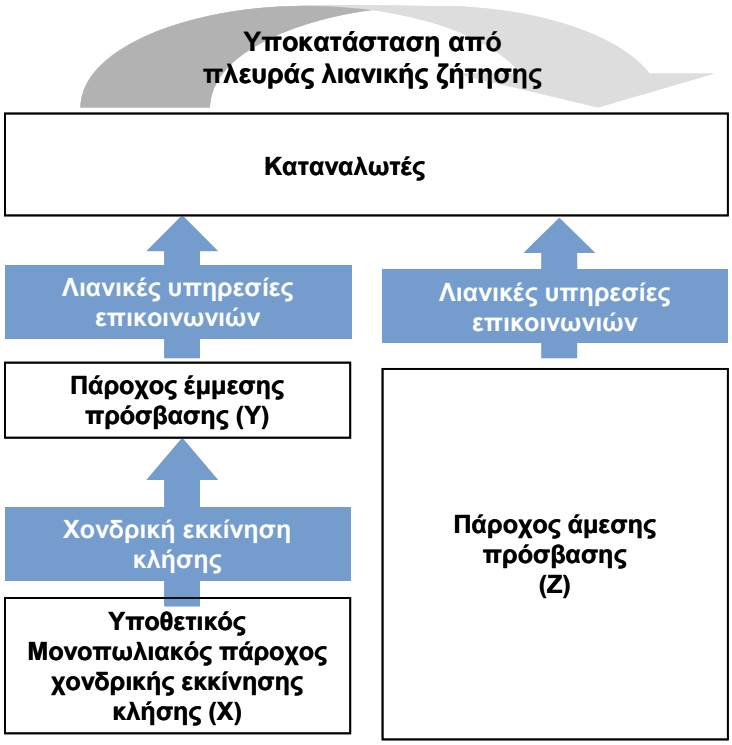

πωλήσεις. Αυτός ο έμμεσος ανταγωνιστικός περιορισμός στον υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο θα προερχόταν από την πλευρά της ζήτησης.

Σχήμα 7

Όπως φαίνεται, η ένταξη της παροχής για ιδία χρήση της λειτουργίας της εκκίνησης κλήσεων στον ορισμό της σχετικής αγοράς υπηρεσιών αντανακλά οικονομική αρχή και είναι

σύμφωνη με την αναπτυσσόμενη Κοινοτική νομολογία και την πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Συμπέρασμα

Συνεπώς, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι υπηρεσίες εκκίνησης που παρέχονται για ιδία χρήση θα πρέπει να συμπεριληφθούν στη σχετική αγορά υπηρεσιών, μαζί με τις υπηρεσίες χονδρικής που παρέχονται σε τρίτους παρόχους λιανικών υπηρεσιών.

2.3.5. Σχετική γεωγραφική αγορά

Μια σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι εν λόγω επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και προμήθεια υπηρεσιών σχετικά με τις οποίες οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς ούτως ώστε να διαχωρίζονται από γειτονικές περιοχές.

Επί της βάσης αυτής, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για τις αγορές προϊόντων χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης που προσδιορίστηκαν ανωτέρω είναι εθνική και είναι η Ελλάδα. Η άποψη αυτή βασίζεται πρωτίστως στο γεγονός ότι ο ΟΤΕ προσφέρει τις υπηρεσίες του εντός της σχετικής αγοράς σε εθνικό επίπεδο υπό τους ίδιους όρους και τις ίδιες προϋποθέσεις. Εάν άλλες υπηρεσίες προσφέρονται ή μπορούν να προσφερθούν από άλλους παρόχους σε μη εθνική βάση, οι υπηρεσίες αυτές θα ανταγωνίζονται με τις εθνικές υπηρεσίες του ΟΤΕ.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ έχει διαμορφώσει την αρχική άποψη ότι υπάρχει μια χωριστή σχετική εθνική γεωγραφική αγορά στην Ελλάδα για την παροχή χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης.

2.3.6. Γενικό Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν:

- η παροχή από τους εναλλακτικούς παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης και εκκίνησης κλήσεων σε δίκτυα που καλύπτουν τμήματα της εθνικής επικράτειας θα πρέπει να

θεωρηθεί ως υποκατάστατο της υπηρεσίας χονδρικής εκκίνησης κλήσεων η οποία παρέχεται επί του παρόντος από τον ΟΤΕ

- υπάρχει μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά ή εάν υπάρχουν πολλαπλές αγορές ανά δίκτυο για την παροχή υπηρεσιών εκκίνησης
- υπάρχει έμμεση πίεση από το επίπεδο λιανικής στην τιμολόγηση της χονδρικής εκκίνησης, και
- η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης είναι εθνική.

Στα πλαίσια της εξέτασης των άμεσων τιμολογιακών περιορισμών, η ΕΕΤΤ ήλεγξε την υποκαταστασιμότητα μεταξύ των χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης και της αυτό-παρεχόμενης εξ' ιδίων μέσων πρόσβασης και υπηρεσιών εκκίνησης. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ενόψει των οικονομιών κλίμακος και της σημαντικής τιμολογιακής διαφοροποίησης που υφίσταται μεταξύ του μη-ανακτήσιμου κόστους που απαιτείται για να αναπτυχθούν ή για να αγορασθούν ένα δίκτυο πρόσβασης και οι υπηρεσίες εκκίνησης, οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν δύνανται να υποκαταστήσουν τις εθνικές υπηρεσίες εκκίνησης πλήρους κάλυψης με την αυτό-παρεχόμενη πρόσβαση και εκκίνηση (σε υπο-εθνικά δίκτυα).

Κατόπιν τούτων, η ΕΕΤΤ ήλεγξε εάν οι δυναμικές αναφορικά με την προσφορά και την τιμολόγηση των υπηρεσιών εκκίνησης για τις κλήσεις σε τελικούς χρήστες από τη μια πλευρά και τις κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών από την άλλη, υποδεικνύουν ότι υπάρχει μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά για εκκίνηση. Βρήκε ότι οι τελικοί χρήστες επιλέγουν το δίκτυο εκκίνησης τους, επί τη βάσει των κλήσεων για τις οποίες είναι τιμολογιακά 'ευαισθητοποιημένοι' (λχ. Κλήσεις για τις οποίες ο καλών πληρώνει). Ως εκ τούτου, υιοθέτησε την άποψη ότι υφίσταται μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά υπηρεσιών για την εκκίνηση κλήσεων που παρέχεται σε πανεθνικό δίκτυο.

Επιπροσθέτως, ενόψει της τιμολογιακής πίεσης (από πλευράς λιανικής) που φαίνεται να ασκεί η αυτό-παροχή υπηρεσιών ενός υποθετικού μονοπωλιακού καθετοποιημένου παρόχου στη χονδρική τιμολόγηση ενός τρίτου παρόχου, η ΕΕΤΤ κατέληξε ότι τόσο οι αυτό-παρεχόμενες υπηρεσίες όσο και οι υπηρεσίες που παρέχονται σε τρίτα μέρη από τον καθετοποιημένο μονοπωλιακό πάροχο ανήκουν στην ίδια σχετική αγορά.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική αγορά υπηρεσιών για την εκκίνηση είναι πολυδικτυακή και περιέχει την παροχή υπηρεσιών εκκίνησης για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και κλήσεις σε

παρόχους υπηρεσιών (ανεξαρτήτως του λιανικού μοντέλου τιμολόγησης που ισχύει). Επιπλέον, συμπεριλαμβάνει την αυτό-παροχή εκκίνησης. Η σχετική γεωγραφική αγορά είναι εθνική.

2.4.ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΕΡΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΛΗΣΕΩΝ

2.4.1. Εισαγωγή

Οι χονδρικές υπηρεσίες τερματισμού, αποτελούν αναγκαίο συστατικό για τον τερματισμό κλήσεων σε επίπεδο λιανικής. Όπως ήδη αναλύθηκε ανωτέρω, οι εν λόγω υπηρεσίες τερματισμού, αποτελούν υπηρεσίες τις οποίες αγοράζει ο εκκινών την κλήση πάροχος ή ο πάροχος επιλογής/ προεπιλογής φορέα (και δύνανται επίσης να παρέχονται εξ' ιδίων μέσων για τις περιπτώσεις εκείνες όπου ένας πάροχος διενεργεί μια κλήση από άκρο σε άκρο). Σύμφωνα με τα ανωτέρω απεικονιζόμενα, στους πάροχους υπηρεσιών τερματισμού καταβάλλεται ένα συγκεκριμένο ποσό διακανονισμού από τον πάροχο εκκίνησης (ή από τον πάροχο επιλογής/ προεπιλογής φορέα, ή τον πάροχο διαβίβασης σε ορισμένες περιπτώσεις) για τις περιπτώσεις όπου οι κλήσεις τιμολογούνται στο επίπεδο λιανικής επί τη βάσει της αρχής 'ο καλών πληρώνει'. Οι πάροχοι τερματισμού είτε 'παρακρατούν' το μερίδιο των λιανικών τελών που τους αναλογεί, ή πληρώνονται από τον πάροχο υπηρεσιών (πχ. πάροχο υπηρεσιών διαδικτύου) για την περίπτωση όπου τερματίζουν κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών (καθώς οι ως άνω κλήσεις τιμολογούνται συνήθως επί τη βάσει της αρχής 'ο καλούμενος πληρώνει' ή επί τη βάσει μεριζόμενης χρέωσης.

Η ΕΕΤΤ επισημαίνει ότι είναι σημαντικό να γίνει διαφοροποίηση ανάμεσα στην παροχή της «πραγματικής» υπηρεσίας «χονδρικού τερματισμού κλήσεων» η οποία παρέχεται σε έναν πάροχο εκκίνησης ή διαβίβασης κλήσεων (για περαιτέρω παροχή στον πάροχο υπηρεσιών λιανικής) και άλλες υπηρεσίες συμπεριλαμβανομένων υποστηρικτικών υπηρεσιών τις οποίες επίσης δύναται να παρέχει ο πάροχος τερματισμού (π.χ. υπηρεσίες 'υποδοχής' - hosting services - που προσφέρονται σε έναν πάροχο υπηρεσιών διαδικτύου ή υπηρεσίες τιμολόγησης και

συλλογής οι οποίες παρέχονται όταν οι υπηρεσίες λιανικής τιμολογούνται στο καλούμενο μέρος).

Στα πλαίσια της εξέτασης του εύρους της σχετικής αγοράς (αγορών) για τον τερματισμό κλήσεων σε χονδρικό επίπεδο, η ΕΕΤΤ διερεύνησε τα κάτωθι ζητήματα, τα οποία απεικονίζονται και στο Σχήμα 8:

- Εάν ο τερματισμός σε επίπεδο χονδρικής κλήσεων σε τελικούς χρήστες και κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά προϊόντος,
- Εάν η σχετική αγορά τερματισμού σε επίπεδο χονδρικής ορίζεται ανά δίκτυο, και
- Εάν αυτό-παροχή τερματισμού κλήσεων συμπεριλαμβάνεται στην ίδια σχετική αγορά με αυτή του τερματισμού κλήσεων.

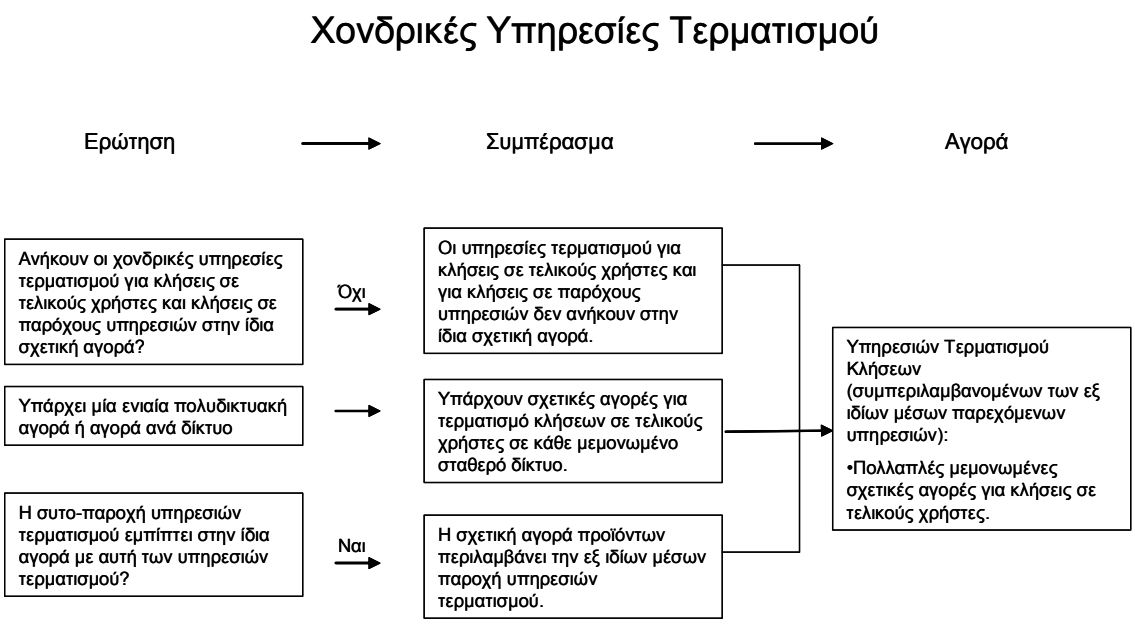

Σχήμα 8

2.4.2. Άμεσες τιμολογιακές πιέσεις

2.4.2.1. Υποκαταστασιμότητα μεταξύ υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών

Η ΕΕΤΤ εξέτασε κατά πόσον οι υπηρεσίες τερματισμού που παρέχονται για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών ανήκουν στην ίδια σχετική αγορά προϊόντων, ή αν υπάρχουν λειτουργικές ή τιμολογιακές διαφορές οι οποίες υποδεικνύουν ότι οι ως άνω υπηρεσίες δεν ανήκουν στην ίδια σχετική αγορά προϊόντων.

2.4.2.1.1. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς ζήτησης σε επίπεδο Λιανικής

Οι κλήσεις σε τελικούς χρήστες περιλαμβάνουν συνήθως κλήσεις σε γεωγραφικούς και κινητούς αριθμούς και τερματίζονται από τον πάροχο ο οποίος ελέγχει το τερματικό σημείο με το οποίο συνδέεται ο καλούμενος αριθμός. Οι ως άνω κλήσεις, τιμολογούνται επί τη βάσει της αρχής ‘ο καλών πληρώνει’.

Από την άλλη πλευρά, οι κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών, περιλαμβάνουν συνήθως κλήσεις σε μη-γεωγραφικούς αριθμούς. Οι εν λόγω κλήσεις περιλαμβάνουν διάφορους τύπους κλήσεων, συμπεριλαμβανομένων κλήσεων ατελούς χρέωσης (freephone), κλήσεων premium rate, κλήσεων με σύντομο κωδικό (Short Code), κλήσεων μεριζόμενου κόστους (shared cost) και υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω τηλεφωνικής επιλογής (dial-up). Οι ως άνω κλήσεις τιμολογούνται επί τη βάσει διαφορετικών μοντέλων χρέωσης. Ειδικότερα, οι λιανικές χρεώσεις για υπηρεσίες ατελούς χρέωσης (freephone) επιβαρύνουν τον καλούμενο. Οι υπηρεσίες premium rate και οι υπηρεσίες σύντομου κωδικού (short code) χρεώνονται στον καλώντα, ενώ οι υπηρεσίες μεριζόμενης χρέωσης χρεώνονται τόσο στο καλώντα όσο και στον καλούμενο.

Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι οι λιανικές κλήσεις σε τελικούς χρήστες και οι κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών είναι λειτουργικά υποκατάστατα ή ότι ασκούν μεταξύ τους τιμολογιακές πιέσεις.

2.4.2.1.2. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς ζήτησης σε επίπεδο χονδρικής

Λειτουργική υποκατάστασιμότητα

Οι υπηρεσίες τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών αγοράζονται από εκκινούντες παρόχους ή παρόχους επιλογής/ προεπιλογής φορέα (δηλ. οι ως άνω πάροχοι αγοράζουν υπηρεσίες τερματισμού προκειμένου να είναι σε θέση να παρέχουν σύνδεση από άκρο σε άκρο σε παρόχους λιανικών υπηρεσιών). Περαιτέρω, αυτό-παρέχονται, από τους παρόχους τερματισμού, οι οποίοι αποβλέπουν στην παροχή σύνδεσης σε παρόχους λιανικών υπηρεσιών. Ωστόσο, οι υπηρεσίες τερματισμού τόσο για κλήσεις σε τελικούς χρήστες όσο και για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών είναι κατ'ουσίαν λειτουργικά ισοδύναμες.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι μια κλήση σε έναν τελικό χρήστη δύναται μόνο να τερματιστεί από τον πάροχο ο οποίος παρέχει τη σύνδεση πρόσβασης στον ως άνω χρήστη. Επιπλέον, όπως θα συζητηθεί αναλυτικά κατωτέρω, δεν είναι δυνατό για μια επιχείρηση η οποία επιθυμεί να παρέχει την ως άνω υπηρεσία τερματισμού, να αναπαράγει την λειτουργικότητα του τερματισμού συνολικής κάλυψης για κλήσεις προς τελικούς χρήστες, αγοράζοντας μια άλλη υπηρεσία.

Αντιθέτως, παρόλο που και στην περίπτωση κλήσεων προς παρόχους υπηρεσιών η κλήση πρέπει να τερματίζει στο δίκτυο από το οποίο παρέχεται η σύνδεση πρόσβασης στον συγκεκριμένο αριθμό, υπάρχουν δυναμικές στη σχέση του παρόχου υπηρεσιών και του παρόχου που προσφέρει τερματισμό που επηρεάζουν την πιθανότητα αλλαγής του παρόχου που προσφέρει τερματισμό. Το σημείο αυτό, θα αναλυθεί εκτενέστερα κατωτέρω, αναφορικά με την τιμολόγηση.

Τιμολόγηση

Τα τέλη εκκίνησης και τερματισμού κλήσεων του ΟΤΕ είναι υπό ρύθμιση από το 1999. Το 2001, υποβλήθηκε στον ΟΤΕ η υποχρέωση να αναπτύξει ένα κοστολογικό μοντέλο με βάση το Μέσο Μακροπρόθεσμο Επαυξητικό Κόστος (ΜΜΕΚ) για την τιμολόγηση της διασύνδεσης.

Ο εν λόγω οργανισμός, κοστολογεί την εκκίνηση και τον τερματισμό κλήσεων επί τη βάσει του μοντέλου ΜΜΕΚ από το έτος 2002. Ως εκ τούτου, οι σχετικές χρεώσεις του ΟΤΕ αποτελούν κατ'ουσίαν το αποτέλεσμα ρυθμιστικής παρέμβασης προκειμένου να καταστεί ανταγωνιστική η αγορά, και δεν πηγάζουν από διαπραγματεύσεις προκύπτουσες από την δομή και κατάσταση της αγοράς. Συνεπώς, είναι αυτονόητο ότι δεν δύναται κανείς να συνάγει επαρκή συμπεράσματα από τις υπάρχουσες χρεώσεις του ΟΤΕ για τις ως άνω υπηρεσίες.

Ωστόσο, σημειώνεται ότι υπάρχουν σαφείς διαφορές όσον αφορά τους όρους και προϋποθέσεις με τις οποίες παρέχονται οι διάφορες υπηρεσίες λιανικής και οι οποίες έχουν την δυνατότητα να επηρεάσουν την ζήτηση. Βασικά, υπάρχουν διαφορές όσον αφορά τη δομή της τιμολόγησης (και των πληρωμών) οι οποίες είναι σχετικές.[23] Οι ανταγωνιστικές πιέσεις της παροχής υπηρεσιών διασύνδεσης αντικατοπτρίζουν, σε σημαντικό βαθμό, την ροή των πληρωμών. Ενόψει του γεγονότος ότι οι τελικοί χρήστες και οι πάροχοι υπηρεσιών ζητούν διασύνδεση από άκρο σε άκρο, η ΕΕΤΤ εξέτασε την ως άνω ροή πληρωμών (και κίνησης) στο σύνολό της (δηλ. και για την εκκίνηση, και για την διαβίβαση και για τον τερματισμό κλήσεων). Αυτή η ροή απεικονίζεται αναλυτικά στην Ενότητα 2.2.3, ανωτέρω.

Οι λιανικές χρεώσεις για κλήσεις σε τελικούς χρήστες, καθορίζονται και συλλέγονται από τον πάροχο εκκίνησης (ή τον πάροχο επιλογής/ προεπιλογής φορέα). Η ΕΕΤΤ θεωρεί (όπως αναλύθηκε και στον ορισμό της σχετικής αγοράς για την εκκίνηση κλήσεων) ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ των παρόχων εκκίνησης και των παρόχων επιλογής/ προεπιλογής φορέα ασκεί πίεση στις κατωτέρου σταδίου τιμές λιανικής. Ωστόσο, η δομή της λιανικής τιμολόγησης για κλήσεις σε τελικούς χρήστες ασκεί περιορισμένη έμμεση πίεση στα τέλη τερματισμού. Ειδικότερα, η εν λόγω πίεση ασκείται μόνο όταν ο πάροχος λιανικών υπηρεσιών μεταφέρει τις αυξήσεις των τελών τερματισμού στους λιανικούς παρόχους, και τους γνωστοποιεί τις ως άνω αυξήσεις, ή όταν ο συνδυασμός των χαμηλών χρεώσεων λιανικής και οι υψηλές παρακρατήσεις της εκκίνησης, οδηγούν σε έναν διακανονισμό τερματισμού για πληρωμή κάτω του κόστους του τερματισμού.

---

[23] Η ανάλυση της ΕΕΤΤ αναφορικά με τις τιμολογιακές πιέσεις και τις ροές πληρωμών δεν απεικονίζει το αποτέλεσμα των υπαρχόντων ρυθμιστικών μέτρων. Υπο αυτή την έννοια, αποτελεί μια 'υποθετική' (Greenfield) ανάλυση.

Οι λιανικές χρεώσεις για κλήσεις σε έναν πάροχο υπηρεσιών καθορίζονται από τον πάροχο υπηρεσιών (μέσω της επιλογής του αναφορικά με το είδος του αριθμού υπηρεσίας – λχ αριθμό ατελούς χρέωσης, ή αριθμό premium rate)[24] και συλλέγονται από τον ίδιο τον πάροχο υπηρεσιών ή από τον πάροχο τερματισμού, ή από τον πάροχο εκκίνησης. Επιπροσθέτως, υπάρχει διαφορετική ροή πληρωμών μεταξύ του παρόχου τερματισμού, του παρόχου εκκίνησης και του παρόχου διαβίβασης, για τους διάφορους τύπους των κλήσεων λιανικής.

Η ανταγωνιστική πίεση των υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών που χρεώνονται επί τη βάσει της αρχής ο 'καλών πληρώνει' (λχ για πρόσβαση στο διαδίκτυο ή για αριθμούς premium rate) ασκείται από τις διαπραγματεύσεις του παρόχου εκκίνησης και του παρόχου τερματισμού. Συνεπώς, κάθε άσκηση της ισχύος στην αγορά του παρόχου εκκίνησης έχει σημαντική επίδραση στον πάροχο τερματισμού. Επιπρόσθετα, ο ανταγωνισμός μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών (για τους πελάτες λιανικής) ασκεί πίεση στην τιμή χρέωσης και ως εκ τούτου στο συνολικό ποσό το οποίο διανέμεται μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών (λχ., του παρόχου εκκίνησης και του παρόχου τερματισμού).

Η πίεση για υπηρεσίες τερματισμού που παρέχονται για κλήσεις μεριζόμενης χρέωσης (λχ κλήσεις με αστική χρέωση) αντανακλούν τόσο την διαπραγμάτευση μεταξύ του παρόχου εκκίνησης και του παρόχου τερματισμού όσο και την 'λιανική' διαπραγμάτευση μεταξύ του παρόχου τερματισμού και του παρόχου υπηρεσιών (καθότι η λιανική διαπραγμάτευση επηρεάζει τα λιανικά έσοδα που είναι διαθέσιμα για τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών).

Η πίεση για τις υπηρεσίες τερματισμού που παρέχονται για κλήσεις που χρεώνονται επί τη βάσει της αρχής ο 'καλούμενος πληρώνει' (λχ κλήσεις ατελούς χρέωσης - freephone calls) δημιουργείται από το κίνητρο που έχει ο πάροχος υπηρεσιών για να ελαχιστοποιήσει τις χρεώσεις που πληρώνει (ή για να μεγιστοποιήσει αυτές που λαμβάνει) στον πάροχο

[24] Η αναλογία των λιανικών εσόδων που καταβάλλεται στον πάροχο υπηρεσιών (ή για την περίπτωση των κλήσεων freephone, που παρακρατείται από τον πάροχο υπηρεσιών κατόπιν πληρωμής του τερματίζοντα παρόχου) καθορίζεται κατόπιν διαπραγμάτευσης μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών και του παρόχου τερματισμού.

τερματισμού. Το ως άνω κίνητρο αντανακλάται άμεσα στους εμπορικούς όρους της λιανικής του σχέσης με το δίκτυο υποδοχής (τερματισμού), αλλά μόνο έμμεσα στις χρεώσεις διασύνδεσης.

Όπως σημειώθηκε ανωτέρω, η ροή εσόδων μεταξύ του παρόχου τερματισμού (ή του παρόχου υποδοχής - host) και του παρόχου υπηρεσιών αποτελούν αντικείμενο εμπορικής διαπραγμάτευσης. Αυτό φαίνεται να δημιουργεί ένα κίνητρο για τον πάροχο τερματισμού να αυξάνει το τέλος παρακράτησης για τον τερματισμό (εις βάρος της χρέωσης για την εκκίνηση) προκειμένου να μπορέσει να προσφέρει στον πάροχο υπηρεσιών ένα μεγαλύτερο ποσοστό των συνολικών εσόδων λιανικής (ή να χρεώνει τον πάροχο υπηρεσιών λιγότερο). Ωστόσο, το κίνητρο αυτό μπορεί να αντισταθμιστεί από έναν πάροχο εκκίνησης με Σημαντική Ισχύ στην Αγορά.

Ως εκ τούτου, φαίνεται ότι λόγω της έμμεσης τιμολογιακής πίεσης που ασκείται από τους παρόχους υπηρεσιών στον πάροχο τερματισμού, οι υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών δεν εμπίπτουν στις σχετικές αγορές προϊόντων για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες.

2.4.2.1.3. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο Χονδρικής

Η παροχή τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες απαιτεί την ύπαρξη ενός εθνικού δικτύου τοπικής πρόσβασης. Αντιθέτως, η παροχή τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών απαιτεί μη-γεωγραφικό τερματισμό και δύναται να παρέχεται ακόμα και εάν δεν υπάρχει πλήρης κάλυψη (λχ σε περιοχές μεγάλης συγκέντρωσης όπως κεντρικές περιοχές όπου βρίσκονται επιχειρήσεις και επιχειρησιακά πάρκα). Ως εκ τούτου, είναι ευκολότερο για νεοεισερχόμενους παρόχους να παρέχουν κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών από ότι υπηρεσίες τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες. Τα στοιχεία κόστους της παροχής τερματισμού σε περιοχές μεγάλης συγκέντρωσης για μεγάλο όγκο κίνησης (λχ κέντρα κλήσεων) φαίνεται ότι διαφοροποιούνται από αυτά της παροχής τερματισμού με πλήρη γεωγραφική κάλυψη για χαμηλούς όγκους κίνησης (λχ κατοικίες τελικών χρηστών).

Ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος υπηρεσιών τερματισμού κλήσεων για τελικούς χρήστες θα μπορούσε να εισέλθει στην αγορά του τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους

υπηρεσιών (μη γεωγραφικός τερματισμός) συνεπεία μιας αύξησης της τιμής έως και 10%. Ωστόσο, το αντίθετο δεν φαίνεται να ισχύει. Υπάρχουν σημαντικοί και μακροπρόθεσμοι φραγμοί εισόδου για την παροχή υπηρεσιών τερματισμού σε τελικούς χρήστες.

2.4.2.1.4. Εφαρμογή των Κριτηρίων του Άρθρου 7 στον Τερματισμό Κλήσεων σε Παρόχους Υπηρεσιών

Όπως σημείωσε η ΕΕΤΤ ανωτέρω, δεν θεωρεί ότι υπάρχουν υψηλοί και ανυπέρβλητοι φραγμοί εισόδου στην παροχή υπηρεσιών τερματισμού σε παρόχους υπηρεσιών. Η ΕΕΤΤ εξέτασε τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν σε αυτή σχετικά με τους φραγμούς εισόδου και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι υπάρχοντες φραγμοί είναι ουσιαστικά αποτέλεσμα της αποτυχίας της αγοράς που σχετίζεται με την άσκηση της ισχύος στην αγορά του παρόχου εκκίνησης. Ειδικότερα, ο πάροχος εκκίνησης, χωρίς σχετική ρύθμιση, έχει τη δυνατότητα να αυξήσει την «παρακράτηση» σε τέτοιο επίπεδο που κανένας μη συνδεδεμένος πάροχος τερματισμού δεν είναι σε θέση να ανταγωνιστεί αυτόν τον πάροχο εκκίνησης έναντι πελατών παρόχων υπηρεσιών (διότι ένας μη συνδεδεμένος πάροχος τερματισμού δεν είναι σε θέση να επιδοτήσει τη «λιανική» συμφωνία που συνάπτει με πελάτες παρόχους υπηρεσιών από τα έσοδα της εκκίνησης).

Η ΕΕΤΤ σκοπεύει να παρακολουθεί τις εξελίξεις των υπηρεσιών τερματισμού από τους εναλλακτικούς παρόχους και θα εξετάσει εάν υπάρχει δυνατότητα η παροχή υπηρεσιών τερματισμού σε παρόχους υπηρεσιών να γίνει μεσοπρόθεσμα ουσιαστικά ανταγωνιστική χωρίς ρύθμιση των ίδιων των υπηρεσιών τερματισμού.

Με βάση τα ανωτέρω, η ΕΕΤΤ δεν προτείνει επί του παρόντος τον ορισμό μιας αγοράς του «Άρθρου 7» για τον τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών. Ωστόσο, θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις στην αγορά με βάση τη ρύθμιση των σχετικών υπηρεσιών εκκίνησης.

2.4.2.1.5. Συμπέρασμα

Δεδομένης της διαφορετικής ροής πληρωμών που υπάρχει στην αγορά, των διαφορετικών φραγμών εισόδου και των διαφορετικών οικονομιών κλίμακος, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι σχετικές αγορές για τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες δεν περιλαμβάνουν και τον τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών.

2.4.2.2. Ενιαία αγορά τερματισμού ή αγορά τερματισμού ανά δίκτυο

Κατόπιν της διαπίστωσης ότι ο τερματισμός για κλήσεις σε τελικούς χρήστες δεν περιλαμβάνει και τον τερματισμό για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών, η ΕΕΤΤ προέβη στην εξέταση του κατά πόσον ο τερματισμός κλήσεων σε τελικούς χρήστες αποτελεί μία ενιαία πολυδικτυακή αγορά ή εάν υπάρχουν πολλαπλές αγορές ανά δίκτυο.

2.4.2.2.1. Τερματισμός κλήσεων σε τελικούς χρήστες

2.4.2.2.1.1. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς Ζήτησης

Λειτουργική Υποκαταστασιμότητα

Ένας σταθερός πάροχος υπηρεσιών που επιθυμεί να τερματίσει μια κλήση σε έναν τελικό χρήστη, δύναται μόνο να την τερματίσει στο δίκτυο εκείνο στο οποίο αντιστοιχεί ο αριθμός (είτε η κλήση δρομολογείται από τον πάροχο τερματισμού άμεσα από τον πάροχο εκκίνησης ή από τον πάροχο διαβίβασης).

Παρά το γεγονός ότι μια κλήση σε ένα πρόσωπο δεν είναι εναλλάξιμη (υπό τη στενή έννοια του όρου) με την κλήση σε ένα άλλο πρόσωπο, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί κατάλληλη την υιοθέτηση του ορισμού μιας στενής αγοράς ήτοι ενός ορισμού που θα καθόριζε ότι κάθε σταθερός αριθμός αντιστοιχεί σε μια ξεχωριστή αγορά προϊόντων. Αυτή η άποψη αντανακλά και το γεγονός ότι οι σταθεροί πάροχοι που παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού αδυνατούν να διαφοροποιήσουν μεταξύ καθενός από τους καλούμενους αριθμούς όσον αφορά τα τέλη τερματισμού.

Συνεπώς, ένας υποθετικός μονοπωλιακός προμηθευτής υπηρεσιών σταθερού τερματισμού, θα ήταν σε θέση να αυξήσει επικερδώς τις χρεώσεις τερματισμού του κατά 5% έως 10%.

Τιμολόγηση

Οι υπάρχουσες τιμές τερματισμού, δεν υποδεικνύουν ότι οι τιμές τερματισμού του ΟΤΕ ασκούν ανταγωνιστική πίεση στις τιμές τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων. Οι τρέχουσες τιμές (Μάιος 2006[25]) έχουν συγκεκριμένα ως αναφέρεται κατωτέρω.

Τιμές ΟΤΕ (ευρωλεπτά/ λεπτό)	Καθημερινές 08:00-20:00	Καθημερινές 20:00-08:00	Σάββατο	Κυριακή
Local	0,58	0,54	0,54	0,46
Single tandem	0,86	0,80	0,80	0,68
Double tandem	1,10	1,03	1,03	0,88

Αντιθέτως, οι τιμές τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων για εθνικές κλήσεις κατά το 2005 δεν είναι οι ίδιες μεταξύ των παρόχων και κυμαίνονται μεταξύ 1,1 ευρωλεπτά/λεπτό και 3,8 ευρωλεπτά/λεπτό.

2.4.2.2.1.2. Υποκαταστασιμότητα *από πλευράς Προσφοράς*

Προκειμένου να υπάρξει υποκαταστασιμότητα από πλευράς προσφοράς, είναι φανερό, ότι ένας νεοεισερχόμενος θα έπρεπε να λειτουργεί ένα τοπικό δίκτυο πρόσβασης πλήρους εθνικής κάλυψης που θα του επέτρεπε να τερματίζει κλήσεις και να 'κερδίσει' τον καλούμενο πελάτη από τον υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο σε επίπεδο λιανικής (και να μεταφέρει τον καλούμενο αριθμό). Οι φραγμοί εισόδου ωστόσο, προκειμένου να μπορέσει κανείς να

[25] Σύμφωνα με την πρόσφατη Απόφασή της 381/2/3-4-2006 [ΦΕΚ 558/ 4-5-2006], η ΕΕΤΤ επέτρεψε στον ΟΤΕ να εφαρμόσει τα ανωτέρω τιμολόγια ως προσωρινά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 (ιδίως παράγραφοι 5, 8 και 9 της ΑΠ ΕΕΤΤ 277/64/2003) μέχρι τον προσδιορισμό κοστοστρεφών τιμολογίων για το έτος 2006.

προσφέρει τερματισμό με πλήρη κάλυψη είναι ανυπέρβλητοι και ουσιαστικά καθιστούν την είσοδο στην αγορά τερματισμού απαγορευτική. Ως εκ τούτου, χωρίς την ύπαρξη ενός υπάρχοντος δικτύου πρόσβασης, ένας πιθανός νεοεισερχόμενος δεν θα αντιδρούσε σε μια μικρή αλλά σημαντική μη-παροδική αύξηση τιμής.

2.4.2.2.1.3. Έμμεση *τιμολογιακή πίεση από την Λιανική*

Η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι υπάρχει 'τιμολογιακή ευαισθητοποίηση' από πλευράς τελικών χρηστών η οποία να προκύπτει είτε από ευαισθητοποίηση στις χονδρικές τιμές τερματισμού ή της αναγνώρισης από πλευράς καταναλωτή του παρόχου τερματισμού. Επίσης, στα πλαίσια αυτά, αξίζει να επισημανθεί ότι δεν υπάρχουν δημοσιευμένες πληροφορίες σχετικά με τα τέλη τερματισμού που να απευθύνονται ειδικά σε τελικούς χρήστες. Ενώ ο ΟΤΕ έχει αρχίσει πρόσφατα να 'διακρίνει' στους λιανικούς λογαριασμούς του (για σταθερές συνδέσεις) τα τέλη που καταβάλλονται σε κινητούς παρόχους, το ως άνω γεγονός δεν συνεισφέρει σε τίποτα παραπάνω από το να ενημερώνει τους καταναλωτές περί του ότι κάποια τέλη καταβάλλονται και σε κινητούς παρόχους. Δεν καθιστά με άλλα λόγια 'ευαισθητοποιημένους ' τους καταναλωτές ως προς τις σχετικές χρεώσεις του κάθε κινητού ή ως προς τις μεταβολές των χρεώσεων των κινητών παρόχων. Συνεπώς, οι περισσότεροι 'καλούντες' καταναλωτές δεν είναι ενήμεροι της ταυτότητας του παρόχου που τερματίζει τις κλήσεις τις οποίες κάνουν, ούτε γνωρίζουν τις όποιες τιμολογιακές διαφορές δύνανται να υπάρχουν μεταξύ των παρόχων που τερματίζουν.

Σε κάθε περίπτωση, η 'τιμολογιακή ευαισθητοποίηση' από πλευράς λιανικής, θα εδύνατο να επιβάλει έναν ανταγωνιστικό περιορισμό στα τέλη τερματισμού, μόνο εάν ήταν δυνατόν να 'παρακάμψει' κάποιος το δίκτυο τερματισμού (λχ, εάν υπάρχουν υποκατάστατα από πλευράς ζήτησης στο επίπεδο λιανικής τα οποία περιορίζουν – ή θα εδύναντο να περιορίζουν – την ικανότητα ενός παρόχου δικτύου σταθερής να αυξήσει τα τέλη τερματισμού του). Η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι επί του παρόντος υφίσταται τέτοια δυνατότητα 'παράκαμψης'.

2.4.2.2.1.4. Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι σχετικές αγορές προϊόντων για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων προς τελικούς χρήστες σε σταθερά δίκτυα σε επίπεδο χονδρικής ορίζονται ανά μεμονωμένο σταθερό δίκτυο.

2.4.3. Ένταξη του αυτό-παρεχόμενου τερματισμού στη σχετική αγορά για τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες

Η ΕΕΤΤ εξέτασε κατά πόσο πρέπει να συμπεριληφθούν στη σχετική αγορά προϊόντος και οι υπηρεσίες τερματισμού σε επίπεδο χονδρικής οι οποίες αυτό-παρέχονται. Οι υπηρεσίες τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες αποτελούν συνήθως υπηρεσίες που παρέχονται εξ ιδίων μέσων από το χονδρικό άκρο ενός παρόχου δικτύων στο λιανικό του άκρο παροχής υπηρεσιών.

Η συνήθης πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως προς το ως άνω θέμα, συνίσταται σε γενικές γραμμές, στον αποκλεισμό της παροχής εξ' ιδίων μέσων από τον ορισμό αγοράς. Ωστόσο, είναι απαραίτητο να αποκλίνει κανείς από αυτήν την πρακτική σε εκείνες τις περιπτώσεις όπου τα χαρακτηριστικά συγκεκριμένης αγοράς είναι τέτοια, ώστε η αυτό-παροχή να ασκεί ανταγωνιστική πίεση στις πωλήσεις προς τρίτα μέρη.

Η ΕΕΤΤ δεν έχει υπόψη της άλλη τεχνική λύση η οποία να επιτρέπει σε μια οντότητα, πέραν του παρόχου του σχετικού δικτύου πρόσβασης, να τερματίζει κλήσεις. Όλες οι υπηρεσίες τερματισμού αυτό-παρέχονται από τους παρόχους τερματισμού και ως εκ τούτου η αυτό-παροχή πρέπει να συμπεριληφθεί στην σχετική αγορά προϊόντων.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η αυτό-παροχή εξ' ιδίων μέσων υπηρεσιών τερματισμού στην περίπτωση του τερματισμού για την παροχή κλήσεων προς τελικούς χρήστες δεν μπορεί, σε επίπεδο αρχής, να εξαιρεθεί από τη διαδικασία ορισμού αγοράς δεδομένου ότι όλες οι υπηρεσίες τερματισμού αυτό-παρέχονται σε κάποιο βαθμό.

2.4.4. Σχετική γεωγραφική αγορά

Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή εκείνη, όπου οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην προμήθεια και αγορά σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών αναφορικά με τις οποίες, οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς με γειτονικές περιοχές και η οποία δύναται να διακριθεί από γειτονικές περιοχές διότι στις εν λόγω περιοχές οι συνθήκες ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά.

Επί τη βάση αυτή, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για την αγορά προϊόντων που προσδιορίστηκε ανωτέρω είναι εθνικής έκτασης και συνίσταται στην Ελληνική Επικράτεια. Η ως άνω θέση βασίζεται κυρίως στο γεγονός ότι ο κάθε πάροχος προσφέρει τις υπηρεσίες του στη σχετική αγορά με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, οπουδήποτε και εάν παρέχονται αυτές (εντός της Ελληνικής Επικράτειας).

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ κατέληξε στο αρχικό συμπέρασμα ότι υπάρχει μια χωριστή σχετική εθνική γεωγραφική αγορά στην Ελλάδα για την παροχή υπηρεσιών τερματισμού.

2.4.5. Γενικό Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν:

- Ο τερματισμός σε επίπεδο χονδρικής κλήσεων σε τελικούς χρήστες και κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών ανήκουν στην ίδια σχετική αγορά προϊόντος;
- Η σχετική αγορά τερματισμού σε επίπεδο χονδρικής ορίζεται ανά δίκτυο,

- Η αυτό-παροχή τερματισμού κλήσεων συμπεριλαμβάνεται στην ίδια σχετική αγορά με αυτή του τερματισμού κλήσεων, και
- Η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού είναι εθνική.

Εξετάζοντας την υποκαταστασιμότητα του τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών, η ΕΕΤΤ κατέληξε ότι οι υπηρεσίες λιανικής κατώτερου σταδίου δεν ασκούν τιμολογιακή πίεση η μία στην άλλη. Επιπροσθέτως, ανέλυσε τις διαφορετικές δυναμικές που υπάρχουν στον τερματισμό των ως άνω κλήσεων. Ιδίως, έλαβε υπόψη της τη σχέση του καλούμενου χρήστη και του τερματίζοντος παρόχου, και την επίδραση του τιμολογιακού διακανονισμού και των ροών εσόδων στη σχέση του παρόχου τερματισμού και του παρόχου εκκίνησης /διαβίβασης. Κατόπιν εξέτασης της υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι νέοι πάροχοι που επιθυμούν να παρέχουν τερματισμό για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών, αντιμετωπίζουν μικρότερους φραγμούς εισόδου (για υψηλούς όγκους κίνησης) σε σχέση με τους νεοεισερχόμενους που επιθυμούν να τερματίζουν κλήσεις σε τελικούς καταναλωτές. Οι τελευταίοι συγκεκριμένα, χρειάζονται πλήρης κάλυψη για μικρούς όγκους κίνησης.

Εξετάζοντας επίσης στα ως άνω πλαίσια, εάν η αγορά τερματισμού κλήσεων για τελικούς χρήστες είναι πολυδικτυακή ή αγορά ανά δίκτυο, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι τεχνικοί περιορισμοί του τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες (ήτοι, ότι μόνο ο πάροχος δικτύου στον οποίο έχει εκχωρηθεί ο αριθμός δύναται να τερματίζει κλήσεις στον ως άνω αριθμό) είναι τέτοιοι που υποδεικνύουν την ύπαρξη αγορών ανά δίκτυο.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν η αγορά τερματισμού κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών θα έπρεπε να οριστεί ως σχετική αγορά προϊόντων. Ειδικότερα, η εξέταση της ΕΕΤΤ σχετικά με τη δυναμική της αγοράς τερματισμού κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών, καθώς και τα στοιχεία που παρασχέθηκαν από τους συμμετέχοντες στη Δημόσια Διαβούλευση, δεν υποστηρίζουν τον ορισμό από την ΕΕΤΤ μιας χωριστής και διακριτής αγοράς βάσει της διαδικασίας του άρθρου 7, όπου θα απαιτούνταν η αξιολόγηση της σωρευτικής εκπλήρωσης των τριών κριτηρίων που ορίζονται από την Επιτροπή. Ειδικότερα, η αγορά δε φαίνεται να εμφανίζει υψηλούς και ανυπέρβλητους φραγμούς εισόδου. Επιπλέον, η ΕΕΤΤ έχει καταλήξει στο αρχικό συμπέρασμα ότι η ανταγωνιστική παροχή υπηρεσιών τερματισμού (για υπηρεσίες σε παρόχους υπηρεσιών)

έχει εμποδιστεί από ην αποτυχία της αγοράς στις σχετικές υπηρεσίες εκκίνησης, δεδομένου ότι οι υψηλές παρακρατήσεις για την εκκίνηση κατέστησαν αντιοικονομική τη σύναψη λιανικών συμφωνιών με παρόχους υπηρεσιών για παρόχους άλλους εκτός του παρόχου εκκίνησης. Συνεπώς, οι εναλλακτικοί δεν ήταν σε θέση να παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού σε παρόχους υπηρεσιών. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η αποτελεσματική ρύθμιση των παρακρατούμενων τελών εκκίνησης, ως ρύθμιση που θα επιβληθεί στην αγορά σταθερών υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων, σε συνδυασμό με την απουσία φραγμών εισόδου, υποδεικνύουν ότι δεν είναι απαραίτητος ο ορισμός μιας αγοράς του «Άρθρου 7» για τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών.

Η ΕΕΤΤ κατέληξε στο αρχικό συμπέρασμα ότι υπάρχουν πολλαπλές εθνικές αγορές ανά μεμονωμένο δίκτυο για τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες. Δεδομένου ότι όλες οι υπηρεσίες τερματισμού αυτό-παρέχονται ουσιαστικά από τους παρόχους τερματισμού, η αυτό-παροχή συμπεριλαμβάνεται στην σχετική αγορά προϊόντος.

2.5.ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ ΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΒΙΒΑΣΗΣ

2.5.1. Εισαγωγή

Η έννοια της Διαβίβασης περιλαμβάνει όλα εκείνα τα στοιχεία της δρομολόγησης μιας κλήσης σε εθνικό επίπεδο που δεν συνιστούν εκκίνηση ή τερματισμό. Συνεπώς, η διαβίβαση περιλαμβάνει τη μεταγωγή (switched conveyance) μεταξύ των διαβιβαστικών κέντρων (switches) κλήσεων οι οποίες εκκινούν από ένα σταθερό δίκτυο στην Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένων κλήσεων που τερματίζουν σε ένα δίκτυο κινητής στην Ελλάδα) καθώς και κλήσεων οι οποίες τερματίζουν σε ένα σταθερό δίκτυο στην Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένων κλήσεων που εκκινούν από ένα κινητό δίκτυο στην Ελλάδα). Επιπροσθέτως, περιλαμβάνει το μέρος της εθνικής διαβίβασης μιας διεθνούς κλήσης μεταξύ υψηλών ιεραρχικών κέντρων (tandem και double tandem).Τα όρια των διαβιβαστικών υπηρεσιών στην Ελλάδα, αναλύονται εκτενώς στην Ενότητα 2,2.4, ανωτέρω. Στην Ελλάδα, ο ΟΤΕ είναι ο κύριος πάροχος υπηρεσιών διαβίβασης κλήσεων προς τρίτους παρόχους. Εντούτοις

σημειώνεται ότι υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων προς τρίτους παρόχους παρέχουν και κάποιοι εναλλακτικοί πάροχοι.

Η ανάλυση της ΕΕΤΤ όσον αφορά τη σχετική αγορά για τις χονδρικές υπηρεσίες διαβίβασης εξετάζει τους κάτωθι παράγοντες, οι οποίοι απεικονίζονται και στο Σχήμα 9:

- Εάν οι υπηρεσίες διαβίβασης εμπίπτουν σε μια χωριστή αγορά η οποία δεν περιλαμβάνει την μεταφορά από σημείο σε σημείο χωρίς δυνατότητα μεταγωγής (dedicated carriage between switches) μεταξύ διαβιβαστικών κέντρων (άμεση διασύνδεση), και
- Εάν η σχετική αγορά είναι πολυδικτυακή.
- Εάν η έμμεση πίεση κατά τη διαμόρφωση της λιανικής τιμής είναι τέτοια ώστε οι υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων οι οποίες παρέχονται για ίδια χρήση από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο υφίστανται ανταγωνιστική πίεση από την παροχή υπηρεσιών από μια οντότητα με καθετοποιημένη δομή.

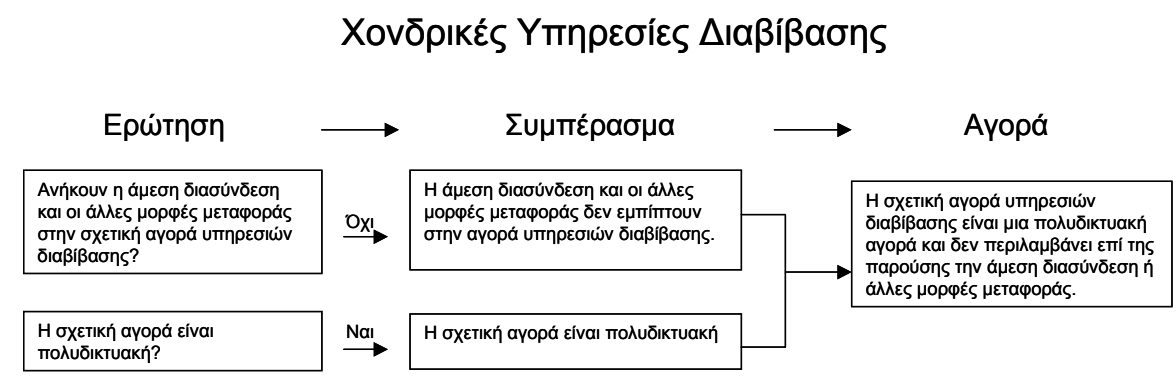

Σχήμα 9

2.5.2. Υποκαταστασιμότητα διαβιβαστικών υπηρεσιών διασύνδεσης και υπηρεσιών μεταφοράς από σημείο σε σημείο χωρίς δυνατότητα μεταγωγής μεταξύ διαβιβαστικών κέντρων μέσω εναλλακτικών ευκολιών

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν θα έπρεπε να συμπεριληφθεί και η αυτό-παροχή διαβιβαστικών υπηρεσιών στην σχετική αγορά, ενόψει του γεγονότος ότι αρκετές επιχειρήσεις παρέχουν για ιδία χρήση υπηρεσίες διαβίβασης. Οι υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων δύνανται να παρασχεθούν για ιδία χρήση είτε μέσω της ανάπτυξης εναλλακτικών ευκολιών ή μέσω της απόκτησης χωρητικότητας μεταξύ κέντρων (switches).

Το βασικό ζήτημα είναι κατά πόσο διαφορές στην λειτουργικότητα, τιμή και σε άλλα χαρακτηριστικά της αυτό-παροχής υποδεικνύουν ότι ένας αγοραστής διαβιβαστικών υπηρεσιών θα αντιδρούσε σε μια αύξηση του 5 έως 10% των τιμών διαβίβασης, και θα μεταστρεφόταν στην αυτό-παροχή' διαβιβαστικών υπηρεσιών χρησιμοποιώντας τη χωρητικότητα μεταξύ των τοπικών κέντρων του ΟΤΕ και των άλλων σταθερών παρόχων στην Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένης της άμεσης διασύνδεσης).

2.5.2.1. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς ζήτησης στο επίπεδο χονδρικής

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν η άμεση διασύνδεση αποτελεί υποκατάστατο υπηρεσιών διαβίβασης στο επίπεδο χονδρικής. Η επένδυση που απαιτείται για άμεση διασύνδεση δεν είναι του μεγέθους που θα απαιτείτο προκειμένου να αναπαράγει κανείς το τοπικό δίκτυο πρόσβασης. Είναι συνεπώς πιθανόν, ότι οι μεγάλοι πάροχοι δικτύων θα εδύναντο να κάνουν τέτοιου είδους επενδύσεις, τουλάχιστον όσον αφορά τις οδούς δρομολόγησης υψηλής κίνησης, και να υλοποιήσουν άμεσες οδούς διασύνδεσης. Για τις περιπτώσεις όπου προέβαιναν σε μια τέτοια λύση, θα εδύναντο επίσης να παρέχουν μικρής κλίμακος υπηρεσίες διαβίβασης σε τρίτα μέρη.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν τα μισθωμένα κυκλώματα διασύνδεσης (τα οποία χρησιμοποιούνται για άμεση διασύνδεση) ανήκουν στην χονδρική αγορά διαβιβαστικών υπηρεσιών διασύνδεσης. Ένα μισθωμένο κύκλωμα διασύνδεσης είναι μια μόνιμη σύνδεση επικοινωνίας μεταξύ δυο σημείων, αντίθετα από την παροχή χωρητικότητας μεταγωγής. Οι διαβιβαστικές υπηρεσίες διασύνδεσης παρέχουν μεταφορά, δρομολόγηση και διαβίβαση για τις κλήσεις που μεταφέρονται και που εκκινούν από το σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο, οπουδήποτε και αν βρίσκεται το τοπικό διαβιβαστικό κέντρο από το οποίο εκκινούν ή στο οποίο τερματίζουν.

Η τιμολόγηση των υπηρεσιών διαβίβασης και των μισθωμένων κυκλωμάτων διασύνδεσης αντίστοιχα, αντανακλά αυτές τις λειτουργικές διαφορές. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει μικρή πιθανότητα οι πάροχοι υπηρεσιών να μεταστραφούν από τις χονδρικές υπηρεσίες διαβίβασης στη χρήση μισθωμένων γραμμών και αντίστροφα, συνεπεία μια αύξησης της τιμής της τάξης του 5 έως 10%, εκτός και εάν ήδη υπάρχει υψηλός όγκος κίνησης στην συγκεκριμένη οδό. Η διασύνδεση μέσω μισθωμένων γραμμών απαιτεί επένδυση και ανάληψη υποχρεώσεων (και συνεπώς ρίσκου), καθώς και σημαντικό χρόνο και σχεδιασμό. Τα χαρακτηριστικά αυτά εξασφαλίζουν ότι τα μισθωμένα κυκλώματα διασύνδεσης δεν τιμολογούνται κατά τρόπο που εμπίπτει στο 10% της ανταγωνιστικής τιμής των υπηρεσιών διαβίβασης. Οι επιχειρήσεις που σχεδιάζουν να αποκτήσουν μισθωμένες γραμμές διασύνδεσης πρέπει να είναι σίγουρες ότι έχουν τον ελάχιστο απαιτούμενο όγκο κίνησης στη συγκεκριμένη

οδό, ώστε να αξίζει να αναλάβουν το ρίσκο της επένδυσης και τα απαιτούμενα έξοδα σχεδιασμού. Επιπλέον, η άμεση διασύνδεση απαιτεί την ανάληψη σημαντικών οικονομικών υποχρεώσεων, καθώς και δεσμεύσεων σχεδιασμού και χρόνου.

Ένα επιπρόσθετο ζήτημα το οποίο πρέπει να λάβουν υπόψη οι πάροχοι οι οποίοι εξετάζουν το ενδεχόμενο της άμεσης διασύνδεσης αναφορικά με ορισμένες οδούς (ή με ορισμένους παρόχους), είναι κατά πόσον υπάρχει δυνατότητα άμεσης διασύνδεσης ενώ διατηρείται η διαβίβαση για οδούς μικρότερης κίνησης.. Το πρόβλημα διατήρησης της διαβίβασης για οδούς μικρής κίνησης το αντιμετωπίζουν κυρίως οι μικροί πάροχοι, και υφίσταται κυρίως καθόσον αφορά μεταφορά κίνησης προς άλλους μικρούς παρόχους (όπου το κόστος της παροχής κυκλωμάτων για ιδία χρήση είναι κατά πολύ υψηλότερο από αυτό που απαιτείται για την αύξηση της χωρητικότητας σε μια υπάρχουσα (μεγαλύτερη) οδό). Διαφαίνεται άρα, ότι η άμεση διασύνδεση με άλλους παρόχους είναι κατ'ουσίαν αδύνατη.

Κατόπιν εξέτασης του εάν είναι δυνατή η εξ' ιδίων μέσων ανάπτυξη χωρητικότητας ή η απόκτηση χωρητικότητας, ως μέσο που θα διευκόλυνε την άμεση διασύνδεση, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει μικρή πιθανότητα άμεσης μεταστροφής ενός οριακού όγκου κίνησης διαβίβασης σε άμεση διασύνδεση ή σε μισθωμένα κυκλώματα διασύνδεσης, συνεπεία μιας αύξησης της τιμής διαβίβασης της τάξης του 5 έως 10%. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η άμεση διασύνδεση δεν ανήκει στην ίδια αγορά με τις χονδρικές υπηρεσίες διαβίβασης.

2.5.2.2. Υποκατασταστιμότητα από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής

Αναφορικά με την υποκαταστασιμότητα από πλευράς προσφοράς, οι πάροχοι δικτύων που αντικατέστησαν την αγορά υπηρεσιών διαβίβασης με άμεση διασύνδεση, χρησιμοποίησαν προσφάτως και σε πολύ μικρή κλίμακα, τα μέσα παραγωγής των (ήτοι την νέα χωρητικότητα τους) προκειμένου να παρέχουν υπηρεσίες διαβίβασης σε τρίτα μέρη.

Βάση των στοιχείων που διαθέτει η ΕΕΤΤ, η εταιρεία Tellas παρέχει εθνική διαβίβαση σε διεθνή δίκτυα στον ΟΤΕ. Η εταιρεία Forthnet παρέχει διαβίβαση για κλήσεις που τερματίζουν στο δίκτυο της Vivodi και η εταιρία Αττικές Τηλεπικοινωνίες παρέχει

αποκλειστικές συνδέσεις για συγκεκριμένες οδούς στις HellasOnLine, Med Nautilus, Vivodi, Acn, Telepassport, Tellas, Uunet, Cosmotelco, Lannet και Sparknet.

Ωστόσο, δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι ως άνω πάροχοι θα παρείχαν συστηματικά μέρος της νέας χωρητικότητάς τους σε άλλους παρόχους που ζητούν υπηρεσίες διαβίβασης. Ούτε είναι σαφές ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι θα εξέταζαν το ενδεχόμενο να παρέχουν μεταγόμενες υπηρεσίες αντί για «dedicated» ή μη μεταγόμενη χωρητικότητα. Επιπλέον, Η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι η αυτό-παρεχομένη χωρητικότητα των εναλλακτικών πρόκειται ή θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για την παροχή υπηρεσιών διαβίβασης ως ανταπόκριση σε μια αύξηση τιμών έως και 10% άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου. Όπως αντιλαμβάνεται η ΕΕΤΤ την κάλυψη εναλλακτικών δικτύων, δεν θα επέτρεπε την είσοδο κανενός παρόχου σε κάτι περισσότερο από έναν περιορισμένο αριθμό οδεύσεων. Επιπλέον, η αρχιτεκτονική των εναλλακτικών δικτύων δεν είναι σχεδιασμένη με τρόπο που να αντιγράφει αυτήν του ΟΤΕ (με τρόπο που θα επέτρεπε στους εναλλακτικούς να ξεκινήσουν να παρέχουν εθνικές υπηρεσίες διαβίβασης ανάμεσα στα τοπικά κέντρα του ΟΤΕ). Τέλος, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι τα δίκτυα των εναλλακτικών και τα κέντρα είναι διαμορφωμένα ή πληρούν τις προϋποθέσεις για να παρέχουν κάτι περισσότερο από ελάχιστους όγκους μεταγόμενων υπηρεσιών διαβίβασης σε τρίτα μέρη.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε επίσης εάν οι πάροχοι δικτύων κινητής θα μπορούσαν να παρέχουν υπηρεσίες διαβίβασης σε οντότητες οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες που εκκινούν ή τερματίζουν σε σταθερά δίκτυα. Όλοι οι πάροχοι δικτύων κινητής στην Ελλάδα κατέχουν άδειες σταθερής ασύρματης πρόσβασης, οι οποίες τους επιτρέπουν να αναπτύσσουν, λειτουργούν και παρέχουν ευκολίες και υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας. Έχει υπάρξει σημαντική ανάπτυξη από παρόχους δικτύων κινητής οι οποίοι είναι επί της παρούσης άμεσα συνδεδεμένοι μεταξύ τους.[26] Για παράδειγμα, η Ετήσια Έκθεση της Vodafone αναφέρει ότι έχει εγκαταστήσει μια STM-4 οπτική σύνδεση μεταξύ Αθήνας και Θεσσαλονίκης. Η TIM έχει εγκαταστήσει σταθερές μικροκυματικές

[26] Για παράδειγμα, ένας αριθμός παρόχων δικτύων κινητής άρχισαν να παρέχουν μισθωμένες γραμμές πριν από κάποια έτη. Ωστόσο, εκείνο το διάστημα, οι άδειές τους δεν τους επέτρεπαν την παροχή τέτοιου είδους υπηρεσιών, και τους ζητήθηκε να παύσουν τις σχετικές δραστηριότητες.

συνδέσεις (με χωρητικότητα έως 155 Mbps) στην περιοχή της Αττικής. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι ως άνω ευκολίες δεν χρησιμοποιούνται πλήρως από τους κινητούς παρόχους για τις ανάγκες χωρητικότητας που προκύπτουν από τα κινητά δίκτυα..

Ωστόσο, η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι οι ευκολίες αυτές χρησιμοποιούνται επί του παρόντος από τους παρόχους κινητής σχεδόν αποκλειστικά για την παροχή χωρητικότητας για ιδία χρήση. Επιπλέον, η χωρητικότητα αυτή δεν χρησιμοποιείται επί του παρόντος για τη μεταφορά μεταγόμενης κίνησης. Τα στοιχεία που διαθέτει η ΕΕΤΤ σχετικά με την κάλυψη των δικτύων αυτών υποδεικνύουν ότι απέχουν πολύ από δίκτυα πλήρους κάλυψης και θα απαιτούσαν επιπλέον επενδύσεις για να δημιουργηθεί η κάλυψη και η χωρητικότητα που απαιτείται για την παροχή σε τρίτα μέρη. Τα τρίτα μέρη είναι απίθανο θα είναι πρόθυμα να προμηθευθούν διαβίβαση από πολλαπλούς παρόχους στην Ελλάδα, και χρειάζονται ασφάλεια σχετικά με τη διαθεσιμότητα χωρητικότητας (και τη δυνατότητα χειρισμού αυξημένης κίνησης). Για τους λόγους αυτούς, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι η χωρητικότητα που παρέχεται από παρόχους δικτύων κινητής εμπίπτουν στη σχετική αγορά διαβίβασης.

2.5.2.3. Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι διαβιβαστικές υπηρεσίες διασύνδεσης ανήκουν σε μια χωριστή αγορά προϊόντων η οποία δεν περιλαμβάνει την αυτό-παροχή υπηρεσιών διαβίβασης..

2.5.3. Η σχετική αγορά είναι μια αγορά πολυδικτυακή;

Ένας τρίτος πάροχος λιανικών υπηρεσιών μεταγωγής σε τελικούς χρήστες δεν χρειάζεται πρόσβαση σε κάθε δίκτυο στην Ελλάδα το οποίο να είναι ικανό να παρέχει υπηρεσίες διαβίβασης. Ο εν λόγω τρίτος πάροχος δύναται να παρέχει τις λιανικές του υπηρεσίες εάν έχει πρόσβαση σε υπηρεσίες διαβίβασης που του επιτρέπουν να διασφαλίζει σύνδεση μεταξύ των διαβιβαστικών κέντρων που αποτελούν το όριο της χονδρικής υπηρεσίας εκκίνησης η οποία απαιτείται για την εκκίνηση κλήσεων σε λιανικό επίπεδο και της χονδρικής υπηρεσίας τερματισμού που απαιτείται για την παροχή του τερματικού στοιχείου που είναι αναγκαίο για

την από άκρο σε άκρο σύνδεση. Τις εν λόγω υπηρεσίες διαβίβασης, δύναται να τις αποκτήσει από έναν ή περισσότερους παρόχους υπηρεσιών διαβίβασης.

Ένας πάροχος δύναται να παρέχει (και αποκτά) διαβίβαση μεταξύ ενός περιορισμένου αριθμού προορισμών, εάν οι σχετικές ευκολίες δεν παρέχουν πλήρη κάλυψη. Ως εκ τούτου, είναι δυνατόν να εισέλθει στην αγορά με τμηματική κάλυψη και είναι δυνατόν να μεταφέρει σταδιακά κίνηση εκτός αγοράς, καθώς η χωρητικότητα κίνησης σε συγκεκριμένες οδούς φτάνει στο όριό της. Κάτι τέτοιο συνάγεται από τα όσα λαμβάνουν χώρα στην Ελληνική αγορά νεοεισεχομένων έως της παρούσης. Ενώ ο ΟΤΕ είναι ο κύριος πάροχος υπηρεσιών διαβίβασης σε τρίτα μέρη στην Ελλάδα, ορισμένοι εναλλακτικοί πάροχοι παρέχουν επίσης υπηρεσίες διαβίβασης σε τρίτα μέρη.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική αγορά για τις χονδρικές υπηρεσίες διαβίβασης είναι πολυδικτυακή.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά για σταθερές υπηρεσίες διαβίβασης.

2.5.4. Ένταξη της αυτό-παρεχόμενης διαβίβασης στη σχετική αγορά υπηρεσιών διαβίβασης

Η ΕΕΤΤ εξέτασε κατά πόσο πρέπει να συμπεριληφθούν στη σχετική αγορά προϊόντος και οι υπηρεσίες διαβίβασης σε επίπεδο χονδρικής οι οποίες αυτό-παρέχονται. Οι υπηρεσίες διαβίβασης μπορούν να παρέχονται για ιδία χρήση από το χονδρικό άκρο ενός παρόχου δικτύων στο λιανικό του άκρο παροχής υπηρεσιών.

Η συνήθης πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως προς το ως άνω θέμα, συνίσταται σε γενικές γραμμές, στον αποκλεισμό της παροχής εξ' ιδίων μέσων από τον ορισμό αγοράς. Ωστόσο, είναι απαραίτητο να αποκλίνει κανείς από αυτήν την πρακτική σε εκείνες τις

περιπτώσεις όπου τα χαρακτηριστικά συγκεκριμένων αγορών είναι τέτοια, ώστε η παροχή εξ' ιδίων μέσων να ασκεί ανταγωνιστική πίεση στις πωλήσεις προς τρίτα μέρη.

Το βασικό ζήτημα είναι εάν ένας υποθετικός μονοπωλιακός προμηθευτής υπηρεσιών διαβίβασης σε επίπεδο χονδρικής, θα υπόκειτο σε κάποια ανταγωνιστική πίεση από καθετοποιημένους παρόχους σταθερών δικτύων, στο επίπεδο της λιανικής. Κάτι τέτοιο θα συνέβαινε εάν μια αύξηση της τιμής της χονδρικής υπηρεσίας διαβίβασης από τον υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή υπηρεσιών διαβίβασης, θα οδηγούσε, με τη σειρά της, σε μια αύξηση της τιμής των λιανικών υπηρεσιών για την παροχή των οποίων απαιτείται το χονδρικό προϊόν. Υπό αυτές τις συνθήκες, οι πάροχοι υπηρεσιών θα έχαναν πιθανόν πελάτες από τον καθετοποιημένο μονοπωλιακό προμηθευτή υπηρεσιών διαβίβασης σε επίπεδο χονδρικής. Αντίστοιχα, ο υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος υπηρεσιών διαβίβασης σε επίπεδο χονδρικής θα έχανε πωλήσεις, ενώ ο καθετοποιημένος πάροχος τμήμα του οποίου θα παρείχε υπηρεσίες διαβίβασης εξ' ιδίων μέσων θα αύξανε τις πωλήσεις του.

Η ΕΕΤΤ επισημαίνει ότι το κόστος διαβίβασης ανέρχεται σε ένα μικρό μέρος των χρεώσεων υπηρεσιών λιανικής. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι δεν είναι πιθανό, μια αύξηση των τιμών της τάξης του 10% στις υπηρεσίες διαβίβασης, να οδηγούσε σε μια σημαντική αύξηση των χρεώσεων λιανικής στην κατωτέρου σταδίου αγορά. Ως εκ τούτου, δεν θεωρεί ότι ένας καθετοποιημένος πάροχος σταθερού δικτύου ασκεί τιμολογιακή πίεση σε έναν υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η αυτό-παροχή υπηρεσιών διαβίβασης μπορεί, σε επίπεδο αρχής, να εξαιρεθεί από τον ορισμό της αγοράς δεδομένου ότι ένας καθετοποιημένος πάροχος σταθερού δικτύου δεν ασκεί τιμολογιακή πίεση σε έναν υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή.

2.5.5. Η σχετική γεωγραφική αγορά

Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή εκείνη στην οποία οι σχετικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και αγορά σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών αναφορικά με τις οποίες οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και δύνανται να διακριθούν από άλλες γειτονικές περιοχές.

Επί τη βάση αυτή, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για το σχετικό προϊόν της διαβίβασης που ορίστηκε ανωτέρω, είναι εθνική στο εύρος της και συνίσταται στην Ελληνική επικράτεια. Η ως άνω θέση βασίζεται κυρίως στο γεγονός ότι ο ΟΤΕ παρέχει τις υπηρεσίες του μέσα στην ως άνω σχετική αγορά σε εθνική βάση, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και με τις ίδιες τιμές. Για την περίπτωση όπου άλλες υπηρεσίες δύνανται να παρέχονται από άλλους παρόχους σε βάση μικρότερη της εθνικής, οι ως άνω υπηρεσίες ανταγωνίζονται τις υπηρεσίες του ΟΤΕ σε εθνικό επίπεδο.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει μια χωριστή εθνική αγορά στην Ελλάδα για την παροχή υπηρεσιών διαβίβασης.

2.5.6. Γενικό συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ εξέτασε τους κάτωθι παράγοντες προκειμένου να προβεί στον ορισμό της σχετικής αγοράς για υπηρεσίες διαβίβασης:

- Εάν οι υπηρεσίες διαβίβασης εμπίπτουν σε μια χωριστή αγορά η οποία δεν περιλαμβάνει την μεταφορά από σημείο σε σημείο χωρίς δυνατότητα μεταγωγής (dedicated carriage between switches) μεταξύ διαβιβαστικών κέντρων (άμεση διασύνδεση),
- Εάν η σχετική αγορά είναι πολυδικτυακή,
- Εάν η έμμεση πίεση κατά τη διαμόρφωση της λιανικής τιμής είναι τέτοια ώστε οι υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων οι οποίες παρέχονται για ίδια χρήση από έναν υποθετικό

μονοπωλιακό πάροχο υφίστανται ανταγωνιστική πίεση από την παροχή από μια οντότητα με καθετοποιημένη δομή,

- Το εύρος της σχετικής γεωγραφικής αγοράς.

Συγκεκριμένα, η ΕΕΤΤ ήλεγξε πρωταρχικώς εάν οι υπηρεσίες διαβίβασης και οι υπηρεσίες μετάδοσης μέσω εναλλακτικών ευκολιών (μετάδοση μέσω μισθωμένων γραμμών) ανήκουν στην ίδια αγορά υπηρεσιών. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ενόψει του επί του παρόντος όγκου κίνησης των εναλλακτικών παρόχων και της τιμολογιακής διαφοροποίησης μεταξύ των μισθωμένων γραμμών από τη μια πλευρά και των υπηρεσιών διαβίβασης από την άλλη, οι υπηρεσίες μετάδοσης μέσω εναλλακτικών ευκολιών δεν ασκούν τιμολογιακή πίεση στις υπηρεσίες διαβίβασης.

Επιπλέον, η ΕΕΤΤ διαμόρφωσε την άποψη ότι η εναλλακτική δικτυακή κάλυψη είναι τέτοια, που οι ως άνω ευκολίες θα εδύναντο να παρέχονται μόνο σε περιορισμένες οδούς στην Ελλάδα, και άρα οι εναλλακτικοί πάροχοι θα έπρεπε να αποκτούν διαβίβαση για όλες τις υπόλοιπες οδούς. Παρότι οι εναλλακτικοί πάροχοι δύνανται να υιοθετήσουν (και υιοθετούν) μια τέτοια ‘μικτή’ λύση, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι ως άνω ‘τμηματικές’ ευκολίες δεν ασκούν τιμολογιακή πίεση στις υπηρεσίες διαβίβασης.

Βάσει των ανωτέρω, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο αρχικό συμπέρασμα ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική εθνική πολυδικτυακή αγορά προϊόντων για υπηρεσίες διαβίβασης η οποία δεν περιλαμβάνει την αυτό-παροχή διαβίβασης.

Η απευθείας σύνδεση δεν ανήκει στην ίδια αγορά προϊόντων με την υπηρεσίες διαβίβασης σε χονδρικό επίπεδο.

2.6.ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ

2.6.1. Ιστορικό

Έχοντας ήδη ορίσει τις σχετικές αγορές αναφορικά με τη διασύνδεση σταθερών δημόσιων δικτύων στην Ελλάδα – οι οποίες αποτελούνται από χωριστές αγορές προϊόντων για εκκίνηση κλήσεων, τερματισμό κλήσεων και διαβίβαση (μεταφορά) κλήσεων - η ΕΕΤΤ υποχρεούται να διεξάγει ανάλυση σχετικά με το εάν οι εν λόγω αγορές είναι επαρκώς ανταγωνιστικές και συγκεκριμένα εάν κάποια επιχείρηση ή επιχειρήσεις κατέχουν ΣΙΑ στις σχετικές αγορές. Στο σημείο 27 του Προοιμίου της Οδηγίας Πλαίσιο ορίζεται ότι μια σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική "όταν υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στην αγορά". Το Άρθρο 14 της Οδηγίας Πλαίσιο, το οποίο αντανακλά την υπάρχουσα νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Πρωτοδικείου, ορίζει ότι:

"*Μια επιχείρηση θεωρείται ότι κατέχει σημαντική ισχύ στην αγορά εφόσον, είτε ατομικά είτε σε συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις, ευρίσκεται σε θέση ισοδύναμη προς δεσπόζουσα θέση, ήτοι σε θέση οικονομικής ισχύος που της επιτρέπει να συμπεριφέρεται, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες και, τελικά, τους καταναλωτές* ".

Επιπλέον, στις περιπτώσεις εκείνες όπου μια επιχείρηση έχει σημαντική ισχύ σε μια συγκεκριμένη αγορά, δύναται να θεωρηθεί ως έχουσα σημαντική ισχύ σε μια στενά συνδεδεμένη αγορά, εάν οι δεσμοί μεταξύ των δύο αγορών είναι τέτοιοι ώστε να είναι δυνατή η επέκταση της ισχύος της επιχείρησης στην συνδεδεμένη αγορά και άρα η ενίσχυση της δύναμης στην αγορά.[27]

Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, η ΕΕΤΤ καλείται να αξιολογήσει τη ΣΙΑ σύμφωνα με το Κοινοτικό δίκαιο και να λάβει υπόψη «στο μέγιστο δυνατό βαθμό» τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ.[28] Τα κριτήρια που θεωρούνται ως τα πιο καθοριστικά στο ζήτημα της

---

27 Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 14(3).

28 *Οδηγία Πλαίσιο*, Άρθρο 16(1).

ύπαρξης ΣΙΑ στις χονδρικές αγορές διασύνδεσης δημοσίων σταθερών δικτύων, περιλαμβάνουν τα εξής:

- Τη ισχύ του ΟΤΕ στις υπό εξέταση αγορές της εκκίνησης και διαβίβασης κλήσεων με αναφορά στο μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ στις σχετικές αγορές (λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της αγοράς), την πιθανότητα ανταγωνισμού που να μπορεί να ασκήσει ανταγωνιστικές πιέσεις στον ΟΤΕ στις αγορές αυτές εντός των χρονικών πλαισίων της παρούσας εξέτασης (όσον αφορά τους φραγμούς εισόδου) και την πιθανή ύπαρξη αντισταθμιστικής διαπραγματευτικής ισχύος από την πλευρά των εναλλακτικών παρόχων, και
- Την απόλυτη μονοπωλιακή ισχύ όλων των παρόχων σταθερής τηλεφωνίας στην παροχή υπηρεσιών τερματισμού κλήσεων, λαμβάνοντας υπόψη την απουσία δυνατότητας να παρακαμφθεί ο τερματισμός και την έλλειψη αντισταθμιστικής διαπραγματευτικής ισχύος από άλλους παρόχους που να μπορεί να υπερκεράσει το μερίδιο αγοράς 100% που κατέχει κάθε σταθερός πάροχος στις κλήσεις που γίνονται προς τους συνδρομητές τους.

Επίσης, όλοι οι πάροχοι ηλεκτρονικών επικοινωνιών – ανεξαρτήτως εάν έχουν ΣΙΑ ή όχι – έχουν το δικαίωμα και την υποχρέωση (όταν τους ζητείται από άλλο αδειοδοτημένο πάροχο) να διαπραγματεύονται τη διασύνδεση μεταξύ τους για το σκοπό παροχής «δημόσια διαθέσιμων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών» προκειμένου να διασφαλίσουν την παροχή και τη διαλειτουργικότητα υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.[29]. Οι όροι της διασύνδεσης υπάγονται στην αρμοδιότητα της ΕΕΤΤ, η οποία, μετά από αναφορά, θα λειτουργήσει ως διαιτητής της διαφοράς ανάμεσα στις επιχειρήσεις.[30]

---

29 *Οδηγία για την Πρόσβαση,* Άρθρο 4(1); cf Άρθρα 5, 6, 7, 8.

30 Βλ. Άρθρο 20 της Οδηγίας Πλαίσιο. Σχετικά με τη ρύθμιση των τιμών των κλήσεων αυτών, σημειώνεται επίσης ότι έναςμικρότερος πάροχος εκκίνησης μπορεί επίσης να έχει τη δυνατότητα να διαβιβάζει τις κλήσεις του μέσω του ΟΤΕ (που ρυθμίζεται) προκειμένου να τερματίζει σε άλλα μικρότερα δίκτυα.

Διάρθρωση του ανταγωνισμού στην Ελλάδα

Οι χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης, διαβίβασης και τερματισμού κλήσεων είναι τα στοιχεία της χονδρικής που χρησιμοποιούνται για την παροχή φωνητικής τηλεφωνίας σε λιανικό επίπεδο.

Οι χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων παρέχονται απευθείας από τον ΟΤΕ.[31] Ο ΟΤΕ είναι η μόνη επιχείρηση που παρέχει υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων σε τρίτα μέρη στην Ελλάδα μέσω της Επιλογής και Προεπιλογής Φορέα (Carrier Selection, Preselection). Επίσης, ο ΟΤΕ είναι σήμερα ο μόνος πάροχος που προσφέρει χονδρικές υπηρεσίες μεταγόμενης διαβίβασης σε τρίτα μέρη.[32] Τέλος, ο ΟΤΕ και ορισμένοι εναλλακτικοί πάροχοι προσφέρουν χονδρικές υπηρεσίες τερματισμού στα δίκτυά τους για λιανικές κλήσεις σε τελικούς χρήστες. Πολλοί πάροχοι τερματίζουν κλήσεις για απευθείας συνδεδεμένους τελικούς χρήστες, ενώ ανταγωνίζονται επίσης μεταξύ τους για την παροχή υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών.

2.6.2. Αγορά Εκκίνησης Κλήσεων

Η *Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές* ορίζει τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων ως πρόσβαση ή διασύνδεση που μπορεί να παρέχεται με τη μορφή λεπτών ή χωρητικότητας. Η εκκίνηση κλήσεων μπορεί να παρέχεται μαζί με υπηρεσίες μεταγωγής και/ή μεταφοράς κλήσεων. Η σχετική αγορά περιλαμβάνει όλες τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων που χρησιμοποιούνται για την παροχή τηλεφωνικών κλήσεων, σε τελικούς χρήστες και παρόχους υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών πρόσβασης dial-up στο Διαδίκτυο). Οι υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων είναι κατά κανόνα τοπικές υπηρεσίες, που δεν περιλαμβάνουν τη μεταγωγή. Επομένως, η ΕΕΤΤ έχει καθορίσει τα όρια της σχετικής αγοράς συλλογής στο σημείο όπου βρίσκεται το τοπικό δικτυακό κέντρο (local exchange).

---

31 Στη Διαβούλευση για τον Ορισμό Αγοράς, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν μπορούν να υποκαταστήσουν την αυτό-παρεχόμενη πρόσβαση και τις υπηρεσίες εκκίνησης.

32 Οι εναλλακτικοί πάροχοι προσφέρουν κάποια περιορισμένη μη μεταγόμενη χωρητικότητα (δηλαδή μέσω ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών).

Η ΕΕΤΤ έχει καθορίσει μια πολυδικτυακή σχετική αγορά προϊόντων, η οποία περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών εκκίνησης για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και παρόχους υπηρεσιών. Επίσης, περιλαμβάνει την αυτό-παροχή από ΟΤΕ. Για την αξιολόγηση του εάν υπάρχει ΣΙΑ στη σχετική αγορά, η ΕΕΤΤ έλαβε υπόψη τους εξής παράγοντες:

- Απόλυτα και σχετικά μερίδια αγοράς
- Ύπαρξη φραγμών εισόδου και πιθανότητα ανάπτυξης ανταγωνισμού
- Εάν θα μπορούσε να ασκηθεί ισχύς επί των τιμών σε περίπτωση απουσίας *ex ante* ρύθμισης
- Κατά πόσον υπάρχουν ανταγωνιστικοί περιορισμοί με τη μορφή της έλλειψης αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος
- Κατά πόσον κάποιος πάροχος απολαμβάνει ουσιαστικά πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών του, και
- Κατά πόσον συγκεκριμένες μορφές συμπεριφοράς στην αγορά παρέχουν αποδείξεις ύπαρξης ισχύος στην αγορά και/ή καταχρηστικής εκμετάλλευσής της.[33]

2.6.2.1. Μερίδια Αγοράς

Ο υπολογισμός των μεριδίων αγοράς αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα για την αξιολόγηση της ισχύος στην αγορά. Τα υψηλά μερίδια αγοράς είναι συχνά αντιπροσωπευτικά της ισχύος στην αγορά. Παρόλο που ένα υψηλό μερίδιο αγοράς μόνο δεν επαρκεί για να θεμελιώσει την κατοχή σημαντικής ισχύος στην αγορά (δεσπόζουσας θέσης), είναι απίθανο μια εταιρεία χωρίς σημαντικό μερίδιο της σχετικής αγοράς να κατέχει δεσπόζουσα θέση.

Όπως αναφέρεται στις Κατευθυντήριες Γραμμές, μεγάλα μερίδια αγοράς τα οποία υπερβαίνουν το 50% της σχετικής αγοράς αποτελούν ένδειξη της ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης,[34] εκτός από εξαιρετικές περιστάσεις. Ωστόσο οι Κατευθυντήριες Γραμμές ορίζουν επίσης ότι η ύπαρξη ΣΙΑ δεν μπορεί να θεμελιωθεί μόνο στη βάση μεγάλων μεριδίων στην αγορά, με

33 Βλ. Σχετικά ανάλυση κατωτέρω στην Ενότητα 2.6.5

34 Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ, Παράγραφος 75.

αποτέλεσμα οι Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές (ΕΡΑ) να καλούνται να προβούν σε εκτενή ανάλυση των οικονομικών χαρακτηριστικών της σχετικής αγοράς πριν καταλήξουν σε κάποιο συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη ΣΙΑ.[35]

Τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η ΕΕΤΤ υποδεικνύουν ότι ο ΟΤΕ, το δεύτερο εξάμηνο του 2005, είχε μερίδιο αγοράς 100% όλων των λεπτών χονδρικής εκκίνησης κλήσεων (συμπεριλαμβανομένων των αυτό-παρεχόμενων υπηρεσιών εκκίνησης). Υιοθετώντας μια δυναμική εικόνα των μεριδίων αγοράς, αντί μιας στατικής εικόνας, τα στοιχεία της ΕΕΤΤ επίσης υποδεικνύουν ότι το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ στη χονδρική εκκίνηση κλήσεων έχει παραμείνει σταθερό από το 2002.

2.6.2.2. Φραγμοί Εισόδου και Δυνητικός Ανταγωνισμός

Παρά το απόλυτο μερίδιο αγοράς στην παροχή χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων (100%), ο ΟΤΕ μπορεί θεωρητικά να αντιμετωπίσει ανταγωνιστικές πιέσεις, εάν είναι εφικτή η είσοδος στην αγορά. Η απειλή εισόδου στην αγορά, είτε μακροπρόθεσμα είτε για ένα σύντομο χρονικό διάστημα, είναι ένας από τους βασικούς ανταγωνιστικούς περιορισμούς των κοινοποιημένων φορέων εκμετάλλευσης, τουλάχιστον όπου η είσοδος αυτή είναι πιθανή (και όχι υποθετική), έγκαιρη και ουσιαστική. Η απειλή εισόδου μειώνεται όταν υπάρχουν σημαντικοί φραγμοί εισόδου.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, στην Ελλάδα, οι οικονομίες κλίμακας και σκοπού δημιουργούν πραγματικούς φραγμούς εισόδου με τη μορφή υψηλού αρχικού μη ανακτήσιμου κόστους. Οι υπηρεσίες εκκίνησης μπορούν να παρέχονται μόνο από το φορέα που ελέγχει την τοπική σύνδεση του πελάτη. Η Ελλάδα, σε αντίθεση με τα περισσότερα Κράτη Μέλη της ΕΕ, χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη μόνο ενός παρόχου σταθερού δικτύου με πλήρη γεωγραφική κάλυψη, του ΟΤΕ. Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν δίκτυα καλωδιακής τηλεόρασης στην Ελλάδα, οι πιθανότητες ανάπτυξης μιας τέτοιας εναλλακτικής στο μέλλον είναι πολύ περιορισμένες,

[35] Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ, Παράγραφος 78.

ιδίως εάν ληφθούν υπόψη τα τεράστια κόστη που συνδέονται με την ανάπτυξη δικτύων τοπικής πρόσβασης σε αστικές περιοχές.

Η πυκνότητα και η γεωγραφική πληρότητα του δικτύου του ΟΤΕ δημιουργεί χαμηλότερο κόστος μετάδοσης για τον ΟΤΕ σε σχέση με οποιονδήποτε ανταγωνιστή πάροχο δικτύου. Η έλλειψη οικονομιών κλίμακας και σκοπού ενός νεοεισερχόμενου παρόχου που επιθυμεί την ανάπτυξη ιδιόκτητων υποδομών για την παροχή φωνητικής τηλεφωνίας έχει σαν αποτέλεσμα ο εν λόγω πάροχος να μην έχει τη δυνατότητα να ανταγωνισθεί τις αντίστοιχες τιμές του ΟΤΕ.

Οι οικονομίες κλίμακας είναι δυνατό να επιτευχθούν όχι μόνο με την υλοποίηση/ ανάπτυξη υποδομών για την παροχή χονδρικής εκκίνησης, αλλά και κατά την απόκτηση της σχετικής υποστήριξης. Αυτό σημαίνει ότι ο κοινοποιημένος φορέας εκμετάλλευσης επιτυγχάνει επίσης χαμηλότερο κόστος ανά μονάδα στη δικτυακή υποστήριξη, όπως η συντήρηση του δικτύου.

Ο ΟΤΕ έχει επίσης ένα πλεονέκτημα κόστους λόγω των οικονομιών σκοπού που απολαμβάνει σε σχέση με τα κοινά κόστη για την παροχή μια σειράς από διαφορετικές υπηρεσίες με τη χρήση κοινής υποκείμενης υποδομής και υπηρεσιών χονδρικής. Οι οικονομίες σκοπού έχουν μεγαλύτερη επίδραση καθώς αυξάνεται ο αριθμός των υπηρεσιών στις οποίες επιμερίζεται το κόστος, με αποτέλεσμα ένας πάροχος που προσφέρει την ευρύτερη δυνατή ποικιλία υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να μπορεί και να μειώσει τα κοινά κόστη που πρέπει να ανακτηθούν από μια συγκεκριμένη υπηρεσία και να βελτιώνει την ικανότητά του να ανακτά το σύνολο του κοινού κόστους του χωρίς να χρειάζεται να αυξήσει αισθητά τις σχετικές τιμές.

Λαμβάνοντας υπόψη τους φραγμούς εισόδου, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί πιθανή την κατασκευή από κάποιον νεοεισερχόμενο πάροχο ενός εναλλακτικού δικτύου τοπικής πρόσβασης το οποίο θα αντιγράφει όλο ή ουσιαστικό τμήμα του δικτύου τοπικής πρόσβασης του ΟΤΕ, κατά τη διάρκεια της παρούσας εξέτασης.

2.6.2.3. Ισχύς επί των Τιμών

Η τιμολογιακή πρακτική μπορεί συχνά να είναι ενδεικτική της άσκησης ισχύος στην αγορά. Ωστόσο, οι ισχύουσες τιμές εκκίνησης του ΟΤΕ που χρεώνονται σε παρόχους μέσω των υπηρεσιών Επιλογής/Προεπιλογής Φορέα καθώς επίσης και οι χονδρικές υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο του ΟΤΕ τελούν υπό καθεστώς ρύθμισης. Συγκεκριμένα ο ΟΤΕ έχει την υποχρέωση μεταξύ άλλων να παρέχει υπηρεσίες εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων σε τιμές κοστοστρεφείς.. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ωστόσο ότι, εάν δεν υπήρχε ρύθμιση, ένας πάροχος εκκίνησης όπως ο ΟΤΕ με μερίδιο αγοράς 100% στην αγορά χονδρικής συλλογής κλήσεων θα ασκούσε την ισχύ του επί των τιμών στις διαπραγματεύσεις του με παρόχους Επιλογής/Προεπιλογής Φορέα καθώς επίσης και με παρόχους οι οποίοι θα επιθυμούσαν να τερματίσουν κλήσεις.

2.6.2.4. Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς

Εάν ένας πάροχος ακολουθεί στην αγορά πρακτικές οι οποίες είναι πιθανόν καταχρηστικές, οι πελάτες δύνανται θεωρητικά να ασκήσουν αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ. Όταν οι αγοραστές είναι μεγάλοι και ισχυροί, μπορούν να αντιδράσουν αποτελεσματικά σε μια απόπειρα αύξησης των τιμών από τους προμηθευτές. Η ΕΕΤΤ εξέτασε την πιθανότητα και/ ή την ύπαρξη τέτοιας αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος, καθώς η ύπαρξη αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης συνιστά συχνά έναν σημαντικό σχετικό παράγοντα στις αγορές χονδρικής.

Σημειώνεται ωστόσο, ότι η αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς δύναται να υφίσταται μόνο όταν μεγάλοι πελάτες έχουν την δυνατότητα (εντός εύλογου χρονικού πλαισίου) να στραφούν σε αξιόπιστες εναλλακτικές (π.χ. να μην αγοράσουν ή να αλλάξουν πάροχο) συνεπεία μιας αύξησης των τιμών ή μιας επαπειλούμενης αύξησης τιμών. Με βάση τη σημερινή κατάσταση και τις αναμενόμενες εξελίξεις στην αγορά, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι κάποιος πάροχος υπηρεσιών λιανικής φωνητικής τηλεφωνίας μπορεί να έχει κάποια αξιόπιστη εναλλακτική εκτός της συναλλαγής με τον ΟΤΕ. Κατά συνέπεια, τίποτα δεν υποδεικνύει ότι κάποιος αγοραστής ή

μια ομάδα αγοραστών έχουν επαρκή αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ ώστε να αντισταθμίσουν την υπερβολική ισχύ του ΟΤΕ στην εν λόγω σχετική αγορά.

Επίσης, είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη ότι κάθε πάροχος δημόσιου σταθερού δικτύου πρέπει να διαπραγματεύεται τη διασύνδεση προκειμένου να διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα. Επίσης, η αμφίδρομη ροή της κίνησης σημαίνει ότι οι πάροχοι διαπραγματεύονται ταυτόχρονα τον τερματισμό και στα δύο δίκτυα.

Τέλος, είναι σημαντικό να εξεταστούν οι περιορισμοί στην διαπραγματευτική ισχύ που προκύπτουν από άλλες εμπορικές σχέσεις. Παραδείγματος χάριν, ένας πάροχος δεν μπορεί στην πράξη να αρνηθεί την παροχή τερματισμού σε έναν πάροχο εκκίνησης, όπως ο σταθερός κοινοποιημένος φορέας εκμετάλλευσης, λόγω πιθανών υψηλών τελών συλλογής. Αυτό συμβαίνει διότι μία ενδεχόμενη αδυναμία πρόσβασης του συνόλου των συνδρομητών (ιδιαίτερα των συνδρομητών του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης) σε υπηρεσίες του εναλλακτικού παρόχου (όπως για παράδειγμα σε υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας οι οποίες παρέχονται από παρόχους υπηρεσιών μέσω εναλλακτικών παρόχων) είναι πιθανό να οδηγήσει σε μετάβαση του παρόχου υπηρεσιών σε άλλον πάροχο. Συνεπώς, η διασφάλιση της πρόσβασης των πελατών του κοινοποιημένου φορέα στον πάροχο υπηρεσιών του εναλλακτικού παρόχου τερματισμού, είναι παράγοντας πολύ σημαντικός σχετικά με την αδυναμία άσκησης διαπραγματευτικής ισχύος από έναν εναλλακτικό πάροχο.

2.6.2.5. Ουσιαστικά πλεονεκτήματα ενός παρόχου έναντι των ανταγωνιστών του

Γενικά, ο ΟΤΕ έχει μια σειρά από μοναδικά πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών του, όπως η πλήρης γεωγραφική κάλυψη, οι οικονομίες κλίμακας και σκοπού, ο βαθμός κάθετης ενοποίησης (που του επιτρέπει να αυτό-παρέχει τη συντριπτική πλειοψηφία υπηρεσιών χονδρικής εκκίνησης που απαιτείται για την παροχή υπηρεσιών λιανικής). Μέσω των πλεονεκτημάτων αυτών ο ΟΤΕ ουσιαστικά αποκλείει τους ανταγωνιστές του από ένα σημαντικό τμήμα της σχετικής αγοράς με τελικό αποτέλεσμα τη διατήρηση φραγμών εισόδου (βλ. ανωτέρω). Συγκεκριμένα, ως μονοπωλιακός πάροχος δικτύου πρόσβασης στην Ελλάδα, ο ΟΤΕ

είναι ο μόνος φορέας με υποδομές τοπικής πρόσβασης πλήρους γεωγραφικής κάλυψης, οι οποίες αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή χονδρικών υπηρεσιών εκκίνηση κλήσεων από σταθερή θέση. Αυτό παρέχει στον ΟΤΕ μια μοναδική ευκαιρία επέκτασης της ισχύος του από την αγορά χονδρικής εκκίνησης σε άλλες συνδεδεμένες αγορές.[36]

2.6.2.6. Αρχικά Συμπεράσματα

Η εξέταση της χονδρικής εκκίνησης κλήσεων από την ΕΕΤΤ αποδεικνύει ότι ο ΟΤΕ έχει το απόλυτο μερίδιο αγοράς (100%) και ότι η σχετική αγορά χαρακτηρίζεται από πολύ υψηλούς φραγμούς εισόδου και από την ρεαλιστική απουσία ενός ανταγωνιστή στην τοπική πρόσβαση. Επίσης, υπάρχουν σαφείς αποδείξεις ότι οι άλλοι πάροχοι δεν θα είχαν τη δυνατότητα να ασκούν αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύ στον ΟΤΕ εάν δεν ρυθμίζονταν οι τιμές χονδρικής εκκίνησης του ΟΤΕ (δηλαδή ο ΟΤΕ θα είχε ισχύ επί των τιμών).

Συνεπώς, ο ΟΤΕ θα πρέπει να καθορισθεί ως έχων ΣΙΑ στη χονδρική αγορά εκκίνησης κλήσεων στο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο. Η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι είναι πιθανόν κάποιος εναλλακτικός πάροχος να μπορέσει να ασκήσει ανταγωνιστικές πιέσεις στον ΟΤΕ στα χρονικά πλαίσια της παρούσας εξέτασης.

2.6.3. Αγορά Διαβίβασης

Η ΕΕΤΤ έχει ορίσει μια πολυδικτυακή σχετική αγορά προϊόντων για την παροχή χονδρικών υπηρεσιών διαβίβασης στο δημόσια σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο. Οι χονδρικές υπηρεσίες διαβίβασης ουσιαστικά καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως η υπηρεσία που βρίσκεται ανάμεσα στην εκκίνηση και στον τερματισμό.[37]. Αφού καθοριστούν τα όρια ανάμεσα στην εκκίνηση και τον τερματισμό, η διαβίβαση καθορίζεται στη συνέχεια ως η

---

36 Στην Ενότητα 2.6.5 κατωτέρω παρέχεται μια γενικότερη περιγραφή των προβλημάτων ανταγωνισμού που προκύπτουν από την πιθανή εκμετάλλευση της ισχύος στην αγορά.

37 Βλέπε επίσης και σελίδες 18 και 19 του Memorandum to the Commission Recommendation.

υπηρεσία που περιλαμβάνει όλα τα άλλα στοιχεία της δρομολόγησης της κλήσης που δεν καλύπτονται από την εκκίνηση και τον τερματισμό και περιλαμβάνουν τουλάχιστον ένα κέντρο tandem. Συνεπώς, αυτή η έννοια της διαβίβασης μεταξύ tandem μπορεί να περιλαμβάνει στοιχεία των δικτύων του παρόχου εκκίνησης, του παρόχου τερματισμού ή ακόμη και στοιχεία δικτύων τρίτων μερών.

Για την αξιολόγηση του εάν υπάρχει πάροχος με ΣΙΑ στη σχετική αγορά προϊόντων, η ΕΕΤΤ έλαβε υπόψη τους εξής παράγοντες:

- Απόλυτα και σχετικά μερίδια αγοράς
- Ύπαρξη φραγμών εισόδου και πιθανότητα ανάπτυξης ανταγωνισμού
- Εάν θα μπορούσε να ασκηθεί ισχύς επί των τιμών σε περίπτωση απουσίας *ex ante* ρύθμισης
- Κατά πόσον υπάρχουν ανταγωνιστικοί περιορισμοί με τη μορφή της απουσίας αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος
- Κατά πόσον κάποιος πάροχος απολαμβάνει ουσιαστικά πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών του, και
- Κατά πόσον συγκεκριμένες μορφές συμπεριφοράς στην αγορά παρέχουν αποδείξεις ύπαρξης ισχύος στην αγορά και/ή καταχρηστικής εκμετάλλευσής της.[38]

2.6.3.1. Μερίδια Αγοράς

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, ο υπολογισμός των μεριδίων αγοράς αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα για την αξιολόγηση της ισχύος στην αγορά. Τα υψηλά μερίδια αγοράς είναι συχνά αντιπροσωπευτικά της ισχύος στην αγορά. Παρόλο που ένα υψηλό μερίδιο αγοράς μόνο δεν επαρκεί για να θεμελιώσει την κατοχή σημαντικής ισχύος στην αγορά (δεσπόζουσας θέσης), είναι απίθανο μια εταιρεία χωρίς σημαντικό μερίδιο της σχετικής αγοράς να κατέχει δεσπόζουσα θέση.

---

38 Βλ. Σχετικά ανάλυση κατωτέρω στην Ενότητα 2.6.5

Στην περίπτωση των υπηρεσιών διαβίβασης, τα απόλυτα και σχετικά μερίδια αγοράς του ΟΤΕ σε σύγκριση με αυτά των εναλλακτικών παρόχων υποδεικνύουν ξεκάθαρα ότι ο ΟΤΕ εξακολουθεί να έχει ΣΙΑ στην σχετική αγορά. Με βάση τους υπολογισμούς της ΕΕΤΤ, το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ σε υπηρεσίες διαβίβασης είναι 100%.

2.6.3.2. Φραγμοί Εισόδου και Δυνητικός Ανταγωνισμός

Η ύπαρξη υψηλών φραγμών εισόδου και η έλλειψη πιθανότητας ανάπτυξης σημαντικού δυνητικού ανταγωνισμού, υποδεικνύουν ότι ο ΟΤΕ είναι πιθανό να μπορέσει να διατηρήσει τη θέση ισχύος στην αγορά στο άμεσο μέλλον. Ενώ θεωρητικά οι φραγμοί εισόδου στην αγορά διαβίβασης δεν είναι ανυπέρβλητοι, δεν υπάρχει απόδειξη ότι κάποιοι πάροχοι έχουν κάνει μέχρι σήμερα τις αναγκαίες επενδύσεις. Αυτό μπορεί εν μέρει να εξηγηθεί λόγω του ότι η διαβίβαση δεν αγοράζεται ποτέ ως μεμονωμένη υπηρεσία, αλλά πάντοτε σε συνδυασμό με εκκίνηση ή τερματισμό. Επίσης, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, ότι παρόλο που για την παροχή υπηρεσιών διαβίβασης δεν υπάρχουν φραγμοί εισόδου εξίσου σημαντικοί με αυτούς που υπάρχουν για τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων (δηλαδή, η κατασκευή ενός πλήρους δικτύου τοπικής πρόσβασης), στην πραγματικότητα οι ανταγωνιστές θα αναγκάζονταν να αναπαράγουν την τοπολογία του δικτύου του ΟΤΕ, να αποκτήσουν την απαραίτητη υποδομή (εξοπλισμός μεταγωγής δικτύου κορμού) και να αναβαθμίσουν τη χωρητικότητα του δικτύου κορμού τους προκειμένου να μπορούν να παρέχουν αποτελεσματικές υπηρεσίες διαβίβασης ανάμεσα στα σημεία του δικτύου του ΟΤΕ.

Οι πιθανότητες ανάπτυξης μιας τέτοιας ανταγωνιστικής εναλλακτικής εντός των χρονικών πλαισίων της παρούσας εξέτασης είναι ιδιαίτερα περιορισμένες, ιδίως εάν ληφθούν υπόψη τα σημαντικά κόστη που συνδέονται με την ανάπτυξη και επέκταση του δικτύου κορμού.

Από την άλλη μεριά ο ΟΤΕ απολαμβάνει οικονομίες κλίμακας λόγω της πυκνότητας του δικτύου κορμού (που οδηγεί σε λιγότερες υπηρεσίες διαβίβασης και, επομένως, χαμηλότερο κόστος μετάδοσης για τον ΟΤΕ). Επιπλέον έχει ένα πλεονέκτημα κόστους που προκύπτει από τις οικονομίες σκοπού σε σχέση με τα κοινά κόστη για την παροχή μιας σειράς διαφορετικών υπηρεσιών με τη χρήση κοινών υποκείμενων υποδομών και υπηρεσιών χονδρικής. Οι οικονομίες σκοπού έχουν ακόμη μεγαλύτερη επίδραση καθώς αυξάνεται το εύρος των υπηρεσιών στις

οποίες επιμερίζεται το κόστος, με αποτέλεσμα ένας πάροχος που παρέχει την ευρύτερη δυνατή ποικιλία υπηρεσιών να είναι σε θέση και να μειώσει το ποσοστό κοινού κόστους που πρέπει να ανακτηθεί από κάθε υπηρεσία και να βελτιώνει την ικανότητα να ανακτήσει όλα τα κοινά κόστη χωρίς να χρειάζεται να αυξήσει σημαντικά τις λιανικές τιμές του.

Τέλος, δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι υπάρχουν σήμερα (ή ότι πρόκειται να υπάρξουν στο άμεσο μέλλον) βιώσιμες εναλλακτικές ως υποκατάστατα από την πλευρά της προσφοράς για τις υπηρεσίες διαβίβασης του ΟΤΕ. Οι υπηρεσίες διαβίβασης δεν αποκτώνται από τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών χωριστά για κάθε διαδρομή. Αντίθετα, ένας πάροχος (και δυνητικός πάροχος) πρέπει να είναι σε θέση να παρέχει υπηρεσίες μεταφοράς πλήρους κάλυψης. Η ΕΕΤΤ δεν πιστεύει ότι υπάρχουν φορείς στην Ελλάδα που θα ήταν σε θέση να αντιδράσουν (γρήγορα και χωρίς να επιβαρυνθούν με σημαντικά πρόσθετα μη ανακτήσιμα κόστη) σε μια αύξηση από τον ΟΤΕ ύψους έως 10% στις τιμές των υπηρεσιών διαβίβασης. Εκτός από τις συνέπειες της διαπίστωσης αυτής που ήδη αναφέρθηκαν στον ορισμό της αγοράς, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι αυτή η απουσία βιώσιμης δυνητικής εισόδου σημαίνει ότι δεν υπάρχει απειλή εισόδου που να επιβάλει τιμολογιακούς περιορισμούς στον ΟΤΕ.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτούς τους φραγμούς εισόδου, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι είναι πιθανό ένας νεοεισερχόμενος να μπορεί να κατασκευάσει ένα νέο δικτύο που θα μπορούσε να αντιγράψει όλο ή ένα σημαντικό τμήμα του δικτύου τοπικής πρόσβασης του ΟΤΕ εντός των χρονικών πλαισίων της παρούσας εξέτασης.

2.6.3.3. Ισχύς επί των Τιμών

Η τιμολογιακή πρακτική μπορεί συχνά να είναι ενδεικτική της άσκησης ισχύος στην αγορά. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, εάν δεν υπήρχε ρύθμιση των χονδρικών υπηρεσιών διαβίβασης, ένας πάροχος διαβίβασης όπως ο ΟΤΕ με μερίδιο αγοράς 100% στην αγορά χονδρικής διαβίβασης κλήσεων θα ασκούσε την ισχύ του επί των τιμών τιμές στις διαπραγματεύσεις του με άλλους παρόχους.

2.6.3.4. Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς

Με βάση τη γενική ανταγωνιστική διάρθρωση που επικρατεί στην Ελλάδα, οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν είναι σε θέση να θέσουν ανταγωνιστικούς περιορισμούς στον ΟΤΕ με τη μορφή αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος. Οι αγοραστές θα μπορούσαν να ασκήσουν αντισταθμιστική ισχύ μόνο εάν υπήρχαν πολλοί πάροχοι της υπηρεσίας (δηλαδή θα ήταν σε θέση να απειλήσουν αξιόπιστα ότι θα αλλάξουν προμηθευτή). Όπως περιγράφεται ανωτέρω, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι υπάρχουν υφιστάμενοι ή δυνητικοί εναλλακτικοί πάροχοι που αποτελούν εναλλακτική πηγή παροχής υπηρεσιών διαβίβασης. Συνεπώς, κανένας αγοραστής δεν είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει μια αξιόπιστη απειλή αλλαγής για να ασκήσει πίεση στον ΟΤΕ.

2.6.3.5. Αρχικά Συμπεράσματα

Εν κατακλείδι, ο ΟΤΕ θα πρέπει να καθοριστεί ως πάροχος με ΣΙΑ στη χονδρική αγορά υπηρεσιών διαβίβασης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο. Για τους λόγους που αναφέρονται ανωτέρω, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι απίθανο κάποιος υφιστάμενος εναλλακτικός πάροχος ή πιθανός νεοεισερχόμενος να μπορέσει να περιορίσει το απόλυτο μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ ή να επιβάλει κάποιον ανταγωνιστικό περιορισμό στον ΟΤΕ εντός του χρονικού πλαισίου της παρούσας εξέτασης. Η ανάλυση της ΕΕΤΤ υποδεικνύει ότι, απουσία ρύθμισης, οι δυνάμεις της αγοράς δεν θα ήταν πιθανό να περιορίσουν την τιμολόγηση της διαβίβασης, ιδίως δεδομένου ότι παρέχεται συνήθως από τον ΟΤΕ σε συνδυασμό με υπηρεσίες εκκίνησης και τερματισμού.

2.6.4. Αγορά Τερματισμού Κλήσεων

Η *Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές* αναφέρει ότι η υπηρεσία τερματισμού απαιτείται προκειμένου να τερματίζουν οι κλήσεις. Χαρακτηρίζοντας τον τερματισμό, η Επιτροπή σημειώνει ότι, ως αποτέλεσμα της διασύνδεσης σε σχετικά υψηλά επίπεδα του δικτύου, ο τερματισμός κλήσεων μπορεί στην πράξη να περιλαμβάνει τη διαβίβαση της κλήσης και τον τοπικό τερματισμό. Στην Ελλάδα, οι πάροχοι μπορεί να διασυνδεθούν σε σχετικά υψηλά επίπεδα του δικτύου. Όταν συμβαίνει αυτό, οι συμφωνίες για τον τερματισμό μπορεί να περιλαμβάνουν τη διαβίβαση της κλήσης και τον τοπικό τερματισμό. Ωστόσο, καθώς οι πάροχοι που βρίσκονται αντιμέτωποι με μια αύξηση τιμών για τον διπλό τερματισμό μπορούν να προμηθευθούν τοπικό τερματισμό χωριστά από τη διαβίβαση, η Επιτροπή υιοθετεί την άποψη ότι είναι λογικό να εστιάζουμε στον τοπικό τερματισμό ως τη σχετική αγορά τερματισμού κλήσεων. Συνεπώς, όπως η εκκίνηση περιλαμβάνει τη μεταφορά από τον τοπικό βρόχο του τελικού χρήστη έως το πρώτο επίπεδο μεταγωγής, ο τερματισμός είναι ουσιαστικά το αντίστροφο, - δηλαδή από το τερματικό πρώτο επίπεδο μεταγωγής έως τον τοπικό βρόχο του καλούμενου.[39]

Η ΕΕΤΤ έχει ορίσει πολλαπλές σχετικές αγορές προϊόντων ενός δικτύου για την παροχή σταθερών χονδρικών υπηρεσιών τερματισμού. Για την αξιολόγηση του εάν υπάρχει ΣΙΑ στη σχετική αγορά προϊόντων, η ΕΕΤΤ έλαβε υπόψη τους εξής παράγοντες που θεωρεί σχετικούς με την ανάλυση αγοράς:

- Απόλυτα και σχετικά μερίδια αγοράς;
- Ύπαρξη απόλυτων φραγμών εισόδου
- Εάν θα μπορούσε να ασκηθεί ισχύς επί των τιμών σε περίπτωση απουσίας ex ante ρύθμισης
- Κατά πόσον υπάρχουν ανταγωνιστικοί περιορισμοί με τη μορφή αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος

---

[39] Συνεπώς η ΕΕΤΤ έχει προτείνει ως όριο τόσο για την σχετική αγορά εκκίνησης κλήσεων όσο και γι' αυτήν του τερματισμού τον τοπικό δικτυακό κόμβο (local exchange) σύμφωνα με τον τρέχοντα ορισμό του ΟΤΕ για τοπική εκκίνηση και τοπικό τερματισμό.

- Κατά πόσον κάποιος πάροχος απολαμβάνει ουσιαστικά πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών του, και
- Κατά πόσον συγκεκριμένες μορφές συμπεριφοράς στην αγορά παρέχουν αποδείξεις ύπαρξης ισχύος στην αγορά και/ή καταχρηστικής εκμετάλλευσής της.[40]

2.6.4.1. Μερίδια Αγοράς

Η σχέση των μεριδίων αγοράς ως τεκμηρίου για την ισχύ στην αγορά αναλύεται στην Ενότητα 2.6.2.1 ανωτέρω. Στη συγκεκριμένη περίπτωση του τερματισμού κλήσεων κάθε σταθερός πάροχος είναι μονοπωλιακός (δηλαδή έχει μερίδιο αγοράς 100%) στη χονδρική παροχή τερματισμού στο δίκτυό του δεδομένου ότι δεν είναι δυνατό για οποιονδήποτε άλλο πάροχο να τερματίσει κλήσεις σε σημείο το οποίο δεν ελέγχει. Συνεπώς, κάθε μεμονωμένος πάροχος έχει σημαντική ισχύ στην αγορά τερματισμού στο δίκτυό του (ανεξάρτητα της τοπολογίας και διαμόρφωσής του) και μάλιστα πολύ περισσότερη από αυτήν που εκτιμάται στο σύνηθες μαχητό τεκμήριο του 50%, εκτός εάν είτε μπορεί να αποδειχθεί ότι το εν λόγω μονοπώλιο είναι με κάποιο τρόπο παροδικό (είτε λόγω δυνατοτήτων παράκαμψης ή λόγω χαμηλών φραγμών εισόδου) ή λόγω αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος.

2.6.4.2. Φραγμοί Εισόδου

Όπως αναφέρεται ανωτέρω στην Ενότητα 2.6.2.2, η ύπαρξη ΣΙΑ σε αγορές που χαρακτηρίζονται από πολύ υψηλά μερίδια αγοράς μπορεί να αμφισβητηθεί εάν οι φραγμοί εισόδου είναι επαρκώς χαμηλοί.

Ωστόσο, στα πλαίσια του τερματισμού κλήσεων σταθερής, υπάρχει ένας απόλυτος φραγμός εισόδου που αντιμετωπίζουν όσοι προμηθεύονται χονδρικά τερματισμό κλήσεων σταθερής, δηλαδή πρόσβαση στους τελικούς συνδρομητές από τον πάροχο που ελέγχει το

40 Βλ. Σχετικά ανάλυση κατωτέρω στην Ενότητα 2.6.5

τερματικό σημείο του τελικού χρήστη: Δεν υπάρχουν τεχνικά μέσα (τεχνικοί μηχανισμοί παράκαμψης ή εναλλακτικά συστήματα δρομολόγησης) με τα οποία να μπορεί να παρακαμφθεί ο τεχνολογικός περιορισμός πουκαθιστά τον τερματισμό σε οποιοδήποτε δίκτυο μη διεκδικήσιμο από άλλους υπάρχοντες ή νέους παρόχους..

2.6.4.3. Ισχύς επί των Τιμών

Η δυνατότητα ενός παρόχου να ασκεί ισχύ επί των τιμών συνήθως θεωρείται ισχυρή ένδειξη ότι ο πάροχος έχει ισχύ στην αγορά σε σχέση με τις εν λόγω υπηρεσίες.

Οι ισχύουσες τιμές τερματισμού του ΟΤΕ ρυθμίζονται από την ΕΕΤΤ. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ωστόσο, ότι εάν δεν υπήρχε ρύθμιση, ένας πάροχος σαν τον ΟΤΕ με ένα εθνικό δίκτυο πρόσβασης θα είχε ισχύ επί των τιμών στις διαπραγματεύσεις του με άλλους παρόχους. (Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει η διαχρονική μεταβολή των τελών τερματισμού του ΟΤΕ[41].

Πάροχος		Τιμή (euro cent/λεπτό)			
		Καθημερινές 08:00-20:00	Καθημερινές 20:00-08:00	Σάββατο	Κυριακή
ΟΤΕ (Μάιος 2006)	Τοπικός	0,58	0,54	0,54	0,46
	Single tandem	0,86	0,80	0,80	0,68
	Double tandem	1,10	1,03	1,03	0,88
ΟΤΕ (Δεκέμβριος 2004)	Τοπικός	0.57	0.53	0.53	0.47
	Single tandem	0.81	0.76	0.76	0.66

[41] Σημειώνεται ότι τα διαστήματα έχουν επιλεγεί λαμβάνοντας υπόψη τις ημερομηνίες έκδοσης των σχετικών Αποφάσεων της ΕΕΤΤ αναφορικά με τα χονδρικά τιμολόγια διασύνδεσης του ΟΤΕ.

	Double tandem	1.29	1.20	1.20	1.05
ΟΤΕ (Ιανουάριος 2004)	Τοπικός	0,69	0,64	0,64	0,56
	Single tandem	1,07	1	1	0,87
	Double tandem	1,58	1,47	1,47	1,29
ΟΤΕ (Σεπτέμβριος 2002)	Τοπικός	0.655			
	Single tandem	1.166			
	Double tandem	2.59			

Πίνακας 1 – *Τέλη τερματισμού του ΟΤΕ*

Βάσει στοιχείων που διαθέτει η ΕΕΤΤ, τα τέλη τερματισμού σε γεωγραφικούς αριθμούς (στα πλαίσια των εθνικών κλήσεων) των παρόχων, ανεξαιρέτως, είναι υψηλότερα από τα αντίστοιχα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ. Δεδομένου όμως ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι γνωρίζουν ότι ο ΟΤΕ, λόγω της ρύθμισης των τελών, δεν έχει την δυνατότητα ελεύθερων διαπραγματεύσεων (παρά την πολύ μεγάλη πελατειακή βάση του και το μεγάλο όγκο κίνησης), ο ΟΤΕ ουσιαστικά δεν έχει τη δυνατότητα να τους ασκήσει πίεση ώστε να μειώσουν τα τέλη τερματισμού τους.

Είναι επίσης σαφές ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι ορίζουν τα τέλη τερματισμού τους σε σημαντικά υψηλότερα επίπεδα από τα ρυθμιζόμενα τέλη του ΟΤΕ. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ο ΟΤΕ έχει υποχρέωση κοστοστρέφειας, τίθεται το ερώτημα εάν ένας υποθετικός αποδοτικός πάροχος στη θέση των εναλλακτικών παρόχων θα είχε κίνητρο να χρεώνει τέλη πλησιέστερα σε αυτά του ΟΤΕ (δηλαδή του παρόχου της Ελληνικής αγοράς που άλλως θα ήταν πιθανότερο να θεωρηθεί ότι παρουσιάζει αποδοτικότητα κλίμακας).

2.6.4.4. Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω στην Ενότητα 2.6.2.4, ακόμη και ένα μονοπωλιακός πάροχος, θεωρητικά, δεν θα μπορούσε να προβεί σε κατάχρηση της ισχύος του εάν οι αγοραστές της συγκεκριμένης υπηρεσίας είχαν την δυνατότητα να ασκήσουν αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ. Δεδομένου ότι ο ΟΤΕ, παραδείγματος χάριν, έχει ΣΙΑ στην αγορά εκκίνησης κλήσεων στην Ελλάδα, ανακύπτει το ερώτημα εάν ο ΟΤΕ μπορεί να ασκήσει ανταγωνιστικές πιέσεις στην τιμολόγηση του τερματισμού από τους εναλλακτικούς παρόχους.

Τα στοιχεία της αγοράς που αναφέρονται ανωτέρω υποδεικνύουν σαφώς ότι ο ΟΤΕ μέχρι σήμερα δεν έχει ασκήσει αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ, κυρίως γιατί τα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ ρυθμίζονται. Ωστόσο, εάν δεν υπήρχε ρύθμιση, η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι ο ΟΤΕ θα ήταν σε θέση να επιβάλει κάποιους περιορισμούς διότι, έχει συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των υπόλοιπων παρόχων όσον αφορά στους χρόνους για να παρέχει τερματισμό σε τελικούς χρήστες. Πιο συγκεκριμένα, παρότι ο τερματισμός σε τελικό χρήστη άλλου παρόχου δεν είναι τεχνικά εφικτός, ο ΟΤΕ είναι σε θέση να ξεκινήσει την παροχή τερματισμού κλήσεων σε κάθε συνδρομητή μόλις ο αριθμός του συνδρομητή μεταφερθεί στο δίκτυό του μέσω φορητότητας. Από την άλλη μεριά, οι εναλλακτικοί πάροχοι θα αντιμετώπιζαν κάποια καθυστέρηση στην παροχή υπηρεσιών τερματισμού, λόγω της περιορισμένης γεωγραφικής κάλυψης των δικτύων τους και του χρόνου για ανάπτυξη σχετικών υποδομών. Εάν ένας εναλλακτικός πάροχος δεν παρείχε χονδρικό τερματισμό κλήσεων στο δίκτυό του είναι πολύ πιθανόν ότι οι συνδρομητές του θα επέλεγαν να μεταφέρουν τον αριθμό τους πίσω στον ΟΤΕ..

Από την άλλη μεριά, η δυνατότητα των παρόχων τερματισμού να τιμολογούν τελείως ανεξάρτητα από τον ΟΤΕ θα περιοριζόταν εάν ο ΟΤΕ ήταν σε θέση να αρνηθεί να παραδίδει κλήσεις για τερματισμό (π.χ. εάν θεωρούσε ότι τα τέλη τερματισμού του παρόχου ήταν υπερβολικά υψηλά). Ωστόσο, η πολιτική που διέπει το παλαιό και το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο για τη διασφάλιση διασύνδεσης μεταξύ όλων των παρόχων απαιτεί από τον ΟΤΕ την παροχή υπηρεσιών τερματισμού σε όλους τους εναλλακτικούς παρόχους σε κοστοστρεφείς τιμές. Δεδομένης αυτής της πολιτικής, δεν είναι ρεαλιστικό να υποθέτουμε ότι θα μπορούσε να ασκηθεί αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύς από τον ΟΤΕ προς τους εναλλακτικούς

παρόχους μόνο με βάση την αμοιβαιότητα της διασύνδεσης (με την έννοια ότι κάθε διασυνδεόμενος πάροχος βασίζεται στον άλλο για τον τερματισμό κλήσεων που εκκινούν από τους δικούς του συνδρομητές). Η γενική υποχρέωση διαπραγμάτευσης της διασύνδεσης υποβαθμίζει τη συνήθη υπόθεση ότι ένας πάροχος με σχεδόν μονοπωλιακό μερίδιο συνδρομητών μπορεί να επιβάλει όρους στους μικρότερους παρόχους που θέλουν να τερματίζουν κλήσεις από και προς τους συνδρομητές αυτούς.

Σχετικά με το ζήτημα του εάν οι εναλλακτικοί πάροχοι είναι σε θέση να περιορίσουν τα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι δεν θα μπορούσε να ασκηθεί τέτοια ισχύς εάν δεν υπήρχε ρύθμιση. Αντίθετα με τον ΟΤΕ, οι εναλλακτικοί πάροχοι θα έπρεπε είτε να κατασκευάσουν εναλλακτικές υποδομές είτε να αποδεσμοποιήσουν τον τοπικό βρόχο για να μπορούν να προσφέρουν τερματισμό για κλήσεις σε υφιστάμενους συνδρομητές του ΟΤΕ. Συνεπώς, οι λιανικοί χρήστες δεν θα ενδιαφέρονταν ιδιαίτερα να στραφούν σε νεοεισερχόμενους εάν ο ΟΤΕ προσπαθούσε να επιβάλει υπερβολικά τέλη τερματισμού. Συνεπώς, δεν φαίνεται ότι η αμφίδρομη μορφή της κίνησης φωνητικών υπηρεσιών θα προσέφερε κάποια πραγματική διαπραγματευτική ισχύ στους εναλλακτικούς παρόχους έναντι του ΟΤΕ.

2.6.4.5. Αρχικά Συμπεράσματα

Ο ΟΤΕ και κάθε σταθερός πάροχος που αναφέρεται στο Παράρτημα Α της παρούσας διαβούλευσης θα πρέπει να καθορισθεί ως έχων ΣΙΑ στη χονδρική παροχή τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυό του. Για τους λόγους που αναφέρονται ανωτέρω, ο ΟΤΕ και οι πάροχοι αυτοί που αναφέρονται στο Παράρτημα Α, οι οποίοι είναι μονοπωλιακοί πάροχοι υπηρεσιών τερματισμού στους ανταγωνιστές τους δεν υπόκεινται σε κάποιον αποτελεσματικό ανταγωνιστικό περιορισμό είτε τώρα είτε μελλοντικά και συνεπώς είναι αναγκαία η *ex ante* ρύθμιση των σχετικών υπηρεσιών. Επίσης, η ρύθμιση του ΟΤΕ διασφαλίζει ότι η αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύς που θα μπορούσε άλλως να ασκήσει στους μικρότερους παρόχους στις αμοιβαίες διαπραγματεύσεις τους υποβαθμίζεται έναντι των μικρότερων παρόχων.

2.6.5. Πρακτικές που Βλάπτουν τον Ανταγωνισμό σε όλες τις Αγορές Διασύνδεσης

Περιστατικά πρακτικών που βλάπτουν τον ανταγωνισμό μπορούν συχνά να λειτουργήσουν ως αποδεικτικά στοιχεία που υποστηρίζουν το συμπέρασμα ότι ένα παίκτης στην αγορά έχει ισχύ στην αγορά. Ενδεικτικά και όχι εξαντλητικά παρατίθενται οι εξής περιπτώσεις που αφορούν προβλήματα συμπεριφοράς του ΟΤΕ κατά την παροχή διασύνδεσης ή και συναφών ευκολιών. Συγκεκριμένα:

i. Ο ΟΤΕ είχε τα τελευταία χρόνια μια σειρά από διαφορές με εναλλακτικούς παρόχους σχετικά με τη συνεγκατάσταση, ιδίως σε σχέση με εναλλακτικούς παρόχους που ήθελαν να συνεγκαταστήσουν την υποδομή τους για να διασυνδεθούν με το δίκτυο του ΟΤΕ. Ως συνέπεια της άρνησης του ΟΤΕ να διευκολύνει την πρακτική αυτή (παρά την υποχρέωσή του από την κείμενη εν ισχύ νομοθεσία και το ισχύον ΥΠΔ), η ΕΕΤΤ εξέδωσε, κατόπιν σχετικής καταγγελίας, απόφαση υπέρ της καταγγέλλουσας Forthnet το 2003, όπου, αναγνώρισε την υποχρέωση του ΟΤΕ για παροχή της αιτηθείσας συνεγκατάστασης και του έθεσε προθεσμία για την ικανοποίησή της, και επέβαλε στον ΟΤΕ πρόστιμο 200.000 Ευρώ[42]για την μέχρι τότε διαπιστωθείσα παράβαση. Επίσης, η ΕΕΤΤ, το 2005, διεξήγαγε επίλυση διαφοράς μεταξύ της Vodafone και του ΟΤΕ σχετικά με νομικό καθεστώς κυκλωμάτων διασύνδεσης της Vodafone, εγκατεστημένων σε κτίριο του ΟΤΕ και την άρνηση του τελευταίου να ικανοποιήσει αίτημα συνεγκατάστασης της πρώτης παρά τη σχετική υποχρέωσή του από το ισχύον ΥΠΔ.[43]

ii. Από το 2002, έχει εκδοθεί μια σειρά αποφάσεων που διαπιστώνουν ότι ο ΟΤΕ ενήργησε καταχρηστικά παύοντας να παρέχει ή απειλώντας ότι θα πάψει να παρέχει διασύνδεση. Ενώ ο ΟΤΕ ισχυρίστηκε ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν πληρώνουν τις χρεώσεις διασύνδεσης, οι εναλλακτικοί πάροχοι υποστηρίζουν ότι ο ΟΤΕ δεν έχει συμμορφωθεί με την

---

[42] Βλ. Απόφαση ΕΕΤΤ 291-65/28-8-2003 (το πρόστιμο προέκυψε από ένα ποσό 100.000 ευρώ για παραβίαση της τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας και 100.000 ευρώ για παραβίαση των κανόνων του ανταγωνισμού).

[43] Βλ. Απόφαση ΕΕΤΤ 349/54/22-04-2005.

υποχρέωση κοστοστρεφούς τιμολόγησης και τις σχετικές Αποφάσεις της ΕΕΤΤ.[44] Παρόμοιες διαφορές έχουν ανακύψει και σχετικά με τις διεθνείς μισθωμένες γραμμές.

iii. Με βάση τις εξουσίες της για εφαρμογή του τηλεπικοινωνιακού δικαίου καθώς και του δικαίου του ανταγωνισμού, η ΕΕΤΤ έκρινε ότι ο ΟΤΕ το 2004, είχε παραβεί τις υποχρεώσεις του με βάση την κείμενη τηλεπικοινωνιακή νομοθεσία και τους κανόνες του ανταγωνισμού δεδομένου ότι η συμπεριφορά του ΟΤΕ κατά την αντιμετώπιση αιτημάτων παροχής τερματισμού κλήσεων προς μη γεωγραφικούς αριθμούς των εναλλακτικών παρόχων, κατ'ουσία ισοδυναμούσε με άρνηση, όσον αφορά την τεχνική υλοποίηση και τη χρέωση. Ιδίως διαπιστώθηκε αδικαιολόγητη καθυστέρηση, η οποία στην πράξη ισοδυναμούσε με άρνηση καθορισμού του ποσού των εσόδων λιανικής το οποίο ο ΟΤΕ θα παρακρατούσε κατά τον τερματισμό κλήσεων σε μη γεωγραφικούς αριθμούς των εναλλακτικών παρόχων (τέλος παρακράτησης).[45] Αυτό συνέβαινε παρά το γεγονός ότι με βάση το ισχύον Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης (άρθρο 2.6.4) το τέλος το οποίο παρακρατείται από τον ΟΤΕ για κάθε κλήση (τόσο στην περίπτωση των γεωγραφικών όσο και των μη γεωγραφικών αριθμών), πρέπει να είναι κοστοστρεφές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

Συνεπώς, είναι προφανές ότι, παρά τις υφιστάμενες ρυθμίσεις για μια σειρά θεμάτων που αφορούν τη διασύνδεση, η συμπεριφορά του ΟΤΕ στην αγορά και τα κίνητρά του να λειτουργεί με τρόπο που βλάπτει τον ανταγωνισμό, είναι τέτοια που πρέπει να εξεταστεί όχι μόνο η διατήρηση των ex ante κανονιστικών υποχρεώσεων, αλλά και πρόσθετα μέτρα, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις αγορές αυτές.

---

[44] Για παράδειγμα, βλ. Απόφαση ΕΕΤΤ 281/65Α/18-4-2003.

[45] Βλ. Απόφαση ΕΕΤΤ 308/45/3-3-2004 (πρόστιμο 120.000 ευρώ, που διαιρείται σε δύο πρόστιμα για παραβιάσεις της νομοθεσίας και των κανόνων του ανταγωνισμού, σε συνδυασμό με απειλή επιβολής προστίμου 1.000 ευρώ ανά ημέρα μη συμμόρφωση). Βλ. επίσης επόμενη απόφαση της ΕΕΤΤ 346/166/18-3-2005 σχετικά με τη μη συμμόρφωση με την Απόφαση της ΕΕΤΤ 308/45/3-3-2004 (πρόστιμο 71.000 ευρώ).

Αρχικά Συμπεράσματα

Τα συμπεράσματα της ανάλυσης αγοράς της ΕΕΤΤ είναι ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να καθορισθεί ως έχων ΣΙΑ στις σχετικές πολυδικτυακές αγορές για χονδρική παροχή εκκίνησης κλήσεων και διαβίβασης. Αντίθετα, η ΕΕΤΤ συμπεραίνει ότι ο ΟΤΕ και όλοι οι πάροχοι που αναφέρονται στο Παράρτημα Α θα πρέπει να καθορισθούν ως έχοντες ΣΙΑ στη χονδρική παροχή τερματισμού κλήσεων στο δίκτυό τους.

2.7.ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ – ΑΓΟΡΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ

2.7.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Η διασύνδεση στην Ελλάδα περιλαμβάνει πολλές διαφορετικές αγορές χονδρικής. Αυτές έχουν οριστεί ως εξής:

- *αγορά χονδρικής εκκίνησης κλήσεων,*
- *αγορά χονδρικού τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες (η οποία ορίζεται ανά επιμέρους δίκτυο) και*
- *αγορά χονδρικής διαβίβασης κλήσεων*.

Πριν την εισαγωγή του Νέου Κανονιστικού Πλαισίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι υπηρεσίες διασύνδεσης ρυθμίζονταν από την Κοινοτική Οδηγία 97/33/ ΕΚ.

Η παροχή των χονδρικών προϊόντων διασύνδεσης συνδέεται με την ανάπτυξη του ανταγωνισμού σε διάφορες λιανικές αγορές κατωτέρων σταδίων στην Ελλάδα, ο ορισμός και η ανάλυση των οποίων επίσης αποτελούν αντικείμενο χωριστής διαδικασίας ανάλυσης από την ΕΕΤΤ .

2.7.2. Ανάγκη Ex ante Ρύθμισης

Ο βασικός στόχος του Νέου Κανονιστικού Πλαισίου είναι να θεσπίσει αποτελεσματικές Κοινοτικές ρυθμίσεις για τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Οι Κατευθυντήριες Γραμμές[46] ορίζουν ότι ο σκοπός επιβολής ex ante υποχρεώσεων σε παρόχους που έχουν ορισθεί ως έχοντες ΣΙΑ, είναι να διασφαλισθεί ότι οι πάροχοι αυτοί δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν την ισχύ τους στην αγορά με σκοπό είτε να περιορίσουν ή να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά, είτε να επεκτείνουν την ισχύ τους αυτή σε γειτονικές αγορές. Η ΕΕΤΤ μπορεί να επιβάλει ex ante υποχρεώσεις μόνο σε αγορές όπου

46 Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής, παράγραφος 16.

υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με ΣΙΑ, και όπου τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει του Εθνικού και Κοινοτικού Δικαίου του ανταγωνισμού δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν επαρκώς ή έγκαιρα τις πιθανές αποτυχίες της αγοράς. Όταν οι αγορές είναι επαρκώς ανταγωνιστικές, η ex post εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού μπορεί να θεωρηθεί σε γενικές γραμμές επαρκής για την αποτροπή της δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης και καταχρηστικής εκμετάλλευσης από ένα ή περισσότερα μέρη. Όπου, για ιστορικούς λόγους, μια αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική, και/ ή υπάρχουν υψηλοί μη παροδικοί φραγμοί εισόδου, το δίκαιο του ανταγωνισμού δεν θεωρείται επαρκές για να προωθήσει την ανάπτυξη ανταγωνισμού. Οι ex ante υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την ΕΕΤΤ σε επιχειρήσεις με ΣΙΑ αποσκοπούν στην εκπλήρωση των συγκεκριμένων στόχων που τίθενται στις σχετικές οδηγίες, ενώ οι ρυθμίσεις που επιβάλλονται βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού αποσκοπούν στην επιβολή κυρώσεων για συμφωνίες ή καταχρηστικές συμπεριφορές που περιορίζουν ή στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά.

Οι *ex ante* ρυθμίσεις απαιτούνται στις υπό εξέταση συνθήκες προκειμένου να προωθήσουν και να διευκολύνουν την ανάπτυξη ανταγωνισμού, καθώς οι *ex post* ρυθμίσεις του δικαίου του ανταγωνισμού δεν είναι αποτελεσματικές προκειμένου να εδραιωθεί ένα επαρκές επίπεδο ανταγωνισμού, δεδομένου ότι οι αποτυχίες της αγοράς που σχετίζονται με την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης θα παραμείνουν.

Οι *Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ* καθιστούν σαφές ότι μόνο ο ορισμός μιας επιχείρησης ως κατέχουσας ΣΙΑ σε μια συγκεκριμένη αγορά, χωρίς την επιβολή των κατάλληλων κανονιστικών υποχρεώσεων δεν συνάδει με τις διατάξεις του νέου κανονιστικού πλαισίου και ιδίως με το Άρθρου 16 (4) της *Οδηγίας Πλαίσιο*.[47] Στην πραγματικότητα, το Άρθρο 8 (2) της *Οδηγίας Πλαίσιο* ορίζει ότι οι ΕΡΑ θα πρέπει να επιβάλουν τουλάχιστον μία κανονιστική υποχρέωση στην επιχείρηση που έχει ορισθεί ως έχουσα ΣΙΑ.

Για τους λόγους που εξηγούνται ανωτέρω, η ΕΕΤΤ διαπίστωσε ότι ο ΟΤΕ έχει ΣΙΑ στις τρεις αγορές διασύνδεσης που καλύπτονται από τη διαβούλευση αυτή και συγκεκριμένα:

- Στην εθνική αγορά υπηρεσιών χονδρικής εκκίνησης κλήσεων

[47] Κατευθυντήριες Γραμμές, Παράγραφος 114.

- Στην αγορά χονδρικού τερματισμού κλήσεων στους συνδρομητές του ΟΤΕ, και
- Στην εθνική αγορά χονδρικών υπηρεσιών διαβίβασης.

Επίσης, κάθε εναλλακτικός πάροχος με απευθείας συνδεδεμένους πελάτες έχει Σημαντική Ισχύ στην Αγορά για τη χονδρική παροχή τερματισμού κλήσεων στους συνδρομητές του.

Η ανάλυση της ΕΕΤΤ υποδεικνύει επίσης ότι υπάρχει μια χωριστή σχετική αγορά για χονδρικό τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών. Η ανάλυση της αγοράς αυτής υποδεικνύει όμως επίσης ότι δεν είναι απαραίτητος ο ορισμός της αγοράς αυτής για τους σκοπούς της διαδικασίας εξέτασης με βάση το Άρθρο 7 σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, [48] λόγω των υφιστάμενων και προτεινόμενων κανονιστικών μέτρων της ΕΕΤΤ στην αγορά εκκίνησης κλήσεων (σε συνδυασμό με τα προτεινόμενα κανονιστικά μέτρα στις αγορές λιανικής σταθερής φωνητικής τηλεφωνίας) .

2.7.3. Προβλήματα Ανταγωνισμού

Τα ζητήματα που αναφέρονται στη συνέχεια περιγράφουν τόσο τα πραγματικά όσο και τα πιθανά προβλήματα του ανταγωνισμού τα οποία μπορεί να εμφανισθούν στις σχετικές αγορές διασύνδεσης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η απαρίθμηση των προβλημάτων αυτών δεν είναι αποκλειστική, αλλά ενδεικτική των προβλημάτων ανταγωνισμού που έχουν αντιμετωπίσει οι ρυθμιστές παγκοσμίως σχετικά με την παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης. Όπως συμβαίνει αρκετές φορές, ορισμένα από αυτά τα προβλήματα του ανταγωνισμού ή τις πιθανές αποτυχίες

---

[48] Η εξέταση της δυναμικής της αγοράς υποδεικνύει ότι η ανταγωνιστική παροχή υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών εμποδίστηκε στο πρόσφατο παρελθόν από αποτυχίες της αγοράς σε σχέση με τις υπηρεσίες εκκίνησης. Η ρύθμιση των τελών παρακράτησης μέσω της αγοράς εκκίνησης κλήσεων φαίνεται να καθιστά βαθμιαία δυνητικά ανταγωνιστική την παροχή υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών. Ενόψει των ανωτέρω, η ΕΕΤΤ αναμένει ότι ο ανταγωνισμός τώρα θα αναπτυχθεί στην αγορά αυτή χωρίς την ανάγκη κανονιστικής παρέμβασης με την εφαρμογή της διαδικασίας του Άρθρου 7. Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θα συνεχίσει να εποπτεύει τις εξελίξεις στην αγορά και θα λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου να αντιμετωπίσει αποτυχίες της αγοράς που θα εντοπίσει σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών.

της αγοράς, μπορεί να φαίνονται υποθετικά στα πλαίσια μιας εξέτασης της αγοράς, κυρίως διότι έχουν ήδη αντιμετωπισθεί στα πλαίσια του προϋφιστάμενου ONP καθεστώτος με σχετικά αναλυτική ρύθμιση, (η οποία επικεντρωνόταν σε θέματα διασύνδεσης τα οποία είχαν θεωρηθεί ως προτεραιότητα ρυθμιστικής πολιτικής).

Τα προβλήματα ανταγωνισμού που συνήθως συνδέονται με τις αγορές διασύνδεσης κυρίως εμπίπτουν στη γενική κατηγορία της «κάθετης επέκτασης» ισχύος στην αγορά, όπως περιγράφεται από το European Regulators' Group.[49] Επίσης, υπάρχει οριζόντια επέκταση ισχύος όταν η ισχύς στην αγορά μεταφέρεται από μια επιχείρηση από μια αγορά της αλυσίδας παραγωγής σε μια άλλη συνδεδεμένη πιθανώς ανταγωνιστική αγορά στο ίδιο επίπεδο της αλυσίδας παραγωγής.[50]

2.7.3.1. Άρνηση συναλλαγής / άρνηση πρόσβασης

Είναι πιθανό ένας καθετοποιημένος πάροχος με ΣΙΑ σε μία (ή περισσότερες) αγορές χονδρικής που παρέχει ένα ουσιώδες στοιχείο (ουσιώδη ευκολία) σε ανταγωνιστές σε αγορές κατωτέρων σταδίων να περιορίσει την πρόσβαση στο προϊόν της αγοράς χονδρικής . Αυτό συμβαίνει επειδή η είσοδος στις αγορές λιανικής που θα προέκυπτε από την παροχή της πρόσβασης θα περιόριζε την ισχύ του παρόχου με ΣΙΑ στην αγορά λιανικής και, συνεπώς, και τα έσοδά του. Μακροπρόθεσμα, ο ανταγωνισμός στην αγορά λιανικής που θα επέτρεπε η χονδρική πρόσβαση μπορεί να επιτρέψει κάποιο βαθμό κάθετης ενοποίησης στην αγορά χονδρικής από τους ανταγωνιστές λιανικής.[51]

---

[49] ERG Common Position on the *Approach to Appropriate Remedies in the New Framework*, ERG (03) 30rev1, at Section 5.

[50] Η οριζόντια επέκταση ισχύος προϋποθέτει ότι οι δύο επιχειρήσεις μοιράζονται έναν κοινό πελάτη ή έναν κοινό προμηθευτή. Παραδείγματα οριζόντιας επέκτασης ισχύος περιλαμβάνουν σύζευξη / δεσμοποίηση προϊόντων και σταυροειδή επιδότηση.

[51] Η δυνατότητα των ανταγωνιστών λιανικής να ενοποιηθούν με δραστηριότητες ανωτέρων σταδίων αφού εδραιωθούν σε δραστηριότητες κατωτέρων σταδίων, χρησιμοποιώντας τα προϊόντα χονδρικής του κάθετα ενοποιημένου ανταγωνιστή τους, ενώ δεν θα το έκαναν τη χρονική στιγμή της εισόδου τους, εξηγείται σε μεγάλο βαθμό από την

Αρνούμενος την πρόσβαση σε ουσιώδη προϊόντα χονδρικής, ο πάροχος με δεσπόζουσα θέση μπορεί να εδραιώσει την ισχύ του τόσο στις αγορές ανώτερων, όσο και σε αυτές κατωτέρων σταδίων. Μπορεί να επεκτείνει την ισχύ του από την αγορά χονδρικής στη δυνητικά ανταγωνιστική αγορά λιανικής, και μπορεί επίσης να προστατεύσει τη δεσπόζουσα θέση του στην αγορά χονδρικής από μεταγενέστερη είσοδο από έμπειρους ανταγωνιστές στη λιανική (η οποία αναφέρεται ορισμένες φορές ως «αντίστροφη ενοποίηση»- "backward integration"). Τα αποτελέσματα της συμπεριφοράς αυτής για την κοινωνική ευημερία είναι σαφώς αρνητικά.

Οι δεσπόζοντες κάθετα ενοποιημένοι κοινοποιημένοι πάροχοι μπορούν να αποκλείσουν τον ανταγωνισμό σε αγορές λιανικής αρνούμενοι να παράσχουν πρόσβαση σε ευκολίες που δεν μπορούν να αναπαραχθούν και σε υπηρεσίες που είναι αναγκαίες για τους εναλλακτικούς παρόχους. Οι υπηρεσίες διασύνδεσης είναι βασικά παραδείγματα τέτοιων ευκολιών και υπηρεσιών. Εάν δεν παρεχόταν τερματισμός κλήσεων από ένα υφιστάμενο δεσπόζον δίκτυο, οι αγορές κατωτέρων σταδίων θα οδηγούνταν σε μονοπώλιο. Εάν η παροχή τερματισμού κλήσεων σε κοστοστρεφή τιμή γίνεται επί τη βάσει αμοιβαιότητας και είναι εγγυημένη, η άρνηση εκκίνησης κλήσεων θα μπορούσε να ξεπεραστεί με την επένδυση από έναν εναλλακτικό πάροχο σε ιδιόκτητο δίκτυο πρόσβασης, στις περιοχές όπου η ζήτηση για υπηρεσίες τελικών χρηστών είναι ιδιαίτερα ισχυρή, π.χ. σε κεντρικές επιχειρηματικές περιοχές. Ωστόσο, στην Ελλάδα, φαίνεται να μην είναι οικονομικά βιώσιμο για τους εναλλακτικούς παρόχους να επενδύσουν, παρά μόνο σε πολύ μικρή κλίμακα. Ενώ μπορεί να γίνει οικονομικά βιώσιμη για κάποιους εναλλακτικούς παρόχους η κατασκευή δικτύων πρόσβασης μακροπρόθεσμα, η δυνατότητα αναπαραγωγής του δικτύου πρόσβασης εντός των επόμενων ετών αναμένεται πολύ μικρή. Συνεπώς, εν απουσία ρύθμισης, η άρνηση του ΟΤΕ να παρέχει εκκίνηση κλήσεων σε εναλλακτικούς παρόχους υποδεικνύει ότι μόνο ένα μικρό ποσοστό Ελληνικών νοικοκυριών και εταιρειών θα είναι σε θέση να προμηθεύονται τηλεφωνικές υπηρεσίες από κάποιον άλλο πάροχο εκτός του ΟΤΕ. Ο ανταγωνισμός για την παροχή πρόσβασης σε σταθερή θέση θα ήταν λοιπόν

αβεβαιότητα που προκαλείται από: (i) το χάσμα στις πληροφορίες και στην εμπειρία ανάμεσα στους εναλλακτικούς παρόχους και στον κοινοποιημένο φορέα εκμετάλλευσης, το οποίο μειώνεται με την πάροδο του χρόνου καθώς οι εταιρείες αυξάνουν την εμπειρία τους, και (ii) τις οικονομίες κλίμακος και σκοπού, τις οποίες μπορούν να ξεπεράσουν σε ορισμένες περιπτώσεις η εμπειρία και μια σημαντική πελατειακή βάση.

ελάχιστος. Συνεπώς, ο ΟΤΕ θα μπορούσε να διατηρήσει την πολύ ισχυρή δεσπόζουσα θέση του εις βάρος των καταναλωτών.

2.7.3.2. Κάθετη επέκταση με άλλα μέσα πλην της τιμολόγησης

Η κάθετη επέκταση με άλλα μέσα πλην της τιμολόγησης μπορεί να περιλαμβάνει διάφορες στρατηγικές οι οποίες είναι κοινή πρακτική να ακολουθούνται από παρόχους με δεσπόζουσα θέση. Οι στραγητικές της μορφής αυτής συνήθως προκύπτουν από περιπτώσεις διακριτικής μεταχείρισης και υιοθετούνται συνήθως όταν η επιβολή ρυθμιζόμενης τιμής πρόσβασης καθιστά ανέφικτη την τιμολογιακή διακριτική μεταχείριση. Οι στρατηγικές αυτές επιτρέπουν στον πάροχο με δεσπόζουσα θέση να επωφεληθεί από το πλεονέκτημα της πρώτης κίνησης. Οι στρατηγικές ενός δεσπόζοντος παρόχου που δε σχετίζονται με τις τιμές μπορούν να ανακύψουν με τις εξής μορφές[52]:

iii. Μη παροχή της ίδιας ποιότητας υπηρεσίας (υποβαθμισμένη διασύνδεση) σε διασυνδεδεμένους παρόχους με αυτή που παρέχεται στο δικό του δίκτυο,

iv. Τακτικές καθυστέρησης, όπως η απόκρυψη πληροφοριών που χρειάζεται ένας εναλλακτικός πάροχος για να διασυνδεθεί, χρονοβόρες διαπραγματεύσεις συμβάσεων ή παροχή βασικών υπηρεσιών διασύνδεσης και πληροφοριών μόνο μετά από χρονοβόρες διαπραγματεύσεις,

v. Μη εύλογες απαιτήσεις που σχετίζονται, παραδείγματος χάριν, με τους όρους των συμβάσεων, υπέρμετρες απαιτήσεις για εγγυήσεις, πιστοληπτικοί έλεγχοι και συμβάσεις εμπιστευτικότητας, περιορισμός προσφερόμενων υπηρεσιών ή επιτρεπόμενων σημείων διασύνδεσης και μη εύλογη σύζευξη,

---

[52] Μέχρι πρόσφατα παρά τις παρεμβάσεις της ΕΕΤΤ, ιδίως με τη λήψη Αποφάσεων επιβολής προστίμων κατόπιν σχετικών καταγγελιών, ο ΟΤΕ είτε αρνείτο, είτε καθυστερούσε αδικαιολόγητα, είτε όριζε ο ίδιος ο ΟΤΕ αυθαίρετα το τέλος παρακράτησης για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών, γεγονός που εμπόδιζε την ανάπτυξη του ανταγωνισμού με την παροχή τερματισμού από εναλλακτικούς παρόχους που συνεργάζονταν με παρόχους υπηρεσιών.

vi. Σχεδιασμός σημείων διασύνδεσης και προϊόντων ανάλογα με την τοπολογία δικτύου του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης και τους περιορισμούς των προμηθευτών του, που αυξάνουν το κόστος διασύνδεσης για τους ανταγωνιστές τους,

vii. Απαίτηση να χρησιμοποιούν τα ίδια σχέδια οι διασυνδεδεμένοι ανταγωνιστές

viii. Διακριτική χρήση πληροφοριών που συγκεντρώνονται όταν παρέχεται σε ένα νεοεισερχόμενο διασύνδεση προκειμένου να στοχεύσει στους λιανικούς πελάτες του νεοεισερχόμενου (παραδείγματος χάριν για το σκοπό επαναπροσέλκυσης πελατών ή προκειμένου να πωλήσει ένα ανταγωνιστικό προϊόν).

2.7.3.3. Κάθετη επέκταση μέσω τιμολόγησης

Η επιβολή παροχής πρόσβασης σε προϊόντα που είναι απαραίτητα για τους ανταγωνιστές είναι συνήθως ένα αναποτελεσματικό μέτρο χωρίς τη ρύθμιση των όρων και προϋποθέσεων πρόσβασης. Η επέκταση ισχύος στην αγορά με τη χρέωση υπερβολικά υψηλών τιμών για την επιβληθείσα πρόσβαση οδηγεί σε αύξηση του κόστους των ανταγωνιστών, αναποτελεσματικότητα και γενικότερα σε αρνητικές συνέπειες στην κοινωνική ευημερία. Αυτές οι στρατηγικές τιμολόγησης δύνανται να περιλαμβάνουν τα εξής:

Υπερβολικές τιμές/ διεπιδότηση: εάν επιβαλλόταν η παροχή υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων χωρίς να ρυθμίζονται οι τιμές της, ο πάροχος με ΣΙΑ είναι πιθανό να όριζε μια υπερβολικά υψηλή τιμή για τις υπηρεσίες που εμπίπτουν σε αυτή την αγορά. Πράγματι, εάν ο πάροχος με ΣΙΑ θεωρούσε ότι δεν θα υπήρχε ρυθμιστική αντίδραση, θα ήταν πιθανό να ορίσει μια τιμή τόσο υψηλή ώστε ουσιαστικά να συνιστά άρνηση παροχής. Εάν οι υπηρεσίες εκκίνησης επιβάλλονταν και ταυτόχρονα ρυθμίζονταν οι τιμές τους, και πάλι θα μπορούσαν να οριστούν υπερβολικές τιμές με στρατηγικές επιμερισμού κόστους ή με

το συνυπολογισμό κόστους αναποτελεσματικότητας στις κατηγορίες κόστους που χρησιμοποιούνται για να προκύψουν οι τιμές εκκίνησης.

- **Τιμολογιακές Διακρίσεις**: Ένας κάθετα ενοποιημένος πάροχος με ΣΙΑ στην αγορά εκκίνησης κλήσεων θα μπορούσε να προβαίνει σε τιμολογιακές διακρίσεις για τις υπηρεσίες αυτές, χρεώνοντας υψηλότερες τιμές στους εναλλακτικούς παρόχους από αυτές που εμμέσως χρεώνει στον ίδιο για τις ίδιες υπηρεσίες. Αυτό αυξάνει συγκριτικά το κόστος των εναλλακτικών παρόχων και δυσχεραίνει τον ανταγωνισμό σε λιανικές αγορές κατωτέρων σταδίων.

- **Ληστρική τιμολόγηση**: οι πάροχοι με ΣΙΑ μπορούν να προσφέρουν ένα προϊόν με ζημία, συγκεκριμένα σε τιμή χαμηλότερη από το κόστος παροχής του προϊόντος. Μια τιμή θεωρείται συνήθως ληστρική εάν είναι χαμηλότερη από το οριακό ή επαυξητικό κόστος και εάν διατηρείται στο επίπεδο αυτό για ένα σημαντικό χρονικό διάστημα. Συνήθως η τιμή βάσης που εφαρμόζεται στην πράξη είναι το Μέσο Μεταβλητό Κόστος (Average Variable Cost - AVC).[53] Εάν οι τιμές μια επιχείρησης με δεσπόζουσα θέση βρίσκονται χαμηλότερα από αυτό το επίπεδο είναι πιθανό η τιμολόγηση να βλάπτει τον ανταγωνισμό.

- **Συμπίεση περιθωρίου:** Συμπίεση περιθωρίου μπορεί να υπάρξει στις περιπτώσεις όπου μια εταιρία με ΣΙΑ η οποία έχει στην κυριότητά της ένα προϊόν το οποίο είναι αναγκαίο για την παροχή ενός προϊόντος λιανικής , το πωλεί σε κάποιους

---

53 Στην ΕΕ υπάρχει επίσης ευθύνη όταν οι τιμές είναι πάνω από το ΜΜΚ αλλά κάτω από το μέσο συνολικό κόστος (ATC), και υπάρχουν αποδείξεις πρόθεσης να προκληθεί βλάβη στον ανταγωνισμό. and there is evidence of anti-competitive intent. Ωστόσο, η Ανακοίνωση για την Πρόσβαση (*Access Notice)* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφέρει ότι το Μέσο Επαυξητικό Κόστος είναι το κατάλληλο τεστ στις αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών, λόγω της ανάγκης των παρόχων να ανακτήσουν τα υψηλά κόστος που έχουν επενδυθεί στα δίκτυα. Βλ. Ανακοίνωση για την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού σε συμφωνίες πρόσβασης στον τομέα των τηλεπικοινωνιών; §110 (98/C 265/02).

εναλλακτικούς παρόχους κατωτέρων σταδίων και ταυτόχρονα παρέχει ένα προϊόν κατωτέρων σταδίων ανταγωνιζόμενη τους ίδιους εναλλακτικούς παρόχους στην αγορά λιανικής. Συμπίεση περιθωρίου υφίσταται όταν το περιθώριο ανάμεσα στην τιμή του προϊόντος κατωτέρων σταδίων του παρόχου με ΣΙΑ και στην τιμή του προϊόντος χονδρικής είναι τόσο μικρό που αποδοτικές ανταγωνιστικές εταιρείες δεν μπορούν να παραμείνουν κερδοφόρες. Η συμπίεση περιθωρίου μπορεί να επιτευχθεί είτε ορίζοντας την τιμή της χονδρικής εκκίνησης υπερβολικά υψηλά είτε ορίζοντας την τιμή της υπηρεσίας κατωτέρων σταδίων υπερβολικά χαμηλά είτε με συνδυασμό και των δύο.

2.7.4. Δυνατές Κανονιστικές Υποχρεώσεις Βάσει της Οδηγίας για την Πρόσβαση

Η ΕΕΤΤ υποχρεούται σύμφωνα με το Άρθρο 8 (2) της Οδηγίας Πλαίσιο, να επιβάλει μία ή περισσότερες υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις με ΣΙΑ. Η ΕΕΤΤ έχει επίσης την υποχρέωση να διασφαλίσει επαρκή πρόσβαση, διασύνδεση και διαλειτουργικότητα υπηρεσιών με την επιφύλαξη οποιωνδήποτε άλλων υποχρεώσεων που μπορούν να επιβληθούν σε επιχειρήσεις που ορίζονται ως πάροχοι με ΣΙΑ σύμφωνα με τα Άρθρα 9-13 της Οδηγίας για την Πρόσβαση. Οι υποχρεώσεις αυτές, οι οποίες αναλύονται στη συνέχεια είναι οι εξής.54:

- Διαφάνεια (Άρθρο 9);
- Αμεροληψία (Άρθρο 10);
- Λογιστικός διαχωρισμός (Άρθρο 11);
- Πρόσβαση και χρήση ειδικών ευκολιών δικτύου (Άρθρο 12), και
- Έλεγχος τιμών και κοστολόγησης (Άρθρο 13).

---

54 Οι κανονιστικές υποχρεώσεις που μπορούν να επιβληθούν σε αγορές λιανικής αναφέρονται στην Οδηγία για την Καθολική Υπηρεσία. Αυτές δεν σχετίζονται άμεσα με την παρούσα Διαβούλευση, η οποία αφορά τις χονδρικές αγορές διασύνδεσης.

2.7.4.1. Υποχρέωση διαφάνειας

Το Άρθρο 9 της Οδηγίας για την Πρόσβαση ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση διαφάνειας και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

α. Τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τη διασύνδεση και/ ή την πρόσβαση, όπως πληροφορίες λογιστικής φύσεως, τεχνικές προδιαγραφές, χαρακτηριστικά δικτύου, όρους και προϋποθέσεις παροχής και χρήσης, καθώς και τιμές.

β. Τη δημοσίευση επαρκώς αναλυτικής Προσφοράς Αναφοράς.

γ. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να καθορίζει αναλυτικά τις πληροφορίες που πρέπει να διατίθενται στην Προσφορά Αναφοράς, με αναφορά στις απαιτούμενες λεπτομέρειες και τον τρόπο δημοσίευσής τους.

δ. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να τροποποιεί την Προσφορά Αναφοράς και να επιβάλλει στον πάροχο που έχει ορισθεί ως έχων ΣΙΑ να δημοσιεύει την Προσφορά Αναφοράς με τις αλλαγές αυτές.

2.7.4.2. Υποχρέωση αμεροληψίας

Το Άρθρο 10 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση αμεροληψίας και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλλει υποχρέωση αμεροληψίας σχετικά με τη διασύνδεση και/ ή την πρόσβαση.

β. Η υποχρέωση αμεροληψίας διασφαλίζει ότι ο πάροχος εφαρμόζει ισοδύναμους όρους, σε ισοδύναμες περιστάσεις, σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες, και διασφαλίζει ότι ο πάροχος παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με τις παρεχόμενες για τις δικές του υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες των θυγατρικών του ή των εταίρων του.

2.7.4.3. Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού

Το Άρθρο 11 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλλει υποχρεώσεις λογιστικού διαχωρισμού όσον αφορά καθορισμένες δραστηριότητες που αφορούν τη διασύνδεση ή/και την πρόσβαση.

β. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να απαιτεί από μια καθετοποιημένη επιχείρηση να καθιστά διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές τιμολογήσεις προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με όποια υποχρέωση επιβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 10 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* και να αποτρέπεται ενδεχόμενη άδικη διεπιδότηση.

2.7.4.4. Υποχρέωση πρόσβασης ή χρήσης ειδικών υποδομών δικτύου

Το Άρθρο 12 της Οδηγίας για την Πρόσβαση ορίζει τις βασικές απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση για πρόσβαση ή χρήση ειδικών στοιχείων του δικτύου και συναφών υποδομών και περιλαμβάνει τα εξής ζητήματα:

α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλει σε έναν πάροχο την υποχρέωση να ικανοποιεί εύλογα αιτήματα πρόσβασης.

β. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να συνοδεύει την υποχρέωση ικανοποίησης εύλογων αιτημάτων πρόσβασης με όρους ισότιμου, εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα.

γ. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να εξετάζει την υποχρέωση ικανοποίησης εύλογων αιτημάτων πρόσβασης (συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε συστήματα λειτουργικής υποστήριξης και λογισμικού) με βάση μια σειρά από παράγοντες προκειμένου να διασφαλίζεται η αναλογικότητα.

δ. την υποχρέωση των παρόχων με ΣΙΑ να διασυνδέουν τα δίκτυα ή τις δικτυακές υποδομές τους.

2.7.4.5. Υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης

Το Άρθρο 13 της Οδηγίας για την Πρόσβαση ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλει υποχρέωση κοστοστρέφειας τιμών και υποχρεώσεις σχετικά με τα κοστολογικά συστήματα, για την παροχή ειδικών τύπων διασύνδεσης και/ή πρόσβασης, σε περιπτώσεις όπου η διαπίστωση της έλλειψης πραγματικού

ανταγωνισμού σημαίνει ότι ένας πάροχος μπορεί να διατηρεί τις τιμές σε υπερβολικά υψηλά επίπεδα ή να συμπιέζει τις τιμές.

β. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να επιτρέπει στον πάροχο που έχει ορισθεί ως έχων ΣΙΑ έναν εύλογο συντελεστή απόδοσης επί του επαρκούς επενδεδυμένου κεφαλαίου, για την επιβολή τιμών προσανατολισμένων στο κόστος.

γ. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να διασφαλίζει ότι ο μηχανισμός ανάκτησης του κόστους ή η επιβαλλόμενη μεθοδολογία τιμολόγησης προάγει την οικονομική απόδοση και τον βιώσιμο ανταγωνισμό, και μεγιστοποιεί το όφελος για τους καταναλωτές.

δ. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να απαιτεί από έναν πάροχο να αιτιολογεί πλήρως τις τιμές που επιβάλλει και να δύναται να απαιτεί προσαρμογή των τιμών.

ε. Τη διευκρίνιση ότι ο πάροχος που έχει ορισθεί ως έχων ΣΙΑ φέρει το βάρος της απόδειξης ότι τα τέλη υπολογίζονται βάσει του κόστους, λαμβανομένου υπόψη ενός εύλογου συντελεστή απόδοσης της επένδυσης.

στ. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να εξασφαλίσει ότι όταν η εφαρμογή του συστήματος κοστολόγησης επιβάλλεται για λόγους υποστήριξης του ελέγχου τιμών, πρέπει να τίθεται στην διάθεση του κοινού περιγραφή του συστήματος κοστολόγησης στην οποία να περιγράφονται τουλάχιστον οι βασικές κατηγορίες κόστους και οι κανόνες για την κατανομή του. Η συμμόρφωση με το σύστημα κοστολόγησης ελέγχεται από αρμόδιο ανεξάρτητο φορέα. Δημοσιεύεται σε ετήσια βάση δήλωση σχετικά με τη συμμόρφωση.

Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλλει υποχρεώσεις εκτός αυτών που αναφέρονται ανωτέρω ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, υποχρεώσεις εκτός των οριζομένων στην Οδηγία για την Πρόσβαση, υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνει προηγουμένως την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

2.7.5. Υφιστάμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Προκειμένου να εκτιμηθεί καλύτερα ποιες ρυθμιστικές υποχρεώσεις πρέπει να επιβληθούν στις ορισθείσες σχετικές αγορές, είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι υφιστάμενες

υποχρεώσεις του ΟΤΕ αναφορικά με την διασύνδεση. Επισημαίνεται ότι δυνάμει της προϋφιστάμενης εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας (ιδίως ν.2867/2000 (άρθρο 8 παρ.3[55]) και πδ. 165/1999, το οποίο συνιστούσε ενσωμάτωση της οδηγίας 97/33/ΕΚ) ο ΟΤΕ υπόκειται στο σύνολο των υποχρεώσεων που προβλέπονται από τις ανωτέρω διατάξεις για τηλεπικοινωνιακούς οργανισμούς με ΣΙΑ και συγκεκριμένα οφείλει να διαπραγματεύεται και να παρέχει διασύνδεση προκειμένου να εξασφαλίζεται η παροχή των δημοσίων τηλεπικοινωνιακών δικτύων ή/και δημόσιων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας σε όλους τους χρήστες σε κοινοτικό επίπεδο, να κοινοποιεί στην ΕΕΤΤ τις συμφωνίες διασύνδεσης, φέρει υποχρέωση αμεροληψίας και διαφάνειας, υποχρέωση να καταρτίζει και να δημοσιεύει, μετά την έγκριση της ΕΕΤΤ, Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης, υποχρέωση να προβαίνει σε λογιστικό διαχωρισμό και να υποβάλλει εκθέσεις καθώς και υποχρέωση κοστοστρέφειας. Οι εν λόγω υποχρεώσεις[56], στον τομέα διασύνδεσης, έχουν εξειδικευθεί / συμπληρωθεί με μια σειρά κανονιστικών Αποφάσεων της ΕΕΤΤ, οι κυριότερες εκ των οποίων αναφέρονται στη συνέχεια:

- <u>Κανονισμός Αρχών Κοστολόγησης και Τιμολόγησης :</u>

Στα πλαίσια της ως άνω Απόφασης καθορίζονται μεταξύ άλλων, οι αρχές κοστολόγησης / τιμολόγησης των υπηρεσιών διασύνδεσης. Στα πλαίσια αυτά καθορίζονται οι μεθοδολογίες/ μοντέλα κοστολόγησης που πρέπει να εφαρμοσθούν από τον ΟΤΕ, ως οργανισμό με ΣΙΑ, προκειμένου να καθορισθούν οι τιμές των υπηρεσιών διασύνδεσης. [57]. Σύμφωνα με την εν λόγω

---

[55] Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του Ν. 2867/2000 «Οι Τηλεπικοινωνιακοί Οργανισμοί που παρέχουν α) σταθερά ή / και κινητά Δημόσια Τηλεπικοινωνιακά Δίκτυα μεταγωγής ή / και Δημόσιες Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες β) Μισθωμένες Γραμμές στις εγκαταστάσεις των Χρηστών και γ)άλλες Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες που ενδεχομένως ορίσει η ΕΕΤΤ με ειδική απόφαση της, οφείλουν να προσφέρουν Διασύνδεση είτε μεταξύ τους, είτε με αλλοδαπούς Τηλεπικοινωνιακούς Οργανισμούς, κατά τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Όλες οι συμφωνίες διασύνδεσης μεταξύ των Τηλεπικοινωνιακών Οργανισμών, καθώς και κάθε άρνηση παροχής Διασύνδεσης από Τηλεπικοινωνιακό Οργανισμό κοινοποιούνται στην ΕΕΤΤ, η οποία διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει τη τροποποίηση ή τον περιορισμό τους κατά τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις. Το ελάχιστο περιεχόμενο της προσφερόμενης Διασύνδεσης, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα εφαρμογής της παρούσας παραγράφου, συμπεριλαμβανομένων των αρχών τιμολόγησης της Διασύνδεσης, που (για Οργανισμούς με Σημαντική Θέση στην Αγορά) πρέπει να είναι διαφανείς και προσανατολισμένες προς το κόστος, ορίζεται με Απόφαση της ΕΕΤΤ».

[56] Οι οποίες διατηρούνται σε ισχύ δυνάμει του άρθρου 68(1) Ν. 3431/2006

[57] ΑΠ ΕΕΤΤ 211/3/16-3-2001, ΦΕΚ 466/2001.

Απόφαση ο ΟΤΕ οφείλει να εφαρμόσει για την κοστολόγηση των υπηρεσιών διασύνδεσης κοστολογικό πρότυπο ΜΜΕΚ+, με κοστολογική βάση το τρέχον κόστος.

- Καθορισμός Επιχειρήσεων με ΣΙΑ στην Εθνική Αγορά Διασύνδεσης Δημόσιων Τηλεφωνικών Δικτύων[58]

  Με την εν λόγω Απόφαση η ΕΕΤΤ καθόρισε τις Επιχειρήσεις εκείνες που κατέχουν (σύμφωνα με το προϋφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο) ΣΙΑ στην εθνική αγορά διασύνδεσης για τα δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα (ΟΤΕ, VODAFONE, και COSMOTE), και διευκρίνισε τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις των ως άνω επιχειρήσεων σύμφωνα με την εθνική και Κοινοτική νομοθεσία.

- Προσφορά Αναφοράς (ΥΠΔ) του ΟΤΕ για το έτος 2003[59]

Δια της εν λόγω Απόφασης εγκρίθηκε το ΥΠΔ του ΟΤΕ για το έτος 2003 κατόπιν τροποποιήσεων που απαιτούνταν προκειμένου να συνάδει το περιεχόμενό του με την Ελληνική και Κοινοτική νομοθεσία. Τα βασικά στοιχεία του ΥΠΔ ήταν τα εξής:

1. Καθορισμός των υπηρεσιών για τις οποίες ο ΟΤΕ όφειλε να παρέχει διασύνδεση.
2. Καθορισμός των διαδικασιών και των τεχνικών προδιαγραφών για την παροχή των 'βασικών υπηρεσιών διασύνδεσης' όπως εκκίνηση κλήσεων, τερματισμός κλήσεων και διαβίβαση κλήσεων.
3. Προσδιορισμός ότι η εκκίνηση κλήσεων και ο τερματισμός κλήσεων παρέχονται σε τρία επίπεδα: ήτοι, αστικό, single και double tandem. Η διαβίβαση παρέχεται σε δύο επίπεδα: single και double.
4. Καθορισμός των διαδικασιών και τεχνικών προδιαγραφών για την παροχή διασύνδεσης για διεθνή κίνηση, υπηρεσίες τερματισμού για εναλλακτικούς παρόχους, υπηρεσίες τερματισμού σε τριψήφιες και τετραψήφιες υπηρεσίες του

---

58 ΑΠ ΕΕΤΤ 275/72Β, ΦΕΚ 148/2003.

59 ΑΠ ΕΕΤΤ 278/64, ΦΕΚ 457/2003.

ΟΤΕ, υπηρεσίες freephone και onephone του ΟΤΕ, και υπηρεσίες premium rate του ΟΤΕ.

5. Καθορισμός των διαδικασιών για φορητότητα αριθμών για τις περιπτώσεις εκείνες όπου αριθμοί μεταφέρονται προς/από τον ΟΤΕ.
6. Καθορισμός των τεχνικών προδιαγραφών για τη διασύνδεση και για κυκλώματα διασύνδεσης.
7. Καθορισμός της διαδικασίας για την κατανομή του κόστους των ζεύξεων διασύνδεσης με βάση αλγόριθμο ο οποίος στηρίζεται σε πραγματικά στοιχεία κίνησης των μερών επί τη βάσει κίνησης τερματισμού.
8. Καθορισμός των προδιαγραφών ποιότητας για τις παρεχόμενες υπηρεσίες, τις διαδικασίες για υποβολή και ικανοποίηση αιτημάτων διασύνδεσης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών μέγιστων χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης αυτών, προβλέψεις κίνησης, μετρήσεις και δοκιμές, διαδικασίες συνεγκατάστασης, μελέτες διαστασιοποίησης δικτύου.
9. Καθορισμός των γεωγραφικών περιοχών διασύνδεσης με βάση το δίκτυο του ΟΤΕ (ο ΟΤΕ χωρίζει την Ελλάδα σε 11 περιοχές στο επίπεδο single tandem; προκειμένου να παρέχει κάποιος εναλλακτικός πάροχος υπηρεσίες επιπέδου single tandem σε εθνική βάση, πρέπει να διασυνδεθεί σε όλες τις 11 περιοχές). Επιπλέον, ο ΟΤΕ παρέχει 210 τοπικά κέντρα (πράγμα το οποίο σημαίνει ότι προκειμένου να παρέχει κάποιος εναλλακτικός πάροχος υπηρεσίες στο αστικό επίπεδο σε εθνική βάση, πρέπει να διασυνδεθεί με όλα τα 210 κέντρα).
10. Αναλυτικές τιμές για τις σχετικές υπηρεσίες διασύνδεσης (καθώς και για συναφείς υπηρεσίες, τέλη μισθωμένων γραμμών διασύνδεσης, τέλη προεπιλογής φορέα) που παρέχει ο ΟΤΕ. Σημειώνεται ότι για την πλειονότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, λόγω της μη συμμόρφωσης του ΟΤΕ με την υποχρέωση έγκαιρης/ προσήκουσας υποχρέωσης υποβολής κοστολογικών στοιχείων/ απόδειξης κοστοστρέφειας των υπό ρύθμιση υπηρεσιών, οι τιμές ελέγχονται από την ΕΕΤΤ στα πλαίσια του ετήσιου κοστολογικού ελέγχου και

εφόσον αποδειχθούν ως κοστοστρεφείς ισχύουν αναδρομικά για το εκάστοτε έτος.

- Κανονισμός Προεπιλογής Φορέα [60].

Τα βασικά στοιχεία της ως άνω Απόφασης είναι τα εξής:

Οι οργανισμοί που οφείλουν να παρέχουν υπηρεσίες προεπιλογής φορέα είναι οι οργανισμοί εκείνοι που χαρακτηρίσθηκαν ως έχοντες ΣΙΑ στις αγορές δημόσιων σταθερών τηλεφωνικών δικτύων.

Οι οργανισμοί που έχουν δικαίωμα να παρέχουν υπηρεσίες μέσω προεπιλογής φορέα είναι οι οργανισμοί εκείνοι που είναι κάτοχοι ειδικής άδειας, που έχουν διασύνδεση με το δίκτυο του υπόχρεου οργανισμού, και στους οποίους έχουν εκχωρηθεί οι σχετικοί αριθμοδοτικοί πόροι.

Οι διαθέσιμοι τύποι προεπιλογής φορέα είναι οι ακόλουθοι:

1. Όλες οι διεθνείς κλήσεις
2. Οι υπεραστικές και κλήσεις προς κινητά
3. Όλες οι κλήσεις

Επίσης στην προαναφερόμενη Απόφαση περιέχονται:

1. Οι απαιτήσεις αναφορικά με την μεταγωγή και δρομολόγηση
2. Διατάξεις αναφορικά με την προστασία του καταναλωτή
3. Διαδικασίες παροχής της προεπιλογής φορέα

Με την απόφαση ΑΠ. 394/21/6-7-06 "*Αναβολή έναρξης εφαρμογής της υπ' αριθμόν τρία (3) Δυνατότητας Σχήματος Προεπιλογής Φορέα (όλες οι κλήσεις), όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 5, παρ. 1 της Απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 366/48/8-12-2005 «Τροποποίηση και Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο του Κανονισμού Εισαγωγής της Προεπιλογής Φορέα στην Ελληνική Αγορά» (ΦΕΚ 22/Β/2006),* η ΕΕΤΤ αποφάσισε την αναβολή της – προβλεπόμενης στο άρθρο 5, παρ. 1 και άρθρο 13, παρ. 2 της Απόφασης της ΕΕΤΤ 366/48/8-12-2005 – με αριθμό τρία (3) Δυνατότητας Προεπιλογής Φορέα (Όλες οι Κλήσεις) μέχρι την επανεξέταση του συνόλου των

[60] ΑΠ ΕΕΤΤ 366/48/8-12-2005, ΦΕΚ 22/2005.

εκεί ρυθμιζόμενων υποχρεώσεων πρόσβασης, διασύνδεσης και προεπιλογής φορέα με νεότερη Απόφαση της ΕΕΤΤ.

Μετά το ΥΠΔ 2003 δεν υφίσταται νεότερο ΥΠΔ. Εντούτοις τα τέλη για τις επιμέρους υπηρεσίες διασύνδεσης έχουν γίνει αντικείμενο μιας σειράς Αποφάσεων της ΕΕΤΤ κατόπιν των ετήσιων κοστολογικών ελέγχων που διεξάγει η ΕΕΤΤ.

Στα πλαίσια του κοστολογικού ελέγχου 2004 με απολογιστικά στοιχεία 2002 η ΕΕΤΤ εξέδωσε δύο Αποφάσεις που αφορούν τα τέλη διασύνδεσης: Την ΑΠ ΕΕΤΤ 334/45/10.11.2004, ΦΕΚ 1730/ 23.11.2004 στην οποία δημοσιεύονται τα μεσοσταθμικά αποτελέσματα για τις υπηρεσίες διασύνδεσης (εκκίνηση, τερματισμός κλήσεων) και τα αποτελέσματα για τη 2Mbps θύρα διασύνδεσης και το κανάλι σηματοδοσίας του κοστολογικού ελέγχου του ΟΤΕ. Η εν λόγω Απόφαση καθορίζει συγκεκριμένους όρους για τις μισθωμένες γραμμές διασύνδεσης, την προεπιλογή φορέα, τη φορητότητα αριθμών καθώς και τη διαβίβαση κλήσεων. Με επόμενη Απόφαση, η ΕΕΤΤ ενέκρινε την εφαρμογή από τον ΟΤΕ τιμολογιακής πολιτικής χονδρικής για τις υπηρεσίες διασύνδεσης (υπηρεσίες εκκίνησης, και τερματισμού) που παρέχονται ανά ζώνες χρέωσης, (ώρες αιχμής όσο και σε ώρες μη αιχμής).[61]

Η ΕΕΤΤ έλαβε πρόσφατα δύο Αποφάσεις που αφορούν μεταξύ άλλων τα τέλη διασύνδεσης του ΟΤΕ. Ειδικότερα, με την ΑΠ ΕΕΤΤ 381/1/3-4-200662 εγκρίθηκαν τα αποτελέσματα του κοστολογικού ελέγχου 2005 με απολογιστικά στοιχεία 2003 (και προϋπολογιστικά 2004-2005) μεταξύ των οποίων οι μεσοσταθμικές κοστοστρεφείς τιμές των υπηρεσιών διασύνδεσης συλλογής, τερματισμού κλήσεων (τοπική, απλή και διπλή) καθώς και διαβίβασης (απλή, διπλή), θυρών διασύνδεσης, καναλιού σηματοδοσίας, μισθωμένων γραμμών διασύνδεσης οι οποίες προέκυψαν από τα κοστολογικά συστήματα του ΟΤΕ, καθώς και η ανάλυση αυτών σε ζώνες χρέωσης (όσον αφορά στις υπηρεσίες διασύνδεσης συλλογής, τερματισμού κλήσεων). Παράλληλα και όσον αφορά τις υπηρεσίες φορητότητας και προεπιλογής φορέα, σύμφωνα με την ως άνω απόφαση ΕΕΤΤ εξακολουθούν να ισχύουν τα

---

[61] ΑΠ ΕΕΤΤ 337/73, ΦΕΚ 1914/ 24.12.2004.

[62] ΑΠ ΕΕΤΤ 381/1/3-4-2006, ΦΕΚ 681/ 31.5.2006

τιμολόγια όπως αυτά προέκυψαν από τον προηγούμενο κοστολογικό έλεγχο (ΑΠ. ΕΕΤΤ 334/45/10-11-2004).

Όσον αφορά την τιμολογιακή πολιτική του ΟΤΕ, ο ΟΤΕ επανέλαβε κατ'ουσία την προηγούμενη πρακτική του δεδομένου ότι υπέβαλε τιμολογιακή πολιτική για μια σειρά υπό ρύθμιση υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών διασύνδεσης, η οποία θα εφαρμοσθεί το 2006, χωρίς εντούτοις να έχει υποβάλει ως όφειλε στην ΕΕΤΤ τα στοιχεία τα οποία αιτούντο για τη διενέργεια του κοστολογικού ελέγχου για το έτος 2006 (με απολογιστικά στοιχεία 2004). Η ΕΕΤΤ με πρόσφατη Απόφασή της63 επέτρεψε στον ΟΤΕ να εφαρμόσει για το 2006, τιμολόγια ως προσωρινά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 (ιδίως παράγραφοι 5, 8 και 9 της ΑΠ ΕΕΤΤ 277/64/2003) μέχρι τον προσδιορισμό κοστοστρεφών τιμολογίων, με το σκεπτικό ότι η μη συμμόρφωση του ΟΤΕ με τις εκ του νόμου υποχρεώσεις του δε μπορεί να οδηγεί σε περιορισμό ή επιβράδυνση του ρυθμού της ανάπτυξης του ανταγωνισμού στην αγορά. Σχετικά με τις υπηρεσίες διασύνδεσης, η ως άνω απόφαση περιλαμβάνει τιμές για τις υπηρεσίες συλλογής και τερματισμού κλήσεων ανά ζώνες χρέωσης, τιμές για τις λοιπές υπηρεσίες διασύνδεσης (ιδίως Απλή και διπλή Διαβίβαση Κλήσεων, Μισθωμένες γραμμές διασύνδεσης, Θύρες Διασύνδεσης 2 Mbps, κανάλι σηματοδοσίας) καθώς και τιμές φορητότητας και προεπιλογής φορέα.

2.7.6. Κατευθύνσεις για την Επιλογή Υποχρεώσεων

2.7.6.1. Υποχρεώσεις βασιζόμενες στην φύση του προσδιοριζόμενου προβλήματος ανταγωνισμού, εύλογες και αναλογικές

Κατά την επιλογή των κατάλληλων υποχρεώσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού που έχουν εντοπιστεί, η ΕΕΤΤ έχει την υποχρέωση να λάβει υπόψη της τους στόχους που αναφέρονται στο Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο (προώθηση του ανταγωνισμού, συνεισφορά στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και προώθηση των

63 ΑΠ ΕΕΤΤ 381/2/3-4-2006, ΦΕΚ 558/ 4.5.2006

συμφερόντων των χρηστών). Επιπλέον, το Αρθρο 8(4) της Οδηγίας για την Πρόσβαση απαιτεί όπως οι υποχρεώσεις που θα επιβληθούν από την ΕΕΤΤ είναι βασισμένες στη φύση του προβλήματος ανταγωνισμού που εντοπίζεται, είναι αναλογικές και αιτιολογημένες ενόψει των στόχων που τίθενται στο Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο.

2.7.6.2. Υποστήριξη επενδύσεων σε υποδομές

Πρωτού επιβάλλει την παροχή πρόσβασης στα στοιχεία δικτύου μιας άλλης επιχείρησης, η ΕΕΤΤ οφείλει να λάβει υπόψη της τις απαιτήσεις του Άρθρου 12(2) της Οδηγίας για την Πρόσβαση, όπου σημειώνεται ότι κάθε υποχρέωση πρόσβασης πρέπει να είναι αναλογική ενόψει των απαιτήσεων στα πλαίσια του Άρθρου 8 της Οδηγίας Πλαίσιο.[64] Ειδικότερα, το Άρθρο 12(2)(α) της Οδηγίας για την Πρόσβαση απαιτεί όπως η ΕΕΤΤ εξετάσει *'την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή εγκατάστασης ανταγωνιστικών ευκολιών [...] λαμβάνοντας υπόψη την φύση και τον τύπο της αφορώσης διασύνδεσης [...]* ". Διευκρινίζοντας το εύρος των ως άνω Άρθρων, το Προοίμιο 19 της Οδηγίας για την Πρόσβαση επισημαίνει ότι *"η επιβολή από μέρους των ΕΡΑ υποχρεωτικής πρόσβασης η οποία αυξάνει τον ανταγωνισμό βραχυπρόθεσμα δεν θα πρέπει να μειώνει τα κίνητρα των ανταγωνιστών να επενδύσουν σε εναλλακτικές ευκολίες οι οποίες θα διασφαλίσουν περισσότερο ανταγωνισμό μακροπρόθεσμα."*

Ο σκοπός της ανωτέρω διακήρυξης αναλύεται συνοπτικά στο κείμενο των θέσεων του ERG σχετικά με τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ καθετοποιημένων παρόχων και εναλλακτικών παρόχων δημιουργεί πίεση μειώσεων του κόστους σε όλη την αλυσίδα αξιών. *"Αυτό θα δημιουργήσει αυξανόμενες συνθήκες για ανταγωνισμό, καινοτομία κλπ τα οποία δημιουργούν μια δυναμική πίεσης του κόστους. Οι καταναλωτές επωφελούνται επίσης από τις διαφοροποιημένες προσφορές οι οποίες ανταποκρίνονται καλύτερα στις προσωπικές τους ανάγκες. Υπάρχει κοινή συναίνεση ότι υφίστατα*

---

64 Το Άρθρο 8 (2) αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ *"οφείλει να προωθήσει τον ανταγωνισμό στην παροχή ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών ευκολιών και υπηρεσιών ενθαρρύνοντας μεταξύ άλλων: [...] (γ)ενθαρρύνοντας αποτελεσματικές επενδύσεις σε υποδομή και προωθώντας την καινοτομία ".*

μεγαλύτερη βλάβη στο κοινό όφελος όταν υπάρχουν οι δυνατότητες υποκατάστασης αλλά δεν προωθούνται. Κάτι τέτοιο καθυστερεί την εισαγωγή νέων και καινοτόμων υπηρεσιών και ειδικότερα όσον αφορά την ευρυζωνικότητα, κάτι τέτοιο δύναται να έχει αρνητικές συνέπειες στην γενική οικονομία..[65]

Η επιβολή υποχρέωσης παροχής πρόσβαση σε στοιχεία δικτύου, ιδίως με προνομιακούς όρους και προϋποθέσεις, τουλάχιστον για τις περιπτώσεις εκείνες όπου αυτά τα στοιχεία δύνανται να αναπαραχθούν από εναλλακτικούς παρόχους δύναται να αυξήσει τον ανταγωνισμό βραχυπρόθεσμα. Ωστόσο, δύναται στην θεωρία, να αποτρέψει τους εναλλακτικούς παρόχους από το να επενδύσουν σε εναλλακτική υποδομή εάν συνέχιζαν να παίρνουν πρόσβαση σε αυτά τα στοιχεία με προνομιακούς όρους από τον καθετοποιημένο πάροχο. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι για τις περιπτώσεις εκείνες που είναι αναλογικό και είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών μακροπρόθεσμα, η ΕΕΤΤ πρέπει να επιβάλλει την πρόσβαση σε ουσιώδεις ευκολίες οι οποίες δύναται στο κοντινό μέλλον να είναι οικονομικά βιώσιμο να αναπαραχθούν.

Όσον αφορά την βιωσιμότητα της αναπαραγωγής του δικτύου οι παράγοντες που πρέπει να εκτιμηθούν συμπεριλαμβάνουν μεταξύ άλλων: την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή της εγκατάστασης ανταγωνιστικών ευκολιών ενόψει της εξέλιξης της αγοράς, την βιωσιμότητα της παροχής της προτεινόμενης πρόσβασης σχετικά με την διαθέσιμη χωρητικότητα, την αρχική επένδυση του κατόχου των ευκολιών λαμβάνοντας υπόψη τα επενδυτικά ρίσκα και την ανάγκη να διασφαλισθεί ο ανταγωνισμός μακροπρόθεσμα.

Όσον αφορά τις υποχρεώσεις διασύνδεσης που προτείνονται στην παρούσα διαβούλευση, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι ως άνω εκτιμήσεις είναι σχετικές με την τιμολόγηση της πρόσβασης, καθώς και για την ρυθμιστική υποχρέωση της παροχής πρόσβασης

Αναφορικά με την υποχρέωση ελέγχου τιμών, το Άρθρο 13 της Οδηγίας για την Πρόσβαση απαιτεί από την ΕΕΤΤ να διασφαλίζει ότι ο όποιος μηχανισμός ανάκτησης του κόστους επιβάλλεται πρέπει να προωθεί την αποτελεσματικότητα και να μεγιστοποιεί τα συμφέροντα των καταναλωτών.

---

65 '*ERG Common Position on the approach to appropriate remedies in the new regulatory framework*', σελ. 67-68.

2.7.6.3. Προστασία των καταναλωτών για τις περιπτώσεις εκείνες όπου η αναπαραγωγή των στοιχείων που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών δεν θεωρείται εφικτή.

Όπου είναι απαραίτητο να δοθεί στους εναλλακτικούς παρόχους πρόσβαση στις χονδρικές ευκολίες ενός παρόχου με ΣΙΑ προκειμένου να προωθηθεί η εξέλιξη του ανταγωνισμού, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι κυρίως τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα των καταναλωτών που πρέπει να λάβει υπόψη της. Από αυτήν την άποψη το σημείο 20 του προοιμίου της Οδηγίας για την Πρόσβαση τονίζει την ανάγκη να μην υπο-αμείβεται ο πάροχος με ΣΙΑ που υποχρεούται να παρέχει πρόσβαση και το Άρθρο 13(2) της Οδηγίας για την πρόσβαση αναφέρει ότι η τιμολόγηση της πρόσβασης πρέπει να διασφαλίζει τον ανταγωνισμό και προς αυτό τον σκοπό να διευκολύνει ώστε οι επενδύσεις στις ευκολίες να αμείβονται επαρκώς.

2.7.6.4. Εφαρμογή υποχρεώσεων συμβατών με τα κίνητρα

Η ρύθμιση του νέου ρυθμιστικού πλαισίου περιγράφτηκε από το ERG ως ‘συμβατή με τα κίνητρα’. Η «συμβατή με τα κίνητρα» ρύθμιση σχεδιάζεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε η συμμόρφωση με το περιεχόμενο της ρύθμισης να είναι προς το συμφέρον των ρυθμιζόμενων μερών. Κατά τον σχεδιασμό τέτοιου είδους ρύθμισης ειδική προσοχή πρέπει να δίνεται στα εξής: (i) στα οικονομικά κίνητρα των εμπλεκόμενων μερών (ii) την ασυμμετρία των σχετικών πληροφοριών (iii) τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των ίδιων των ΕΡΑ και (iv) τα πρακτικά ζητήματα σχετικά με τη συμμόρφωση και την επιβολή των ρυθμιστικών υποχρεώσεων. Το τελικό αποτέλεσμα είναι ότι η συμμόρφωση είναι προς όφελος των ρυθμιζόμενων.

2.7.7. Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις

2.7.7.1. Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις που πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ

Στην παρούσα Ενότητα, η ΕΕΤΤ παραθέτει τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις που πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ ενόψει των συνθηκών της αγοράς. Οι ρυθμιστικές υποχρεώσεις που δύναται να επιβάλλει η ΕΕΤΤ αναφορικά με τις χονδρικές αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών αναφέρονται στην Οδηγία για την Πρόσβαση.

Οι προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις, οι οποίες αναλύονται στη συνέχεια, περιλαμβάνουν την υποχρέωση παροχής πρόσβασης, διαφάνειας, μη διακριτικής μεταχείρισης, ελέγχου τιμών και κοστολόγησης καθώς και λογιστικού διαχωρισμού. Οι εν λόγω υποχρεώσεις αφορούν (εκτός αν ορίζεται διαφορετικά) και τις τρεις σχετικές χονδρικές αγορές διασύνδεσης, οι οποίες ορίσθηκαν από την ΕΕΤΤ, και στις οποίες η ΕΕΤΤ κατέληξε ότι ο ΟΤΕ έχει ΣΙΑ, ήτοι:

- την εθνική αγορά υπηρεσιών χονδρικής εκκίνησης κλήσεων,
- την αγορά χονδρικού τερματισμού κλήσεων στους συνδρομητές του ΟΤΕ, και
- την εθνική αγορά χονδρικών υπηρεσιών διαβίβασης κλήσεων

Α. Υποχρέωση Πρόσβασης και Χρήσης Ειδικών Ευκολιών Δικτύου

Στην παρούσα Ενότητα, η ΕΕΤΤ καθορίζει τις προτεινόμενες υποχρεώσεις πρόσβασης που πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ αναφορικά με τις αγορές διασύνδεσης για υπηρεσίες χονδρικού τερματισμού, εκκίνησης και διαβίβασης.

Όπως αναφέρθηκε στην συζήτηση στην Ενότητα 2.6.5 ανωτέρω, σε ορισμένες περιπτώσεις η άρνηση παροχής πρόσβασης σε στοιχεία χονδρικής έχει συχνά ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση του ανταγωνισμού στο επίπεδο λιανικής. Το είδος των χονδρικών στοιχείων από τα οποία δύνανται να προκαλούνται τα περισσότερα προβλήματα ανταγωνισμού περιγράφηκαν ανωτέρω ως ‘ουσιώδεις ευκολίες’, ή επενδύσεις οι οποίες δεν δύνανται κατά τον συγκεκριμένο χρόνο και περιστάσεις να αναπαραχθούν οικονομικά από άλλους παρόχους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, δεδομένου ότι οι ρυθμιστικές υποχρεώσεις της διαφάνειας, μη-διακριτικής μεταχείρισης ή του λογιστικού διαχωρισμού δεν επαρκούν είτε από μόνες τους είτε

συνδυαστικά προκειμένου να μπορέσει να αναπτυχθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις αγορές λιανικής, απαιτείται κάποια άλλη περισσότερο παρεμβατική ρύθμιση. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι υπηρεσίες εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων του ΟΤΕ εμπίπτουν στην ανωτέρω περιγραφή και στις ανωτέρω θεωρήσεις. Ειδικότερα:

Τερματισμός κλήσεων

Το αρχικό συμπέρασμα της ΕΕΤΤ είναι ότι κάθε μεμονωμένο σταθερό δίκτυο συνιστά μια ξεχωριστή αγορά προϊόντων για την υπηρεσία χονδρικού τερματισμού κλήσεων του κάθε παρόχου στους πελάτες του. Η ΕΕΤΤ αναφέρεται στο ζήτημα του τερματισμού στα δίκτυα των εναλλακτικών παρόχων κατωτέρω στην Ενότητα 2.7.7.2.

Η ΕΕΤΤ υποστηρίζει ότι, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνδεσιμότητα, επιβάλλεται όπως ο ΟΤΕ παρέχει τερματισμό για κλήσεις προς συνδρομητές του, οι οποίες εκκινούν από τα δίκτυα άλλων παρόχων. Είναι ξεκάθαρο ότι δεν είναι οικονομικά βιώσιμο για τους εναλλακτικούς παρόχους να αναπαράγουν το τοπικό δίκτυο πρόσβασης του ΟΤΕ το οποίο θα απαιτείτο προκειμένου να παρέχουν ανταγωνιστικές (πλήρους γεωγραφικής κάλυψης) υπηρεσίες τερματισμού. Επίσης, δεν είναι τεχνικά δυνατό για μια επιχείρηση άλλη από αυτή του παρόχου του δικτύου τερματισμού να τερματίσει την κλήση.

Εκκίνηση κλήσεων

Προτού δοθεί πρόσβαση σε κάποιο χονδρικό προϊόν που ελέγχεται από έναν πάροχο με ΣΙΑ, το άρθρο 12(2)(α) της Οδηγίας για την Πρόσβαση, απαιτεί από την ΕΕΤΤ να εξετάσει το κατά πόσο η υποχρεωτική πρόσβαση θα περιόριζε άλλες επιλογές όπως την αναπαραγωγή των στοιχείων από εναλλακτικούς παρόχους.[66] Διευκρινίζοντας τα ως άνω άρθρα το σημείο 19 του προοιμίου της οδηγίας για την πρόσβαση αναφέρει ότι: «*η επιβολή από τις ΕΡΑ υποχρεωτικής πρόσβαση που αυξάνει τον ανταγωνισμό βραχυπρόθεσμα δεν πρέπει να μειώνει τα κίνητρα των ανταγωνιστών να επενδύουν σε εναλλακτικές ευκολίες που θα διασφαλίσουν περισσότερο*

[66] Το άρθρο 12(2) χρησιμοποιεί την εξής εκφραση, "την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή εγκατάστασης ανταγωνισιτκών ευκολιών, λαμβάνοντας υπόψη την φύση και τύπο της αφορώσης διασύνδεσης".

ανταγωνισμό μακροπρόθεσμα». Η βασική εναλλακτική των χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης για τους εναλλακτικούς παρόχους θα ήταν να επενδύσουν σε δικά τους δίκτυα πρόσβασης (δίκτυο χαλκού, ασύρματα δίκτυα, δορυφορικά δίκτυα, δίκτυα οπτικών ινών) ή να αποκτήσουν αδεσμοποίητη πρόσβαση από τον ΟΤΕ. Τα στοιχεία της ΕΕΤΤ και η ανάλυσή της υποδεικνύουν ότι καμία από αυτές τις επιλογές δεν θα ασκήσει επαρκή ανταγωνιστική πίεση στον ΟΤΕ εντός μιας εύλογης χρονικής περιόδου.

Επί του παρόντος, η ΕΕΤΤ έχει καταστήσει υποχρεωτική την πρόσβαση και ρυθμίζει τις τιμές που χρεώνονται από τον ΟΤΕ για την παροχή χονδρικής εκκίνησης κλήσεων σε παρόχους επιλογής/προεπιλογής φορέα.

Διαβίβαση

Όπως περιγράφηκε ανωτέρω, διαβίβαση παρέχεται μόνο για μη-τοπικές κλήσεις. Όταν ένας εναλλακτικός πάροχος έχει μια μη-τοπική κλήση που πρέπει να τερματίσει στο δίκτυο του ΟΤΕ, η έλλειψη διαβίβασης θα απαιτούσε από τους εναλλακτικούς παρόχους να κατασκευάσουν ένα δίκτυο κορμού πλήρους γεωγραφικής κάλυψης. Η παροχή διαβιβαστικών υπηρεσιών ως εναλλακτική της διασύνδεσης με τερματισμό είναι δυνατή όπου υπάρχουν εναλλακτικά δίκτυα. Στις περισσότερες περιπτώσεις, μόνο ο ΟΤΕ μπορεί να παρέχει διαβίβαση και η ΕΕΤΤ δεν αναμένει ότι αυτή η κατάσταση θα αλλάξει στο άμεσο μέλλον. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ απαιτεί από τον ΟΤΕ να παρέχει διαβιβαστικές υπηρεσίες από τα σημεία παράδοσης της κίνησης στα τοπικά κέντρα του ΟΤΕ και αντίστροφα (από τα τοπικά κέντρα μέχρι τα σημεία παράδοσης).

Επί του παρόντος, ο ΟΤΕ παρέχει υπηρεσίες εκκίνησης σύμφωνα με τα επίπεδα ιεραρχίας του δικτύου του: τοπίκη , απλή και διπλή (local, single tandem και double tandem). Η ΕΕΤΤ σημείωσε ήδη, αναφορικά με τη μη διακριτική μεταχείριση, ότι για τις περιπτώσεις εκείνες όπου οι τοπικές κλήσεις εκκινούν από εναλλακτικούς παρόχους σε επίπεδο tandem (και κυρίως double tandem) οι απαιτήσεις διαβίβασης δύναται να είναι μεγαλύτερες και συνεπώς τα κόστη υψηλότερα σχετικά με το εάν αυτές οι κλήσεις εκκινούνταν από τον ΟΤΕ. Σε αυτές τις περιπτώσεις η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να παρέχει στους εναλλακτικούς παρόχους τις απαιτούμενες υπηρεσίες διαβίβασης. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ θα εκτιμήσει το συνολικό επαυξητικό κόστος που έχει ο ΟΤΕ για την παροχή της υπηρεσίας διαβίβασης και θα εξετάσει επίσης την δομή των τιμών που πληρώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι

για αυτές τις υπηρεσίες. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι κάτι τέτοιο είναι σύμφωνο με τους όρους του άρθρου 12(2).[67]

Μια άλλη μορφή παροχής υπηρεσιών διαβίβασης είναι η περίπτωση όπου ο ΟΤΕ παρέχει διαβιβαστικές υπηρεσίες σε ένα πάροχο Α ο οποίος επιθυμεί να τερματίσει κίνηση σε ένα πάροχο Β άλλα δεν υπάρχει διασύνδεση μεταξύ των παρόχων Α και Β. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι υπηρεσίες διαβίβασης είναι μεταξύ των κέντρων των εν λόγω παρόχων και όχι του ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι ο ΟΤΕ πρέπει να εξακολουθήσει να παρέχει την εν λόγω υπηρεσία καθότι η περιορισμένη κίνηση μεταξύ των δικτύων των εναλλακτικών παρόχων καθιστά σε πολλές περιπτώσεις την διασύνδεση μεταξύ των εναλλακτικών παρόχων μη οικονομικά βιώσιμη.

Συμπέρασμα / Προτεινόμενες υποχρεώσεις πρόσβασης για τις αγορές εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων

Η ΕΕΤΤ προτείνει συνεπώς να επιβληθούν στον ΟΤΕ οι εξής υποχρεώσεις:

1. Να παρέχει χονδρική εκκίνηση κλήσεων. Οι χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης θα περιλαμβάνουν τα εξής[68]:

---

[67] [Στο άρθρο 12 (2) *σημειώνεται: «Στις περιπτώσεις όπου οι Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές εξετάζουν την επιβολή υποχρεώσεων [πρόσβασης], και ιδιαίτερα κατά την εκτίμηση του εάν οι υποχρεώσεις αυτές είναι αναλογικές σε σχέση με τις διατάξεις του άρθρου 8 της οδηγίας 2002/32/ΕΕ (Οδηγία Πλαίσιο), πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους ειδικά τους ακόλουθους παράγοντες:*

(...) (γ) την αρχική επένδυση του κατόχου της ευκολίας, έχοντας υπόψη τους συναφείς με την υλοποίηση της επένδυσης κινδύνους

[68] Η ΕΕΤΤ θα εξετάσει επίσης το ενδεχόμενο ρύθμισης της τιμής των αστικών, εθνικών και διεθνών κλήσεων καθώς και των τελών παρακράτησης για κλήσεις από σταθερό προς κινητό, από σταθερό προς σταθερό και κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών στα πλαίσια των επιβαλλόμενων ρυθμιστικών υποχρεώσεων σε παρόχους με ΣΙΑ στις αγορές λιανικής. Η ΕΕΤΤ δύναται επίσης να εξετάσει το εύρος των υποχρεώσεων επιλογής προεπιλογής φορέα που ισχύουν επί του παρόντος για τον ΟΤΕ, στα πλαίσια της εξέτασης της αγοράς για τα δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα σε σταθερή θέση σύμφωνα με το άρθρο 19(1) της Οδηγίας για την καθολική υπηρεσία.

- Εκκίνηση κλήσεων μέσω Επιλογής/ Προεπιλογής Φορέα προς γεωγραφικούς και μη γεωγραφικούς αριθμούς (συμπεριλαμβανομένου και κλήσεων προς κινητά δίκτυα), προκειμένου να καθίσταται δυνατό στους παρόχους επιλογής/ προεπιλογής να παρέχουν τέτοιες κλήσεις.
- Εκκίνηση κλήσεων προς γεωγραφικούς και μη γεωγραφικούς αριθμούς άλλων παρόχων

2. Να παρέχει χονδρικές υπηρεσίες διαβίβασης οι οποίες θα περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:
    - Διαβίβαση συνδεδεμένη με χονδρική εκκίνηση κλήσεων ή χονδρικό τερματισμό
    - Υπηρεσία διαβίβασης κλήσεων μεταξύ άλλων δικτύων.
3. Να παρέχει υπηρεσίες χονδρικού τερματισμού κλήσεων
4. Να μην ανακαλεί τις υπηρεσίες χονδρικής εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης που ήδη παρέχει.
5. Να παρέχει πρόσβαση σε συναφείς ευκολίες του ΟΤΕ προκειμένου να διασφαλισθεί αποτελεσματική πρόσβαση στις υπηρεσίες διασύνδεσης. Η Οδηγία Πλαίσιο, ορίζει τις ‘συναφείς ευκολίες’ ως ‘τις ευκολίες εκείνες που συνδέονται με ένα δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, και/ή υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών και επιτρέπουν ή/και υποστηρίζουν την παροχή υπηρεσιών μέσω του δικτύου ή/και υπηρεσίας’. Συνεπώς, σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) (στ) της Οδηγίας για την Πρόσβαση απαιτείται και υποχρέωση συνεγκατάστασης. Μέσω της συνεγκατάστασης, ο νέος πάροχος δύναται να εγκαταστήσει τον κατάλληλο εξοπλισμό προκειμένου να διασυνδέσει το δίκτυό του με αυτό του ΟΤΕ, χρησιμοποιώντας ίδια μέσα (της κυριότητας ή της κατοχής του). Η υποχρέωση συνεγκατάστασης θα περιλαμβάνει επιλογές όπως φυσική συνεγκατάσταση, απομακρυσμένη και εικονική συνεγκατάσταση , οι οποίες κρίνονται κατάλληλες, σύμφωνα με τις συνθήκες. Οι συγκεκριμένες μορφές όλων των προσφερόμενων επιλογών συνεγκατάστασης πρέπει να δημοσιεύονται στα πλαίσια της Προσφοράς Αναφοράς Υπηρεσιών Διασύνδεσης, σύμφωνα με το άρθρο 9 της

Οδηγίας για την Πρόσβαση. Επίσης θα πρέπει να παρέχει πρόσβαση σε υπηρεσίες σηματοδοσίας και σε υπηρεσίες ζεύξεων διασύνδεσης (πορτών διασύνδεσης).

6. Σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) (ε) της Οδηγίας για την Πρόσβαση να παρέχει στους εναλλακτικούς παρόχους ανοικτή πρόσβαση σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα και άλλες βασικές τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για την διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ή εικονικών υπηρεσιών δικτύου. Ομοίως, σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) (η) της Οδηγίας για την Πρόσβαση, ο ΟΤΕ απαιτείται να παρέχει πρόσβαση σε όλα τα συστήματα πληροφορικής που απαιτούνται ώστε να διασφαλίζεται δίκαιος ανταγωνισμός κατά την παροχή των υπηρεσιών.

7. Τέλος, σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι ως άνω υποχρεώσεις θα πρέπει να συνοδεύονται με όρους ισότιμου, εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα. Τα εν λόγω ζητήματα έχουν αποδειχθεί ως ιδιαιτέρως προβληματικά στην υπό εξέταση αγορά λόγω των ενεργειών του ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι απαραίτητη η ύπαρξη Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσίας (Service Level Agreements (SLAs)) και μάλιστα για όλα τα προϊόντα, και για όλες τις διαδικασίες όπως παροχή των υπηρεσιών διασύνδεσης και αποκατάσταση βλαβών. Στην περίπτωση όπου έχει τεθεί σε ισχύ η Συμφωνία Επιπέδου Υπηρεσίας (SLA), η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι θα πρέπει να ισχύουν και να εφαρμόζονται συγκεκριμένες ρήτρες και όροι αναφορικά με την ευθύνη των μερών οι οποίες και θα λειτουργούν ως κίνητρο για την συμμόρφωση των μερών με αυτά. Η βασική/ ελάχιστη ποιότητα των παραμέτρων υπηρεσιών (Βασικό Επίπεδο Συμφωνιών Υπηρεσιών –(Βασικό SLA)) καθώς και οι σχετικές οικονομικές ρήτρες ή όροι αναφορικά με την ευθύνη των μερών που θα ισχύουν σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις του Βασικού SLA, θα πρέπει να αποτελούν μέρος της βασικής λίστας των περιεχομένων της σχετικής Προσφοράς Αναφοράς που θα δημοσιεύεται από τον ΟΤΕ σύμφωνα με το άρθρο 9 της Οδηγίας Πρόσβασης. Προκειμένου να διασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα του βασικού επιπέδου SLA, η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η

υποχρέωση να δημοσιοποιεί δείκτες αποτελεσματικότητας επί τριμηνιαίας βάσης και *ad hoc*, όταν κάτι τέτοιο απαιτηθεί από την ΕΕΤΤ. (βλέπει επίσης κατωτέρω σε σχέση με την υποχρέωση 'διαφάνειας'). Επιπλέον, η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να διαπραγματεύεται με καλή πίστη όλα τα εύλογα αιτήματα αναφορικά με SLAs πέραν του βασικού. Για τον σκοπό αυτό, η ΕΕΤΤ θα προβεί σε διάλογο με τον ΟΤΕ προκειμένου να διαμορφώσει το εύρος και τις ρήτρες των εν λόγω SLAs.

Καθότι οι ως άνω υποχρεώσεις θα ήταν αναποτελεσματικές αν δεν ρυθμιζόταν και η τιμή των υποχρεώσεων πρόσβασης, η ΕΕΤΤ προτείνει επίσης να ρυθμιστούν οι τιμές ορισμένων μορφών υποχρεωτικής πρόσβασης. Το τελευταίο ρυθμιστικό μέτρο αναλύεται κατωτέρω.

Υποχρέωση Μη-Διακριτικής Μεταχείρισης

Η ΕΕΤΤ δύναται, σε περιπτώσεις όπου το θεωρεί κατάλληλο, να επιβάλλει μια υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης ως συμπληρωματική της υποχρέωσης παροχής πρόσβασης. Στις περιπτώσεις όπου έχει επιβληθεί στον πάροχο με ΣΙΑ υποχρέωση πρόσβασης και ιδίως όταν έχει επιβληθεί υποχρέωση κοστοστρέφειας ή υποχρέωση ελέγχου τιμών, ο εν λόγω πάροχος δύναται να έχει αυξημένα κίνητρα να προβαίνει σε διακρίσεις όσον αφορά τις μη τιμολογιακές παραμέτρους των υπηρεσιών του. Υπάρχουν δύο τύποι διακριτικής μεταχείρισης τους οποίους η ΕΕΤΤ σκοπεύει να αποτρέψει μέσω της επιβολής ρυθμιστικών υποχρεώσεων στον πάροχο με ΣΙΑ: (i) περιπτώσεις όπου ο πάροχος με ΣΙΑ διακρίνει μεταξύ εναλλακτικών παρόχων και (ii) περιπτώσεις στις οποίες ο πάροχος με ΣΙΑ προβαίνει σε διάκριση μεταξύ των λιανικών του υπηρεσιών (ή αυτών των θυγατρικών του) και αυτών των εναλλακτικών παρόχων που τον ανταγωνίζονται στην αγορά λιανικής.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υποχρέωση της μη διακριτικής μεταχείρισης είναι η μόνη ρυθμιστική υποχρέωση η οποία μπορεί να αντιμετωπίσει άμεσα τα ως άνω προβλήματα ανταγωνισμού και να διασφαλίσει ότι ο ΟΤΕ δεν κάνει διακρίσεις τόσο μεταξύ των παρόχων όσο και προς όφελος του λιανικού του άκρου (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων).

Στην παρούσα ενότητα, η ΕΕΤΤ προσδιορίζει τις προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις μη διακριτικής μεταχείρισης που πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ ως πάροχο με ΣΙΑ σε όλες τις αγορές διασύνδεσης, δηλ: (i) την αγορά χονδρικής εκκίνησης κλήσεων (ii) την αγορά χονδρικού τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες, και (iii) την αγορά χονδρικών διαβιβαστικών υπηρεσιών.

Η ΕΕΤΤ προτείνει συνεπώς να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης, για κάθε μια από τις αγορές διασύνδεσης που προσδιορίστηκαν ανωτέρω. Η επιβολή της εν λόγω ρυθμιστικής υποχρέωσης έχει ως συνέπεια ότι, αναφορικά με την χονδρική εκκίνηση κλήσεων, τον χονδρικό τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες και την χονδρική διαβίβαση κλήσεων:

- Ο ΟΤΕ θα οφείλει να μην προβαίνει σε πρακτικές που βλάπτουν τον ανταγωνισμό και οι οποίες: (i) διακρίνουν μεταξύ διαφόρων εναλλακτικών παρόχων, και/ή (ii) διακρίνουν μεταξύ των λιανικών του άκρων και εναλλακτικών παρόχων που ανταγωνίζονται στο επίπεδο λιανικής. Η ΕΕΤΤ επιθυμεί να αποτρέψει κάθε μορφή διακριτικής μεταχείρισης και απαιτεί από τον ΟΤΕ να εφαρμόζει όμοιους όρους σε όμοιες περιπτώσεις σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν αντίστοιχες υπηρεσίες και οφείλει να παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες στους άλλους υπό τους ίδιους όρους και με την ίδια ποιότητα με αυτούς που εφαρμόζει και στο δικό του λιανικό άκρο(συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων). Η όποια εξαίρεση από την ως άνω αρχή πρέπει να βασίζεται σε αδιάσειστες αποδείξεις (δηλ ο ΟΤΕ φέρει το βάρος της απόδειξης προκειμένου να θεμελιώσει ότι οποιαδήποτε διαφορετική μεταχείριση βασίζεται σε παράγοντες κόστους).
- Ειδικότερα, οι υπηρεσίες και οι πληροφορίες του ΟΤΕ αναφορικά με την διασύνδεση πρέπει να παρέχονται στους εναλλακτικούς παρόχους μέσα στα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα και επί τη βάσει προδιαγραφών ποιότητας οι οποίες είναι τουλάχιστον ισοδύναμες με αυτές που παρέχει ο ΟΤΕ στο λιανικό του άκρο. Κατά την παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης δεν πρέπει να παρατηρούνται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, ούτε σύζευξη προϊόντων ή

υπηρεσιών εκτός και εάν αυτές δικαιολογούνται επί τη βάσει τεχνικών λόγων, ενώ ο ΟΤΕ δεν πρέπει να θέτει αδικαιολόγητους / μη εύλογους συμβατικούς όρους.

- Οι πληροφορίες που αποκτώνται από τον ΟΤΕ συνεπεία της παροχής υπηρεσιών διασύνδεσης σε κάποιον εναλλακτικό πάροχο, δεν θα χρησιμοποιούνται από τον ΟΤΕ ή το λιανικό του άκρο κατά οποιονδήποτε τρόπο και θα παρέχεται προς το σκοπό αυτό έγγραφη ρητή δέσμευση.

Προκειμένου ο ΟΤΕ να μην προβαίνει κατά την τιμολόγηση των υπηρεσιών διασύνδεσης σε αντιανταγωνιστικές πρακτικές (υπερβολική τιμολόγηση, συμπίεση περιθωρίου) οι οποίες του επιτρέπουν να αποκτά ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε σχέση με τους άλλους παρόχους, η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης την οποία προτείνει η ΕΕΤΤ θα απαιτεί από τον ΟΤΕ να αποδεικνύει ότι οι χρεώσεις του αναφορικά με την εκκίνηση και τον τερματισμό δεν διαφέρουν σημαντικά σε σχέση με τις σχετικές λιανικές υπηρεσίες τις οποίες παρέχει ή αποκτά. Ειδικότερα οι χρεώσεις για την εκκίνηση και τον τερματισμό δεν πρέπει να διαφέρουν με βάση το εάν παρακρατώνται από τον ΟΤΕ (από τα έσοδα λιανικής που συλλέγονται από τον ΟΤΕ) ή εάν χρεώνονται από τον ΟΤΕ στους εναλλακτικούς παρόχους, παρά μόνο στο βαθμό που τέτοιες διαφοροποιήσεις δύνανται να δικαιολογούνται από διαφορές στα κόστη.

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου ο ΟΤΕ δεν απαιτείται να παρέχει στο εαυτό του προιόντα τα οποία παρέχει σε επίπεδο χονδρικής, όπως για παράδειγμα στις περιπτώσεις όπου η εκκίνηση και ο τερματισμός κλήσεων γίνεται στο ίδιο τοπικό κέντρο του ΟΤΕ, οπότε στη περίπτωση όπου ο εναλλακτικός πάροχος δεν έχει διασυνδεθεί σε τοπικό επίπεδο ο ΟΤΕ διαβιβάζει την κλήση στο σημείο διασύνδεσης με τον εναλλακτικό πάροχο ενώ στη περίπτωση όπου ο ΟΤΕ διεκπεραιώνει την κλήση η εν λόγω διαβίβαση δεν θα ήταν απαραίτητη. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι πρέπει να διασφαλίζεται μη διακριτική μεταχείριση συγκρίνοντας τους όρους παροχής της εν λόγω υπηρεσίας στα τρίτα μέρη με τους όρους στους οποίους παρέχεται στο λιανικό άκρο του ΟΤΕ και τις συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις η αντίστοιχη υπηρεσία η οποία επιτελεί την ίδια λειτουργία.

Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι μια υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης δύναται να μην αποτελεί από μόνη της επαρκές ρυθμιστικό μέτρο, στο βαθμό που ο ΟΤΕ ενδέχεται να μην παρέχει στον εαυτό του τις υπηρεσίες που δύναται να αιτηθεί ένας εναλλακτικός πάροχος. Για παράδειγμα, είναι πολύ πιθανό το λιανικό άκρο του ΟΤΕ να μην έχει την ανάγκη όλων των υπηρεσιών διασύνδεσης. Ως εκ τούτου, δεν θα ήταν δυνατό να βασισθούν οι όροι των SLAs αποκλειστικά στην εμπειρία και τις ανάγκες του λιανικού άκρου του ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ προτείνει συνεπώς, να επιβληθούν στον ΟΤΕ και επιπρόσθετες υποχρεώσεις πρόσβασης . Επίσης, είναι αναγκαίο να επιβληθούν και υποχρεώσεις διαφάνειας και λογιστικού διαχωρισμού προκειμένου να γίνεται παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης.

Υποχρέωση Διαφάνειας

Οι υποχρεώσεις σχετικά με την διαφάνεια που προτείνονται κατωτέρω θα εφαρμοσθούν σε όλες τις τρεις αγορές διασύνδεσης στις οποίες ο ΟΤΕ καθορίσθηκε ως έχων ΣΙΑ.

Εκτός από τη λειτουργία την οποία επιτελεί προκειμένου να καλύψει το κενό πληροφοριών μεταξύ ενός παρόχου με ΣΙΑ και ενός ανταγωνιστή του, η επιβολή ρυθμιστικής υποχρέωσης διαφάνειας στοχεύει επίσης στο να παρέχονται πληροφορίες οι οποίες δύνανται να χρησιμοποιηθούν για την ενίσχυση και αποτελεσματικότητα άλλων υποχρεώσεων που τυχόν έχουν επιβληθεί στον πάροχο με ΣΙΑ.

Πράγματι, η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι πρέπει να επιβληθεί υποχρέωση διαφάνειας προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης, λογιστικού διαχωρισμού και του ελέγχου των τιμών χονδρικής.[69] Η υποχρέωση διαφάνειας επιτρέπει ώστε ο υπολογισμός του κόστους και των τιμών να είναι διαφανής και με μεγαλύτερη λεπτομέρεια και επιτρέπει επίσης να παρακολουθούνται οι εσωτερικές τιμές μεταφοράς. Η εν λόγω υποχρέωση θα βοηθήσει σημαντικά την ΕΕΤΤ κατά τον έλεγχο συμμόρφωσης όσον αφορά τις υποχρεώσεις μη διακριτικής μεταχείρισης στις χονδρικές αγορές διασύνδεσης. Θα βοηθήσει

69 Η διαφάνεια δύναται επίσης να απαιτείται προκειμένου να καθορισθεί εάν απαιτούνται ρυθμιστικές υποχρεώσεις στις αγορές λιανικής ή για την επίβλεψη των υποχρεώσεων που δύνανται να υιοθετηθούν.

επίσης στο να διαπιστωθεί τυχόν σταυροειδής επιδότηση, ορισμένες μορφές τιμολογιακής διάκρισης καθώς και πιθανές πρακτικές συμπίεσης περιθωρίου.

Το Άρθρο 9 (2) της Οδηγίας για την Πρόσβαση προβλέπει ότι η ΕΕΤΤ δύναται να αιτείται από έναν πάροχο που έχει προσδιορισθεί ως πάροχος με ΣΙΑ στην αγορά, να δημοσιεύει Προσφορά Αναφοράς η οποία θα είναι επαρκώς αναλυτική, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι επιχειρήσεις δεν θα εξαναγκάζονται να πληρώνουν για ευκολίες οι οποίες δεν είναι απαραίτητες για τις αιτούμενες υπηρεσίες. Η εν λόγω Προσφορά Αναφοράς θα πρέπει να περιλαμβάνει την περιγραφή των προσφερόμενων προϊόντων / υπηρεσιών ανά στοιχείο σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς, και μια περιγραφή των σχετικών όρων και προϋποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων των τιμών.

Πριν από την υιοθέτηση του νέου ρυθμιστικού πλαισίου, η ΕΕΤΤ, με βάση το προϋφιστάμενο κοινοτικό και εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο, είχε ήδη επιβάλει στον ΟΤΕ την υποχρέωση να δημοσιεύσει Προσφορά Αναφοράς Διασύνδεσης. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι εύλογο και αναλογικό να υποχρεώσει τον ΟΤΕ όπως συνεχίσει να δημοσιεύει Προσφορά Αναφοράς Διασύνδεσης. Ο σκοπός του εν λόγω μέτρου είναι επίσης να διασφαλίσει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν επαρκείς πληροφορίες και ξεκάθαρες διαδικασίες οι οποίες διευκολύνουν την διασύνδεση, η οποία άλλως θα ήταν πιθανόν μη διαθέσιμη. Κάτι τέτοιο βοηθά τους εναλλακτικούς παρόχους να εισέλθουν στην αγορά και ως εκ τούτου προωθεί τον ανταγωνισμό.

Το Άρθρο 9 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, προβλέπει επίσης ότι η ΕΕΤΤ δύναται να ζητά από ένα πάροχο που έχει καθορισθεί με ΣΙΑ στην αγορά, να προβαίνει σε δημοσιοποίηση ορισμένων πληροφοριών, όπως λογιστικών πληροφοριών, τεχνικών πληροφοριών, χαρακτηριστικών δικτύου, όρων και προϋποθέσεων προσφοράς και χρήσης, και τιμών. Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι οι εν λόγω βασικές πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνονται ως ελάχιστο περιεχόμενο στο ΥΠΔ του ΟΤΕ.

<u>Ειδικότερα, η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθούν στον ΟΤΕ οι ακόλουθες υποχρεώσεις διαφάνειας όσον αφορά τις αγορές διασύνδεσης:</u>

1. Υποχρέωση δημοσίευσης Προσφοράς Αναφοράς Διασύνδεσης με ελάχιστο περιεχόμενο αυτό που περιγράφεται στο Παράρτημα Β της παρούσης. Ειδικότερα

ο ΟΤΕ θα πρέπει να δημοσιεύει ΥΠΔ το οποίο είναι επαρκώς αναλυτικό ώστε να ανταποκρίνεται στις εύλογες ανάγκες των εναλλακτικών παρόχων (σύμφωνα με το Άρθρο 9 της Οδηγίας για την Πρόσβαση). Το ΥΠΔ του ΟΤΕ θα εξακολουθήσει να αναφέρεται στις υπηρεσίες εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης και πρέπει να ενημερωθεί / διευρυνθεί ώστε να περιλαμβάνει τα νέα στοιχεία διασύνδεσης που απαιτούνται λόγω της χρήσης νέων τεχνολογιών μετάδοσης (ιδίως VOIP). Στα πλαίσια της υποχρέωσης του να δημοσιεύει επαρκείς πληροφορίες σχετικά με ένα διευρυμένο ΥΠΔ, ο ΟΤΕ θα δημοσιεύει επιπρόσθετες ειδικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων τιμολογιακών πληροφοριών, τεχνικών προδιαγραφών, χαρακτηριστικών δικτύου, όρων και προϋποθέσεων για την παροχή και χρήση και τιμές αναφορικά με τις υπάρχουσες και τις όποιες καινούργιες υπηρεσίες διασύνδεσης σε τελικούς χρήστες. Το Παράρτημα Β της παρούσας διαβούλευσης περιέχει μια λίστα με το ελάχιστο περιεχόμενο των στοιχείων που πρέπει να περιλαμβάνει το ΥΠΔ. Δεδομένου ότι η Προσφορά Αναφοράς θα πρέπει να επικαιροποιείται προκειμένου να αντικατοπτρίζει τις ανάγκες της αγοράς, η ΕΕΤΤ προτείνει το ΥΠΔ του ΟΤΕ να αναθεωρείται είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της ΕΕΤΤ, ή κατόπιν θεμελιωμένου αιτήματος είτε από την πλευρά του ΟΤΕ ή οποιουδήποτε άλλου αδειοδοτημένου παρόχου. Ειδικότερα:

- Ο ΟΤΕ θα πρέπει να υποβάλει στην ΕΕΤΤ την (πρώτη) αναθεωρημένη Προσφορά Αναφοράς, σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης της ΕΕΤΤ, εντός τριάντα (30) ημερών από το χρονικό σημείο που η ως άνω Απόφαση τίθεται σε εφαρμογή. Η ΕΕΤΤ μπορεί να επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά Αναφοράς για τη διασύνδεση και τις συναφείς ευκολίες (Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης), στις περιπτώσεις εκείνες όπου κρίνει ότι δικαιολογούνται τέτοιες τροποποιήσεις.
- Σε περίπτωση που ο ΟΤΕ ζητήσει αναθεώρηση της Προσφοράς Αναφοράς, η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες σχετικές εξελίξεις έχουν υπάρξει στην αγορά, καθώς και την εμπειρία που απέκτησε από την, μέχρι τούδε, εφαρμογή της Προσφοράς Αναφοράς, θα εξετάσει εντός εύλογης περιόδου, εάν οι προτεινόμενες αλλαγές είναι

κατάλληλες και αιτιολογημένες. Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά Αναφοράς για την διασύνδεση και τις συναφείς ευκολίες όπου αυτές δικαιολογούνται.

- Σε περίπτωση που το αίτημα για αναθεώρηση της Προσφοράς Αναφοράς υποβάλλεται από άλλο πάροχο (πέραν του ΟΤΕ), η ΕΕΤΤ, λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες σχετικές εξελίξεις έχουν τυχόν υπάρξει στην αγορά, καθώς και την εμπειρία που απέκτησε από την, μέχρι τούδε, εφαρμογή της Προσφοράς Αναφοράς, θα εξετάσει εάν η Προσφορά Αναφοράς χρήζει αναθεώρησης. Εάν η απόφαση της ΕΕΤΤ είναι καταφατική, η ΕΕΤΤ θα προσκαλέσει τον ΟΤΕ να υποβάλει αναθεωρημένη Προσφορά Αναφοράς, ορίζοντας προς τον σκοπό αυτό συγκεκριμένη χρονική περίοδο ανάλογα με τις τροποποιήσεις που απαιτούνται.

Στις περιπτώσεις εκείνες που το κρίνει κατάλληλο, η ΕΕΤΤ δύναται να διεξάγει δημόσια διαβούλευση παρέχοντας στα ενδιαφερόμενα μέρη την δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους αναφορικά με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις/αναθεωρήσεις της Προσφοράς Αναφοράς οι οποίες δύνανται να έχουν σημαντική επίπτωση στην σχετική αγορά, σύμφωνα με το Άρθρο 6 της *Οδηγίας Πλαίσιο*.

Σε κάθε περίπτωση τα εμπλεκόμενα μέρη θα έχουν ένα εύλογο χρονικό διάστημα προκειμένου να προβούν στις απαραίτητες τροποποιήσεις προτού η αναθεωρημένη προσφορά αναφοράς τεθεί σε εφαρμογή.

2. Το Άρθρο 9(3) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ δύναται να ορίζει τις ακριβείς πληροφορίες που πρέπει να δημοσιοποιούνται, το επίπεδο λεπτομέρειας και τον τρόπο δημοσιοποίησης τους, και ότι η ΕΕΤΤ δύναται να επιφυλάσσεται του δικαιώματός της να ζητά επιπλέον λεπτομέρειες για τις περιπτώσεις εκείνες όπου περιστατικά στην αγορά υποδεικνύουν ότι η υπάρχουσα υποχρέωση (δημοσιοποίησης) δεν είναι επαρκής. Σε αυτά τα πλαίσια, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι θα πρέπει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να παρέχει άμεσα στην ΕΕΤΤ κάθε πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών πληροφοριών, αναφορικά με τη διασύνδεση, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της, και σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα και το επίπεδο λεπτομέρειας που αναφέρονται στο σχετικό αίτημα της ΕΕΤΤ.

3. Κατόπιν της επιβολής των υποχρεώσεων παροχής πρόσβασης και μη διακριτικής μεταχείρισης, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι εύλογο και αναλογικό στα πλαίσια της υποχρέωσης διαφάνειας να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να κοινοποιεί στην ΕΕΤΤ όλες τις συμφωνίες διασύνδεσης που υπογράφει με παρόχους επί τη βάσει του δημοσιευμένου και ισχύοντος ΥΠΔ, καθώς επίσης και τις 'πέραν του βασικού' συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών ("advanced" SLAs) που συνάπτει ο ΟΤΕ επί τη βάσει εμπορικής συμφωνίας.
4. Επιπροσθέτως, οι εγκεκριμένες τιμές για τις υπηρεσίες διασύνδεσης (βλ. και υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης) πρέπει να δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΟΤΕ και να αποστέλλονται εγγράφως σε κάθε διασυνδεδεμένο με τον ΟΤΕ πάροχο με ταυτόχρονη κοινοποίηση στην ΕΕΤΤ τουλάχιστον ένα (1) μήνα νωρίτερα από την εφαρμογή τους εκτός και εάν άλλως ορίζεται σε σχετική απόφαση της ΕΕΤΤ.

Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού

Η ΕΕΤΤ παρέθεσε ανωτέρω τους λόγους για τους οποίους η επιβολή της υποχρέωσης μη-διακριτικής μεταχείρισης (αμεροληψίας), συνιστά ένα μέτρο απαραίτητο για την αντιμετώπιση ενός αριθμού προβλημάτων ανταγωνισμού που ανακύπτουν κατά την παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης. Η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης συχνά μπορεί να απαιτεί ως μέσο για τον έλεγχο συμμόρφωσης της επιχείρησης στην οποία έχει επιβληθεί η εν λόγω υποχρέωση, την επιβολή της υποχρέωσης παροχής χρηματοοικονομικών πληροφοριών. Δεδομένης της αγοραστικής δύναμης του ΟΤΕ και της σημασίας που έχει η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης (ως μέσο αντιμετώπισης των προβλημάτων ανταγωνισμού που προσδιορίστηκαν ανωτέρω), η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι πρέπει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού στη σχετική αγορά.

Δεδομένου ότι σύμφωνα με τα ανωτέρω, η ΕΕΤΤ πρότεινε την επιβολή στον ΟΤΕ υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης εφόσον, ως καθετοποιημένος πάροχος, έχει κάθε οικονομικό κίνητρο να παρέχει υπηρεσίες χονδρικής με όρους και προϋποθέσεις που διακρίνουν υπέρ των δικών του επιχειρήσεων λιανικής κατά τρόπο που να προκαλούνται αρνητικές συνέπειες στον ανταγωνισμό, η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού, θα βοηθήσει συνεπώς την

ΕΕΤΤ να παρακολουθεί τη συμπεριφορά του ΟΤΕ αναφορικά με την εν λόγω υποχρέωσή του όπως μην προβαίνει σε διακριτική μεταχείριση.

Συγκεκριμένα η ΕΕΤΤ προτίθεται να επιβάλλει το μέτρο του λογιστικού διαχωρισμού για τις δραστηριότητες του ΟΤΕ που σχετίζονται με τις υπηρεσίες διασύνδεσης. Σκοπός της επιβολής υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού είναι η παροχή λεπτομερέστερων πληροφοριών, συγκριτικά με πληροφορίες που είναι δυνατό να αντληθούν από τις υποχρεωτικές από το νόμο οικονομικές καταστάσεις του ΟΤΕ, οι οποίες θα απεικονίζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια τις επιδόσεις του εν λόγω οργανισμού αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης ως αυτές να υλοποιούντο από ξεχωριστή επιχειρηματική μονάδα. Κάτι τέτοιο απαιτείται προκειμένου να εμποδίζεται ή να αποτρέπεται ο ΟΤΕ να διακρίνει προς όφελος των δικών του υπηρεσιών λιανικής, ή αυτών των θυγατρικών του ή συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων καθώς και προκειμένου να αποτρέπεται να προβαίνει σε μη δίκαιη σταυροειδή επιδότηση.

Ειδικότερα, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι θα πρέπει να καταρτίζονται και να δημοσιεύονται ετησίως οι ακόλουθες χρηματοοικονομικές πληροφορίες για όλους τους χωριστούς λογαριασμούς, συμπεριλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών διασύνδεσης (με την επιφύλαξη της αρχής του επιχειρηματικού απορρήτου και άλλων γενικών νομικών υποχρεώσεων:[70]

- Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως;
- Κατάσταση Απασχολούμενου κεφαλαίου (λεπτομερής μέθοδος υπολογισμού και τιμές των χρησιμοποιούμενων παραμέτρων);
- Ενοποίηση λογαριασμών και συμφωνία με προβλεπόμενους από το νόμο λογαριασμούς ή άλλες πηγές πληροφοριών κοστολόγησης;
- Περιγραφή της μεθόδου κοστολόγησης, με αναφορά βάσης και των προτύπων κόστους, των μεθόδων κατανομής και αποτίμησης, της αναγνώρισης και χειρισμού του έμμεσου κόστους;

---

[70] Βλέπει Παράρτημα της Σύστασης της ΕΕ της 19ης Σεπτεμβρίου 2006 για το λογιστικό διαχωρισμό και τα συστήματα κοστολόγησης, OJ L 266/64 της 11.10.2005.

- Παρατηρήσεις σχετικές με τη μη διακριτική μεταχείριση (λεπτομερή τέλη μεταφοράς προκειμένου να δικαιολογείται η συμμόρφωση με την υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης);
- Έκθεση λογιστικού ελέγχου;
- Περιγραφή των πολιτικών λογιστικής και ρυθμιστικώς προβλεπόμενων αρχών λογιστικής, και
- Δήλωση συμμόρφωσης προς τους κανόνες του Ευρωπαϊκού και Εθνικού δικαίου.[71]

Ωστόσο, η ΕΕΤΤ προτού λάβει την απόφαση της για τον ακριβή βαθμό του κάθετου και οριζόντιου λογιστικού διαχωρισμού που προτίθεται να επιβάλει στον ΟΤΕ, προτείνει να διαβουλευθεί περαιτέρω τις μεθοδολογίες λογιστικού διαχωρισμού και τις μεθοδολογίες λογιστικού ελέγχου Για το ενδιάμεσο διάστημα και έως ότου ολοκληρωθούν οι διαδικασίες διαβούλευσης, η ΕΕΤΤ θα απαιτεί από τον ΟΤΕ να υποβάλει λογιστικό διαχωρισμό σύμφωνα με την υφιστάμενη υποχρέωσή του στα πλαίσια της Απόφασης 211/3/2001[72], και ΑΠ ΕΕΤΤ 304/34/23.1.2004.

Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης

Το Άρθρο 13(1) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* επιτρέπει στην ΕΕΤΤ να επιβάλει υποχρεώσεις αναφορικά με την ανάκτηση κόστους και υποχρεώσεις ελέγχου τιμών για τις υπηρεσίες διασύνδεσης, στις περιπτώσεις εκείνες όπου η έλλειψη αποτελεσματικού

---

[71] Η Σύσταση της Επιτροπής, προβλέπει ότι η ετήσια δήλωση συμμόρφωσης πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον: τα συμπεράσματα του ορκωτού λογιστή, όλες οι ανωμαλίες που διαπιστώθηκαν, συστάσεις εκ μέρους του ορκωτού λογιστή (με περιγραφή των αντίστοιχων συνεπειών), πλήρη περιγραφή της μεθόδου επαλήθευσης που διευθετήθηκε και ορισμένα συγκεντρωτικά χρηματοοικονομικά και λογιστικά δεδομένα (όπως για παράδειγμα προσαρμογές εκτίμησης τρέχοντος κόστους, βασικές παραδοχές των μεθόδων καταλογισμού, επίπεδο κατανεμημένου κόστους και βαθμός διακριτότητας του μοντέλου). Η δημοσίευση της δήλωση συμμόρφωσης και των αποτελεσμάτων του λογιστικού ελέγχου πρέπει να υποβάλλεται σε μορφή εύκολα προσβάσιμη από τα ενδιαφερόμενα μέρη, σε χαρτί ή ηλεκτρονικά, ή να δημοσιεύεται στο δικτυακό τόπου του φορέα εκμετάλλευσης ή τον δικτυακό τόπο της ΕΕΤΤ.

[72] Άρθρο 3 παρα 3δ.

ανταγωνισμού σημαίνει ότι ο πάροχος με ΣΙΑ δύναται να εφαρμόζει υπερβολικές τιμές, ή να προβαίνει σε συμπίεση περιθωρίου εις βάρος του τελικού καταναλωτή. Οι σχετικές αγορές των υπηρεσιών διασύνδεσης που εξετάζονται στα πλαίσια της παρούσας χαρακτηρίζονται από έλλειψη ανταγωνισμού και οι υψηλοί φραγμοί εισόδου υποδεικνύουν ότι υφίστανται πολύ μικρές πιθανότητες μελλοντικού ανταγωνισμού. Ελλείψει αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά, ο ΟΤΕ έχει περιορισμένα κίνητρα να μειώσει το κόστος του και να λειτουργήσει κατά τρόπο αποτελεσματικό, καθότι δύναται να μεταφέρει στους πελάτες του (οι οποίοι δεν έχουν άλλες εναλλακτικές) αναποτελεσματικά κόστη με τη μορφή υπερβολικών τιμών. Σε αυτά τα πλαίσια, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι κατάλληλο να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση κοστοστρεφούς τιμολόγησης και η υποχρέωση ελέγχου τιμών για τη χονδρική. Δεδομένης της έλλειψης αποτελεσματικού ανταγωνισμού, ο στόχος της τιμολογιακής ρύθμισης είναι να γίνει διαθέσιμη στους παρόχους-ανταγωνιστές του ΟΤΕ η πρόσβαση στις υπηρεσίες διασύνδεσης και στις συναφείς ευκολίες σε τιμές που θα ίσχυαν εάν η αγορά ήταν ανταγωνιστική, επιτρέποντας παράλληλα στον ΟΤΕ μια εύλογη απόδοση των χρησιμοποιούμενων κεφαλαίων του.

Ένα σύστημα κοστολόγησης είναι απαραίτητο στις περιπτώσεις εκείνες όπου έχει επιβληθεί σε έναν πάροχο η υποχρέωση κοστοστρέφειας, η υποχρέωση ελέγχου τιμών, η ανάκτηση του κόστους ή/και έλεγχος τιμών λιανικής. Η επιβολή στον ΟΤΕ της υποχρέωση κοστοστρέφειας προτάθηκε από την ΕΕΤΤ ως μια εύλογη ρυθμιστική υποχρέωση αναφορικά με την παρούσα σχετική αγορά και ως εκ τούτου η ΕΕΤΤ είναι υποχρεωμένη να επιβάλει και μια περαιτέρω υποχρέωση όσον αφορά τα κοστολογικά συστήματα βάσει των οποίων θα ρυθμίζεται ο ΟΤΕ.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε την εναλλακτική του να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση κοστοστρέφειας για τις υπηρεσίες διασύνδεσης, τις συναφείς ευκολίες και τις λειτουργίες της επιλογής/προεπιλογής βάσει μεθοδολογίας του Πλήρως Κατανεμημένου Κόστους (ΠΚΚ -FDC). Ωστόσο, η ΕΕΤΤ δεν πιστεύει ότι αυτή η μεθοδολογία θα οδηγούσε στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της αποτυχίας της αγοράς λόγω υπερβολικής τιμολόγησης τόσο με την κοστολογική βάση του ιστορικού κόστους όσο και με αυτή του τρέχοντος κόστους. Οι υπερβολικά υψηλές τιμές που προκύπτουν λόγω έλλειψης αποτελεσματικού ανταγωνισμού δεν υποδεικνύουν απαραίτητα ότι ο πάροχος με ΣΙΑ έχει ασυνήθιστα υψηλά κέρδη. Αντιθέτως, ο

πάροχος με ΣΙΑ ενδέχεται, ελλείψει ανταγωνισμού, να λειτουργεί μη αποτελεσματικά. Η υποχρέωση κοστοστρεφών τιμών που προέκυψαν μέσω της μεθοδολογίας ΠΚΚ αντιμετωπίζει θεωρητικά το πρόβλημα των υψηλών κερδών, αλλά δεν αντιμετωπίζει επαρκώς το ζήτημα της μη αποτελεσματικής λειτουργίας.

Η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να παρέχει κοστοστρεφείς τιμές για τις υπηρεσίες εκκίνησης, τερματισμού, διαβίβασης, τις συναφείς ευκολίες, καθώς και τις λειτουργίες επιλογής/ προεπιλογής φορέα, βάσει της μεθοδολογίας Μέσου Μακροπρόθεσμου Επαυξητικού Κόστους με βάση το Τρέχον Κόστος των παγίων (ΜΜΕΚ/ΤΚ /LRAIC/CC). Η μεθοδολογία ΜΜΕΚ αποτελεί μια ευρέως χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία κοστολόγησης που υπολογίζει το αποτελεσματικό κόστος που προκύπτει από την παραγωγή της καθορισμένης επαύξησης μακροπρόθεσμα και επί τη βάσει της υπόθεσης ότι ορισμένη παραγωγή έχει ήδη επέλθει. Ο παράγοντας ‘μακροπρόθεσμα’ αναφέρεται στο χρονικό ορίζοντα στον οποίο όλα τα κόστη (συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαιουχικών δαπανών) είναι μεταβλητά.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η εν λόγω μεθοδολογία πληρεί τους στόχους του Άρθρου 5 της Οδηγίας για την Πρόσβαση. Παρόλο δύναται να συνιστά επαχθέστερη υποχρέωση από την υποχρέωση κοστοστρέφειας με βάσει μεθοδολογίας ΠΚΚ, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι συνιστά υποχρέωση αναλογική, κατάλληλη και αναγκαία για την επίτευξη των στόχων της ΕΕΤΤ δηλαδή για την προαγωγή της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού και για την μεγιστοποίηση του οφέλους του τελικού καταναλωτή. Επιπροσθέτως, δεν επιβάλει κάποιο δυσανάλογο βάρος σε σχέση με τους σκοπούς στην επίτευξη των οποίων στοχεύει, ιδίως δεδομένου ότι ο ΟΤΕ υπόκειται ήδη στην υποχρέωση να εξάγει κοστοστρεφείς τιμές για τις υπηρεσίες διασύνδεσης μέσω μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ . Οι προτεινόμενες από τον ΟΤΕ τιμές θα τελούν υπό την έγκριση της ΕΕΤΤ.

Η ΕΕΤΤ προτίθεται συνεπώς να διατηρήσει την υποχρέωση του ΟΤΕ να παρέχει συγκεκριμένες τιμές για τις βασικές υπηρεσίες διασύνδεσης (εκκίνηση, τερματισμό, διαβίβαση) καθώς και για ορισμένες συναφείς ευκολίες (πόρτες διασύνδεσης, τέλη σηματοδοσίας) και για λειτουργίες επιλογής/προεπιλογής φορέα βάσει της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ, οι οποίες (τιμές)

θα εξάγονται από ένα μοντέλο "top-down" [73] . Αναφορικά με τις λοιπές συναφείς ευκολίες όπως τη συνεγκατάσταση, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι τιμές πρέπει να βασίζονται σε ένα bottom-up μοντέλο του ΟΤΕ. Παράλληλα η ΕΕΤΤ προτείνει να χρησιμοποιήσει το δικό της μοντέλο bottom-up (εισάγοντας σε αυτό κριτήρια όπως αποτελεσματικότητα, ζητήματα οικονομιών κλίμακος που επιδρούν στα κόστη κλπ)[74] προκειμένου να ελέγχει τα αποτελέσματα του top-down μοντέλου του ΟΤΕ. Τα αποτελέσματα του bottom-up μοντέλου της ΕΕΤΤ θα διασταυρώνονται και με αποτελέσματα από βέλτιστες διεθνείς πρακτικές. Κατόπιν τούτων, η ΕΕΤΤ δύναται να προβεί σε ανάλογη τροποποίηση των αποτελεσμάτων του μοντέλου top-down.

Για τις περιπτώσεις όπου ο ΟΤΕ δεν παρέχει στην ΕΕΤΤ ακριβή στοιχεία τιμολόγησης από τα μοντέλα top-down ή/και bottom-up εντός της προβλεπόμενης χρονικής περιόδου (δηλ. ένα μήνα μετά την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων από τη γενική συνέλευση) η ΕΕΤΤ θα δύναται να ανατρέχει άμεσα στο δικό της μοντέλο bottom-up, χρησιμοποιώντας τιμές για τις παραμέτρους των μοντέλων οι οποίες βασίζονται σε στοιχεία που παρέχει ο ΟΤΕ ή στοιχεία της αγοράς.

Οι καταστάσεις του λογιστικού διαχωρισμού και το κοστολογικό σύστημα του παρόχου με ΣΙΑ θα ελέγχονται ετησίως από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές που ορίζονται από την ΕΕΤΤ. Μετά τον έλεγχο δημοσιεύεται δήλωση συμμόρφωσης από την ΕΕΤΤ, με την επιφύλαξη της Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας περί εμπορικού απορρήτου.

Μεταβατική περίοδος

Εωσότου ο ΟΤΕ προβεί σε όλες τις απαιτούμενες, σύμφωνα με τον παρόν κείμενο, τροποποιήσεις όσον αφορά τον καθορισμό και τις τιμές των χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων ο ΟΤΕ υποχρεούται να παρέχει τα υφιστάμενα προϊόντα

---

[73] Το οποίο αναπτύχθηκε από τον ΟΤΕ (και χρησιμοποιεί στοιχεία του ΟΤΕ), όπως αυτό ισχύει κατόπιν των βελτιωτικών επεμβάσεων που επιβάλλει η ΕΕΤΤ κατόπιν του ετήσιου κοστολογικού ελέγχου συμμόρφωσης. Σημειώνεται ότι ο ΟΤΕ μέχρι σήμερα παρέχει τα αιτούμενα στοιχεία εκπρόθεσμα.

[74] Προκειμένου να υπολογισθεί το κόστος της αποτελεσματικής παροχής υπηρεσιών, η ΕΕΤΤ δύναται να χρησιμοποιήσει μεθόδους κοστολόγησης πέραν αυτών που έχουν αναπτυχθεί από τον ΟΤΕ.

διασύνδεσης με τους ισχύοντες όρους πρόσβασης, διαφάνειας, αμεροληψίας και κοστοστρέφειας. Σε κάθε περίπτωση ο ΟΤΕ υποχρεούται να υλοποιήσει τα χονδρικά προϊόντα διασύνδεσης (εκκίνησης , τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων), έτσι όπως επιβάλλονται με το παρόν κείμενο, το αργότερο 6 μήνες μετά την υιοθέτηση της σχετικής Απόφασης από την ΕΕΤΤ.

2.7.7.2. Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις για τους Εναλλακτικούς Παρόχους

Οι επιμέρους αγορές (για κάθε εναλλακτικό πάροχο) για τις χονδρικές υπηρεσίες διασύνδεσης τερματισμού για κλήσεις προς τελικούς χρήστες

Η ΕΕΤΤ διαπίστωσε ότι υπάρχουν επιμέρους αγορές (ξεχωριστές αγορές ανά δίκτυο) για τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες για κάθε εναλλακτικό πάροχο που αναφέρεται στο Παράρτημα Α και διαπίστωσε ότι κάθε πάροχος έχει ΣΙΑ στη σχετική αγορά.

Οι υφιστάμενες χρεώσεις των εναλλακτικών παρόχων για τον τερματισμό κλήσεων δεν υποδεικνύουν ότι οι τιμές του ΟΤΕ για τον τερματισμό κλήσεων ασκούν ανταγωνιστική πίεση στις τιμές τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων δεδομένου ότι είναι σημαντικά υψηλότερες από τις αντίστοιχες του ΟΤΕ. Επιπλέον, οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν φαίνεται να ασκούν ο ένας στον άλλο κάποια σημαντική ανταγωνιστική πίεση κατά τη διαμόρφωση των τελών τερματισμού τους.

Η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν επί του παρόντος υψηλότερα τέλη τερματισμού σε σχέση με τον ΟΤΕ. Αυτό δύναται να εξηγηθεί, επί παραδείγματι, από την έλλειψη οικονομιών κλίμακας ή/και σκοπού από πλευράς εναλλακτικών παρόχων. Οι εναλλακτικοί πάροχοι δύνανται επίσης να κατέχουν μικρότερη αγοραστική δύναμη αναφορικά με τον εξοπλισμό και ως εκ τούτου να πληρώνουν υψηλότερες τιμές για εξοπλισμό. Επιπλέον, είναι πιθανόν να μην έχουν φτάσει ακόμη στο σημείο να λειτουργούν αποδοτικά. Η ΕΕΤΤ σημειώνει ωστόσο ότι τα δυναμικά οφέλη της ανάπτυξης του ανταγωνισμού δύνανται να είναι σημαντικά ακόμα και για λιγότερο αποτελεσματικούς εναλλακτικούς παρόχους. Συνοπτικά, τα

υψηλότερα περιθώρια τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι σε σχέση με τον ΟΤΕ δύνανται να εξηγηθούν από το γεγονός ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι:

-Έχουν υψηλότερα κόστη ανά πελάτη σε σχέση με τον ΟΤΕ, και

-Ασκούν σε κάποιο βαθμό την αγοραστική τους δύναμη θέτοντας τέλη τερματισμού που υπερβαίνουν τα κόστη τους.

Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι οι πιθανές ρυθμιστικές υποχρεώσεις που πρέπει να εξετασθούν είναι οι εξής:

1. Η υποχρέωση παροχής χονδρικού τερματισμού κλήσεων σε άλλους παρόχους δημόσιων δικτύων;
2. Η υποχρέωση διαφάνειας;
3. Η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης, και
4. Η υποχρέωση ελέγχου τιμών.

Η ΕΕΤΤ είναι επίσης της άποψης ότι η τυχόν επιβολή της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού στους εναλλακτικούς παρόχους θα τους προκαλούσε δυσανάλογο κόστος.

Προτού προβεί σε εκτίμηση των ρυθμιστικών υποχρεώσεων για τις ως άνω αγορές, η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι οι μεμονωμένες αγορές για τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες δεν συνιστούν ‘νέες’ υπηρεσίες. [75]αφορούν ωστόσο νέες επενδύσεις και ως εκ τούτου, με βάση την αρχή της αναλογικότητας απαιτείται μια ελαφριά ρυθμιστική παρέμβαση η οποία θα είναι αναλογική της συνολικής ανταγωνιστικής επίδρασης των πρακτικών στην ευρύτερη αγορά.

---

[75] Υπό την έννοια που περιγράφεται στο σημείο 27 της Οδηγίας Πλαίσιο, το οποίο αναφέρει ότι "οι αναδυόμενες αγορές, στις οποίες ο πρωτοπόρος της αγοράς είναι πιθανόν να έχει *de facto ένα σημαντικό μερίδιο αγοράς (...) δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε μη αναλογικές υποχρεώσεις". Αυτό διευκρινίζεται περαιτέρω στην 2002/C 165/03: "Οι ΕΡΑ πρέπει να διασφαλίζουν ότι μπορούν να δικαιολογούν την οποιασδήποτε μορφής πρώιμη ex-ante παρέμβαση σε μια αναδυόμενη αγορά, ειδικά ενόψει του γεγονότος ότι δύνανται να επέμβουν σε μεταγενέστερο στάδιο στα πλαίσια της περιοδικής επανεξέτασης των αγορών ". "Κατευθυντήριες Γραμμές'* (2002/C 165/03), παράγραφος 32.

Οι ρυθμιστικές υποχρεώσεις που προτείνεται να επιβληθούν από την ΕΕΤΤ στους παρόχους που αναφέρονται στο Παράρτημα Α αναλύονται ως εξής:.

Υποχρέωση παροχής χονδρικού τερματισμού στους λοιπούς παρόχους δημόσιων τηλεφωνικών δικτύων

Ενώ σε γενικές γραμμές είναι προς το συμφέρον των μικρότερων δικτύων να παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων στα μεγάλα δίκτυα, η ΕΕΤΤ προτείνει όπως η εν λόγω υποχρέωση καταστεί και τυπική, απαιτώντας από τους εναλλακτικούς παρόχους δημόσιων τηλεφωνικών δικτύων να παρέχουν τερματισμό κλήσεων συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων πληροφορικής και υποστήριξη πληροφορικής σε άλλους παρόχους δημόσιων τηλεφωνικών δικτύων (συμπεριλαμβανομένου του ΟΤΕ και των παρόχων κινητής τηλεφωνίας).

Υποχρέωση διαφάνειας

Η υποχρέωση διαφάνειας επιβάλλει την παροχή πληροφοριών οι οποίες δύνανται να χρησιμοποιηθούν για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας άλλων υποχρεώσεων που δύνανται να επιβληθούν στον πάροχο με ΣΙΑ. Πράγματι, η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι η υποχρέωση διαφάνειας απαιτείται προκειμένου να καταστούν αποτελεσματικές και οι υποχρεώσεις της μη διακριτικής μεταχείρισης και του ελέγχου τιμών.

Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι θα πρέπει να υποβάλλουν άμεσα στην ΕΕΤΤ κάθε πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών πληροφοριών αναφορικά με τη διασύνδεση, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της, και σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα και το επίπεδο λεπτομέρειας που αναφέρονται στο σχετικό αίτημα της ΕΕΤΤ.

Επιπλέον, οι προτεινόμενες χρεώσεις για τη διασύνδεση πρέπει να δημοσιεύονται και να κοινοποιούνται σε κάθε διασυνδεδεμένο πάροχο καθώς και στην ΕΕΤΤ τουλάχιστον ένα (1) μήνα νωρίτερα από την εφαρμογή τους εκτός και εάν άλλως ορίζεται σε σχετική απόφαση της ΕΕΤΤ.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί επίσης ότι οι καταναλωτές δεν είναι γενικά ενημερωμένοι για τις χρεώσεις των κλήσεων τους όταν καλούν συνδρομητές άλλων δικτύων ή σχετικά με ποιες ομάδες αριθμών σχετίζονται με αυτές τις χρεώσεις. Η ΕΕΤΤ προτείνει όπως οι εναλλακτικοί

πάροχοι οι οποίοι αναφέρονται στο Παράρτημα Α δημοσιεύουν στο δικτυακό τους τόπο τις χονδρικές χρεώσεις τερματισμού τους.

Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης

Υπάρχουν δύο μορφές τις οποίες μπορεί να λάβει εν προκειμένω η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης:

(1) μη διακριτική μεταχείριση μεταξύ κλήσεων που τερματίζουν στο δίκτυο ενός παρόχου με βάση το αν οι εν λόγω κλήσεις εκκινούν από το δίκτυο του εν λόγω παρόχου ή από το δίκτυο άλλων παρόχων και

(2) μη διακριτική μεταχείριση μεταξύ άλλων δικτύων που παρέχουν στο δίκτυο ενός παρόχου κλήσεις προς τερματισμό.

Ειδικά η επιβολή υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης όσον αφορά το εφαρμοζόμενο τέλος τερματισμού εφαρμοζόμενη στα πλαίσια της περίπτωσης (1) θα σήμαινε ότι ο κάθε εναλλακτικός πάροχος θα έπρεπε να χρεώνει τέλος τερματισμού σε άλλους παρόχους το οποίο δεν είναι υψηλότερο από το τέλος τερματισμού που ο εν λόγω εναλλακτικός έμμεσα χρεώνει τον εαυτό του για την ίδια υπηρεσία. Προκειμένου να διασφαλίσει την συμμόρφωση με την ως άνω υποχρέωση, η ΕΕΤΤ θα έπρεπε να γνωρίζει το οικονομικό κόστος του τερματισμού για κάθε εναλλακτικό πάροχο (για την περίπτωση που το ΄ίδιο κόστος’ είναι το κατάλληλο σημείο μέτρησης. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να επιτευχθεί δια της αναφοράς στα λογιστικά στοιχεία του κάθε παρόχου στο βαθμό που τα εν λόγω στοιχεία πληρούν κάποιες προδιαγραφές που απαιτούνται για τους ρυθμιστικούς λογαριασμούς.(η εν λόγω πρακτική συνιστά πιθανότατα σημαντική επιβάρυνση στις παραδοσιακές πρακτικές λογιστικής που εφαρμόζουν πολλές επιχειρήσεις.

Η άποψη της ΕΕΤΤ είναι ότι μια τέτοια υποχρέωση δεν θα ήταν εύλογη όσον αφορά τους εναλλακτικούς παρόχους δεδομένου ότι: (i) το σχετικό μέγεθος των εναλλακτικών παρόχων στην αγορά είναι περιορισμένο και οι συνέπειες στον ανταγωνισμό που πηγάζουν από αυτή την υποχρέωση δεν είναι σημαντικές (ii) οι εν λόγω μεμονωμένες αγορές είναι το αποτέλεσμα σχετικά νέων επενδύσεων, οι οποίες αναπτύχθηκαν χωρίς να υπόκεινται σε ρύθμιση και οι οποίες δεν αντιπροσωπεύουν επεκτάσεις ενός υπάρχοντος δικτύου ή αναβαθμίσεις και

αντικαταστάσεις ενός υπάρχοντος δικτύου, και σε αυτές τις περιπτώσεις δεν ενδείκνυται η ρύθμισή τους και (iii) η επιβάρυνση που θα προκληθεί από την εισαγωγή μιας μεθοδολογίας κοστολόγησης η οποία είναι αναγκαία προκειμένου να καταστεί η εν λόγω ρυθμιστική υποχρέωση αποτελεσματική, δεν δικαιολογείται ούτε από το μέγεθος του συγκεκριμένου προβλήματος ανταγωνισμού το οποίο εντοπίσθηκε, ούτε από τον αντίκτυπό του στους καταναλωτές, ούτε από την πιθανή χρονική περίοδο στην οποία το πρόβλημα ενδέχεται να συνεχίσει να υφίσταται. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ προτείνει να μην επιβάλει στους εναλλακτικούς παρόχους υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης της περίπτωσης (1) αναφορικά με τα χονδρικά τέλη τερματισμού τους για κλήσεις σε τελικούς χρήστες.[76]

Για την περίπτωση μη διακριτικής μεταχείρισης ειδικά όσον αφορά το εφαρμοζόμενο τέλος τερματισμού στα πλαίσια της περίπτωσης (2), η ΕΕΤΤ προτείνει όπως κάθε εναλλακτικός πάροχος υποχρεούται να χρεώνει το ίδιο τέλος τερματισμού σε όλους τους παρόχους που συνάπτουν συμφωνίες διασύνδεσης για τερματισμό κλήσεων στο δίκτυό του. Η παραπάνω υποχρέωση δεν εμποδίζει τους εναλλακτικούς παρόχους να παρέχουν εκπτώσεις (πχ όγκου) αναφορικά με την παροχή χονδρικών υπηρεσιών τερματισμού υπό όρους αμεροληψίας και διαφάνειας. Κάτι τέτοιο συνιστά ένα μικρότερο επίπεδο ρυθμιστικής παρέμβασης, ιδίως σε σχέση με τη περίπτωση (1) και είναι σχετικά εύκολο να ελέγχεται ως προς την εφαρμογή. Βασικό στόχο έχει να εμποδίζει τον πάροχο με ΣΙΑ να διακρίνει μεταξύ των ανταγωνιστών του. Η ΕΕΤΤ πιστεύει συνεπώς ότι στα πλαίσια των υφιστάμενων συνθηκών, η επιβολή της ως άνω ρυθμιστικής υποχρέωσης είναι αναλογική.

Η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης η οποία προτείνεται από την ΕΕΤΤ να επιβληθεί στους εναλλακτικούς παρόχους καλύπτει συνολικά τους όρους και τις διαδικασίες παροχής της υπηρεσίας τερματισμού κλήσεων στο δίκτυό τους. Ειδικότερα οι εναλλακτικοί πάροχοι υποχρεούνται να εφαρμόζουν όμοιους όρους σε όμοιες περιπτώσεις σε όλες τις επιχειρήσεις στις οποίες παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού και οφείλουν να παρέχουν στις εν λόγω επιχειρήσεις υπηρεσίες και πληροφορίες υπό τους ίδιους όρους και με την ίδια ποιότητα. Η

---

[76] Ενώ δεν θα επιβάλλεται στους εναλλακτικούς παρόχους για τους λόγους που αναλύθηκαν ανωτέρω, η ΕΕΤΤ πρότεινε όπως η ως άνω υποχρέωση επιβληθεί στον ΟΤΕ.

όποια εξαίρεση από την ως άνω αρχή πρέπει να βασίζεται σε αδιάσειστες αποδείξεις (δηλ ο εν λόγω πάροχος φέρει το βάρος της απόδειξης προκειμένου να θεμελιώσει ότι οποιαδήποτε διαφορετική μεταχείριση βασίζεται σε αντικειμενικούς παράγοντες). Επιπλέον οι πληροφορίες που αποκτώνται από ένα εναλλακτικό πάροχο συνεπεία της παροχής υπηρεσιών τερματισμού σε άλλον πάροχο, δεν θα χρησιμοποιούνται από τον εν λόγω εναλλακτικό κατά οποιονδήποτε τρόπο και θα παρέχεται προς το σκοπό αυτό έγγραφη ρητή δέσμευση.

Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης

Η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι οι ρυθμιστικές παρεμβάσεις της πρέπει να διαμορφώνονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην επιβάλλονται ασκόπως επιβαρυντικές υποχρεώσεις ή να προκαλούνται στιγμιαία κέρδη στους παίκτες της αγοράς. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι τα τέλη τερματισμού τα οποία χρεώνονται από εναλλακτικούς παρόχους είναι πιθανόν να έχουν αποτελέσει μια σημαντική παράμετρο των επενδυτικών αποφάσεων και του επιχειρηματικού σχεδιασμού των εναλλακτικών παρόχων. Ενόψει επίσης της άποψης της ΕΕΤΤ ότι οι εν λόγω αγορές για τον τερματισμό κλήσεων αποτελούν 'greenfield' επενδύσεις, η ΕΕΤΤ προτείνει να εισάγει υποχρεώσεις σχετικά με τις τιμές κατά τρόπο που είναι αναλογικός και που δεν ανακαλεί τα επενδυτικά κίνητρα των εναλλακτικών παρόχων. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ προτείνει να εισάγει ρύθμιση σύμφωνα με την οποία, αρχής γενόμενης την 01-01-2007, θα εισάγεται ανώτατη τιμή τερματισμού για τους εναλλακτικούς παρόχους (τιμή οροφής) η οποία θα μειώνεται αναλογικά κάθε περίοδο με στόχο την 01-01-2009 η τιμή οροφής (τιμή στόχου) να ισούται με το μεσοσταθμικό τέλος απλού τερματισμού (single termination) για το 2005, όπως αυτό προέκυψε από τον κοστολογικό έλεγχο του ΟΤΕ για το έτος 2005 σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην υπ. αριθ. 381/1/3-4-2006[77] Απόφαση της ΕΕΤΤ. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω η τιμή στόχου ισούται με 0,00823€/λεπτό.

Συγκεκριμένα προτείνεται η οριοθέτηση μία τιμής οροφής για τα τέλη τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων για κάθε μία από τις δύο περιόδους μείωσης τιμών[78]. Σε κάθε περίοδο

---

[77] ΦΕΚ 681/ 31.5.2006

[78] Η θέσπιση τιμής οροφής δεν αποκλείει τη δυνατότητα των εναλλακτικών να εφαρμόζουν διαφορετικά τέλη τερματισμού ανά ζώνη, αρκεί η μεσοσταθμική τιμή να μην υπερβαίνει την τιμή οροφής

ένας εναλλακτικός πάροχος δεν μπορεί να έχει υψηλότερη τιμή από την τιμή οροφής για την συγκεκριμένη περίοδο. Για κάθε νέα περίοδο, η οποία θα αρχίζει την πρώτη Ιανουαρίου κάθε έτους, θα ορίζεται από την ΕΕΤΤ νέα τιμή οροφής με στόχο την 01-01-2009 η τιμή οροφής να ισούται με την τιμή στόχου. Με βάση στοιχεία που έχει στην διάθεσή της η ΕΕΤΤ, ο σταθμισμένος μέσος όρος των τελών τερματισμού των παρόχων είναι 0,0137€/λεπτό. Οι υπολογισμοί έγιναν με βάση τα τέλη τερματισμού ανά δίκτυο όπως ίσχυαν το 2005 και με συντελεστές βαρύτητας τα δεδομένα του έτους 2005 σχετικά με τον συνολικό όγκο κίνησης κλήσεων που τερματίζει στα επιμέρους δίκτυα των παρόχων. Στις περιπτώσεις όπου κάποιος πάροχος έχει ορίσει περισσότερες από μία τιμές τελών τερματισμού (δηλαδή τα τέλη τερματισμού στο δίκτυό του διαφοροποιούνται ανάλογα με το δίκτυο που προέρχεται η κλήση), έχει ληφθεί υπόψη η μικρότερη από τις διαφορετικές τιμές τερματισμού για εθνικές κλήσεις.

Η μεταβολή της τιμής οροφής θα γίνεται ως ακολούθως:

- Από 1-01-2007 όλοι οι εναλλακτικοί πάροχοι θα έχουν τέλος τερματισμού κλήσεων στο δίκτυό τους το οποίο δεν θα υπερβαίνει τον σταθμισμένο μέσο όρο που αναφέρθηκε ανωτέρω (0,0137 €/λεπτό).
- Την 1/1/2008 η τιμή οροφής θα μειωθεί κατά το ένα δεύτερο της διαφοράς μεταξύ της τιμής οροφής για το 2007 και της τιμής στόχου.
- Την 1/1/2009 κάθε πάροχος θα μειώσει το τέλος τερματισμού του έτσι ώστε να είναι ίσο ή μικρότερο από την τιμή στόχου.

Στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζεται το προτεινόμενο glide path.

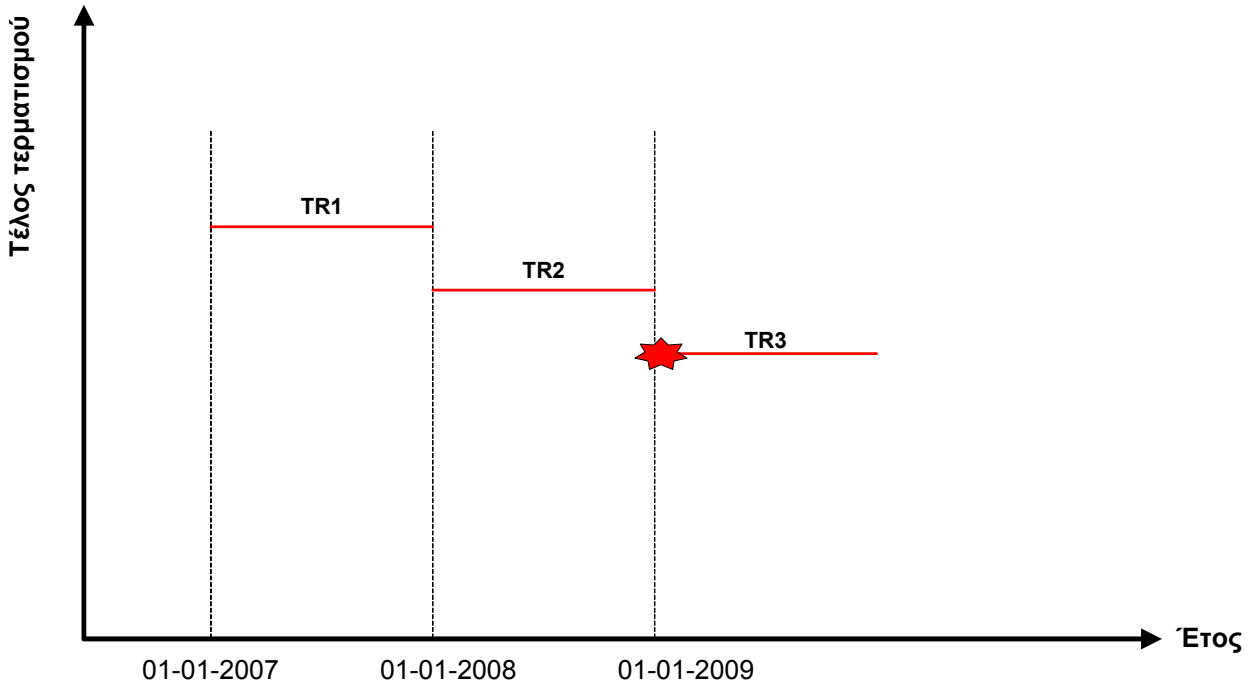

Όπου: TR1= σταθμισμένος Μ.Ο. τέλους τερματισμού εναλλακτικών παρόχων (όπως υπολογίζεται με βάση τα στοιχεία που έχει η ΕΕΤΤ στη διάθεση της)
TR3= η τιμή στόχου για το έτος 2009
TR1, TR2 = οι τιμές οροφής για τα τέλη τερματισμού για τα έτη 2007, και 2008 αντίστοιχα

Στην περίπτωση όπου κατά την διάρκεια του glide path τα αντίστοιχα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ αυξηθούν πάνω από την τιμή στόχου (είτε ο απλός τερματισμός είτε το άθροισμα του τοπικού τερματισμού και της απλή διαβίβασης όταν ο ΟΤΕ υλοποιήσει τα προϊόντα που περιγράφονται στο παρόν κείμενο) τότε η τιμή στόχου θα αναπροσαρμοστεί. Στην περίπτωση όπου κατά την διάρκεια του glide path τα αντίστοιχα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ αυξηθούν πάνω από την τιμή οροφής της προηγούμενης περιόδου τότε η τιμή οροφής της επόμενης περιόδου θα ισούται με τα αντίστοιχα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ .Σε κάθε περίπτωση η τιμή στόχου και η τιμή οροφής θα αναπροσαρμόζονται σε ετήσια βάση από την ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη και τον πληθωρισμό. Κατά την εφαρμογή της μεθοδολογίας του glide path η ΕΕΤΤ λαμβάνει υπόψη τα επιμέρους συστήματα χρέωσης που εφαρμόζει ο κάθε πάροχος, συμπεριλαμβανόμενης τυχόν εφαρμογής ελάχιστων χρεώσεων. Οι πάροχοι που εφαρμόζουν ελάχιστη χρέωση ή διαφοροποιημένα τέλη τερματισμού ανά ζώνη υποχρεούνται να υποβάλουν

στην ΕΕΤΤ πλήρη στοιχεία κίνησης και εσόδων για τον αποτελεσματικό έλεγχο από την ΕΕΤΤ της εφαρμογής της επιβληθείσας τιμής οροφής.

Περίληψη Προτεινόμενων Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι κυριότερες από τις υποχρεώσεις, τις οποίες η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθούν στους παρόχους με σημαντική ισχύ στις υπό εξέταση αγορές προκειμένου να αντιμετωπίσει την έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού:

Πίνακας ρυθμιστικών υποχρεώσεων				
Προτεινόμενη Υποχρέωση	Εθνική αγορά υπηρεσιών χονδρικής εκκίνησης κλήσεων	Αγορά χονδρικού τερματισμού κλήσεων στους συνδρομητές του ΟΤΕ	Εθνική αγορά χονδρικών υπηρεσιών διαβίβασης κλήσεων	Επιμέρους αγορές (για κάθε εναλλακτικό πάροχο) για τις χονδρικές υπηρεσίες διασύνδεσης τερματισμού για κλήσεις προς τελικούς χρήστες,
Υποχρέωση πρόσβασης	✓	✓	✓	✓
Μη διακριτική μεταχείριση	✓	✓	✓	✓
Διαφάνεια	✓	✓	✓	✓
Λογιστικός Διαχωρισμός	✓	✓	✓	
Υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης	LRIC top down με βάση το τρέχον κόστος που θα διασταυρώνεται με LRIC bottom up μοντέλο της ΕΕΤΤ	LRIC top down με βάση το τρέχον κόστος που θα εξακριβώνεται με LRIC bottom up μοντέλο της ΕΕΤΤ	LRIC top down με βάση το τρέχον κόστος που θα εξακριβώνεται με LRIC bottom up μοντέλο της ΕΕΤΤ	Ανώτατη τιμή τερματισμού η οποία θα μειώνεται κάθε περίοδο με στόχο την 01-01-2009 η τιμή οροφής να ισούται με το μεσοσταθμικό τέλος απλού τερματισμού (single termination)

				του ΟΤΕ για το έτος 2005 (όπως αυτό προέκυψε από τον κοστολογικό έλεγχο του ΟΤΕ για το έτος 2005)

2.8. Παράρτημα Α – Λίστα Παρόχων με ΣΙΑ στις σχετικές αγορές χονδρικού τερματισμού κλήσεων.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι όλοι οι πάροχοι της λίστας κατωτέρω, οι οποίοι παρέχουν χονδρικές υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε άλλους παρόχους που απαιτούνται για την λιανική παροχή κλήσεων σε δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο, καθορίζονται ως πάροχοι με ΣΙΑ στην εν λόγω χονδρική αγορά.

- VIVODI TELECOMMUNICATIONS A.E
- FORTHNET AE
- COSMOLINE
- ALTEC TELECOMS AE
- TELLAS
- TELEPASSPORT (HELLAS) S.A.
- VOICENET
- HELLAS ON LINE
- ΑΛΓΟΝΕΤ ΑΕ
- LANNET AE
- TELEDOME
- NET ONE AE
- Q-Telecom

Για τους αδειοδοτημένους παρόχους που αναφέρονται πιο πάνω, επιπρόσθετα των στοιχείων που αναφέρθηκαν στην ανάλυση της χονδρικής αγοράς τερματισμού κλήσεων, ισχύουν αθροιστικά και τα ακόλουθα κριτήρια:

- παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε άλλους παρόχους με συγκεκριμένα τέλη
- τους έχουν εκχωρηθεί, πρωτογενώς ή δευτερογενώς, αριθμοί ή ομάδες αριθμών, τους οποίους με την σειρά τους εκχωρούν σε τελικούς χρήστες σε σταθερή θέση
- έχουν συνάψει τουλάχιστον μία σύμβαση διασύνδεσης

Η ΕΕΤΤ, κατά την διάρκεια ισχύος της παρούσης ανάλυσης, θα παρακολουθεί τα τέλη τερματισμού και των παρόχων για τους οποίους δεν ισχύουν όλα τα ανωτέρω κριτήρια. Σε περίπτωση δε που τα εν λόγω τέλη τερματισμού γίνουν υπερβολικά ή άδικα η ΕΕΤΤ θα ασκήσει τις αρμοδιότητές της βάσει του Δικαίου του Ανταγωνισμού.

Εναλλακτικά, η ΕΕΤΤ διατηρεί το δικαίωμα να επεκτείνει την ανωτέρω λίστα σε περίπτωση όπου ξεχωριστή διαδικασία ανάλυσης της συγκεκριμένης αγοράς αποδείξει ότι μία τέτοια ενέργεια απαιτείται.

2.9. Παράρτημα Β – Ελάχιστο Περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς του ΟΤΕ (RIO)

Τα κάτωθι στοιχεία αποτελούν το ελάχιστο περιεχόμενο που απαιτείται να περιλαμβάνει η Προσφορά Αναφοράς του ΟΤΕ.

(Α.) Απαιτούμενες προϋποθέσεις για την παροχή πρόσβασης σε υπηρεσίες διασύνδεσης

1. Στοιχεία δικτύου στα οποία παρέχεται πρόσβαση:
2. Πληροφορίες σχετικά με τις τοποθεσίες φυσικής πρόσβασης,[79] συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με σημεία διασύνδεσης;
3. Ποιότητα υπηρεσίας;
4. Τεχνικές προϋποθέσεις ;
5. Διαδικασίες αναφορικά με παραγγελίες, μετάβαση και παροχή υπηρεσιών;
6. Προβλέψεις χωρητικότητας και μελλοντικός σχεδιασμός δικτύου

(Β.) Λίστα των σχετικών υπηρεσιών του ΟΤΕ:

1. τερματισμός κλήσεων
2. εκκίνηση κλήσεων που θα παρέχεται από παρόχους επιλογής/ προεπιλογής φορέα (αστικές, υπεραστικές και διεθνείς κλήσεις, κλήσεις από σταθερό προς κινητό, κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών)
3. εκκίνηση κλήσεων που θα παρέχεται σε παρόχους υπηρεσιών (πχ Internet)
4. διαβίβαση δεσμοποιημένη με χονδρική εκκίνηση ή χονδρικό τερματισμό κλήσεων αδεσμοποίητη διαβίβαση σε άλλα δίκτυα

(Γ.) Λίστα υπηρεσιών διασύνδεσης δικτύου:

---

[79] Η διαθεσιμότητα αυτών των πληροφοριών δύναται να περιορίζεται μόνο στα ενδιαφερόμενα μέρη, προκειμένου να αποφευχθούν πιθανά προβλήματα δημόσιας ασφάλειας.

1. Συνδέσεις Μεταφοράς διασύνδεσης
2. Διαδρομές διασύνδεσης
3. Συνδέσεις τελικών χρηστών

(Δ.) Υπηρεσίες Συνεγκατάστασης

1. Πληροφορίες αναφορικά με τις σχετικές τοποθεσίες του κοινοποιημένου οργανισμού.
2. Επιλογές συνεγκατάστασης στις τοποθεσίες που προσδιορίζονται στα πλαίσια του σημείου 1 (συμπεριλαμβανομένης της φυσικής συνεγκατάστασης και όπου κατάλληλο της απομακρυσμένης και εικονικής συνεγκατάστασης).
3. Χαρακτηριστικά εξοπλισμού: περιορισμοί, εάν υπάρχουν, αναφορικά με τον εξοπλισμό που δύναται να συνεγκατασταθεί.
4. Ζητήματα ασφαλείας: μέτρα που έχουν υιοθετήσει οι κοινοποιημένοι οργανισμοί προκειμένου να διασφαλίσουν ασφάλεια στις τοποθεσίες τους.
5. Όροι πρόσβασης για το προσωπικό των παρόχων ανταγωνιστών.
6. Προδιαγραφές ασφαλείας.
7. Κανόνες σχετικά με την κατανομή του χώρου για τις περιπτώσεις εκείνες όπου ο χώρος συνεγκατάστασης είναι περιορισμένος.
8. Όροι για τους επωφελούμενους οργανισμούς να επιθεωρούν τις τοποθεσίες όπου είναι διαθέσιμη η φυσική συνεγκατάσταση, ή τις τοποθεσίες όπου η συνεγκατάσταση δεν έχει γίνει δεκτή για λόγους έλλειψης χωρητικότητας.

(Ε.) Πληροφοριακά συστήματα

Όροι αναφορικά με την πρόσβαση στα υποστηρικτικά λειτουργικά συστήματα του κοινοποιημένου οργανισμού, στα πληροφοριακά συστήματα ή στις βάσεις δεδομένων για τα αιτήματα προ-παραγγελιών, παραγγελιών, παροχών, συντήρησης και επιδιόρθωσης και τιμολόγησης.

(ΣΤ.) Όροι παροχής

1. Πρωταρχικοί χρόνοι για απάντηση σε αιτήματα παροχής υπηρεσιών και ευκολιών; συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών, επίλυση βλαβών, διαδικασίες επιστροφής στο κατάλληλο επίπεδο υπηρεσιών και παράμετροι ποιότητας υπηρεσιών.
2. Συνήθεις συμβατικοί όροι, συμπεριλαμβανομένης, όπου κρίνεται σκόπιμο, της προβλεπόμενης αποζημίωσης για τις περιπτώσεις όπου υπάρχει αδυναμία συμμόρφωσης με τους πρωταρχικούς χρόνους.
3. Τιμές ή τιμολογιακές φόρμουλες για κάθε στοιχείο, λειτουργία και ευκολία που αναφέρεται ανωτέρω.

3. ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟΝ ΟΡΙΣΜΟ ΤΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ

3.1.ΕΙΣΑΓΩΓΗ

3.1.1. Στόχοι βάσει του νέου Κανονιστικού Πλαισίου Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών

Το Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο θέτει ως στόχους πολιτικής που διέπουν την δράση της ΕΕΤΤ κατά την άσκηση των καθηκόντων της στον τομέα παροχής δικτύων ή/ και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών:

(i) την προώθηση του ανταγωνισμού
(ii) τη συμβολή στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και
(iii) την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρούσα ανάλυση συνάδει με τους ανωτέρω στόχους, καθώς η ΕΕΤΤ επιδιώκει να προωθήσει τον ανταγωνισμό διασφαλίζοντας το μέγιστο όφελος για τους τελικούς χρήστες σε επίπεδο τιμής, επιλογών και ποιότητας.

3.1.2. Κανονιστικό Πλαίσιο

Σύμφωνα με το νέο κανονιστικό πλαίσιο για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και δικτύων80, η ΕΕΤΤ καλείται να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των

80 Το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, το οποίο αποτελείται από την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ("η *Οδηγία Πλαίσιο*"), Ε.Ε. 2002 L 108/33, και τέσσερις άλλες Οδηγίες (συλλογικά αναφέρονται ως οι "*Ειδικές Οδηγίες*"), που είναι οι εξής: Οδηγία 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την Αδειοδότηση των δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ("η *Οδηγία για την Αδειοδότηση*"), ΕΕ 2002 L 108/21, Οδηγία 2002/19/ΕΚ του

ηλεκτρονικών επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως να ορίσει τις σχετικές γεωγραφικές αγορές στην Ελληνική επικράτεια, ακολουθώντας τη διαδικασία ορισμού αγορών όπως αυτή τίθεται στην *Οδηγία Πλαίσιο*.[81] Επιπλέον, η ΕΕΤΤ καλείται να διεξάγει ανάλυση των σχετικών αγορών προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον υφίσταται ή όχι σε αυτές αποτελεσματικός ανταγωνισμός.[82] Εφόσον διαπιστώσει ότι η σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική (δηλαδή εφόσον μια ή περισσότερες επιχειρήσεις διαθέτουν σημαντική ισχύ στην εν λόγω αγορά ('ΣΙΑ'), η ΕΕΤΤ οφείλει σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο να καθορίσει τις επιχειρήσεις με ΣΙΑ στην αγορά αυτή και να επιβάλει σε αυτές τις κατά περίπτωση ενδεδειγμένες ειδικές ρυθμιστικές υποχρεώσεις.[83] Στην περίπτωση όπου διαπιστώνει ότι η σχετική αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική, με βάση την Οδηγία Πλαίσιο η ΕΕΤΤ δεν επιβάλει νέες ρυθμιστικές υποχρεώσεις σε κάποια επιχείρηση στην αγορά αυτή, ενώ σε περίπτωση που έχει επιβάλει στο παρελθόν ρυθμιστικές υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις στη σχετική αυτή αγορά, αίρει αυτές.[84]

Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, η διαδικασία ανάλυσης της αγοράς σύμφωνα με το Άρθρο 16 πρέπει να ακολουθεί χρονικά τον ορισμό της σχετικής αγοράς, ο οποίος λαμβάνει

Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους ("η *Οδηγία για την Πρόσβαση* "), ΕΕ 2002 L 108/7, Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ("η *Οδηγία για την Καθολική Υπηρεσία* "), ΕΕ 2002 L 108/51, και η Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ("*η Οδηγία για την Ιδιωτική Ζωή και τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες* "), ΕΕ 2002 L 201/37. Τέσσερις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τέθηκαν σε ισχύ στις 24 Απριλίου του 2002. Το τελευταίο τμήμα του Ευρωπαϊκού Κανονιστικού πακέτου για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, η Οδηγία για την Προστασία της Ιδιωτικής Ζωής στις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες, ετέθη σε ισχύ την 31η Ιουλίου 2002.

81 Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15.

[82] Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16.

83 Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16(4).

84 Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16(3).

χώρα το συντομότερο δυνατό μετά την υιοθέτηση, ή τη μεταγενέστερη αναθεώρηση της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Σχετικές Αγορές.[85] Κατά τον ορισμό των σχετικών αγορών και τη διεξαγωγή της ανάλυσης του ανταγωνισμού επί αυτών, η ΕΕΤΤ καλείται να λάβει υπόψη στο μέγιστο δυνατό βαθμό τη Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές καθώς και τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.[86]

3.1.3. Δημόσια Διαβούλευση

Όλες οι παρατηρήσεις επί της Διαβούλευσης αυτής είναι ευπρόσδεκτες. Ωστόσο, θα διευκόλυνε το έργο της ΕΕΤΤ που συνίσταται στην ανάλυση των απαντήσεων, εάν οι παρατηρήσεις υποβάλλονται με παραπομπή στον αριθμό της σχετικής ερώτησης του παρόντος εγγράφου. Η διάρκεια της διαβούλευσης ορίζεται από τις 18/3/2005 έως και τις 3/5/2005. Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις και ερωτήσεις τους γραπτώς και επώνυμα, στην διεύθυνση της ΕΕΤΤ (Λεωφ. Κηφισίας 60, 151 25 – Μαρούσι, Αθήνα) καθώς και ηλεκτρονικά (σε επεξεργάσιμη μορφή) στην διεύθυνση market.analysis@eett.gr, μέχρι και τις 3/5/2005.

Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι πολλά από τα ζητήματα που τίθενται στο παρόν έγγραφο πιθανόν να απαιτούν από κάποιους την παροχή εμπιστευτικών πληροφοριών προς υποστήριξη των παρατηρήσεών τους. Τα μέρη που θα απαντήσουν θα πρέπει να προσδιορίζουν σαφώς το τμήμα των απαντήσεων που είναι εμπιστευτικό, και εάν είναι εφικτό, να το παρέχουν σε χωριστό παράρτημα της απάντησής τους. Η ΕΕΤΤ θα διαχειριστεί τις πληροφορίες αυτές ως αυστηρά εμπιστευτικές.

85 Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15.

86 Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ανάλυση της Αγοράς και την Εκτίμηση Σημαντικής Ισχύος, ΕΕ 2002 C 165/3,

3.1.4. Διαδικασία ΕΕΤΤ

Για τις ανάγκες της διαδικασίας ορισμού και ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ χρησιμοποίησε στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων χρηστών και παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Η ΕΕΤΤ διεξάγει τις αναλύσεις αγορών βάσει του Νόμου 2867/2000 'Οργάνωση και Λειτουργία των Τηλεπικοινωνιών και άλλες διατάξεις' ('Ο Νόμος'). Ο ως άνω Νόμος παρέχει στην ΕΕΤΤ ευρείες εξουσίες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων, τόσο για σκοπούς εκ των προτέρων (ex ante) τηλεπικοινωνιακής ρύθμισης όσο και για σκοπούς ex post εφαρμογής των κανόνων του ανταγωνισμού. Το Άρθρο 3(15) του Νόμου ορίζει ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να τηρεί αρχείο που περιέχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία που αποτυπώνουν την τρέχουσα εικόνα της Ελληνικής τηλεπικοινωνιακής αγοράς. Εν συνεχεία, παρέχει στην ΕΕΤΤ εξουσίες και αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων που είναι αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων του Νόμου 703/1977, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας ελέγχου λογαριασμών και άλλων εγγράφων τηλεπικοινωνιακών παρόχων καθώς και ελέγχου εγκαταστάσεων. Το Άρθρο 3(19) του Νόμου υποχρεώνει όλους τους παρόχους τηλεπικοινωνιών και τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στο χώρο να υποβάλλουν στην ΕΕΤΤ κάθε πληροφορία που κρίνεται απαραίτητη για την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας. Το Άρθρο 3(14) του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ πλήρεις αρμοδιότητες για τον έλεγχο της συμπεριφοράς των τηλεπικοινωνιακών παρόχων στην Ελληνική αγορά, τόσο στα πλαίσια της ειδικής τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας όσο και στα πλαίσια της νομοθεσίας περί ανταγωνισμού.

3.1.5. Διάρθρωση του Εγγράφου της Διαβούλευσης

Η Ενότητα 3 του εγγράφου της διαβούλευσης ορίζει το πλαίσιο της μεθοδολογίας του ορισμού σχετικών αγορών από την ΕΕΤΤ, το πεδίο του ελέγχου και παρέχει λεπτομέρειες σχετικά με τα κρίσιμα στοιχεία της διάρθρωσης των σχετικών αγορών.

Η Ενότητα 4 του παρόντος εγγράφου διαβούλευσης παρουσιάζει τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με τον ορισμό της αγοράς εκκίνησης για τις υπηρεσίες

διασύνδεσης. Η Ενότητα αυτή αποτελείται από τον έλεγχο της διαδικασίας ορισμού αγοράς και του πεδίου της, καθώς και από την αξιολόγηση της πλευράς της προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής.

Η Ενότητα 5 του παρόντος εγγράφου διαβούλευσης παρουσιάζει τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με τον ορισμό των αγορών τερματισμού για υπηρεσίες διασύνδεσης. Η ενότητα αυτή αποτελείται από τον έλεγχο της διαδικασίας ορισμού αγοράς και του πεδίου της, καθώς και από την αξιολόγηση της πλευράς της ζήτησης και της προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής.

Η Ενότητα 6 του παρόντος εγγράφου διαβούλευσης παρουσιάζει τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με τον ορισμό της αγοράς διαβίβασης για υπηρεσίες διασύνδεσης. Η ενότητα αυτή αποτελείται από τον έλεγχο της διαδικασίας ορισμού αγοράς και του πεδίου της, καθώς και από την αξιολόγηση της πλευράς της ζήτησης και της προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής.

Η Ενότητα 7 παρουσιάζει τις ερωτήσεις της διαβούλευσης της ΕΕΤΤ σχετικά με τους ορισμούς αγορών που προτείνονται στις ενότητες 4 έως 6.

Το γλωσσάριο τεχνικών όρων που χρησιμοποιούνται στο παρόν έγγραφο διαβούλευσης περιλαμβάνεται στο Παράρτημα 1.

3.2.Ορισμοί Σχετικών Αγορών

3.2.1. Πλαίσιο

Η ΕΕΤΤ καλείται να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως να ορίσει τις σχετικές γεωγραφικές αγορές στην Ελληνική επικράτεια, ακολουθώντας τη διαδικασία ορισμού αγορών όπως αυτή τίθεται στην Οδηγία Πλαίσιο. Η υποχρέωση αυτή αφορά τόσο τις σχετικές αγορές που προσδιορίζονται στη Σύσταση όσο και τυχόν πρόσθετες σχετικές αγορές που δύναται να ορίσει η ΕΕΤΤ. Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, η ΕΕΤΤ διεξάγει τον ορισμό

αγορών σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου του ανταγωνισμού λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τη Σύσταση, καθώς και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.87

Η ΕΕΤΤ εξετάζει τις κατάλληλες χονδρικές αγορές διασύνδεσης που σχετίζονται με την παροχή λιανικών μεταγόμενων υπηρεσιών, και συγκεκριμένα την εκκίνηση κλήσεων, τη διαβίβαση κλήσεων και τον τερματισμό κλήσεων. Η διαδικασία ορισμού αγορών στοχεύει στο να προσδιορίσει με συστηματικό τρόπο τις ανταγωνιστικές πιέσεις που υφίστανται οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, έτσι ώστε να καταστεί εφικτή η αποτελεσματική ανάλυση της αγοράς. Μια σχετική αγορά προϊόντων αποτελείται από το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που είναι επαρκώς εναλλάξιμα ή υποκατάστατα, όχι μόνο από την άποψη των αντικειμενικών χαρακτηριστικών τους, της τιμής ή της επιδιωκόμενης χρήσης τους, αλλά και τις συνθήκες ανταγωνισμού ή/ και τη διάρθρωση της προσφοράς και της ζήτησης στην εν λόγω αγορά.88

Στα πλαίσια της παρούσας εξέτασης, η ΕΕΤΤ εξετάζει τη δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης, σε επίπεδο χονδρικής και λιανικής και τη δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής.

Η δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης παρέχει ένα τρόπο μέτρησης του βαθμού στον οποίο οι καταναλωτές είναι έτοιμοι να υποκαταστήσουν την εν λόγω υπηρεσία με άλλες υπηρεσίες. Κατά την αξιολόγηση της δυνατότητας υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης, η ΕΕΤΤ χρησιμοποίησε διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με την κίνηση των τιμών σε δυνάμει ανταγωνιστικές υπηρεσίες και σχετικές τιμολογιακές πληροφορίες. Επίσης εξέτασε εάν σημαντικά κόστη μεταστροφής κωλύουν τη δυνατότητα των πελατών να υποκαταστήσουν μια υπηρεσία συνεπεία μιας μικρής αλλά ουσιώδους μη-παροδικής αύξησης τιμών.

---

87 *Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο* 15.

88 *Βλ.*, παραδείγματος χάριν, Υπόθεση *Michelin v. Commission* [1983] ECR 3461, Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον ορισμό σχετικών αγορών για τους σκοπούς του Κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού ("Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών "), ΕΕ 1997 C 372/3, και τις *Κατευθυντήριες Γραμμές*.

Η δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς προσδιορίζει εάν πάροχοι πέραν αυτών που παρέχουν την υπηρεσία θα μεταστρέφονταν (βραχυπρόθεσμα) στην προσφορά υποκατάστατων υπηρεσιών χωρίς να επιβαρυνθούν με σημαντικά πρόσθετα κόστη. Όταν το συνολικό κόστος μεταστροφής/ αλλαγής της παραγωγής είναι σχετικά αμελητέο, η εναλλακτική υπηρεσία δύναται να ενταχθεί στον ορισμό της σχετικής αγοράς. Το γεγονός ότι ένας φορέας κατέχει τα απαραίτητα στοιχεία για να παρέχει μια συγκεκριμένη υπηρεσία είναι αδιάφορο, εάν θα απαιτούνταν σημαντική πρόσθετη επένδυση για να εισέλθει κερδοφόρα στην αγορά για παροχή της υπηρεσίας.

Ο ορισμός της σχετικής αγοράς προσδιορίζει τους περιορισμούς στην πρακτική καθορισμού τιμών των παρόχων που προκύπτουν από τη δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης και προσφοράς. Για το σκοπό ορισμού της σχετικής αγοράς, η ΕΕΤΤ λαμβάνει υπόψη μια σειρά μεθοδολογιών κατά την αξιολόγηση της υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης και προσφοράς, συμπεριλαμβανομένου του τεστ SSNIP όπου είναι πρακτικά δυνατό να εφαρμοστεί.89 Με βάση το εν λόγω τεστ, μια συγκεκριμένη υπηρεσία ή ένα σύνολο υπηρεσιών συνιστά χωριστή σχετική αγορά εάν ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος μπορούσε να επιβάλει μια μικρή αλλά ουσιώδη (έως και 10%), μη προσωρινή αύξηση τιμής πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο, χωρίς να μειωθούν οι πωλήσεις, με συνέπεια η αύξηση της τιμής να μην αποβεί κερδοφόρος90. Ο ορισμός της αγοράς εξετάζει την πιθανή ανταγωνιστική ανταπόκριση μιας ομάδας πελατών (όχι οριακών), δηλαδή όχι απαραιτήτως της πλειοψηφίας των πελατών.91

Επιπλέον των αγορών που ορίζονται, η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι είναι σχεδόν πάντοτε απαραίτητο να παρέχονται βοηθητικές ή τεχνικές υπηρεσίες και/ ή ευκολίες μαζί με τις υπηρεσίες που εμπίπτουν στη σχετική αγορά υπηρεσιών. Παραδείγματος χάριν, οι εναλλακτικοί χρειάζονται πρόσβαση στη συνεγκατάσταση (συμπεριλαμβανομένης της

89 Βλέπε την Ανακοίνωση της Επιτροπής για τον Ορισμό Αγορών και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

90 Βλέπε την Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών και τις Κατευθυντήριες Γραμμές

91 Βλέπε, παραδείγματος χάρη, Υπόθεση, *Hoffman-La Roche & Co. A. G. v. Commission* [1979] ECR 461 and *Ahmed Saeed Flugreisen v. Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Weltbewerbs* [1989] ECR 803.

παροχής φυσικού χώρου και τεχνικών ευκολιών) και σε άλλες βοηθητικές υπηρεσίες προκειμένου να παρέχουν λιανικές υπηρεσίες αποτελεσματικά. Οι εν λόγω σχετικές ευκολίες περιλαμβάνουν καλωδιακές συνδέσεις, σχετικά πληροφοριακά συστήματα, τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή κρίσιμες τεχνολογίες. Η ΕΕΤΤ δεν έχει συμπεριλάβει αυτές τις τεχνικές ή βοηθητικές υπηρεσίες στον ορισμό των υπο εξέταση σχετικών αγορών. Ωστόσο, θα επιβάλει υποχρεώσεις παροχής των εν λόγω υπηρεσιών ή ευκολιών όπου είναι απαραίτητες για να διασφαλισθεί ότι οι υποχρεώσεις που σχετίζονται με τις σχετικές αγορές υπηρεσιών είναι αποτελεσματικές.92

Μια σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι σχετικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και προμήθεια προϊόντων ή/ και υπηρεσιών, στην οποία οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και διακριτές από γειτονικές περιοχές, όπου οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι ουσιαστικά διαφορετικές.

3.2.2. Πεδίο Έρευνας

Οι αγορές που εξετάζονται στην παρούσα έρευνα είναι οι υπηρεσίες χονδρικής που παρέχονται μέσω σταθερών δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, οι οποίες αποτελούν αναγκαίο στοιχείο για φορείς που επιδιώκουν να παρέχουν λιανικές υπηρεσίες σταθερών δημόσιων επικοινωνιών.

Η Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ορίζει ότι οι ΕΡΑ θα πρέπει να αναλύσουν τις αγορές χονδρικής για:

- Εκκίνηση κλήσεων στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς κλήσεων), όπου η εκκίνηση οριοθετείται με τρόπο που να συνάδει με τα καθορισμένα όρια των αγορών για

92 Βλέπε επιπλέον, σχετικά με το ζήτημα αυτό, την Αιτιολογική Έκθεση της Σύστασης της Επιτροπής για τις Σχετικές Αγορές Προϊόντων και Υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για κοινό κανονιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών 2003/311/ΕΚ, σελ. 13.

διαβίβαση κλήσεων και τερματισμό κλήσεων στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση,

- Τερματισμό κλήσεων σε χωριστά δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση (συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς κλήσεων), όπου ο τερματισμός οριοθετείται με τρόπο που να συνάδει με τα καθορισμένα όρια των αγορών για εκκίνηση κλήσεων και διαβίβαση κλήσεων στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση, και
- Υπηρεσίες διαβίβασης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο, όπου οι υπηρεσίες αυτές οριοθετούνται με τρόπο που να συνάδει με τα καθορισμένα όρια των αγορών για εκκίνηση κλήσεων και τερματισμό κλήσεων στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση.

Η Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές ορίζει τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων ως πρόσβαση ή διασύνδεση η οποία μπορεί να παρέχεται με τη μορφή λεπτών ή χωρητικότητας. Η εκκίνηση κλήσεων δύναται να παρέχεται μαζί με υπηρεσίες μετάδοσης ή/ και μεταφοράς κλήσεων. Η Επιτροπή θεωρεί ότι η σχετική αγορά καταλαμβάνει υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων που αποτελούν προαπαιτούμενα στοιχεία για την παροχή τηλεφωνικών κλήσεων, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών dial-up πρόσβασης στο Διαδίκτυο.

Η Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές ορίζει ότι ο τερματισμός κλήσεων απαιτείται προκειμένου να τερματίζονται οι κλήσεις. Στην Ελλάδα, οι πάροχοι δύνανται να διασυνδεθούν σε σχετικά υψηλά επίπεδα του δικτύου. Όπου συμβαίνει αυτό, οι συμφωνίες για τον τερματισμό κλήσεων δύνανται να περιλαμβάνουν μεταφορά κλήσεων, καθώς και τοπικό τερματισμό. Ωστόσο, καθώς οι πάροχοι που έρχονται αντιμέτωποι με αύξηση τιμής για διπλό τερματισμό (double-tandem termination) θα μπορούσαν να προμηθεύονται τοπικό τερματισμό χωριστά από τη μεταφορά κλήσεων, η Επιτροπή έχει υιοθετήσει την άποψη ότι είναι λογικό να εστιάζει στον τοπικό τερματισμό ως τη σχετική αγορά τερματισμού κλήσεων.

Η Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές θεωρεί ότι η ανάλυση δυνατότητας υποκατάστασης της προσφοράς και της ζήτησης για τον τερματισμό κλήσεων υποδεικνύει ότι οι σχετικές αγορές είναι για τερματισμό σε χωριστά δίκτυα.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε την καταλληλότητα των τριών αυτών ορισμών αγορών και την κατάλληλη οριοθέτηση μεταξύ των σχετικών αγορών για την Ελλάδα.

3.2.3. Η διάρθρωση της αγοράς

3.2.3.1. Οι παίκτες της αγοράς

Ο ΟΤΕ λειτουργεί ως ένα πλήρες δίκτυο παροχής τηλεφωνικών υπηρεσιών σε εθνικό επίπεδο. Το δίκτυό του περιλαμβάνει περίπου 205 κέντρα που μπορούν να παρέχουν τη λειτουργία της τοπικής μεταγωγής. Επομένως, προκειμένου να διαθέτουν τοπική διασύνδεση σε εθνικό επίπεδο, οι εναλλακτικοί πάροχοι πρέπει να διασυνδεθούν στα 205 τοπικά κέντρα του ΟΤΕ. Το πρώτο εξάμηνο του 2004, 11 εναλλακτικοί διασυνδέθηκαν με τον ΟΤΕ σε ένα ή περισσότερα τοπικά κέντρα. Κανένας εναλλακτικός δεν είχε τοπική διασύνδεση σε εθνικό επίπεδο.

Προκειμένου να επιτύχουν απλή διασύνδεση (single tandem interconnection) σε εθνικό επίπεδο, οι εναλλακτικοί θα πρέπει να διασυνδεθούν στις 11 περιοχές όπως αυτές περιγράφονται στο σχετικό Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης του ΟΤΕ. Στις 30 Ιουνίου του 2004, υπήρχαν 17 πάροχοι (συμπεριλαμβανομένων των παρόχων δικτύων κινητής) οι οποίοι ήταν διασυνδεδεμένοι σε ένα ή περισσότερα κέντρα του ΟΤΕ.

Ειδικότερα, οι 17 πάροχοι διασυνδέονταν ως εξής:

Αριθμός διασυνδεδεμένων περιοχών	Αριθμός διασυνδεδεμένων παρόχων[93]
11	5
10	1

93 Ο αριθμός αυτός περιλαμβάνει τους παρόχους δικτύων κινητής.

9	3
6	1
5	3
2	3
1	1

3.2.3.2. Ροή κίνησης και πληρωμών

Προκειμένου να γίνει κατανοητή η σχέση μεταξύ των διαφόρων υπηρεσιών διασύνδεσης, και ο τρόπος με τον οποίο ζητήματα όπως η ροή λιανικών πληρωμών επηρεάζουν το επίπεδο χονδρικής, η ΕΕΤΤ ετοίμασε ορισμένα διαγράμματα τα οποία απεικονίζουν τα εμπλεκόμενα μέρη, τη ροή της κίνησης και τη διάρθρωση των πληρωμών.

Ειδικότερα, το Σχήμα 1, κατωτέρω, απεικονίζει τη ροή κίνησης και πληρωμών για απευθείας συνδεδεμένες κλήσεις από τελικό χρήστη σε τελικό χρήστη. Ο πάροχος από τον οποίο εκκινεί η κλήση (ο οποίος επίσης παρέχει τις υπηρεσίες λιανικής στον καλών τελικό χρήστη) εισπράττει τις χρεώσεις λιανικής από τον καλούντα τελικό χρήστη, παρακρατεί το μερίδιό του επί του συνολικού εσόδου (προκειμένου να καλύψει το κόστος του συμπεριλαμβανομένου του κόστους τιμολόγησης, των επισφαλειών, του ελέγχου πιστοληπτικής ικανότητας, της σύνδεσης και της μεταφοράς) και καταβάλει το υπόλοιπο είτε στον πάροχο τερματισμού είτε στον πάροχο τερματισμού και στον πάροχο διαβίβασης, για τερματισμό και διαβίβαση.

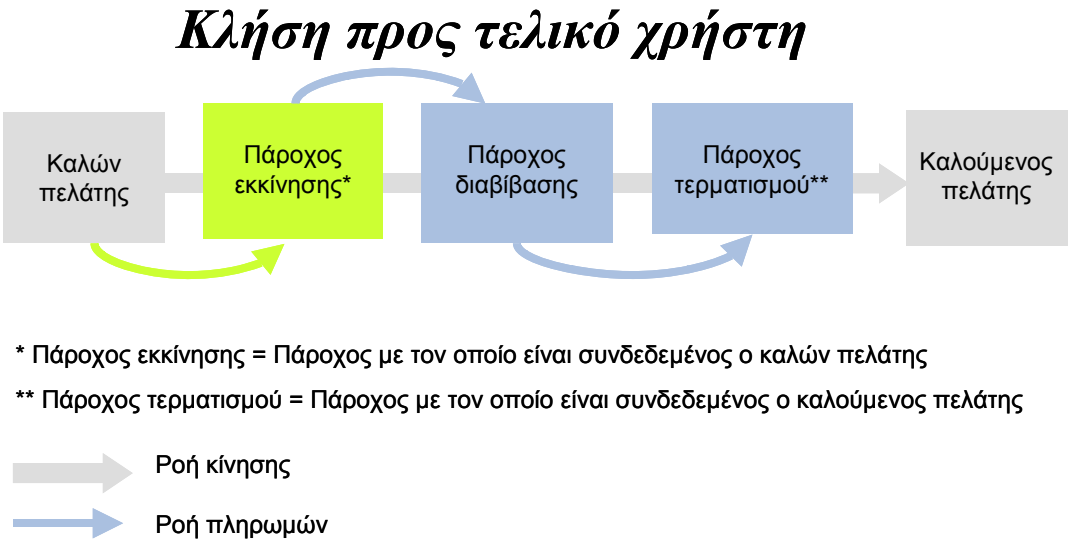

Σχήμα 1

Το Σχήμα 2, κατωτέρω, προσδιορίζει τη διάρθρωση για μια κλήση που γίνεται από τελικό χρήστη σε τελικό χρήστη που γίνεται με τη χρήση προεπιλογής φορέα (CPS) ή επιλογής φορέα (CS). Στην περίπτωση αυτή, ο πάροχος προεπιλογής/ επιλογής εισπράττει τη λιανική χρέωση από τον καλώντα, παρακρατεί το μερίδιό του από το λιανικό σύνολο (το οποίο αντανακλά το κόστος τιμολόγησης, επισφαλειών, πιστοληπτικού ελέγχου, συλλογής και μεταφοράς) και προβαίνει στις απαραίτητες πληρωμές προς τους παρόχους εκκίνησης, διαβίβασης και τερματισμού.

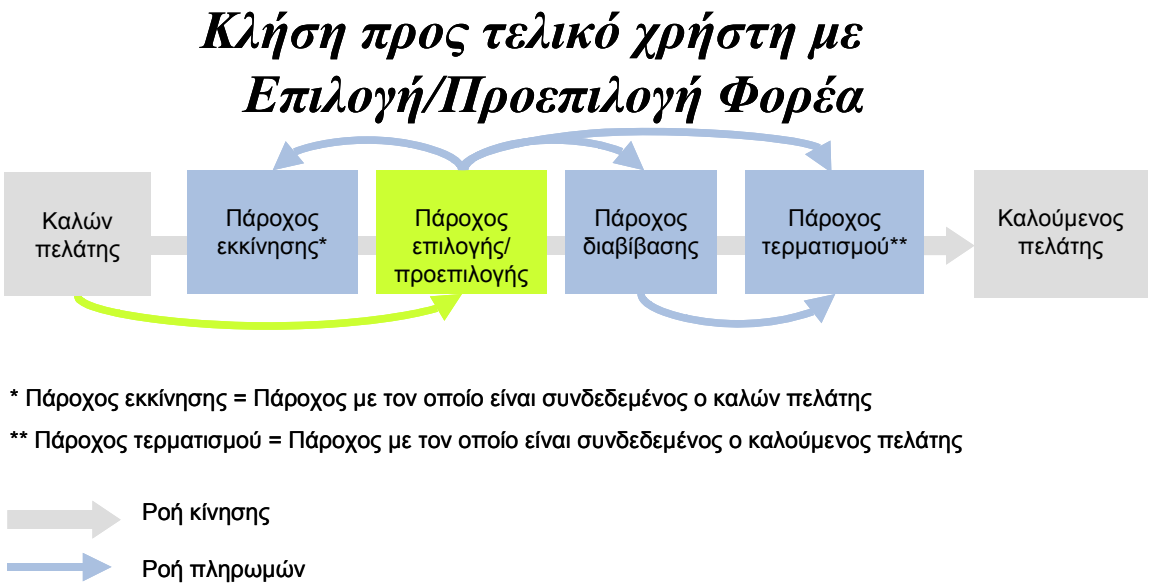

Σχήμα 2

Το Σχήμα 3, κατωτέρω, προσδιορίζει τη διάρθρωση μιας κλήσης προς παρόχους υπηρεσιών (όπου πληρώνει το καλούμενο μέρος). Για τις κλήσεις αυτές, ο πάροχος τερματισμού εισπράττει τις λιανικές χρεώσεις από τον πάροχο υπηρεσιών και προβαίνει σε πληρωμές προς τον πάροχο εκκίνησης, τον πάροχο που χρησιμοποιείται με προεπιλογή/ επιλογή φορέα (CPS/CS) και, όπου απαιτείται, προς τον πάροχο διαβίβασης (παρακρατώντας το τέλος τερματισμού).

Ατελής κλήση προς πάροχο υπηρεσιών (Freephone)

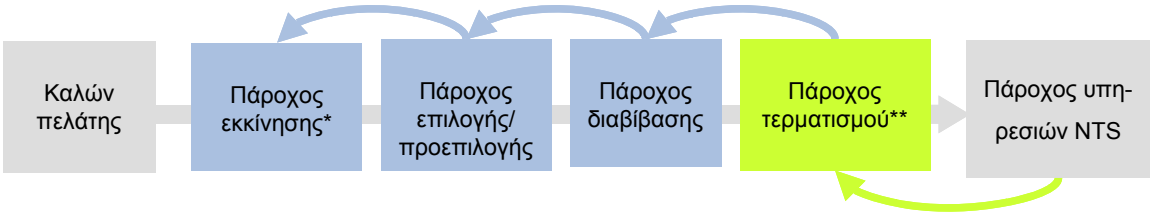

* Πάροχος εκκίνησης = Πάροχος με τον οποίο είναι συνδεδεμένος ο καλών πελάτης

** Πάροχος τερματισμού = Πάροχος με τον οποίο είναι συνδεδεμένος ο καλούμενος πελάτης

Ροή κίνησης

Ροή πληρωμών

Σχήμα 3

Το Σχήμα 4, κατωτέρω, απεικονίζει τη διάρθρωση κλήσεων προς παρόχους υπηρεσιών όπου είτε πληρώνει ο καλών είτε η χρέωση κατανέμεται μεταξύ του καλούντος και του καλούμενου. Τόσο ο πάροχος εκκίνησης (ή ο CPS/ CS πάροχος) όσο και ο πάροχος τερματισμού συλλέγουν λιανικές χρεώσεις (ο πρώτος από τον καλώντα πελάτη και ο δεύτερος από τον καλούμενο πάροχο υπηρεσιών). Μετά την παρακράτηση των κατάλληλων μεριδίων των εσόδων, πληρώνουν τα κατάλληλα ποσά διακανονισμού στον πάροχο διαβίβασης και, σε ορισμένες περιπτώσεις, ο ένας εκ των δύο πληρώνει τον άλλον.

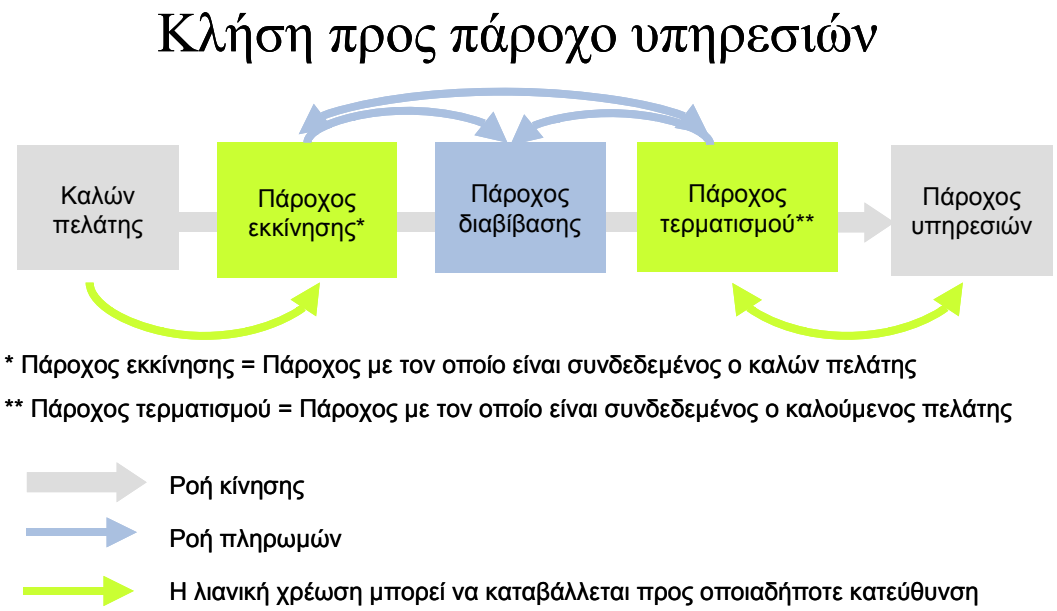

Σχήμα 4

3.2.4. Οριοθέτηση μεταξύ εκκίνησης κλήσεων, τερματισμού και διαβίβασης

Ως πρωταρχικό ζήτημα, η ΕΕΤΤ εξέτασε την κατάλληλη οριοθέτηση ανάμεσα στα διαφορετικά είδη υπηρεσιών διασύνδεσης.

Η Επιτροπή φαίνεται να θεωρεί ότι η εκκίνηση κλήσεων είναι μια κυρίως τοπική υπηρεσία, καθώς δεν θεωρεί ότι η υπηρεσία περιλαμβάνει τη μεταγωγή. Αντιθέτως, κατά το χαρακτηρισμό του τερματισμού, η Επιτροπή σημειώνει ότι, ως αποτέλεσμα της δυνατότητας διασύνδεσης σε σχετικά υψηλά επίπεδα του δικτύου, ο τερματισμός κλήσεων δύναται στην

πράξη να περιλαμβάνει την μεταφορά κλήσεων καθώς και τον τοπικό τερματισμό. Τέλος, η διαβίβαση ορίζεται κατά κανόνα, ως η υπηρεσία ανάμεσα στην εκκίνηση και τον τερματισμό.94

Η Επιτροπή ορίζει ως διαβίβαση κάθε μεταφορά ανάμεσα σε κέντρα tandem. Η υιοθέτηση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή του πεδίου του τοπικού βρόχου για την εκκίνηση κλήσεων σε συνδυασμό με την έννοια της διαβίβασης ως 'tandem-to-tandem', ουσιαστικά απαιτεί από τις ΕΡΑ να ορίσουν την αγορά εντός της οποίας εμπίπτει η παροχή σύνδεσης ανάμεσα σε τοπικά κέντρα και κέντρα tandem, εν όψει της ανταγωνιστικής δυναμικής στην παροχή των υπηρεσιών αυτών σε κάθε κράτος. Επιπλέον, η Επιτροπή υιοθετεί μια προσέγγιση η οποία αντιμετωπίζει τα όρια ανάμεσα στην εκκίνηση κλήσεων και τις υπηρεσίες διαβίβασης (και, πιθανόν, ανάμεσα στον τερματισμό κλήσεων και τις υπηρεσίες διαβίβασης) ως μια λειτουργία δικτυακής τοπολογίας. Ως αποτέλεσμα, τα όρια θα πρέπει να τεθούν με τρόπο που να αντανακλά τις εθνικές συνθήκες.

Η ΕΕΤΤ προτείνει να τεθούν τα όρια των σχετικών αγορών για «εκκίνηση» και «τερματισμό» στο σημείο στο οποίο βρίσκεται η λειτουργία του τοπικού κόμβου, με τον τρόπο με τον οποίο ο ΟΤΕ ορίζει επί του παρόντος τη μεταφορά της τοπικής συλλογής (local call origination) και του τοπικού τερματισμού (local call termination).95

Συνεπώς, οι υπηρεσίες συλλογής περιλαμβάνουν τη μεταφορά από τον τοπικό βρόχο του τελικού χρήστη, συμπεριλαμβανομένου του συγκεντρωτή (concentrator) (τοπικού ή απομακρυσμένου (Τοπική Μονάδα Συνδρομητή «Local Subscriber Unit» ή Απομακρυσμένης Μονάδας Συνδρομητή «Remote Subscriber Unit» στα διαγράμματα που ακολουθούν)), της γραμμής του συνδρομητή (εξαιρουμένης όμως της γραμμής κάρτας του συνδρομητή στο σύνολό της), μέσω του αρχικού σταδίου μεταγωγής (primary switching stage).96 Παραδείγματος χάριν,

---

94 Αιτιολογική Έκθεση της Σύστασης της Επιτροπής για τις Σχετικές Αγορές Προϊόντων και Υπηρεσιών στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών που επιδέχονται εκ των προτέρων ρύθμιση σύμφωνα με την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για κοινό κανονιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών 2003/311/EC, σελ. 18 και 19.

95 [Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης ΟΤΕ

96 Το Line Unit είναι ο συσσωρευτής του κόμβου που δύναται να είναι είτε τοπικός ή απομακρυσμένος από το βασικό στοιχείο μεταγωγής. Η Subscriber Line Card είναι ένα PCB (Printed Circuit Board) το οποίο

στην περίπτωση μιας κλήσης ίδιου κέντρου (δηλαδή μιας κλήσης που συλλέγεται και τερματίζει στο ίδιο κέντρο), η μεταφορά τοπικής κλήσης εκκινεί την κλήση από τον τοπικό βρόχο στο μεσαίο σημείο του κέντρου και ο τοπικός τερματισμός κλήσης ολοκληρώνει την κλήση από αυτό το μεσαίο σημείο έως τον τοπικό βρόχο (που εξυπηρετείται από το ίδιο κέντρο). Όταν μια τοπική κλήση δεν είναι κλήση ίδιου κέντρου, η εκκίνηση και ο τερματισμός πραγματοποιούνται σε διαφορετικά τοπικά κέντρα. Η δίοδος μετάδοσης ανάμεσα στα κέντρα αυτά κατανέμεται ανάμεσα στις υπηρεσίες εκκίνησης και τερματισμού.

Η διαβίβαση περιλαμβάνει όλα τα άλλα στοιχεία της δρομολόγησης κλήσης, συμπεριλαμβανομένου τουλάχιστον ενός κέντρου tandem. Περιλαμβάνει τα στοιχεία tandem και double tandem των κλήσεων. Τα κέντρα διαβίβασης μπορούν να είναι μέρος του δικτύου του παρόχου εκκίνησης, του παρόχου τερματισμού ή ενός τρίτου παρόχου.

Τα πολυλειτουργικά κέντρα μπορούν να συλλέγουν ή να τερματίζουν κάποιες κλήσεις και να διαβιβάζουν άλλες. Ενώ η πλειοψηφία των κέντρων tandem είναι ειδικά σχεδιασμένα για να μεταφέρουν κλήσεις μεταξύ άλλων κέντρων (δηλαδή λειτουργούν μαζί με κύρια κέντρα), τα πολυλειτουργικά κέντρα έχουν τη δυνατότητα να εκτελούν και τις δύο λειτουργίες. Λειτουργούν ως κέντρα tandem όταν συνδέουν δύο κόμβους κατά μήκος του τμήματος μεταγωγής και ως κύρια/ τοπικά κέντρα όταν συνδέουν το σημείο σύνδεσης ενός τελικού χρήστη με ένα σημείο σύνδεσης ενός κέντρου, ή με ένα άλλο σημείο σύνδεσης ενός τελικού χρήστη.

Τα στοιχεία των υπηρεσιών που περιγράφονται ανωτέρω μπορούν να απεικονιστούν ως εξής:

δημιουργεί τη διεπαφή ανάμεσα στον τοπικό βρόχο και το δίκτυο πρόσβασης. Η Subscriber Line Card είναι απαραίτητη για την κατάλληλη λειτουργία του βρόχου είναι αφιερωμένη σε μια συγκεκριμένη γραμμή και δεν είναι δυνατό να μοιραστεί. Η ΕΕΤΤ κατηγοριοποιεί τα στοιχεία αυτά ως εντασσόμενα πλήρως στον δεσμοποιημένο τοπικό βρόχο που παρέχει ο ΟΤΕ στο τμήμα λιανικής του.

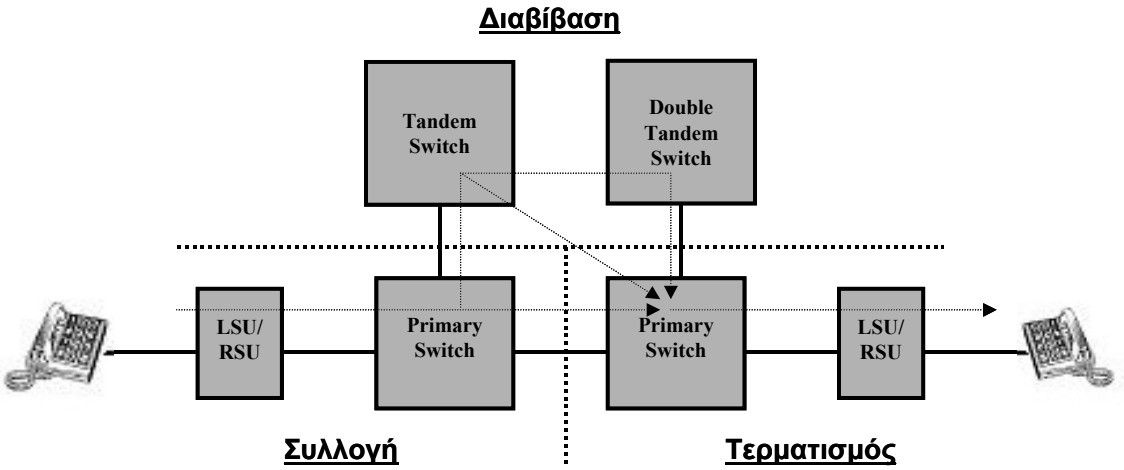

Σχήμα 5

Με βάση τα όρια αυτά, η ΕΕΤΤ έχει εξετάσει τους κατάλληλους ορισμούς αγορών για υπηρεσίες εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων.

3.3. Σχετική Αγορά Προϊόντων για Υπηρεσίες Εκκίνησης Κλήσεων

3.3.1. Εισαγωγή

Η ΕΕΤΤ υιοθετεί την άποψη ότι το πεδίο της σχετικής αγοράς υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων είναι σε μεγάλο βαθμό αποτέλεσμα της καθοδηγούμενης ζήτησης από φορείς που επιθυμούν να παρέχουν υπηρεσίες λιανικής πρόσβασης και επικοινωνιών κατωτέρου σταδίου. Αντίστοιχα, η ζήτηση για υπηρεσίες χονδρικής εκκίνησης κλήσεων προέρχεται από:

- Έμμεσους παρόχους υπηρεσιών (δηλαδή φορείς που χρησιμοποιούν Προεπιλογή Φορέα ('CPS'), Επιλογή Φορέα ('CS')) και προμηθεύονται τη εκκίνηση (και πιθανώς και τη μεταφορά) από τον ΟΤΕ,
- Παρόχους τερματισμού που επιθυμούν να τερματίζουν (και να μεταφέρουν) κλήσεις (*π.χ.,* όταν η λιανική κλήση χρεώνεται με βάση την αρχή «ο καλούμενος πληρώνει» ή βάσει μεριζόμενης χρέωσης, ο πάροχος τερματισμού ουσιαστικά αγοράζει υπηρεσίες εκκίνησης), και
- Το λιανικό τμήμα κατωτέρου σταδίου του ΟΤΕ.

Όπως απεικονίζεται στην Ενότητα 3.3.2, ανωτέρω, οι πάροχοι υπηρεσιών εκκίνησης είτε παρακρατούν την αμοιβή τους (όταν εισπράττουν τις λιανικές χρεώσεις για κλήσεις για τις οποίες πληρώνει ο καλών) ή λαμβάνουν αμοιβή διακανονισμού (όταν η λιανική χρέωση εισπράττεται από τον πάροχο τερματισμού ή από έναν πάροχο CPS/CS).

Κατά τον ορισμό της σχετικής αγοράς, η ΕΕΤΤ εξέτασε τα ακόλουθα ζητήματα που παρατίθενται στο Σχήμα 6, κατωτέρω:

- Εάν η αυτό-παροχή από εναλλακτικούς παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης και εκκίνησης σε τοπικά δίκτυα δύναται να θεωρηθεί ως υποκατάστατο της χονδρικής εκκίνησης κλήσεων που παρέχει ο ΟΤΕ,
- Εάν υπάρχει μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά ή εάν υπάρχουν πολλαπλές αγορές ανά δίκτυο για την παροχή υπηρεσιών εκκίνησης, και
- Εάν υπάρχει έμμεση τιμολογιακή πίεση από το λιανικό επίπεδο στη χονδρική τιμολόγηση της εκκίνησης.

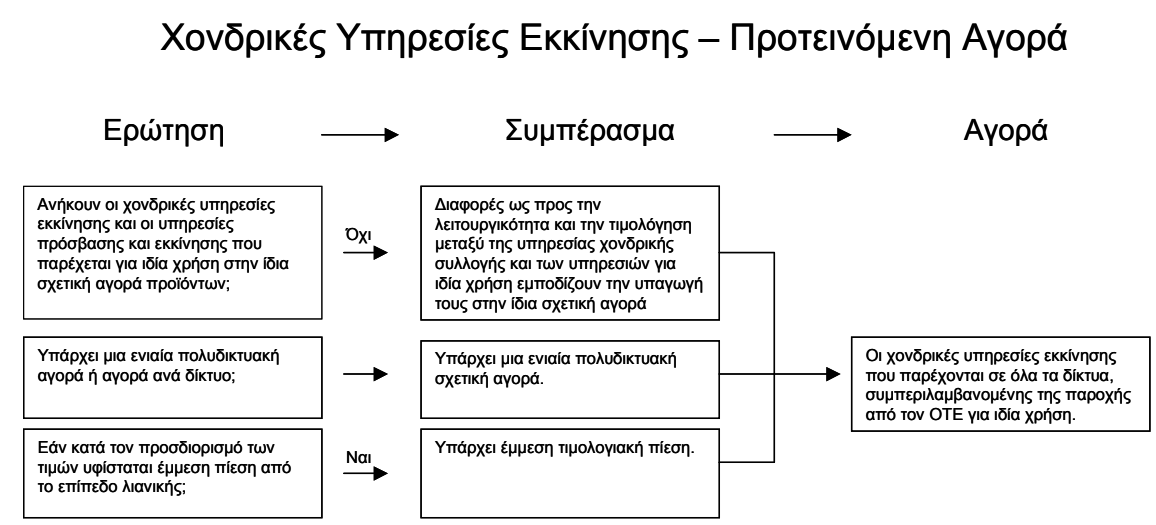

Σχήμα 6

3.3.2. Άμεσοι τιμολογιακοί περιορισμοί

3.3.2.1. Δυνατότητα υποκατάστασης χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης και υπηρεσιών πρόσβασης και εκκίνησης που παρέχονται για ιδία χρήση

3.3.2.1.1. Δυνατότητα υποκατάστασης ζήτησης από πλευράς χονδρικής

Η εκκίνηση κλήσεων περιλαμβάνει τη μεταφορά μιας μεταγόμενης κλήσης από το τερματικό σημείο του τελικού χρήστη έως το αρχικό κέντρο μεταγωγής (primary switching exchange) (δηλαδή, του κέντρου που παρέχει τη λειτουργία τοπικής μεταγωγής για τη σχετική κίνηση). Επιπλέον, η τιμολόγηση, η είσπραξη και οι υπηρεσίες διαχείρισης της πιστοληπτικής ικανότητας και των κινδύνων συνήθως παρέχονται σε συνδυασμό με τις υπηρεσίες μεταφοράς (τουλάχιστον για υπηρεσίες λιανικής που τιμολογούνται με βάση την αρχή «ο καλών πληρώνει»).

Στην ενότητα αυτή, η ΕΕΤΤ εξετάζει το βαθμό στον οποίο οι πάροχοι δύνανται να υποκαταστήσουν άλλες υπηρεσίες με υπηρεσίες εκκίνησης. Ειδικότερα, εξετάζει εάν η ιδία παροχή της εκκίνησης μέσω εναλλακτικής τοπικής υποδομής (όπως μέσω της αδεσμοποίητης πρόσβασης στο τοπικό βρόχο) επιβάλει έναν άμεσο περιορισμό στις υπηρεσίες εκκίνησης.

Δυνατότητα λειτουργικής υποκατάστασης

Η εκκίνηση κλήσεων δύναται να παρέχεται για ιδία χρήση από έναν πάροχο δικτύου (ο οποίος παρέχει τη σύνδεση δικτύου του τελικού χρήστη, το δίκτυο τοπικής πρόσβασης και τις υπηρεσίες μετάδοσης μέσω της σύνδεσης) ή να παρέχεται από τον πάροχο αυτό σε τρίτα μέρη. Επομένως, ένας νεοεισερχόμενος πάροχος υπηρεσιών θα μπορούσε να εξετάσει τη δυνατότητα κατασκευής εναλλακτικών συνδέσεων με τους τελικούς χρήστες (με τις απαραίτητες ευκολίες τοπικής πρόσβασης) προκειμένου να αποφύγει την ανάγκη προμήθειας υπηρεσιών εκκίνησης.

Στην Ελλάδα παρατηρείται ότι έχει υλοποιηθεί ένας μικρός αριθμός τέτοιων κατασκευών εναλλακτικών συνδέσεων με τους τελικούς χρήστες, κυρίως μέσω της κατασκευής δικτύων σταθερής ασύρματης πρόσβασης. Επί του παρόντος, η EUROPROM, η Q TELECOM και ο ΟΤΕ παρέχουν υπηρεσίες σταθερής ασύρματης πρόσβασης στη ζώνη των 3.5 GHz, ενώ η TIM (μίσθωση από EUROPROM), η TELLAS, η MBA, και η COSMOTE και η VODAFONE κάνουν το ίδιο στη ζώνη των 25 GHz. Μέσω αυτών των συνδέσεων πρόσβασης μπορούν να δοθούν στους τελικούς χρήστες υπηρεσίες φωνής και διαδικτύου. Ωστόσο, η κάλυψη αυτών των δικτύων πρόσβασης παραμένει περιορισμένη. Επί του παρόντος υπάρχουν επτά πάροχοι σταθερής ασύρματης πρόσβασης στην Ελλάδα. Την 1η Οκτωβρίου του 2004, παρείχαν 596 συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης σε τελικούς χρήστες.[97] Εκτός των αδειών των 3.5 και 25 GHz, η ΕΕΤΤ ολοκλήρωσε πρόσφατα μια διαβούλευση σχετικά με τη μελλοντική χρήση της ζώνης των 2.4 GHz και στην παρούσα φάση, εξετάζει τα αποτελέσματα αυτής.

Οι συνδέσεις πρόσβασης με οπτική ίνα μπορούν επίσης να υποστηρίξουν την παροχή πρόσβασης. Ωστόσο, επί του παρόντος είναι περιορισμένος ο αριθμός των συνδέσεων αυτών

[97] Την 31η Ιουλίου 2002 υπήρχαν 60 συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης, οι οποίες αυξήθηκαν σε 201 την 31η Ιανουαρίου 2003 και σε 367 την 1η Ιανουαρίου του 2004.

στην Ελλάδα. Επιπλέον, οι συνδέσεις πρόσβασης με οπτική ίνα χρησιμοποιούνται κυρίως για την παροχή υπηρεσιών υψηλής χωρητικότητας, συχνά μη μεταγόμενων. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η επίδραση αυτών των συνδέσεων με οπτική ίνα είναι σήμερα, και θα παραμείνει στα χρονικά πλαίσια του παρόντος ελέγχου, ελάχιστη.

Η ΕΕΤΤ υιοθετεί την άποψη ότι οι υπηρεσίες εκκίνησης που παρέχονται για ιδία χρήση μέσω συνδέσεων τοπικής πρόσβασης είναι δυνατόν να υποκατασταθούν λειτουργικά με υπηρεσίες εκκίνησης. Ωστόσο, δεν υπάρχουν επαρκώς πλήρη δίκτυα για να παρέχουν μια λειτουργική εναλλακτική στο εθνικό δίκτυο τοπικής πρόσβασης του ΟΤΕ.

Αδυνατώντας να κατασκευάσει ένα εναλλακτικό δίκτυο, ένας πάροχος υπηρεσιών δύναται να αγοράσει ή να μισθώσει τη σύνδεση του δικτύου με τον τελικό χρήστη από τον πάροχο του δικτύου (*π.χ.*, να αποκτήσει έναν αδεσμοποίητο τοπικό βρόχο ή μια μισθωμένη γραμμή - συμπεριλαμβανομένων των τμηματικών κυκλωμάτων-). Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η αγορά ή μίσθωση της σύνδεσης του δικτύου με τον τελικό χρήστη δεν αποτελεί υποκατάστατο της εκκίνησης κλήσεων.

Ένας πάροχος υπηρεσιών που αποκτά μια μισθωμένη γραμμή, συμπεριλαμβανομένου του τοπικού άκρου που τερματίζει στο τερματικό σημείο του δικτύου του τελικού χρήστη δεν αποκτά μια υπηρεσία που είναι λειτουργικά ισότιμη με τις χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης. Η μισθωμένη γραμμή παρέχει στον αγοραστή τον έλεγχο του σημείου πρόσβασης δικτύου του τελικού χρήστη, και όχι της μεταφοράς μεταξύ αυτού του σημείου πρόσβασης και του κύριου κέντρου μεταγωγής (primary switching switch). Έτσι, προσφέρει πλήρη και όχι μεταγόμενη χωρητικότητα και επιτρέπει στον αγοραστή να παρέχει ένα ευρύ φάσμα λιανικών υπηρεσιών στον τελικό χρήστη.

Οι αδεσμοποίητοι τοπικοί βρόχοι επιτρέπουν στους νεοεισερχόμενους να αναλάβουν τον έλεγχο του τοπικού βρόχου. Ουσιαστικά, ο νεοεισερχόμενος χρησιμοποιεί τον δικό του εξοπλισμό μεταγωγής και επεκτείνει τον αδεσμοποίητο τοπικό βρόχο έως τις δικές του ευκολίες μεταγωγής, όπως ενδείκνυται. Υπάρχει μια σημαντική διαφορά ανάμεσα στη λειτουργικότητα που παρέχεται από την χονδρική μεταγόμενη εκκίνηση κλήσεων και τον αδεσμοποίητο τοπικό βρόχο. Οι αδεσμοποίητοι τοπικοί βρόχοι παρέχουν στον αγοραστή τον έλεγχο του τερματικού σημείου δικτύου του τελικού χρήστη και καθιστούν δυνατή την παροχή ενός ευρέως φάσματος

υπηρεσιών και έτσι εκτείνονται σημαντικά πέρα από τη λειτουργικότητα των χονδρικών μεταγόμενων υπηρεσιών εκκίνησης. Ωστόσο, ενώ οι αδεσμοποίητοι τοπικοί βρόχοι μπορούν να χρησιμοποιηθούν τεχνικά για την παροχή φωνητικών υπηρεσιών, επί του παρόντος χρησιμοποιούνται κυρίως για την παροχή ευρυζωνικής πρόσβασης. Όπου έχουν αποκτηθεί τοπικοί βρόχοι (και έχουν αποκτηθεί 1.187 πλήρως αδεσμοποίητοι βρόχοι και 948 γραμμές μεριζόμενης πρόσβασης από την εισαγωγή της αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο),[98] χρησιμοποιούνται κυρίως για την παροχή υπηρεσιών μετάδοσης δεδομένων με υψηλές ταχύτητες. Όλες οι πληροφορίες που διαθέτει η ΕΕΤΤ υποδεικνύουν ότι αυτό το μοντέλο χρήσης είναι απίθανο να μεταβληθεί στο άμεσο μέλλον.

Τιμολόγηση

Οι τιμές διασύνδεσης, σύμφωνα με τις ισχύουσες ρυθμίσεις, σχετίζονται μόνο με το κόστος παροχής υπηρεσιών διασύνδεσης. Οι χονδρικές τιμές εκκίνησης του ΟΤΕ, ως είχαν το Φεβρουάριο του 2005, είναι οι εξής:

Είδος κλήσης	**Καθημερινές 08:00-20:00 (σε €λεπτά/λεπτό)**	**Καθημερινές 20:00-08:00 & Σάββατο (σε €λεπτά/λεπτό)**	**Κυριακή (σε €λεπτά/λεπτό)**
Local	0,58	0,55	0,47
Single tandem	0,87	0,80	0,70
Double tandem	1,30	1,21	1,06

Ενώ ίσως αρχικά να φαίνεται ότι σε ένα μη ρυθμιζόμενο περιβάλλον ο πάροχος εκκίνησης είναι (τουλάχιστον όσον αφορά τις κλήσεις για τις οποίες πληρώνει ο καλών) σε θέση να παρακρατεί ένα τμήμα των λιανικών εσόδων που υπερβαίνουν μια ανταγωνιστική τιμή, η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι η υποχρέωση (η οποία δεν σχετίζεται με την ισχύ στην αγορά) διασφάλισης συνδεσιμότητας από άκρο σε άκρο θα φαινόταν τουλάχιστον να καταργεί την εν λόγω ισχύ, παρέχοντας στον πάροχο τερματισμού κάποια διαπραγματευτική ισχύ. Επιπλέον, ο πάροχος τερματισμού παρέχει «αμοιβαία» υπηρεσίες εκκίνησης όταν μια κλήση εκκινεί στο δίκτυό του

[98] Στοιχεία Δεκεμβρίου 2004.

και δρομολογείται προς την «αντίθετη» κατεύθυνση. Ωστόσο, η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει, και θα εξετάσει περαιτέρω στην ανάλυση αγοράς, το βαθμό στον οποίο οι περιορισμοί αυτοί αποτρέπουν έναν πάροχο εκκίνησης από τη χρέωση τελών εκκίνησης με διακρίσεις (ανάλογα με την ταυτότητα του δικτύου τερματισμού).

Όσον αφορά τις κλήσεις για τις οποίες πληρώνει ο καλούμενος, η είσπραξη των λιανικών τελών από το άκρο τερματισμού θα φαινόταν να περιορίζει τη δυνατότητα των παρόχων εκκίνησης να τιμολογούν υψηλότερα από το ανταγωνιστικό επίπεδο, καθώς ο πάροχος τερματισμού εισπράττει τα λιανικά έσοδα και καταβάλλει μια χρέωση διακανονισμού στον πάροχο εκκίνησης (*π.χ.* ο πάροχος τερματισμού έχει τον έλεγχο των λιανικών εσόδων).

Αντιθέτως, η κατασκευή ευκολιών δικτύου συνεπάγεται σημαντικό κόστος επένδυσης. Ενώ η εν λόγω κατασκευή κατά κανόνα υλοποιείται σε φάσεις, περιλαμβάνει απαραιτήτως και ευρεία κατασκευή των πιο δαπανηρών στοιχείων ενός δικτύου (καθώς το σημείο πρόσβασης καθορίζεται ειδικά όσον αφορά τόσο την τοποθεσία όσο και, συχνά, τον φορέα). Επομένως, υπάρχουν περιορισμένες οικονομίες κλίμακος στην επένδυση.

Λόγω του τεράστιου κόστους κατασκευής εναλλακτικών δικτύων τοπικής πρόσβασης, η ΕΕΤΤ δε θεωρεί ότι η κατασκευή των εν λόγω εναλλακτικών συνδέσεων τελικών χρηστών σε επαρκώς μεγάλη κλίμακα αποτελεί βιώσιμο υποκατάστατο των υπηρεσιών εκκίνησης για τους παρόχους που επιδιώκουν να παρέχουν λιανικές υπηρεσίες κλήσεων (τόσο κλήσεις σε τελικούς χρήστες όσο και σε παρόχους υπηρεσιών).

Η τιμολόγηση των μισθωμένων γραμμών σε επίπεδο χονδρικής και των τμηματικών ιδιωτικών κυκλωμάτων είναι τέτοια που δεν είναι πιθανό οι πάροχοι υπηρεσιών να μεταβαίνουν άμεσα από χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης σε μισθωμένες γραμμές και αντιστρόφως, συνεπεία μιας αύξησης των τιμών της τάξης του 5 έως 10%.

Επιπλέον, υπάρχει σημαντική τιμολογιακή διαφοροποίηση ανάμεσα στις χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων και τους αδεσμοποίητους τοπικούς βρόχους. Ειδικότερα, τα μηνιαία τέλη για κάθε πλήρως αδεσμοποίητο (ενεργό) και μεριζόμενο τοπικό βρόχο είναι επί του παρόντος (Ιανουάριος 2005) €8,10 και €4,05, αντίστοιχα, τα τέλη σύνδεσης είναι €55 και €65 για κάθε βρόχο, τα τέλη αποσύνδεσης είναι €51 και €60 για κάθε βρόχο. Η διαφοροποίηση είναι ιδιαίτερα εμφανής εάν ο νεοεισερχόμενος δεν σκοπεύει να παρέχει ένα πλήρες φάσμα λιανικών

υπηρεσιών (αποκλείοντας τον νεοεισερχόμενο από το πλεονέκτημα των οικονομιών κλίμακος). Επομένως, η ΕΕΤΤ δεν εκτιμά ότι κάποιος που προμηθεύεται χονδρική εκκίνηση κλήσεων θα αντιδρούσε σε μια αύξηση τιμών της τάξης του 5 έως 10% για χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεως από ένα υποθετικό μονοπώλιο αγοράζοντας έναν αδεσμοποίητο τοπικό βρόχο.

3.3.2.1.2. Δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής

Η κρίσιμη ερώτηση για τη δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς είναι εάν, συνεπεία μιας αύξησης των τιμών της τάξης του 5 έως 10% από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο υπηρεσιών εκκίνησης, άλλοι φορείς θα άλλαζαν ιδιότητα προκειμένου να παρέχουν στη σχετική αγορά. Η ΕΕΤΤ δεν πιστεύει ότι είναι εφικτή η εν λόγω υποκατάσταση αλλά ότι θα απαιτούσε την κατασκευή ενός δεύτερου εθνικού δικτύου τοπικής πρόσβασης. Κάτι τέτοιο δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί ούτε γρήγορα ούτε με μικρό πρόσθετο κόστος.

3.3.2.1.3. Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι ούτε οι πάροχοι επιλογής/ προεπιλογής φορέα ούτε οι πάροχοι τερματισμού θα έχουν τη δυνατότητα να υποκαταστήσουν τις υπηρεσίες διασύνδεσης εκκίνησης κλήσεων σε ένα πλήρες εθνικό δίκτυο με ανάπτυξη ιδιόκτητου δικτύου, ή με την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο, ή με τις υπηρεσίες μισθωμένων γραμμών. Η διαφορά κλίμακος σημαίνει ότι οι εν λόγω εναλλακτικές δεν αποτελούν λειτουργικά υποκατάστατα για τις υπηρεσίες εκκίνησης του ΟΤΕ. Παρομοίως, οι τιμολογιακές διαφορές είναι τέτοιες που μια αύξηση έως και 10% από το υποθετικό μονοπώλιο είναι εξαιρετικά απίθανο να οδηγήσει σε μετάβαση.

3.3.2.2. Μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά ή πολλαπλές αγορές μεμονωμένων δικτύων;

3.3.2.2.1. Δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης σε επίπεδο χονδρικής

Δυνατότητα λειτουργικής υποκατάστασης

Οι υπηρεσίες εκκίνησης που χρησιμοποιούνται για την παροχή λιανικών κλήσεων από τελικό χρήστη σε τελικό χρήστη είτε παρέχονται για ιδία χρήση (από τον πάροχο εκκίνησης) είτε παρέχονται στους παρόχους επιλογής/ προεπιλογής φορέα. Οι υπηρεσίες εκκίνησης που χρησιμοποιούνται για την παροχή λιανικών υπηρεσιών από τελικό χρήστη σε πάροχο υπηρεσιών, παρέχονται στον πάροχο τερματισμού (ή για ιδία χρήση). Οι πάροχοι και των δύο ειδών λιανικών υπηρεσιών αποκτούν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών ('ECS') από άκρο σε άκρο από τον πάροχο υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών (ECS provider) (ο πάροχος αυτός μπορεί να είναι ή να μην είναι κάθετα ενοποιημένος με τον πάροχο δικτύου που παρέχει είτε υπηρεσίες εκκίνησης είτε υπηρεσίες τερματισμού είτε αμφότερες).

Το μέρος που προμηθεύεται χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων επιδιώκει να αποκτήσει εκκίνηση από ένα φορέα που μπορεί να του παράσχει τη δυνατότητα να έχει πρόσβαση σε όλους σχεδόν τους τελικούς χρήστες. Επομένως, τα δίκτυα μη πλήρους κάλυψης, (όπως τα υφιστάμενα εναλλακτικά δίκτυα στην Ελλάδα) δεν αποτελούν υποκατάστατα από πλευράς ζήτησης για ένα δίκτυο πλήρους κάλυψης σε εθνικό επίπεδο (όπως το δίκτυο του ΟΤΕ).

Τιμολόγηση

Η τιμολόγηση των υπηρεσιών εκκίνησης διαφοροποιείται ανάλογα με το είδος της κλήσης που πραγματοποιείται και ανάλογα με τους οικονομικούς διακανονισμούς ανάμεσα στους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Σε περίπτωση κλήσεων μεταξύ τελικών χρηστών (οι οποίες χρεώνονται σε επίπεδο λιανικής με βάση την αρχή «ο καλών πληρώνει»), ο καλών τελικός χρήστης είναι ευαισθητοποιημένος αναφορικά με την τιμή. Επιπλέον, ο καλών τελικός χρήστης έχει τη

δυνατότητα να επιλέξει τον πάροχο υπηρεσιών λιανικής, βάσει της λιανικής τιμολόγησης των κλήσεων. Όταν ο πάροχος υπηρεσιών λιανικής είναι ένας πάροχος επιλογής/ προεπιλογής φορέα, έχει τη δυνατότητα να καταστήσει διαφανή προς τους πελάτες του οποιαδήποτε αύξηση χρέωσης της εκκίνησης κλήσεων. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, όπου υπάρχει αυτή η διαφάνεια, έχει τη δυνατότητα να επιβάλει έναν έμμεσο τιμολογιακό περιορισμό στην τιμολόγηση των χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης.

Σχετικά με τις κλήσεις προς παρόχους υπηρεσιών, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, παρά το γεγονός ότι πολλές κλήσεις αυτού του είδους τιμολογούνται σε επίπεδο λιανικής με βάση την αρχή «ο καλούμενος πληρώνει», ο έμμεσος τιμολογιακός περιορισμός που προσδιορίζεται κατωτέρω επιδρά επίσης στις χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης που χρησιμοποιούνται για την παροχή κλήσεων στους παρόχους υπηρεσιών. Αυτό συμβαίνει διότι οι τελικοί χρήστες επιλέγουν τον πάροχο εκκίνησης (όταν έχουν επιλογή) με βάση τις κλήσεις για τις οποίες είναι τιμολογιακά ευαισθητοποιημένοι (*π.χ.*, κλήσεις προς τελικούς χρήστες για τις οποίες πληρώνει ο καλών). Οι τελικοί χρήστες δεν επιλέγουν χωριστά για κλήσεις προς τελικούς χρήστες και κλήσεις προς παρόχους υπηρεσιών. Επομένως, η επιλογή με βάση την αρχή «ο καλών πληρώνει» καθορίζει την επιλογή για όλες τις κλήσεις (συμπεριλαμβανομένων των κλήσεων προς παρόχους υπηρεσιών). Συνεπώς, ο ίδιος φορέας παρέχει εκκίνηση για όλες τις κλήσεις που πραγματοποιούνται από ένα συγκεκριμένο τελικό χρήστη.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά υπηρεσιών για τη χονδρική εκκίνηση κλήσεων, η οποία περιλαμβάνει την εκκίνηση κλήσεων που παρέχεται σε εθνικό δίκτυο (όπως αυτό του ΟΤΕ), υπηρεσίες που παρέχονται σε τρίτα μέρη και υπηρεσίες που παρέχονται για ιδία χρήση.

3.3.2.2.2. Δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς δεν απαιτεί επιπλέον επέκταση της σχετικής αγοράς υπηρεσιών. Από τη στιγμή που ο τελικός χρήστης έχει επιλέξει τον πάροχο πρόσβασης λιανικής, μόνον αυτός ο πάροχος πρόσβασης είναι σε θέση να παρέχει

χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης σε αυτούς που επιθυμούν να παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών στον τελικό χρήστη. Τεχνικά, κανένας άλλος πάροχος δεν είναι σε θέση να παρέχει τις εν λόγω υπηρεσίες εκκίνησης.

3.3.3. Έμμεση Τιμολογιακή Πίεση από το Επίπεδο Λιανικής

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν ενδείκνυται, ως αποτέλεσμα έμμεσης πίεσης από το επίπεδο λιανικής, να συμπεριλάβει τις χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης που παρέχονται για ιδία χρήση στη σχετική αγορά υπηρεσιών. Είναι σαφές ότι οι πάροχοι χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης αφενός παρέχουν εκκίνηση για ιδία χρήση, αφετέρου παρέχουν χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης σε τρίτα μέρη (επιπλέον της υποκείμενης υπηρεσίας τοπικής πρόσβασης). Η διοικητική πρακτική της Επιτροπής κατά κανόνα εξαιρεί την παροχή για ιδία χρήση για το σκοπό ορισμού αγορών. Ωστόσο, η Επιτροπή παρεκκλίνει από αυτή τη γενική αρχή σε περιπτώσεις όπου τα χαρακτηριστικά συγκεκριμένων αγορών είναι τέτοια που η παροχή για ιδία χρήση ασκεί ανταγωνιστική πίεση στην πώληση προς τρίτα μέρη (μέσω του ανταγωνισμού σε αγορές κατωτέρων σταδίων). Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη ότι, ελλείψει ρυθμιστικών παρεμβάσεων θα υπήρχαν λίγες (εάν υπήρχαν) «αγορές πρόσβασης» επικοινωνιών. Επιπλέον, είναι σαφές ότι ο τομέας παρουσιάζει σημαντικά διαφοροποιημένα χαρακτηριστικά.

Ουσιαστικά, το ζήτημα είναι εάν ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος (Χ) ο οποίος παρέχει χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων σε παρόχους έμμεσης πρόσβασης (Υ) θα αντιμετώπιζε ανταγωνιστικές πιέσεις από συνδεδεμένους παρόχους σταθερών δικτύων (Ζ) σε επίπεδο λιανικής. Στην περίπτωση αυτή, μια αύξηση στην τιμή της χονδρικής εκκίνησης κλήσεων θα μεταφραζόταν σε αύξηση στη λιανική τιμή των λιανικών σταθερών υπηρεσιών οι οποίες ενσωματώνουν την υπηρεσία χονδρικής, εάν υποτεθεί ότι η αύξηση στο επίπεδο χονδρικής μεταφέρεται στο επίπεδο λιανικής. Συνεπώς, οι πάροχοι έμμεσης πρόσβασης (Υ) θα ήταν πιθανό να χάσουν πελάτες από τον καθετοποιημένο μονοπωλιακό πάροχο χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων (Ζ). Αντίστοιχα, ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων (Χ) θα έχανε πωλήσεις, ενώ η λειτουργικότητα της παροχής εκκίνησης κλήσεων για ιδία χρήση της καθετοποιημένης εταιρείας θα αύξανε τις

πωλήσεις. Αυτός ο έμμεσος ανταγωνιστικός περιορισμός στον υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο θα προερχόταν από την πλευρά της ζήτησης.

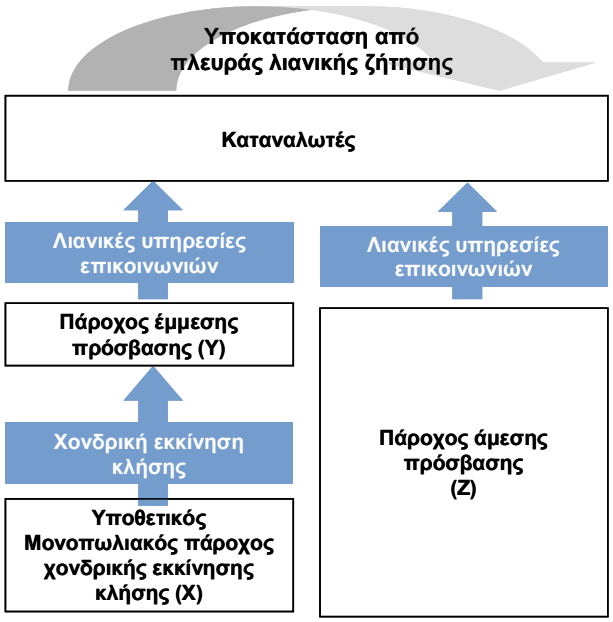

Σχήμα 7

Όπως φαίνεται, η ένταξη της παροχής για ιδία χρήση της λειτουργίας της εκκίνησης κλήσεων στον ορισμό της σχετικής αγοράς υπηρεσιών αντανακλά οικονομική αρχή και είναι σύμφωνη με την αναπτυσσόμενη Κοινοτική νομολογία και την πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Συμπέρασμα

Συνεπώς, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι υπηρεσίες εκκίνησης που παρέχονται για ιδία χρήση θα πρέπει να συμπεριληφθούν στη σχετική αγορά υπηρεσιών, μαζί με τις υπηρεσίες χονδρικής που παρέχονται σε τρίτους παρόχους λιανικών υπηρεσιών.

3.3.4. Σχετική γεωγραφική αγορά

Μια σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι εν λόγω επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και προμήθεια υπηρεσιών σχετικά με τις οποίες οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς ούτως ώστε να διαχωρίζονται από γειτονικές περιοχές.

Επί της βάσης αυτής, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για τις αγορές προϊόντων χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης που προσδιορίστηκαν ανωτέρω είναι εθνική και είναι η Ελλάδα. Η άποψη αυτή βασίζεται πρωτίστως στο γεγονός ότι ο ΟΤΕ προσφέρει τις υπηρεσίες του εντός της σχετικής αγοράς σε εθνικό επίπεδο υπό τους ίδιους όρους και τις ίδιες προϋποθέσεις. Εάν άλλες υπηρεσίες προσφέρονται ή μπορούν να προσφερθούν από άλλους παρόχους σε μη εθνική βάση, οι υπηρεσίες αυτές θα ανταγωνίζονται με τις εθνικές υπηρεσίες του ΟΤΕ.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ έχει διαμορφώσει την αρχική άποψη ότι υπάρχει μια χωριστή σχετική εθνική γεωγραφική αγορά στην Ελλάδα για την παροχή χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης.

3.3.5. Γενικό Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν:

- η παροχή από τους εναλλακτικούς παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης και εκκίνησης κλήσεων σε δίκτυα που καλύπτουν τμήματα της εθνικής επικράτειας θα πρέπει να θεωρηθεί ως υποκατάστατο της υπηρεσίας χονδρικής εκκίνησης κλήσεων η οποία παρέχεται επί του παρόντος από τον ΟΤΕ
- υπάρχει μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά ή εάν υπάρχουν πολλαπλές αγορές ανά δίκτυο για την παροχή υπηρεσιών εκκίνησης
- υπάρχει έμμεση πίεση από το επίπεδο λιανικής στην τιμολόγηση της χονδρικής εκκίνησης, και
- η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης είναι εθνική.

Στα πλαίσια της εξέτασης των άμεσων τιμολογιακών περιορισμών, η ΕΕΤΤ ήλεγξε την υποκαταστασιμότητα μεταξύ των χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης και της αυτό-παρεχόμενης εξ' ιδίων μέσων πρόσβασης και υπηρεσιών εκκίνησης. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ενόψει των οικονομιών κλίμακος και της σημαντικής τιμολογιακής διαφοροποίησης που υφίσταται μεταξύ του μη-ανακτήσιμου κόστους που απαιτείται για να αναπτυχθούν ή για να αγορασθούν ένα δίκτυο πρόσβασης και οι υπηρεσίες εκκίνησης, οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν δύνανται να υποκαταστήσουν τις εθνικές υπηρεσίες εκκίνησης πλήρους κάλυψης με την αυτό-παρεχόμενη πρόσβαση και εκκίνηση (σε υπο-εθνικά δίκτυα).

Κατόπιν τούτων, η ΕΕΤΤ ήλεγξε εάν οι δυναμικές αναφορικά με την προσφορά και την τιμολόγηση των υπηρεσιών εκκίνησης για τις κλήσεις σε τελικούς χρήστες από τη μια πλευρά και τις κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών από την άλλη, υποδεικνύουν ότι υπάρχει μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά για εκκίνηση. Βρήκε ότι οι τελικοί χρήστες επιλέγουν το δίκτυο εκκίνησης τους, επί τη βάσει των κλήσεων για τις οποίες είναι τιμολογιακά 'ευαισθητοποιημένοι' (λχ. κλήσεις για τις οποίες ο καλών πληρώνει). Ως εκ τούτου, υιοθέτησε την άποψη ότι υφίσταται μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά υπηρεσιών για την εκκίνηση κλήσεων που παρέχεται σε πανεθνικό δίκτυο.

Επιπροσθέτως, ενόψει της τιμολογιακής πίεσης (από πλευράς λιανικής) που φαίνεται να ασκεί η αυτό-παροχή υπηρεσιών ενός υποθετικού μονοπωλιακού καθετοποιημένου παρόχου στη χονδρική τιμολόγηση ενός τρίτου παρόχου, η ΕΕΤΤ κατέληξε ότι τόσο οι αυτό-παρεχόμενες υπηρεσίες όσο και οι υπηρεσίες που παρέχονται σε τρίτα μέρη από τον καθετοποιημένο μονοπωλιακό πάροχο ανήκουν στην ίδια σχετική αγορά.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική αγορά υπηρεσιών για την εκκίνηση είναι πολυδικτυακή και περιέχει την παροχή υπηρεσιών εκκίνησης για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών (ανεξαρτήτως του λιανικού μοντέλου τιμολόγησης που ισχύει). Επιπλέον, συμπεριλαμβάνει την αυτό-παροχή εκκίνησης. Η σχετική γεωγραφική αγορά είναι εθνική.

3.4.Σχετική Αγορά Προϊόντων για Υπηρεσίες Τερματισμού Κλήσεων

3.4.1. Εισαγωγή

Οι χονδρικές υπηρεσίες τερματισμού, αποτελούν αναγκαίο συστατικό για τον τερματισμό κλήσεων σε επίπεδο λιανικής. Όπως ήδη αναλύθηκε ανωτέρω, οι εν λόγω υπηρεσίες τερματισμού, αποτελούν υπηρεσίες τις οποίες αγοράζει ο εκκινών την κλήση πάροχος ή ο πάροχος επιλογής/ προεπιλογής φορέα (και δύνανται επίσης να παρέχονται εξ' ιδίων μέσων για τις περιπτώσεις εκείνες όπου ένας πάροχος διενεργεί μια κλήση από άκρο σε άκρο). Σύμφωνα με τα απεικονιζόμενα στην Ενότητα 3.3.2 ανωτέρω, στους πάροχους υπηρεσιών τερματισμού καταβάλλεται ένα συγκεκριμένο ποσό διακανονισμού από τον πάροχο εκκίνησης (ή από τον πάροχο επιλογής/ προεπιλογής φορέα, ή τον πάροχο διαβίβασης σε ορισμένες περιπτώσεις) για τις περιπτώσεις όπου οι κλήσεις τιμολογούνται στο επίπεδο λιανικής επί τη βάσει της αρχής 'ο καλών πληρώνει'. Οι πάροχοι τερματισμού είτε 'παρακρατούν' το μερίδιο των λιανικών τελών που τους αναλογεί, ή πληρώνονται από τον πάροχο υπηρεσιών (πχ. πάροχο υπηρεσιών διαδικτύου) για την περίπτωση όπου τερματίζουν κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών (καθώς οι ως άνω κλήσεις τιμολογούνται συνήθως επί τη βάσει της αρχής 'ο καλούμενος πληρώνει' ή επί τη βάσει μεριζόμενης χρέωσης.

Η ΕΕΤΤ επισημαίνει ότι είναι σημαντικό να γίνει διαφοροποίηση ανάμεσα στην παροχή της «πραγματικής» υπηρεσίας «χονδρικού τερματισμού κλήσεων» η οποία παρέχεται σε έναν παρόχο εκκίνησης ή διαβίβασης κλήσεων (για περαιτέρω παροχή στον πάροχο υπηρεσιών λιανικής) και άλλες υπηρεσίες συμπεριλαμβανομένων υποστηρικτικών υπηρεσιών τις οποίες επίσης δύναται να παρέχει ο πάροχος τερματισμού (π.χ. υπηρεσίες 'υποδοχής' - hosting services - που προσφέρονται σε έναν πάροχο υπηρεσιών διαδικτύου ή υπηρεσίες τιμολόγησης και συλλογής οι οποίες παρέχονται όταν οι υπηρεσίες λιανικής τιμολογούνται στο καλούμενο μέρος).

Στα πλαίσια της εξέτασης του εύρους της σχετικής αγοράς (αγορών) για τον τερματισμό κλήσεων σε χονδρικό επίπεδο, η ΕΕΤΤ διερεύνησε τα κάτωθι ζητήματα, τα οποία απεικονίζονται και στο Σχήμα 8:

- Εάν ο τερματισμός σε επίπεδο χονδρικής κλήσεων σε τελικούς χρήστες και κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά προϊόντος,
- Εάν η σχετική αγορά τερματισμού σε επίπεδο χονδρικής ορίζεται ανά δίκτυο, και
- Εάν η αυτό-παροχή τερματισμού κλήσεων συμπεριλαμβάνεται στην ίδια σχετική αγορά με αυτή του τερματισμού κλήσεων.

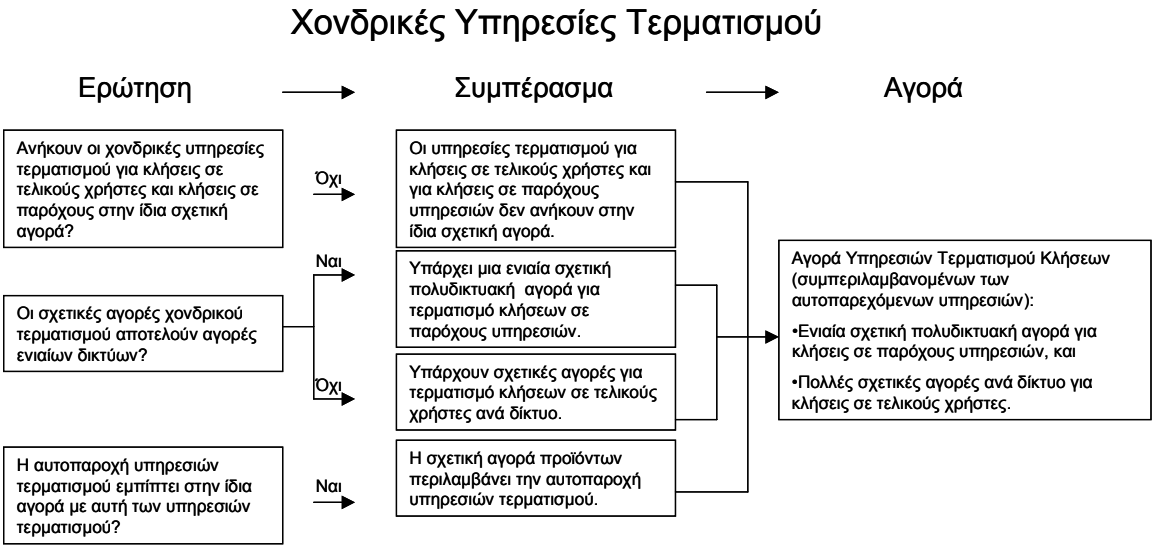

Σχήμα 8

3.4.2. Άμεσες τιμολογιακές πιέσεις

3.4.2.1. Υποκαταστασιμότητα μεταξύ υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών

Η ΕΕΤΤ εξέτασε κατά πόσον οι υπηρεσίες τερματισμού που παρέχονται για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών ανήκουν στην ίδια σχετική αγορά προϊόντων, ή αν υπάρχουν λειτουργικές ή τιμολογιακές διαφορές οι οποίες υποδεικνύουν ότι οι ως άνω υπηρεσίες ανήκουν σε ξεχωριστές και διακριτές αγορές προϊόντων.

3.4.2.1.1. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς ζήτησης σε επίπεδο λιανικής

Οι κλήσεις σε τελικούς χρήστες περιλαμβάνουν συνήθως κλήσεις σε γεωγραφικούς και κινητούς αριθμούς και τερματίζονται από τον πάροχο ο οποίος ελέγχει το τερματικό σημείο με το οποίο συνδέεται ο καλούμενος αριθμός. Οι ως άνω κλήσεις, τιμολογούνται επί τη βάσει της αρχής 'ο καλών πληρώνει'.

Από την άλλη πλευρά, οι κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών, περιλαμβάνουν συνήθως κλήσεις σε μη-γεωγραφικούς αριθμούς. Οι εν λόγω κλήσεις περιλαμβάνουν διάφορους τύπους κλήσεων, συμπεριλαμβανομένων κλήσεων ατελούς χρέωσης (freephone), κλήσεων premium rate, κλήσεων με σύντομο κωδικό (short code), κλήσεων μεριζόμενου κόστους (shared cost) και υπηρεσίες πρόσβασης στο διαδίκτυο μέσω τηλεφωνικής επιλογής (dial-up). Οι ως άνω κλήσεις τιμολογούνται επί τη βάσει διαφορετικών μοντέλων χρέωσης. Ειδικότερα, οι λιανικές χρεώσεις για υπηρεσίες ατελούς χρέωσης (freephone) επιβαρύνουν τον καλούμενο. Οι υπηρεσίες premium rate και οι υπηρεσίες σύντομου κωδικού (short code) χρεώνονται στον καλώντα, ενώ οι υπηρεσίες μεριζόμενης χρέωσης χρεώνονται τόσο στο καλώντα όσο και στον καλούμενο.

Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι οι λιανικές κλήσεις σε τελικούς χρήστες και οι κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών είναι λειτουργικά υποκατάστατα ή ότι ασκούν μεταξύ τους τιμολογιακές πιέσεις.

3.4.2.1.2. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς ζήτησης σε επίπεδο χονδρικής

Λειτουργική υποκατάστασιμότητα

Οι υπηρεσίες τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών αγοράζονται από εκκινούντες παρόχους ή παρόχους επιλογής/ προεπιλογής φορέα (δηλ. οι ως άνω πάροχοι αγοράζουν υπηρεσίες τερματισμού προκειμένου να είναι σε θέση να παρέχουν σύνδεση από άκρο σε άκρο σε παρόχους λιανικών υπηρεσιών). Περαιτέρω, αυτό-

παρέχονται, από τους παρόχους τερματισμού, οι οποίοι αποβλέπουν στην παροχή σύνδεσης σε παρόχους λιανικών υπηρεσιών. Ωστόσο, οι υπηρεσίες τερματισμού τόσο για κλήσεις σε τελικούς χρήστες όσο και για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών είναι κατ'ουσίαν λειτουργικά ισοδύναμες.

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι μια κλήση σε έναν τελικό χρήστη δύναται μόνο να τερματιστεί από τον πάροχο ο οποίος παρέχει τη σύνδεση πρόσβασης στον ως άνω χρήστη. Επιπλέον, όπως θα συζητηθεί αναλυτικά κατωτέρω, δεν είναι δυνατό για μια επιχείρηση η οποία επιθυμεί να παρέχει την ως άνω υπηρεσία τερματισμού, να αναπαράγει την λειτουργικότητα του τερματισμού συνολικής κάλυψης για κλήσεις προς τελικούς χρήστες, αγοράζοντας μια άλλη υπηρεσία.

Αντιθέτως, παρόλο που και στην περίπτωση κλήσεων προς παρόχους υπηρεσιών η κλήση πρέπει να τερματίζει στο δίκτυο από το οποίο παρέχεται η σύνδεση πρόσβασης στον συγκεκριμένο αριθμό, υπάρχουν δυναμικές στη σχέση του παρόχου υπηρεσιών και του παρόχου που προσφέρει τερματισμό που επηρεάζουν την πιθανότητα αλλαγής του παρόχου που προσφέρει τερματισμό. Το σημείο αυτό, θα αναλυθεί εκτενέστερα κατωτέρω, αναφορικά με την τιμολόγηση.

Τιμολόγηση

Τα τέλη εκκίνησης και τερματισμού κλήσεων του ΟΤΕ είναι υπό ρύθμιση από το 1999. Το 2001, υποβλήθηκε στον ΟΤΕ η υποχρέωση να αναπτύξει ένα κοστολογικό μοντέλο με βάση το Μέσο Μακροπρόθεσμο Επαυξητικό Κόστος (ΜΜΕΚ) για την τιμολόγηση της διασύνδεσης. Ο εν λόγω οργανισμός, κοστολογεί την εκκίνηση και τον τερματισμό κλήσεων επί τη βάσει του μοντέλου ΜΜΕΚ από το έτος 2002. Ως εκ τούτου, οι σχετικές χρεώσεις του ΟΤΕ αποτελούν κατ' ουσίαν το αποτέλεσμα ρυθμιστικής παρέμβασης προκειμένου να καταστεί ανταγωνιστική η αγορά, και δεν πηγάζουν από διαπραγματεύσεις προκύπτουσες από την δομή και κατάσταση της αγοράς. Συνεπώς, είναι αυτονόητο ότι δεν δύναται κανείς να συνάγει επαρκή συμπεράσματα από τις υπάρχουσες χρεώσεις του ΟΤΕ για τις ως άνω υπηρεσίες.

Ωστόσο, σημειώνεται ότι υπάρχουν σαφείς διαφορές όσον αφορά τους όρους και προϋποθέσεις με τις οποίες παρέχονται οι διάφορες υπηρεσίες λιανικής και οι οποίες έχουν την

δυνατότητα να επηρεάσουν την ζήτηση. Βασικά, υπάρχουν διαφορές όσον αφορά τη δομή της τιμολόγησης (και των πληρωμών) οι οποίες είναι σχετικές.[99] Οι ανταγωνιστικές πιέσεις της παροχής υπηρεσιών διασύνδεσης αντικατοπτρίζουν, σε σημαντικό βαθμό, την ροή των πληρωμών. Ενόψει του γεγονότος ότι οι τελικοί χρήστες και οι πάροχοι υπηρεσιών ζητούν διασύνδεση από άκρο σε άκρο, η ΕΕΤΤ εξέτασε την ως άνω ροή πληρωμών (και κίνησης) στο σύνολό της (δηλ. και για την εκκίνηση, και για την διαβίβαση και για τον τερματισμό κλήσεων). Αυτή η ροή απεικονίζεται αναλυτικά στην Ενότητα 3.3.2, ανωτέρω.

Οι λιανικές χρεώσεις για κλήσεις σε τελικούς χρήστες, καθορίζονται και συλλέγονται από τον πάροχο εκκίνησης (ή τον πάροχο επιλογής/ προεπιλογής φορέα). Η ΕΕΤΤ θεωρεί (όπως αναλύθηκε και στον ορισμό της σχετικής αγοράς για την εκκίνηση κλήσεων) ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ των παρόχων εκκίνησης και των παρόχων επιλογής/ προεπιλογής φορέα ασκεί πίεση στις κατωτέρου σταδίου τιμές λιανικής. Ωστόσο, η δομή της λιανικής τιμολόγησης για κλήσεις σε τελικούς χρήστες ασκεί περιορισμένη έμμεση πίεση στα τέλη τερματισμού. Ειδικότερα, η εν λόγω πίεση ασκείται μόνο όταν ο πάροχος λιανικών υπηρεσιών μεταφέρει τις αυξήσεις των τελών τερματισμού στους λιανικούς παρόχους, και τους γνωστοποιεί τις ως άνω αυξήσεις, ή όταν ο συνδυασμός των χαμηλών χρεώσεων λιανικής και οι υψηλές παρακρατήσεις της εκκίνησης, οδηγούν σε έναν διακανονισμό τερματισμού για πληρωμή κάτω του κόστους του τερματισμού.

Οι λιανικές χρεώσεις για κλήσεις σε έναν πάροχο υπηρεσιών καθορίζονται από τον πάροχο υπηρεσιών (μέσω της επιλογής του αναφορικά με το είδος του αριθμού υπηρεσίας – λχ αριθμό ατελούς χρέωσης, ή αριθμό premium rate)[100] και συλλέγονται από τον ίδιο τον πάροχο υπηρεσιών ή από τον πάροχο τερματισμού, ή από τον πάροχο εκκίνησης. Επιπροσθέτως, υπάρχει διαφορετική ροή πληρωμών μεταξύ του παρόχου τερματισμού, του παρόχου εκκίνησης και του παρόχου διαβίβασης, για τους διάφορους τύπους των κλήσεων λιανικής.

---

[99] Η ανάλυση της ΕΕΤΤ αναφορικά με τις τιμολογιακές πιέσεις και τις ροές πληρωμών δεν απεικονίζει το αποτέλεσμα των υπαρχόντων ρυθμιστικών μέτρων. Υπο αυτή την έννοια, αποτελεί μια 'υποθετική' (Greenfield) ανάλυση.

[100] Η αναλογία των λιανικών εσόδων που καταβάλλεται στον πάροχο υπηρεσιών (ή για την περίπτωση των κλήσεων freephone, που παρακρατείται από τον πάροχο υπηρεσιών κατόπιν πληρωμής του τερματίζοντα παρόχου) καθορίζεται κατόπιν διαπραγμάτευσης μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών και του παρόχου τερματισμού.

Η ανταγωνιστική πίεση των υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών που χρεώνονται επί τη βάσει της αρχής ο 'καλών πληρώνει' (λχ για πρόσβαση στο διαδίκτυο ή για αριθμούς premium rate) ασκείται από τις διαπραγματεύσεις του παρόχου εκκίνησης και του παρόχου τερματισμού. Ο ανταγωνισμός μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών (για τους πελάτες λιανικής) ασκεί πίεση στην τιμή χρέωσης και ως εκ τούτου στο συνολικό ποσό το οποίο διανέμεται μεταξύ των παρόχων υπηρεσιών (λχ., του παρόχου εκκίνησης και του παρόχου τερματισμού).

Η πίεση για υπηρεσίες τερματισμού που παρέχονται για κλήσεις μεριζόμενης χρέωσης (λχ κλήσεις με αστική χρέωση) αντανακλούν τόσο την διαπραγμάτευση μεταξύ του παρόχου εκκίνησης και του παρόχου τερματισμού όσο και την 'λιανική' διαπραγμάτευση μεταξύ του παρόχου τερματισμού και του παρόχου υπηρεσιών (καθότι η λιανική διαπραγμάτευση επηρεάζει το μέγεθος των λιανικών εσόδων που είναι διαθέσιμα για τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών).

Η πίεση για τις υπηρεσίες τερματισμού που παρέχονται για κλήσεις που χρεώνονται επί τη βάσει της αρχής ο 'καλούμενος πληρώνει' (λχ κλήσεις ατελούς χρέωσης - freephone calls) δημιουργείται από το κίνητρο που έχει ο πάροχος υπηρεσιών για να ελαχιστοποιήσει τις χρεώσεις που πληρώνει (ή για να μεγιστοποιήσει αυτές που λαμβάνει) στον πάροχο τερματισμού. Το ως άνω κίνητρο αντανακλάται άμεσα στους εμπορικούς όρους της λιανικής του σχέσης με το δίκτυο υποδοχής (τερματισμού), αλλά μόνο έμμεσα στις χρεώσεις διασύνδεσης.

Όπως σημειώθηκε ανωτέρω, η ροή εσόδων μεταξύ του παρόχου τερματισμού (ή του παρόχου υποδοχής - host) και του παρόχου υπηρεσιών αποτελούν αντικείμενο εμπορικής διαπραγμάτευσης. Αυτό φαίνεται να δημιουργεί ένα κίνητρο για τον πάροχο τερματισμού να αυξάνει το τέλος παρακράτησης για τον τερματισμό (εις βάρος της χρέωσης για την εκκίνηση) προκειμένου να μπορέσει να προσφέρει στον πάροχο υπηρεσιών ένα μεγαλύτερο ποσοστό των συνολικών εσόδων λιανικής (ή να χρεώνει τον πάροχο υπηρεσιών λιγότερο).

Ως εκ τούτου, φαίνεται ότι λόγω της έμμεσης τιμολογιακής πίεσης που ασκείται από τους παρόχους υπηρεσιών στον πάροχο τερματισμού, υπάρχει μια χωριστή αγορά για υπηρεσίες τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών.

3.4.2.1.3. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο Χονδρικής

Η παροχή τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες απαιτεί την ύπαρξη ενός εθνικού δικτύου τοπικής πρόσβασης. Αντιθέτως, η παροχή τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών απαιτεί μη-γεωγραφικό τερματισμό και δύναται να παρέχεται ακόμα και εάν δεν υπάρχει πλήρης κάλυψη (λχ σε περιοχές μεγάλης συγκέντρωσης όπως κεντρικές περιοχές όπου βρίσκονται επιχειρήσεις και επιχειρησιακά πάρκα). Ως εκ τούτου, είναι ευκολότερο για νεοεισερχόμενους παρόχους να παρέχουν κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών από ότι υπηρεσίες τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες. Τα στοιχεία κόστους της παροχής τερματισμού σε περιοχές μεγάλης συγκέντρωσης για μεγάλο όγκο κίνησης (λχ κέντρα κλήσεων) φαίνεται ότι διαφοροποιούνται από αυτά της παροχής τερματισμού με πλήρη γεωγραφική κάλυψη για χαμηλούς όγκους κίνησης (λχ κατοικίες τελικών χρηστών).

Ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος υπηρεσιών τερματισμού κλήσεων για τελικούς χρήστες θα μπορούσε να εισέλθει στην αγορά του τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών (μη γεωγραφικός τερματισμός) συνεπεία μιας αύξησης της τιμής έως και 10%. Ωστόσο, το αντίθετο δεν φαίνεται να ισχύει. Υπάρχουν σημαντικοί και μακροπρόθεσμοι φραγμοί εισόδου για την παροχή υπηρεσιών τερματισμού σε τελικούς χρήστες.

3.4.2.1.4. Συμπέρασμα

Δεδομένης της διαφορετικής ροής πληρωμών που υπάρχει στην αγορά, των διαφορετικών φραγμών εισόδου και των διαφορετικών οικονομιών κλίμακος, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υφίστανται χωριστές σχετικές αγορές για τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες, και τον τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών.

3.4.2.2. Ενιαία αγορά τερματισμού ή αγορά τερματισμού ανά δίκτυο

Κατόπιν της διαπίστωσης ότι ο τερματισμός για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και ο τερματισμός για κλήσεις σε παρόχους δικτύων δεν εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά, η ΕΕΤΤ προέβη στην εξέταση του κατά πόσον εμπίπτουν σε μόνο δύο ενιαίες αγορές (ήτοι δύο αγορές που περιλαμβάνουν πολλαπλά δίκτυα) ή εάν υπάρχουν πολλαπλές αγορές τερματισμού ανά δίκτυο.

3.4.2.3. Τερματισμός κλήσεων σε τελικούς χρήστες

3.4.2.3.1. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς Ζήτησης

Λειτουργική Υποκαταστασιμότητα

Ένας σταθερός πάροχος υπηρεσιών που επιθυμεί να τερματίσει μια κλήση σε έναν τελικό χρήστη, δύναται μόνο να την τερματίσει στο δίκτυο εκείνο στο οποίο αντιστοιχεί ο αριθμός (είτε η κλήση δρομολογείται από τον πάροχο τερματισμού άμεσα από τον πάροχο εκκίνησης ή από τον πάροχο διαβίβασης).

Παρά το γεγονός ότι μια κλήση σε ένα πρόσωπο δεν είναι εναλλάξιμη (υπό τη στενή έννοια του όρου) με την κλήση σε ένα άλλο πρόσωπο, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί κατάλληλη την υιοθέτηση του ορισμού μιας στενής αγοράς ήτοι ενός ορισμού που θα καθόριζε ότι κάθε σταθερός αριθμός αντιστοιχεί σε μια ξεχωριστή αγορά προϊόντων. Αυτή η άποψη αντανακλά και το γεγονός ότι οι σταθεροί πάροχοι που παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού αδυνατούν να διαφοροποιήσουν μεταξύ καθενός από τους καλούμενους αριθμούς όσον αφορά τα τέλη τερματισμού.

Συνεπώς, ένας υποθετικός μονοπωλιακός προμηθευτής υπηρεσιών σταθερού τερματισμού, θα ήταν σε θέση να αυξήσει επικερδώς τις χρεώσεις τερματισμού του κατά 5% έως 10%.

Τιμολόγηση

Οι υπάρχουσες τιμές τερματισμού, δεν υποδεικνύουν ότι οι τιμές τερματισμού του ΟΤΕ ασκούν ανταγωνιστική πίεση στις τιμές τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων. Οι τρέχουσες τιμές (Δεκέμβριος 2004) έχουν συγκεκριμένα ως αναφέρεται κατωτέρω.

Τιμές ΟΤΕ 2004 (ευρωλεπτά/ λεπτό)	**08:00-20:00**	**20:00-08:00**	**Σάββατο**	**Κυριακή**
Local	0,57	0,53	0,53	0,47
Single tandem	0,81	0,76	0,76	0,66
Double tandem	1,29	1,20	1,20	1,05

Αντιθέτως, οι τιμές τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων είχαν ως εξής κατά το Σεπτέμβριο του 2004:

- 1,166 € ευρωλεπτά/λεπτό – Forthnet, A.C.N., Lannet, Telepassport και Tellas,
- 1,83 € ευρωλεπτά/ λεπτό (2,05 € ευρωλεπτά/λεπτό για μη-γεωγραφικές κλήσεις) – Vivodi,
- 1,90 € ευρωλεπτά/ λεπτό – Cosmoline,
- 1,920 € ευρωλεπτά/ λεπτό – Info-Quest, και
- 2 ή περισσότερα € ευρωλεπτά/λεπτό – Algonet, Net-One, Teledome.

Υποκαταστασιμότητα από πλευράς Προσφοράς

Προκειμένου να υπάρξει υποκαταστασιμότητα από πλευράς προσφοράς, είναι φανερό, ότι ένας νεοεισερχόμενος θα έπρεπε να λειτουργεί ένα τοπικό δίκτυο πρόσβασης πλήρους εθνικής κάλυψης που θα του επέτρεπε να τερματίζει κλήσεις και να 'κερδίσει' τον καλούμενο πελάτη από τον υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο σε επίπεδο λιανικής (και να μεταφέρει τον καλούμενο αριθμό). Οι φραγμοί εισόδου ωστόσο, προκειμένου να μπορέσει κανείς να προσφέρει τερματισμό με πλήρη κάλυψη είναι ανυπέρβλητοι και ουσιαστικά καθιστούν την είσοδο στην αγορά τερματισμού απαγορευτική. Ως εκ τούτου, χωρίς την ύπαρξη ενός υπάρχοντος δικτύου πρόσβασης, ένας πιθανός νεοεισερχόμενος δεν θα αντιδρούσε σε μια μικρή αλλά σημαντική μη-παροδική αύξηση τιμής.

Έμμεση τιμολογιακή πίεση από την Λιανική

Η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι υπάρχει 'τιμολογιακή ευαισθητοποίηση' από πλευράς τελικών χρηστών η οποία να προκύπτει είτε από ευαισθητοποίηση στις χονδρικές τιμές τερματισμού ή της αναγνώρισης από πλευράς καταναλωτή του παρόχου τερματισμού. Επίσης, στα πλαίσια αυτά, αξίζει να επισημανθεί ότι δεν υπάρχουν δημοσιευμένες πληροφορίες σχετικά με τα τέλη τερματισμού που να απευθύνονται ειδικά σε τελικούς χρήστες. Ενώ ο ΟΤΕ έχει αρχίσει πρόσφατα να 'διακρίνει' στους λιανικούς λογαριασμούς του (για σταθερές συνδέσεις) τα τέλη που καταβάλλονται σε κινητούς παρόχους, το ως άνω γεγονός δεν συνεισφέρει σε τίποτα παραπάνω από το να ενημερώνει τους καταναλωτές περί του ότι κάποια τέλη καταβάλλονται και σε κινητούς παρόχους. Δεν καθιστά με άλλα λόγια 'ευαισθητοποιημένους ' τους καταναλωτές ως προς τις σχετικές χρεώσεις του κάθε κινητού ή ως προς τις μεταβολές των χρεώσεων των κινητών παρόχων. Συνεπώς, οι περισσότεροι 'καλούντες' καταναλωτές δεν είναι ενήμεροι της ταυτότητας του παρόχου που τερματίζει τις κλήσεις τις οποίες κάνουν, ούτε γνωρίζουν τις όποιες τιμολογιακές διαφορές δύνανται να υπάρχουν μεταξύ των παρόχων που τερματίζουν.

Σε κάθε περίπτωση, η 'τιμολογιακή ευαισθητοποίηση' από πλευράς λιανικής, θα εδύνατο να επιβάλει έναν ανταγωνιστικό περιορισμό στα τέλη τερματισμού, μόνο εάν ήταν δυνατόν να 'παρακάμψει' κάποιος το δίκτυο τερματισμού (λχ, εάν υπάρχουν υποκατάστατα από πλευράς ζήτησης στο επίπεδο λιανικής τα οποία περιορίζουν – ή θα εδύναντο να περιορίζουν – την ικανότητα ενός παρόχου δικτύου σταθερής να αυξήσει τα τέλη τερματισμού του). Η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι επί του παρόντος υφίσταται τέτοια δυνατότητα 'παράκαμψης'.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι σχετικές αγορές προϊόντων για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων προς τελικούς χρήστες σε σταθερά δίκτυα σε επίπεδο χονδρικής ορίζονται ανά μεμονωμένο σταθερό δίκτυο.

3.4.2.4. Τερματισμός κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών

3.4.2.4.1. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς Ζήτησης

Λειτουργική υποκαταστασιμότητα

Ένας πάροχος λιανικών κλήσεων που επιθυμεί να τερματίσει μια κλήση σε έναν πάροχο υπηρεσιών, δύναται μόνο να την τερματίσει στο δίκτυο εκείνο που παρέχει τοπική πρόσβαση στον εν λόγω πάροχο υπηρεσιών. Ωστόσο, είναι σημαντικό να υπενθυμίσουμε, ότι υπάρχει μια επιπρόσθετη 'λιανική' διαπραγμάτευση μεταξύ του παρόχου τερματισμού και του παρόχου υπηρεσιών (η οποία επηρεάζει την κατανομή των εσόδων μεταξύ των δύο οντοτήτων). Οι πάροχοι τερματισμού (στους οποίους συγκαταλέγονται συνήθως και οι πάροχοι εκ των οποίων εκκινούν οι σχετικές κλήσεις) ανταγωνίζονται για το 'μερίδιο αγοράς' των παρόχων υπηρεσιών (λχ. υπόσχονται μεγαλύτερο ποσοστό εσόδων ή, εναλλακτικά, υπόσχονται μικρότερες χρεώσεις, ανάλογα με το προς τα πού κατευθύνεται η ροή πληρωμών),

Επιπροσθέτως, ένας πάροχος υπηρεσιών δύναται να εξετάσει την πιθανότητα να μεταφέρει τον αριθμό του (και την επιχειρηματική του δραστηριότητα) σε εναλλακτικούς παρόχους οι οποίοι δεν έχουν τοπικά δίκτυα πρόσβασης με πλήρη κάλυψη. Ο όγκος κίνησης που προκαλείται από τους παρόχους υπηρεσιών, σε συνδυασμό με την πιθανότητα συγκέντρωσης παρόχων υπηρεσιών σε συγκεκριμένες περιοχές, σημαίνει ότι οι φραγμοί εισόδου είναι μικρότεροι σε σχέση με τους σημαντικούς φραγμούς που υπάρχουν αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες.

Ενώ οι πάροχοι δεν ανταγωνίζονται επί τη βάσει κάθε κλήσης για το 'μερίδιο αγοράς' των παρόχων υπηρεσιών, η πιθανή ευκολία αλλαγής τείνει στη δημιουργία μιας αγοράς στην

οποία διάφοροι πάροχοι δικτύων ανταγωνίζονται για την παροχή λειτουργικά υποκατάστατων υπηρεσιών τερματισμού.

Τιμολόγηση

Όπως σκιαγραφήθηκε ανωτέρω, τα τέλη τερματισμού αντανακλούν τις πιέσεις δύο διαφορετικών διαπραγματεύσεων: αυτών μεταξύ του παρόχου εκκίνησης και του παρόχου τερματισμού από τη μια πλευρά, και αυτών μεταξύ του παρόχου τερματισμού και του παρόχου υπηρεσιών από την άλλη (σημειώνεται ωστόσο, ότι η δεύτερη διαπραγμάτευση δεν εμπίπτει στο πεδίο της σχετικής αγοράς που εξετάζεται στο παρόν κείμενο). Επιπροσθέτως, είναι σημαντικό να θυμηθεί κανείς ότι είναι πιθανόν (σύμφωνα με τα όσα τονίστηκαν ανωτέρω) ο πάροχος εκκίνησης να ανταγωνιζόταν τον πάροχο τερματισμού για το 'μερίδιο αγοράς' των παρόχων υπηρεσιών. Επιπλέον, ο πάροχος εκκίνησης και οι άλλοι πιθανοί πάροχοι τερματισμού θα εξακολουθούν να προσπαθούν να 'κερδίσουν' τον πάροχο υπηρεσιών από τον πάροχο τερματισμού.

Ενόψει των ανωτέρω, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι θα πρέπει να δοθεί μεγάλη προσοχή στα συμπεράσματα που θα εξαχθούν από τα τέλη τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών.

3.4.2.4.2. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς Προσφοράς

Ένας νεοεισερχόμενος πάροχος υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών δεν θα χρειαζόταν να αναπτύξει και/ ή λειτουργήσει ένα δίκτυο πρόσβασης με πλήρη κάλυψη. Όπως σημειώθηκε ανωτέρω, οι πάροχοι υπηρεσιών δύνανται να είναι συγκεντρωμένοι (λχ. σε επιχειρησιακά πάρκα). Επιπλέον, ο όγκος κίνησης που τερματίζει σε παρόχους υπηρεσιών είναι τόσο πιο μεγάλος από τον όγκο κίνησης που τερματίζει στις περισσότερες γραμμές πρόσβασης τελικών χρηστών, ώστε το κόστος ανάπτυξης τοπικών δικτύων πρόσβασης για παρόχους υπηρεσιών να διαφοροποιείται σημαντικά από το κόστος αναπαραγωγής τοπικών συνδέσεων πρόσβασης σε τελικούς χρήστες. Η ΕΕΤΤ θεωρεί πολύ πιθανή την είσοδο νέων παρόχων στην αγορά.

3.4.2.4.3. Έμμεση τιμολογιακή πίεση από πλευράς λιανικής

Όπως σημειώθηκε ανωτέρω, πρέπει να είναι κανείς ιδιαίτερα προσεκτικός κατά την εξαγωγή συμπερασμάτων σχετικά με τα πραγματικά έσοδα των παρόχων τερματισμού από κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών. Η ΄λιανική' συναλλαγή που συντελείται (για την περίπτωση των υπηρεσιών που τιμολογούνται επί τη βάσει της αρχής 'ο καλούμενος πληρώνει'), είναι μια συναλλαγή μεταξύ του παρόχου υπηρεσιών και του παρόχου τερματισμού. Οι πάροχοι υπηρεσιών είναι 'ευαισθητοποιημένοι' όσον αφορά το τέλος τερματισμού, ενόψει του ότι το ως άνω τέλος επηρεάζει το μερίδιο των λιανικών εσόδων που καταβάλλεται στον ίδιο τον πάροχο υπηρεσιών. Ωστόσο, το συμφέρον του παρόχου υπηρεσιών για μεγιστοποίηση του μεριδίου του από τα έσοδα λιανικής δεν επεκτείνεται και σε ένα γενικότερο ενδιαφέρον σχετικά με το πώς θα επιμερισθούν τα εναπομείναντα έσοδα μεταξύ των παρόχων εκκίνησης (ή των παρόχων επιλογής/ προεπιλογής φορέα) και των παρόχων τερματισμού. Αντίστοιχες πιέσεις ισχύουν επίσης, σε κάποιο βαθμό, και για υπηρεσίες που τιμολογούνται επί τη βάσει της αρχής του 'μεριζόμενου κόστους' ('shared cost').

Στην περίπτωση όπου οι κλήσεις λιανικής χρεώνονται επί τη βάσει της αρχής 'ο καλών πληρώνει', η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι ο τελικός χρήστης δεν είναι ούτε άμεσα ενημερωμένος για το τέλος τερματισμού, ούτε 'ευαισθητοποιημένος' σε αυτό.

Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει έμμεση τιμολογιακή πίεση (από πλευράς λιανικής) στις υπηρεσίες τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει μια ενιαία αγορά πολλαπλών δικτύων για τον τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών. Οι φραγμοί εισόδου στην εν λόγω αγορά είναι μικρότεροι από ότι στην αγορά τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες, καθώς ένας εισερχόμενος δεν θα χρειαστεί να αναπτύξει ένα τοπικό δίκτυο πλήρους γεωγραφικής κάλυψης, οι πάροχοι τερματισμού ανταγωνίζονται για το 'μερίδιο αγοράς' των παρόχων υπηρεσιών και οι πάροχοι υπηρεσιών δύνανται να 'μετακινούνται' σχετικά γρήγορα μεταξύ των παρόχων τερματισμού, καταβάλλοντας ένα εύλογο κόστος.

3.4.2.5. Ένταξη του αυτό-παρεχόμενου τερματισμού στη σχετική αγορά για τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες και σε παρόχους υπηρεσιών

Η ΕΕΤΤ εξέτασε κατά πόσο πρέπει να συμπεριληφθούν στη σχετική αγορά προϊόντος και οι υπηρεσίες τερματισμού σε επίπεδο χονδρικής οι οποίες αυτό-παρέχονται. Οι υπηρεσίες τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες αποτελούν συνήθως υπηρεσίες που παρέχονται εξ ιδίων μέσων από το χονδρικό άκρο ενός παρόχου δικτύων στο λιανικό του άκρο παροχής υπηρεσιών.

Η συνήθης πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως προς το ως άνω θέμα, συνίσταται σε γενικές γραμμές, στον αποκλεισμό της παροχής εξ' ιδίων μέσων από τον ορισμό αγοράς.

Ωστόσο, είναι απαραίτητο να αποκλίνει κανείς από αυτήν την πρακτική σε εκείνες τις περιπτώσεις όπου τα χαρακτηριστικά συγκεκριμένων αγορών είναι τέτοια, ώστε η αυτό-παροχή να ασκεί ανταγωνιστική πίεση στις πωλήσεις προς τρίτα μέρη. Το βασικό ζήτημα είναι εάν ένας υποθετικός μονοπωλιακός προμηθευτής υπηρεσιών τερματισμού σε επίπεδο χονδρικής, θα υπόκειτο σε κάποια ανταγωνιστική πίεση από καθετοποιημένους παρόχους σταθερών δικτύων, στο επίπεδο της λιανικής. Κάτι τέτοιο θα συνέβαινε εάν μια αύξηση της τιμής του τερματισμού χονδρικής από τον υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή υπηρεσιών τερματισμού σε επίπεδο χονδρικής, θα μεταφραζόταν, με τη σειρά της σε μια αύξηση της τιμής των λιανικών υπηρεσιών για την παροχή των οποίων απαιτείται το χονδρικό προϊόν. Υπό αυτές τις συνθήκες, οι πάροχοι υπηρεσιών θα έχαναν πιθανόν πελάτες από τον καθετοποιημένο μονοπωλιακό προμηθευτή υπηρεσιών τερματισμού σε επίπεδο χονδρικής. Αντίστοιχα, ο υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος υπηρεσιών τερματισμού σε επίπεδο χονδρικής θα έχανε πωλήσεις, ενώ ο καθετοποιημένος πάροχος, τμήμα του οποίου θα παρείχε υπηρεσίες τερματισμού εξ ιδίων μέσων θα αύξανε τις πωλήσεις του.

Η ΕΕΤΤ δεν έχει υπόψη της άλλη τεχνική λύση η οποία να επιτρέπει σε μια οντότητα, πέραν του παρόχου του σχετικού δικτύου πρόσβασης, να τερματίζει κλήσεις. Όλες οι υπηρεσίες τερματισμού αυτό-παρέχονται από τους παρόχους τερματισμού και ως εκ τούτου η αυτό-παροχή πρέπει να συμπεριληφθεί στην σχετική αγορά προϊόντων.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η αυτό-παροχή εξ' ιδίων μέσων υπηρεσιών τερματισμού τόσο στην περίπτωση του τερματισμού για την παροχή κλήσεων προς τελικούς χρήστες όσο και στην περίπτωση τερματισμού για την παροχή κλήσεων προς παρόχους υπηρεσιών, δεν μπορεί, σε επίπεδο αρχής, να εξαιρεθεί από τη διαδικασία ορισμού αγοράς δεδομένου ότι όλες οι υπηρεσίες τερματισμού αυτό-παρέχονται σε κάποιο βαθμό.

3.4.3. Σχετική γεωγραφική αγορά

Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή εκείνη, όπου οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην προμήθεια και αγορά σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών αναφορικά με τις οποίες, οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς με γειτονικές περιοχές και η οποία δύναται να διακριθεί από γειτονικές περιοχές διότι στις εν λόγω περιοχές οι συνθήκες ανταγωνισμού διαφέρουν σημαντικά.

Επί τη βάση αυτή, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για την αγορά προϊόντων που προσδιορίστηκε ανωτέρω είναι εθνικής έκτασης και συνίσταται στην Ελληνική Επικράτεια. Η ως άνω θέση βασίζεται κυρίως στο γεγονός ότι ο κάθε πάροχος προσφέρει τις υπηρεσίες του στη σχετική αγορά με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις, οπουδήποτε και εάν παρέχονται αυτές (εντός της Ελληνικής Επικράτειας).

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ κατέληξε στο αρχικό συμπέρασμα ότι υπάρχει μια χωριστή σχετική εθνική γεωγραφική αγορά στην Ελλάδα για την παροχή υπηρεσιών τερματισμού.

3.4.4. Γενικό Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν:

- Ο τερματισμός σε επίπεδο χονδρικής κλήσεων σε τελικούς χρήστες και κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών ανήκουν στην ίδια σχετική αγορά προϊόντος;
- Η σχετική αγορά τερματισμού σε επίπεδο χονδρικής ορίζεται ανά δίκτυο,
- Η αυτό-παροχή τερματισμού κλήσεων συμπεριλαμβάνεται στην ίδια σχετική αγορά με αυτή του τερματισμού κλήσεων, και
- Η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού είναι εθνική.

Εξετάζοντας την υποκαταστασιμότητα του τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών, η ΕΕΤΤ κατέληξε ότι οι υπηρεσίες λιανικής κατώτερου σταδίου δεν ασκούν τιμολογιακή πίεση η μία στην άλλη. Επιπροσθέτως, ανέλυσε τις διαφορετικές δυναμικές που υπάρχουν στον τερματισμό των ως άνω κλήσεων. Ιδίως, έλαβε

υπόψη της τη σχέση του καλούμενου χρήστη και του τερματίζοντος παρόχου, και την επίδραση του τιμολογιακού διακανονισμού και των ροών εσόδων στη σχέση του παρόχου τερματισμού και του παρόχου εκκίνησης /διαβίβασης. Κατόπιν εξέτασης της υποκατάστασης από πλευράς προσφοράς, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι νέοι πάροχοι που επιθυμούν να παρέχουν τερματισμό για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών, αντιμετωπίζουν μικρότερους φραγμούς εισόδου (για υψηλούς όγκους κίνησης) σε σχέση με τους νεοεισερχόμενους που επιθυμούν να τερματίζουν κλήσεις σε τελικούς καταναλωτές. Οι τελευταίοι συγκεκριμένα, χρειάζονται πλήρης κάλυψη για μικρούς όγκους κίνησης.

Εξετάζοντας επίσης στα ως άνω πλαίσια, εάν οι διακριτές αγορές του τερματισμού κλήσεων για τελικούς χρήστες αφενός και παρόχους υπηρεσιών αφετέρου είναι πολυδικτυακές ή αγορά ανά δίκτυο, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι τεχνικοί περιορισμοί του τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες (ήτοι, ότι μόνο ο πάροχος δικτύου στον οποίο έχει εκχωρηθεί ο αριθμός δύναται να τερματίζει κλήσεις στον ως άνω αριθμό) είναι τέτοιοι που υποδεικνύουν την ύπαρξη αγορών ανά δίκτυο. Αντιθέτως, οι διαφορετικές δυναμικές της ‘μετακίνησης’ του καλούμενου χρήστη υποδεικνύουν ότι υπάρχει μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών.

Η ΕΕΤΤ κατέληξε στο αρχικό συμπέρασμα ότι υπάρχει μια ενιαία εθνική πολυδικτυακή αγορά για τον τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών. Επιπροσθέτως, υπάρχουν πολλαπλές εθνικές αγορές ανά μεμονωμένο δίκτυο για τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες. Δεδομένου ότι όλες οι υπηρεσίες τερματισμού αυτό-παρέχονται ουσιαστικά από τους παρόχους τερματισμού, η αυτό-παροχή συμπεριλαμβάνεται στην σχετική αγορά προϊόντος.

3.5.Σχετική Αγορά Προϊόντος για Υπηρεσίες Διαβίβασης

3.5.1. Εισαγωγή

Η έννοια της Διαβίβασης περιλαμβάνει όλα εκείνα τα στοιχεία της δρομολόγησης μιας κλήσης σε εθνικό επίπεδο που δεν συνιστούν εκκίνηση ή τερματισμό. Συνεπώς, η διαβίβαση περιλαμβάνει τη μεταγωγή (switched conveyance) μεταξύ των διαβιβαστικών κέντρων

(switches) κλήσεων οι οποίες εκκινούν από ένα σταθερό δίκτυο στην Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένων κλήσεων που τερματίζουν σε ένα δίκτυο κινητής στην Ελλάδα) καθώς και κλήσεων οι οποίες τερματίζουν σε ένα σταθερό δίκτυο στην Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένων κλήσεων που εκκινούν από ένα κινητό δίκτυο στην Ελλάδα). Επιπροσθέτως, περιλαμβάνει το μέρος της εθνικής διαβίβασης μιας διεθνούς κλήσης μεταξύ υψηλών ιεραρχικών κέντρων (tandem και double tandem). Τα όρια των διαβιβαστικών υπηρεσιών στην Ελλάδα, αναλύονται εκτενώς στην Ενότητα 3.4, ανωτέρω. Στην Ελλάδα, ο ΟΤΕ είναι ο κύριος πάροχος υπηρεσιών διαβίβασης κλήσεων προς τρίτους παρόχους. Εντούτοις σημειώνεται ότι υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων προς τρίτους παρόχους παρέχουν και οι εταιρείες Tellas και Forthnet.

Η ανάλυση της ΕΕΤΤ όσον αφορά τη σχετική αγορά για τις χονδρικές υπηρεσίες διαβίβασης εξετάζει τους κάτωθι παράγοντες, οι οποίοι απεικονίζονται και στο Σχήμα 9:

- Εάν οι υπηρεσίες διαβίβασης εμπίπτουν σε μια χωριστή αγορά η οποία δεν περιλαμβάνει την μεταφορά από σημείο σε σημείο χωρίς δυνατότητα μεταγωγής (dedicated carriage between switches) μεταξύ διαβιβαστικών κέντρων (άμεση διασύνδεση), και
- Εάν η σχετική αγορά είναι πολυδικτυακή.
- Εάν η έμμεση πίεση κατά τη διαμόρφωση της λιανικής τιμής είναι τέτοια ώστε οι υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων οι οποίες παρέχονται για ίδια χρήση από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο υφίστανται ανταγωνιστική πίεση από την παροχή υπηρεσιών από μια οντότητα με καθετοποιημένη δομή.

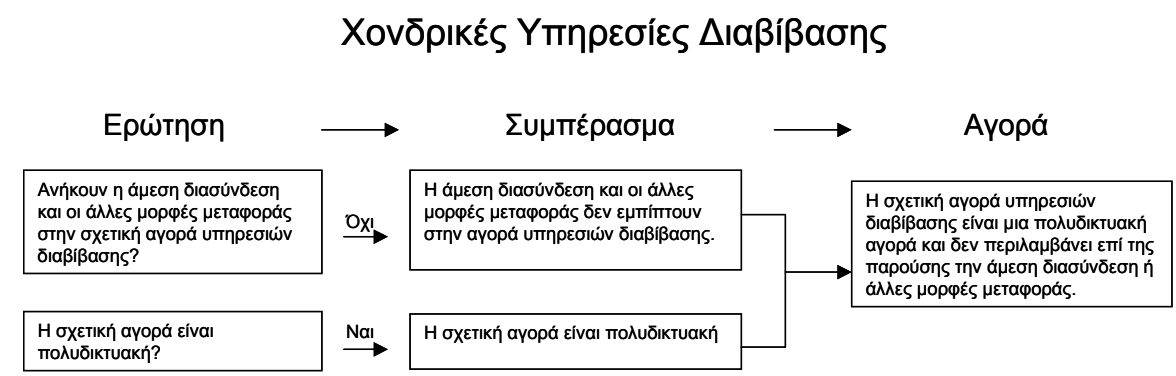

Σχήμα 9

3.5.2. Υποκαταστασιμότητα διαβιβαστικών υπηρεσιών διασύνδεσης και υπηρεσιών μεταφοράς από σημείο σε σημείο χωρίς δυνατότητα μεταγωγής μεταξύ διαβιβαστικών κέντρων μέσω εναλλακτικών ευκολιών

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν θα έπρεπε να συμπεριληφθεί και η αυτό-παροχή διαβιβαστικών υπηρεσιών στην σχετική αγορά, ενόψει του γεγονότος ότι αρκετές επιχειρήσεις παρέχουν για ιδία χρήση υπηρεσίες διαβίβασης. Οι υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων δύνανται να παρασχεθούν για ιδία χρήση είτε μέσω της ανάπτυξης εναλλακτικών ευκολιών ή μέσω της απόκτησης χωρητικότητας μεταξύ κέντρων (switches).

Το βασικό ζήτημα είναι κατά πόσο διαφορές στην λειτουργικότητα, τιμή και σε άλλα χαρακτηριστικά της αυτό-παροχής υποδεικνύουν ότι ένας αγοραστής διαβιβαστικών υπηρεσιών θα αντιδρούσε σε μια αύξηση του 5 έως 10% των τιμών διαβίβασης, και θα μεταστρεφόταν στην αυτό-παροχή' διαβιβαστικών υπηρεσιών χρησιμοποιώντας τη χωρητικότητα μεταξύ των τοπικών κέντρων του ΟΤΕ και των άλλων σταθερών παρόχων στην Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένης της άμεσης διασύνδεσης).

3.5.2.1. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς ζήτησης στο επίπεδο χονδρικής

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν η άμεση διασύνδεση αποτελεί υποκατάστατο υπηρεσιών διαβίβασης στο επίπεδο χονδρικής. Η επένδυση που απαιτείται για άμεση διασύνδεση δεν είναι του μεγέθους που θα απαιτείτο προκειμένου να αναπαράγει κανείς το τοπικό δίκτυο πρόσβασης. Είναι συνεπώς πιθανόν, ότι οι μεγάλοι πάροχοι δικτύων θα εδύναντο να κάνουν τέτοιου είδους επενδύσεις, τουλάχιστον όσον αφορά τις οδούς δρομολόγησης υψηλής κίνησης, και να υλοποιήσουν άμεσες οδούς διασύνδεσης. Για τις περιπτώσεις όπου προέβαιναν σε μια τέτοια λύση, θα εδύναντο επίσης να παρέχουν μικρής κλίμακος υπηρεσίες διαβίβασης σε τρίτα μέρη.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν τα μισθωμένα κυκλώματα διασύνδεσης (τα οποία χρησιμοποιούνται για άμεση διασύνδεση) ανήκουν στην χονδρική αγορά διαβιβαστικών υπηρεσιών διασύνδεσης. Ένα μισθωμένο κύκλωμα διασύνδεσης είναι μια μόνιμη σύνδεση επικοινωνίας μεταξύ δυο σημείων, αντίθετα από την παροχή χωρητικότητας μεταγωγής. Οι διαβιβαστικές υπηρεσίες διασύνδεσης παρέχουν μεταφορά, δρομολόγηση και διαβίβαση για τις κλήσεις που μεταφέρονται και που εκκινούν από το σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο, οπουδήποτε και αν βρίσκεται το τοπικό διαβιβαστικό κέντρο από το οποίο εκκινούν ή στο οποίο τερματίζουν.

Η τιμολόγηση των υπηρεσιών διαβίβασης και των μισθωμένων κυκλωμάτων διασύνδεσης αντίστοιχα, αντανακλά αυτές τις λειτουργικές διαφορές. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει μικρή πιθανότητα οι πάροχοι υπηρεσιών να μεταστραφούν από τις χονδρικές υπηρεσίες διαβίβασης στη χρήση μισθωμένων γραμμών και αντίστροφα, συνεπεία μια αύξησης της τιμής της τάξης του 5 έως 10%, εκτός και εάν ήδη υπάρχει υψηλός όγκος κίνησης στην συγκεκριμένη οδό. Η διασύνδεση μέσω μισθωμένων γραμμών απαιτεί επένδυση και ανάληψη υποχρεώσεων (και συνεπώς ρίσκου), καθώς και σημαντικό χρόνο και σχεδιασμό. Τα χαρακτηριστικά αυτά εξασφαλίζουν ότι τα μισθωμένα κυκλώματα διασύνδεσης δεν τιμολογούνται κατά τρόπο που εμπίπτει στο 10% της ανταγωνιστικής τιμής των υπηρεσιών διαβίβασης. Οι επιχειρήσεις που σχεδιάζουν να αποκτήσουν μισθωμένες γραμμές διασύνδεσης πρέπει να είναι σίγουρες ότι έχουν τον ελάχιστο απαιτούμενο όγκο κίνησης στη συγκεκριμένη

οδό, ώστε να αξίζει να αναλάβουν το ρίσκο της επένδυσης και τα απαιτούμενα έξοδα σχεδιασμού. Επιπλέον, η άμεση διασύνδεση απαιτεί την ανάληψη σημαντικών οικονομικών υποχρεώσεων, καθώς και δεσμεύσεων σχεδιασμού και χρόνου.

Ένα επιπρόσθετο ζήτημα το οποίο πρέπει να λάβουν υπόψη οι πάροχοι οι οποίοι εξετάζουν το ενδεχόμενο της άμεσης διασύνδεσης αναφορικά με ορισμένες οδούς (ή με ορισμένους παρόχους), είναι κατά πόσον υπάρχει δυνατότητα άμεσης διασύνδεσης ενώ διατηρείται η διαβίβαση για οδούς μικρότερης κίνησης. Το πρόβλημα διατήρησης της διαβίβασης για οδούς μικρής κίνησης το αντιμετωπίζουν κυρίως οι μικροί πάροχοι, και υφίσταται κυρίως καθόσον αφορά μεταφορά κίνησης προς άλλους μικρούς παρόχους (όπου το κόστος της παροχής κυκλωμάτων για ιδία χρήση είναι κατά πολύ υψηλότερο από αυτό που απαιτείται για την αύξηση της χωρητικότητας σε μια υπάρχουσα (μεγαλύτερη) οδό). Διαφαίνεται άρα, ότι η άμεση διασύνδεση με άλλους παρόχους είναι κατ'ουσίαν αδύνατη.

Κατόπιν εξέτασης του εάν είναι δυνατή η εξ' ιδίων μέσων ανάπτυξη χωρητικότητας ή η απόκτηση χωρητικότητας, ως μέσο που θα διευκόλυνε την άμεση διασύνδεση, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει μικρή πιθανότητα άμεσης μεταστροφής ενός οριακού όγκου κίνησης διαβίβασης σε άμεση διασύνδεση ή σε μισθωμένα κυκλώματα διασύνδεσης, συνεπεία μιας αύξησης της τιμής διαβίβασης της τάξης του 5 έως 10%. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η άμεση διασύνδεση δεν ανήκει στην ίδια αγορά με τις χονδρικές υπηρεσίες διαβίβασης.

3.5.2.2. Υποκατασταστιμότητα από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής

Αναφορικά με την υποκαταστασιμότητα από πλευράς προσφοράς, οι πάροχοι δικτύων που αντικατέστησαν την αγορά υπηρεσιών διαβίβασης με άμεση διασύνδεση, χρησιμοποίησαν προσφάτως και σε πολύ μικρή κλίμακα, τα μέσα παραγωγής των (ήτοι την νέα χωρητικότητα τους) προκειμένου να παρέχουν υπηρεσίες διαβίβασης σε τρίτα μέρη.

Βάση των στοιχείων που διαθέτει η ΕΕΤΤ, η εταιρεία Tellas παρέχει εθνική διαβίβαση σε διεθνή δίκτυα στον ΟΤΕ. Η εταιρεία Forthnet παρέχει διαβίβαση για κλήσεις που τερματίζουν στο δίκτυο της Vivodi και η εταιρία Αττικές Τηλεπικοινωνίες παρέχει

αποκλειστικές συνδέσεις για συγκεκριμένες οδούς στις HellasOnLine, Med Nautilus, Vivodi, Acn, Telepassport, Tellas, Uunet, Cosmotelco, Lannet και Sparknet.

Ωστόσο, δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι ως άνω πάροχοι θα παρείχαν συστηματικά μέρος της νέας χωρητικότητάς τους σε άλλους παρόχους που ζητούν υπηρεσίες διαβίβασης. Ενώ, κάτι τέτοιο δύναται να αλλάξει κατά την εξέλιξη της αγοράς, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι αυτή η πιθανή παροχή θα είναι σημαντική κατά την χρονική περίοδο της παρούσας εξέτασης.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε επίσης εάν οι πάροχοι δικτύων κινητής θα μπορούσαν να παρέχουν υπηρεσίες διαβίβασης σε οντότητες οι οποίες παρέχουν υπηρεσίες που εκκινούν ή τερματίζουν σε σταθερά δίκτυα. Όλοι οι πάροχοι δικτύων κινητής στην Ελλάδα κατέχουν άδειες σταθερής ασύρματης πρόσβασης, οι οποίες τους επιτρέπουν να αναπτύσσουν, λειτουργούν και παρέχουν ευκολίες και υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας. Έχει υπάρξει σημαντική ανάπτυξη από παρόχους δικτύων κινητής οι οποίοι είναι επί της παρούσης άμεσα συνδεδεμένοι μεταξύ τους.[101] Για παράδειγμα, η Ετήσια Έκθεση της Vodafone αναφέρει ότι έχει εγκαταστήσει μια STM-4 οπτική σύνδεση μεταξύ Αθήνας και Θεσσαλονίκης. Η TIM έχει εγκαταστήσει σταθερές μικροκυματικές συνδέσεις (με χωρητικότητα έως 155 Mbps) στην περιοχή της Αττικής. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι ως άνω ευκολίες δεν χρησιμοποιούνται πλήρως από τους κινητούς παρόχους για τις ανάγκες χωρητικότητας που προκύπτουν από τα κινητά δίκτυα..

Ωστόσο, προκειμένου οι πάροχοι δικτύων κινητής να ανταγωνιστούν τον ΟΤΕ στην παροχή υπηρεσιών διαβίβασης σε τρίτα μέρη σε εθνικό επίπεδο, θα απαιτούνταν επιπρόσθετες σημαντικές επενδύσεις. Για να προβούν σε αυτές, οι πάροχοι δικτύων κινητής, θα έπρεπε να διασφαλίσουν ότι είναι σε θέση να παρέχουν την απαιτούμενη χωρητικότητα, η οποία δεν έχει χρησιμοποιηθεί, ώστε να ικανοποιήσουν την ανώτατη ζήτηση των λιανικών σταθερών υπηρεσιών, στις οδούς που σχετίζονται με σταθερούς παρόχους (αντί σε μεμονωμένες οδούς ή σε μεμονωμένη περιοχή). Συνεπώς, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι οι πάροχοι δικτύων κινητής είναι επί της παρούσης σε θέση να παρέχουν σταθερές υπηρεσίες διαβίβασης συνεπεία μιας αύξησης της

---

101 Για παράδειγμα, ένας αριθμός παρόχων δικτύων κινητής άρχισαν να παρέχουν μισθωμένες γραμμές πριν από κάποια έτη. Ωστόσο, εκείνο το διάστημα, οι άδειές τους δεν τους επέτρεπαν την παροχή τέτοιου είδους υπηρεσιών, και τους ζητήθηκε να παύσουν τις σχετικές δραστηριότητες.

τιμής άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου έως και 10%. Ωστόσο, μερικοί πάροχοι κινητής δύνανται να παρέχουν υπηρεσίες διαβίβασης σε κύριες οδούς και έχουν δείξει στο παρελθόν τη πρόθεσή τους να παρέχουν σταθερές υπηρεσίες σε εναλλακτικούς παρόχους. Η ΕΕΤΤ εξετάζει κατά πόσο οι δραστηριότητες των ως άνω παρόχων κινητής είναι οριακές.

3.5.2.3. Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι διαβιβαστικές υπηρεσίες διασύνδεσης ανήκουν σε μια χωριστή αγορά προϊόντων η οποία δεν περιλαμβάνει την αυτό-παροχή υπηρεσιών διαβίβασης. Η ΕΕΤΤ εξετάζει κατά πόσο η σχετική αγορά περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών διαβίβασης σε τρίτα μέρη από παρόχους κινητών δικτύων.

3.5.3. Η σχετική αγορά είναι μια αγορά πολυδικτυακή;

Ένας τρίτος πάροχος λιανικών υπηρεσιών μεταγωγής σε τελικούς χρήστες δεν χρειάζεται πρόσβαση σε κάθε δίκτυο στην Ελλάδα το οποίο να είναι ικανό να παρέχει υπηρεσίες διαβίβασης. Ο εν λόγω τρίτος πάροχος δύναται να παρέχει τις λιανικές του υπηρεσίες εάν έχει πρόσβαση σε υπηρεσίες διαβίβασης που του επιτρέπουν να διασφαλίζει σύνδεση μεταξύ των διαβιβαστικών κέντρων που αποτελούν το όριο της χονδρικής υπηρεσίας εκκίνησης η οποία απαιτείται για την εκκίνηση κλήσεων σε λιανικό επίπεδο και της χονδρικής υπηρεσίας τερματισμού που απαιτείται για την παροχή του τερματικού στοιχείου που είναι αναγκαίο για την από άκρο σε άκρο σύνδεση. Τις εν λόγω υπηρεσίες διαβίβασης, δύναται να τις αποκτήσει από έναν ή περισσότερους παρόχους υπηρεσιών διαβίβασης.

Ένας πάροχος δύναται να παρέχει (και αποκτά) διαβίβαση μεταξύ ενός περιορισμένου αριθμού προορισμών, εάν οι σχετικές ευκολίες δεν παρέχουν πλήρη κάλυψη. Ως εκ τούτου, είναι δυνατόν να εισέλθει στην αγορά με τμηματική κάλυψη και είναι δυνατόν να μεταφέρει σταδιακά κίνηση εκτός αγοράς, καθώς η χωρητικότητα κίνησης σε συγκεκριμένες οδούς φτάνει στο όριό της. Κάτι τέτοιο συνάγεται από τα όσα λαμβάνουν χώρα στην Ελληνική αγορά νεοεισεχομένων έως της παρούσης. Ενώ ο ΟΤΕ είναι ο κύριος πάροχος υπηρεσιών διαβίβασης σε τρίτα μέρη

στην Ελλάδα, οι εταιρείες Tellas και Forthnet παρέχουν επίσης υπηρεσίες διαβίβασης σε τρίτα μέρη.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική αγορά για τις χονδρικές υπηρεσίες διαβίβασης είναι πολυδικτυακή.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά για σταθερές υπηρεσίες διαβίβασης.

3.5.4. Ένταξη της αυτό-παρεχόμενης διαβίβασης στη σχετική αγορά υπηρεσιών διαβίβασης

Η ΕΕΤΤ εξέτασε κατά πόσο πρέπει να συμπεριληφθούν στη σχετική αγορά προϊόντος και οι υπηρεσίες διαβίβασης σε επίπεδο χονδρικής οι οποίες αυτό-παρέχονται. Οι υπηρεσίες διαβίβασης μπορούν να παρέχονται για ιδία χρήση από το χονδρικό άκρο ενός παρόχου δικτύων στο λιανικό του άκρο παροχής υπηρεσιών.

Η συνήθης πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως προς το ως άνω θέμα, συνίσταται σε γενικές γραμμές, στον αποκλεισμό της παροχής εξ' ιδίων μέσων από τον ορισμό αγοράς. Ωστόσο, είναι απαραίτητο να αποκλίνει κανείς από αυτήν την πρακτική σε εκείνες τις περιπτώσεις όπου τα χαρακτηριστικά συγκεκριμένων αγορών είναι τέτοια, ώστε η παροχή εξ' ιδίων μέσων να ασκεί ανταγωνιστική πίεση στις πωλήσεις προς τρίτα μέρη.

Το βασικό ζήτημα είναι εάν ένας υποθετικός μονοπωλιακός προμηθευτής υπηρεσιών διαβίβασης σε επίπεδο χονδρικής, θα υπόκειτο σε κάποια ανταγωνιστική πίεση από καθετοποιημένους παρόχους σταθερών δικτύων, στο επίπεδο της λιανικής. Κάτι τέτοιο θα συνέβαινε εάν μια αύξηση της τιμής της χονδρικής υπηρεσίας διαβίβασης από τον υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή υπηρεσιών διαβίβασης, θα οδηγούσε, με τη σειρά της, σε μια αύξηση της τιμής των λιανικών υπηρεσιών για την παροχή των οποίων απαιτείται το χονδρικό προϊόν.

Υπό αυτές τις συνθήκες, οι πάροχοι υπηρεσιών θα έχαναν πιθανόν πελάτες από τον καθετοποιημένο μονοπωλιακό προμηθευτή υπηρεσιών διαβίβασης σε επίπεδο χονδρικής. Αντίστοιχα, ο υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος υπηρεσιών διαβίβασης σε επίπεδο χονδρικής θα έχανε πωλήσεις, ενώ ο καθετοποιημένος πάροχος τμήμα του οποίου θα παρείχε υπηρεσίες διαβίβασης εξ' ιδίων μέσων θα αύξανε τις πωλήσεις του.

Η ΕΕΤΤ επισημαίνει ότι το κόστος διαβίβασης ανέρχεται σε ένα μικρό μέρος των χρεώσεων υπηρεσιών λιανικής. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι δεν είναι πιθανό, μια αύξηση των τιμών της τάξης του 10% στις υπηρεσίες διαβίβασης, να οδηγούσε σε μια σημαντική αύξηση των χρεώσεων λιανικής στην κατωτέρου σταδίου αγορά. Ως εκ τούτου, δεν θεωρεί ότι ένας καθετοποιημένος πάροχος σταθερού δικτύου ασκεί τιμολογιακή πίεση σε έναν υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η αυτό-παροχή υπηρεσιών διαβίβασης μπορεί, σε επίπεδο αρχής, να εξαιρεθεί από τον ορισμό της αγοράς δεδομένου ότι ένας καθετοποιημένος πάροχος σταθερού δικτύου ασκεί τιμολογιακή πίεση σε έναν υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή.

3.5.5. Η σχετική γεωγραφική αγορά

Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή εκείνη στην οποία οι σχετικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και αγορά σχετικών προϊόντων ή υπηρεσιών αναφορικά με τις οποίες οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και δύνανται να διακριθούν από άλλες γειτονικές περιοχές.

Επί τη βάση αυτή, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για το σχετικό προϊόν της διαβίβασης που ορίστηκε ανωτέρω, είναι εθνική στο εύρος της και συνίσταται στην Ελληνική επικράτεια. Η ως άνω θέση βασίζεται κυρίως στο γεγονός ότι ο ΟΤΕ παρέχει τις

υπηρεσίες του μέσα στην ως άνω σχετική αγορά σε εθνική βάση, με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις και με τις ίδιες τιμές. Για την περίπτωση όπου άλλες υπηρεσίες δύνανται να παρέχονται από άλλους παρόχους σε βάση μικρότερη της εθνικής, οι ως άνω υπηρεσίες ανταγωνίζονται τις υπηρεσίες του ΟΤΕ σε εθνικό επίπεδο.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχει μια χωριστή εθνική αγορά στην Ελλάδα για την παροχή υπηρεσιών διαβίβασης.

3.5.6. Γενικό συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ εξέτασε τους κάτωθι παράγοντες προκειμένου να προβεί στον ορισμό της σχετικής αγοράς για υπηρεσίες διαβίβασης:

- Εάν οι υπηρεσίες διαβίβασης εμπίπτουν σε μια χωριστή αγορά η οποία δεν περιλαμβάνει την μεταφορά από σημείο σε σημείο χωρίς δυνατότητα μεταγωγής (dedicated carriage between switches) μεταξύ διαβιβαστικών κέντρων (άμεση διασύνδεση),
- Εάν η σχετική αγορά είναι πολυδικτυακή,
- Εάν η έμμεση πίεση κατά τη διαμόρφωση της λιανικής τιμής είναι τέτοια ώστε οι υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων οι οποίες παρέχονται για ίδια χρήση από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο υφίστανται ανταγωνιστική πίεση από την παροχή από μια οντότητα με καθετοποιημένη δομή,
- Το εύρος της σχετικής γεωγραφικής αγοράς.

Συγκεκριμένα, η ΕΕΤΤ ήλεγξε πρωταρχικώς εάν οι υπηρεσίες διαβίβασης και οι υπηρεσίες μετάδοσης μέσω εναλλακτικών ευκολιών (μετάδοση μέσω μισθωμένων γραμμών) ανήκουν στην ίδια αγορά υπηρεσιών. Κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ενόψει του επί του παρόντος όγκου κίνησης των εναλλακτικών παρόχων και της τιμολογιακής διαφοροποίησης μεταξύ των μισθωμένων γραμμών από τη μια πλευρά και των υπηρεσιών διαβίβασης από την

άλλη, οι υπηρεσίες μετάδοσης μέσω εναλλακτικών ευκολιών δεν ασκούν τιμολογιακή πίεση στις υπηρεσίες διαβίβασης.

Επιπλέον, η ΕΕΤΤ διαμόρφωσε την άποψη ότι η εναλλακτική δικτυακή κάλυψη είναι τέτοια, που οι ως άνω ευκολίες θα εδύναντο να παρέχονται μόνο σε περιορισμένες οδούς στην Ελλάδα, και άρα οι εναλλακτικοί πάροχοι θα έπρεπε να αποκτούν διαβίβαση για όλες τις υπόλοιπες οδούς. Παρότι οι εναλλακτικοί πάροχοι δύνανται να υιοθετήσουν (και υιοθετούν) μια τέτοια 'μικτή' λύση, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι ως άνω 'τμηματικές' ευκολίες δεν ασκούν τιμολογιακή πίεση στις υπηρεσίες διαβίβασης.

Βάσει των ανωτέρω, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο αρχικό συμπέρασμα ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική εθνική πολυδικτυακή αγορά προϊόντων για υπηρεσίες διαβίβασης η οποία δεν περιλαμβάνει την αυτό-παροχή διαβίβασης.

Η απευθείας σύνδεση δεν ανήκει στην ίδια αγορά προϊόντων με την υπηρεσίες διαβίβασης σε χονδρικό επίπεδο. Η ΕΕΤΤ εξετάζει κατά πόσο η σχετική αγορά περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών διαβίβασης σε τρίτα μέρη από παρόχους κινητών δικτύων.

3.5.7. Ερωτήσεις Διαβούλευσης

Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με την σχετική αγορά προϊόντων για υπηρεσίες εκκίνησης σε σταθερά δίκτυα; Παρακαλούμε αιτιολογείστε την απάντησή σας.

Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μια αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε όπως αναπτύξετε τις θέσεις σας.

Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης είναι η Ελληνική επικράτεια; Παρακαλούμε αναπτύξτε τις θέσεις σας.

Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με την σχετική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων; Παρακαλούμε αιτιολογείστε την απάντησή σας.

Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μια αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε όπως αναπτύξετε τις θέσεις σας

Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια αγορά τερματισμού ανά δίκτυο για τις υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες; Παρακαλούμε αιτιολογείστε την απάντησή σας.

Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού είναι η Ελληνική Επικράτεια; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με την σχετική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Συμφωνείτε ότι στην Ελλάδα υπάρχει περιορισμένη προσφορά υπηρεσιών διαβίβασης σε τρίτα μέρη από πλευράς εναλλακτικών παρόχων; Παρακαλούμε όπως θεμελιώσετε την απάντησή σας με σχετικά στοιχεία όγκου κίνησης και εσόδων.

Πιστεύετε ότι οι πάροχοι δικτύων κινητής έχουν επί του παρόντος επαρκή κάλυψη που να τους επιτρέπει να παρέχουν σταθερές υπηρεσίες διαβίβασης στην Ελλάδα; Σε περίπτωση που διαφωνείτε με την προηγούμενη ερώτηση, πιστεύετε ότι οι πάροχοι δικτύων κινητής θα βρίσκονται στην ίδια θέση τα επόμενα δύο χρόνια; Παρακαλούμε όπως θεμελιώσετε τη θέση σας με σχετικά στοιχεία κάλυψης και χωρητικότητας.

Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μια αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε αναλύστε τις θέσεις σας

Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης είναι η Ελληνική Επικράτεια; Παρακαλούμε όπως αναλύσετε την απάντησή σας.

3.5.8. Παράρτημα 1 – Γλωσσάριο Όρων[102].

- **Συνεγκατάσταση**

Η παροχή από έναν πάροχο Α σε έναν πάροχο Β πρόσβασης σε υλική υποδομή (ιδίως φυσικό χώρο και φυσικές εγκαταστάσεις) η οποία επιτρέπει στον πάροχο Β να εγκαταστήσει εξοπλισμό στις εγκαταστάσεις του παρόχου Α.

- **Χάλκινοι Τοπικοί Βρόχοι**

Τοπικός βρόχος σημαίνει το φυσικό συνεστραμένο ζεύγος μεταλλικής ζεύξης που συνδέει το σημείο τερματισμού του δικτύου στις εγκαταστάσεις του συνδρομητή με το βασικό πλαίσιο διανομής (main distribution frame) ή αντίστοιχη ευκολία στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο.

- **DSL**

Η τεχνολογία DSL (Digital Subscriber Line) επιτρέπει τη χρήση χάλκινου καλωδίου για μεταφορά δεδομένων με υψηλή ταχύτητα.

- **Οπτική Ίνα**

Η πλαστική ή γυάλινη (silicon dioxide) ίνα, η οποία χρησιμοποιείται για τη μετάδοση πληροφοριών με τη χρήση υπέρυθρων ή ορατού φωτός ως μέσου μεταφοράς (συνήθως laser).

---

102 Οι παρακάτω επεξηγήσεις αποδίδουν το περιεχόμενο λέξεων ή φράσεων που χρησιμοποιούνται από την ΕΕΤΤ στο κείμενο της παρούσας διαβούλευσης, παρέχονται αποκλειστικά για λόγους καλύτερης κατανόησης του εν λόγω κειμένου και δεν συνιστούν νομικούς ορισμούς των σχετικών λέξεων ή φράσεων

- **Σταθερή Ασύρματη Πρόσβαση (ΣΑΠ)**

Η χρήση ασύρματης τεχνολογίας για την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών σε τελικούς χρήστες.

- **Φραγμοί Εισόδου**

Το επιπρόσθετο κόστος που πρέπει να υποστούν οι εισερχόμενοι στην αγορά σε σχέση με τις επιχειρήσεις που ήδη λειτουργούν σε αυτή, ή άλλοι παράγοντες οι οποίοι επιτρέπουν στον κοινοποιημένο φορέα εκμετάλλευσης να διατηρεί τιμές άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου αποτρέποντας έτσι την είσοδο στην αγορά.

- **Τοπικό Κέντρο (Local exchange)**

Το τηλεφωνικό κέντρο στο οποίο είναι άμεσα συνδεδεμένοι οι πελάτες, συνήθως μέσω ενός απομακρυσμένου συγκεντρωτή.

- **Άμεση πρόσβαση**

Η περίπτωση σύμφωνα με την οποία ένας πελάτης είναι άμεσα συνδεδεμένος με το δίκτυο ενός τηλεπικοινωνιακού παρόχου μέσω σταθερής σύνδεσης.

Έμμεση πρόσβαση

Η περίπτωση σύμφωνα με την οποία ένας πελάτης αποκτά σύνδεση με το δίκτυο ενός παρόχου μέσω επιλογής ή προεπιλογής φορέα. Οι ως άνω κλήσεις τιμολογούνται συνήθως από τον πάροχο έμμεσης πρόσβασης.

- **Διασύνδεση**

Η σύνδεση (άμεση ή έμμεση) ενός Δημόσιου δικτύου Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών με ένα άλλο δίκτυο, η οποία επιτρέπει στα πρόσωπα που τα χρησιμοποιούν:

α) να επικοινωνούν με τους χρήστες του άλλου

δικτύου, ή

β) να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες που παρέχονται μέσω του άλλου δικτύου (είτε από τον πάροχο του αυτού δικτύου ή από τρίτο πρόσωπο);

- **Μέσο Μακροπρόθεσμο Επαυξητικό Κόστος (ΜΜΕΚ)**

Το κόστος το οποίο προκαλείται εκ της παροχής ενός συγκεκριμένου προϊόντος/ μονάδος, υπολογιζόμενο επί τη βάσει μιας μακροπρόθεσμης προβολής και επί τη βάσει της υπόθεσης ότι έχουν ήδη παραχθεί ορισμένες μονάδες. Ο όρος ‘μακροπρόθεσμο’ σημαίνει τον χρονικό ορίζοντα κατά τον οποίο κάθε κόστος είναι μεταβλητό.

3.6.ΣΧΟΛΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΕΤΤ

3.6.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στις 18/03/05, η ΕΕΤΤ δημοσίευσε τη δημόσια διαβούλευση για τον ορισμό των αγορών διασύνδεσης δημόσιων σταθερών δικτύων (Προτεινόμενες Αγορές Νο 8 -10 της Σύστασης της Ε.Ε.) καλώντας τους ενδιαφερόμενους φορείς της αγοράς να απαντήσουν εντός της περιόδου από 18/03/05 έως 09/05/05.

Το παρόν κείμενο παρουσιάζει την περίληψη των απαντήσεων στο κείμενο της διαβούλευσης, καθώς και την άποψη της ΕΕΤΤ σχετικά με τα κυριότερα σημεία των υποβληθέντων παρατηρήσεων. Ειδικότερα, το Μέρος 1 συνοψίζει τις απαντήσεις στο κείμενο της διαβούλευσης. Το Μέρος 2 αναλύει τα τμήματα των απαντήσεων που είναι σχετικά με τον ορισμό της υπό εξέταση αγοράς. Οι αναθεωρημένες θέσεις, οι οποίες παρουσιάζονται στο παρόν κείμενο αναφορικά με τον ορισμό των σχετικών αγορών 8-10 της Σύστασης, οι οποίες προέκυψαν κατόπιν των παρατηρήσεων των συμμετεχόντων στην δημόσια διαβούλευση, θα αποτυπωθούν από την ΕΕΤΤ στο κείμενο του Ορισμού Αγορών και θα επαναδημοσιευθούν ενιαία με το κείμενο της Ανάλυσης του Επιπέδου του Ανταγωνισμού και της Επιβολής Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων για τις εν λόγω αγορές.

3.6.2. ΣΥΝΟΨΗ ΤΩΝ ΙΣΧΥΡΙΣΜΩΝ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Επτά πάροχοι υπέβαλαν τις απαντήσεις στις ερωτήσεις της διαβούλευσης της ΕΕΤΤ. Ορισμένοι έχουν απαντήσει σε ορισμένα, όχι όμως σε όλα, τα ζητήματα για τα οποία η ΕΕΤΤ ζήτησε σχόλια από τους ενδιαφερόμενους φορείς της αγοράς. Ένας εκ των επτά συμμετεχόντων περιορίστηκε να δηλώσει ότι συμφωνεί με την ανάλυση της ΕΕΤΤ και ότι θα υποβάλει περισσότερα σχόλια όταν η ΕΕΤΤ παρουσιάσει την ανάλυση της αγοράς και δημοσιεύσει τις προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις. Ένας άλλος συμμετέχων αναφέρει ότι επιφυλάσσεται να προβεί στο μέλλον σε επιπλέον σχολιασμό των προτεινόμενων ορισμών της ΕΕΤΤ για τις αγορές 8 έως 10.

Έξι συμμετέχοντες συμφωνούν με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ. Ένας δεν συμφωνεί, εκφράζοντας ορισμένες επιφυλάξεις σχετικά με την ανάλυση που διεξήγαγε η ΕΕΤΤ.

Ορισμένοι εκ των συμμετεχόντων υπέβαλαν επιπλέον σχόλια πέρα των απαντήσεων στις ερωτήσεις της ΕΕΤΤ. Το παρόν κείμενο περιλαμβάνει τα εν λόγω πρόσθετα σχόλια, όπου αυτά είναι ουσιώδη συνοδευμένα από τις απαντήσεις της ΕΕΤΤ.

Ένας πάροχος έχει κάνει μια σειρά από γενικά σχόλια σχετικά με τη διαβούλευση για τη διασύνδεση στα δημόσια σταθερά δίκτυα. Πρώτον, δηλώνει ότι η ανάλυση της ΕΕΤΤ δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη τις μελλοντικές εξελίξεις, ότι δεν αντανακλά τη δυναμική και τις τάσεις της αγοράς ή τις τεχνολογικές εξελίξεις και ότι η προσέγγιση είναι ουσιαστικά στατική. Δεύτερον, δηλώνει ότι η ΕΕΤΤ δεν έχει προσδιορίσει τη χρονική περίοδο στην οποία αναφέρεται η ανάλυσή της, καθιστώντας δύσκολο να εκτιμηθεί σε ποιο βαθμό τα συμπεράσματα της είναι εύλογα. Τρίτον, δηλώνει ότι η ανάλυση της ΕΕΤΤ θα έπρεπε να περιλαμβάνει μία αναφορά στο προφίλ των καταναλωτών των σχετικών λιανικών αγορών, να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την υποκαταστασιμότητα από την πλευρά της προσφοράς και της ζήτησης στην υπό εξέταση αγορά (όπως έχει γίνει σε άλλες περιπτώσεις ορισμού αγορών από την ΕΕΤΤ). Τέταρτον, σημειώνει ότι η ΕΕΤΤ έχει προτείνει ορισμούς αγορών που διαφέρουν από αυτούς που υιοθετούνται στο Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης του ΟΤΕ, χωρίς να αναγνωρίζει ότι τα στοιχεία τιμολόγησης που χρησιμοποιούνται αναφέρονται σε υπηρεσίες που ορίζονται διαφορετικά. Τέλος, ο πάροχος επαναλαμβάνει ένα σχόλιο το οποίο έχει αναφέρει και σε προηγούμενες διαβουλεύσεις σχετικά με το γεγονός ότι η ΕΕΤΤ βασίζεται σε εξωτερικές και εσωτερικές πηγές στοιχείων τις οποίες δεν προσδιορίζει επαρκώς.

Ερώτηση 7.1 – Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με τη σχετική αγορά προϊόντων για υπηρεσίες εκκίνησης σε σταθερά δίκτυα; Παρακαλούμε αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Πέντε πάροχοι συμφωνούν με τον ορισμό της ΕΕΤΤ για την αγορά προϊόντων για υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων σε σταθερά δίκτυα. Ένας άλλος πάροχος δεν απάντησε σε αυτή την ερώτηση. Τέλος, ένας πάροχος εξέφρασε επιφυλάξεις σχετικά με την ανάλυση της ΕΕΤΤ.

Ορισμένοι πάροχοι οι οποίοι συμφώνησαν με την εξέταση της ΕΕΤΤ παρείχαν πληροφορίες και άλλα στοιχεία προς υποστήριξη των θέσεών τους. Ιδίως ένας πάροχος δήλωσε ότι οι πάροχοι CS/CPS (Επιλογής Φορέα / Προεπιλογής Φορέα) δεν θα είναι σε θέση να υποκαταστήσουν τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων με άλλες υπηρεσίες βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα διότι:

- οι υποδομές που χρησιμοποιείται μέχρι τα τοπικά κέντρα και τα κέντρα single tandem παρέχονται μόνο από ένα πάροχο
- τα εναλλακτικά δίκτυα τοπικής πρόσβασης, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης(FWA), είναι πολύ περιορισμένα, και λόγω της περιορισμένης κλίμακας τους, είναι ακριβά
- δεν είναι οικονομικά βιώσιμη η κατασκευή συνδέσεων με οπτική ίνα, εκτός από τις περιπτώσεις των μεγάλων πελατών
- οι συνδέσεις πρόσβασης, όπως οι μισθωμένες γραμμές είναι πολύ ακριβές και συνεπώς είναι οικονομικά βιώσιμες λύσεις μόνο για τους μεγάλους πελάτες, και
- οι αδεσμοποίητοι τοπικοί βρόχοι ('ULLs') είναι πιθανόν πιο βιώσιμη εναλλακτική λύση για τις υπηρεσίες εκκίνησης από την περίπτωση της οπτικής ίνας ή τις μισθωμένες γραμμές, μόνο όμως στην περίπτωση που ο νεοεισερχόμενος πάροχος χρησιμοποιεί τους αδεσμοποίητους τοπικούς βρόχους προκειμένου να παρέχει ένα αρκετά ευρύ πεδίο υπηρεσιών σε τελικούς χρήστες (δηλαδή, δεν είναι βιώσιμη η παροχή μόνο υπηρεσιών φωνής μέσω αδεσμοποίητων τοπικών βρόχων).

Ένας άλλος πάροχος συμφωνεί με την ανάλυση της ΕΕΤΤ. Ένας άλλος πάροχος ρητώς αναφέρει ότι, δεδομένων των τιμών των μισθωμένων γραμμών και των αδεσμοποίητων τοπικών βρόχων, είναι ιδιαίτερα απίθανο μια αύξηση στα τέλη εκκίνησης ύψους έως και 10% να οδηγήσει τους άλλους παρόχους σε μεταστροφή. Στη συνέχεια επιβεβαιώνει ότι οι περιορισμοί στις τιμές και στην κάλυψη αποκλείουν την υποκατάσταση των υπηρεσιών πρόσβασης μέσω οπτικής ίνας ή σταθερής ασύρματης πρόσβασης.

Ο τρίτος πάροχος συντάσσεται με τις θέσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με την υποκαταστασιμότητα από την πλευρά της προσφοράς και συμφωνεί ρητώς ότι είναι ορθό να μην επιβάλλονται υποχρεώσεις σε φορείς που παρέχουν στον εαυτό τους υπηρεσίες εκκίνησης εφόσον δεν κατέχουν δεσπόζουσα θέση στην αγορά ή δεν έχουν εθνική κάλυψη. Επιπλέον, συμφωνεί ότι τόσο οι αυτό-παρεχόμενες υπηρεσίες όσο και οι υπηρεσίες που παρέχονται σε τρίτα μέρη από τον καθετοποιημένο πάροχο, ανήκουν στην ίδια σχετική αγορά.

Ένας άλλος πάροχος διαφωνεί σε πολλά σημεία της ανάλυσης της ΕΕΤΤ. Ειδικότερα, διαφωνεί με τον χαρακτηρισμό από την ΕΕΤΤ του κόστους ενός δικτύου Σταθερής Ασύρματης

Πρόσβασης ως «μη ανακτήσιμου» ("sunk cost") (καθώς το δίκτυο αυτό δύναται να μετεγκατασταθεί). Επίσης, ο εν λόγω συμμετέχων δηλώνει ότι θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι υποχρεώσεις ανάπτυξης δικτύου των κατόχων αδειών Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης. Επιπλέον, σημειώνει ότι οι επενδύσεις σε δίκτυα Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης μπορούν να είναι «κατευθυνόμενες», καθώς η εγκατάσταση των υποδομών χρειάζεται όταν ο πάροχος έχει έναν πελάτη, επιτρέποντας στον πάροχο να στοχεύει σε πελάτες με υψηλή κίνηση και λογαριασμούς. Επί της βάσης αυτής, ο ως άνω συμμετέχων αμφισβητεί την αξιολόγηση της ΕΕΤΤ σχετικά με το κόστος ενός καθετοποιημένου παρόχου που αυτό-παρέχει Σταθερή Ασύρματη Πρόσβαση και ενός παρόχου υπηρεσιών εκκίνησης σε τρίτα μέρη. Τέλος, ο ίδιος πάροχος εκφράζει την ανησυχία ότι η ΕΕΤΤ έχει υποτιμήσει την επίδραση των GSM-gateways (όταν χρησιμοποιούνται ως τεχνολογία πρόσβασης) στην αγορά υπηρεσιών εκκίνησης. Ο πάροχος αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να συλλέξει επιπλέον στοιχεία σχετικά με τη χρήση των GSM-gateways.

Δύο εκ των παρόχων εκφράζουν επιφυλάξεις όσον αφορά τον μη ορισμό από την ΕΕΤΤ, διακριτών αγορών εκκίνησης για την πρόσβαση στενής ζώνης («narrowband access») στο Διαδίκτυο και για την εκκίνηση κλήσεων σε αριθμούς της σειράς 800 και σε αριθμούς υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (Premium Rate Services, P.R.S). Οι πάροχοι αυτοί ζήτησαν από την ΕΕΤΤ να αναθεωρήσει την προσέγγισή της. Ένας από τους παρόχους αυτούς θεωρεί ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει τουλάχιστον να υιοθετήσει διαφορετικές ρυθμιστικές υποχρεώσεις για διαφορετικές υπηρεσίες.

Ένας τρίτος πάροχος αναφέρει μια σειρά κλήσεων οι οποίες επί του παρόντος δεν μπορούν να προσφερθούν από παρόχους Επιλογής / Προεπιλογής Φορέα, (δηλαδή, κλήσεις προς αριθμούς ατελούς χρέωσης, κλήσεις προς αριθμούς μεριζόμενης χρέωσης (onephone) και κλήσεις προς Υπηρεσίες Προστιθέμενης Αξίας "PRS"). Ο πάροχος ζητεί να καταστεί σαφές από την ΕΕΤΤ ότι οι υπηρεσίες εκκίνησης που θα χρειαζόταν ένας πάροχος Επιλογής/Προεπιλογής προκειμένου να προσφέρει αυτές τις υπηρεσίες δεν παρέχονται επί του παρόντος. Ο ίδιος πάροχος αναφέρει επιπλέον ότι και οι πάροχοι υπηρεσιών κλήσεων μέσω καρτών επηρεάζουν τη ζήτηση για χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης.

Ερώτηση 7.2 – Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μια αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε όπως αναπτύξετε τις θέσεις σας.

Ένας πάροχος ζητά από την ΕΕΤΤ να αποσαφηνίσει τι εννοεί με τη φράση «πολυδικτυακή» αγορά σε ένα περιβάλλον στο οποίο δεν είναι οικονομικά βιώσιμη η λύση της δημιουργίας ενός εναλλακτικού εθνικού δικτύου πρόσβασης (με τη χρήση ασύρματων μέσων ή νέας υποδομής οπτικών ινών, μισθωμένων γραμμών ή τοπικών βρόχων).

Ένας δεύτερος πάροχος συμφωνεί ότι δεν είναι εφικτή η κατασκευή ενός δεύτερου εθνικού δικτύου εκκίνησης στην Ελλάδα. Θεωρεί ότι η κατάσταση αυτή ενισχύεται από την υιοθέτηση της αρχής «ο καλών πληρώνει» σε επίπεδο λιανικής, καθώς αυτό επιτρέπει στον πάροχο του δικτύου πρόσβασης να επηρεάζει το περιθώριο των παρόχων ανταγωνιστικών υπηρεσιών αυξάνοντας την τιμή της εκκίνησης. Στο πλαίσιο αυτό, συγκρίνει τις ισχύουσες χρεώσεις εκκίνησης και τερματισμού με τις τιμές των τερματικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών (κάνοντας υποθέσεις σχετικά με τον όγκο της κίνησης που μεταφέρεται και τη μεσοσταθμισμένη ροή κίνησης) και καταλήγει ότι τα διαθέσιμα περιθώρια είναι ανεπαρκή για να ανταγωνιστούν αποτελεσματικά τον ΟΤΕ οι νεοεισερχόμενοι πάροχοι.

Ένας τρίτος πάροχος εκφράζει επιφυλάξεις σχετικά με τη δυνατότητα των παρόχων τερματισμού στην Ελλάδα να ασκήσουν κάποιας μορφής αντισταθμιστική δύναμη στα πλαίσια των διαπραγματεύσεων τους με τους παρόχους εκκίνησης. εν λόγω πάροχος εκφράζει επιφυλάξεις ως προς το εάν η διαφάνεια στις χρεώσεις των υπηρεσιών εκκίνησης θα ασκούσε κάποια πίεση στα τέλη εκκίνησης (αν και αναγνωρίζει ότι θα μπορούσε να αποτελέσει ένα θετικό βήμα στην ενημέρωση των τελικών χρηστών σχετικά με τα αίτια αύξησης λιανικών τιμών). Επίσης, ο πάροχος δεν θεωρεί ότι, σχετικά με τις κλήσεις στις οποίες ο καλούμενος πληρώνει, ο πάροχος τερματισμού είναι σε ισχυρότερη θέση έναντι του παρόχου εκκίνησης, όταν ο πάροχος εκκίνησης είναι ο ΟΤΕ ο οποίος παρέχει πρόσβαση σε όλους σχεδόν τους συνδρομητές.

Ένας τέταρτος πάροχος συμφωνεί με την ΕΕΤΤ, αλλά σημειώνει ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να λάβει υπόψη ότι η αναλογικότητα πιθανόν να απαιτεί οι υποχρεώσεις που θα επιβληθούν σε διαφορετικά δίκτυα να αντανακλούν τη θέση τους στην αγορά.

Ερώτηση 7.3 – Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης είναι η Ελληνική επικράτεια; Παρακαλούμε αναπτύξτε τις θέσεις σας.

Τέσσερις πάροχοι συμφωνούν ρητώς με τη θέση της ΕΕΤΤ και δεν υπέβαλαν περαιτέρω σχόλια.

Ένας πάροχος διαφωνεί με την ανάλυση της ΕΕΤΤ όσον αφορά τη σχετική γεωγραφική αγορά. Εκφράζει την άποψη ότι η γεωγραφική αγορά θα πρέπει να μην είναι εθνική, αλλά μικρότερη προκειμένου να διασφαλίζεται η καταλληλότητα των επιβαλλόμενων ρυθμιστικών υποχρεώσεων. Θεωρεί ότι η ΕΕΤΤ θα έπρεπε να προβεί στην ανάλυσή της χωρίς να λαμβάνει υπόψη τις συνέπειες των ισχυουσών μεσοσταθμισμένων χρεώσεων του ΟΤΕ (οι οποίες οδηγούν στη συγκέντρωση των νεοεισερχόμενων στην Αττική). Ο εν λόγω πάροχος θεωρεί ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να διεξάγει μια εξέταση ξεκινώντας από μηδενική βάση («greenfield analysis»).

Στη συνέχεια, ο ως άνω πάροχος αναφέρει στοιχεία που παρουσιάζουν τη γεωγραφική κατανομή των εταιρικών πελατών στην Αττική, σε άλλες μεγάλες πόλεις και στην υπόλοιπη Ελλάδα. Καταλήγει ότι τα στοιχεία αυτά (και στοιχεία που σχετίζονται με τον αριθμό των αντιοικονομικών συνδρομητών της καθολικής υπηρεσίας) καταδεικνύουν ότι η Ελλάδα δεν είναι ομοιογενής σε εθνικό επίπεδο. Ο πάροχος αναφέρει ότι, με βάση τα ως άνω στοιχεία, καθώς και τα δεδομένα που διαθέτει η ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάπτυξη εναλλακτικών δικτύων, τη δυνατότητα για περαιτέρω κατασκευή δικτύων και το προφίλ των συνδρομητών, η ΕΕΤΤ έπρεπε να εξετάσει την γεωγραφική ανομοιομορφία και να προσδιορίσει τις κατάλληλες χωριστές σχετικές γεωγραφικές αγορές. Αναφέρεται επίσης σε στοιχεία των ΣΕΒ και ΕΣΥΕ, τα οποία θα βοηθήσουν στον εντοπισμό της ανομοιογένειας της αγοράς, των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των νησιών (και της ανάγκης να διασφαλιστεί ότι τα χαρακτηριστικά των νησιών δεν οδηγούν σε ακατάλληλες αλλαγές τιμών σε άλλα σημεία), της χρησιμότητας των ορίων των τοπικών

ζωνών κλήσεων στη διαφοροποίηση της ζήτησης και των γεωγραφικών παραγόντων που περιορίζουν τη δυνατότητα ανάπτυξης ασύρματων δικτύων.

Ο πάροχος αναφέρει ότι ο ορισμός στενότερων γεωγραφικών αγορών θα επιτρέψει:

- Την επιβολή στοχευμένων ρυθμιστικών υποχρεώσεων που θα οδηγούν μόνο στους επιδιωκόμενους στόχους
- Τη διαμόρφωση ρυθμιστικών υποχρεώσεων προσαρμοσμένων στις ιδιαιτερότητες κάθε αγοράς
- Την εξειδίκευση στην τιμολογιακή ρύθμιση βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητα προς όφελος των καταναλωτών
- Τη σύμπλευση των ρυθμίσεων με τον προγραμματισμό της Δημόσιας Διοίκησης, και
- Τη χρήση ρυθμιστικών υποχρεώσεων που παρέχουν κίνητρα προς ανάπτυξη εναλλακτικών υποδομών.

Επιπλέον, ο πάροχος αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να εξετάσει τα σχόλιά του και στο πλαίσιο της εξέτασης της σχετικής γεωγραφικής αγοράς για υπηρεσίες τερματισμού και υπηρεσίες διαβίβασης.

Ερώτησης 7.4 – Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με τη σχετική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων; Παρακαλούμε αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Όλοι οι πάροχοι συμφωνούν γενικώς με την ανάλυση της ΕΕΤΤ, με την επιφύλαξη των κάτωθι σχολίων και προϋποθέσεων.

Ένας πάροχος συμφωνεί με την εξέταση της ΕΕΤΤ σχετικά με την επίδραση των διαφορετικών ροών πληρωμών και των διαδικασιών στα όρια της σχετικής αγοράς. Επισημαίνει τις συνέπειες τόσο της λιανικής χρέωσης με βάση την αρχή «ο καλών πληρώνει» για κλήσεις σε τελικούς χρήστες, όσο και της σχέσης ανάμεσα στον πάροχο τερματισμού και στον πάροχο υπηρεσιών περιεχομένου για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών. Αναφέρει επίσης ότι το ισχύον ρυθμιστικό πλαίσιο έχει αποτελεσματικά υποκαταστήσει τις διαπραγματεύσεις σχετικά με τις υποκείμενες υπηρεσίες χονδρικής για κλήσεις σε τελικούς χρήστες (ή σε γεωγραφικούς αριθμούς). Αντιθέτως, ο τερματισμός σε υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας (PRS), μεριζόμενου κόστους και ατελούς χρέωσης παραμένουν αντικείμενο εμπορικών διαπραγματεύσεων,

επιβεβαιώνοντας τη διαφορετική δυναμική του τερματισμού κλήσεων όταν εμπλέκεται ένας πάροχος υπηρεσιών περιεχομένου.

Ένας άλλος πάροχος συμφωνεί με το γενικό συμπέρασμα της ΕΕΤΤ, αλλά αναφέρει ότι οι πάροχοι υπηρεσιών που έχουν τη δυνατότητα να τερματίζουν κλήσεις θα μπορούσαν να θεωρηθούν ότι παρέχουν υπηρεσία σε έναν περιορισμένο βαθμό η οποία δύναται να υποκατασταθεί από τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες. Με την προϋπόθεση αυτή συμφωνεί ότι η αγορά τερματισμού κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών είναι πιο ανταγωνιστική και ότι οι φραγμοί εισόδου είναι μικρότεροι. Ο ίδιος πάροχος δηλώνει ότι θεωρεί πως δεν είναι απαραίτητα ορθό το ότι δεν υπάρχει τιμολογιακή πίεση από πλευράς λιανικής στις υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων προς αριθμούς προστιθέμενης αξίας (PRS).

Ένας πάροχος επισημαίνει στην ΕΕΤΤ τις υπηρεσίες για τις οποίες δεν είναι διαθέσιμη η Επιλογή/Προεπιλογή Φορέα (βλέπε Ερώτηση 7.1, ανωτέρω, για περισσότερες λεπτομέρειες). Ο πάροχος επαναλαμβάνει την άποψή του ότι οι νεοεισερχόμενοι πάροχοι τερματισμού έχουν πολύ περιορισμένη διαπραγματευτική ισχύ έναντι του παρόχου εκκίνησης. Αναφέρει ότι ο πάροχος εκκίνησης έχει ορίσει το τέλος παρακράτησης για μια σειρά κλήσεων (π.χ. κλήσεις σε σύντομους κωδικούς) αυθαίρετα, χωρίς να διαπραγματευτεί με τους παρόχους τερματισμού. Τέλος, σημειώνει ότι ο υποχρεωτικός καθορισμός της τιμής αστικών κλήσεων για κλήσεις μεριζόμενης χρέωσης αφαιρεί κάθε στοιχείο διαπραγμάτευσης ανάμεσα στον πάροχο εκκίνησης και τερματισμού που εμπλέκονται στις κλήσεις αυτές.

Τέλος, ένας πάροχος σημειώνει ότι τα στοιχεία της ΕΕΤΤ υποδεικνύουν ότι οι πάροχοι τερματισμού έχουν τη δυνατότητα να ορίζουν τα δικά τους τέλη τερματισμού. Προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι λιανικές χρεώσεις εξερχόμενων κλήσεων δεν διαφοροποιούνται λόγω των τελών τερματισμού, ο ΟΤΕ προσαρμόζει την παρακράτηση (ουσιαστικά επιδοτεί το κόστος εξερχόμενων κλήσεων με τα έσοδά του από τερματισμό). Ο πάροχος παρατηρεί ότι άλλα Κράτη Μέλη έχουν υιοθετήσει την αρχή της αμοιβαιότητας για τα τέλη τερματισμού, προκειμένου να αποφύγουν στρεβλώσεις της αγοράς που ο πάροχος θεωρεί ότι προκύπτουν από την παρούσα κατάσταση στην Ελλάδα.

Ερώτηση 7.5 – Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μια αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε όπως αναπτύξετε τις θέσεις σας.

Ένας πάροχος ζητά από την ΕΕΤΤ να εξετάσει εάν θα ήταν κατάλληλο να ορισθούν πολλαπλές αγορές για τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών – για κάθε προϊόν (*π.χ.*, PRS, 800 και ΕΠΑΚ). Σημειώνει ότι εάν η ΕΕΤΤ δεν χωρίσει την αγορά με αυτόν τον τρόπο, θα είναι απαραίτητο να υιοθετηθούν διαφοροποιημένες ρυθμιστικές υποχρεώσεις.

Δύο πάροχοι συμφωνούν με την ανάλυση της ΕΕΤΤ και σημειώνουν ότι οι φραγμοί εισόδου είναι σημαντικά χαμηλότεροι για κλήσεις σε μη γεωγραφικούς αριθμούς, ότι οι πάροχοι περιεχομένου έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα και είναι πιο πρόθυμοι να αλλάξουν (πάροχο) από τους καλούμενους τελικούς χρήστες και ότι η κατασκευή εναλλακτικής υποδομής πρόσβασης για την παροχή σύνδεσης στους παρόχους περιεχομένου είναι οικονομικά πιο εφικτή. Ωστόσο, ένας εκ των δύο παρόχων επισημαίνει στην ΕΕΤΤ ότι δεν θα πρέπει να συμπεράνει ότι αυτό υποδεικνύει ότι η αγορά είναι ανταγωνιστική, ιδίως εν όψει της δυνατότητας των παρόχων οι οποίοι κατέχουν δεσπόζουσα θέση σε συνδεδεμένες αγορές να εκμεταλλευθούν την εν λόγω ισχύ τους με σκοπό να επεκτείνουν την αγοραστική τους δύναμη στην πολυδυκτυακή αγορά του τερματισμού κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών.

Ερώτηση 7.6 – Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια αγορά τερματισμού ανά δίκτυο για τις υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες; Παρακαλούμε αιτιολογήστε την απάντησή σας.

Ένας πάροχος εξέφρασε επιφυλάξεις σχετικά με τις επιπτώσεις που θα επέλθουν στο θέμα της αγοραστικής δύναμης και των ρυθμιστικών υποχρεώσεων συνεπεία του ορισμού, από την ΕΕΤΤ, ξεχωριστών αγορών ανά δίκτυο για τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες. Συνιστά στην ΕΕΤΤ να εξετάσει εάν η κίνηση τερματισμού κάθε δικτύου (και τα αντίστοιχα

έσοδα) είναι ουσιώδη. Σημειώνει ότι το χαμηλό επίπεδο των τελών τερματισμού που εισπράττουν οι περισσότεροι εναλλακτικοί πάροχοι σημαίνει ότι η ρύθμιση δεν θα έχει ουσιαστικά καμία επίδραση στις χρεώσεις τους ή στην ευρύτερη αγορά. Επί της βάσης αυτής, θεωρεί πως η ρύθμιση των χρεώσεων αυτών θα είναι δυσανάλογη, καθώς τα οφέλη της αγοράς δεν θα αντανακλούν το κόστος συμμόρφωσης με τις υποχρεώσεις. Παρομοίως, ένας άλλος πάροχος αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να εξετάσει, χωριστά για κάθε περίπτωση, εάν είναι κατάλληλος ο ορισμός χωριστών αγορών τερματισμού για κάθε δίκτυο. Σημειώνει επίσης την ιδιαιτερότητα της δομής της αγοράς σταθερών δικτύων/υπηρεσιών (*δηλαδή*, ο ΟΤΕ είναι ο μόνος πάροχος με εθνικό δίκτυο και ουσιαστικά σχεδόν μονοπωλεί τις σχετικές λιανικές αγορές κατωτέρων σταδίων).

Ένας τρίτος πάροχος σημειώνει ότι θα ήταν δύσκολο να υπάρξει ένας ορισμός διαφορετικός από αυτόν της αγοράς ανά δίκτυο για τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες, δεδομένης της κρατούσας άποψης για τα ζητήματα αυτά σε Ευρωπαϊκό επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, αναφέρει το veto της Επιτροπής στο σχέδιο απόφασης της RegTP, η οποία αναφέρει ότι η αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς της Deutsche Telekom περιόριζε την ισχύ στην αγορά των 53 εναλλακτικών δικτύων. Στα πλαίσια αυτά, ο πάροχος σημειώνει ότι αναμένει πως η ΕΕΤΤ θα καταλήξει πως όλοι οι πάροχοι σταθερών δικτύων έχουν Σημαντική Ισχύ στην Αγορά τερματισμού στο δίκτυό τους και αναφέρει ότι είναι σημαντικό η ΕΕΤΤ να διασφαλίσει ότι οι υποχρεώσεις που θα επιβληθούν αφενός στον ΟΤΕ και αφετέρου στους εναλλακτικούς παρόχους δικτύων θα είναι αναλογικές και δεν θα επιβαρύνουν υπερβολικά τους εναλλακτικούς παρόχους δικτύων.

Ένας άλλος πάροχος συμφωνεί με το συμπέρασμα της ΕΕΤΤ για δύο βασικούς λόγους. Πρώτον, αφού αναφέρει ότι δεν είναι εφικτό να αναπτύξουν οι εναλλακτικοί πάροχοι ένα δίκτυο ίδιο με το δίκτυο τοπικής πρόσβασης του ΟΤΕ, σημειώνει ότι το κόστος τερματισμού τείνει να αντανακλά την ανάπτυξη δικτύου του νεοεισερχόμενου (καθώς αυτό καθορίζει το βαθμό στον οποίο τερματίζουν σε τοπικό επίπεδο). Δεύτερον, συμφωνεί ότι δεν υπάρχει σχέση ανάμεσα στις τιμές λιανικής και στα τέλη τερματισμού και ότι δεν είναι εφικτό να υπάρξει είσοδος στην αγορά (προκειμένου να παρέχεται ένα πλήρες δίκτυο τερματισμού) ως ανταπόκριση σε μια μικρή, αλλά ουσιώδη, αύξηση στα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ.

Ένας άλλος πάροχος συμφωνεί και αναφέρει ότι η επερχόμενη ανάλυση της αγοράς αυτής από την ΕΕΤΤ θα πρέπει να λάβει υπόψη το γεγονός ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι τερματισμού εξαρτώνται από τον ΟΤΕ για την παροχή υπηρεσιών εκκίνησης, ενώ παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού μόνο σε έναν περιορισμένο αριθμό πελατών. Κατά συνέπεια, αναφέρει, οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν έχουν διαπραγματευτική ισχύ απέναντι στον ΟΤΕ και έχουν αμελητέα έως ανύπαρκτη ικανότητα να επηρεάσουν τις συνθήκες του ανταγωνισμού.

Ερώτηση 7.7 – Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού είναι η Ελληνική Επικράτεια; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Μόνο τρεις πάροχοι απάντησαν ρητώς στην ερώτηση αυτή. Καθένας από αυτούς ανέφερε ότι συμφωνεί με την ανάλυση της ΕΕΤΤ και δεν έκανε περαιτέρω σχόλια.

Ερώτηση 7.8 – Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με τη σχετική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Ένας πάροχος εφιστά την προσοχή της ΕΕΤΤ προκειμένου να λάβει υπόψη το veto που άσκησε η Επιτροπή στο σχέδιο απόφασης της Αυστριακής Ρυθμιστικής Αρχής για την αγορά αυτή. Σημειώνει επίσης ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να αναφερθεί ρητώς στη μέχρι σήμερα άρνηση των παρόχων κινητής να παράσχουν διαβίβαση σε τρίτα μέρη. Τέλος, ο πάροχος αμφισβητεί την ορθότητα της εκτίμησης της ΕΕΤΤ ότι η διαβίβαση αποτελεί πολύ μικρό τμήμα των λιανικών τιμών (αποκλείοντας τη δυνατότητα ενός καθετοποιημένου παρόχου να ασκήσει σημαντική πίεση σε ένα υποθετικό μονοπώλιο). Υποστηρίζει ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να αναφέρει την ανάγκη επιβολής υποχρεώσεων στον ΟΤΕ προκειμένου να αντιμετωπίσει τα ελάχιστα περιθώρια που διαθέτουν επί του παρόντος οι νεοεισερχόμενοι (ως αποτέλεσμα των υψηλών τελών διασύνδεσης του ΟΤΕ).

Ένας άλλος πάροχος αναφέρεται στη θέση των παρόχων κινητής. Διαφοροποιεί ανάμεσα στη χρήση μισθωμένων γραμμών και στις υπηρεσίες διαβίβασης, αναφέροντας ότι ορισμένοι εναλλακτικοί πάροχοι προμηθεύονται μισθωμένες γραμμές από αυτόν προκειμένου να

μεταφέρουν την κίνηση μεταξύ κέντρων. Ο πάροχος αναφέρει επίσης ότι η αναλυτική προσέγγιση της ΕΕΤΤ, με βάση την οποία ρωτά τους ενδιαφερόμενους φορείς της αγορά εάν οι Πάροχοι Δικτύων Κινητής (MNOs) μπορούν να παράσχουν ανταγωνιστικά υποκατάστατα των υπηρεσιών διαβίβασης λόγω του ότι οι Πάροχοι Δικτύων Κινητής έχουν εγκαταστήσει υποδομή υψηλής χωρητικότητας, είναι εσφαλμένη. Ο πάροχος σημειώνει ότι οι υπηρεσίες διαβίβασης είναι από τη φύση τους μεταγόμενες υπηρεσίες («switched services»), οι οποίες απαιτούν υποδομή σε κέντρα μεταγωγής και στα δύο άκρα της υπηρεσίας. Επομένως, υπάρχει διάκριση ανάμεσα στις υπηρεσίες διαβίβασης και στις απευθείας συνδέσεις (οι δεύτερες παρέχονται μέσω μισθωμένων γραμμών) η οποία δεν θα πρέπει να αγνοείται. Επί της βάσης αυτής, ο πάροχος αμφισβητεί το ότι οι Πάροχοι Δικτύων Κινητής θα πρέπει να θεωρούνται ότι παρέχουν χωρητικότητα για διαβίβαση. Επίσης, ο πάροχος αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να συμπεριλάβει όλα τα είδη χωρητικότητας, συμπεριλαμβανομένης της χωρητικότητας που χρησιμοποιείται για την παράδοση υπηρεσιών VoIP, εάν διευρύνει τη σχετική υπηρεσία. Επιπλέον, ο πάροχος αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να είναι προσεκτική προκειμένου να διασφαλίσει ότι οι υποχρεώσεις που θα επιβληθούν θα είναι αναλογικές και αναγκαίες, λαμβάνοντας υπόψη το σχετικό και απόλυτο μέγεθος κάθε παρόχου.

Ένας τρίτος πάροχος συμφωνεί ότι υπάρχει χωριστή αγορά για τις υπηρεσίες διαβίβασης και ότι η αγορά αυτή δεν περιλαμβάνει τις αυτό-παρεχόμενες υπηρεσίες. Επίσης αναφέρει ότι θεωρεί πως θα συνεχίσει να υπάρχει μια χωριστή αγορά και στο άμεσο μέλλον, λόγω του περιορισμένου εύρους των εναλλακτικών δικτύων, του περιορισμένου αριθμού τοπικών κέντρων στα οποία διασυνδέονται οι εναλλακτικοί πάροχοι, την αδυναμία σημαντικής επιπλέον ανάπτυξης δικτύων από τους νεοεισερχόμενους, τη μη ελκυστικότητα της άμεσης διασύνδεσης μεταξύ εναλλακτικών παρόχων (λόγω του σχετικού κόστους των μισθωμένων γραμμών και του χαμηλού όγκου κίνησης που θα ανταλλάσσεται) και του απαιτούμενου χρόνου, και της πολυπλοκότητας των διαπραγματεύσεων, προκειμένου να επιτευχθεί συμφωνία με τον ΟΤΕ για συνεγκατάσταση. Δεδομένων των συνθηκών, δηλώνει ότι δεν θεωρεί πως οι εναλλακτικοί πάροχοι θα απομακρυνθούν από τις υπηρεσίες διαβίβασης του ΟΤΕ ως ανταπόκριση σε μια αύξηση τιμών της τάξης του 5 έως 10%. Ένας άλλος πάροχος επίσης αναφέρεται στη μη ελκυστικότητα της άμεσης διασύνδεσης (με τη χρήση μισθωμένων γραμμών) και την

πιθανότητα οι νεοεισερχόμενοι να μην επιλέξουν την άμεση διασύνδεση ως ανταπόκριση σε μια αύξηση τιμών της τάξης του 5 έως 10% από τον ΟΤΕ. Στη συνέχεια αναφέρει ότι οι υπηρεσίες διαβίβασης παραμένουν σημαντικές ακόμη και για τους άμεσα διασυνδεδεμένους νεοεισερχόμενους, καθώς είναι απαραίτητη τόσο για την εξυπηρέτηση «υπερροικής» κίνησης (overflow traffic) όσο και για την εξυπηρέτηση κίνησης κατά την διάρκεια έκτακτων δυσλειτουργιών στις απευθείας διασυνδέσεις ώς εναλλακτικές οδεύσεις («outages»).

Τέλος, ένας πάροχος χαρακτηρίζει την προσέγγιση της ΕΕΤΤ ως τεχνολογικά συγκεκριμένη (με βάση τη δομή του δικτύου του ΟΤΕ) και σημειώνει ότι η προσέγγιση θα έπρεπε να είναι τεχνολογικά ουδέτερη. Ο πάροχος αυτός αναφέρει ότι η Γερμανική RegTP όρισε σχετικές αγορές προϊόντων για διαβίβαση σε σταθερά δίκτυα (συμπεριλαμβανομένης της εκκίνησης κλήσεων με Προεπιλογή), για διαβίβαση σε σταθερά δίκτυα (μαζί με την εκκίνηση εθνικών κλήσεων σε υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας), για διαβίβαση σε σταθερά δίκτυα (μαζί με την εκκίνηση κλήσεων στο διαδίκτυο), για διαβίβαση σε σταθερά δίκτυα (μαζί με τον τερματισμό στο εθνικό δίκτυο εκτός από τον τερματισμό σε κινητά δίκτυα) και για διαβίβαση σε σταθερά δίκτυα (μαζί με τις υπηρεσίες εκκίνησης και τερματισμού σε κινητό δίκτυο).

Ερώτηση 7.9 – Συμφωνείτε ότι στην Ελλάδα υπάρχει περιορισμένη προσφορά υπηρεσιών διαβίβασης σε τρίτα μέρη από πλευράς εναλλακτικών παρόχων; Παρακαλούμε όπως θεμελιώσετε την απάντησή σας με σχετικά στοιχεία όγκου κίνησης και εσόδων.

Δύο εκ των συμμετεχόντων συμφώνησαν με τα συμπεράσματα της ΕΕΤΤ. Ένας εξ αυτών συγκεκριμένα, ανέφερε ότι παρέχει ορισμένες υπηρεσίες διαβίβασης στα πλαίσια των συμφωνιών διασύνδεσης που έχει με άλλους παρόχους σταθερής τηλεφωνίας. Καθώς ωστόσο οι εν λόγω συμφωνίες διασύνδεσης είναι σχετικά νέες, και ο όγκος κίνησης και τα έσοδα παραμένουν χαμηλά, ο ως άνω συμμετέχων παρατηρεί ότι ουσιαστικά υπάρχουν πολύ λίγα αξιόπιστα στοιχεία σχετικά με τη συμμετοχή των εναλλακτικών παρόχων στη σχετική αγορά. Σημειώνει ωστόσο, ότι σύμφωνα με τα όσα διαφαίνονται, οι περισσότεροι πάροχοι σταθερής τηλεφωνίας χρησιμοποιούν πλέον άμεσες συνδέσεις με τον ΟΤΕ αντί να αγοράζουν υπηρεσίες

διαβίβασης από άλλους εναλλακτικούς παρόχους (εκτός από τις περιπτώσεις υπερροικής κίνησης). Επιπροσθέτως, ο ως άνω συμμετέχων σημειώνει ότι και οι διεθνείς και οι κινητοί πάροχοι τηλεφωνίας φαίνεται να χρησιμοποιούν άμεσες συνδέσεις και όχι να αγοράζουν υπηρεσίες διαβίβασης από άλλους εναλλακτικούς παρόχους. Τέλος, ο εν λόγω συμμετέχων παρατηρεί ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι αντιμετωπίζουν καθυστερήσεις και μια σειρά από άλλες δυσκολίες όταν επιχειρούν να διασυνδέσουν τις δικές τους υποδομές (δηλ. όχι τις μισθωμένες γραμμές διασύνδεσης που τους παρέχει ο ΟΤΕ) με τον ΟΤΕ.

Ένας τρίτος συμμετέχων στη διαβούλευση ανέφερε ότι κατά την άποψή του, η δυναμική ανάλυση της ΕΕΤΤ δεν θα έπρεπε να εμποδίζεται/επηρεάζεται από τον χαμηλό όγκο των υπηρεσιών διαβίβασης που παρέχονται επί του παρόντος από τους εναλλακτικούς παρόχους. Ο εν λόγω συμμετέχων επισημαίνει ότι η ανάλυση της ΕΕΤΤ από πλευράς προσφοράς θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη σημασία στα ζητήματα της ευελιξίας, του χρόνου απόκτησης και του κόστους τα οποία χαρακτηρίζουν την απόκτηση από την πλευρά των εναλλακτικών παρόχων των απαιτούμενων υποδομών για την παροχή υπηρεσιών διαβίβασης. Σε αυτά τα πλαίσια, ο ως άνω συμμετέχων αναφέρει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι διαθέτουν ήδη υποδομές οπτικών ινών οι οποίες θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την παροχή υπηρεσιών διαβίβασης εάν το ρυθμιστικό πλαίσιο ενθάρρυνε κάτι τέτοιο. Ως εκ τούτου, σημειώνει ότι είναι σημαντικό η ΕΕΤΤ να εξασφαλίσει ότι η ανάλυση της θα άρχεται από μηδενικής βάσης ('greenfield' analysis).

Ερώτηση 7.10 – Πιστεύετε ότι οι πάροχοι δικτύων κινητής έχουν επί του παρόντος επαρκή κάλυψη που να τους επιτρέπει να παρέχουν σταθερές υπηρεσίες διαβίβασης στην Ελλάδα; Σε περίπτωση που διαφωνείτε με την προηγούμενη ερώτηση, πιστεύετε ότι οι πάροχοι δικτύων κινητής θα βρίσκονται στην ίδια θέση τα επόμενα δύο χρόνια; Παρακαλούμε όπως θεμελιώσετε την θέση σας με σχετικά στοιχεία κάλυψης και χωρητικότητας.

Δύο εκ των συμμετεχόντων ανέφεραν ότι δεν διαθέτουν τα στοιχεία που θα τους επέτρεπαν να απαντήσουν στην προαναφερόμενη ερώτηση. Ένας εξ αυτών παρατήρησε απλά

ότι κανένας πάροχος δικτύου κινητής δεν έχει κάλυψη παρόμοια με αυτή του ΟΤΕ. Ένας τρίτος συμμετέχων συμφώνησε, και σημείωσε ότι οι πάροχοι κινητής τηλεφωνίας δύνανται να παρέχουν χωρητικότητα σε ζεύξεις υψηλής κίνησης (άλλα δεν δύνανται να παρέχουν πέραν αυτών των συγκεκριμένων ζεύξεων). Ωστόσο, σημείωσε ότι η ως άνω χωρητικότητα αποκτάται μόνο μέσω μισθωμένων γραμμών και όχι δια των λεπτών διαβίβασης. Σε αυτά τα πλαίσια, ο εν λόγω συμμετέχων σημείωσε ότι οι πάροχοι κινητής τηλεφωνίας κάνουν τέτοια διαστασιοποίηση του δικτύου τους ώστε να εξυπηρετούν τις δικές τους ανάγκες. Θα απαιτούνται σημαντικές επιπρόσθετες επενδύσεις προκειμένου να παρέχουν υπηρεσίες διαβίβασης σε τρίτα μέρη. Επιπλέον, ο εν λόγω συμμετέχων παρατήρησε ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι κάνουν όλο και περισσότερο χρήση IP κίνησης προκειμένου να μειώσουν την εξάρτησή τους από την κίνηση διαβίβασης, και αυτό σημαίνει ότι η ΕΕΤΤ θα έπρεπε να επικεντρώσει την ανάλυσή της στο εάν οι εν λόγω πάροχοι έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν χωρητικότητα διαβίβασης σε τρίτα μέρη και όχι στο εάν έχουν περίσσεια χωρητικότητα μεταξύ δύο σημείων.

Ερώτηση 7.11 – Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μια αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε αναλύστε τις θέσεις σας.

Τρείς συμμετέχοντες συμφώνησαν ρητά με την ανάλυση της ΕΕΤΤ. Ένας εκ των συμμετεχόντων επεσήμανε ότι οι νεοεισερχόμενοι πιθανόν να μην εισέρχονται στην αγορά σε εθνικό επίπεδο, αλλά όταν εισέρχονται, ανταγωνίζονται σε ένα περιβάλλον που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα.

Ερώτηση 7.12 – Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης είναι η Ελληνική Επικράτεια; Παρακαλούμε όπως αναλύσετε την απάντησή σας.

Τρείς συμμετέχοντες συμφώνησαν ρητά με την ανάλυση της ΕΕΤΤ. Ένας συμμετέχων σημείωσε ότι δεδομένου του εύρους της υπηρεσίας διαβίβασης του ΟΤΕ, οι όποιοι ανταγωνιστές, ανταγωνίζονται την προσφορά του ΟΤΕ σε εθνικό επίπεδο.

3.6.3. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

Πρωταρχικώς, η ΕΕΤΤ υπενθυμίζει στους συμμετέχοντες ότι δια της παρούσης αναφοράς ολοκληρώνεται η διαδικασία διαβούλευσης για τον ορισμό των σχετικών αγορών 8 έως 10. Η ΕΕΤΤ δεν θα λάβει υπόψη της τα όποια τυχόν επιπλέον σχόλια των συμμετεχόντων αναφορικά με τους ως άνω ορισμούς αγορών, είτε αυτά υποβληθούν κατά το στάδιο της ανάλυσης των αγορών ή κατά το στάδιο της εξέτασης των ρυθμιστικών μέτρων ή σε κάποια άλλη περίοδο.

Στατική Ανάλυση

Ένας εκ των συμμετεχόντων εξέφρασε την άποψη ότι η ανάλυση των σχετικών αγορών της ΕΕΤΤ είναι στατική, και ότι δεν λαμβάνει επαρκώς υπόψη της τις μελλοντικές εξελίξεις, και τις δυναμικές και τάσεις της αγοράς. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι προέβη σε εξέταση τόσο της υπάρχουσας κατάστασης της αγοράς όσο και των πιθανών εξελίξεων που δύνανται να υπάρξουν στην αγορά κατά την χρονική περίοδο της παρούσας εξέτασης. Η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι υφίστανται ή πρόκειται να υπάρξουν κάποιες σημαντικές τεχνολογικές ή άλλες αλλαγές στην εν λόγω αγορά, τις οποίες δεν εξέτασε. Σε αυτά τα πλαίσια, αξίζει να επισημανθεί επίσης, ότι ο εν λόγω συμμετέχων δεν ανέφερε συγκεκριμένα ποια σημεία της ανάλυσης της ανάλυσης της ΕΕΤΤ θεωρεί προβληματικά. Αντίθετα ο εν λόγω συμμετέχων περιορίστηκε στο γενικό και αόριστο σχόλιο ότι η ΕΕΤΤ θα έπρεπε να έχει εξετάσει τις λιανικές αγορές κατά την ανάλυσή της, χωρίς να προσδιορίζει στην απάντησή του τις συγκεκριμένες εξελίξεις που αυτός πιστεύει ότι θα επέλθουν στην αγορά λιανικής.

Επιπροσθέτως, ο ως άνω συμμετέχων προέβαλε ως ένσταση ότι η ΕΕΤΤ δεν προσδιόρισε την χρονική περίοδο στην οποία αναφέρεται η ανάλυσή της. Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι εξέτασε πιθανές εξελίξεις που δύνανται να επιδράσουν στο εύρος των σχετικών αγορών για μια περίοδο 24 μηνών το οποίο κρίνεται εύλογο.

Διαφάνεια

Ένας εκ των συμμετεχόντων παρατήρησε ότι η ΕΕΤΤ δεν διευκρινίζει ούτε και κάνει διαθέσιμες στους συμμετέχοντες όλες τις πληροφορίες στις οποίες βασίζεται η ανάλυσή της. Η ΕΕΤΤ αναφορικά με το ανωτέρω σχόλιο επισημαίνει ότι έχει δημοσιοποιήσει όλα τα στοιχεία στα οποία βασίσθηκε η ανάλυσή της, με την επιφύλαξη της αρχής του επιχειρηματικού απορρήτου. Τα στοιχεία στα οποία βασίσθηκε η ανάλυση της ΕΕΤΤ αποτελούν ως επί το πλείστον στοιχεία τα οποία παρείχαν οι ενεργοί πάροχοι των σχετικών αγορών.

Εξέταση της Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης (ΣΑΠ) στα πλαίσια των υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων

Ένας εκ των συμμετεχόντων διαφώνησε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με την επίδραση της Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης στις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων. Διαφώνησε με τον χαρακτηρισμό του κόστους της σταθερής ασύρματης πρόσβασης ως ‘μη-ανακτήσιμο’ κόστος, καθώς και με την απόφαση της ΕΕΤΤ να μην εξετάσει την επίδραση της ανάπτυξης της σταθερής ασύρματης πρόσβασης σε σχέση με τους όρους των αδειών. Τέλος, ο εν λόγω συμμετέχων παρατήρησε ότι οι επενδύσεις αναφορικά με την ΣΑΠ δύνανται να γίνονται επιλεκτικά αφήνοντας το περιθώριο σε παρόχους ΣΑΠ να διαλέγουν την καλύτερη δυνατή λύση.

Η ανάλυση της ΕΕΤΤ σχετικά με την επίδραση των υπηρεσιών ΣΑΠ αντικατοπτρίζει την υπάρχουσα κατάσταση στην αγορά και τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕΤΤ αναμένει ότι η αγορά θα εξελιχθεί κατά την διάρκεια της παρούσας εξέτασης. Οι όροι των σχετικών αδειών δεν καθορίζουν απαραίτητα ούτε και αποτελούν την μοναδική πηγή στοιχείων αναφορικά με την επίδραση που δύναται να έχει στην αγορά η ανάπτυξη ενός δικτύου ΣΑΠ από μηδενική βάση. Η

ΕΕΤΤ επεσήμανε στην ανάλυσή της ότι οι συνδέσεις ΣΑΠ δύνανται να γίνονται επιλεκτικά και ότι αυτό επιτρέπει στους αδειοδοτημένους παρόχους να εστιάσουν τις επενδύσεις τους. Ωστόσο, τα ως άνω δεν ανατρέπουν το γεγονός ότι τα εν λόγω δίκτυα δεν έχουν (και δεν εκτιμάται ότι πρόκειται να έχουν κατά την διάρκεια της παρούσας εξέτασης) την έκταση που έχει το πλήρους γεωγραφικής κάλυψης υφιστάμενο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο. Επιπροσθέτως, τα ως άνω επιβεβαιώνουν και την αδυναμία των εν λόγω δικτύων να παρέχουν μια υπηρεσία η οποία αποτελεί πραγματικό λειτουργικό υποκατάστατο αυτής που παρέχεται μέσω του προαναφερόμενου σταθερού δημόσιου τηλεφωνικού δικτύου.

Ορισμός αγορών για ειδικές υπηρεσίες εκκίνησης/ μια ενιαία πολυ-δικτυακή αγορά

Δύο εκ των συμμετεχόντων ζήτησαν από την ΕΕΤΤ να εξετάσει εάν θα πρέπει να ορισθούν διαφορετικές αγορές εκκίνησης για τα προϊόντα που απαιτούνται για την παροχή διαφόρων ειδών κλήσεων λιανικής ή εάν θα έπρεπε να υιοθετηθούν διαφορετικά ρυθμιστικά μέτρα για διαφορετικές υπηρεσίες. Στα πλαίσια ενός σχετικού σχολίου ένας εκ των συμμετεχόντων ζήτησε από την ΕΕΤΤ να διευκρινίσει τι εννοεί με τον όρο 'πολυ-δικτυακή αγορά'.

Η ανάλυση της ΕΕΤΤ εξέτασε εάν υφίσταται μια ξεχωριστή σχετική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης που παρέχονται για κάποιες ή για όλες τις κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών. Η ΕΕΤΤ επεσήμανε τις δυναμικές των υπηρεσιών εκκίνησης που χρησιμοποιούνται τόσο για λιανικές κλήσεις σε τελικούς χρήστες όσο και για λιανικές κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών. Επιπλέον, η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν υφίσταται κάποιος έμμεσος ανταγωνιστικός περιορισμός ο οποίος πηγάζει από λιανικές υπηρεσίες που τιμολογούνται επί τη βάσει της αρχής ο 'καλών πληρώνει'. Ειδικότερα, επεσήμανε ότι οι τελικοί χρήστες επιλέγουν ένας πάροχο δικτύου επί τη βάσει (μεταξύ άλλων) της ως άνω τιμολόγησης, και ότι δεν χρησιμοποιούν διαφορετικά δίκτυα για κλήσεις που πληρώνει ο καλών και για κλήσεις που πληρώνει ο καλούμενος. Παρομοίως, οι τελικοί χρήστες δεν χρησιμοποιούν διαφορετικά δίκτυα για διαφορετικά είδη κλήσεων που πληρώνει ο καλούμενος. Συνεπεία των ως άνω δυναμικών, αυτοί

που αγοράζουν υπηρεσίες εκκίνησης προκειμένου να παρέχουν διάφορους τύπους κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών πρέπει να αγοράζουν υπηρεσίες από τον ίδιο προμηθευτή.

Η ΕΕΤΤ εξακολουθεί να είναι της άποψης ότι ο κατάλληλος τρόπος αντιμετώπισης της διαφορετικής τιμολόγησης των υπηρεσιών εκκίνησης που χρησιμοποιούνται για την παροχή διαφόρων υπηρεσιών λιανικής, είναι η επιβολή διαφορετικών ρυθμιστικών μέτρων που δύνανται να περιλαμβάνουν ρυθμιστικά μέτρα σχετικά με την τιμολόγηση σε κάθε πάροχο που κατέχει Σημαντική Ισχύ στην αγορά (ΣΙΑ). Τα ως άνω ρυθμιστικά μέτρα θα πρέπει να είναι αναλογικά, και θα μπορούσαν μόνο να επιβληθούν σε επιχειρήσεις που κατέχουν Σημαντική Ισχύ στην αγορά.

Δια της χρήσης του όρου 'πολυ-δικτυακή' αγορά, η ΕΕΤΤ αναφέρεται στην έμμεση επίδραση των αποφάσεων των λιανικών τελικών χρηστών. Ουσιαστικά, η πραγματική επιλογή του παρόχου υπηρεσιών εκκίνησης γίνεται από τον λιανικό πελάτη, όταν αυτός επιλέγει τον πάροχο του δικτύου του. Όταν κάνει αυτή την επιλογή, ο πελάτης επιλέγει μεταξύ όλων των πιθανών παρόχων (που έχουν δίκτυο στην σχετική γεωγραφική αγορά).

Διαθεσιμότητα Επιλογής/Προεπιλογής Φορέα

Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι το σχόλιο ενός εκ των συμμετεχόντων αναφορικά με την δυσκολία διείσδυσης στην σχετική αγορά που πηγάζει από πρακτικά ζητήματα/δυσκολίες προερχόμενα εκ της παροχής υπηρεσιών ατελούς και μεριζόμενης χρέωσης (onephone, freephone) καθώς και υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (premium rate services) μέσω επιλογής φορέα είναι καθόλα βάσιμο[103]. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ωστόσο, ότι τα ζητήματα φραγμών εισόδου όπως αυτά που αναφέρονται ανωτέρω πρέπει να εξετασθούν στο στάδιο της ανάλυσης της σχετικής αγοράς και όχι επί του παρόντος.

[103] Οι εν λόγω υπηρεσίες δεν παρέχονται μέσω προεπιλογής φορέα

GSM gateways

Η ΕΕΤΤ σημείωσε το σχόλιο ενός εκ των συμμετεχόντων ότι η επίδραση των GSM gateways πρέπει να αντικατοπτρίζεται στην ανάλυση της ΕΕΤΤ σχετικά με τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων. Η ΕΕΤΤ επισημαίνει σχετικά, ότι τα GSM gateways χρησιμοποιούνται στα πλαίσια της εκκίνησης μόνο στις περιπτώσεις όπου επιχειρήσεις αδειοδοτημένες να χρησιμοποιούν το φάσμα GSM ουσιαστικά 'αυτο-παρέχουν' εκκίνηση φωνητικών κλήσεων. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υπάρχουσα ανάλυσή της έχει λάβει υπόψη της την προαναφερόμενη χρήση των GSM-gws δεδομένου ότι αυτοπαροχή έχει ήδη εξετασθεί. Η χρήση των GSM gateways σε όλες τις λοιπές περιπτώσεις δεν δύναται να αποτελεί αντικείμενο ανάλυσης της ΕΕΤΤ στα πλαίσια των υπηρεσιών της χονδρικής αγοράς εκκίνησης κλήσεων δεδομένου ότι οι εν λόγω περιπτώσεις συνιστούν (α) είτε περιπτώσεις 'διασύνδεσης' δικτύων ή (β) περιπτώσεις που οφείλουν να εξετασθούν στα πλαίσια αγορών λιανικής.

Σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων

Ένας εκ των συμμετεχόντων ανέφερε ότι κατά την άποψη του η σχετική γεωγραφική αγορά δεν είναι εθνική διότι οι επιχειρήσεις και τα δίκτυα δεν είναι ισομερώς κατανεμημένα (και παρομοίως, τα τυχόν νέα δίκτυα στην Ελληνική Επικράτεια δεν πρόκειται επίσης να είναι ομοιογενώς ανεπτυγμένα).

Η ΕΕΤΤ ανέλυσε την παρούσα κατάσταση της αγοράς και τον τρόπο με τον οποίο αυτή δύναται να εξελιχθεί στα πλαίσια της 24μηνης περιόδου εξέτασή της. Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι, στα πλαίσια αυτής της περιόδου, είναι απίθανο ότι σε οποιαδήποτε περιοχή, συμπεριλαμβανομένης της Αττικής, θα υπάρξει επαρκής επέκταση των υποδομών που θα σημάνει και σημαντική αλλαγή στο ανταγωνιστικό πεδίο. Η ανάπτυξη υποδομών μεγάλων αποστάσεων (ακόμα και του τύπου οπτικού δακτυλίου που παρατηρείται σε μεγάλα αστικά κέντρα) δεν έχει σημαντική επίδραση σε αστικές υποδομές (οι οποίες απαιτούνται προκειμένου να παρασχεθούν υπηρεσίες εκκίνησης).

Ενόψει των σχετικά ομοιογενών ανταγωνιστικών συνθηκών οι οποίες προκύπτουν κυρίως από το γεγονός ότι ελάχιστες εναλλακτικές τοπικές ευκολίες έχουν αναπτυχθεί στην Ελλάδα, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι είναι πρέπον να ορισθούν σχετικές γεωγραφικές αγορές με εύρος μικρότερο του εθνικού.

Ρυθμιστικές υποχρεώσεις που σχετίζονται με τις αγορές τερματισμού

Ένας αριθμός συμμετεχόντων υπέβαλε παρατηρήσεις αναφορικά με τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις που κρίνει ότι πρέπει (ή δεν πρέπει) να υποβληθούν στην σχετική αγορά για τον τερματισμό κλήσεων. Η ΕΕΤΤ σημείωσε τα ως άνω σχόλια των συμμετεχόντων. Επισημαίνεται ωστόσο ότι το ζήτημα των ρυθμιστικών υποχρεώσεων θα αποτελέσει αντικείμενο χωριστής διαβούλευσης και τα όποια σχόλια των συμμετεχόντων αναφορικά με την επιβολή ρυθμιστικών υποχρεώσεων θα εκτιμηθούν στα πλαίσια αυτής.

Ενιαία αγορά για τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών

Η εξέταση από την ΕΕΤΤ των δυναμικών της αγοράς για τον τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών καθώς και τα στοιχεία που υπεβλήθησαν από τους συμμετέχοντες στη Δημόσια Διαβούλευση, υποδεικνύουν ότι δεν δύναται να υποστηριχθεί από την ΕΕΤΤ ο ορισμός μιας ξεχωριστής αγοράς σύμφωνα με την διαδικασία του άρθρου 7 της Οδηγίας Πλαίσιο που θα απαιτούσε την εξέταση της σωρευτικής πλήρωσης των τριών κριτηρίων που έχουν τεθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ειδικότερα, η εν λόγω αγορά δεν φαίνεται να χαρακτηρίζεται από υψηλούς και ανυπέρβλητους φραγμούς εισόδου. Επιπροσθέτως, φαίνεται ότι οι αποτυχίες της αγοράς που έλαβαν χώρα στο παρελθόν, ήταν αποτελέσματα των αποτυχιών της αγοράς εκκίνησης κλήσεων, καθότι οι υψηλές παρακρατήσεις στην εκκίνηση κλήσεων κατέστησαν αντι-οικονομικό για παρόχους πέραν του εκκινούντος παρόχου να εισέλθουν σε λιανικές συμφωνίες με τους παρόχους υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν εδύναντο να παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού σε παρόχους υπηρεσιών. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η αποτελεσματική ρύθμιση των παρακρατήσεων στην εκκίνηση δια της επιβολής ενός

ρυθμιστικού μέτρου που θα επιβληθεί στην αγορά των σταθερών υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων, καθιστά μη αναγκαίο τον ορισμό μιας αγοράς για τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών στα πλαίσια του Άρθρου 7.

Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις στην αγορά και θα προβεί σε κάθε αναγκαία ενέργεια προκειμένου να αντιμετωπίσει τυχόν αποτυχίες, αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών τερματισμού κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών.

Σε αυτά τα πλαίσια, η ΕΕΤΤ έχει επιφυλάξεις ως προς το να ακολουθήσει την προσέγγιση ενός εκ των συμμετεχόντων ο οποίος ζητά από την ΕΕΤΤ να εξετάσει εάν θα έπρεπε να ορισθούν πολλαπλές αγορές για διαφορετικούς τύπους κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών. Η υπηρεσία τερματισμού που παρέχεται σε κάθε περίπτωση είναι λειτουργικά εναλλάξιμη και τα κόστη είναι συγκρίσιμα. Οι υπάρχουσες διαφορές ως προς τις τιμές και τους λοιπούς όρους και προϋποθέσεις παροχής αποτελούν κυρίως αποτέλεσμα ρυθμιστικής παρέμβασης (και σε ορισμένες περιπτώσεις, αποτέλεσμα εμπορικών διαπραγματεύσεων). Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι στο βαθμό που κριθεί απαραίτητο να διατηρηθούν ορισμένα ρυθμιστικά μέτρα, κάτι τέτοιο είναι καλύτερο να γίνει δια των υποχρεώσεων που θα επιβληθούν σε παρόχους που πιθανόν να κριθούν ως έχοντες Σημαντική Ισχύ στην σχετική αγορά προϊόντων.

Η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω όρισε την αγορά τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση ως την αγορά τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες. Οι ανωτέρω θέσεις της ΕΕΤΤ αναφορικά με την αγορά τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση, θα αποτυπωθούν στο κείμενο του Ορισμού Αγορών και θα επαναδημοσιευθούν ενιαία με το κείμενο της Ανάλυσης του Επιπέδου του Ανταγωνισμού και της Επιβολής Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων για την εν λόγω αγορά.

Επίδραση αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης στις υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων

Η ΕΕΤΤ εξέτασε τις επιφυλάξεις που διατύπωσαν δύο συμμετέχοντες στη διαβούλευση αναφορικά με τις επιπτώσεις (ως προς την αγοραστική δύναμη) που θα έχει ο ορισμός από την ΕΕΤΤ πολλαπλών αγορών (ανά δίκτυο) για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες. Η ΕΕΤΤ θα κρίνει τις εν λόγω επιφυλάξεις των συμμετεχόντων, ιδίως στα πλαίσια των απόψεων που εξέφρασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως προς την επίδραση της αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης (βλέπε ιδίως το πρόσφατο βέτο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο σχέδιο μέτρου της RegTP αναφορικά με την ίδια αγορά). Επιπλέον, η ανάλυση της ΕΕΤΤ θα λάβει υπόψη της τις απόψεις ενός τρίτου συμμετέχοντος, ο οποίος σημειώνει τη δυναμική μεταξύ της παροχής υπηρεσιών τερματισμού από νεοεισερχόμενους και την ταυτόχρονη απόκτηση από αυτούς υπηρεσιών εκκίνησης (από τον πάροχο ή παρόχους στους οποίους προμηθεύουν υπηρεσίες τερματισμού).

Διαβίβαση από Παρόχους Δικτύων Κινητής

Οι συμμετέχοντες στη διαβούλευση εξέφρασαν αντιφατικές απόψεις ως προς το εάν η παροχή υπηρεσιών χωρητικότητας από δίκτυα κινητών επικοινωνιών πρέπει να συμπεριληφθούν στην αγορά διαβίβασης. Ένας εκ των συμμετεχόντων υποστηρίζει ότι η ΕΕΤΤ θα πρέπει να εξετάσει την επίδραση τόσο της αυτο-παροχής από παρόχους κινητής όσο και την παροχή μισθωμένων γραμμών και άλλων υπηρεσιών χωρητικότητας σε τρίτα μέρη. Ένας άλλος συμμετέχων επικαλείται την φύση της παροχής της ως άνω υπηρεσίας, υποστηρίζοντας ότι είναι ουσιαστικά διαφορετικής λειτουργικότητας από τις υπηρεσίες διαβίβασης.

Σε γενικές γραμμές, η ΕΕΤΤ εμμένει στις θέσεις που διατυπώθηκαν στο κείμενο της διαβούλευσης ορισμού των εν λόγω αγορών αναφορικά με την επίδραση που δύνανται να έχουν οι υπηρεσίες των παρόχων κινητής στην αγορά των σταθερών υπηρεσιών διαβίβασης. Ειδικότερα, η ΕΕΤΤ, λαμβάνοντας υπόψη και τις απόψεις των συμμετεχόντων στην διαβούλευση καταλήγει στην άποψη ότι οι ως άνω υπηρεσίες αποτελούν κατά κύριο λόγο αυτο-παροχή και ότι για τις περιπτώσεις εκείνες όπου παρέχονται σε τρίτα μέρη δεν παρέχονται ως υπηρεσίες διαβίβασης. Επιπλέον, η υπάρχουσα κάλυψη των ευκολιών/υποδομών κορμού των παρόχων κινητής απέχει μακράν του να είναι μια πλήρως γεωγραφική κάλυψη και ως εκ

τούτου θα απαιτούσε από πιθανούς αγοραστές των υπηρεσιών τους να αποκτούν και υπηρεσίες και από τρίτα μέρη προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες τους για διαβίβαση. Η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω τροποποίησε την ανάλυση της ως προς την υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής στην ενότητα 6.2.2 του κειμένου της για τον ορισμό αγορών.

Ωστόσο η ΕΕΤΤ θα εξακολουθήσει να παρατηρεί τις εξελίξεις που δύνανται να επέλθουν σε περίπτωση που οι υποδομές των παρόχων κινητής καταστούν πιο πυκνές και η δυνατότητά τους να παρέχουν διαβίβαση αυξηθεί πέραν αυτής που απαιτείται για να καλύπτουν τις δικές τους ανάγκες. Επιπροσθέτως, η ΕΕΤΤ θα παρακολουθεί και την επίπτωση της εξέλιξης των τιμών στο χρόνο.

Τεχνολογική Ουδετερότητα

Δύο συμμετέχοντες ανέφεραν ότι η εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με την σχετική αγορά διαβίβασης θα έπρεπε να είναι τεχνολογικά ουδέτερη , εξετάζοντας την επίπτωση νέων εξελισσόμενων υπηρεσιών όπως για παράδειγμα το VoIP. Ένας εξ αυτών, υποστήριξε ότι η ανάλυση της ΕΕΤΤ δεν είναι τεχνολογικά ουδέτερη καθότι αναφέρεται στην αρχιτεκτονική συγκεκριμένων υπάρχοντων δικτύων.

Η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι ο ορισμός της σχετικής αγοράς για τις υπηρεσίες διαβίβασης επικεντρώνεται υπερβολικά στην αρχιτεκτονική του δικτύου του ΟΤΕ. Ο ΟΤΕ παρέχει επί του παρόντος σχεδόν όλες τις τοπικές συνδέσεις που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα. Ως εκ τούτου, τα τοπικά κέντρα του ΟΤΕ αποτελούν το πρώτο σημείο της αρχιτεκτονικής του δικτύου στο οποίο οι εναλλακτικοί πάροχοι δύνανται να διασυνδεθούν με τον ΟΤΕ. Η ανάλυση της ΕΕΤΤ πέραν του ως άνω σημείου ωστόσο και της αναφοράς στην αρχιτεκτονική του δικτύου δεν αναφέρεται στο δίκτυο του ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ έχει την άποψη ότι οι όποιες αναφορές στο δίκτυο του ΟΤΕ γίνονται μόνο όταν είναι σκόπιμο. Επιπλέον επισημαίνεται ότι οι εν λόγω αναφορές κρίνονται αναγκαίες προκειμένου να αποτυπώσουν επιτυχών την υφιστάμενη κατάσταση στην αγορά και τις πιθανές εξελίξεις κατά την διάρκεια της παρούσας εξέτασης.

Η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι μεγάλη προσοχή πρέπει να δοθεί στην εξέταση των προϊόντων χονδρικής που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών VoIP. Πρώτον, για τις περιπτώσεις εκείνες όπου οι εν λόγω υπηρεσίες παρέχονται ως ιδιωτικές 'ενδο-εταιρικές' υπηρεσίες, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι πρέπει να συμπεριλάβει την αυτο-παροχή χωρητικότητας η οποία διευκολύνει την παροχή τέτοιων υπηρεσιών στην αγορά διαβίβασης. Δεύτερον, αναφορικά με υπηρεσίες VoIP που είναι διαθέσιμες στο κοινό μέσω του Διαδικτύου, η ΕΕΤΤ επισημαίνει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στη Σύστασή της για τις σχετικές αγορές θεωρεί ότι δεν θα ήταν σωστό να συμπεριληφθεί η παροχή χονδρικών υπηρεσιών σύνδεσης στο Internet ως μια πιθανή σχετική αγορά. Επιπλέον σημειώνεται ότι η ΕΕΤΤ δεν έλαβε στοιχεία από τους συμμετέχοντες (αναφορικά με φραγμούς εισόδου, την έκταση στην οποία η αγορά θεωρείται ανταγωνιστική, ή την μη-καταλληλότητα του δικαίου του ανταγωνισμού ως προς τον έλεγχο συμπεριφορών στην σχετική αγορά) στα οποία θα μπορούσε να βασισθεί και να ορίσει μια σχετική αγορά για τη χονδρική σύνδεση στο Internet.

Παροχή διαβίβασης από νεοεισερχόμενους

Ένας εκ των συμμετεχόντων ανέφερε ότι η ανάλυση της ΕΕΤΤ αναφορικά με την συμμετοχή των νεοεισερχόμενων στην αγορά υπηρεσιών διαβίβασης δεν θα έπρεπε να επηρεάζεται από τον μικρό όγκο των υπηρεσιών που παρέχονται επί του παρόντος. Ο εν λόγω συμμετέχων θεωρεί ότι η ΕΕΤΤ θα έπρεπε να δώσει περαιτέρω βάρος στην παροχή υπηρεσιών από νεοεισερχόμενους στα πλαίσια της ανάλυσής της σχετικά με την υποκατάσταση απο πλευράς προσφοράς.

Η ΕΕΤΤ επισημαίνει ότι η υπάρχουσα ανάλυσή της, ουσιαστικά συμπέρανε ότι η σχετική αγορά για τις υπηρεσίες διαβίβασης αποτελεί μια πολυ-δικτυακή αγορά. Ως εκ τούτου, έλαβε υπόψη της κατά τον ορισμό της αγοράς, την παροχή από νεοεισερχόμενους παρόχους υπηρεσιών διαβίβασης σε τρίτα μέρη. Ωστόσο η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη και τα σχόλια των παρόχων που διατυπώθηκαν στα πλαίσια της διαβούλευσης του ορισμού των εν λόγω αγορών, συμπέρανε ότι κατά το παρόν στάδιο της εξέλιξης της αγοράς η ως άνω παροχή από τρίτα μέρη παραμένει

οριακή. Επιπλέον, είναι απίθανο ότι νέοι πάροχοι θα εισέλθουν στην αγορά (για να παρέχουν υπηρεσίες σε τρίτα μέρη) στα πλαίσια της διάρκειας της παρούσας εξέτασης..

Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι η αυτο-παροχή διαβίβασης από εναλλακτικούς παρόχους δεν εμπίπτει στην σχετική αγορά προϊόντων. Επιπλέον, η υπάρχουσα κάλυψη των ευκολιών κορμού των εναλλακτικών παρόχων σταθερής απέχει μακράν του να είναι μια πλήρης από γεωγραφικής άποψη κάλυψη και ως εκ τούτου θα απαιτούσε από πιθανούς αγοραστές των υπηρεσιών τους να αποκτούν και υπηρεσίες και από τρίτα μέρη προκειμένου να καλύψουν τις ανάγκες τους για διαβίβαση.

Η ΕΕΤΤ τροποποίησε την ανάλυση της ως προς την υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής στην ενότητα 6.2.2 του κειμένου της για τον ορισμό αγορών προκειμένου να καταστήσει τα ως άνω σαφή.

Ρυθμιστικά μέτρα Ελέγχου Τιμών

Η ΕΕΤΤ σημείωσε τις απόψεις που υπεβλήθησαν αναφορικά με τον έλεγχο τιμών των υπηρεσιών διαβίβασης και θα εξετάσει τα ως άνω θέματα στο στάδιο της ανάλυσης της σχετικής αγοράς όπου και θα προταθούν εύλογες και αναλογικές ρυθμιστικές υποχρεώσεις.

Ωστόσο, όσον αφορά τον ορισμό της σχετικής αγοράς, η ΕΕΤΤ σημείωσε το σχόλιο ενός εκ των συμμετεχόντων ήτοι ότι τα κόστη της διαβίβασης δεν αντιπροσωπεύουν μόνο ένα πολύ μικρό ποσοστό των λιανικών τιμών. Η ΕΕΤΤ επανεξέτασε την τιμολόγηση της διαβίβασης που έχει στην διάθεσή της, και επαλήθευσε τα συμπεράσματά της ως προς το ότι αποτελούν όντως ένα μικρό ποσοστό των λιανικών τιμών. Ως εκ τούτου, δεν προτίθεται να τροποποιήσει τα συμπεράσματά της αναφορικά με την έμμεση πίεση που προκύπτει στην τιμολόγηση της διαβίβασης από τις τιμές λιανικής.

3.6.4. ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

3.6.4.1. FORTHNET

Λόγω του περιορισμένου χρόνου που είχε στην διάθεσή της, η FORTHnet σχολιάζει το κείμενο της διαβούλευσης, όπως ακολουθεί και επιφυλάσσεται να καταστήσει γνωστές αναλυτικότερα τις θέσεις της στο μέλλον.

Εκκίνηση κλήσεων (αγορά 8)

- Δεν γίνεται αναφορά στην εκκίνηση κλήσεων για παροχή υπηρεσιών πρόσβασης στενής ζώνης στο Internet. Περιλαμβάνεται στην αγορά όπως ορίζεται? Ή μήπως δεν έχει ληφθεί καθόλου υπόψη? Σημειώνεται ότι στην Γερμανία ο αντίστοιχος ρυθμιστής έχει ορίσει χωριστή σχετική αγορά.
- Δεν είναι σαφές ποια είναι η έννοια του όρου «πολυδικτυακή αγορά υπηρεσιών». Όπως η ίδια η ΕΕΤΤ διαπιστώνει, δεν υπάρχει δυνατότητα υποκατάστασης υπηρεσιών διασύνδεσης εκκίνησης κλήσεων σε ένα πλήρες εθνικό δίκτυο με ανάπτυξη ιδιόκτητου δικτύου (με ασύρματα μέσα, οπτικές ίνες, κλπ.), ή με την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο, ή με τις υπηρεσίες μισθωμένων γραμμών. Κατά συνέπεια, με δεδομένο ότι δεν μπορεί να υπάρχει εθνική κάλυψη, αμφισβητείται αν η εν λόγω αγορά είναι πολυδικτυακή. Σε κάθε περίπτωση είναι απαραίτητη η διευκρίνιση του όρου «πολυδικτυακή», καθώς το συμπέρασμα και η σχετική ανάλυση είναι ασαφή και μάλλον επιφανειακά και μπορεί να εγκυμονούν κινδύνους.
- Με δεδομένο ότι στην Γερμανία ο ρυθμιστής έχει ορίσει ξεχωριστή αγορά εκκίνησης κλήσεων για παροχή υπηρεσιών 800 και PRS και ξεχωριστή αγορά εκκίνησης κλήσεων για παροχή υπηρεσιών πρόσβασης στο διαδίκτυο, πρέπει να εξεταστεί κατά την γνώμη μας από την ΕΕΤΤ οπωσδήποτε αν υπάρχουν και ποιοι είναι οι λόγοι μη εφαρμογής αντίστοιχης προσέγγισης στην ελληνική αγορά, λαμβανομένου ιδιαιτέρως υπόψη του μονοπωλίου που απολαμβάνει ο ΟΤΕ σε σχέση με τις υπηρεσίες αυτές, όπως παρέχονται σήμερα ή μπορούν να παρασχεθούν (π.χ FRIACO). **Και στην περίπτωση όμως, που οριστεί η αγορά ενιαία, είναι απολύτως επιβλεβλημένη η επιβολή ρυθμιστικών υποχρεώσεων για όλες τις περικλειόμενες υποαγορές, ιδιαίτερα εν όψει των καταγραφόμενων προβλημάτων και στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που παρατηρούνται στην χώρα μας στις αγορές αυτές**.
- Η εταιρία FORTHnet αν και φαινομενικά το τελικό συμπέρασμα του κειμένου της διαβούλευσης με βάση τις ισχύουσες σήμερα συνθήκες είναι ορθό διατηρεί ορισμένες επιφυλάξεις αναφορικά με την ανάλυση της παραγράφου 4.3 «Έμμεση

τιμολογιακή πίεση από το επίπεδο λιανικής», ιδιαίτερα σε ότι αφορά την εφαρμοσιμότητά της στην ελληνική τηλεπικοινωνιακή αγορά..

Η σχετική γεωγραφική αγορά είναι η ελληνική επικράτεια και δεν φαίνεται να υπάρχουν λόγοι διαφοροποίησης.

Τερματισμός κλήσεων (αγορά 9)

- Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχουν δύο χωριστές αγορές τερματισμού κλήσεων σε επίπεδο χονδρικής: μια για τους τελικούς χρήστες και μια για τους παρόχους υπηρεσιών. Αυτό φαίνεται να είναι ορθό με βάση την ανάλυση που ακολουθείται. Επίσης, υπάρχει ένα προβληματισμός σχετικά με το αν η αγορά για παρόχους υπηρεσιών πρέπει να κατατμηθεί σε επιμέρους αγορές, με δεδομένο ότι τα σχετικά προϊόντα (800, PRS, ΕΠΑΚ, κλπ.) δεν είναι εναλλάξιμα μεταξύ τους και καθένας από αυτούς τους παρόχους δεν παρέχει το σύνολο των υπηρεσιών αυτών. **Και στην περίπτωση όμως, που επιλεγεί να μην γίνει κατάτμηση, είναι απολύτως επιβλεβλημένη η επιβολή ρυθμιστικών υποχρεώσεων για όλες τις περικλειόμενες υποαγορές, ιδιαίτερα εν όψει των καταγραφόμενων προβλημάτων και στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που παρατηρούνται στην χώρα μας στις αγορές αυτές**.
- Η σχετική αγορά τερματισμού σε επίπεδο χονδρικής ορίζεται ανά δίκτυο. Είναι μάλλον δύσκολο να υποστηρίξει κανείς το αντίθετο, ιδιαίτερα επί τη βάσει των όσων ισχύουν σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Ωστόσο, είναι χαρακτηριστικό ότι στην Γερμανία η ρυθμιστική αρχή θεώρησε ότι μόνο η Deutsche Telekom έχει SMP στο δίκτυό της, κρίνοντας ότι παρά το γεγονός ότι το μερίδιο αγοράς τερματισμού σε καθένα από τα επιμέρους 53 εναλλακτικά δίκτυα είναι 100%, η ισχύς στην αγορά των εναλλακτικών παρόχων είναι περιορισμένη εξαιτίας της αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος της Deutsche Telekom. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εκκινήσει διαδικασία περαιτέρω έρευνας καθώς θεωρεί ότι δεν παρασχέθηκαν επαρκή στοιχεία που να δικαιολογούν τα συμπεράσματα της ρυθμιστικής αρχής.
- Είναι αναμενόμενο, με βάση τα παραπάνω, ότι σε επόμενο στάδιο θα επιβληθούν ρυθμιστικές υποχρεώσεις σε όλους καθώς θα θεωρηθούν ότι είναι SMP στο δίκτυό τους. Το κρίσιμο είναι τι είδους υποχρεώσεις θα επιβληθούν στον ΟΤΕ και τι είδους στους υπόλοιπους παρόχους. Στην Ευρώπη γίνεται κατά βάση διάκριση και οι υποχρεώσεις στους incumbents είναι βαρύτερες σε σχέση με αυτές που επιβάλλονται στους υπόλοιπους παρόχους.

Διαβίβαση κλήσεων (αγορά 10)

- Θεωρούμε ιδιαίτερα σημαντικό να ληφθούν υπόψη τα συμπεράσματα από την αντι-μετώπιση αυτού του σοβαρού ζητήματος από την Αυστρία και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Επίσης μας προβληματίζει και ανησυχεί, ενόψει της μέχρι σήμερα άρνησης εταιριών κινητής τηλεφωνίας παροχής υπηρεσιών διαβίβασης η ασάφεια σχετικά με το αν η αγορά αυτή περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών διαβίβασης σε τρίτα μέρη από παρόχους κινητών δικτύων.

- Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι το κόστος διαβίβασης ανέρχεται σε μικρό ποσοστό των χρεώσεων υπηρεσιών λιανικής και ως εκ τούτου δεν θεωρεί ότι ένα καθετοποιημένος πάροχος σταθερού δικτύου ασκεί τιμολογιακή πίεση σε έναν υποθετικό μονοπωλιακό προμηθευτή. Η προσέγγιση αυτή δεν φαίνεται να είναι ορθή και οπωσδήποτε βολεύει τον ΟΤΕ. Η ανάγκη επιβολής σχετικών ρυθμιστικών υποχρεώσεων αναδεικνύεται έντονη εξ αιτίας του ότι είναι δεδομένα τα ισχνά έως ανύπαρκτα περιθώρια που καταλείπονται λόγω των υψηλών τελών διασύνδεσης. Ακόμα και η μικρή επιβάρυνση από τις διαβιβαστικές υπηρεσίες παίζει σημαντικό ρόλο στην διαμόρφωση των τελών λιανικής και κατά συνέπεια ο ΟΤΕ έχει την δυνατότητα να τις επηρεάζει.

3.6.4.2. LANNET

1. **Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με την σχετική αγορά προϊόντων για υπηρεσίες εκκίνησης σε σταθερά δίκτυα; Παρακαλούμε αιτιολογείστε την απάντησή σας.**

Απάντηση :

Συμφωνούμε με τη προτεινόμενη θέση της ΕΕΤΤ σχετικά με την αγορά προϊόντων εκκίνησης σε σταθερά δίκτυα. Αποτελεί και διαπίστωση της εταιρεία μας ότι επί του παρόντος αλλά και για το προβλέψιμο μέλλον ότι οι πάροχοι επιλογής /προεπιλογής φορέα καθώς και οι πάροχοι τερματισμού δεν θα έχουν την δυνατότητα να υποκαταστήσουν τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων με άλλο τρόπο παρά να συνεχίσουν να χρησιμοποιούν τον ΟΤΕ.

Η ως άνω θέση μας στηρίζεται στα εξής στοιχεία της αγοράς :

I. Ο αριθμός διασυνδέσεων σε τοπικό επίπεδο που απαιτούνται για την συνολική κάλυψη της χώρας είναι περίπου 205. Κανένας πάροχος μέχρι τώρα δεν έχει

καταφέρει να πραγματοποιήσει διασυνδέσεις σε τοπικό επίπεδο καλύπτοντας όλα τα σημεία.

II. Στις περιπτώσεις όπου γίνεται τοπική διασύνδεση, όπως και η αντίστοιχη σε επίπεδο Tandem, τα φυσικά μέσα δηλ. οι γραμμές Ε1 που χρησιμοποιούνται παρέχονται μόνο από τον ΟΤΕ.

III. Ο ΟΤΕ δεν επιτρέπει (ή σωστότερα η συμπεριφορά του) τη υλοποίηση συνεγκατάστασης (απομακρυσμένης ή και φυσικής) στα Α/Κ ή στα Tandem με αποτέλεσμα οι πάροχοι να καταβάλουν ιδιαίτερα υψηλά τιμήματα εκμίσθωσης γραμμών διασύνδεσης.

IV. Η παράκαμψη του δικτύου του ΟΤΕ ως μέθοδος εκκίνησης κλήσεων δεν είναι δυνατή σε μεγάλο ποσοστό. Καταρχήν οι εναλλακτικές μέθοδοι πρόσβασης είναι περιορισμένοι αλλά και ιδιαίτερα δαπανηροί για τους νέους παρόχους. Σήμερα αλλά και στο μέλλον οι εναλλακτικές δυνατότητες πρόσβασης που υπάρχουν είναι η ΣΑΠ, η ενοικίαση μισθωμένου κυκλώματος από τον ΟΤΕ, η χρήση οπτικής ίνας (με ενοικίαση από άλλο πάροχο ή κατασκευή δικτύου οπτικής πρόσβασης) και αδεσμοποίητος βρόχος. Εκτιμούμε επί του παρόντος αλλά και για το ορατό μέλλον αδύνατη κατασκευή εναλλακτικού χάλκινου δικτύου πρόσβασης από οποιοδήποτε πάροχο για την κάλυψη μεγάλων αστικών κέντρων πόσο μάλλον ολόκληρης της χώρας.

V. Οι ως άνω αναφερόμενοι μέθοδοι εναλλακτικής πρόσβασης έχουν περιορισμένη χρησιμότητα. Ευρυζωνική Πρόσβαση ΣΑΠ παρέχουν ορισμένες εταιρείες (Forthnet, Tellas, CosmOTE και Vodafone) στα 25GHz και οι EUROPROM (με εκμίσθωση καλύπτει και την TIM), Q-TELECOM και ο ΟΤΕ στα 3.5 GHz. Παρόλη τη φαινομενικά μεγάλη διασπορά ο αριθμός των εταιριών που παρέχουν ΣΑΠ οι συνδέσεις είναι περίπου 600, μικρός σχετικά αριθμός για την αγορά. Επίσης η σχετική διαθεσιμότητα ΣΑΠ είναι μικρή για τους υπόλοιπους παρόχους αφού χρησιμοποιούνται για την κάλυψη κυρίως ιδίων αναγκών.

Στη περίπτωση της οπτικής πρόσβασης ισχύουν ανάλογες διαπιστώσεις και μάλιστα η δυνατότητα παροχής είναι πολύ πιο περιορισμένη τόσο γεωγραφικά όσο και ποσοτικά. Επίσης επειδή η παροχή οπτικής πρόσβασης δικαιολογείται οικονομικά μόνο για τη παροχή πολύ μεγάλων χωρητικοτήτων για μεγάλους καταναλωτές σε καμία περίπτωση δεν είναι μέθοδος μαζικής πρόσβασης.

Αντίστοιχα οι μισθωμένες γραμμές (που παρέχονται σε Πανελλαδική κλίμακα μόνο από τον ΟΤΕ και σε περιορισμένη-εντοπισμένη γεωγραφικά κάλυψη από ορισμένες εταιρείες κινητών υπηρεσιών) είναι ιδιαίτερα ακριβές ακόμα και με τιμές χονδρικής. Συνεπώς δε μπορούν να χρησιμοποιηθούν για μαζική πρόσβαση παρά μόνο για ευρύ φάσμα λιανικών υπηρεσιών (όχι μόνο μεταγόμενη φωνή) που προφανώς δεν είναι η γενική περίπτωση.

Μεγαλύτερες δυνατότητες φαίνεται να προσφέρει η χρήση πλήρους αδεσμοποίητου βρόχου. Πάντως σε πρακτικό επίπεδο απαιτείται από κατά τόπους κόμβους του παρόχου να υπάρχουν (μισθωμένα ή δικά του κυκλώματα) που μεταφέρουν τις κλήσεις στο κέντρο ή κέντρα μεταγωγής του. Συνεπώς η παροχή ευρυζωνικών υπηρεσιών με χρήση τεχνολογιών xDSL δεν είναι απλή και μόνο μεταγωγή φωνής αλλά και παροχή πλήθους άλλων υπηρεσιών γεγονός που τη καθιστά όχι άμεσα ανταγωνιστική. Σε κάθε περίπτωση η διείσδυση των υπηρεσιών αυτών είναι πολύ περιορισμένη και χωρίς ιδιαιτέρως μεγάλο εύρος προσφερόμενων πακέτων. Μάλιστα λόγω της συστηματικής καθυστέρησης που ο ΟΤΕ προκαλεί σε θέματα φυσικής συνεγκατάστασης η σχετική διάχυση της υπηρεσίας αυτής θα αργήσει χρονικά.

VI. Ιδιαιτέρως προβληματικό είναι και το επίπεδο τιμών χονδρικής που «απολαμβάνει» ο πάροχος προεπιλογής /επιλογής φορέα ή και τερματισμού κλήσεων. Οι σχετικές τιμές είναι πολύ υψηλές σε σχέση με τις διαμορφούμενες λιανικές. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι με βάση στατιστικά στοιχεία που διατηρεί η εταιρεία μας το μέσο μηνιαίο μίσθωμα μιας μισθωμένης γραμμής διασύνδεσης είναι 367€ (χωρίς το τέλος χρήσης πόρτας). Ακόμα και στη περίπτωση της τοπικής διασύνδεσης, δεχόμενοι ότι μία Ε1 κομίζει (γεμάτη) 10.000 λεπτά ημερησίως και επειδή ο τηλεπικοινωνιακός μήνας έχει 26 ημέρες, (το Σαββατοκύριακο είναι περίπου ίσο με μία κανονική ημέρα), κομίζονται μηνιαίως 260.000 λεπτά. Δεχόμενοι φόρτιση της γραμμής στο 85% κομίζονται μηνιαίως 221.000 λεπτά. Η μέση τιμή τοπικής συλλογής είναι περίπου 0,57 eurocent και η αντίστοιχη τερματισμού 0,56 κοστίζουν eurocent (στοιχεία της εταιρείας μας). Δεχόμενοι αναλογία 60 % συλλογή και 40% τερματισμό προκύπτει ότι αποδίδονται στον ΟΤΕ 1251€. . Επιπλέον αν προσθέσουμε τη μέση τιμή του μηναίου μισθώματος του κυκλώματος και το μηναίο τέλος πόρτας διασύνδεσης τότε κοστίζουν οι κλήσεις από το συγκεκριμένο Ε1 1665€ περίπου. Άρα το πραγματικό μέσο κόστος ανά λεπτό το μήνα για Ε1 τοπικής διασύνδεσης είναι 0,75 eurocent και προφανώς για αστική κλήση το κόστος είναι 1,50 eurocent με μέση τιμή διάθεσης αστικής κλήσης 2.3 eurocent ή μικτό περιθώριο 35% περίπου ποσοστό ιδιαίτερα χαμηλό. Το σχετικό μικτό περιθώριο έπρεπε να είναι της τάξης του 55% και άνω ώστε οι εναλλακτικοί να μπορέσουν να πραγματοποιήσουν λειτουργικά κέρδη ικανά να ωθήσουν νέες επενδύσεις. Το καθεστώς αυτό δυσκολεύει ακόμα περισσότερο τις περιορισμένες δυνατότητες απεμπλοκής των εναλλακτικών παρόχων από το δίκτυο χονδρικής υπηρεσίας εκκίνησης του ΟΤΕ.

Συνεπώς απαιτείται αναθεώρηση του παρόντος τιμολογιακού πλαισίου με δραστικές μειώσεις ώστε να γίνεται μετάβαση από το υποθετικό μονοπώλιο (πόσο μάλλον με οποιαδήποτε αύξηση).

2. Συμφωνείτε ότι υπάρχει μία ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μία αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε όπως αναπτύξετε τις θέσεις σας.

Απάντηση:

Συμφωνούμε με τη θέση της Επιτροπής δηλαδή ότι υφίσταται μία ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων σε σταθερά δίκτυα.

Σε συνάρτηση και με την απάντησή μας στο ερώτημα 1 της Διαβούλευσης, είναι προφανές ότι ο πάροχος σταθερής τηλεφωνίας με δεσπόζουσα θέση στη αγορά εκκίνησης κλήσεων έχει τη δυνατότητα (λόγω της υφιστάμενης υποδομής) να παρέχει τόσο υπηρεσία λιανικών κλήσεων όσο και υπηρεσία χονδρικών κλήσεων (υποδομές επιλογής /προεπιλογής φορέα).

Είναι προφανές λοιπόν ότι από την υφισταμένη κατάσταση στην Ελληνική Τηλεπικοινωνιακή Αγορά έως σήμερα, αλλά και για το προβλέψιμο μέλλον, κανένα δίκτυο εναλλακτικού παρόχου δε θα μπορεί να αποτελέσει υποκατάστατο του δεσπόζοντος παρόχου, που σε εθνικό επίπεδο θα καλύψει τη σχετική ζήτηση.

Την θέση μας αυτή ενισχύουν και οι τιμολογιακές πρακτικές που ακολουθούνται στην εγχώρια αγορά. Δηλαδή εφόσον σε επίπεδο λιανικής ακολουθείται η λογική « ο καλών πληρώνει» αφού ο ίδιος φορέας παρέχει την εκκίνηση για όλες τις κλήσεις (συμπεριλαμβανομένων των κλήσεων προς τους εναλλακτικούς παρόχους).

Έχοντας λοιπόν ο ΟΤΕ την ως άνω περιγραφείσα προνομιακή θέση, μπορεί μεταβάλλοντας τις τιμές χονδρικής να επηρεάσει τη λιανική τιμή που προσφέρουν στο τελικό χρήστη οι εναλλακτικοί πάροχοι ή να τους αναγκάσει να περιορίσουν τα ίδια μικρά μικτά περιθώρια κέρδους.

Συνεπώς η ΕΕΤΤ πρέπει να επεμβαίνει ρυθμιστικά στην αγορά εκκίνησης κλήσεων, αφού ουσιαστικά η επιλογή εναλλακτικού παρόχου για υπηρεσίες που παρέχονται με χρήση επιλογής /προεπιλογής φορέα από το τελικό χρήστη, έχει ως βασικό κριτήριο το μειωμένο κόστος σε συνδυασμό με τις παρεχόμενες υπηρεσίες. Εκτιμούμε δε ότι αυτή η παρέμβαση της ΕΕΤΤ είναι καθοριστική για τη βιωσιμότητα της Ελληνικής Αγοράς Τηλεπικοινωνιών, όπου σχεδόν όλοι οι πάροχοι έχουν ως μεγαλύτερο ποσοστό των εσόδων τους από τη επιλογή /προεπιλογή φορέα.

3. Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης είναι η Ελληνική επικράτεια; Παρακαλούμε αναπτύξτε τις θέσεις σας.

Απάντηση :

Συμφωνούμε με τη θέση της Επιτροπής ότι η γεωγραφική αγορά για τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων είναι η Ελληνική Επικράτεια.

Από τις απαντήσεις μας στα ερωτήματα 1 και 2 είναι προφανές ότι ο ΟΤΕ παρέχει τις υπηρεσίες χονδρικής εκκίνησης κλήσεων (κατά RIO) με τους ίδιους όρους σε ολόκληρη την Ελληνική επικράτεια. Επίσης είναι και ο μόνος τηλεπικοινωνιακός φορέας που για το προβλέψιμο μέλλον θα έχει αυτή τη δυνατότητα τεχνικά αλλά και από θέση μεγέθους στην Ελληνική αγορά. Συνεπώς καταλήγουμε στο ίδιο συμπέρασμα με αυτό της Επιτροπής.

4. Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με την σχετική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων; Παρακαλούμε αιτιολογείστε την απάντησή σας.

Απάντηση :

Συμφωνούμε με τη θέση της Επιτροπής ότι υφίστανται πρακτικά δύο διαφορετικές αγορές τερματισμού κλήσεων, προς τελικούς χρήστες και προς παρόχους υπηρεσιών.

Η διαφοροποίηση σε σχέση με τα δύο είδη αγορών έγκειται τόσο στη μεθοδολογία που απαιτείται για το τερματισμό τους όσο και στη διαδικασία που γίνονται οι σχετικές πληρωμές.

Στη περίπτωση τερματισμού προς τελικούς χρήστες πρόκειται ουσιαστικά για κλήσεις προς γεωγραφικούς αριθμούς. Σε επίπεδο λοιπόν λιανικής ο τερματισμός των σχετικών κλήσεων γίνεται από τον πάροχο που διαθέτει το τερματικό δίκτυο (στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων τον ΟΤΕ) όπως και στην αντίστοιχη περίπτωση συλλογής κλήσεων. Στις κλήσεις αυτές πάντοτε ο καλών πληρώνει το κόστος.

Στις κλήσεις προς μη γεωγραφικούς αριθμούς αντίστοιχα η μεθοδολογία τερματισμού μπορεί και να είναι διαφορετική. Πολλές φορές λοιπόν ο πάροχος φροντίζει με ίδια μέσα να τερματίσει τη κλήση στον προμηθευτή των υπηρεσιών περιεχόμενου (αριθμοί premium rate) ή στον κάτοχο του αριθμού Freephone και Onephone. Στις κλήσεις αυτές άλλοτε το κόστος το πληρώνει ο καλών και άλλοτε ο καλούμενος ή υφίσταται και συνδυασμός των περιπτώσεων.

Σε επίπεδο χονδρικής αγοράς τερματισμού κλήσεων δε φαίνεται να αλλάζει τη παραπάνω ανάλυση. Πραγματικά οι κλήσεις τερματισμού προς τελικούς χρήστες (γεωγραφικοί αριθμοί) είναι λειτουργικά ισοδύναμες με αυτές που παρέχονται απευθείας και από τους παρόχους χονδρικών τερματικών υπηρεσιών. Το ίδιο δεν ισχύει για την αντίστοιχη χονδρική αγορά παροχής υπηρεσιών τερματισμού σε παρόχους υπηρεσιών.

Αντίστοιχα οι λιανικές χρεώσεις για κλήσεις προς γεωγραφικούς αριθμούς καθορίζονται και συλλέγονται από το πάροχο εκκίνησης. Ειδικά αν αυτός κατέχει δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά οι σχετικές τιμές εγκρίνονται από την ΕΕΤΤ (περίπτωση ΟΤΕ).

Συνεπώς δεν αποτελούν επακόλουθο (παρά έμμεσο και σε κάθε περίπτωση υποκείμενο σε έλεγχο και πιθανή ρύθμιση από πλευράς ΕΕΤΤ) εμπορικής διαπραγμάτευσης ή πίεσης της αγοράς. Αντίθετα στη περίπτωση των εναλλακτικών παρόχων οι λιανικές χρεώσεις η πίεση στις τιμές μεταφέρεται από τον λιανικό πάροχο με αυξήσεις στα τέλη τερματισμού.

Στη περίπτωση των κλήσεων προς μη γεωγραφικούς αριθμούς δεν υφίστανται κανονιστικές παρεμβάσεις στα πλαίσια του διακανονισμού τιμών.

Για κλήσεις προς αριθμούς premium rate οι σχετικές τιμές τερματισμού καθορίζονται μετά από εμπορική διαπραγμάτευση του παρόχου περιεχομένου και του δικτύου συλλογής/ τερματισμού. Ως εκ τούτου το συνολικό ποσό διανέμεται ανάλογα με την εμπορική συμφωνία μεταξύ των μερών.

Αντίστοιχα στη περίπτωση των κλήσεων μεριζόμενης χρέωσης το τελικό κόστος της κλήσης προκύπτει τόσο από την εμπορική συμφωνία με το δίκτυο εκκίνησης όσο και με το αντίστοιχο δίκτυο τερματισμού και τον κάτοχο του αριθμού μεριζόμενης χρέωσης.

Στη περίπτωση αντίστοιχα των κλήσεων Freephone όπου πληρώνει ο καλούμενος το κόστος τερματισμού ορίζεται κυρίως από την ανάγκη του παρόχου της υπηρεσίας να μειώσει τα κόστη του αφού αυτός πληρώνει.

Είναι λοιπόν σαφές ότι στη περίπτωση τερματισμού κλήσεων σε επίπεδο χονδρικής αλλά σε παρόχους υπηρεσιών υφίσταται διαφορετικού τύπου τιμολογιακή πίεση στη διαμόρφωση της τιμής του προϊόντος σε σχέση με τον από τερματισμό σε γεωγραφικούς αριθμούς. Η διαφοροποίηση έγκειται στο ότι ο πάροχος της υπηρεσίας συμμετέχει καθοριστικά στη τελική της διαμόρφωση.

5. Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μια αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε όπως αναπτύξετε τις θέσεις σας.

Απάντηση :

Συμφωνούμε με τη θέση της Επιτροπής. Οι φραγμοί εισόδου όπως αναλύθηκαν στην απάντηση τους Ερωτήματος 4 της Διαβούλευσης είναι λιγότεροι στη περίπτωση αυτή από τις υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες.

Στη κατεύθυνση της ως άνω θέσης μας ενισχύει η πραγματικότητα ότι δηλαδή ο πάροχος υπηρεσιών τερματισμού είναι πολύ πιο ευέλικτος στην επιλογή του φορέα από τον οποίο απολαμβάνει τις υπηρεσίες τερματισμού σε σχέση με το τελικό χρήστη, χρησιμοποιώντας για παράδειγμα τη φορητότητα αριθμών

Γεωγραφικοί λόγοι (συγκέντρωση των παρόχων υπηρεσιών τερματισμού σε ορισμένες περιοχές), όπως και ο σχετικά μικρότερος αριθμός παρόχων υπηρεσιών τερματισμού σε σχέση με τους τελικούς χρήστες, συντελούν στο ότι οι επενδύσεις πρόσβασης καθίστανται πολύ μικρότερες στη περίπτωση αυτή. Συνεπώς (όπως ήδη συμβαίνει) οι πάροχοι αρχικά τουλάχιστο θα στρέψουν τον ενδιαφέρον τους στη συγκεκριμένη αγορά.

Σε τιμολογιακό επίπεδο οι εμπορικοί διακανονισμοί όπως αναπτύχθηκαν στην απάντηση τους Ερωτήματος 4 της Διαβούλευσης δείχνουν από τη λιανική προσφορά δεν υφίστανται πιέσεις στη χονδρική τιμή διαμόρφωσης του προϊόντος για τις κλήσεις που ορίζονται με βάση την αρχή «ο καλών πληρώνει».

6. Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια αγορά τερματισμού ανά δίκτυο για τις υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες; Παρακαλούμε αιτιολογείστε την απάντησή σας.

Απάντηση :

Συμφωνούμε με τη θέση της Επιτροπής. Υφίσταται κατά τη γνώμη μας μία αγορά τερματισμού για υπηρεσίες κλήσεων σε τελικούς χρήστες ανά δίκτυο για τους εξής λόγους:

I. **Γεωγραφική κάλυψη.** Ιδανικά κάθε εναλλακτικός πάροχος θα έπρεπε για να πετύχει τη καλύτερη δυνατή υπηρεσία τερματισμού σε τελικούς χρήστες να διαθέτει δίκτυο τερματισμού. Αυτό όπως γνωρίζουμε δεν είναι εφικτό και συνεπώς δεν είναι δυνατός ο διαχωρισμός των καλούμενων αριθμών όσο αφορά τα τέλη τερματισμού. Άρα προσφεύγουν στο μονοπωλιακό πάροχο για την χονδρική προμήθεια υπηρεσιών τερματισμού. Όμως είναι προφανές ότι τα σχετικά κόστη είναι ανάλογα του βαθμού διείσδυσης του εναλλακτικού στις βαθμίδες τοπικής διασύνδεσης.
II. **Τιμολογιακά θέματα.** Όπως προκύπτει από την εμπειρία μας αλλά και από τα στοιχεία που δημοσιεύονται στη διαβούλευση δεν υφίστανται συσχετισμοί στα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ και των εναλλακτικών παρόχων. Είναι προφανές βέβαια ότι στη περίπτωση του ΟΤΕ υφίσταται καθεστώς ρύθμισης που δεν ισχύει για τους εναλλακτικούς. Σε αντιστοιχία σε επίπεδο λιανικής ο καλών, έχει δείξει η εμπειρία μας ότι δεν ενδιαφέρεται ούτε για τέλη χονδρικής τερματισμού πόσο μάλλον ποιος είναι ο πάροχος της υπηρεσίας τερματισμού. Στην Ελλάδα βέβαια επειδή δεν υφίστανται δίκτυα τερματισμού η σχετική περίπτωση δεν υπάρχει συνεπώς ο νεοεισερχόμενος πάροχος δεν θα αντιδράσει σε μία μικρή αλλά σημαντική και μόνιμη αύξηση της τιμής τερματισμού αφού δε δύναται τόσο από πλευράς χρόνου όσο και από πλευράς ύψους επενδύσεων να πραγματοποιήσει επενδύσεις σε δίκτυο τερματισμού.

7. **Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού είναι η Ελληνική Επικράτεια; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας**.

Απάντηση :

Συμφωνούμε με τη θέση της Επιτροπής. Όλοι οι πάροχοι προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στη όλη την Ελληνική Επικράτεια με τους ίδιους πρακτικά όρους και προϋποθέσεις. Συνεπώς η γεωγραφική αγορά που προτείνουμε για τις υπηρεσίες τερματισμού είναι ολόκληρη η Ελληνική Επικράτεια.

8. **Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με την σχετική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας**.

Απάντηση :

Συμφωνούμε με τη θέση της Επιτροπής. Πραγματικά ή αγορά υπηρεσιών διαβίβασης κλήσεων αποτελεί ξεχωριστή αγορά προϊόντων που δεν περιλαμβάνει την αυτό-παροχή υπηρεσιών διαβίβασης.

Η εμπειρία μας έχει δείξει ότι για το προβλέψιμο μέλλον θα υφίσταται και μάλιστα σε υψηλό βαθμό το προϊόν διαβίβαση κλήσεων λόγω των εξής στοιχείων:

- Ανύπαρκτα ή σε ορισμένες γεωγραφικές περιοχές εξαιρετικά περιορισμένα εναλλακτικά δίκτυα πρόσβασης εκτός του ΟΤΕ.
- Σχετικά περιορισμένος αριθμός τοπικών κέντρων στα οποία γίνεται διασύνδεση από τους εναλλακτικούς παρόχους.
- Ασύμφορη από οικονομοτεχνικής πλευράς το ύψος της επένδυσης που απαιτείται από μικρούς εναλλακτικούς η υλοποίηση εκτεταμένων διασυνδέσεων με κέντρα του ΟΤΕ ακόμα και σε διαβιβαστικό επίπεδο.
- Οι διασυνδέσεις μεταξύ παρόχων είναι περιορισμένες καθώς η μεταγόμενη κίνηση είναι μικρή και το κόστος της μισθωμένης γραμμής δε συνάδει στη χρήση της. Για αυτό και προτιμάται η σχετική υπηρεσία διαβίβασης σε εθνικό επίπεδο που προσφέρει ο ΟΤΕ.
- Η ιδιαίτερα χρονοβόρος διαδικασία που φθάνει στα όρια άρνησης της υπηρεσίας συνεγκατάστασης στα κέντρα του ΟΤΕ για την ανάπτυξη από τους εναλλακτικούς δικών τους χωρητικοτήτων διασύνδεσης.

Ακόμα και από τους μεγαλύτερους εναλλακτικούς παρόχους δεν προτιμάται η εκτεταμένη υλοποίηση διασυνδέσεων ειδικά προς και από προορισμούς όπου η κίνηση είναι χαμηλή και επιλέγουν αντίθετα την χρησιμοποίηση της υπηρεσίας διαβίβασης κλήσεων σε εθνικό επίπεδο.

Συνεπώς δε φαίνεται να υφίσταται παρά σχετικά μικρή πιθανότητα της αποτροπής της χρήσης των υπηρεσιών διαβίβασης από τους εναλλακτικούς εφόσον αυξηθεί το κόστος της υπηρεσίας διαβίβασης κατά ένα ποσοστό 5-10% πόσο μάλλον για τις οδεύσεις χαμηλής χωρητικότητας. Προκύπτει λοιπόν ότι η άμεση διασύνδεση δεν μπορεί να υποκαταστήσει τις χονδρικές υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων και συνεπώς ανήκουν σε διαφορετικές αγορές.

9. Συμφωνείτε ότι στην Ελλάδα υπάρχει περιορισμένη προσφορά υπηρεσιών διαβίβασης σε τρίτα μέρη από πλευράς εναλλακτικών παρόχων; Παρακαλούμε όπως θεμελιώσετε την απάντησή σας με σχετικά στοιχεία όγκου κίνησης και εσόδων.

Απάντηση :

Συμφωνούμε με τη θέση της Επιτροπή με βάση την καθημερινή μας εμπειρία. Παρόλα αυτά δεν έχουμε διαθέσιμα αριθμητικά δεδομένα σχετικά με το μέγεθος των προσφερόμενων υπηρεσιών διαβίβασης από πλευράς εναλλακτικών παρόχων.

10. Πιστεύετε ότι οι πάροχοι δικτύων κινητής έχουν επί του παρόντος επαρκή κάλυψη που να τους επιτρέπει να παρέχουν σταθερές υπηρεσίες διαβίβασης στην Ελλάδα; Σεπερίπτωση που διαφωνείτε με την προηγούμενη ερώτηση, πιστεύετε ότι οι πάροχοι δικτύων κινητής θα βρίσκονται στην ίδια θέση τα επόμενα δύο χρόνια; Παρακαλούμε όπως θεμελιώσετε τη θέση σας με σχετικά στοιχεία κάλυψης και χωρητικότητας.

Απάντηση :

Δεν διαθέτουμε σχετικά στοιχεία για να απαντήσουμε στην ερώτηση αυτή.

11. Συμφωνείτε ότι υπάρχει μία ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μία αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε αναλύστε τις θέσεις σας.

Απάντηση :

Συμφωνούμε με τη θέση της Επιτροπής. Πραγματικά η αγορά των υπηρεσιών διαβίβασης είναι πολυδικτυακή.

Ανάλογα με το επιχειρησιακό μοντέλο του κάθε παρόχου δύναται να παρέχει ή όχι υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων σε εθνικό ή εντοπισμένο γεωγραφικά χώρο. Και τούτο διότι ο πάροχος της υπηρεσίας διαβίβασης κλήσεων (πλην του ΟΤΕ) δεν είναι υποχρεωμένος να παρέχει εξαρχής πλήρη παροχή υπηρεσιών. Προφανώς εισέρχεται στη συγκεκριμένη αγορά σταδιακά ανάλογα μάλιστα και με τη σχετική ζήτηση.

Από τα ως άνω προκύπτει ότι κάθε πάροχος δύναται να προσφέρει υπηρεσίες χονδρική διαβίβασης κλήσεων με τη δική του προσέγγιση και συνεπώς η εν λόγω υπηρεσία είναι πολυδικτυακή.

12. Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης είναι η Ελληνική Επικράτεια; Παρακαλούμε όπως αναλύσετε την απάντησή σας.

Απάντηση :

Συμφωνούμε με τη θέση της Επιτροπής. Ο ΟΤΕ βάση και της σχετικής συμφωνίας διασύνδεσης παρέχει υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων σε όλη την Ελληνική Επικράτεια. Οι όποιοι ανταγωνιστές του ΟΤΕ σε εθνικό επίπεδο ή σε εντοπισμένο γεωγραφικά χώρο παρέχουν την υπηρεσία με αντίστοιχους όρους.

3.6.4.3. INFO-QUEST (Q-TELECOM)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ 7.4 ΚΑΙ 7.6

Η ανάλυση της Αγοράς Τερματισμού πρέπει να λάβει υπόψη πέρα από τη θεωρητική διάσταση του θέματος και την πρακτική/ πραγματική διάσταση αυτού.

Συγκεκριμένα, με βάση την ανάλυση της ΕΕΤΤ ο τερματισμός κλήσεων σε επίπεδο χονδρικής ορίζεται ανά μεμονωμένο σταθερό δίκτυο, το οποίο σημαίνει ότι κάθε Πάροχος Σταθερής Τηλεφωνίας θα προσδιοριστεί, στην επόμενη φάση προσδιορισμού και ρύθμισης των αγορών, ως έχων μονοπωλιακή ισχύ στον προσδιορισμό των τελών τερματισμού στο δίκτυό του. Άρα, θεωρητικά ο κάθε Πάροχος Σταθερής Τηλεφωνίας, ανεξαρτήτως του μεγέθους, του θα υποστεί σχετική ρύθμιση, με όλες τις επαχθείς για αυτόν συνέπειες, αναφορικά με τον προσδιορισμό των τελών τερματισμού στο δίκτυό του.

Όμως η ΕΕΤΤ θα πρέπει να αξιολογήσει εάν στην πράξη ο προσδιορισμός μεμονωμένων σταθερών δικτύων και η επιβολή σχετικής ρύθμισης έχει ουσία, δεδομένου ότι το συνολικό κόστος που υφίσταται ένας Πάροχος για τερματισμό κίνησης στο δίκτυο άλλων Παρόχων Σταθερής Τηλεφωνίας (εκτός του ΟΤΕ) είναι μηδαμινό. Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβεβαιώσει από τα μηνιαία στοιχεία κίνησης διασύνδεσης σταθερής τηλεφωνίας ότι η κίνηση που τερματίζει στο δίκτυο των Παρόχων Σταθερής Τηλεφωνίας (εκτός του ΟΤΕ) είναι πολύ μικρή και ότι τα έσοδα που αυτοί εισπράττουν ανέρχονται σε μερικές μόνο χιλιάδες ευρώ μηνιαίως, πχ €5.000 - €10.000. Συνεπώς, στην πράξη η επιβολή ρύθμισης στα τέλη τερματισμού των Παρόχων Σταθερής Τηλεφωνίας (εκτός του ΟΤΕ) θα επιφέρει ασήμαντη αλλαγή στα σχετικά έσοδα που αυτοί θα εισπράττουν (δηλαδή ασήμαντη αλλαγή στο κόστος τερματισμού στα δίκτυα των Παρόχων Σταθερής Τηλεφωνίας πλην του ΟΤΕ), ενώ παράλληλα θα τους επιβαρύνει με δυσανάλογο και επαχθές λειτουργικό κόστος για συμμόρφωση σε πρόσθετες ρυθμιστικές υποχρεώσεις.

Τα χρηματικά ποσά που εισπράττουν οι Πάροχοι Σταθερής Τηλεφωνίας από τον τερματισμό κλήσεων στο δίκτυό τους (εκτός του ΟΤΕ) είναι τόσο περιορισμένα που θα ήταν ελκυστικό για αυτούς να παρέχουν την υπηρεσία τερματισμού αφιλοκερδώς παρά να υποστούν σχετική ρύθμιση της λειτουργίας τους.

Συμπέρασμα:

Οποιαδήποτε ρύθμιση των Παρόχων Σταθερής Τηλεφωνίας (εκτός του ΟΤΕ), για τον τερματισμό κλήσεων στο δίκτυό τους, ανεξαρτήτως από τον προσδιορισμό μεμονωμένων αγορών ανά σταθερό δίκτυο, αποτελεί αναποτελεσματικό μέτρο ρύθμισης, εφόσον τα οφέλη που επιφέρει στην αγορά (ήτοι μείωση του εξόδου για τερματισμό κλήσεων) δεν υπερβαίνουν το αναλογούν κόστος που επωμίζεται η αγορά (ήτοι αύξηση των εξόδων τόσο για διαχείριση της σχετικής ρύθμισης από το Κράτος όσο και για συμμόρφωση των μικρών Παρόχων σε αυτήν).

3.6.4.4. TELLAS

Ερώτηση 1

Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με τη σχετική αγορά προϊόντων για τις υπηρεσίες εκκίνησης σε σταθερά δίκτυα; Παρακαλούμε αιτιολογείστε την απάντησή σας.

Η ΤΕΛΛΑΣ συμφωνεί με τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγει η εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με τη σχετική αγορά προϊόντων για τις υπηρεσίες εκκίνησης σε σταθερά δίκτυα. Σχετικά με την ανάλυση που προηγείται των συμπερασμάτων σημειώνονται τα ακόλουθα:

Στις σελίδες 16 έως 18 περιγράφεται η διάρθρωση κλήσεων και η ροή πληρωμών σε κλήσεις προς παρόχους υπηρεσιών. Στο Σχήμα 3 που αφορά τις ατελείς κλήσεις προς πάροχο υπηρεσιών (Freephone) περιλαμβάνεται και ο Πάροχος επιλογής/προεπιλογής. Ωστόσο, οι κλήσεις προς αριθμούς Freephone δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες κλήσεων για τις οποίες παρέχεται η δυνατότητα προεπιλογής. Επίσης, οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν παρέχουν στους συνδρομητές τους τη δυνατότητα να πραγματοποιούν κλήσεις προς αριθμούς Freephone με επιλογή φορέα, καθώς βάσει των ισχυόντων τελών συλλογής/τερματισμού, δεν έχει εμπορικό ενδιαφέρον.

Στο Σχήμα 4 ορθώς δεν περιλαμβάνεται ο πάροχος επιλογής/προεπιλογής, αν και γίνεται αναφορά στη σελίδα 17, όπου αναφέρεται ότι ο «πάροχος εκκίνησης (ή ο CS/CPS πάροχος)… συλλέγουν λιανικές χρεώσεις». Θεωρούμε ότι η περιγραφή της διάρθρωσης των κλήσεων και της ροής των πληρωμών για τις κλήσεις προς αριθμούς Onephone δεν είναι επαρκώς σαφής και θα πρέπει στο τελικό κείμενο να τεθεί σαφέστερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΥΠΔ 2003, το οποίο ισχύει επί του παρόντος. Από τις διατάξεις του ΥΠΔ 2003 και τις σχετικές διευκρινίσεις που μας παρασχέθηκαν από την ΕΕΤΤ προκύπτει ότι η ροή των πληρωμών έχει ως εξής:

Όταν ο συνδρομητής Α του ΟΤΕ καλεί τον συνδρομητή Β της ΤΕΛΛΑΣ στον αριθμό 800 500 xxxx:

Ο πελάτης Α πληρώνει στον ΟΤΕ 0 euro/λεπτό

Η ΤΕΛΛΑΣ πληρώνει στον ΟΤΕ [τέλη διασύνδεσης call origination του ΟΤΕ] / λεπτό

Όταν ο συνδρομητής Α της ΤΕΛΛΑΣ καλεί τον συνδρομητή Β του ΟΤΕ στον αριθμό 800 11 xxxxx

Ο Πελάτης Α πληρώνει στην ΤΕΛΛΑΣ 0 euro/λεπτό

Ο ΟΤΕ πληρώνει στην ΤΕΛΛΑΣ [τέλη διασύνδεσης call origination της ΤΕΛΛΑΣ] / λεπτό

2. Για τους αριθμούς της σειράς 801 (Onephone):

Όταν ο συνδρομητής Α του ΟΤΕ καλεί το συνδρομητή Β της ΤΕΛΛΑΣ στον αριθμό 801 500 xxxx

Ο Πελάτης Α πληρώνει στον ΟΤΕ [λιανική τιμή της αστικής κλήσης] euro/λεπτό

Ο ΟΤΕ πληρώνει στην ΤΕΛΛΑΣ [λιανική τιμή για αστική κλήση] euro/λεπτό

Η ΤΕΛΛΑΣ πληρώνει στον ΟΤΕ [τέλη διασύνδεσης call origination του ΟΤΕ] / λεπτό

Όταν ο συνδρομητής Α της ΤΕΛΛΑΣ καλεί το συνδρομητή Β του ΟΤΕ στον αριθμό 801 11 xxxxx

Ο πελάτης Α πληρώνει στην ΤΕΛΛΑΣ [λιανική τιμή αστικής κλήσης] euro/λεπτό

Η ΤΕΛΛΑΣ πληρώνει στον ΟΤΕ [λιανική τιμή αστικής κλήσης] euro/λεπτό

Ο ΟΤΕ πληρώνει στην ΤΕΛΛΑΣ [τέλη διασύνδεσης call origination ΤΕΛΛΑΣ] / ανά λεπτό

3. Για τους αριθμούς της σειράς 90 (Premium Rate)

Ο συνδρομητής Α του ΟΤΕ καλεί τον συνδρομητή Β της ΤΕΛΛΑΣ στον αριθμό 901 500 xxxx

Ο συνδρομητής Α πληρώνει στον ΟΤΕ [λιανική τιμή premium] euro/λεπτό
Ο ΟΤΕ παρακρατεί retention fee
Ο ΟΤΕ αποδίδει στην ΤΕΛΛΑΣ [λιανική τιμή premium] - retention fee

Ο συνδρομητής Α της ΤΕΛΛΑΣ καλεί τον συνδρομητή Β του ΟΤΕ στον αριθμό 901 xx xxxxxx

Ο συνδρομητής Α πληρώνει στην ΤΕΛΛΑΣ [λιανική τιμή premium] euro/λεπτό
Η ΤΕΛΛΑΣ παρακρατεί retention fee
Η ΤΕΛΛΑΣ αποδίδει στον ΟΤΕ [λιανική τιμή premium] euro/λεπτό - retention fee

Στην ενότητα 4.1 αναφέρονται οι φορείς από τους οποίους προέρχεται η ζήτηση για υπηρεσίες χονδρικής εκκίνησης. Σε αυτούς που ήδη αναφέρονται θα πρέπει να προστεθούν και οι πάροχοι υπηρεσιών κλήσεων μέσω καρτών (807), οι οποίοι επίσης προμηθεύονται την εκκίνηση από άλλο πάροχο.

Η εταιρεία μας συμφωνεί με τη διαπίστωση και το συλλογισμό βάσει του οποίου δεν υφίσταται υποκαταστασιμότητα από την πλευρά της ζήτησης σε επίπεδο χονδρικής. Ειδικότερα, η σταθερή ασύρματη πρόσβαση παρέχει ιδιαίτερα περιορισμένη κάλυψη και δεν αναμένεται άμεση μεταβολή των συνθηκών στο σημείο αυτό. Εξάλλου, η υπηρεσία συλλογής δεν είναι

λειτουργικά ισοδύναμη με τις υπηρεσίες που παρέχονται όταν υπάρχει σύνδεση με τον τελικό χρήστη μέσω σταθερής ασύρματης πρόσβασης. Το ίδιο ισχύει και τις συνδέσεις πρόσβασης με οπτική ίνα, με μισθωμένες γραμμές και μέσω αδεσμοποίητων τοπικών βρόχων. Το σύνολο των ανωτέρω αναφερομένων μέσων πρόσβασης καθιστούν δυνατή την παροχή ενός ευρέως φάσματος υπηρεσιών, με αποτέλεσμα να μην υφίσταται λειτουργική υποκαταστασιμότητα μεταξύ αυτών και των υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων. Επίσης, το απαιτούμενο κόστος επένδυσης για χρήση οιουδήποτε εκ των ανωτέρω μέσων σύνδεσης με τον τελικό χρήστη καθιστά ακόμη σαφέστερο το γεγονός ότι δεν υφίσταται υποκαταστασιμότητα.

Στη σελίδα 24 αναφέρεται ότι «η υποχρέωση (η οποία δε σχετίζεται με την ισχύ στην αγορά) διασφάλισης συνδεσιμότητας από άκρο σε άκρο θα φαινόταν τουλάχιστον να καταργεί την εν λόγω ισχύ, παρέχοντας στον πάροχο τερματισμού κάποια διαπραγματευτική ισχύ». Παρά το γεγονός ότι θεωρητικά κάτι τέτοιο θα μπορούσε να ευσταθεί, στην πράξη η εξαιρετικά περιορισμένη ανάπτυξη των εναλλακτικών παρόχων στην Ελληνική αγορά όσον αφορά τη σύνδεση με τελικούς χρήστες ουσιαστικά εκμηδενίζει την όποια διαπραγματευτική ισχύ των παρόχων τερματισμού. Επομένως, ακόμη και η «αμοιβαία» παροχή υπηρεσιών εκκίνησης από τον πάροχο τερματισμού, η οποία αναφέρεται στη συνέχεια, εφόσον πρόκειται για αμελητέο αριθμό συνδρομητών σε σύγκριση με τους συνδρομητές που λαμβάνουν πρόσβαση από το δίκτυο του παρόχου εκκίνησης, δεν έχει καμία ουσιαστική επίδραση στη διαπραγματευτική ισχύ του παρόχου τερματισμού.

Μόνο θεωρητική αξία θεωρούμε ότι υπάρχει και στο συλλογισμό που παρατίθεται στην επόμενη παράγραφο (σελ.25) που αναφέρεται στις κλήσεις για τις οποίες πληρώνει ο καλούμενος. Στην περίπτωση αυτή πράγματι ο πάροχος τερματισμού έχει τον έλεγχο των λιανικών εσόδων. Ωστόσο, όταν ο πάροχος εκκίνησης είναι ο ΟΤΕ, ο οποίος παρέχει πρόσβαση σχεδόν στο σύνολο των συνδρομητών, ο πάροχος τερματισμού είναι πλήρως εξαρτημένος από τον πάροχο εκκίνησης, ο οποίος είναι σε θέση να τιμολογήσει υψηλότερα από το ανταγωνιστικό επίπεδο χωρίς να υφίσταται ουσιαστικός περιορισμός ή διαπραγματευτική ισχύς από τον πάροχο τερματισμού. Επίσης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο πάροχος τερματισμού εκτός της εξάρτησης από τον πάροχο εκκίνησης προκειμένου να είναι σε θέση να προσφέρει υπηρεσίες τερματισμού

σε παρόχους υπηρεσιών, οφείλει να εξασφαλίσει και ανταγωνιστικές τιμές για τους παρόχους υπηρεσιών προκειμένου να μη στραφούν σε άλλους παρόχους τερματισμού (συμπεριλαμβανομένου του παρόχου εκκίνησης, ο οποίος επίσης θα λειτουργεί ως πάροχος τερματισμού και δύναται να εκμεταλλευτεί την ισχύ του στην αγορά πρόσβασης προκειμένου να ενισχύσει τη θέση του και στην αγορά τερματισμού σε παρόχους υπηρεσιών).

Όσον αφορά την υποκαταστασιμότητα από την πλευρά της ζήτησης, η ΤΕΛΛΑΣ συμφωνεί πλήρως με την άποψη της ΕΕΤΤ ότι η εν λόγω υποκατάσταση δεν είναι εφικτή.

Ερώτηση 2

Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μια αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε όπως αναπτύξετε τις θέσεις σας.

Η ΤΕΛΛΑΣ συμφωνεί με την άποψη της ΕΕΤΤ ότι υπάρχει μια ενιαία πολυδικτυακή αγορά υπηρεσιών για τη χονδρική εκκίνηση κλήσεων, η οποία περιλαμβάνει την εκκίνηση κλήσεων που παρέχεται σε εθνικό δίκτυο (όπως αυτό του ΟΤΕ), υπηρεσίες που παρέχονται σε τρίτα μέρη και υπηρεσίες που παρέχονται για ιδία χρήση.

Ωστόσο, η ΤΕΛΛΑΣ δεν ασπάζεται την άποψη της ΕΕΤΤ σχετικά με την επίδραση της διαφάνειας των τελών εκκίνησης. Στη σελίδα 27 αναφέρεται ότι «ο καλών τελικός χρήστης έχει τη δυνατότητα να επιλέξει τον πάροχο υπηρεσιών λιανικής, βάσει της λιανικής τιμολόγησης των κλήσεων. Όταν ο πάροχος υπηρεσιών λιανικής είναι ένας πάροχος επιλογής / προεπιλογής φορέα, έχει τη δυνατότητα να καταστήσει διαφανή προς τους πελάτες του οποιαδήποτε αύξηση χρέωσης της εκκίνησης κλήσεων». Η ΤΕΛΛΑΣ συμφωνεί με την άποψη ότι ο τελικός χρήστης θα επιλέξει βάσει της λιανικής τιμολόγησης. Ωστόσο, θεωρούμε ότι η επίδραση της γνωστοποίησης των τελών εκκίνησης κλήσεων είναι εξαιρετικά αμφίβολη. Ειδικότερα, εάν υποτεθεί ότι ένας καθετοποιημένος πάροχος υπηρεσιών εκκίνησης ο οποίος δραστηριοποιείται και στην αγορά λιανικής (όπως ο ΟΤΕ) παρέχει τιμές λιανικής τις οποίες αδυνατεί να ανταγωνιστεί ένας εναλλακτικός πάροχος λόγω υψηλών τελών εκκίνησης, τότε είναι προφανές

ότι ο συνδρομητής αδιαφορεί για το εάν η αδυναμία αυτή του εναλλακτικού παρόχου οφείλεται σε αύξηση των τελών εκκίνησης η οποία καθίσταται διαφανής σε αυτόν και θα επιλέξει τον καθετοποιημένο πάροχο, ο οποίος παρέχει ανταγωνιστικότερες τιμές λιανικής. Επομένως, χωρίς να αμφισβητείται το ότι η ύπαρξη διαφάνειας ως προς τα τέλη εκκίνησης θα αποτελούσε μια θετική ενέργεια με σκοπό και την καλύτερη ενημέρωση των συνδρομητών, θα ήταν λάθος να θεωρηθεί ότι δύναται να ασκήσει οιουδήποτε είδους πίεση στη διαμόρφωση των τελών εκκίνησης.

Ερώτηση 3

Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης είναι η Ελληνική επικράτεια; Παρακαλούμε αναπτύξτε τις θέσεις σας.

Η ΤΕΛΛΑΣ συμφωνεί με το συμπέρασμα της ΕΕΤΤ ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης είναι η Ελληνική επικράτεια.

Ερώτηση 4

Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με τη σχετική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων; Παρακαλούμε αιτιολογείστε την απάντησή σας.

Η ΤΕΛΛΑΣ συμφωνεί με την άποψη ότι δεν υπάρχει υποκαταστασιμότητα μεταξύ υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών. Ωστόσο, σημειώνουμε τα ακόλουθα:

Καταρχάς, γίνεται παραπομπή στα σχήματα της Ενότητας 3.2.2. που απεικονίζουν τη ροή της κίνησης και τη ροή των πληρωμών για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών. Επομένως, θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις που ήδη αναφέρθηκαν στην ερώτηση 1 σχετικά με τα σχήματα αυτά.

Στη σελίδα 35 αναφέρεται ότι πίεση στα τέλη τερματισμού μπορεί να ασκηθεί στην περίπτωση που ο συνδυασμός των χαμηλών χρεώσεων λιανικής και οι υψηλές παρακρατήσεις

της εκκίνησης οδηγούν σε έναν διακανομισμό τερματισμού για πληρωμή κάτω του κόστους του τερματισμού. Στη συνέχεια αναφέρεται ότι «η ανταγωνιστική πίεση των υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών που χρεώνονται επί τη βάσει της αρχής ο «καλών πληρώνει» (….)ασκείται από τις διαπραγματεύσεις του παρόχου εκκίνησης και του παρόχου τερματισμού». Ωστόσο, όπως έχει ήδη αναφερθεί, ο πάροχος τερματισμού έχει εξαιρετικά μικρή διαπραγματευτική ισχύ, καθώς δεδομένης της απόλυτης ισχύος του ΟΤΕ στην αγορά εκκίνησης είναι ουσιαστικά υποχρεωμένος να ορίσει το τέλος τερματισμού που του επιβάλλεται λαμβάνοντας υπόψη το καθορισμένο τέλος εκκίνησης και την ανάγκη να προβεί σε μια ανταγωνιστική προσφορά προς τον πάροχο υπηρεσιών, ο οποίος δύναται να στραφεί και στον πάροχο εκκίνησης (ΟΤΕ) για την παροχή υπηρεσιών τερματισμού. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η περίπτωση των κλήσεων προς σύντομους κωδικούς, όπου ο ΟΤΕ δεν έχει ορίσει συγκεκριμένο retention fee και ως εκ τούτου δεν έχει αποδείξει και την κοστοστρέφεια αυτού. Υπό τις συνθήκες αυτές, ο ΟΤΕ ορίζει το τέλος παρακράτησης αυθαίρετα, με αποτέλεσμα συχνά να καθιστά ανέφικτο για έναν εναλλακτικό πάροχο να ανταγωνιστεί την προσφορά που μπορεί να κάνει ο ίδιος ο ΟΤΕ σε πάροχο υπηρεσιών για τερματισμό κλήσεων σε σύντομο κωδικό του ΟΤΕ που θα χρησιμοποιηθεί για την παροχή υπηρεσιών.

Στη σελίδα 36 αναφέρεται ότι η πίεση για υπηρεσίες τερματισμού που παρέχονται για κλήσεις μεριζόμενης χρέωσης (λ.χ. κλήσεις με αστική χρέωση) αντανακλούν τόσο τη διαπραγμάτευση μεταξύ του παρόχου εκκίνησης και του παρόχου τερματισμού όσο και τη λιανική διαπραγμάτευση μεταξύ του παρόχου τερματισμού και του παρόχου υπηρεσιών. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να προστεθεί ότι καθοριστικός παράγοντας για τη διαμόρφωση των τιμών, πέρα από οιαδήποτε διαπραγμάτευση, είναι και το γεγονός ότι σύμφωνα με το Εθνικό Σχέδιο Αριθμοδότησης (ΕΣΑ), η χρέωση για τις κλήσεις προς αριθμούς της σειράς 801 ισοδυναμεί με τη χρέωση των αστικών κλήσεων. Επομένως, η λιανική χρέωση δεν προκύπτει σύμφωνα με τη βούληση του παρόχου, βάσει των διαπραγματεύσεων μεταξύ των ανωτέρω μερών, αλλά είναι προκαθορισμένη και συνιστά σημαντικό παράγοντα που επηρεάζει τις διαπραγματεύσεις.

Πέραν των ανωτέρω, η ΤΕΛΛΑΣ συμφωνεί με την άποψη της ΕΕΤΤ ότι ο τερματισμός για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και ο τερματισμός για κλήσεις σε παρόχους δικτύων δεν εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά.

Ερώτηση 5

Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μια αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε όπως αναπτύξετε τις θέσεις σας.

Η ΤΕΛΛΑΣ συμφωνεί με την άποψη της ΕΕΤΤ ότι υπάρχει μια ενιαία αγορά πολλαπλών δικτύων για τον τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών

Η ΤΕΛΛΑΣ συμφωνεί με την άποψη ότι οι πάροχοι υπηρεσιών δύνανται να «μετακινούνται» σχετικά γρήγορα μεταξύ των παρόχων τερματισμού, καταβάλλοντας ένα εύλογο κόστος. Ωστόσο, αυτό δεν πρέπει να θεωρηθεί ως ένδειξη ύπαρξης υγιούς ανταγωνισμού στη σχετική αγορά. Πρώτον διότι η παράνομη άρνηση του ΟΤΕ μέχρι πρόσφατα τερματίζει κλήσεις σε μη γεωγραφικούς αριθμούς (ιδίως σε Premium Numbers) άλλων παρόχων παρέτεινε χρονικά το μονοπώλιο του ΟΤΕ στη σχετική αγορά, με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η ανάπτυξη οιασδήποτε μορφής ανταγωνισμού για μεγάλο χρονικό διάστημα. Επίσης, ακόμη και μετά την είσοδο άλλων παρόχων στην αγορά, ο ΟΤΕ εξακολουθεί να κατέχει Σημαντική Ισχύ στη σχετική αγορά. Τέλος, ανεξαρτήτως της δυνατότητας γρήγορης «μετακίνησης» των παρόχων υπηρεσιών με την καταβολή εύλογου κόστους, θα πρέπει να λαμβάνεται πάντοτε υπόψη το γεγονός ότι η Σημαντική Ισχύς του ΟΤΕ σε άλλες στενά συνδεδεμένες αγορές παρέχει στον ΟΤΕ τη δυνατότητα να εκμεταλλεύεται την ισχύ του στις σχετικές αυτές αγορές, προκειμένου να ενισχύει τη θέση του και την – ήδη ισχυρή – διαπραγματευτική του ισχύ έναντι των παρόχων τερματισμού και να προκαλεί στρεβλώσεις του ανταγωνισμού στην αγορά τερματισμού.

Ερώτηση 6

Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια αγορά τερματισμού ανά δίκτυο για τις υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες; Παρακαλούμε αιτιολογείστε την απάντησή σας.

Η ΤΕΛΛΑΣ συμφωνεί με την άποψη της ΕΕΤΤ ότι οι σχετικές αγορές προϊόντων για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων προς τελικούς χρήστες σε σταθερά δίκτυα σε επίπεδο χονδρικής ορίζονται ανά μεμονωμένο σταθερό δίκτυο. Το ζήτημα της διαπραγματευτικής ισχύος και των πλεονεκτημάτων που παρέχει σε κάθε εναλλακτικό πάροχο η κατοχή μεριδίου 100% στη σχετική αγορά τερματισμού στο δίκτυό του θα εκτεθεί αναλυτικά στα πλαίσια της διαβούλευσης για την ανάλυση της σχετικής αγοράς. Ωστόσο, σημειώνεται ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι είναι πλήρως εξαρτημένοι από το δίκτυο του ΟΤΕ, ιδίως για χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης, ενώ παράλληλα είναι εξαιρετικά περιορισμένος ο αριθμός τελικών χρηστών για τους αριθμούς των οποίων παρέχουν χονδρικές υπηρεσίες τερματισμού σε άλλους παρόχους. Βάσει των ανωτέρω, είναι προφανές η διαπραγματευτική ισχύς και η δυνατότητα στρέβλωσης του ανταγωνισμού από εναλλακτικούς παρόχους, οι οποίοι κατέχουν μερίδιο 100% στην αγορά τερματισμού κλήσεων στο δίκτυό τους, είναι αμελητέα έως ανύπαρκτη.

Ερώτηση 7

Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού είναι η Ελληνική επικράτεια; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Η ΤΕΛΛΑΣ συμφωνεί με το συμπέρασμα της ΕΕΤΤ ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού είναι η Ελληνική επικράτεια.

Ερώτηση 8

Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με τη σχετική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Η ΤΕΛΛΑΣ συμφωνεί με τα συμπεράσματα στα οποία καταλήγει η εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με τη σχετική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων.

Όσον αφορά την υποκαταστασιμότητα από πλευράς ζήτησης στο επίπεδο χονδρικής, θα πρέπει να τονισθεί ότι δεν υφίσταται υποκαταστασιμότητα μεταξύ των υπηρεσιών διαβίβασης αφενός και της άμεσης διασύνδεσης αφετέρου. Η πιθανότητα άμεσης μεταστροφής συνεπεία μιας αύξησης της τιμής διαβίβασης της τάξης του 5 έως 10% δεν είναι «μικρή», όπως αναφέρεται στη σελίδα 46 του κειμένου της διαβούλευσης, αλλά ανύπαρκτη. Το κόστος που θα απαιτούσε η μεταστροφή αυτή είναι τεράστιο. Επίσης, σημειώνεται ότι για να ενταχθεί η άμεση διασύνδεση στη σχετική αγορά θα έπρεπε η μεταστροφή να μπορεί να πραγματοποιηθεί σχετικά γρήγορα. Κάτι τέτοιο είναι βεβαίως ανέφικτο, δεδομένου ότι απαιτείται μακρό χρονικό διάστημα για τη σύναψη σχετικών συμφωνιών, το σχεδιασμό και την τεχνική υλοποίηση της απευθείας διασύνδεσης.

Επίσης ιδιαίτερα σημαντική είναι η δυνατότητα παροχής στους εναλλακτικούς παρόχους της υπηρεσίας διαβίβασης (από τον ΟΤΕ) ακόμα και στην περίπτωση που υφίστανται απευθείας διασυνδέσεις, με σκοπό την εξυπηρέτηση «υπερροικής» κίνησης ή κίνησης κατά την διάρκεια έκτακτων δυσλειτουργιών στις απευθείας διασυνδέσεις ώς εναλλακτικές οδεύσεις.

Όσον αφορά την υποκαταστασιμότητα από πλευράς προσφοράς σε επίπεδο χονδρικής, βλ. απάντηση στην ερώτηση 9.

Ερώτηση 9

Συμφωνείτε ότι στην Ελλάδα υπάρχει περιορισμένη προσφορά υπηρεσιών διαβίβασης σε τρίτα μέρη από πλευράς εναλλακτικών παρόχων; Παρακαλούμε όπως θεμελιώσετε την απάντησή σας με σχετικά στοιχεία όγκου κίνησης και εσόδων.

Η ΤΕΛΛΑΣ συμφωνεί με την άποψη της ΕΕΤΤ ότι υπάρχει περιορισμένη προσφορά (αλλά και ζήτησης) υπηρεσιών διαβίβασης σε τρίτα μέρη από πλευράς εναλλακτικών παρόχων. Η ΤΕΛΛΑΣ στα πλαίσια των συμφωνιών διασύνδεσης που έχει συνάψει με τους κυριότερους παρόχους σταθερή τηλεφωνίας σε Εθνικό επίπεδο, πέρα από την παροχή υπηρεσιών τερματισμού στα διασυνδεόμενα δίκτυα παρέχει και υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων. Παρότι ασφαλή συμπεράσματα δεν μπορούν να εξαχθούν καθότι οι συμφωνίες διασύνδεσης στην

πλειονότητά τους έχουν αρχίσει να λειτουργούν πολύ πρόσφατα, από τα μέχρι τώρα στοιχεία (τα οποία έχουν συμπεριληφθεί και στα market reports που έχουν σταλεί στην ΕΕΤΤ) προκύπτει ότι τόσο ο όγκος κίνησης όσο και τα έσοδα που προκύπτουν είναι μικρά και δεν αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά. Ο βασικός λόγος είναι ότι οι εν λόγω πάροχοι χρησιμοποιούν σε μέγιστο βαθμό τις δικές τους απευθείας διασυνδέσεις με τον ΟΤΕ και τους παρόχους κινητής και σε πολύ ελάχιστες περιπτώσεις (λόγω υπερροικής κίνησης ή τερματισμού κίνησης σε σημεία που δεν υπάρχει local διασύνδεση του παρόχου με τον ΟΤΕ) χρησιμοποιείται το δίκτυο της TELLAS για διαβίβαση κλήσεων.

Επιροσθέτως η ΤΕΛΛΑΣ παρέχει υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων διεθνών παρόχων μέσω του δικτύου της προς το δίκτυο του ΟΤΕ, αλλά και σε αυτήν όμως την περίπτωση η παροχή δεν είναι εκτεταμένη, καθώς η πλειοψηφία των διεθνών παρόχων επιλέγει να τερματίζει κίνηση απευθείας προς το δίκτυο του ΟΤΕ και δεν επιλέγει τη διαβίβαση κλήσεων μέσω τρίτου δικτύου, ακόμα και στην περίπτωση που η προσφερόμενη τιμή είναι ιδιαιτέρως ανταγωνιστική. Όσον δε αφορά τη διαβίβαση κλήσεων προερχόμενων από τα δίκτυα διεθνών παρόχων οι διεθνείς πάροχοι επιλέγουν ως επί τω πλείστον να τερματίζουν απευθείας στα δίκτυα κινητής κλήσεις προς αυτά, ενώ έχει υπάρξει και περίπτωση που για κάποιο χρονικό διάστημα εταιρία κινητής επικαλούμενη προβλήματα στο roaming, απέρριπτε κλήσεις που εκκινούσαν από διεθνές δίκτυο και διαβιβάζονταν στο δίκτυό της διαμέσου του δικτύου της ΤΕΛΛΑΣ.

Επίσης, θα πρέπει να σημειωθεί ότι (εκτός των παρεχόμενων από τον ΟΤΕ μισθωμένων γραμμών) οι πάροχοι που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν ιδιόκτητη υποδομή για να υποκαταστήσουν στοιχεία δικτύου του ΟΤΕ αντιμετωπίζουν σημαντικά προβλήματα στη διασύνδεσή τους με το δίκτυο του ΟΤΕ, καθώς ο ΟΤΕ είτε αρνείται είτε καθυστερεί σημαντικά τη διασύνδεση με τους παρόχους με άλλα μέσα εκτός των μισθωμένων γραμμών διασύνδεσης που παρέχει ο ίδιος ο ΟΤΕ.

Ερώτηση 10

Πιστεύετε ότι οι πάροχοι δικτύων κινητής έχουν επί του παρόντος επαρκή κάλυψη που να τους επιτρέπει να παρέχουν σταθερές υπηρεσίες διαβίβασης στην Ελλάδα; Σε περίπτωση που διαφωνείτε με την προηγούμενη ερώτηση, πιστεύετε ότι οι πάροχοι δικτύων κινητής θα βρίσκονται στην ίδια θέση τα επόμενα δύο χρόνια; Παρακαλούμε όπως θεμελιώσετε τη θέση σας με σχετικά στοιχεία κάλυψης και χωρητικότητας.

Η ΤΕΛΛΑΣ δε διαθέτει στοιχεία κάλυψης και χωρητικότητας των παρόχων δικτύων κινητής. Επομένως, δεν είναι σε θέση να παράσχει οποιαδήποτε κατάλληλα τεκμηριωμένη απάντηση. Για το λόγο αυτό περιοριζόμαστε στη γενική παρατήρηση ότι κανένας πάροχος δικτύου κινητής δεν διαθέτει υποδομή ισοδύναμη με αυτή του ΟΤΕ.

Ερώτηση 11

Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μια αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε αναλύστε τις θέσεις σας.

Η ΤΕΛΛΑΣ συμφωνεί με την άποψη της ΕΕΤΤ ότι υπάρχει μια ενιαία πολυδικτυακή σχετική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης σε σταθερά δίκτυα.

Ερώτηση 12

Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης είναι η Ελληνική Επικράτεια; Παρακαλούμε όπως αναλύσετε την απάντησή σας.

Η ΤΕΛΛΑΣ συμφωνεί με το συμπέρασμα της ΕΕΤΤ ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης είναι η Ελληνική επικράτεια.

3.6.4.5. VIVODI

Συμφωνούμε με τα γραφόμενα στο κείμενο της εν λόγω Δημόσιας Διαβούλευσης και επιφυλασσόμεθα ν' αναπτύξουμε τις θέσεις μας περαιτέρω όταν η επιτροπή προβεί στην ανάλυση των εν λόγω αγορών και εφόσον κρίνει αναγκαίο να προτείνει τα σχετικά ρυθμιστικά μέτρα.

3.6.4.6. VODAFONE

Γενικά σχόλια

Η Vodafone Πάναφον έχει περιορισμένη δραστηριότητα στις υπό διαβούλευση αγορές τόσο όσον αφορά το μέγεθός της σε έσοδα και πελατειακή βάση συγκριτικά με τον ΟΤΕ και τους εναλλακτικούς όσο και στο πλήθος των παρεχόμενων υπηρεσιών. Συγκεκριμένα, εκ των τριών υπό διαβούλευση αγορών, η Vodafone Πάναφον δραστηριοποιείται μόνο στην παροχή εκκίνησης κλήσεων μέσω μισθωμένων γραμμών οι οποίες είτε αυτό-παρέχονται μέσω του δικτύου Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης (ΣΑΠ) ή παρέχονται μέσω μισθωμένων τρίτων παρόχων (κυρίως του ΟΤΕ). Οι ζεύξεις οπτικών ινών χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για ιδία χρήση προκειμένου για διαβίβαση κλήσεων μεταξύ των κέντρων της.

Η Vodafone Πάναφον παρέχει υπηρεσίες οι οποίες απευθύνονται κυρίως σε μεγάλους ή εταιρικούς πελάτες και όχι σε οικιακούς και μεμονωμένους πελάτες. Η Vodafone Πάναφον δεν κάνει χρήση του προθέματος επιλογής φορέα για την εκκίνηση κλήσεων από δίκτυο τρίτου παρόχου καθώς και δεν παρέχει υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων μέσω ιδίων αριθμών. Τέλος η Vodafone Πάναφον δεν παρέχει υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων αλλά παρέχει υπηρεσίες μισθωμένων κυκλωμάτων με τις οποίες εναλλακτικοί πάροχοι διαβιβάζουν κλήσεις μεταξύ των κέντρων τους. Λόγω του σχετικά περιορισμένου κύκλου εργασιών στις συγκεκριμένες αγορές, η Vodafone Πάναφον επιφυλάσσεται να απαντήσει σε όλες τις ερωτήσεις της εν λόγω διαβούλευσης.

Η Vodafone Πάναφον θεωρεί όμως ότι η ΕΕΤΤ θέτει σε λάθος βάση ένα συγκεκριμένο ερώτημα και προβληματισμό, σχετικά με τις υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων από ορισμένους

παρόχους και συγκεκριμένα του Παρόχους Κινητής Τηλεφωνίας (ΠΚΤ). Συγκεκριμένα διερωτάται και ζητά την άποψη της αγοράς το κατά πόσο πάροχοι, και συγκεκριμένα οι ΠΚΤ, δύναται να παρέχουν ανταγωνιστικά ή να αποτελέσουν υποκατάστατα για υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων βασιζόμενη στο γεγονός ότι ορισμένοι εξ αυτών, αναφέροντας την Vodafone Πάναφον και την TIM, έχουν εγκαταστήσει υποδομές υψηλής χωρητικότητας τις οποίες θεωρεί (πιθανών δικαίως) ότι δεν αξιολογούνται στο έπακρο καλύπτοντας ίδιες ανάγκες. Η Vodafone Πάναφον παραθέτει την θέση της εκτενώς στην παράγραφο 0,

Ερώτηση 10, σελ. 269. Είναι σκόπιμο όμως να αναφερθεί εξ αρχής ότι η ΕΕΤΤ δεν έχει θέσει την θεώρησή της σε σωστή βάση μιας και προκειμένου για την παροχή υπηρεσιών διαβίβασης κλήσεων απαιτούνται πρωτίστως υποδομές σε χωρητικότητα διαβιβαστικών κέντρων (switching capacity) και κάρτες (switching boards) και στα δύο άκρα των σημείων διαβίβασης και δευτερευόντως σε χωρητικότητα φυσικών μέσων.

Η Vodafone Πάναφον θεωρεί ότι η περίσσεια, ή μη, switching capacity από οποιονδήποτε πάροχο είναι το πρώτο κριτήριο προκειμένου να αξιολογηθεί η ικανότητα του ο εν λόγω παρόχου να παρέχει υπηρεσίες διαβίβασης ανταγωνιστικά ή σαν υποκατάστατο του μονοπωλιακού παρόχου. Θα πρέπει να καταστήσουμε σαφές ότι η ένσταση της Vodafone Πάναφον δεν έγκειται στο γεγονός ότι η ΕΕΤΤ υποδεικνύει άμεσα την Vodafone Πάναφον αλλά στο ότι η παροχή της υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων απαιτεί εκ των πραγμάτων επενδύσεις σε κέντρα (switches) και δευτερευόντως σε φυσικές ζεύξεις.

Υπό αυτό το πρίσμα, η Vodafone Πάναφον προτείνει προς την ΕΕΤΤ όταν αξιολογεί την δυνατότητα ενός παρόχου να παρέχει επαρκές switching capacity για διαβίβαση κλήσεων να μην περιοριστεί από συγκεκριμένες τεχνολογίες, λόγου χάρη TDM και circuit switched voice, αλλά να θεωρήσει ως υποκατάστατο τους της τεχνολογίες του VoIP οι οποίες χρησιμοποιούνται εκτενέστατα από τους εναλλακτικούς παρόχους και δύναται να παρέχουν υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων και ανταγωνιστικά αλλά και σαν υποκατάστατα.

Τέλος η Vodafone Πάναφον θα ήθελε να επισημάνει ότι όποιες κανονιστικές υποχρεώσεις προκύψουν ως απόρροια της παρούσας διαβούλευσης θα πρέπει να είναι

αναλογικές (proportional) και αναγκαίες, λαμβάνοντας υπ' όψιν την θέση και το μέγεθος του εκάστοτε παρόχου κατά περίπτωση.

Απαντήσεις ερωτήσεων

Ερώτηση 1

Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με την σχετική αγορά προϊόντων για υπηρεσίες εκκίνησης σε σταθερά δίκτυα; Παρακαλούμε αιτιολογείστε την απάντησή σας..

Η Vodafone Πάναφον συμφωνεί με το συμπέρασμα της ΕΕΤΤ όπως αυτό διατυπώνεται στην §4.2.1.3 και συγκεκριμένα ότι οι πάροχοι που κάνουν χρήση επιλογή/προεπιλογής φορέα καθώς και οι πάροχοι τερματισμού δεν μπορούν να υποκαταστήσουν υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων σε εθνικό επίπεδο. Πραγματικά, λαμβάνοντας υπ όψιν το κόστος τόσο των μισθωμένων γραμμών όσο και του αδεσμοποίητου τοπικού βρόγχου τότε είναι αβέβαιο ότι μια υποθετική αύξησης της τάξης του 10% θα ωθούσε στην χρήση των προκειμένου για την παροχή υπηρεσιών σε εθνικό επίπεδο.

Επιπλέον, η Vodafone Πάναφον συμφωνεί με την άποψη της ΕΕΤΤ της §4.2.2.1 ότι τόσο οι υπηρεσίες εκκίνησης κάνοντας χρήση δικτύου Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης (ΣΑΠ) όσο και δικτύου οπτικών ινών δεν μπορούν να θεωρηθούν υποκατάστατα της εκκίνησης κλήσεων από το δίκτυο του ΟΤΕ τόσο για λόγους κόστους όσο και για λόγους μειωμένης εθνικής κάλυψης.

Αναφορικά με το συμπέρασμα της §4.3 η Vodafone Πάναφον συμφωνεί επί της αρχής με την επιφύλαξη της μη επιβολής κανονιστικών υποχρεώσεων σε παρόχους οι οποίοι αυτοπαρέχουν υπηρεσίες εκκίνησης και οι οποίοι δεν έχουν δεσπόζουσα θέση ή δεν παρέχουν πανελλαδική κάλυψη υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων. Σε κάθε περίπτωση Vodafone Πάναφον συμφωνεί με το γενικό συμπέρασμα της ΕΕΤΤ όπως αυτό διατυπώνεται στην §4.5 και πιο συγκεκριμένα ότι:

«τόσο οι αυτό-παρεχόμενες υπηρεσίες όσο και οι υπηρεσίες που παρέχονται σε τρίτα μέρη από τον καθετοποιημένο μονοπωλιακό πάροχο ανήκουν στην ίδια σχετική αγορά.»

Ερώτηση 2

Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μια αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε όπως αναπτύξετε τις θέσεις σας.

Η Vodafone Πάναφον συμφωνεί με την τοποθέτηση της ΕΕΤΤ με την επιφύλαξη της δυνατότητας διαφοροποίησης των δικτύων όσον αφορά τις υποχρεώσεις τους και οι οποίες θα πρέπει να είναι σε αντιστοιχία την θέση τους και το μεγέθους τους στην συγκεκριμένη αγορά.

Ερώτηση 3

Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες εκκίνησης είναι η Ελληνική επικράτεια; Παρακαλούμε αναπτύξτε τις θέσεις σας.

Η Vodafone Πάναφον συμφωνεί με την ύπαρξη μίας ενιαίας αγοράς η οποία περιλαμβάνει το σύνολο της Ελληνικής επικράτειας.

Ερώτηση 4

Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με την σχετική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων; Παρακαλούμε αιτιολογείστε την απάντησή σας.

Η Vodafone Πάναφον συμφωνεί με την διαφοροποίηση του τερματισμού προς τελικούς καταναλωτές και προς παρόχους υπηρεσιών. Θα πρέπει όμως να σημειωθεί ότι η παροχή τερματισμού προς παρόχους υπηρεσιών δύναται να λειτουργήσει ως υποκατάστατο αν και σε περιορισμένο βαθμό ο οποίος καθορίζεται κυρίως από την δυνατότητα των παρόχων υπηρεσιών να μπορούν να τερματίζουν κλήσεις με δικά τους μέσα ενώ προφανώς δεν αποτελεί λειτουργικό υποκατάστατο.

Η διαφοροποίηση της αγοράς όσο αφορά τον τερματισμό σε τελικούς καταναλωτές και αυτής σε

παρόχους υπηρεσίας θα πρέπει να θεωρηθεί σωστή και θα πρέπει να τονισθεί ότι η δεύτερη αγορά είναι πολύ πιο ανταγωνιστική και ορθώς η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι φραγμοί εισόδου είναι μικρότεροι για νεοεισερχόμενους παρόχους. Ταυτόχρονα η δυνατότητα ευρείας επιλογής έχει ως αποτέλεσμα την μεγαλύτερη μετακίνηση πελατών μεταξύ των τηλεπικοινωνιακών παρόχων.

Η Vodafone Πάναφον ωστόσο δεν συμφωνεί πλήρως με το συμπέρασμα της ΕΕΤΤ της §5.2.2.2 σελ. 41 και συγκεκριμένα με το παρακάτω:

«*.....η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει έμμεση τιμολογιακή πίεση (από πλευράς λιανικής) στις υπηρεσίες τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών.*»

Η άποψη αυτή είναι πιθανών ορθή για της υπηρεσίες ατελούς και μεριζώμενης πρόσβασης αλλά όχι απαραίτητα για τις υπηρεσίες πρόσθετης χρέωσης για τις οποίες υπάρχει σαφής και ρητή αναγραφή τιμολογίων στις διαφημίσεις των υπηρεσιών αυτών.

Ερώτηση 5

Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μια αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε όπως αναπτύξετε τις θέσεις σας

Πράγματι η αγορά τερματισμού σε σταθερά δίκτυα θα πρέπει να θεωρείται ενιαία και θα πρέπει να περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα.

Ερώτηση 6

Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια αγορά τερματισμού ανά δίκτυο για τις υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες; Παρακαλούμε αιτιολογείστε την απάντησή σας.

Η Vodafone Πάναφον επιφυλάσσεται επί του συμπεράσματος της §5.2.2.1 σελ. 39 σχετικά με τον ορισμό διαφορετικών αγορών ανά δίκτυο. Προκειμένου για την εξαγωγή συμπεράσματος θα πρέπει η αγορά τερματισμού να αναλυθεί υπό το πρίσμα της θέσης του κάθε παρόχου στην συγκεκριμένη αγορά τερματισμού και το κατά πόσο είναι ή όχι η θέση αυτή

δεσπόζουσα στην αγορά αυτή, με βασικό κριτήριο τις δικτυακές υποδομές που διαθέτει ο εκάστοτε πάροχος προκειμένου για την παροχή υπηρεσιών τερματισμού καθώς και την υπάρχουσα πελατειακή του βάση.

Η Ελληνική αγορά έχει την σαφή ιδιαιτερότητα της ύπαρξης ενός και μοναδικού παρόχου, του ΟΤΕ, ο οποίος σχεδόν μονοπωλεί την αγορά αυτή τόσο με την έννοια του μοναδικού παρόχου με πανελλαδική δικτυακή κάλυψη όσο και με την έννοια του ποσοστού συνδρομητικής βάσης.

Έχοντας υπ όψιν τα παραπάνω η ΕΕΤΤ θα πρέπει να εξετάσει προσεκτικά την διαφοροποίηση και ως εκ τούτου, τον ορισμό της έννοιας της «μίας αγοράς ανά δίκτυο» και να λάβει υπ' όψιν της θέση του κάθε παρόχου κατά περίπτωση αντί του a-priori ορισμού της μίας αγοράς ανά δίκτυο τερματισμού.

Ερώτηση 7

Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες τερματισμού είναι η Ελληνική Επικράτεια; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Η Vodafone Πάναφον συμφωνεί με την ύπαρξη μίας ενιαίας αγοράς η οποία περιλαμβάνει το σύνολο της Ελληνικής επικράτειας.

Ερώτηση 8

Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με την σχετική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Η Vodafone Πάναφον συμφωνεί αρχικά με την θεώρηση της ΕΕΤΤ ότι οι υπηρεσίες διαβίβασης και της διασύνδεσης δικτύων δεν εμπίπτουν στην ίδια αγορά. Δυνητικά η άμεση διασύνδεση θα μπορούσε να εξαλείψει ή να μειώσει σημαντικά την ανάγκη ενός παρόχου για υπηρεσίες διαβίβασης. Πρακτικά όμως το πλήθος των απαιτουμένων σημείων διασύνδεσης που θα απαιτούνταν για πανελλαδική κάλυψη και το συνεπαγόμενο κόστος υλοποίησης,

λαμβανομένης υπ όψιν και την διαφοροποίηση όγκου κίνησης στα διάφορα σημεία διασύνδεσης, καθιστά τις δύο υπηρεσίες πρακτικά διαφορετικές.

Σχετικά με την θεώρηση της ΕΕΤΤ ότι οι ΠΚΤ ή οποιαδήποτε άλλοι πάροχοι οι οποίοι έχουν εγκαταστήσει δίκτυα υψηλής χωρητικότητας μπορούν να δώσουν υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων η Vodafone Πάναφον έχει σοβαρές επιφυλάξεις σχετικά με την ορθότητα της προσέγγισης της ΕΕΤΤ οι οποίες και αναλύονται λεπτομερώς στην απάντηση της Ερώτησης 10.

Τέλος η Vodafone Πάναφον συμφωνεί με την άποψη της ΕΕΤΤ ότι η αυτό-παροχή υπηρεσιών διαβίβασης μπορεί να εξαιρεθεί από τον ορισμό της αγοράς.

Ερώτηση 9

Συμφωνείτε ότι στην Ελλάδα υπάρχει περιορισμένη προσφορά υπηρεσιών διαβίβασης σε τρίτα μέρη από πλευράς εναλλακτικών παρόχων; Παρακαλούμε όπως θεμελιώσετε την απάντησή σας με σχετικά στοιχεία όγκου κίνησης και εσόδων.

Η Vodafone Πάναφον δεν έχει επαρκή εμπειρία στην εν λόγω αγορά προκειμένου να τοποθετηθεί εποικοδομητικά σε αυτή την ερώτηση.

Ερώτηση 10

Πιστεύετε ότι οι πάροχοι δικτύων κινητής έχουν επί του παρόντος επαρκή κάλυψη που να τους επιτρέπει να παρέχουν σταθερές υπηρεσίες διαβίβασης στην Ελλάδα; Σε περίπτωση που διαφωνείτε με την προηγούμενη ερώτηση, πιστεύετε ότι οι πάροχοι δικτύων κινητής θα βρίσκονται στην ίδια θέση τα επόμενα δύο χρόνια; Παρακαλούμε όπως θεμελιώσετε τη θέση σας με σχετικά στοιχεία κάλυψης και χωρητικότητας.

Σχετικά με τις αναφορές της ΕΕΤΤ οι οποίες άπτονται την δυνατότητα ή μη των Παρόχων Κινητής Τηλεφωνίας (ΠΚΤ) παροχής υπηρεσιών διαβίβασης η Vodafone Πάναφον οφείλει να θέσει υπ όψιν της ΕΕΤΤ τα κάτωθι:

- η Vodafone Πάναφον δεν δραστηριοποιείται ενεργά στις υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων.

- η Vodafone Πάναφον παρέχει μισθωμένα κυκλώματα για την διαβίβαση κλήσεων από σημείο σε σημείο σε εναλλακτικούς παρόχους, αυτές όμως διατίθενται αυτόνομα και δεν τιμολογούνται ανά λεπτό διαβιβαζόμενης κίνησης
- η γεωγραφική κάλυψη του δικτύου της Vodafone Πάναφον σχετικά με την παροχή μισθωμένων, και κατ επέκταση δυνητικών υπηρεσιών διαβίβασης είναι περιορισμένη συγκριτικά με το δίκτυο του ΟΤΕ. Όπου υπάρχει δυνατότητα παροχής κυκλωμάτων, αυτή είναι σε περιοχές με υψηλούς όγκους κίνησης, π.χ. εντός Αθηνών ή μεταξύ Αθήνας-Θες/νίκης, όπου και οι εναλλακτικοί σταθεροί πάροχοι δύναται να αποκτήσουν ίδια μέσα διασύνδεσης με τον ΟΤΕ και τερματισμού κλήσεων στο δίκτυό του (ή δίκτυο τρίτου). Σε αυτές τις περιπτώσεις οι εναλλακτικοί πάροχοι καλύπτονται με την παροχή μισθωμένων κυκλωμάτων και δεν θα ενδιαφέρονταν δυνητικά για διαβίβαση φωνής με χρέωση ανά όγκο λεπτών κίνησης. Επιπλέον για την διαβίβαση κλήσεων μεταξύ γεωγραφικών περιοχών τις οποίες μπορεί να εξυπηρετήσει η Vodafone Πάναφον, οι εναλλακτικοί πάροχοι χρησιμοποιηθούν ως επί το πλείστον πρωτόκολλο IP προκειμένου διαβιβάσουν όσο το δυνατόν περισσότερα λεπτά κλήσεων ανά μονάδα μισθωμένης χωρητικότητας και όχι circuit switched voice. Οι απαιτήσεις τους για διαβίβαση κλήσεων είναι ως επί το πλείστον σε πιο απομακρυσμένες περιοχές της επικράτειας, με χαμηλούς όγκους κίνησης όπου και η Vodafone Πάναφον δεν θα μπορούσε να δώσει λύση.

Η Vodafone Πάναφον θα ήθελε να αναφέρει μια σημαντική παρερμηνεία της ΕΕΤΤ σχετικά με την δυνατότητα παροχής διαβίβασης κλήσεων από έναν πάροχο και δεν είναι συνυφασμένη με το γεγονός οι η ΕΕΤΤ επιδεικνύει άμεσα τους ΠΚΤ. Η ΕΕΤΤ αναφέρει στην ανάλυση της σχετικής αγοράς την εγκατάσταση δικτύου οπτικής ίνας από την Vodafone Πάναφον μεταξύ Αθήνας-Θες/νίκης. Η Vodafone Πάναφον έχει πράγματι προβεί στην εγκατάσταση του εν λόγω δικτύου υψηλής χωρητικότητας και διατίθεται να προσφέρει χωρητικότητα προς τρίτους παρόχους στο εν λόγω δίκτυο υπό τη μορφή μισθωμένων κυκλωμάτων. Η παροχή όμως υπηρεσιών διαβίβασης κλήσεων με χρέωση ανά όγκο και πλήθος λεπτών ομιλίας, σε αντίθεση με την μίσθωση κυκλωμάτων από σημείο σε σημείο, απαιτεί πρωτίστως υποδομές σε κέντρα μεταγωγής (switches) και την ύπαρξη και επένδυση σε κάρτες στα κέντρα μεταγωγής οι οποίες είναι ανεξάρτητες της ύπαρξης ή μη περίσσιας χωρητικότητας στην φυσική ζεύξη.

Η Vodafone Πάναφον διαστασιοποιεί το δίκτυο της όσο αφορά την χωρητικότητα (capacity) των κέντρων μεταγωγής βάση των αναγκών του δικτύου της κινητής τηλεφωνίας. Θα απαιτούνταν σημαντικές πρόσθετες επενδύσεις προκειμένου για την παροχή υπηρεσιών

διαβίβασης κλήσεων σταθερής τηλεφωνίας και εναλλακτικών παρόχων. Οι κλήσεις αυτές δεν είναι υποκατάστατα κλήσεων κινητής τηλεφωνίας όπως στην περίπτωση του ΟΤΕ όπου παροχή χωρητικότητας «λεπτών» σε επίπεδο χονδρικής υποκαθιστά την κίνηση που θα διακινούσε ο ΟΤΕ στην λιανική με αποτέλεσμα οι επενδύσεις σε switching capacity να είναι σημαντικά μικρότερες.

Πιθανών εναλλακτικοί πάροχοι οι οποίοι ενώ δεν έχουν την πρωτογενή φυσική χωρητικότητα (μισθωμένες), να δύναται να παρέχουν υπηρεσίες διαβίβασης μέσω του εξοπλισμού τους βασισμένου σε τεχνολογία VoIP λόγω της οικονομικότερης και πιο ευέλικτης τεχνολογίας. Ως εκ τούτου η ΕΕΤΤ θα πρέπει να εξετάσει εάν και ποιοι πάροχοι έχουν περίσσεια σε switching capacity, είτε circuit switched είτε IP, και λιγότερο ποιοι πάροχοι έχουν δυνατότητα παροχής χωρητικότητας στην φυσική διασύνδεση δύο σημείων.

Ερώτηση 11

Συμφωνείτε ότι υπάρχει μια ενιαία σχετική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης σε σταθερά δίκτυα, ήτοι μια αγορά που περιλαμβάνει όλα τα δίκτυα; Παρακαλούμε αναλύστε τις θέσεις σας

Η Vodafone Πάναφον συμφωνεί με την θέση της ΕΕΤΤ.

Ερώτηση 12

Συμφωνείτε ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για υπηρεσίες διαβίβασης είναι η Ελληνική Επικράτεια; Παρακαλούμε όπως αναλύσετε την απάντησή σας.

Η Vodafone Πάναφον συμφωνεί ότι η αγορά για τις υπηρεσίες διαβίβασης κλήσεων θα πρέπει να θεωρηθεί ενιαία για όλη την Ελληνική επικράτεια.

3.6.4.7. ΟΤΕ

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Στο κείμενο της διαβούλευσης (παρ. 2.4) αναφέρεται ότι «η ΕΕΤΤ χρησιμοποίησε στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές, συμπεριλαμβανομένων

στοιχείων χρηστών και παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών», **χωρίς όμως να εμφανίζονται οι πηγές και τα στοιχεία** αυτά, ώστε να καταστεί δυνατή η μελέτη και ο σχολιασμός τους. Υπενθυμίζουμε στο σημείο αυτό ότι σε άλλες χώρες τα στοιχεία και οι μελέτες ανάλυσης της αγοράς με τις οποίες αποτυπώνεται η βούληση των καταναλωτών κοινοποιούνται στους παρόχους για σχόλια, αφού αποτελούν μέρος της ανάλυσης των αγορών δεδομένου ότι περιέχουν στατιστικό δείγμα με όλα τα πιθανά λάθη στην αποτίμηση που αυτό περιέχει.

2. Μία ακόμη γενική παρατήρηση που θα θέλαμε να επισημάνουμε είναι ότι τα όποια στοιχεία αναφέρονται για την ανάλυση των αγορών 8,9 και 10 αποτελούν μια απόπειρα «αποτύπωσης» της σημερινής κατάστασης της αγοράς και δεν λαμβάνεται σε καμία περίπτωση υπόψη **η δυναμική και οι τάσεις της αγοράς**, οι τεχνολογικές εξελίξεις που αλλάζουν συνεχώς τις σχετικές υπηρεσίες, το κόστος των υπηρεσιών αυτών, καθώς και ο κρατικός σχεδιασμός και οι παρεμβάσεις στην πορεία της ανάπτυξης, στο βαθμό που επηρεάζει την ανάπτυξη και τη λειτουργία των σχετικών αγορών. Αυτή η προσέγγιση φαίνεται αντίθετη με τα οριζόμενα στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής (σημείο 35), όπου αναφέρεται ότι «απαιτείται μια περισσότερο δυναμική και όχι στατική προσέγγιση στην προοπτική ανάλυσης της αγοράς».
3. Επιπλέον θα πρέπει να αναφέρεται σε ποιο βάθος χρόνου αναφέρεται η ανάλυση της κάθε σχετικής αγοράς, ώστε να μπορεί να εκτιμηθεί σε ποιο βαθμό τα συμπεράσματα της ΕΕΤΤ είναι εύλογα. Ιδιαίτερα πρέπει να γίνει αναφορά και σε προηγούμενες αποφάσεις της ΕΕΤΤ, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τα GSM gateways οι οποίες διαφοροποιούν διαμέσου ρυθμιστικής παρέμβασης (regulatory window of opportunity) την ελληνική αγορά σε σχέση με άλλες ιδιαίτερα στον τομέα της προσφοράς, διαφορετικότητα που γίνεται ολοφάνερη όταν οι ίδιοι οι εναλλακτικοί πάροχοι την έχουν επικαλεστεί σε σειρά ακροάσεων την ιδιαίτερη σημασία που έχει η τεχνολογία αυτή για τις κερδοφορίες τους αλλά και την απόκτηση μεριδίου αγοράς.

4. Στο κείμενο της ανάλυσης δεν γίνεται αναφορά στο **προφίλ των συνδρομητών** των σχετικών λιανικών αγορών (οικιακοί, εταιρικοί πελάτες κλπ) και τη γεωγραφική κατανομή τους, από τα οποία θα μπορούσαν να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα όσον αφορά την αξιολόγηση της υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης και προσφοράς και κατ' επέκταση το εύρος της εξεταζόμενης αγοράς σε αντίθεση με άλλες διαβουλεύσεις της ΕΕΤΤ (π.χ αγορά No 12 χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση). Ο ΟΤΕ αναμένει αντικειμενική ρύθμιση που θα διεξάγεται με τους ταυτόσημους μεθοδολογικούς κανόνες και όχι με κατά το δοκούν χρησιμοποίηση των κανόνων ανταγωνισμού. Για παράδειγμα θα ήταν ενδιαφέρον να φανούν οι προτιμήσεις και οι ευαισθησίες των συνδρομητών, όσον αφορά τις υπηρεσίες, την ποιότητα και τον τρόπο που ομαδοποιείται η ζήτηση, αλλά και οι τάσεις της αγοράς.

5. Ο ορισμός της εκκίνησης, του τερματισμού και της διαβίβασης διαφέρει ουσιαστικά από τις αντίστοιχες υπηρεσίες διασύνδεσης, οι οποίες στο ΥΠΔ (αποφ. 278/64) ορίζονται σε σχέση με το εκάστοτε σημείο διασύνδεσης του εναλλακτικού παρόχου. Παρόλα αυτά δεν είναι εμφανές ότι στην εξέταση των αγορών λαμβάνονται υπόψη αυτές οι διαφορές, αντίθετα δίδεται η εντύπωση ότι υπάρχει σύγχυση (π.χ. αναφορά στα τιμολόγια υπηρεσιών διασύνδεσης του ΟΤΕ).

6. Η ανάλυση σας καταλήγει στο συμπέρασμα ότι και στις τρεις εξεταζόμενες αγορές υπάρχει μια γεωγραφική αγορά η οποία είναι εθνική και καλύπτει το σύνολο της Ελληνικής επικράτειας. Σύμφωνα με τον γεωγραφικό καθορισμό μιας αγοράς πρέπει να εξετασθεί ο βαθμός ομογενοποίησης των συνθηκών ανταγωνισμού και η διαφοροποίηση από γειτονικές αγορές. Ειδικότερα δε όσον αφορά τις χονδρικές αγορές διασύνδεσης είναι απαραίτητο να εξετασθεί εκτός από το επίπεδο της ζήτησης και το επίπεδο της προσφοράς των υπηρεσιών και **της γεωγραφικής διάστασης** των σημείων διασύνδεσης των τυχόν εναλλακτικών δικτύων. Ακολουθώντας την σχετική κοινοτική νομοθεσία (Commission notice on the definition of the relevant market for the purposes of Community Competition Law 1997 OJ C 375/5) θα έπρεπε να είχαν αναλυθεί τα χαρακτηριστικά ζήτησης για θέματα όπως τοπικές ιδιαιτερότητες και η σημασία τους, τρέχουσες καμπύλες ζήτησης πελατών σε Αθήνα, Μεγάλα Αστικά Κέντρα και υπόλοιπη Ελλάδα.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Απάντηση στην ερώτηση 7.1

Όσον αφορά τη δυνατότητα λειτουργικής υποκατάστασης της χονδρικής εκκίνησης κλήσεων που παρέχει ο ΟΤΕ από εκκίνηση κλήσεων για ιδία χρήση (σελ. 22 του κειμένου διαβούλευσης) σημειώνονται τα εξής:

- Το κόστος ασυρματικού δικτύου πρόσβασης δεν είναι εξολοκλήρου μη-ανακτήσιμο, καθώς ένα τέτοιο δίκτυο μπορεί να μετεγκατασταθεί.
- Επιπλέον σε κάποιο βαθμό το κόστος τούτο έχει καταβληθεί με τις άδειες χρήσης συχνοτήτων. Μάλιστα, βάσει των αδειών υπάρχει υποχρέωση από μέρους των δικαιούχων να προχωρήσουν εντός συγκεκριμένων χρονικών ορίων στην ανάπτυξη των αντιστοίχων ασυρματικών δικτύων, πράγμα που πρέπει να αξιολογηθεί.
- Η επένδυση στο ασυρματικό δίκτυο πρόσβασης έχει δυνατότητα να είναι πιο κατευθυνόμενη, ως αντίστοιχη με τις εκάστοτε ανάγκες (έναντι του σταθερού δικτύου όπου υπάρχει σχολάζουσα χωρητικότητα), επομένως πιο αποδοτική.
- Κατά κανόνα η ασυρματικη πρόσβαση αφορά μεγάλους πελάτες με σημαντική κίνηση και λογαριασμούς που διασφαλίζουν ταχύτερη απόσβεση των σχετικών επενδύσεων.

- Τέλος, οι εναλλακτικές ασυρματικές προσβάσεις έχουν αυξανόμενη τάση με το υφιστάμενο καθεστώς, πράγμα που υποδηλώνει λειτουργία του ανταγωνισμού.

Επομένως η δυνατότητα λειτουργικής υποκατάστασης της χονδρικής εκκίνησης κλήσεων που παρέχει ο ΟΤΕ από εκκίνηση κλήσεων για ιδία χρήση μέσω ασυρματικών δικτύων δεν είναι τόσο ασύμφορη, όσο παρουσιάζεται στην ανάλυση.

Ιδιαίτερα στο σημείο αυτό ο ΟΤΕ εκφράζει την σοβαρή ανησυχία του για την παράλειψη από πλευράς της ΕΕΤΤ της χρήσης των GSM- gateways ως τεχνολογίας πρόσβασης σε χονδρικό επίπεδο για τον ορισμό της αγοράς εκκίνησης κλήσης παρότι η ίδια η ΕΕΤΤ στην διαβούλευση της 16/10/2003 έχει αποκαλύψει σε βάθος τα τεχνικά χαρακτηριστικά του, ως προιόντος που εξυπηρετεί την αγορά εκκίνησης κλήσης από σταθερό σημείο ενώ επιπλέον πληρεί και όλα τα υπόλοιπα στοιχεία τα οποία το κάνουν υποκατάστατο από πλευράς προσφοράς και ζήτησης σε μεγάλη μερίδα συνδρομητών του ΟΤΕ (εταιρικούς πελάτες). Η ελλιπής καταγραφή της διαθέσιμης αυτής διευκόλυνσης από πλευράς προσφοράς και των αποτελεσμάτων της θα στρεβλώσει το αποτέλεσμα της διαβούλευσης σε βάρος του ΟΤΕ και εις όφελος όλων των άλλων παρόχων οι οποίοι εκμεταλλεύονται την αγορά. Ο ΟΤΕ δεν διαθέτει στοιχεία για την χρήση αυτής της τεχνολογίας πρόσβασης. Καλεί στο σημείο αυτό την ΕΕΤΤ, η οποία και φέρει στο σημείο αυτό το βάρος του καθορισμού της αγοράς να αναζητήσει αξιόπιστα στοιχεία για την έκταση χρήσης της τεχνολογίας αυτής από τους κινητούς και σταθερούς εναλλακτικούς παρόχους.

Επιπλέον, στα ζητήματα που εξετάσατε για τον ορισμό της σχετικής αγοράς (σελ. 21 του κειμένου διαβούλευσης) δεν περιλαμβάνονται επιμέρους περιπτώσεις κλήσεων, όπως στη Γερμανία, όπου θεωρήθηκαν ως χωριστές αγορές οι εξής:

- Εκκίνηση κλήσεων με επιλογή φορέα και με προεπιλογή φορέα.
- Εκκίνηση κλήσεων προς υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας
- Εκκίνηση κλήσεων προς το διαδίκτυο (ΕΠΑΚ).

Απάντηση στην ερώτηση 7.3

Είναι απαραίτητο η ανάλυση της αγοράς εκκίνησης κλήσεων να περιλάβει εξέταση της γεωγραφικής συνιστώσας, δηλαδή κατά πόσον είναι σκόπιμη για την ανάλυση, την παρακολούθηση και την επιβολή μέτρων η διαίρεση του εθνικού χώρου σε μικρότερες περιοχές ρύθμισης, προκειμένου να διασφαλίζεται η ευστοχία της ρύθμισης.

Η ανάλυση αυτή δεν θα πρέπει να λάβει υπόψη τη σημερινή κατάσταση, όπου το τιμολόγιο του ΟΤΕ είναι μεσοσταθμισμένο, με αποτέλεσμα τη συγκέντρωση της δραστηριότητας των εναλλακτικών παρόχων στην Αττική, αλλά να γίνει από μηδενική βάση.

Εξάλλου, στις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής αναφέρεται (σημείο 56) ότι «η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει μια περιοχή όπου …. οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι παρόμοιες ή επαρκώς ομοιογενείς και που μπορεί να διακριθεί από γειτονικές περιοχές στις οποίες οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι ουσιωδώς διαφορετικές.». Οι συνθήκες ανταγωνισμού μπορούν να διαφέρουν ουσιωδώς για λόγους που οφείλονται στην προσφορά ή/και στη ζήτηση.

Έτσι λοιπόν οι γεωγραφικές ιδιαιτερότητες και η διαφοροποίηση του μεγέθους της προσφοράς και της ζήτησης που επηρεάζουν την ανάπτυξη του ανταγωνισμού σε κάθε γεωγραφική περιοχή της χώρας μας θα πρέπει να ληφθούν πολύ σοβαρά υπόψη για τον γεωγραφικό προσδιορισμό της υπόψη αγοράς. Στα διαγράμματα και τον πίνακα που ακολουθούν παρουσιάζεται ενδεικτικά μια γεωγραφική κατανομή των βιομηχανικών επιχειρήσεων Α.Ε. και ΕΠΕ στην Αττική, τις υπόλοιπες μεγάλες πόλεις και τη λοιπή Ελλάδα.

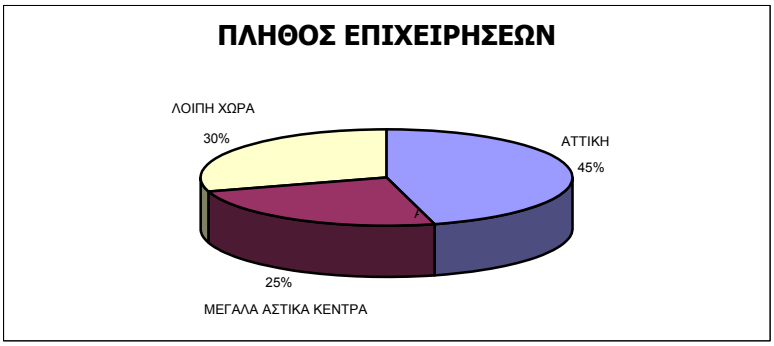

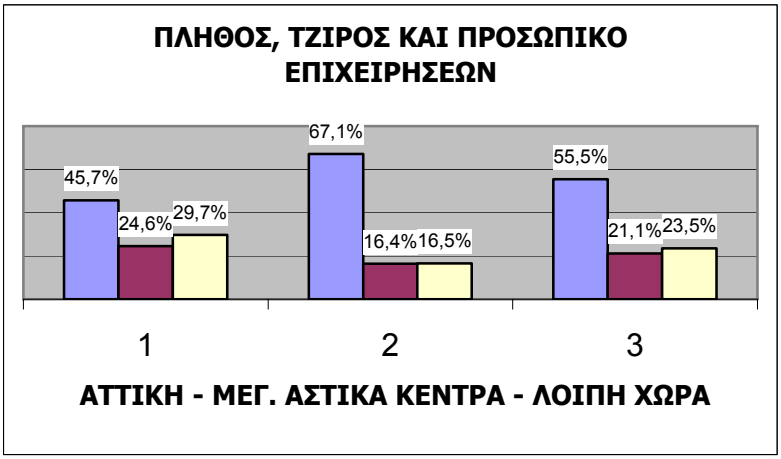

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ 6146 ΒΙΟΜ.ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΑΕ ΚΑΙ ΕΠΕ
ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ-ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΠΛΗΘΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ		ΑΘΡΟΙΣΜΑ ΠΩΛΗΣΕΩΝ		ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ	
	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ	ΣΥΝΟΛΟ	ΠΟΣΟΣΤΟ
ΑΤΤΙΚΗ	2.806	45,7%	26.830.705.654	67,1%	15.599	55,5%
ΜΕΓΑΛΑ ΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο, Πάτρα, Ρόδος,Λάρισα, Βόλος, Χανιά , Ιωάννινα	1.512	24,6%	6.545.271.945	16,4%	57.908	21,1%
ΥΠΟΛΟΙΠΗ ΕΛΛΑΔΑ	1.828	29,7%	6.593.432.265	16,5%	64.588	23,5%
ΣΥΝΟΛΟ ΕΛΛΑΔΟΣ	**6.146**	**100%**	**39.969.409.864**	**100%**	**27.095**	**100%**

ΠΗΓΗ: ΣΕΒ Απρ. 2005 (απολογιστικά στοιχεία 2003)

Η εικόνα αυτής της γεωγραφικής ανομοιομορφίας, η οποία είναι αρκετά διαφορετική από τις άλλες χώρες της ΕΕ, παρουσιάζεται αντίστοιχα και στο μέγεθος αντιοικονομικών συνδρομητών της Καθολικής Υπηρεσίας που είναι αρκετά μεγαλύτερο στην Ελλάδα σε σχέση με τις άλλες χώρες.

Με τα παραπάνω δεδομένα, και με βάση ότι η ΕΕΤΤ διαθέτει περισσότερα και πιο αναλυτικά στοιχεία που προσδιορίζουν:

α) την υπάρχουσα τηλεπικοινωνιακή υποδομή όλων των παρόχων σε κάθε γεωγραφική περιοχή,

β) την ύπαρξη και τη δυνατότητα δημιουργίας εναλλακτικών τηλεπικοινωνιακών υποδομών είτε από τον ΟΤΕ είτε από άλλους φορείς (λοιποί πάροχοι, Αττική Οδός, Μέτρο, Ολυμπιακά Έργα, ΕΥΔΑΠ, κ.λ.π.).,

γ) την πυκνότητα του πληθυσμού και στην επιχειρησιακή συγκέντρωση,

δ) το προφίλ των συνδρομητών της σχετικής λιανικής αγοράς (οικιακοί, εταιρικοί πελάτες κλπ) και η γεωγραφική κατανομή τους, από τα οποία θα μπορούσαν να εξαχθούν χρήσιμα συμπεράσματα όσον αφορά την αξιολόγηση της υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης και προσφοράς, ιδιαίτερα στους εταιρικούς πελάτες της Αττικής και των Μεγάλων Αστικών Κέντρων, και κατ επέκταση και το γεωγραφικό εύρος της εξεταζόμενης αγοράς,

θεωρούμε ότι επιβάλλεται να εξεταστεί η γεωγραφική ανομοιομορφία της χώρας και να επιβληθεί κατάλληλη κατάτμηση της σχετικής αγοράς εκκίνησης κλήσεων. Η σημασία της κατάτμησης της αγοράς στο στάδιο της προσφοράς χονδρικής θα αναδείξει την πραγματική εικόνα του ανταγωνισμού σε επίπεδο τιμών σε σχέση και με την προσφορά της καθολικής υπηρεσίας.

Σχετικά με τη γεωγραφική κατάτμηση σημειώνουμε και τα εξής :

- Υπάρχει τεκμηρίωση ανά νομό στον ΣΕΒ, την ΕΣΥΕ κλπ, που μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον εντοπισμό του βαθμού ανομοιομορφίας και τον καθορισμό αγορών.
- Στην περίπτωση που η αγορά σε δυο σαφώς διακρινόμενες γεωγραφικές περιοχές (π.χ. νησιά) παρουσιάζει ομοιότητες, αυτό δεν αρκεί για να θεωρηθεί ενιαία. Πρέπει επιπλέον να υπάρχει αλληλεπίδραση, δηλαδή η μεταβολή των τιμών στη μια περιοχή πρέπει να προκαλεί μεταβολές της ζήτησης και στην άλλη.
- Ο καθορισμός των ορίων των γεωγραφικών αγορών πιθανώς συνεπικουρείται από τα όρια εκείνων των γεωγραφικών περιοχών με κοινό Διακριτικό Αριθμό Κλήσης (ΔΑΚ) μέσα στις οποίες η τιμολόγηση είναι αστική, επομένως εάν υπάρξει διαφοροποίηση της προσφοράς, υπάρχει κάποιος φραγμός (υπεραστική τιμολόγηση) στη μετατόπιση της ζήτησης από/σε άλλη περιοχή.
- Αντίστοιχη, αλλά λιγότερο δεδομένη και ευκρινής διαίρεση προκύπτει από τους γεωγραφικούς παράγοντες που επηρεάζουν τη δυνατότητα ασυρματικής πρόσβασης.

Οι συνέπειες της γεωγραφικής κατάτμησης της αγοράς αναμένεται να προσφέρουν σημαντικά πλεονεκτήματα:

- Δυνατότητα επιτυχούς ρύθμισης με μέτρα τα οποία θα είναι επαρκώς στοχευμένα και θα επιφέρουν τα επιδιωκόμενα αποτελέσματα και μόνον (μείωση κινδύνου στρέβλωσης της αγοράς).
- Δυνατότητα να αναδειχθούν οι ιδιαιτερότητες εκάστης αγοράς (γεωγραφικές, επικοινωνιακές, πολιτισμικές)
- Εξειδίκευση της τιμολογιακής πολιτικής των παρόχων προς όφελος του καταναλωτικού κοινού και των επιχειρήσεων, με επακόλουθο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των προϊόντων και υπηρεσιών. (Σημειώνεται ότι η παροχή της Καθολικής Υπηρεσίας διασφαλίζει την παροχή των διαλαμβανόμενων υπηρεσιών σε προσιτές τιμές).
- Δυνατότητα σύμπλευσης των ρυθμίσεων με τον προγραμματισμό της δημόσιας Διοίκησης (διάρθρωση, ρυθμίσεις σε θέματα επιδοτήσεων ή ειδικών μέτρων κλπ).
- Δυνατότητα οι ρυθμίσεις να δώσουν κίνητρο ανάπτυξης εναλλακτικών υποδομών κάτω από ιδιαίτερες συνθήκες (παράμετροι επενδυτικών σχεδίων, δυναμική αγοράς, κλπ).

Μέσα στο πλαίσιο αυτό η γεωγραφική κατάτμηση της αγοράς συντείνει στην επίτευξη των στόχων που θέτει το άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο για την ΕΕΤΤ, όσον αφορά την προώθηση του ανταγωνισμού και την ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς ιδίως στην περιφέρεια, ενώ διασφαλίζει την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών.

Απάντηση στην ερώτηση 7.4

Στη σελίδα 38 του κειμένου της διαβούλευσης παρατηρείται ότι υπάρχει σοβαρή διασπορά των τελών τερματισμού (από 1,166 έως 2 ή περισσότερα €λεπτά/λεπτό) που προέρχεται από την ευχέρεια των εναλλακτικών παρόχων να τα καθορίζουν ελεύθερα, χωρίς κανένα περιορισμό.

Ο ΟΤΕ μέχρι σήμερα εφαρμόζει ενιαία χρέωση για όλες τις ανωτέρω κλήσεις προς γεωγραφικούς αριθμούς, αναλαμβάνοντας το σχετικό βάρος με μείωση του δικού του τέλους παρακράτησης, πράγμα που επιτείνει τη δυνατότητα επιδότησης των εξερχόμενων από τις εισερχόμενες κλήσεις στα αντίστοιχα δίκτυα.

Επιπλέον η ΕΕΤΤ αποδέχεται ότι η ενημέρωση των συνδρομητών στο θέμα αυτό, και επομένως η δυνατότητα μόρφωσης μιας υγιούς αντίδρασης από μέρους της ζήτησης, είναι ελλιπής.

Για το θέμα αυτό, τις στρεβλώσεις που προκαλεί στην αγορά, καθώς και τις επιπτώσεις στους καταναλωτές σε όλες σχεδόν τις χώρες της ΕΕ οι αντίστοιχες Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές έχουν λάβει μέτρα, με συνηθέστερο αυτό της αμοιβαιότητας των τελών τερματισμού. Στην

Ελλάδα ο ΟΤΕ έχει επανειλημμένα ζητήσει από την ΕΕΤΤ μέτρα ρύθμισης, χωρίς όμως μέχρι σήμερα αποτέλεσμα.

Απάντηση στην ερώτηση 7.8

Παρατηρείται ότι η έννοια της Διαβίβασης καθορίζεται σε σχέση με το ιεραρχικό δίκτυο (κέντρα Tandem) του ΟΤΕ, δηλαδή δεν είναι τεχνολογικά ουδέτερη, στο βαθμό μάλιστα που το δίκτυο αυτό θεωρείται προηγούμενης γενιάς. Επιπλέον η ανάλυση της αγοράς πρέπει να λαμβάνει υπόψη της τη δυναμική εξέλιξης στο μέλλον (forward looking), ενώ είναι αρκετά πιθανό ότι η εξάπλωση των IP δικτύων θα ανατρέψει αυτό τον ορισμό τα επόμενα χρόνια.

Στο σημείο αυτό κάνουμε ιδιαίτερη αναφορά στα συμπεράσματα της από 16/10/2003 διαβούλευσης της ΕΕΤΤ και στην σχετική αναφορά στις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαικής Ένωσης οι οποίες προβλέπουν τεχνολογική ουδετερότητα στην διαδρομή της εκκίνησης κλήσης η οποία δεν έχει ληφθεί υπόψη, ιδιαίτερα όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο γίνεται η χρήση των GSM gateways. Κακή εκτίμηση της αγοράς από την ΕΕΤΤ στο σημείο αυτό θα δημουργήσει στρεβλή εντύπωση σχετικά με την άσκηση ισχύος στην αγορά εκκίνησης κλήσης από πλευράς του ΟΤΕ.

Επιπλέον θα πρέπει να εξεταστεί, ιδιαίτερα λόγω της διαφοράς στον ορισμό της έννοιας της διαβίβασης σε σχέση με την υπηρεσία διαβίβασης στη διασύνδεση, κατά πόσον είναι σκόπιμη η ανάλυση σε επιμέρους αγορές όπως στη Γερμανία, όπου η αγορά διαβίβασης διαιρέθηκε στις εξής:

Α. Υπηρεσίες διαβίβασης στο σταθερό δίκτυο + εκκίνηση κλήσεων με προεπιλογή φορέα.

Β. Υπηρεσίες διαβίβασης στο σταθερό δίκτυο + εκκίνηση εθνικών κλήσεων προς υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας

Γ. Υπηρεσίες διαβίβασης στο σταθερό δίκτυο + εκκίνηση κλήσεων προς το διαδίκτυο.

Δ. Υπηρεσίες διαβίβασης στο σταθερό δίκτυο + υπηρεσίες τερματισμού στο εθνικό δίκτυο (πλην κλήσεων της αγοράς Ε κατωτέρω).

Ε. Υπηρεσίες διαβίβασης στο σταθερό δίκτυο + υπηρεσίες εκκίνησης και τερματισμού σε κινητό δίκτυο.

Απάντηση στην ερώτηση 7.9

Η αναφορά στον όγκο κίνησης των παρόχων (σελ. 6 του κειμένου διαβούλευσης) θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη δυναμική εξέλιξης αυτού.

Από την πλευρά της ζήτησης παρατηρούμε ότι η χρησιμοποίηση του μικρού όγκου διαβιβαζόμενης κίνησης εκ μέρους των εναλλακτικών παρόχων για την αξιολόγηση της δυναμικής της αγοράς ενεργεί αποτρεπτικά στην σύμπηξη συνεργασιών παρόχων, και παρεμβαίνει στην ομαλή εξέλιξη της αγοράς διαβίβασης, ενώ θα μπορούσε να στρεβλώσει και την αγορά μισθωμένων γραμμών χονδρικής, επιδρώντας στην πλευρά της ζήτησης.

Από την πλευρά της προσφοράς, είναι πιθανό ότι η ευελιξία, η ταχύτητα προσαρμογής και το κόστος των εναλλακτικών δικτυακών υποδομών στοιχειοθετούν μια ελκυστική λύση για τους παρόχους. Δεν είναι εμφανές κατά πόσον έχει αξιολογηθεί επαρκώς ο βαθμός στον οποίο υπάρχει δυναμική υποκατάσταση προσφοράς, δηλαδή το σημερινό περιορισμένο επίπεδο ανάπτυξης της εναλλακτικής δικτυακής υποδομής είναι στατικό ή εντάσσεται σε μια ομαλή και δυναμική πορεία ανάπτυξης. Στο μέτρο που συμβαίνει το δεύτερο, η πληρέστερη υποκατάσταση των υπηρεσιών διαβίβασης από εναλλακτικές υποδομές είναι θέμα χρόνου.

Είναι γνωστό ότι ορισμένοι πάροχοι διαθέτουν σημαντικό διαβιβαστικό δίκτυο και μάλιστα μεγάλης χωρητικότητας (οπτικών ινών) και έχουν ή μπορούν εύκολα να αναπτύξουν (εν δυνάμει επίδραση στην αγορά), δυνατότητες διαβίβασης, εφόσον η μείωση της ρύθμισης επιτρέψει την ανάπτυξη ευκαιριών στην σχετική αγορά.

Στο πλαίσιο αυτό θα είναι αναμενόμενο οι υπηρεσίες διαβίβασης να δεχθούν σύντομα μια πιο αποτελεσματική τιμολογιακή πίεση από μέρους της προσφοράς από τις εναλλακτικές υποδομές.

Εάν παρόλα αυτά επιβληθεί ex ante ρύθμιση των υπηρεσιών διαβίβασης εκτιμάται ότι αυτή θα μπορούσε να ενεργήσει αποτρεπτικά σε μελλοντικές επενδύσεις για την ανάπτυξη εναλλακτικών υποδομών και ασφαλώς διαιωνίζει την εξάρτηση των παρόχων από τον ΟΤΕ.

Σαν συμπέρασμα θεωρούμε σκόπιμο να εξεταστεί η δυναμική ανάπτυξης της αγοράς ξεκινώντας από μηδενική βάση ρύθμισης (greenfield).

3.6.4.8. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: Συμμετέχοντες στη Διαβούλευση

1	FORTHNET
2	LANNET
3	INFO QUEST
4	TELLAS
5	VIVODI
6	VODAFONE
7	OTE

4. ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΧΟΝΔΡΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗΣ ΣΤΑΘΕΡΩΝ ΔΙΚΤΥΩΝ ΚΑΙ ΤΙΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

4.1.Εισαγωγή

4.1.1. Στόχοι βάσει του Νέου Καθεστώτος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών

Το Άρθρο 8 της *Οδηγίας Πλαίσιο* θέτει ως στόχους που διέπουν τη δράση της ΕΕΤΤ κατά την άσκηση των καθηκόντων της στον τομέα της παροχής δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών:

(i) την προώθηση του ανταγωνισμού

(ii) τη συμβολή στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς, και

(iii) την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρούσα ανάλυση συνάδει με τους στόχους αυτούς, καθώς η ΕΕΤΤ επιδιώκει να προωθήσει τον ανταγωνισμό διασφαλίζοντας το μέγιστο όφελος για τους τελικούς χρήστες σε επίπεδο τιμής, επιλογών και ποιότητας.

4.1.2. Κανονιστικό Πλαίσιο

Σύμφωνα με το νέο κανονιστικό πλαίσιο ηλεκτρονικών επικοινωνιών και δικτύων[104], η ΕΕΤΤ καλείται να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως να ορίσει σχετικές γεωγραφικές αγορές στην ελληνική επικράτεια, ακολουθώντας τη διαδικασία ορισμού αγορών που περιγράφεται στην *Οδηγία Πλαίσιο*.[105] Για το σκοπό αυτό, η ΕΕΤΤ διενέργησε δημόσια διαβούλευση σχετικά με τον ορισμό των χονδρικών αγορών διασύνδεσης σταθερών δημόσιων δικτύων (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών εκκίνησης, διαβίβασης και τερματισμού) στις 18 Μαρτίου 2005 και κάλεσε όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη να απαντήσουν στη διαβούλευση αυτή έως τις 3 Μαϊου 2005.

---

104 Το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, το οποίο αποτελείται από την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ("η *Οδηγία Πλαίσιο*"), Ε.Ε. 2002 L 108/33, και τέσσερις άλλες Οδηγίες (συλλογικά αναφέρονται ως οι "*Ειδικές Οδηγίες*"), που είναι οι εξής: Οδηγία 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την Αδειοδότηση των δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ("η *Οδηγία για την Αδειοδότηση*"), ΕΕ 2002 L 108/21, Οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους ("η *Οδηγία για την Πρόσβαση* "), ΕΕ 2002 L 108/7, Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ("η *Οδηγία για την Καθολική Υπηρεσία* "), ΕΕ 2002 L 108/51, και η Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ("*η Οδηγία για την Ιδιωτική Ζωή και τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες* "), ΕΕ 2002 L 201/37. Τέσσερις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών,104 τέθηκαν σε ισχύ στις 24 Απριλίου του 2002. Το τελευταίο τμήμα του Ευρωπαϊκού Κανονιστικού πακέτου για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, η Οδηγία για την Προστασία της Ιδιωτικής Ζωής στις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες, ετέθη σε ισχύ την 31η Ιουλίου 2002

105 Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15.

Επιπλέον, η ΕΕΤΤ καλείται να διεξάγει ανάλυση των σχετικών αγορών προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον υφίσταται ή όχι σε αυτές αποτελεσματικός ανταγωνισμός.[106] Για τις περιπτώσεις εκείνες που διαπιστώνει ότι η σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική (δηλαδή υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις που διαθέτουν Σημαντική Ισχύ στην Αγορά (ΣΙΑ), η ΕΕΤΤ οφείλει σύμφωνα με την *Οδηγία Πλαίσιο* να καθορίσει τις επιχειρήσεις με ΣΙΑ στην αγορά αυτή και να τους επιβάλει τις κατάλληλες ρυθμιστικές υποχρεώσεις.[107] Εναλλακτικά, όπου διαπιστώνει ότι η σχετική αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική, με βάση την *Οδηγία Πλαίσιο*, η ΕΕΤΤ δεν επιβάλλει νέες ρυθμιστικές υποχρεώσεις και εάν έχει επιβάλει τέτοιες στο παρελθόν, θα πρέπει να τις άρει και να απέχει από το να επιβάλει στις εν λόγω επιχειρήσεις νέες υποχρεώσεις.[108]

Σύμφωνα με το Άρθρο 16 της *Οδηγίας Πλαίσιο*, η διαδικασία ανάλυσης αγοράς σύμφωνα με το Άρθρο 16 θα πρέπει να ακολουθεί χρονικά τον ορισμό της σχετικής αγοράς, ο οποίος λαμβάνει χώρα το συντομότερο δυνατό μετά την υιοθέτηση, ή τη μεταγενέστερη αναθεώρηση της Σύστασης της Ε.Ε. για τις Σχετικές Αγορές.[109] Κατά τον ορισμό των σχετικών αγορών και τη διεξαγωγή της ανάλυσης του ανταγωνισμού σε αυτές, η ΕΕΤΤ καλείται να λάβει υπόψη στο μέγιστο δυνατό βαθμό τη *Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές* και τις *Κατευθυντήριες Γραμμές* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.[110]

---

[106] Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16.

[107] Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16 (4).

[108] Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16 (3).

[109] Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15.

[110] Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για την ανάλυση αγοράς και την εκτίμηση της σημαντικής ισχύος στην αγορά βάσει του κοινοτικού πλαισίου κανονιστικών ρυθμίσεων για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ΕΕ 2002 C 165/3, ("Κατευθυντήριες Γραμμές").

4.1.3. Η Διαδικασία της ΕΕΤΤ

Για τις ανάγκες της διαδικασίας ορισμού και ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ χρησιμοποίησε στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων χρηστών και παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Η ΕΕΤΤ πραγματοποιεί τον ορισμό και την ανάλυση της αγοράς βάσει του Νόμου 3431/2006 'Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Άλλες Διατάξεις' [ΦΕΚ 13 /03.02.2006] (ο «Νόμος») που αποτελεί το νέο Ελληνικό Νόμο για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες που τέθηκε σε ισχύ την 3η Φεβρουαρίου, 2006[111]. Ο Νόμος μεταφέρει στην Ελληνική νομοθεσία τη δέσμη Οδηγιών της ΕΕ του 2002 (Οδηγίες 2002/19/ΕΚ, 2002/20/ΕΚ, 2002/21/ΕΚ, 2002/22/ΕΚ και 2002/77/ΕΚ).

Το Άρθρο 12 παρ.1 (α) του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ τη γενική αρμοδιότητα σχετικά με την ανάλυση αγορών (συμπεριλαμβανομένου του ορισμού των σχετικών αγορών προϊόντων / υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της ανάλυσης της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού, καθώς και τον Ορισμό των Παρόχων με ΣΙΑ και την επιβολή κανονιστικών υποχρεώσεων σε μια ορισμένη σχετική αγορά), σύμφωνα με τις διατάξεις του.

Το Άρθρο 12 παρ.1 (ι) και (ιβ) του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ την αρμοδιότητα να διενεργεί δημόσιες διαβουλεύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και Κοινοτικής νομοθεσίας, σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο, με άλλα Κράτη Μέλη της ΕΕ και την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας Πλαίσιο.

Το Άρθρο 12 παρ.1 (ιστ) του Νόμου σε συνδυασμό με το άρθρο 64 παρ.1 παρέχει στην ΕΕΤΤ ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων, τόσο για τους σκοπούς ex ante ρύθμισης του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όσο και για ex post έρευνα και εφαρμογή. Ειδικότερα, το άρθρο 64 παρ.1 του Νόμου επιβάλει σε όλες τις επιχειρήσεις που παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών υπό καθεστώς Γενικής Άδειας να παρέχουν

---

111 Για τη διεξαγωγή του ορισμού και της ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ έχει συλλέξει επίσης στοιχεία δυνάμει του προϊσχύοντος Νόμου Τηλεπικοινωνιών (Νόμος 2867/2000 'Οργάνωση και Λειτουργία των Τηλεπικοινωνιών και Λοιπές Διατάξεις' [ΦΕΚ273/19.12.2000, Τεύχος Α)), (άρθρα, 3 παρ. 14, 15 και 19).

όλες τις πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που απαιτούνται προκειμένου η ΕΕΤΤ να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις διατάξεις ή τις αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη νομοθεσία για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων (άρθρο 64 παρ.1, εδ.(στ)) όλων των πληροφοριών που απαιτούνται για την ανάλυση αγοράς και τον προσδιορισμό των επιχειρήσεων με ΣΙΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 64 παρ.4 του Νόμου, οι επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να παρέχουν τις αιτούμενες πληροφορίες άμεσα κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και το βαθμό λεπτομέρειας που καθορίζει η ΕΕΤΤ και εφόσον δεν ορίζεται άλλη προθεσμία, εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από το αίτημα. Ο Νόμος ορίζει ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα πέντε (5) εργασίμων ημερών για την παροχή πληροφοριών.

Επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 12 παρ.1(στ) του Νόμου, οι αρμοδιότητες σχετικά με το δίκαιο του Ανταγωνισμού όσον αφορά τον τομέα των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών ανήκουν στην ΕΕΤΤ και όχι στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της σχετικά με το δίκαιο του ανταγωνισμού, το άρθρο 14 του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του περί Ανταγωνισμού Νόμου 703/1977, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας ελέγχου βιβλίων και άλλων εγγράφων των τηλεπικοινωνιακών παρόχων και της έρευνας των στα γραφεία και λοιπές εγκαταστάσεις τους.

4.1.4. Δημόσια Διαβούλευση

Όλες οι παρατηρήσεις επί της Διαβούλευσης αυτής είναι ευπρόσδεκτες. Ωστόσο, θα διευκόλυνε το έργο της ΕΕΤΤ που συνίσταται στην ανάλυση των απαντήσεων, εάν οι παρατηρήσεις υποβάλλοντα με παραπομπή στον αριθμό της σχετικής ερώτησης του παρόντος εγγράφου. Η διάρκεια της διαβούλευσης εκκινεί από τις 17-05-2006 έως και τις 19-06-2006. Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους γραπτώς και επώνυμα στη διεύθυνση της ΕΕΤΤ (λεωφ. Κηφισίας 60, 15125 – Μαρούσι Αθήνα) καθώς και ηλεκτρονικά (σε επεξεργάσιμη μορφή) στη διεύθυνση market.analysis@eett.gr, μέχρι και τις 19-06-2006.

Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι πολλά από τα ζητήματα που τίθενται στο παρόν έγγραφο πιθανόν να απαιτούν από κάποιους την παροχή εμπιστευτικών πληροφοριών προς υποστήριξη των

παρατηρήσεών τους. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να προσδιορίζουν σαφώς το τμήμα των απαντήσεων που είναι εμπιστευτικό και, εάν είναι εφικτό, να το παρέχουν σε χωριστό παράρτημα της απάντησής τους. Η ΕΕΤΤ θα διαχειριστεί τις πληροφορίες αυτές ως αυστηρά εμπιστευτικές.

4.1.5. Δομή του Κειμένου της Διαβούλευσης

Η Ενότητα 2 της παρούσας Διαβούλευσης περιλαμβάνει την εξέταση του κατά πόσο υφίσταται αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις σχετικές αγορές προϊόντων για την παροχή χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης, διαβίβασης και τερματισμού (συνολικά, των αγορών διασύνδεσης δημόσιων σταθερών δικτύων).

Η Ενότητα 3 παρουσιάζει την αξιολόγηση της ΕΕΤΤ σχετικά με την επιβολή των κατάλληλων κανονιστικών υποχρεώσεων σε επιχειρήσεις που έχουν ορισθεί καταρχήν ως έχουσες ΣΙΑ (βλ. Ενότητες 2.2, 2.3 και 2.4).

Η Ενότητα 4 παρουσιάζει τις ερωτήσεις της Διαβούλευσης της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση των αγορών που διεξάγεται στις Ενότητες 2.2, 2.3 και 2.4 και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις που προτείνονται στην Ενότητα 3.

4.2. Ανάλυση Αγοράς

4.2.1. Ιστορικό

Έχοντας ήδη ορίσει τις σχετικές αγορές αναφορικά με τη διασύνδεση σταθερών δημόσιων δικτύων στην Ελλάδα – οι οποίες αποτελούνται από χωριστές αγορές προϊόντων για εκκίνηση κλήσεων, τερματισμό κλήσεων και διαβίβαση (μεταφορά) κλήσεων - η ΕΕΤΤ υποχρεούται να διεξάγει ανάλυση σχετικά με το εάν οι εν λόγω αγορές είναι επαρκώς ανταγωνιστικές και συγκεκριμένα εάν κάποια επιχείρηση ή επιχειρήσεις κατέχουν ΣΙΑ στις σχετικές αγορές. Στο σημείο 27 του Προοιμίου της Οδηγίας Πλαίσιο ορίζεται ότι μια σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική "όταν υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στην αγορά". Το Άρθρο 14 της Οδηγίας Πλαίσιο, το οποίο αντανακλά την υπάρχουσα νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Πρωτοδικείου, ορίζει ότι:

"*Μια επιχείρηση θεωρείται ότι κατέχει σημαντική ισχύ στην αγορά εφόσον, είτε ατομικά είτε σε συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις, ευρίσκεται σε θέση ισοδύναμη προς δεσπόζουσα θέση, ήτοι σε θέση οικονομικής ισχύος που της επιτρέπει να συμπεριφέρεται, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες και, τελικά, τους καταναλωτές* ".

Επιπλέον, στις περιπτώσεις εκείνες όπου μια επιχείρηση έχει σημαντική ισχύ σε μια συγκεκριμένη αγορά, δύναται να θεωρηθεί ως έχουσα σημαντική ισχύ σε μια στενά συνδεδεμένη αγορά, εάν οι δεσμοί μεταξύ των δύο αγορών είναι τέτοιοι ώστε να είναι δυνατή η επέκταση της ισχύος της επιχείρησης στην συνδεδεμένη αγορά και άρα η ενίσχυση της δύναμης στην αγορά.[112]

Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, η ΕΕΤΤ καλείται να αξιολογήσει τη ΣΙΑ σύμφωνα με το Κοινοτικό δίκαιο και να λάβει υπόψη «στο μέγιστο δυνατό βαθμό» τις Κατευθυντήριες

112 Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 14(3).

Γραμμές για τη ΣΙΑ.[113] Τα κριτήρια που θεωρούνται ως τα πιο καθοριστικά στο ζήτημα της ύπαρξης ΣΙΑ στις χονδρικές αγορές διασύνδεσης δημοσίων σταθερών δικτύων, περιλαμβάνουν τα εξής:

- Τη ισχύ του ΟΤΕ στις υπό εξέταση αγορές της εκκίνησης και διαβίβασης κλήσεων με αναφορά στο μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ στις σχετικές αγορές (λαμβάνοντας υπόψη την εξέλιξη της αγοράς), την πιθανότητα ανταγωνισμού που να μπορεί να ασκήσει ανταγωνιστικές πιέσεις στον ΟΤΕ στις αγορές αυτές εντός των χρονικών πλαισίων της παρούσας εξέτασης (όσον αφορά τους φραγμούς εισόδου) και την πιθανή ύπαρξη αντισταθμιστικής διαπραγματευτικής ισχύος από την πλευρά των εναλλακτικών παρόχων, και
- Την απόλυτη μονοπωλιακή ισχύ όλων των παρόχων σταθερής τηλεφωνίας στην παροχή υπηρεσιών τερματισμού κλήσεων, λαμβάνοντας υπόψη την απουσία δυνατότητας να παρακαμφθεί ο τερματισμός και την έλλειψη αντισταθμιστικής διαπραγματευτικής ισχύος από άλλους παρόχους που να μπορεί να υπερκεράσει το μερίδιο αγοράς 100% που κατέχει κάθε σταθερός πάροχος στις κλήσεις που γίνονται προς τους συνδρομητές τους.

Επίσης, όλοι οι πάροχοι ηλεκτρονικών επικοινωνιών – ανεξαρτήτως εάν έχουν ΣΙΑ ή όχι – έχουν το δικαίωμα και την υποχρέωση (όταν τους ζητείται από άλλο αδειοδοτημένο πάροχο) να διαπραγματεύονται τη διασύνδεση μεταξύ τους για το σκοπό παροχής «δημόσια διαθέσιμων υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών» προκειμένου να διασφαλίσουν την παροχή και τη διαλειτουργικότητα υπηρεσιών στην Ευρωπαϊκή Ένωση.[114]. Οι όροι της διασύνδεσης υπάγονται

---

113 *Οδηγία Πλαίσιο*, Άρθρο 16(1).

114 *Οδηγία για την Πρόσβαση,* Άρθρο 4(1); cf Άρθρα 5, 6, 7, 8.

στην αρμοδιότητα της ΕΕΤΤ, η οποία, μετά από αναφορά, θα λειτουργήσει ως διαιτητής της διαφοράς ανάμεσα στις επιχειρήσεις.[115]

Διάρθρωση του ανταγωνισμού στην Ελλάδα

Οι χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης, διαβίβασης και τερματισμού κλήσεων είναι τα στοιχεία της χονδρικής που χρησιμοποιούνται για την παροχή φωνητικής τηλεφωνίας σε λιανικό επίπεδο.

Οι χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων παρέχονται απευθείας από τον ΟΤΕ.[116] Ο ΟΤΕ είναι η μόνη επιχείρηση που παρέχει υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων σε τρίτα μέρη στην Ελλάδα μέσω της Επιλογής και Προεπιλογής Φορέα (Carrier Selection, Preselection). Επίσης, ο ΟΤΕ είναι σήμερα ο μόνος πάροχος που προσφέρει χονδρικές υπηρεσίες μεταγόμενης διαβίβασης σε τρίτα μέρη.[117] Τέλος, ο ΟΤΕ και ορισμένοι εναλλακτικοί πάροχοι προσφέρουν χονδρικές υπηρεσίες τερματισμού στα δίκτυά τους για λιανικές κλήσεις σε τελικούς χρήστες. Πολλοί πάροχοι τερματίζουν κλήσεις για απευθείας συνδεδεμένους τελικούς χρήστες, ενώ ανταγωνίζονται επίσης μεταξύ τους για την παροχή υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών.

4.2.2. Αγορά Εκκίνησης Κλήσεων

Η *Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές* ορίζει τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων ως πρόσβαση ή διασύνδεση που μπορεί να παρέχεται με τη μορφή λεπτών ή χωρητικότητας. Η εκκίνηση κλήσεων μπορεί να παρέχεται μαζί με υπηρεσίες μεταγωγής και/ή μεταφοράς κλήσεων. Η

115 Βλ. Άρθρο 20 της Οδηγίας Πλαίσιο. Σχετικά με τη ρύθμιση των τιμών των κλήσεων αυτών, σημειώνεται επίσης ότι έναςμικρότερος πάροχος εκκίνησης μπορεί επίσης να έχει τη δυνατότητα να διαβιβάζει τις κλήσεις του μέσω του ΟΤΕ (που ρυθμίζεται) προκειμένου να τερματίζει σε άλλα μικρότερα δίκτυα.

116 Στη Διαβούλευση για τον Ορισμό Αγοράς, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν μπορούν να υποκαταστήσουν την αυτό-παρεχόμενη πρόσβαση και τις υπηρεσίες εκκίνησης.

117 Οι εναλλακτικοί πάροχοι προσφέρουν κάποια περιορισμένη μη μεταγόμενη χωρητικότητα (δηλαδή μέσω ζευκτικών τμημάτων μισθωμένων γραμμών).

σχετική αγορά περιλαμβάνει όλες τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων που χρησιμοποιούνται για την παροχή τηλεφωνικών κλήσεων, σε τελικούς χρήστες και παρόχους υπηρεσιών (συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών πρόσβασης dial-up στο Διαδίκτυο). Οι υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων είναι κατά κανόνα τοπικές υπηρεσίες, που δεν περιλαμβάνουν τη μεταγωγή. Επομένως, η ΕΕΤΤ έχει καθορίσει τα όρια της σχετικής αγοράς συλλογής στο σημείο όπου βρίσκεται το τοπικό δικτυακό κέντρο (local exchange).

Η ΕΕΤΤ έχει καθορίσει μια πολυδικτυακή σχετική αγορά προϊόντων, η οποία περιλαμβάνει την παροχή υπηρεσιών εκκίνησης για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και παρόχους υπηρεσιών. Επίσης, περιλαμβάνει την αυτό-παροχή από ΟΤΕ. Για την αξιολόγηση του εάν υπάρχει ΣΙΑ στη σχετική αγορά, η ΕΕΤΤ έλαβε υπόψη τους εξής παράγοντες:

- Απόλυτα και σχετικά μερίδια αγοράς
- Ύπαρξη φραγμών εισόδου και πιθανότητα ανάπτυξης ανταγωνισμού
- Εάν θα μπορούσε να ασκηθεί ισχύς επί των τιμών σε περίπτωση απουσίας *ex ante* ρύθμισης
- Κατά πόσον υπάρχουν ανταγωνιστικοί περιορισμοί με τη μορφή της έλλειψης αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος
- Κατά πόσον κάποιος πάροχος απολαμβάνει ουσιαστικά πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών του, και
- Κατά πόσον συγκεκριμένες μορφές συμπεριφοράς στην αγορά παρέχουν αποδείξεις ύπαρξης ισχύος στην αγορά και/ή καταχρηστικής εκμετάλλευσής της.[118]

4.2.2.1. Μερίδια Αγοράς

Ο υπολογισμός των μεριδίων αγοράς αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα για την αξιολόγηση της ισχύος στην αγορά. Τα υψηλά μερίδια αγοράς είναι συχνά αντιπροσωπευτικά της ισχύος στην αγορά. Παρόλο που ένα υψηλό μερίδιο αγοράς μόνο δεν επαρκεί για να

118 Βλ. Σχετικά ανάλυση κατωτέρω στην Ενότητα 3.5

θεμελιώσει την κατοχή σημαντικής ισχύος στην αγορά (δεσπόζουσας θέσης), είναι απίθανο μια εταιρεία χωρίς σημαντικό μερίδιο της σχετικής αγοράς να κατέχει δεσπόζουσα θέση.

Όπως αναφέρεται στις Κατευθυντήριες Γραμμές, μεγάλα μερίδια αγοράς τα οποία υπερβαίνουν το 50% της σχετικής αγοράς αποτελούν ένδειξη της ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης,[119] εκτός από εξαιρετικές περιστάσεις. Ωστόσο οι Κατευθυντήριες Γραμμές ορίζουν επίσης ότι η ύπαρξη ΣΙΑ δεν μπορεί να θεμελιωθεί μόνο στη βάση μεγάλων μεριδίων στην αγορά, με αποτέλεσμα οι Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές (ΕΡΑ) να καλούνται να προβούν σε εκτενή ανάλυση των οικονομικών χαρακτηριστικών της σχετικής αγοράς πριν καταλήξουν σε κάποιο συμπέρασμα σχετικά με την ύπαρξη ΣΙΑ.[120]

Τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η ΕΕΤΤ υποδεικνύουν ότι ο ΟΤΕ, το δεύτερο εξάμηνο του 2005, είχε μερίδιο αγοράς 100% όλων των λεπτών χονδρικής εκκίνησης κλήσεων (συμπεριλαμβανομένων των αυτό-παρεχόμενων υπηρεσιών εκκίνησης). Υιοθετώντας μια δυναμική εικόνα των μεριδίων αγοράς, αντί μιας στατικής εικόνας, τα στοιχεία της ΕΕΤΤ επίσης υποδεικνύουν ότι το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ στη χονδρική εκκίνηση κλήσεων έχει παραμείνει σταθερό από το 2002.

4.2.2.2. Φραγμοί Εισόδου και Δυνητικός Ανταγωνισμός

Παρά το απόλυτο μερίδιο αγοράς στην παροχή χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων (100%), ο ΟΤΕ μπορεί θεωρητικά να αντιμετωπίσει ανταγωνιστικές πιέσεις, εάν είναι εφικτή η είσοδος στην αγορά. Η απειλή εισόδου στην αγορά, είτε μακροπρόθεσμα είτε για ένα σύντομο χρονικό διάστημα, είναι ένας από τους βασικούς ανταγωνιστικούς περιορισμούς των κοινοποιημένων φορέων εκμετάλλευσης, τουλάχιστον όπου η είσοδος αυτή είναι πιθανή (και όχι υποθετική), έγκαιρη και ουσιαστική. Η απειλή εισόδου μειώνεται όταν υπάρχουν σημαντικοί φραγμοί εισόδου.

---

119 Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ, Παράγραφος 75.

120 Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ, Παράγραφος 78.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, στην Ελλάδα, οι οικονομίες κλίμακας και σκοπού δημιουργούν πραγματικούς φραγμούς εισόδου με τη μορφή υψηλού αρχικού μη ανακτήσιμου κόστους. Οι υπηρεσίες εκκίνησης μπορούν να παρέχονται μόνο από το φορέα που ελέγχει την τοπική σύνδεση του πελάτη. Η Ελλάδα, σε αντίθεση με τα περισσότερα Κράτη Μέλη της ΕΕ, χαρακτηρίζεται από την ύπαρξη μόνο ενός παρόχου σταθερού δικτύου με πλήρη γεωγραφική κάλυψη, του ΟΤΕ. Δεδομένου ότι δεν υπάρχουν δίκτυα καλωδιακής τηλεόρασης στην Ελλάδα, οι πιθανότητες ανάπτυξης μιας τέτοιας εναλλακτικής στο μέλλον είναι πολύ περιορισμένες, ιδίως εάν ληφθούν υπόψη τα τεράστια κόστη που συνδέονται με την ανάπτυξη δικτύων τοπικής πρόσβασης σε αστικές περιοχές.

Η πυκνότητα και η γεωγραφική πληρότητα του δικτύου του ΟΤΕ δημιουργεί χαμηλότερο κόστος μετάδοσης για τον ΟΤΕ σε σχέση με οποιονδήποτε ανταγωνιστή πάροχο δικτύου. Η έλλειψη οικονομιών κλίμακας και σκοπού ενός νεοεισερχόμενου παρόχου που επιθυμεί την ανάπτυξη ιδιόκτητων υποδομών για την παροχή φωνητικής τηλεφωνίας έχει σαν αποτέλεσμα ο εν λόγω πάροχος να μην έχει τη δυνατότητα να ανταγωνισθεί τις αντίστοιχες τιμές του ΟΤΕ.

Οι οικονομίες κλίμακας είναι δυνατό να επιτευχθούν όχι μόνο με την υλοποίηση/ ανάπτυξη υποδομών για την παροχή χονδρικής εκκίνησης, αλλά και κατά την απόκτηση της σχετικής υποστήριξης. Αυτό σημαίνει ότι ο κοινοποιημένος φορέας εκμετάλλευσης επιτυγχάνει επίσης χαμηλότερο κόστος ανά μονάδα στη δικτυακή υποστήριξη, όπως η συντήρηση του δικτύου.

Ο ΟΤΕ έχει επίσης ένα πλεονέκτημα κόστους λόγω των οικονομιών σκοπού που απολαμβάνει σε σχέση με τα κοινά κόστη για την παροχή μια σειράς από διαφορετικές υπηρεσίες με τη χρήση κοινής υποκείμενης υποδομής και υπηρεσιών χονδρικής. Οι οικονομίες σκοπού έχουν μεγαλύτερη επίδραση καθώς αυξάνεται ο αριθμός των υπηρεσιών στις οποίες επιμερίζεται το κόστος, με αποτέλεσμα ένας πάροχος που προσφέρει την ευρύτερη δυνατή ποικιλία υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών να μπορεί και να μειώσει τα κοινά κόστη που πρέπει να ανακτηθούν από μια συγκεκριμένη υπηρεσία και να βελτιώνει την ικανότητά του να ανακτά το σύνολο του κοινού κόστους του χωρίς να χρειάζεται να αυξήσει αισθητά τις σχετικές τιμές.

Λαμβάνοντας υπόψη τους φραγμούς εισόδου, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί πιθανή την κατασκευή από κάποιον νεοεισερχόμενο πάροχο ενός εναλλακτικού δικτύου τοπικής πρόσβασης το οποίο θα αντιγράφει όλο ή ουσιαστικό τμήμα του δικτύου τοπικής πρόσβασης του ΟΤΕ, κατά τη διάρκεια της παρούσας εξέτασης.

4.2.2.3. Ισχύς επί των Τιμών

Η τιμολογιακή πρακτική μπορεί συχνά να είναι ενδεικτική της άσκησης ισχύος στην αγορά. Ωστόσο, οι ισχύουσες τιμές εκκίνησης του ΟΤΕ που χρεώνονται σε παρόχους μέσω των υπηρεσιών Επιλογής/Προεπιλογής Φορέα καθώς επίσης και οι χονδρικές υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων στο δίκτυο του ΟΤΕ τελούν υπό καθεστώς ρύθμισης. Συγκεκριμένα ο ΟΤΕ έχει την υποχρέωση μεταξύ άλλων να παρέχει υπηρεσίες εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων σε τιμές κοστοστρεφείς.. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ωστόσο ότι, εάν δεν υπήρχε ρύθμιση, ένας πάροχος εκκίνησης όπως ο ΟΤΕ με μερίδιο αγοράς 100% στην αγορά χονδρικής συλλογής κλήσεων θα ασκούσε την ισχύ του επί των τιμών στις διαπραγματεύσεις του με παρόχους Επιλογής/Προεπιλογής Φορέα καθώς επίσης και με παρόχους οι οποίοι θα επιθυμούσαν να τερματίσουν κλήσεις.

4.2.2.4. Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς

Εάν ένας πάροχος ακολουθεί στην αγορά πρακτικές οι οποίες είναι πιθανόν καταχρηστικές, οι πελάτες δύνανται θεωρητικά να ασκήσουν αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ. Όταν οι αγοραστές είναι μεγάλοι και ισχυροί, μπορούν να αντιδράσουν αποτελεσματικά σε μια απόπειρα αύξησης των τιμών από τους προμηθευτές. Η ΕΕΤΤ εξέτασε την πιθανότητα και/ ή την ύπαρξη τέτοιας αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος, καθώς η ύπαρξη αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης συνιστά συχνά έναν σημαντικό σχετικό παράγοντα στις αγορές χονδρικής.

Σημειώνεται ωστόσο, ότι η αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς δύναται να υφίσταται μόνο όταν μεγάλοι πελάτες έχουν την δυνατότητα (εντός εύλογου χρονικού πλαισίου) να στραφούν σε αξιόπιστες εναλλακτικές (π.χ. να μην αγοράσουν ή να αλλάξουν πάροχο) συνεπεία

μιας αύξησης των τιμών ή μιας επαπειλούμενης αύξησης τιμών. Με βάση τη σημερινή κατάσταση και τις αναμενόμενες εξελίξεις στην αγορά, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι κάποιος πάροχος υπηρεσιών λιανικής φωνητικής τηλεφωνίας μπορεί να έχει κάποια αξιόπιστη εναλλακτική εκτός της συναλλαγής με τον ΟΤΕ. Κατά συνέπεια, τίποτα δεν υποδεικνύει ότι κάποιος αγοραστής ή μια ομάδα αγοραστών έχουν επαρκή αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ ώστε να αντισταθμίσουν την υπερβολική ισχύ του ΟΤΕ στην εν λόγω σχετική αγορά.

Επίσης, είναι σημαντικό να λαμβάνεται υπόψη ότι κάθε πάροχος δημόσιου σταθερού δικτύου πρέπει να διαπραγματεύεται τη διασύνδεση προκειμένου να διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα. Επίσης, η αμφίδρομη ροή της κίνησης σημαίνει ότι οι πάροχοι διαπραγματεύονται ταυτόχρονα τον τερματισμό και στα δύο δίκτυα.

Τέλος, είναι σημαντικό να εξεταστούν οι περιορισμοί στην διαπραγματευτική ισχύ που προκύπτουν από άλλες εμπορικές σχέσεις. Παραδείγματος χάριν, ένας πάροχος δεν μπορεί στην πράξη να αρνηθεί την παροχή τερματισμού σε έναν πάροχο εκκίνησης, όπως ο σταθερός κοινοποιημένος φορέας εκμετάλλευσης, λόγω πιθανών υψηλών τελών συλλογής. Αυτό συμβαίνει διότι μία ενδεχόμενη αδυναμία πρόσβασης του συνόλου των συνδρομητών (ιδιαίτερα των συνδρομητών του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης) σε υπηρεσίες του εναλλακτικού παρόχου (όπως για παράδειγμα σε υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας οι οποίες παρέχονται από παρόχους υπηρεσιών μέσω εναλλακτικών παρόχων) είναι πιθανό να οδηγήσει σε μετάβαση του παρόχου υπηρεσιών σε άλλον πάροχο. Συνεπώς, η διασφάλιση της πρόσβασης των πελατών του κοινοποιημένου φορέα στον πάροχο υπηρεσιών του εναλλακτικού παρόχου τερματισμού, είναι παράγοντας πολύ σημαντικός σχετικά με την αδυναμία άσκησης διαπραγματευτικής ισχύος από έναν εναλλακτικό πάροχο.

4.2.2.5. Ουσιαστικά πλεονεκτήματα ενός παρόχου έναντι των ανταγωνιστών του

Γενικά, ο ΟΤΕ έχει μια σειρά από μοναδικά πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών του, όπως η πλήρης γεωγραφική κάλυψη, οι οικονομίες κλίμακας και σκοπού, ο βαθμός κάθετης ενοποίησης (που του επιτρέπει να αυτό-παρέχει τη συντριπτική πλειοψηφία υπηρεσιών

χονδρικής εκκίνησης που απαιτείται για την παροχή υπηρεσιών λιανικής). Μέσω των πλεονεκτημάτων αυτών ο ΟΤΕ ουσιαστικά αποκλείει τους ανταγωνιστές του από ένα σημαντικό τμήμα της σχετικής αγοράς με τελικό αποτέλεσμα τη διατήρηση φραγμών εισόδου (βλ. ανωτέρω). Συγκεκριμένα, ως μονοπωλιακός πάροχος δικτύου πρόσβασης στην Ελλάδα, ο ΟΤΕ είναι ο μόνος φορέας με υποδομές τοπικής πρόσβασης πλήρους γεωγραφικής κάλυψης, οι οποίες αποτελούν απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή χονδρικών υπηρεσιών εκκίνηση κλήσεων από σταθερή θέση. Αυτό παρέχει στον ΟΤΕ μια μοναδική ευκαιρία επέκτασης της ισχύος του από την αγορά χονδρικής εκκίνησης σε άλλες συνδεδεμένες αγορές.[121]

4.2.2.6. Αρχικά Συμπεράσματα

Η εξέταση της χονδρικής εκκίνησης κλήσεων από την ΕΕΤΤ αποδεικνύει ότι ο ΟΤΕ έχει το απόλυτο μερίδιο αγοράς (100%) και ότι η σχετική αγορά χαρακτηρίζεται από πολύ υψηλούς φραγμούς εισόδου και από την ρεαλιστική απουσία ενός ανταγωνιστή στην τοπική πρόσβαση. Επίσης, υπάρχουν σαφείς αποδείξεις ότι οι άλλοι πάροχοι δεν θα είχαν τη δυνατότητα να ασκούν αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύ στον ΟΤΕ εάν δεν ρυθμίζονταν οι τιμές χονδρικής εκκίνησης του ΟΤΕ (δηλαδή ο ΟΤΕ θα είχε ισχύ επί των τιμών).

Συνεπώς, ο ΟΤΕ θα πρέπει να καθορισθεί ως έχων ΣΙΑ στη χονδρική αγορά εκκίνησης κλήσεων στο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο. Η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι είναι πιθανόν κάποιος εναλλακτικός πάροχος να μπορέσει να ασκήσει ανταγωνιστικές πιέσεις στον ΟΤΕ στα χρονικά πλαίσια της παρούσας εξέτασης.

4.2.3. Αγορά Διαβίβασης

Η ΕΕΤΤ έχει ορίσει μια πολυδικτυακή σχετική αγορά προϊόντων για την παροχή χονδρικών υπηρεσιών διαβίβασης στο δημόσια σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο. Οι χονδρικές υπηρεσίες διαβίβασης ουσιαστικά καθορίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως η υπηρεσία

121 Στην Ενότητα 3.5 κατωτέρω παρέχεται μια γενικότερη περιγραφή των προβλημάτων ανταγωνισμού που προκύπτουν από την πιθανή εκμετάλλευση της ισχύος στην αγορά.

που βρίσκεται ανάμεσα στην εκκίνηση και στον τερματισμό.[122]. Αφού καθοριστούν τα όρια ανάμεσα στην εκκίνηση και τον τερματισμό, η διαβίβαση καθορίζεται στη συνέχεια ως η υπηρεσία που περιλαμβάνει όλα τα άλλα στοιχεία της δρομολόγησης της κλήσης που δεν καλύπτονται από την εκκίνηση και τον τερματισμό και περιλαμβάνουν τουλάχιστον ένα κέντρο tandem. Συνεπώς, αυτή η έννοια της διαβίβασης μεταξύ tandem μπορεί να περιλαμβάνει στοιχεία των δικτύων του παρόχου εκκίνησης, του παρόχου τερματισμού ή ακόμη και στοιχεία δικτύων τρίτων μερών.

Για την αξιολόγηση του εάν υπάρχει πάροχος με ΣΙΑ στη σχετική αγορά προϊόντων, η ΕΕΤΤ έλαβε υπόψη τους εξής παράγοντες:

- Απόλυτα και σχετικά μερίδια αγοράς
- Ύπαρξη φραγμών εισόδου και πιθανότητα ανάπτυξης ανταγωνισμού
- Εάν θα μπορούσε να ασκηθεί ισχύς επί των τιμών σε περίπτωση απουσίας *ex ante* ρύθμισης
- Κατά πόσον υπάρχουν ανταγωνιστικοί περιορισμοί με τη μορφή της απουσίας αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος
- Κατά πόσον κάποιος πάροχος απολαμβάνει ουσιαστικά πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών του, και
- Κατά πόσον συγκεκριμένες μορφές συμπεριφοράς στην αγορά παρέχουν αποδείξεις ύπαρξης ισχύος στην αγορά και/ή καταχρηστικής εκμετάλλευσής της.[123]

4.2.3.1. Μερίδια Αγοράς

Όπως αναφέρθηκε στην Ενότητα 2.2.1. ανωτέρω, ο υπολογισμός των μεριδίων αγοράς αποτελεί πολύ σημαντικό παράγοντα για την αξιολόγηση της ισχύος στην αγορά. Τα υψηλά μερίδια αγοράς είναι συχνά αντιπροσωπευτικά της ισχύος στην αγορά. Παρόλο που ένα υψηλό μερίδιο αγοράς μόνο δεν επαρκεί για να θεμελιώσει την κατοχή σημαντικής ισχύος στην αγορά

122 Βλέπε επίσης και σελίδες 18 και 19 του Memorandum to the Commission Recommendation.

123 Βλ. Σχετικά ανάλυση κατωτέρω στην Ενότητα 3.5

(δεσπόζουσας θέσης), είναι απίθανο μια εταιρεία χωρίς σημαντικό μερίδιο της σχετικής αγοράς να κατέχει δεσπόζουσα θέση.

Στην περίπτωση των υπηρεσιών διαβίβασης, τα απόλυτα και σχετικά μερίδια αγοράς του ΟΤΕ σε σύγκριση με αυτά των εναλλακτικών παρόχων υποδεικνύουν ξεκάθαρα ότι ο ΟΤΕ εξακολουθεί να έχει ΣΙΑ στην σχετική αγορά. Με βάση τους υπολογισμούς της ΕΕΤΤ, το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ σε υπηρεσίες διαβίβασης είναι 100%.

4.2.3.2. Φραγμοί Εισόδου και Δυνητικός Ανταγωνισμός

Η ύπαρξη υψηλών φραγμών εισόδου και η έλλειψη πιθανότητας ανάπτυξης σημαντικού δυνητικού ανταγωνισμού, υποδεικνύουν ότι ο ΟΤΕ είναι πιθανό να μπορέσει να διατηρήσει τη θέση ισχύος στην αγορά στο άμεσο μέλλον. Ενώ θεωρητικά οι φραγμοί εισόδου στην αγορά διαβίβασης δεν είναι ανυπέρβλητοι, δεν υπάρχει απόδειξη ότι κάποιοι πάροχοι έχουν κάνει μέχρι σήμερα τις αναγκαίες επενδύσεις. Αυτό μπορεί εν μέρει να εξηγηθεί λόγω του ότι η διαβίβαση δεν αγοράζεται ποτέ ως μεμονωμένη υπηρεσία, αλλά πάντοτε σε συνδυασμό με εκκίνηση ή τερματισμό. Επίσης, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, ότι παρόλο που για την παροχή υπηρεσιών διαβίβασης δεν υπάρχουν φραγμοί εισόδου εξίσου σημαντικοί με αυτούς που υπάρχουν για τις υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων (δηλαδή, η κατασκευή ενός πλήρους δικτύου τοπικής πρόσβασης), στην πραγματικότητα οι ανταγωνιστές θα αναγκάζονταν να αναπαράγουν την τοπολογία του δικτύου του ΟΤΕ, να αποκτήσουν την απαραίτητη υποδομή (εξοπλισμός μεταγωγής δικτύου κορμού) και να αναβαθμίσουν τη χωρητικότητα του δικτύου κορμού τους προκειμένου να μπορούν να παρέχουν αποτελεσματικές υπηρεσίες διαβίβασης ανάμεσα στα σημεία του δικτύου του ΟΤΕ.

Οι πιθανότητες ανάπτυξης μιας τέτοιας ανταγωνιστικής εναλλακτικής εντός των χρονικών πλαισίων της παρούσας εξέτασης είναι ιδιαίτερα περιορισμένες, ιδίως εάν ληφθούν υπόψη τα σημαντικά κόστη που συνδέονται με την ανάπτυξη και επέκταση του δικτύου κορμού.

Από την άλλη μεριά ο ΟΤΕ απολαμβάνει οικονομίες κλίμακας λόγω της πυκνότητας του δικτύου κορμού (που οδηγεί σε λιγότερες υπηρεσίες διαβίβασης και, επομένως, χαμηλότερο κόστος μετάδοσης για τον ΟΤΕ). Επιπλέον έχει ένα πλεονέκτημα κόστους που προκύπτει από τις οικονομίες σκοπού σε σχέση με τα κοινά κόστη για την παροχή μιας σειράς διαφορετικών

υπηρεσιών με τη χρήση κοινών υποκείμενων υποδομών και υπηρεσιών χονδρικής. Οι οικονομίες σκοπού έχουν ακόμη μεγαλύτερη επίδραση καθώς αυξάνεται το εύρος των υπηρεσιών στις οποίες επιμερίζεται το κόστος, με αποτέλεσμα ένας πάροχος που παρέχει την ευρύτερη δυνατή ποικιλία υπηρεσιών να είναι σε θέση και να μειώσει το ποσοστό κοινού κόστους που πρέπει να ανακτηθεί από κάθε υπηρεσία και να βελτιώνει την ικανότητα να ανακτήσει όλα τα κοινά κόστη χωρίς να χρειάζεται να αυξήσει σημαντικά τις λιανικές τιμές του.

Τέλος, δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι υπάρχουν σήμερα (ή ότι πρόκειται να υπάρξουν στο άμεσο μέλλον) βιώσιμες εναλλακτικές ως υποκατάστατα από την πλευρά της προσφοράς για τις υπηρεσίες διαβίβασης του ΟΤΕ. Οι υπηρεσίες διαβίβασης δεν αποκτώνται από τους παρόχους υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών χωριστά για κάθε διαδρομή. Αντίθετα, ένας πάροχος (και δυνητικός πάροχος) πρέπει να είναι σε θέση να παρέχει υπηρεσίες μεταφοράς πλήρους κάλυψης. Η ΕΕΤΤ δεν πιστεύει ότι υπάρχουν φορείς στην Ελλάδα που θα ήταν σε θέση να αντιδράσουν (γρήγορα και χωρίς να επιβαρυνθούν με σημαντικά πρόσθετα μη ανακτήσιμα κόστη) σε μια αύξηση από τον ΟΤΕ ύψους έως 10% στις τιμές των υπηρεσιών διαβίβασης. Εκτός από τις συνέπειες της διαπίστωσης αυτής που ήδη αναφέρθηκαν στον ορισμό της αγοράς, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι αυτή η απουσία βιώσιμης δυνητικής εισόδου σημαίνει ότι δεν υπάρχει απειλή εισόδου που να επιβάλει τιμολογιακούς περιορισμούς στον ΟΤΕ.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτούς τους φραγμούς εισόδου, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι είναι πιθανό ένας νεοεισερχόμενος να μπορεί να κατασκευάσει ένα νέο δικτύο που θα μπορούσε να αντιγράψει όλο ή ένα σημαντικό τμήμα του δικτύου τοπικής πρόσβασης του ΟΤΕ εντός των χρονικών πλαισίων της παρούσας εξέτασης.

4.2.3.3. Ισχύς επί των Τιμών

Η τιμολογιακή πρακτική μπορεί συχνά να είναι ενδεικτική της άσκησης ισχύος στην αγορά. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, εάν δεν υπήρχε ρύθμιση των χονδρικών υπηρεσιών διαβίβασης, ένας πάροχος διαβίβασης όπως ο ΟΤΕ με μερίδιο αγοράς 100% στην αγορά χονδρικής διαβίβασης

κλήσεων θα ασκούσε την ισχύ του επί των τιμών τιμές στις διαπραγματεύσεις του με άλλους παρόχους.

4.2.3.4. Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς

Με βάση τη γενική ανταγωνιστική διάρθρωση που επικρατεί στην Ελλάδα, οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν είναι σε θέση να θέσουν ανταγωνιστικούς περιορισμούς στον ΟΤΕ με τη μορφή αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος. Οι αγοραστές θα μπορούσαν να ασκήσουν αντισταθμιστική ισχύ μόνο εάν υπήρχαν πολλοί πάροχοι της υπηρεσίας (δηλαδή θα ήταν σε θέση να απειλήσουν αξιόπιστα ότι θα αλλάξουν προμηθευτή). Όπως περιγράφεται ανωτέρω, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι υπάρχουν υφιστάμενοι ή δυνητικοί εναλλακτικοί πάροχοι που αποτελούν εναλλακτική πηγή παροχής υπηρεσιών διαβίβασης. Συνεπώς, κανένας αγοραστής δεν είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει μια αξιόπιστη απειλή αλλαγής για να ασκήσει πίεση στον ΟΤΕ.

4.2.3.5. Αρχικά Συμπεράσματα

Εν κατακλείδι, ο ΟΤΕ θα πρέπει να καθοριστεί ως πάροχος με ΣΙΑ στη χονδρική αγορά υπηρεσιών διαβίβασης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο. Για τους λόγους που αναφέρονται ανωτέρω, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι απίθανο κάποιος υφιστάμενος εναλλακτικός πάροχος ή πιθανός νεοεισερχόμενος να μπορέσει να περιορίσει το απόλυτο μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ ή να επιβάλει κάποιον ανταγωνιστικό περιορισμό στον ΟΤΕ εντός του χρονικού πλαισίου της παρούσας εξέτασης. Η ανάλυση της ΕΕΤΤ υποδεικνύει ότι, απουσία ρύθμισης, οι δυνάμεις της αγοράς δεν θα ήταν πιθανό να περιορίσουν την τιμολόγηση της διαβίβασης, ιδίως δεδομένου ότι παρέχεται συνήθως από τον ΟΤΕ σε συνδυασμό με υπηρεσίες εκκίνησης και τερματισμού.

4.2.4. Αγορά Τερματισμού Κλήσεων

Η *Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές* αναφέρει ότι η υπηρεσία τερματισμού απαιτείται προκειμένου να τερματίζουν οι κλήσεις. Χαρακτηρίζοντας τον τερματισμό, η Επιτροπή σημειώνει ότι, ως αποτέλεσμα της διασύνδεσης σε σχετικά υψηλά επίπεδα του δικτύου, ο τερματισμός κλήσεων μπορεί στην πράξη να περιλαμβάνει τη διαβίβαση της κλήσης και τον τοπικό τερματισμό. Στην Ελλάδα, οι πάροχοι μπορεί να διασυνδεθούν σε σχετικά υψηλά επίπεδα του δικτύου. Όταν συμβαίνει αυτό, οι συμφωνίες για τον τερματισμό μπορεί να περιλαμβάνουν τη διαβίβαση της κλήσης και τον τοπικό τερματισμό. Ωστόσο, καθώς οι πάροχοι που βρίσκονται αντιμέτωποι με μια αύξηση τιμών για τον διπλό τερματισμό μπορούν να προμηθευθούν τοπικό τερματισμό χωριστά από τη διαβίβαση, η Επιτροπή υιοθετεί την άποψη ότι είναι λογικό να εστιάζουμε στον τοπικό τερματισμό ως τη σχετική αγορά τερματισμού κλήσεων. Συνεπώς, όπως η εκκίνηση περιλαμβάνει τη μεταφορά από τον τοπικό βρόχο του τελικού χρήστη έως το πρώτο επίπεδο μεταγωγής, ο τερματισμός είναι ουσιαστικά το αντίστροφο, - δηλαδή από το τερματικό πρώτο επίπεδο μεταγωγής έως τον τοπικό βρόχο του καλούμενου.[124]

Η ΕΕΤΤ έχει ορίσει πολλαπλές σχετικές αγορές προϊόντων ενός δικτύου για την παροχή σταθερών χονδρικών υπηρεσιών τερματισμού. Για την αξιολόγηση του εάν υπάρχει ΣΙΑ στη σχετική αγορά προϊόντων, η ΕΕΤΤ έλαβε υπόψη τους εξής παράγοντες που θεωρεί σχετικούς με την ανάλυση αγοράς:

- Απόλυτα και σχετικά μερίδια αγοράς;
- Ύπαρξη απόλυτων φραγμών εισόδου
- Εάν θα μπορούσε να ασκηθεί ισχύς επί των τιμών σε περίπτωση απουσίας ex ante ρύθμισης
- Κατά πόσον υπάρχουν ανταγωνιστικοί περιορισμοί με τη μορφή αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος

---

124 Συνεπώς η ΕΕΤΤ έχει προτείνει ως όριο τόσο για την σχετική αγορά εκκίνησης κλήσεων όσο και γι' αυτήν του τερματισμού τον τοπικό δικτυακό κόμβο (local exchange) σύμφωνα με τον τρέχοντα ορισμό του ΟΤΕ για τοπική εκκίνηση και τοπικό τερματισμό.

- Κατά πόσον κάποιος πάροχος απολαμβάνει ουσιαστικά πλεονεκτήματα έναντι των ανταγωνιστών του, και
- Κατά πόσον συγκεκριμένες μορφές συμπεριφοράς στην αγορά παρέχουν αποδείξεις ύπαρξης ισχύος στην αγορά και/ή καταχρηστικής εκμετάλλευσής της.[125]

4.2.4.1. Μερίδια Αγοράς

Η σχέση των μεριδίων αγοράς ως τεκμηρίου για την ισχύ στην αγορά αναλύεται στην Ενότητα 2.2.1 ανωτέρω. Στη συγκεκριμένη περίπτωση του τερματισμού κλήσεων κάθε σταθερός πάροχος είναι μονοπωλιακός (δηλαδή έχει μερίδιο αγοράς 100%) στη χονδρική παροχή τερματισμού στο δίκτυό του δεδομένου ότι δεν είναι δυνατό για οποιονδήποτε άλλο πάροχο να τερματίσει κλήσεις σε σημείο το οποίο δεν ελέγχει. Συνεπώς, κάθε μεμονωμένος πάροχος έχει σημαντική ισχύ στην αγορά τερματισμού στο δίκτυό του (ανεξάρτητα της τοπολογίας και διαμόρφωσής του) και μάλιστα πολύ περισσότερη από αυτήν που εκτιμάται στο σύνηθες μαχητό τεκμήριο του 50%, εκτός εάν είτε μπορεί να αποδειχθεί ότι το εν λόγω μονοπώλιο είναι με κάποιο τρόπο παροδικό (είτε λόγω δυνατοτήτων παράκαμψης ή λόγω χαμηλών φραγμών εισόδου) ή λόγω αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος.

4.2.4.2. Φραγμοί Εισόδου

Όπως αναφέρεται ανωτέρω στην Ενότητα 2.2.2, η ύπαρξη ΣΙΑ σε αγορές που χαρακτηρίζονται από πολύ υψηλά μερίδια αγοράς μπορεί να αμφισβητηθεί εάν οι φραγμοί εισόδου είναι επαρκώς χαμηλοί.

Ωστόσο, στα πλαίσια του τερματισμού κλήσεων σταθερής, υπάρχει ένας απόλυτος φραγμός εισόδου που αντιμετωπίζουν όσοι προμηθεύονται χονδρικά τερματισμό κλήσεων σταθερής, δηλαδή πρόσβαση στους τελικούς συνδρομητές από τον πάροχο που ελέγχει το

125 Βλ. Σχετικά ανάλυση κατωτέρω στην Ενότητα 3.5

τερματικό σημείο του τελικού χρήστη: Δεν υπάρχουν τεχνικά μέσα (τεχνικοί μηχανισμοί παράκαμψης ή εναλλακτικά συστήματα δρομολόγησης) με τα οποία να μπορεί να παρακαμφθεί ο τεχνολογικός περιορισμός πουκαθιστά τον τερματισμό σε οποιοδήποτε δίκτυο μη διεκδικήσιμο από άλλους υπάρχοντες ή νέους παρόχους..

4.2.4.3. Ισχύς επί των Τιμών

Η δυνατότητα ενός παρόχου να ασκεί ισχύ επί των τιμών συνήθως θεωρείται ισχυρή ένδειξη ότι ο πάροχος έχει ισχύ στην αγορά σε σχέση με τις εν λόγω υπηρεσίες.

Οι ισχύουσες τιμές τερματισμού του ΟΤΕ ρυθμίζονται από την ΕΕΤΤ. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ωστόσο, ότι εάν δεν υπήρχε ρύθμιση, ένας πάροχος σαν τον ΟΤΕ με ένα εθνικό δίκτυο πρόσβασης θα είχε ισχύ επί των τιμών στις διαπραγματεύσεις του με άλλους παρόχους. (Ο Πίνακας 1 παρουσιάζει η διαχρονική μεταβολή των τελών τερματισμού του ΟΤΕ[126].

Πάροχος		Τιμή (euro cent/λεπτό)			
		Καθημερινές 08:00-20:00	Καθημερινές 20:00-08:00	Σάββατο	Κυριακή
ΟΤΕ (Μάιος 2006)	Τοπικός	0,58	0,54	0,54	0,46
	Single tandem	0,86	0,80	0,80	0,68
	Double tandem	1,10	1,03	1,03	0,88
ΟΤΕ (Δεκέμβριος 2004)	Τοπικός	0,57	0,53	0,53	0,47
	Single tandem	0,81	0,76	0,76	0,66

126 Σημειώνεται ότι τα διαστήματα έχουν επιλεγεί λαμβάνοντας υπόψη τις ημερομηνίες έκδοσης των σχετικών Αποφάσεων της ΕΕΤΤ αναφορικά με την έγκριση των χονδρικών τιμολογίων διασύνδεσης του ΟΤΕ.

	Double tandem	1,29	1,20	1,20	1,05
ΟΤΕ (Ιανουάριος 2004)	Τοπικός	0,69	0,64	0,64	0,56
	Single tandem	1,07	1	1	0,87
	Double tandem	1,58	1,47	1,47	1,29
ΟΤΕ (Σεπτέμβριος 2002)	Τοπικός	0,655			
	Single tandem	1,166			
	Double tandem	2,59			

Πίνακας 1 – *Τέλη τερματισμού του ΟΤΕ*

Βάσει στοιχείων που διαθέτει η ΕΕΤΤ, τα τέλη τερματισμού σε γεωγραφικούς αριθμούς (στα πλαίσια των εθνικών κλήσεων) των παρόχων, ανεξαιρέτως, είναι υψηλότερα από τα αντίστοιχα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ. Δεδομένου όμως ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι γνωρίζουν ότι ο ΟΤΕ, λόγω της ρύθμισης των τελών, δεν έχει την δυνατότητα ελεύθερων διαπραγματεύσεων (παρά την πολύ μεγάλη πελατειακή βάση του και το μεγάλο όγκο κίνησης), ο ΟΤΕ ουσιαστικά δεν έχει τη δυνατότητα να τους ασκήσει πίεση ώστε να μειώσουν τα τέλη τερματισμού τους.

Είναι επίσης σαφές ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι ορίζουν τα τέλη τερματισμού τους σε σημαντικά υψηλότερα επίπεδα από τα ρυθμιζόμενα τέλη του ΟΤΕ. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ο ΟΤΕ έχει υποχρέωση κοστοστρέφειας, τίθεται το ερώτημα εάν ένας υποθετικός αποδοτικός πάροχος στη θέση των εναλλακτικών παρόχων θα είχε κίνητρο να χρεώνει τέλη πλησιέστερα σε αυτά του ΟΤΕ (δηλαδή του παρόχου της Ελληνικής αγοράς που άλλως θα ήταν πιθανότερο να θεωρηθεί ότι παρουσιάζει αποδοτικότητα κλίμακας).

4.2.4.4. Αντισταθμιστική Αγοραστική Ισχύς

Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω στην Ενότητα 2.2.4, ακόμη και ένα μονοπωλιακός πάροχος, θεωρητικά, δεν θα μπορούσε να προβεί σε κατάχρηση της ισχύος του εάν οι αγοραστές της συγκεκριμένης υπηρεσίας είχαν την δυνατότητα να ασκήσουν αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ. Δεδομένου ότι ο ΟΤΕ, παραδείγματος χάριν, έχει ΣΙΑ στην αγορά εκκίνησης κλήσεων στην Ελλάδα, ανακύπτει το ερώτημα εάν ο ΟΤΕ μπορεί να ασκήσει ανταγωνιστικές πιέσεις στην τιμολόγηση του τερματισμού από τους εναλλακτικούς παρόχους.

Τα στοιχεία της αγοράς που αναφέρονται στην Ενότητα 2.4.3 ανωτέρω υποδεικνύουν σαφώς ότι ο ΟΤΕ μέχρι σήμερα δεν έχει ασκήσει αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ, κυρίως γιατί τα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ ρυθμίζονται. Ωστόσο, εάν δεν υπήρχε ρύθμιση, η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι ο ΟΤΕ θα ήταν σε θέση να επιβάλει κάποιους περιορισμούς διότι, έχει συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι των υπόλοιπων παρόχων όσον αφορά στους χρόνους για να παρέχει τερματισμό σε τελικούς χρήστες. Πιο συγκεκριμένα, παρότι ο τερματισμός σε τελικό χρήστη άλλου παρόχου δεν είναι τεχνικά εφικτός, ο ΟΤΕ είναι σε θέση να ξεκινήσει την παροχή τερματισμού κλήσεων σε κάθε συνδρομητή μόλις ο αριθμός του συνδρομητή μεταφερθεί στο δίκτυό του μέσω φορητότητας. Από την άλλη μεριά, οι εναλλακτικοί πάροχοι θα αντιμετώπιζαν κάποια καθυστέρηση στην παροχή υπηρεσιών τερματισμού, λόγω της περιορισμένης γεωγραφικής κάλυψης των δικτύων τους και του χρόνου για ανάπτυξη σχετικών υποδομών. Εάν ένας εναλλακτικός πάροχος δεν παρείχε χονδρικό τερματισμό κλήσεων στο δίκτυό του είναι πολύ πιθανόν ότι οι συνδρομητές του θα επέλεγαν να μεταφέρουν τον αριθμό τους πίσω στον ΟΤΕ..

Από την άλλη μεριά, η δυνατότητα των παρόχων τερματισμού να τιμολογούν τελείως ανεξάρτητα από τον ΟΤΕ θα περιοριζόταν εάν ο ΟΤΕ ήταν σε θέση να αρνηθεί να παραδίδει κλήσεις για τερματισμό (π.χ. εάν θεωρούσε ότι τα τέλη τερματισμού του παρόχου ήταν υπερβολικά υψηλά). Ωστόσο, η πολιτική που διέπει το παλαιό και το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο για τη διασφάλιση διασύνδεσης μεταξύ όλων των παρόχων απαιτεί από τον ΟΤΕ την παροχή υπηρεσιών τερματισμού σε όλους τους εναλλακτικούς παρόχους σε κοστοστρεφείς τιμές. Δεδομένης αυτής της πολιτικής, δεν είναι ρεαλιστικό να υποθέτουμε ότι θα μπορούσε να

ασκηθεί αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύς από τον ΟΤΕ προς τους εναλλακτικούς παρόχους μόνο με βάση την αμοιβαιότητα της διασύνδεσης (με την έννοια ότι κάθε διασυνδεόμενος πάροχος βασίζεται στον άλλο για τον τερματισμό κλήσεων που εκκινούν από τους δικούς του συνδρομητές). Η γενική υποχρέωση διαπραγμάτευσης της διασύνδεσης υποβαθμίζει τη συνήθη υπόθεση ότι ένας πάροχος με σχεδόν μονοπωλιακό μερίδιο συνδρομητών μπορεί να επιβάλει όρους στους μικρότερους παρόχους που θέλουν να τερματίζουν κλήσεις από και προς τους συνδρομητές αυτούς.

Σχετικά με το ζήτημα του εάν οι εναλλακτικοί πάροχοι είναι σε θέση να περιορίσουν τα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι δεν θα μπορούσε να ασκηθεί τέτοια ισχύς εάν δεν υπήρχε ρύθμιση. Αντίθετα με τον ΟΤΕ, οι εναλλακτικοί πάροχοι θα έπρεπε είτε να κατασκευάσουν εναλλακτικές υποδομές είτε να αποδεσμοποιήσουν τον τοπικό βρόχο για να μπορούν να προσφέρουν τερματισμό για κλήσεις σε υφιστάμενους συνδρομητές του ΟΤΕ. Συνεπώς, οι λιανικοί χρήστες δεν θα ενδιαφέρονταν ιδιαίτερα να στραφούν σε νεοεισερχόμενους εάν ο ΟΤΕ προσπαθούσε να επιβάλει υπερβολικά τέλη τερματισμού. Συνεπώς, δεν φαίνεται ότι η αμφίδρομη μορφή της κίνησης φωνητικών υπηρεσιών θα προσέφερε κάποια πραγματική διαπραγματευτική ισχύ στους εναλλακτικούς παρόχους έναντι του ΟΤΕ.

4.2.4.5. Αρχικά Συμπεράσματα

Ο ΟΤΕ και κάθε σταθερός πάροχος που αναφέρεται στο Παράρτημα Α της παρούσας διαβούλευσης θα πρέπει να καθορισθεί ως έχων ΣΙΑ στη χονδρική παροχή τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήτες στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυό του. Για τους λόγους που αναφέρονται ανωτέρω, ο ΟΤΕ και οι πάροχοι αυτοί που αναφέρονται στο Παράρτημα Α, οι οποίοι είναι μονοπωλιακοί πάροχοι υπηρεσιών τερματισμού στους ανταγωνιστές τους δεν υπόκεινται σε κάποιον αποτελεσματικό ανταγωνιστικό περιορισμό είτε τώρα είτε μελλοντικά και συνεπώς είναι αναγκαία η *ex ante* ρύθμιση των σχετικών υπηρεσιών. Επίσης, η ρύθμιση του ΟΤΕ διασφαλίζει ότι η αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύς που θα μπορούσε άλλως να ασκήσει στους μικρότερους παρόχους στις αμοιβαίες διαπραγματεύσεις τους υποβαθμίζεται έναντι των μικρότερων παρόχων.

4.2.5. Πρακτικές που Βλάπτουν τον Ανταγωνισμό σε όλες τις Αγορές Διασύνδεσης

Περιστατικά πρακτικών που βλάπτουν τον ανταγωνισμό μπορούν συχνά να λειτουργήσουν ως αποδεικτικά στοιχεία που υποστηρίζουν το συμπέρασμα ότι ένα παίκτης στην αγορά έχει ισχύ στην αγορά. Ενδεικτικά και όχι εξαντλητικά παρατίθενται οι εξής περιπτώσεις που αφορούν προβλήματα συμπεριφοράς του ΟΤΕ κατά την παροχή διασύνδεσης ή και συναφών ευκολιών. Συγκεκριμένα:

i. Ο ΟΤΕ είχε τα τελευταία χρόνια μια σειρά από διαφορές με εναλλακτικούς παρόχους σχετικά με τη συνεγκατάσταση, ιδίως σε σχέση με εναλλακτικούς παρόχους που ήθελαν να συνεγκαταστήσουν την υποδομή τους για να διασυνδεθούν με το δίκτυο του ΟΤΕ. Ως συνέπεια της άρνησης του ΟΤΕ να διευκολύνει την πρακτική αυτή (παρά την υποχρέωσή του από την κείμενη εν ισχύ νομοθεσία και το ισχύον ΥΠΔ), η ΕΕΤΤ εξέδωσε, κατόπιν σχετικής καταγγελίας, απόφαση υπέρ της καταγγέλλουσας Forthnet το 2003, όπου, αναγνώρισε την υποχρέωση του ΟΤΕ για παροχή της αιτηθείσας συνεγκατάστασης και του έθεσε προθεσμία για την ικανοποίησή της, και επέβαλε στον ΟΤΕ πρόστιμο 200.000 Ευρώ[127]για την μέχρι τότε διαπιστωθείσα παράβαση. Επίσης, η ΕΕΤΤ, το 2005, διεξήγαγε επίλυση διαφοράς μεταξύ της Vodafone και του ΟΤΕ σχετικά με νομικό καθεστώς κυκλωμάτων διασύνδεσης της Vodafone, εγκατεστημένων σε κτίριο του ΟΤΕ και την άρνηση του τελευταίου να ικανοποιήσει αίτημα συνεγκατάστασης της πρώτης παρά τη σχετική υποχρέωσή του από το ισχύον ΥΠΔ.[128]

ii. Από το 2002, έχει εκδοθεί μια σειρά αποφάσεων που διαπιστώνουν ότι ο ΟΤΕ ενήργησε καταχρηστικά παύοντας να παρέχει ή απειλώντας ότι θα πάψει να παρέχει διασύνδεση. Ενώ ο ΟΤΕ ισχυρίστηκε ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν πληρώνουν τις χρεώσεις διασύνδεσης, οι εναλλακτικοί πάροχοι υποστηρίζουν ότι ο ΟΤΕ δεν έχει συμμορφωθεί με την

---

127 Βλ. Απόφαση ΕΕΤΤ 291-65/28-8-2003 (το πρόστιμο προέκυψε από ένα ποσό 100.000 ευρώ για παραβίαση της τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας και 100.000 ευρώ για παραβίαση των κανόνων του ανταγωνισμού).

128 Βλ. Απόφαση ΕΕΤΤ 349/54/22-04-2005.

υποχρέωση κοστοστρεφούς τιμολόγησης και τις σχετικές Αποφάσεις της ΕΕΤΤ.[129] Παρόμοιες διαφορές έχουν ανακύψει και σχετικά με τις διεθνείς μισθωμένες γραμμές.

iii. Με βάση τις εξουσίες της για εφαρμογή του τηλεπικοινωνιακού δικαίου καθώς και του δικαίου του ανταγωνισμού, η ΕΕΤΤ έκρινε ότι ο ΟΤΕ το 2004, είχε παραβεί τις υποχρεώσεις του με βάση την κείμενη τηλεπικοινωνιακή νομοθεσία και τους κανόνες του ανταγωνισμού δεδομένου ότι η συμπεριφορά του ΟΤΕ κατά την αντιμετώπιση αιτημάτων παροχής τερματισμού κλήσεων προς μη γεωγραφικούς αριθμούς των εναλλακτικών παρόχων, κατ'ουσία ισοδυναμούσε με άρνηση, όσον αφορά την τεχνική υλοποίηση και τη χρέωση. Ιδίως διαπιστώθηκε αδικαιολόγητη καθυστέρηση, η οποία στην πράξη ισοδυναμούσε με άρνηση καθορισμού του ποσού των εσόδων λιανικής το οποίο ο ΟΤΕ θα παρακρατούσε κατά τον τερματισμό κλήσεων σε μη γεωγραφικούς αριθμούς των εναλλακτικών παρόχων (τέλος παρακράτησης).[130] Αυτό συνέβαινε παρά το γεγονός ότι με βάση το ισχύον Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης (άρθρο 2.6.4) το τέλος το οποίο παρακρατείται από τον ΟΤΕ για κάθε κλήση (τόσο στην περίπτωση των γεωγραφικών όσο και των μη γεωγραφικών αριθμών), πρέπει να είναι κοστοστρεφές, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην κείμενη νομοθεσία.

Συνεπώς, είναι προφανές ότι, παρά τις υφιστάμενες ρυθμίσεις για μια σειρά θεμάτων που αφορούν τη διασύνδεση, η συμπεριφορά του ΟΤΕ στην αγορά και τα κίνητρά του να λειτουργεί με τρόπο που βλάπτει τον ανταγωνισμό, είναι τέτοια που πρέπει να εξεταστεί όχι μόνο η διατήρηση των ex ante κανονιστικών υποχρεώσεων, αλλά και πρόσθετα μέτρα, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού στις αγορές αυτές.

---

[129] Για παράδειγμα, βλ. Απόφαση ΕΕΤΤ 281/65Α/18-4-2003.

[130] Βλ. Απόφαση ΕΕΤΤ 308/45/3-3-2004 (πρόστιμο 120.000 ευρώ, που διαιρείται σε δύο πρόστιμα για παραβιάσεις της νομοθεσίας και των κανόνων του ανταγωνισμού, σε συνδυασμό με απειλή επιβολής προστίμου 1.000 ευρώ ανά ημέρα μη συμμόρφωση). Βλ. επίσης επόμενη απόφαση της ΕΕΤΤ 346/166/18-3-2005 σχετικά με τη μη συμμόρφωση με την Απόφαση της ΕΕΤΤ 308/45/3-3-2004 (πρόστιμο 71.000 ευρώ).

Αρχικά Συμπεράσματα

Τα συμπεράσματα της ανάλυσης αγοράς της ΕΕΤΤ είναι ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να καθορισθεί ως έχων ΣΙΑ στις σχετικές αγορές που περιλαμβάνουν πολλούς παρόχους για χονδρική παροχή εκκίνησης κλήσεων και διαβίβασης. Αντίθετα, η ΕΕΤΤ συμπεραίνει ότι ο ΟΤΕ και όλοι οι πάροχοι που αναφέρονται στο Παράρτημα Α θα πρέπει να καθορισθούν ως έχοντες ΣΙΑ στη χονδρική παροχή τερματισμού κλήσεων στο δίκτυό τους.

4.3. Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις – Αγορές Διασύνδεσης

4.3.1. Κανονιστικό Πλαίσιο

Η διασύνδεση στην Ελλάδα περιλαμβάνει πολλές διαφορετικές αγορές χονδρικής. Αυτές έχουν οριστεί στη Διαβούλευση για τον ορισμό αγοράς ως εξής:

- *αγορά χονδρικής εκκίνησης κλήσεων,*
- *αγορά χονδρικού τερματισμού κλήσεων σε τελικού χρήστες (η οποία ορίζεται ανά επιμέρους δίκτυο) και*
- *αγορά χονδρικής διαβίβασης κλήσεων*.

Πριν την εισαγωγή του Νέου Κανονιστικού Πλαισίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι υπηρεσίες διασύνδεσης ρυθμίζονταν από την Κοινοτική Οδηγία 97/33/ ΕΚ.

Η παροχή των χονδρικών προϊόντων διασύνδεσης συνδέεται με την ανάπτυξη του ανταγωνισμού σε διάφορες λιανικές αγορές κατωτέρων σταδίων στην Ελλάδα, ο ορισμός και η ανάλυση των οποίων επίσης αποτελούν αντικείμενο χωριστής διαδικασίας ανάλυσης από την ΕΕΤΤ .

4.3.2. Ανάγκη Ex ante Ρύθμισης

Ο βασικός στόχος του Νέου Κανονιστικού Πλαισίου είναι να θεσπίσει αποτελεσματικές Κοινοτικές ρυθμίσεις για τον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Οι Κατευθυντήριες Γραμμές[131] ορίζουν ότι ο σκοπός επιβολής ex ante υποχρεώσεων σε παρόχους που έχουν ορισθεί ως έχοντες ΣΙΑ, είναι να διασφαλισθεί ότι οι πάροχοι αυτοί δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν την ισχύ τους στην αγορά με σκοπό είτε να περιορίσουν ή να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά, είτε να επεκτείνουν την ισχύ τους αυτή σε γειτονικές αγορές. Η ΕΕΤΤ μπορεί να επιβάλει ex ante υποχρεώσεις μόνο σε αγορές όπου

131 Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής, παράγραφος 16.

υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με ΣΙΑ, και όπου τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει του Εθνικού και Κοινοτικού Δικαίου του ανταγωνισμού δεν μπορούν να αντιμετωπίσουν επαρκώς ή έγκαιρα τις πιθανές αποτυχίες της αγοράς. Όταν οι αγορές είναι επαρκώς ανταγωνιστικές, η ex post εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού μπορεί να θεωρηθεί σε γενικές γραμμές επαρκής για την αποτροπή της δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης και καταχρηστικής εκμετάλλευσης από ένα ή περισσότερα μέρη. Όπου, για ιστορικούς λόγους, μια αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική, και/ ή υπάρχουν υψηλοί μη παροδικοί φραγμοί εισόδου, το δίκαιο του ανταγωνισμού δεν θεωρείται επαρκές για να προωθήσει την ανάπτυξη ανταγωνισμού. Οι ex ante υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την ΕΕΤΤ σε επιχειρήσεις με ΣΙΑ αποσκοπούν στην εκπλήρωση των συγκεκριμένων στόχων που τίθενται στις σχετικές οδηγίες, ενώ οι ρυθμίσεις που επιβάλλονται βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού αποσκοπούν στην επιβολή κυρώσεων για συμφωνίες ή καταχρηστικές συμπεριφορές που περιορίζουν ή στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά.

Οι *ex ante* ρυθμίσεις απαιτούνται στις υπό εξέταση συνθήκες προκειμένου να προωθήσουν και να διευκολύνουν την ανάπτυξη ανταγωνισμού, καθώς οι *ex post* ρυθμίσεις του δικαίου του ανταγωνισμού δεν είναι αποτελεσματικές προκειμένου να εδραιωθεί ένα επαρκές επίπεδο ανταγωνισμού, δεδομένου ότι οι αποτυχίες της αγοράς που σχετίζονται με την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης θα παραμείνουν.

Οι *Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ* καθιστούν σαφές ότι μόνο ο ορισμός μιας επιχείρησης ως κατέχουσας ΣΙΑ σε μια συγκεκριμένη αγορά, χωρίς την επιβολή των κατάλληλων κανονιστικών υποχρεώσεων δεν συνάδει με τις διατάξεις του νέου κανονιστικού πλαισίου και ιδίως με το Άρθρου 16 (4) της *Οδηγίας Πλαίσιο.*[132] Στην πραγματικότητα, το Άρθρο 8 (2) της *Οδηγίας Πλαίσιο* ορίζει ότι οι ΕΡΑ θα πρέπει να επιβάλουν τουλάχιστον μία κανονιστική υποχρέωση στην επιχείρηση που έχει ορισθεί ως έχουσα ΣΙΑ.

Για τους λόγους που εξηγούνται ανωτέρω, η ΕΕΤΤ διαπίστωσε ότι ο ΟΤΕ έχει ΣΙΑ στις τρεις αγορές διασύνδεσης που καλύπτονται από τη διαβούλευση αυτή και συγκεκριμένα:

- Στην εθνική αγορά υπηρεσιών χονδρικής εκκίνησης κλήσεων

[132] Κατευθυντήριες Γραμμές, Παράγραφος 114.

- Στην αγορά χονδρικού τερματισμού κλήσεων στους συνδρομητές του ΟΤΕ, και
- Στην εθνική αγορά χονδρικών υπηρεσιών διαβίβασης.

Επίσης, κάθε εναλλακτικός πάροχος με απευθείας συνδεδεμένους πελάτες έχει Σημαντική Ισχύ στην Αγορά για τη χονδρική παροχή τερματισμού κλήσεων στους συνδρομητές του.

Η ανάλυση της ΕΕΤΤ υποδεικνύει επίσης ότι υπάρχει μια χωριστή σχετική αγορά για χονδρικό τερματισμό κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών. Η ανάλυση της αγοράς αυτής υποδεικνύει όμως επίσης ότι δεν είναι απαραίτητος ο ορισμός της αγοράς αυτής για τους σκοπούς της διαδικασίας εξέτασης με βάση το Άρθρο 7 σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, [133] λόγω των υφιστάμενων και προτεινόμενων κανονιστικών μέτρων της ΕΕΤΤ στην αγορά εκκίνησης κλήσεων.

4.3.3. Προβλήματα Ανταγωνισμού

Τα ζητήματα που αναφέρονται στη συνέχεια περιγράφουν τόσο τα πραγματικά όσο και τα πιθανά προβλήματα του ανταγωνισμού τα οποία μπορεί να εμφανισθούν στις σχετικές αγορές διασύνδεσης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η απαρίθμηση των προβλημάτων αυτών δεν είναι αποκλειστική, αλλά ενδεικτική των προβλημάτων ανταγωνισμού που έχουν αντιμετωπίσει οι ρυθμιστές παγκοσμίως σχετικά με την παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης. Όπως συμβαίνει αρκετές φορές, ορισμένα από αυτά τα προβλήματα του ανταγωνισμού ή τις πιθανές αποτυχίες της αγοράς, μπορεί να φαίνονται υποθετικά στα πλαίσια μιας εξέτασης της αγοράς, κυρίως διότι

---

133 Η εξέταση της δυναμικής της αγοράς υποδεικνύει ότι η ανταγωνιστική παροχή υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών εμποδίστηκε στο πρόσφατο παρελθόν από αποτυχίες της αγοράς σε σχέση με τις υπηρεσίες εκκίνησης. Η ρύθμιση των τελών παρακράτησης μέσω της αγοράς εκκίνησης κλήσεων φαίνεται να καθιστά βαθμιαία δυνητικά ανταγωνιστική την παροχή υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών. Ενόψει των ανωτέρω, η ΕΕΤΤ αναμένει ότι ο ανταγωνισμός τώρα θα αναπτυχθεί στην αγορά αυτή χωρίς την ανάγκη κανονιστικής παρέμβασης με την εφαρμογή της διαδικασίας του Άρθρου 7. Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θα συνεχίσει να εποπτεύει τις εξελίξεις στην αγορά και θα λάβει κάθε αναγκαίο μέτρο προκειμένου να αντιμετωπίσει αποτυχίες της αγοράς που θα εντοπίσει σε σχέση με την παροχή υπηρεσιών τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών.

έχουν ήδη αντιμετωπισθεί στα πλαίσια του προϋφιστάμενου ONP καθεστώτος με σχετικά αναλυτική ρύθμιση, (η οποία επικεντρωνόταν σε θέματα διασύνδεσης τα οποία είχαν θεωρηθεί ως προτεραιότητα ρυθμιστικής πολιτικής).

Τα προβλήματα ανταγωνισμού που συνήθως συνδέονται με τις αγορές διασύνδεσης κυρίως εμπίπτουν στη γενική κατηγορία της «κάθετης επέκτασης» ισχύος στην αγορά, όπως περιγράφεται από το European Regulators' Group.[134] Επίσης, υπάρχει οριζόντια επέκταση ισχύος όταν η ισχύς στην αγορά μεταφέρεται από μια επιχείρηση από μια αγορά της αλυσίδας παραγωγής σε μια άλλη συνδεδεμένη πιθανώς ανταγωνιστική αγορά στο ίδιο επίπεδο της αλυσίδας παραγωγής.[135]

4.3.3.1. Άρνηση συναλλαγής / άρνηση πρόσβασης

Είναι πιθανό ένας καθετοποιημένος πάροχος με ΣΙΑ σε μία (ή περισσότερες) αγορές χονδρικής που παρέχει ένα ουσιώδες στοιχείο (ουσιώδη ευκολία) σε ανταγωνιστές σε αγορές κατωτέρων σταδίων να περιορίσει την πρόσβαση στο προϊόν της αγοράς χονδρικής . Αυτό συμβαίνει επειδή η είσοδος στις αγορές λιανικής που θα προέκυπτε από την παροχή της πρόσβασης θα περιόριζε την ισχύ του παρόχου με ΣΙΑ στην αγορά λιανικής και, συνεπώς, και τα έσοδά του. Μακροπρόθεσμα, ο ανταγωνισμός στην αγορά λιανικής που θα επέτρεπε η χονδρική πρόσβαση μπορεί να επιτρέψει κάποιο βαθμό κάθετης ενοποίησης στην αγορά χονδρικής από τους ανταγωνιστές λιανικής.[136]

---

[134] ERG Common Position on the *Approach to Appropriate Remedies in the New Framework*, ERG (03) 30rev1, at Section 5.

[135] Η οριζόντια επέκταση ισχύος προϋποθέτει ότι οι δύο επιχειρήσεις μοιράζονται έναν κοινό πελάτη ή έναν κοινό προμηθευτή. Παραδείγματα οριζόντιας επέκτασης ισχύος περιλαμβάνουν σύζευξη / δεσμοποίηση προϊόντων και σταυροειδή επιδότηση.

[136] Η δυνατότητα των ανταγωνιστών λιανικής να ενοποιηθούν με δραστηριότητες ανωτέρων σταδίων αφού εδραιωθούν σε δραστηριότητες κατωτέρων σταδίων, χρησιμοποιώντας τα προϊόντα χονδρικής του κάθετα ενοποιημένου ανταγωνιστή τους, ενώ δεν θα το έκαναν τη χρονική στιγμή της εισόδου τους, εξηγείται σε μεγάλο βαθμό από την αβεβαιότητα που προκαλείται από: (i) το χάσμα στις πληροφορίες και στην εμπειρία ανάμεσα στους

Αρνούμενος την πρόσβαση σε ουσιώδη προϊόντα χονδρικής, ο πάροχος με δεσπόζουσα θέση μπορεί να εδραιώσει την ισχύ του τόσο στις αγορές ανώτερων, όσο και σε αυτές κατωτέρων σταδίων. Μπορεί να επεκτείνει την ισχύ του από την αγορά χονδρικής στη δυνητικά ανταγωνιστική αγορά λιανικής, και μπορεί επίσης να προστατεύσει τη δεσπόζουσα θέση του στην αγορά χονδρικής από μεταγενέστερη είσοδο από έμπειρους ανταγωνιστές στη λιανική (η οποία αναφέρεται ορισμένες φορές ως «αντίστροφη ενοποίηση»- "backward integration"). Τα αποτελέσματα της συμπεριφοράς αυτής για την κοινωνική ευημερία είναι σαφώς αρνητικά.

Οι δεσπόζοντες κάθετα ενοποιημένοι κοινοποιημένοι πάροχοι μπορούν να αποκλείσουν τον ανταγωνισμό σε αγορές λιανικής αρνούμενοι να παράσχουν πρόσβαση σε ευκολίες που δεν μπορούν να αναπαραχθούν και σε υπηρεσίες που είναι αναγκαίες για τους εναλλακτικούς παρόχους. Οι υπηρεσίες διασύνδεσης είναι βασικά παραδείγματα τέτοιων ευκολιών και υπηρεσιών. Εάν δεν παρεχόταν τερματισμός κλήσεων από ένα υφιστάμενο δεσπόζον δίκτυο, οι αγορές κατωτέρων σταδίων θα οδηγούνταν σε μονοπώλιο. Εάν η παροχή τερματισμού κλήσεων σε κοστοστρεφή τιμή γίνεται επί τη βάσει αμοιβαιότητας και είναι εγγυημένη, η άρνηση εκκίνησης κλήσεων θα μπορούσε να ξεπεραστεί με την επένδυση από έναν εναλλακτικό πάροχο σε ιδιόκτητο δίκτυο πρόσβασης, στις περιοχές όπου η ζήτηση για υπηρεσίες τελικών χρηστών είναι ιδιαίτερα ισχυρή, π.χ. σε κεντρικές επιχειρηματικές περιοχές. Ωστόσο, στην Ελλάδα, φαίνεται να μην είναι οικονομικά βιώσιμο για τους εναλλακτικούς παρόχους να επενδύσουν, παρά μόνο σε πολύ μικρή κλίμακα. Ενώ μπορεί να γίνει οικονομικά βιώσιμη για κάποιους εναλλακτικούς παρόχους η κατασκευή δικτύων πρόσβασης μακροπρόθεσμα, η δυνατότητα αναπαραγωγής του δικτύου πρόσβασης εντός των επόμενων ετών αναμένεται πολύ μικρή. Συνεπώς, εν απουσία ρύθμισης, η άρνηση του ΟΤΕ να παρέχει εκκίνηση κλήσεων σε εναλλακτικούς παρόχους υποδεικνύει ότι μόνο ένα μικρό ποσοστό Ελληνικών νοικοκυριών και εταιρειών θα είναι σε θέση να προμηθεύονται τηλεφωνικές υπηρεσίες από κάποιον άλλο πάροχο εκτός του ΟΤΕ. Ο ανταγωνισμός για την παροχή πρόσβασης σε σταθερή θέση θα ήταν λοιπόν

εναλλακτικούς παρόχους και στον κοινοποιημένο φορέα εκμετάλλευσης, το οποίο μειώνεται με την πάροδο του χρόνου καθώς οι εταιρείες αυξάνουν την εμπειρία τους, και (ii) τις οικονομίες κλίμακος και σκοπού, τις οποίες μπορούν να ξεπεράσουν σε ορισμένες περιπτώσεις η εμπειρία και μια σημαντική πελατειακή βάση.

ελάχιστος. Συνεπώς, ο ΟΤΕ θα μπορούσε να διατηρήσει την πολύ ισχυρή δεσπόζουσα θέση του εις βάρος των καταναλωτών.

4.3.3.2. Κάθετη επέκταση με άλλα μέσα πλην της τιμολόγησης

Η κάθετη επέκταση με άλλα μέσα πλην της τιμολόγησης μπορεί να περιλαμβάνει διάφορες στρατηγικές οι οποίες είναι κοινή πρακτική να ακολουθούνται από παρόχους με δεσπόζουσα θέση. Οι στραγητικές της μορφής αυτής συνήθως προκύπτουν από περιπτώσεις διακριτικής μεταχείρισης και υιοθετούνται συνήθως όταν η επιβολή ρυθμιζόμενης τιμής πρόσβασης καθιστά ανέφικτη την τιμολογιακή διακριτική μεταχείριση. Οι στρατηγικές αυτές επιτρέπουν στον πάροχο με δεσπόζουσα θέση να επωφεληθεί από το πλεονέκτημα της πρώτης κίνησης. Οι στρατηγικές ενός δεσπόζοντος παρόχου που δε σχετίζονται με τις τιμές μπορούν να ανακύψουν με τις εξής μορφές[137]:

ix. Μη παροχή της ίδιας ποιότητας υπηρεσίας (υποβαθμισμένη διασύνδεση) σε διασυνδεδεμένους παρόχους με αυτή που παρέχεται στο δικό του δίκτυο,

x. Τακτικές καθυστέρησης, όπως η απόκρυψη πληροφοριών που χρειάζεται ένας εναλλακτικός πάροχος για να διασυνδεθεί, χρονοβόρες διαπραγματεύσεις συμβάσεων ή παροχή βασικών υπηρεσιών διασύνδεσης και πληροφοριών μόνο μετά από χρονοβόρες διαπραγματεύσεις,

xi. Μη εύλογες απαιτήσεις που σχετίζονται, παραδείγματος χάριν, με τους όρους των συμβάσεων, υπέρμετρες απαιτήσεις για εγγυήσεις, πιστοληπτικοί έλεγχοι και συμβάσεις εμπιστευτικότητας, περιορισμός προσφερόμενων υπηρεσιών ή επιτρεπόμενων σημείων διασύνδεσης και μη εύλογη σύζευξη,

---

137 Μέχρι πρόσφατα παρά τις παρεμβάσεις της ΕΕΤΤ, ιδίως με τη λήψη Αποφάσεων επιβολής προστίμων κατόπιν σχετικών καταγγελιών, ο ΟΤΕ είτε αρνείτο, είτε καθυστερούσε αδικαιολόγητα, είτε όριζε ο ίδιος ο ΟΤΕ αυθαίρετα το τέλος παρακράτησης για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών, γεγονός που εμπόδιζε την ανάπτυξη του ανταγωνισμού με την παροχή τερματισμού από εναλλακτικούς παρόχους που συνεργάζονταν με παρόχους υπηρεσιών.

xii. Σχεδιασμός σημείων διασύνδεσης και προϊόντων ανάλογα με την τοπολογία δικτύου του κοινοποιημένου φορέα εκμετάλλευσης και τους περιορισμούς των προμηθευτών του, που αυξάνουν το κόστος διασύνδεσης για τους ανταγωνιστές τους,

xiii. Απαίτηση να χρησιμοποιούν τα ίδια σχέδια οι διασυνδεδεμένοι ανταγωνιστές

xiv. Διακριτική χρήση πληροφοριών που συγκεντρώνονται όταν παρέχεται σε ένα νεοεισερχόμενο διασύνδεση προκειμένου να στοχεύσει στους λιανικούς πελάτες του νεοεισερχόμενου (παραδείγματος χάριν για το σκοπό επαναπροσέλκυσης πελατών ή προκειμένου να πωλήσει ένα ανταγωνιστικό προϊόν).

4.3.3.3. Κάθετη επέκταση μέσω τιμολόγησης

Η επιβολή παροχής πρόσβασης σε προϊόντα που είναι απαραίτητα για τους ανταγωνιστές είναι συνήθως ένα αναποτελεσματικό μέτρο χωρίς τη ρύθμιση των όρων και προϋποθέσεων πρόσβασης. Η επέκταση ισχύος στην αγορά με τη χρέωση υπερβολικά υψηλών τιμών για την επιβληθείσα πρόσβαση οδηγεί σε αύξηση του κόστους των ανταγωνιστών, αναποτελεσματικότητα και γενικότερα σε αρνητικές συνέπειες στην κοινωνική ευημερία. Αυτές οι στρατηγικές τιμολόγησης δύνανται να περιλαμβάνουν τα εξής:

Υπερβολικές τιμές/ διεπιδότηση: εάν επιβαλλόταν η παροχή υπηρεσιών εκκίνησης κλήσεων χωρίς να ρυθμίζονται οι τιμές της, ο πάροχος με ΣΙΑ είναι πιθανό να όριζε μια υπερβολικά υψηλή τιμή για τις υπηρεσίες που εμπίπτουν σε αυτή την αγορά. Πράγματι, εάν ο πάροχος με ΣΙΑ θεωρούσε ότι δεν θα υπήρχε ρυθμιστική αντίδραση, θα ήταν πιθανό να ορίσει μια τιμή τόσο υψηλή ώστε ουσιαστικά να συνιστά άρνηση παροχής. Εάν οι υπηρεσίες εκκίνησης επιβάλλονταν και ταυτόχρονα ρυθμίζονταν οι τιμές τους, και πάλι θα μπορούσαν να οριστούν υπερβολικές τιμές με στρατηγικές επιμερισμού κόστους ή με

το συνυπολογισμό κόστους αναποτελεσματικότητας στις κατηγορίες κόστους που χρησιμοποιούνται για να προκύψουν οι τιμές εκκίνησης.

- **Τιμολογιακές Διακρίσεις**: Ένας κάθετα ενοποιημένος πάροχος με ΣΙΑ στην αγορά εκκίνησης κλήσεων θα μπορούσε να προβαίνει σε τιμολογιακές διακρίσεις για τις υπηρεσίες αυτές, χρεώνοντας υψηλότερες τιμές στους εναλλακτικούς παρόχους από αυτές που εμμέσως χρεώνει στον ίδιο για τις ίδιες υπηρεσίες. Αυτό αυξάνει συγκριτικά το κόστος των εναλλακτικών παρόχων και δυσχεραίνει τον ανταγωνισμό σε λιανικές αγορές κατωτέρων σταδίων.

- **Ληστρική τιμολόγηση**: οι πάροχοι με ΣΙΑ μπορούν να προσφέρουν ένα προϊόν με ζημία, συγκεκριμένα σε τιμή χαμηλότερη από το κόστος παροχής του προϊόντος. Μια τιμή θεωρείται συνήθως ληστρική εάν είναι χαμηλότερη από το οριακό ή επαυξητικό κόστος και εάν διατηρείται στο επίπεδο αυτό για ένα σημαντικό χρονικό διάστημα. Συνήθως η τιμή βάσης που εφαρμόζεται στην πράξη είναι το Μέσο Μεταβλητό Κόστος (Average Variable Cost - AVC).[138] Εάν οι τιμές μια επιχείρησης με δεσπόζουσα θέση βρίσκονται χαμηλότερα από αυτό το επίπεδο είναι πιθανό η τιμολόγηση να βλάπτει τον ανταγωνισμό.

- **Συμπίεση περιθωρίου:** Συμπίεση περιθωρίου μπορεί να υπάρξει στις περιπτώσεις όπου μια εταιρία με ΣΙΑ η οποία έχει στην κυριότητά της ένα προϊόν το οποίο είναι αναγκαίο για την παροχή ενός προϊόντος λιανικής , το πωλεί σε κάποιους

---

138 Στην ΕΕ υπάρχει επίσης ευθύνη όταν οι τιμές είναι πάνω από το ΜΜΚ αλλά κάτω από το μέσο συνολικό κόστος (ATC), και υπάρχουν αποδείξεις πρόθεσης να προκληθεί βλάβη στον ανταγωνισμό. and there is evidence of anti-competitive intent. Ωστόσο, η Ανακοίνωση για την Πρόσβαση (*Access Notice)* της Ευρωπαϊκής Επιτροπής αναφέρει ότι το Μέσο Επαυξητικό Κόστος είναι το κατάλληλο τεστ στις αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών, λόγω της ανάγκης των παρόχων να ανακτήσουν τα υψηλά κόστος που έχουν επενδυθεί στα δίκτυα. Βλ. Ανακοίνωση για την εφαρμογή των κανόνων του ανταγωνισμού σε συμφωνίες πρόσβασης στον τομέα των τηλεπικοινωνιών; §110 (98/C 265/02).

εναλλακτικούς παρόχους κατωτέρων σταδίων και ταυτόχρονα παρέχει ένα προϊόν κατωτέρων σταδίων ανταγωνιζόμενη τους ίδιους εναλλακτικούς παρόχους στην αγορά λιανικής. Συμπίεση περιθωρίου υφίσταται όταν το περιθώριο ανάμεσα στην τιμή του προϊόντος κατωτέρων σταδίων του παρόχου με ΣΙΑ και στην τιμή του προϊόντος χονδρικής είναι τόσο μικρό που αποδοτικές ανταγωνιστικές εταιρείες δεν μπορούν να παραμείνουν κερδοφόρες. Η συμπίεση περιθωρίου μπορεί να επιτευχθεί είτε ορίζοντας την τιμή της χονδρικής εκκίνησης υπερβολικά υψηλά είτε ορίζοντας την τιμή της υπηρεσίας κατωτέρων σταδίων υπερβολικά χαμηλά είτε με συνδυασμό και των δύο.

4.3.4. Δυνατές Κανονιστικές Υποχρεώσεις Βάσει της Οδηγίας για την Πρόσβαση

Η ΕΕΤΤ υποχρεούται σύμφωνα με το Άρθρο 8 (2) της *Οδηγίας Πλαίσιο*, να επιβάλει μία ή περισσότερες υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις με ΣΙΑ. Η ΕΕΤΤ έχει επίσης την υποχρέωση να διασφαλίσει επαρκή πρόσβαση, διασύνδεση και διαλειτουργικότητα υπηρεσιών με την επιφύλαξη οποιωνδήποτε άλλων υποχρεώσεων που μπορούν να επιβληθούν σε επιχειρήσεις που ορίζονται ως πάροχοι με ΣΙΑ σύμφωνα με τα Άρθρα 9-13 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*. Οι υποχρεώσεις αυτές, οι οποίες αναλύονται στη συνέχεια είναι οι εξής.[139]:

- Διαφάνεια (Άρθρο 9);
- Αμεροληψία (Άρθρο 10);
- Λογιστικός διαχωρισμός (Άρθρο 11);
- Πρόσβαση και χρήση ειδικών ευκολιών δικτύου (Άρθρο 12), και
- Έλεγχος τιμών και κοστολόγησης (Άρθρο 13).

---

139 Οι κανονιστικές υποχρεώσεις που μπορούν να επιβληθούν σε αγορές λιανικής αναφέρονται στην Οδηγία για την Καθολική Υπηρεσία. Αυτές δεν σχετίζονται άμεσα με την παρούσα Διαβούλευση, η οποία αφορά τις χονδρικές αγορές διασύνδεσης.

Υποχρέωση διαφάνειας

Το Άρθρο 9 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση διαφάνειας και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

α. Τη δημοσίευση πληροφοριών σχετικά με τη διασύνδεση και/ ή την πρόσβαση, όπως πληροφορίες λογιστικής φύσεως, τεχνικές προδιαγραφές, χαρακτηριστικά δικτύου, όρους και προϋποθέσεις παροχής και χρήσης, καθώς και τιμές.

β. Τη δημοσίευση επαρκώς αναλυτικής Προσφοράς Αναφοράς.

γ. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να καθορίζει αναλυτικά τις πληροφορίες που πρέπει να διατίθενται στην Προσφορά Αναφοράς, με αναφορά στις απαιτούμενες λεπτομέρειες και τον τρόπο δημοσίευσής τους.

δ. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να τροποποιεί την Προσφορά Αναφοράς και να επιβάλλει στον πάροχο που έχει ορισθεί ως έχων ΣΙΑ να δημοσιεύει την Προσφορά Αναφοράς με τις αλλαγές αυτές.

4.3.4.1. Υποχρέωση αμεροληψίας

Το Άρθρο 10 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση αμεροληψίας και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλλει υποχρέωση αμεροληψίας σχετικά με τη διασύνδεση και/ ή την πρόσβαση.

β. Η υποχρέωση αμεροληψίας διασφαλίζει ότι ο πάροχος εφαρμόζει ισοδύναμους όρους, σε ισοδύναμες περιστάσεις, σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες, και διασφαλίζει ότι ο πάροχος παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με τις παρεχόμενες για τις δικές του υπηρεσίες ή τις υπηρεσίες των θυγατρικών του ή των εταίρων του.

4.3.4.2. Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού

Το Άρθρο 11 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλλει υποχρεώσεις λογιστικού διαχωρισμού όσον αφορά καθορισμένες δραστηριότητες που αφορούν τη διασύνδεση ή/και την πρόσβαση.

β. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να απαιτεί από μια καθετοποιημένη επιχείρηση να καθιστά διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές τιμολογήσεις προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με όποια υποχρέωση επιβάλλεται σύμφωνα με το άρθρο 10 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* και να αποτρέπεται ενδεχόμενη άδικη διεπιδότηση.

4.3.4.3. Υποχρέωση πρόσβασης ή χρήσης ειδικών υποδομών δικτύου

Το Άρθρο 12 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* ορίζει τις βασικές απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση για πρόσβαση ή χρήση ειδικών στοιχείων του δικτύου και συναφών υποδομών και περιλαμβάνει τα εξής ζητήματα:

α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλει σε έναν πάροχο την υποχρέωση να ικανοποιεί εύλογα αιτήματα πρόσβασης.

β. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να συνοδεύει την υποχρέωση ικανοποίησης εύλογων αιτημάτων πρόσβασης με όρους ισότιμου, εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα.

γ. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να εξετάζει την υποχρέωση ικανοποίησης εύλογων αιτημάτων πρόσβασης (συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε συστήματα λειτουργικής υποστήριξης και λογισμικού) με βάση μια σειρά από παράγοντες προκειμένου να διασφαλίζεται η αναλογικότητα.

δ. την υποχρέωση των παρόχων με ΣΙΑ να διασυνδέουν τα δίκτυα ή τις δικτυακές υποδομές τους.

4.3.4.4. Υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης

Το Άρθρο 13 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* ορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με την υποχρέωση ελέγχου τιμών και κοστολόγησης και καλύπτει τα εξής ζητήματα:

α. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να επιβάλει υποχρέωση κοστοστρέφειας τιμών και υποχρεώσεις σχετικά με τα κοστολογικά συστήματα, για την παροχή ειδικών τύπων διασύνδεσης και/ή πρόσβασης, σε περιπτώσεις όπου η διαπίστωση της έλλειψης πραγματικού

ανταγωνισμού σημαίνει ότι ένας πάροχος μπορεί να διατηρεί τις τιμές σε υπερβολικά υψηλά επίπεδα ή να συμπιέζει τις τιμές.

β. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να επιτρέπει στον πάροχο που έχει ορισθεί ως έχων ΣΙΑ έναν εύλογο συντελεστή απόδοσης επί του επαρκούς επενδεδυμένου κεφαλαίου, για την επιβολή τιμών προσανατολισμένων στο κόστος.

γ. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να διασφαλίζει ότι ο μηχανισμός ανάκτησης του κόστους ή η επιβαλλόμενη μεθοδολογία τιμολόγησης προάγει την οικονομική απόδοση και τον βιώσιμο ανταγωνισμό, και μεγιστοποιεί το όφελος για τους καταναλωτές.

δ. Την εξουσία της ΕΕΤΤ να απαιτεί από έναν πάροχο να αιτιολογεί πλήρως τις τιμές που επιβάλλει και να δύναται να απαιτεί προσαρμογή των τιμών.

ε. Τη διευκρίνιση ότι ο πάροχος που έχει ορισθεί ως έχων ΣΙΑ φέρει το βάρος της απόδειξης ότι τα τέλη υπολογίζονται βάσει του κόστους, λαμβανομένου υπόψη ενός εύλογου συντελεστή απόδοσης της επένδυσης.

στ. Την υποχρέωση της ΕΕΤΤ να εξασφαλίσει ότι όταν η εφαρμογή του συστήματος κοστολόγησης επιβάλλεται για λόγους υποστήριξης του ελέγχου τιμών, πρέπει να τίθεται στην διάθεση του κοινού περιγραφή του συστήματος κοστολόγησης στην οποία να περιγράφονται τουλάχιστον οι βασικές κατηγορίες κόστους και οι κανόνες για την κατανομή του. Η συμμόρφωση με το σύστημα κοστολόγησης ελέγχεται από αρμόδιο ανεξάρτητο φορέα. Δημοσιεύεται σε ετήσια βάση δήλωση σχετικά με τη συμμόρφωση.

Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλλει υποχρεώσεις εκτός αυτών που αναφέρονται ανωτέρω ή, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, υποχρεώσεις εκτός των οριζομένων στην *Οδηγία για την Πρόσβαση*, υπό την προϋπόθεση ότι λαμβάνει προηγουμένως την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

4.3.5. Υφιστάμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Προκειμένου να εκτιμηθεί καλύτερα ποιες ρυθμιστικές υποχρεώσεις πρέπει να επιβληθούν στις ορισθείσες σχετικές αγορές, είναι σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι υφιστάμενες υποχρεώσεις του ΟΤΕ αναφορικά με την διασύνδεση. Επισημαίνεται ότι δυνάμει της

προϋφιστάμενης εθνικής και κοινοτικής νομοθεσίας (ιδίως ν.2867/2000 (άρθρο 8 παρ.3[140]) και πδ. 165/1999, το οποίο συνιστούσε ενσωμάτωση της οδηγίας 97/33/ΕΚ) ο ΟΤΕ υπόκειται στο σύνολο των υποχρεώσεων που προβλέπονται από τις ανωτέρω διατάξεις για τηλεπικοινωνιακούς οργανισμούς με ΣΙΑ και συγκεκριμένα οφείλει να διαπραγματεύεται και να παρέχει διασύνδεση προκειμένου να εξασφαλίζεται η παροχή των δημοσίων τηλεπικοινωνιακών δικτύων ή/και δημόσιων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας σε όλους τους χρήστες σε κοινοτικό επίπεδο, να κοινοποιεί στην ΕΕΤΤ τις συμφωνίες διασύνδεσης, φέρει υποχρέωση αμεροληψίας και διαφάνειας, υποχρέωση να καταρτίζει και να δημοσιεύει, μετά την έγκριση της ΕΕΤΤ, Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης, υποχρέωση να προβαίνει σε λογιστικό διαχωρισμό και να υποβάλλει εκθέσεις καθώς και υποχρέωση κοστοστρέφειας. Οι εν λόγω υποχρεώσεις[141], στον τομέα διασύνδεσης, έχουν εξειδικευθεί / συμπληρωθεί με μια σειρά κανονιστικών Αποφάσεων της ΕΕΤΤ, οι κυριότερες εκ των οποίων αναφέρονται στη συνέχεια:

- <u>Κανονισμός Αρχών Κοστολόγησης και Τιμολόγησης :</u>

Στα πλαίσια της ως άνω Απόφασης καθορίζονται μεταξύ άλλων, οι αρχές κοστολόγησης / τιμολόγησης των υπηρεσιών διασύνδεσης. Στα πλαίσια αυτά καθορίζονται οι μεθοδολογίες/ μοντέλα κοστολόγησης που πρέπει να εφαρμοσθούν από τον ΟΤΕ, ως οργανισμό με ΣΙΑ, προκειμένου να καθορισθούν οι τιμές των υπηρεσιών διασύνδεσης. [142]. Σύμφωνα με την εν

---

[140] Σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του Ν. 2867/2000 «Οι Τηλεπικοινωνιακοί Οργανισμοί που παρέχουν α) σταθερά ή / και κινητά Δημόσια Τηλεπικοινωνιακά Δίκτυα μεταγωγής ή / και Δημόσιες Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες β) Μισθωμένες Γραμμές στις εγκαταστάσεις των Χρηστών και γ)άλλες Τηλεπικοινωνιακές Υπηρεσίες που ενδεχομένως ορίσει η ΕΕΤΤ με ειδική απόφαση της, οφείλουν να προσφέρουν Διασύνδεση είτε μεταξύ τους, είτε με αλλοδαπούς Τηλεπικοινωνιακούς Οργανισμούς, κατά τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας. Όλες οι συμφωνίες διασύνδεσης μεταξύ των Τηλεπικοινωνιακών Οργανισμών, καθώς και κάθε άρνηση παροχής Διασύνδεσης από Τηλεπικοινωνιακό Οργανισμό κοινοποιούνται στην ΕΕΤΤ, η οποία διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει τη τροποποίηση ή τον περιορισμό τους κατά τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις. Το ελάχιστο περιεχόμενο της προσφερόμενης Διασύνδεσης, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα εφαρμογής της παρούσας παραγράφου, συμπεριλαμβανομένων των αρχών τιμολόγησης της Διασύνδεσης, που (για Οργανισμούς με Σημαντική Θέση στην Αγορά) πρέπει να είναι διαφανείς και προσανατολισμένες προς το κόστος, ορίζεται με Απόφαση της ΕΕΤΤ».

[141] Οι οποίες διατηρούνται σε ισχύ δυνάμει του άρθρου 68(1) Ν. 3431/2006

[142] ΑΠ ΕΕΤΤ 211/3/16-3-2001, ΦΕΚ 466/2001.

λόγω Απόφαση ο ΟΤΕ οφείλει να εφαρμόσει για την κοστολόγηση των υπηρεσιών διασύνδεσης κοστολογικό πρότυπο ΜΜΕΚ+, με κοστολογική βάση το τρέχον κόστος.

- Καθορισμός Επιχειρήσεων με ΣΙΑ στην Εθνική Αγορά Διασύνδεσης Δημόσιων Τηλεφωνικών Δικτύων[143]

  Με την εν λόγω Απόφαση η ΕΕΤΤ καθόρισε τις Επιχειρήσεις εκείνες που κατέχουν (σύμφωνα με το προϋφιστάμενο νομοθετικό πλαίσιο) ΣΙΑ στην εθνική αγορά διασύνδεσης για τα δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα (ΟΤΕ, VODAFONE, και COSMOTE), και διευκρίνισε τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις των ως άνω επιχειρήσεων σύμφωνα με την εθνική και Κοινοτική νομοθεσία.

- Προσφορά Αναφοράς (ΥΠΔ) του ΟΤΕ για το έτος 2003[144]

Δια της εν λόγω Απόφασης εγκρίθηκε το ΥΠΔ του ΟΤΕ για το έτος 2003 κατόπιν τροποποιήσεων που απαιτούνταν προκειμένου να συνάδει το περιεχόμενό του με την Ελληνική και Κοινοτική νομοθεσία. Τα βασικά στοιχεία του ΥΠΔ ήταν τα εξής:

11. Καθορισμός των υπηρεσιών για τις οποίες ο ΟΤΕ όφειλε να παρέχει διασύνδεση.
12. Καθορισμός των διαδικασιών και των τεχνικών προδιαγραφών για την παροχή των 'βασικών υπηρεσιών διασύνδεσης' όπως εκκίνηση κλήσεων, τερματισμός κλήσεων και διαβίβαση κλήσεων.
13. Προσδιορισμός ότι η εκκίνηση κλήσεων και ο τερματισμός κλήσεων παρέχονται σε τρία επίπεδα: ήτοι, αστικό, single και double tandem. Η διαβίβαση παρέχεται σε δύο επίπεδα: single και double.
14. Καθορισμός των διαδικασιών και τεχνικών προδιαγραφών για την παροχή διασύνδεσης για διεθνή κίνηση, υπηρεσίες τερματισμού για εναλλακτικούς παρόχους, υπηρεσίες τερματισμού σε τριψήφιες και τετραψήφιες υπηρεσίες του

---

143 ΑΠ ΕΕΤΤ 275/72Β, ΦΕΚ 148/2003.

144 ΑΠ ΕΕΤΤ 278/64, ΦΕΚ 457/2003.

ΟΤΕ, υπηρεσίες freephone και onephone του ΟΤΕ, και υπηρεσίες premium rate του ΟΤΕ.

15. Καθορισμός των διαδικασιών για φορητότητα αριθμών για τις περιπτώσεις εκείνες όπου αριθμοί μεταφέρονται προς/από τον ΟΤΕ.
16. Καθορισμός των τεχνικών προδιαγραφών για τη διασύνδεση και για κυκλώματα διασύνδεσης.
17. Καθορισμός της διαδικασίας για την κατανομή του κόστους των ζεύξεων διασύνδεσης με βάση αλγόριθμο ο οποίος στηρίζεται σε πραγματικά στοιχεία κίνησης των μερών επί τη βάσει κίνησης τερματισμού.
18. Καθορισμός των προδιαγραφών ποιότητας για τις παρεχόμενες υπηρεσίες, τις διαδικασίες για υποβολή και ικανοποίηση αιτημάτων διασύνδεσης, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών μέγιστων χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης αυτών, προβλέψεις κίνησης, μετρήσεις και δοκιμές, διαδικασίες συνεγκατάστασης, μελέτες διαστασιοποίησης δικτύου.
19. Καθορισμός των γεωγραφικών περιοχών διασύνδεσης με βάση το δίκτυο του ΟΤΕ (ο ΟΤΕ χωρίζει την Ελλάδα σε 11 περιοχές στο επίπεδο single tandem; προκειμένου να παρέχει κάποιος εναλλακτικός πάροχος υπηρεσίες επιπέδου single tandem σε εθνική βάση, πρέπει να διασυνδεθεί σε όλες τις 11 περιοχές). Επιπλέον, ο ΟΤΕ παρέχει 210 τοπικά κέντρα (πράγμα το οποίο σημαίνει ότι προκειμένου να παρέχει κάποιος εναλλακτικός πάροχος υπηρεσίες στο αστικό επίπεδο σε εθνική βάση, πρέπει να διασυνδεθεί με όλα τα 210 κέντρα).
20. Αναλυτικές τιμές για τις σχετικές υπηρεσίες διασύνδεσης (καθώς και για συναφείς υπηρεσίες, τέλη μισθωμένων γραμμών διασύνδεσης, τέλη προεπιλογής φορέα) που παρέχει ο ΟΤΕ. Σημειώνεται ότι για την πλειονότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, λόγω της μη συμμόρφωσης του ΟΤΕ με την υποχρέωση έγκαιρης/ προσήκουσας υποχρέωσης υποβολής κοστολογικών στοιχείων/ απόδειξης κοστοστρέφειας των υπό ρύθμιση υπηρεσιών, οι τιμές ελέγχονται από την ΕΕΤΤ στα πλαίσια του ετήσιου κοστολογικού ελέγχου και

εφόσον αποδειχθούν ως κοστοστρεφείς ισχύουν αναδρομικά για το εκάστοτε έτος.

- Κανονισμός Προεπιλογής Φορέα [145].

Τα βασικά στοιχεία της ως άνω Απόφασης είναι τα εξής:

Οι οργανισμοί που οφείλουν να παρέχουν υπηρεσίες προεπιλογής φορέα είναι οι οργανισμοί εκείνοι που χαρακτηρίσθηκαν ως έχοντες ΣΙΑ στις αγορές δημόσιων σταθερών τηλεφωνικών δικτύων.

Οι οργανισμοί που έχουν δικαίωμα να παρέχουν υπηρεσίες μέσω προεπιλογής φορέα είναι οι οργανισμοί εκείνοι που είναι κάτοχοι ειδικής άδειας, που έχουν διασύνδεση με το δίκτυο του υπόχρεου οργανισμού, και στους οποίους έχουν εκχωρηθεί οι σχετικοί αριθμοδοτικοί πόροι.

Οι διαθέσιμοι τύποι προεπιλογής φορέα είναι οι ακόλουθοι:

4. Όλες οι διεθνείς κλήσεις
5. Οι υπεραστικές και κλήσεις προς κινητά
6. Όλες οι κλήσεις

Επίσης στην προαναφερόμενη Απόφαση περιέχονται:

4. Οι απαιτήσεις αναφορικά με την μεταγωγή και δρομολόγηση
5. Διατάξεις αναφορικά με την προστασία του καταναλωτή
6. Διαδικασίες παροχής της προεπιλογής φορέα

Μετά το ΥΠΔ 2003 δεν υφίσταται νεότερο ΥΠΔ. Εντούτοις τα τέλη για τις επιμέρους υπηρεσίες διασύνδεσης έχουν γίνει αντικείμενο μιας σειράς Αποφάσεων της ΕΕΤΤ κατόπιν των ετήσιων κοστολογικών ελέγχων που διεξάγει η ΕΕΤΤ.

Στα πλαίσια του κοστολογικού ελέγχου 2004 με απολογιστικά στοιχεία 2002 η ΕΕΤΤ εξέδωσε δύο Αποφάσεις που αφορούν τα τέλη διασύνδεσης: Την ΑΠ ΕΕΤΤ 334/45/10.11.2004, ΦΕΚ 1730/ 23.11.2004 στην οποία δημοσιεύονται τα μεσοσταθμικά αποτελέσματα για τις υπηρεσίες διασύνδεσης (εκκίνηση, τερματισμός κλήσεων) και τα αποτελέσματα για τη 2Mbps

[145] ΑΠ ΕΕΤΤ 366/48/8-12-2005, ΦΕΚ 22/2005.

θύρα διασύνδεσης και το κανάλι σηματοδοσίας του κοστολογικού ελέγχου του ΟΤΕ. Η εν λόγω Απόφαση καθορίζει συγκεκριμένους όρους για τις μισθωμένες γραμμές διασύνδεσης, την προεπιλογή φορέα, τη φορητότητα αριθμών καθώς και τη διαβίβαση κλήσεων. Με επόμενη Απόφαση, η ΕΕΤΤ ενέκρινε την εφαρμογή από τον ΟΤΕ τιμολογιακής πολιτικής χονδρικής για τις υπηρεσίες διασύνδεσης (υπηρεσίες εκκίνησης, και τερματισμού) που παρέχονται ανά ζώνες χρέωσης, (ώρες αιχμής όσο και σε ώρες μη αιχμής).[146]

Η ΕΕΤΤ έλαβε πρόσφατα δύο Αποφάσεις που αφορούν μεταξύ άλλων τα τέλη διασύνδεσης του ΟΤΕ. Ειδικότερα, με την ΑΠ ΕΕΤΤ 381/1/3-4-2006147 εγκρίθηκαν τα αποτελέσματα του κοστολογικού ελέγχου 2005 με απολογιστικά στοιχεία 2003 (και προϋπολογιστικά 2004-2005) μεταξύ των οποίων οι μεσοσταθμικές κοστοστρεφείς τιμές των υπηρεσιών διασύνδεσης συλλογής, τερματισμού κλήσεων (τοπική, απλή και διπλή) καθώς και διαβίβασης (απλή, διπλή), θυρών διασύνδεσης, καναλιού σηματοδοσίας, μισθωμένων γραμμών διασύνδεσης οι οποίες προέκυψαν από το κοστολογικό σύστημα ΜΜΕΚ-ΤΚ του ΟΤΕ, καθώς και η ανάλυση αυτών σε ζώνες χρέωσης (όσον αφορά στις υπηρεσίες διασύνδεσης συλλογής, τερματισμού κλήσεων). Παράλληλα και όσον αφορά τις υπηρεσίες φορητότητας και προεπιλογής φορέα, σύμφωνα με την ως άνω απόφαση ΕΕΤΤ εξακολουθούν να ισχύουν τα τιμολόγια όπως αυτά προέκυψαν από τον προηγούμενο κοστολογικό έλεγχο (ΑΠ. ΕΕΤΤ 334/45/10-11-2004).

Όσον αφορά την τιμολογιακή πολιτική του ΟΤΕ, ο ΟΤΕ επανέλαβε κατ'ουσία την προηγούμενη πρακτική του δεδομένου ότι υπέβαλε τιμολογιακή πολιτική για μια σειρά υπό ρύθμιση υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών διασύνδεσης, η οποία θα εφαρμοσθεί το 2006, χωρίς εντούτοις να έχει υποβάλει ως όφειλε στην ΕΕΤΤ τα στοιχεία τα οποία αιτούντο για τη διενέργεια του κοστολογικού ελέγχου για το έτος 2006 (με απολογιστικά στοιχεία 2004). Η ΕΕΤΤ με πρόσφατη Απόφασή της148 επέτρεψε στον ΟΤΕ να εφαρμόσει για το 2006, τιμολόγια ως προσωρινά, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4 (ιδίως παράγραφοι

---

146 ΑΠ ΕΕΤΤ 337/73, ΦΕΚ 1914/ 24.12.2004.

147 ΑΠ ΕΕΤΤ 381/1/3-4-2006, δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

148 ΑΠ ΕΕΤΤ 381/2/3-4-2006, ΦΕΚ 558/ 4.5.2006

5, 8 και 9 της ΑΠ ΕΕΤΤ 277/64/2003) μέχρι τον προσδιορισμό κοστοστρεφών τιμολογίων, με το σκεπτικό ότι η μη συμμόρφωση του ΟΤΕ με τις εκ του νόμου υποχρεώσεις του δε μπορεί να οδηγεί σε περιορισμό ή επιβράδυνση του ρυθμού της ανάπτυξης του ανταγωνισμού στην αγορά. Σχετικά με τις υπηρεσίες διασύνδεσης, η ως άνω απόφαση περιλαμβάνει τιμές για τις υπηρεσίες συλλογής και τερματισμού κλήσεων ανά ζώνες χρέωσης, τιμές για τις λοιπές υπηρεσίες διασύνδεσης (ιδίως Απλή και διπλή Διαβίβαση Κλήσεων, Μισθωμένες γραμμές διασύνδεσης, Θύρες Διασύνδεσης 2 Mbps, κανάλι σηματοδοσίας) καθώς και τιμές φορητότητας και προεπιλογής φορέα.

4.3.6. Κατευθύνσεις για την Επιλογή Υποχρεώσεων

4.3.6.1. Υποχρεώσεις βασιζόμενες στην φύση του προσδιοριζόμενου προβλήματος ανταγωνισμού, εύλογες και αναλογικές

Κατά την επιλογή των κατάλληλων υποχρεώσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού που έχουν εντοπιστεί, η ΕΕΤΤ έχει την υποχρέωση να λάβει υπόψη της τους στόχους που αναφέρονται στο Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο (προώθηση του ανταγωνισμού, συνεισφορά στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και προώθηση των συμφερόντων των χρηστών). Επιπλέον, το Αρθρο 8(4) της Οδηγίας για την Πρόσβαση απαιτεί όπως οι υποχρεώσεις που θα επιβληθούν από την ΕΕΤΤ είναι βασισμένες στη φύση του προβλήματος ανταγωνισμού που εντοπίζεται, είναι αναλογικές και αιτιολογημένες ενόψει των στόχων που τίθενται στο Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο.

4.3.6.2. Υποστήριξη επενδύσεων σε υποδομές

Πρωτού επιβάλλει την παροχή πρόσβασης στα στοιχεία δικτύου μιας άλλης επιχείρησης, η ΕΕΤΤ οφείλει να λάβει υπόψη της τις απαιτήσεις του Άρθρου 12(2) της Οδηγίας για την Πρόσβαση, όπου σημειώνεται ότι κάθε υποχρέωση πρόσβασης πρέπει να είναι αναλογική

ενόψει των απαιτήσεων στα πλαίσια του Άρθρου 8 της Οδηγίας Πλαίσιο.[149] Ειδικότερα, το Άρθρο 12(2)(α) της Οδηγίας για την Πρόσβαση απαιτεί όπως η ΕΕΤΤ εξετάσει *'την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή εγκατάστασης ανταγωνιστικών ευκολιών [...] λαμβάνοντας υπόψη την φύση και τον τύπο της αφορώσης διασύνδεσης [...]* ". Διευκρινίζοντας το εύρος των ως άνω Άρθρων, το Προοίμιο 19 της Οδηγίας για την Πρόσβαση επισημαίνει ότι *"η επιβολή από μέρους των ΕΡΑ υποχρεωτικής πρόσβασης η οποία αυξάνει τον ανταγωνισμό βραχυπρόθεσμα δεν θα πρέπει να μειώνει τα κίνητρα των ανταγωνιστών να επενδύσουν σε εναλλακτικές ευκολίες οι οποίες θα διασφαλίσουν περισσότερο ανταγωνισμό μακροπρόθεσμα."*

Ο σκοπός της ανωτέρω διακήρυξης αναλύεται συνοπτικά στο κείμενο των θέσεων του ERG σχετικά με τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις. Ειδικότερα, αναφέρεται ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ καθετοποιημένων παρόχων και εναλλακτικών παρόχων δημιουργεί πίεση μειώσεων του κόστους σε όλη την αλυσίδα αξιών. *"Αυτό θα δημιουργήσει αυξανόμενες συνθήκες για ανταγωνισμό, καινοτομία κλπ τα οποία δημιουργούν μια δυναμική πίεσης του κόστους. Οι καταναλωτές επωφελούνται επίσης από τις διαφοροποιημένες προσφορές οι οποίες ανταποκρίνονται καλύτερα στις προσωπικές τους ανάγκες. Υπάρχει κοινή συναίνεση ότι υφίστατα μεγαλύτερη βλάβη στο κοινό όφελος όταν υπάρχουν οι δυνατότητες υποκατάστασης αλλά δεν προωθούνται. Κάτι τέτοιο καθυστερεί την εισαγωγή νέων και καινοτόμων υπηρεσιών και ειδικότερα όσον αφορά την ευρυζωνικότητα, κάτι τέτοιο δύναται να έχει αρνητικές συνέπειες στην γενική οικονομία..*[150]

Η επιβολή υποχρέωσης παροχής πρόσβαση σε στοιχεία δικτύου, ιδίως με προνομιακούς όρους και προϋποθέσεις, τουλάχιστον για τις περιπτώσεις εκείνες όπου αυτά τα στοιχεία δύνανται να αναπαραχθούν από εναλλακτικούς παρόχους δύναται να αυξήσει τον ανταγωνισμό βραχυπρόθεσμα. Ωστόσο, δύναται στην θεωρία, να αποτρέψει τους εναλλακτικούς παρόχους

---

149 Το Άρθρο 8 (2) αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ *"οφείλει να προωθήσει τον ανταγωνισμό στην παροχή ηλεκτρονικών επικοινωνιών, υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφών ευκολιών και υπηρεσιών ενθαρρύνοντας μεταξύ άλλων: [...] (γ)ενθαρρύνοντας αποτελεσματικές επενδύσεις σε υποδομή και προωθώντας την καινοτομία ".*

150 '*ERG Common Position on the approach to appropriate remedies in the new regulatory framework*', σελ. 67-68.

από το να επενδύσουν σε εναλλακτική υποδομή εάν συνέχιζαν να παίρνουν πρόσβαση σε αυτά τα στοιχεία με προνομιακούς όρους από τον καθετοποιημένο πάροχο. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι για τις περιπτώσεις εκείνες που είναι αναλογικό και είναι προς το συμφέρον των καταναλωτών μακροπρόθεσμα, η ΕΕΤΤ πρέπει να επιβάλλει την πρόσβαση σε ουσιώδεις ευκολίες οι οποίες δύναται στο κοντινό μέλλον να είναι οικονομικά βιώσιμο να αναπαραχθούν.

Όσον αφορά την βιωσιμότητα της αναπαραγωγής του δικτύου οι παράγοντες που πρέπει να εκτιμηθούν συμπεριλαμβάνουν μεταξύ άλλων: την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή της εγκατάστασης ανταγωνιστικών ευκολιών ενόψει της εξέλιξης της αγοράς, την βιωσιμότητα της παροχής της προτεινόμενης πρόσβασης σχετικά με την διαθέσιμη χωρητικότητα, την αρχική επένδυση του κατόχου των ευκολιών λαμβάνοντας υπόψη τα επενδυτικά ρίσκα και την ανάγκη να διασφαλισθεί ο ανταγωνισμός μακροπρόθεσμα.

Όσον αφορά τις υποχρεώσεις διασύνδεσης που προτείνονται στην παρούσα διαβούλευση, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι ως άνω εκτιμήσεις είναι σχετικές με την τιμολόγηση της πρόσβασης, καθώς και για την ρυθμιστική υποχρέωση της παροχής πρόσβασης (βλέπε Ενότητα 3.7.1)

Αναφορικά με την υποχρέωση ελέγχου τιμών, το Άρθρο 13 της Οδηγίας για την Πρόσβαση απαιτεί από την ΕΕΤΤ να διασφαλίζει ότι ο όποιος μηχανισμός ανάκτησης του κόστους επιβάλλεται πρέπει να προωθεί την αποτελεσματικότητα και να μεγιστοποιεί τα συμφέροντα των καταναλωτών.

4.3.6.3. Προστασία των καταναλωτών για τις περιπτώσεις εκείνες όπου η αναπαραγωγή των στοιχείων που απαιτούνται για την παροχή υπηρεσιών δεν θεωρείται εφικτή.

Όπου είναι απαραίτητο να δοθεί στους εναλλακτικούς παρόχους πρόσβαση στις χονδρικές ευκολίες ενός παρόχου με ΣΙΑ προκειμένου να προωθηθεί η εξέλιξη του ανταγωνισμού, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι κυρίως τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα των καταναλωτών που πρέπει να λάβει υπόψη της. Από αυτήν την άποψη το σημείο 20 του προοιμίου της Οδηγίας για την Πρόσβαση τονίζει την ανάγκη να μην υπο-αμείβεται ο πάροχος

με ΣΙΑ που υποχρεούται να παρέχει πρόσβαση και το Άρθρο 13(2) της Οδηγίας για την πρόσβαση αναφέρει ότι η τιμολόγηση της πρόσβασης πρέπει να διασφαλίζει τον ανταγωνισμό και προς αυτό τον σκοπό να διευκολύνει ώστε οι επενδύσεις στις ευκολίες να αμείβονται επαρκώς.

4.3.6.4. Εφαρμογή υποχρεώσεων συμβατών με τα κίνητρα

Η ρύθμιση του νέου ρυθμιστικού πλαισίου περιγράφτηκε από το ERG ως 'συμβατή με τα κίνητρα'. Η «συμβατή με τα κίνητρα» ρύθμιση σχεδιάζεται κατά τέτοιο τρόπο ώστε η συμμόρφωση με το περιεχόμενο της ρύθμισης να είναι προς το συμφέρον των ρυθμιζόμενων μερών. Κατά τον σχεδιασμό τέτοιου είδους ρύθμισης ειδική προσοχή πρέπει να δίνεται στα εξής: (i) στα οικονομικά κίνητρα των εμπλεκόμενων μερών (ii) την ασυμμετρία των σχετικών πληροφοριών (iii) τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των ίδιων των ΕΡΑ και (iv) τα πρακτικά ζητήματα σχετικά με τη συμμόρφωση και την επιβολή των ρυθμιστικών υποχρεώσεων. Το τελικό αποτέλεσμα είναι ότι η συμμόρφωση είναι προς όφελος των ρυθμιζόμενων.

4.3.7. Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις

4.3.7.1. Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις που πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ

Στην παρούσα Ενότητα, η ΕΕΤΤ παραθέτει τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις που πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ ενόψει των συνθηκών της αγοράς. Οι ρυθμιστικές υποχρεώσεις που δύναται να επιβάλλει η ΕΕΤΤ αναφορικά με τις χονδρικές αγορές ηλεκτρονικών επικοινωνιών αναφέρονται στην Οδηγία για την Πρόσβαση.

Οι προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις, οι οποίες αναλύονται στη συνέχεια, περιλαμβάνουν την υποχρέωση παροχής πρόσβασης, διαφάνειας, μη διακριτικής μεταχείρισης, ελέγχου τιμών και κοστολόγησης καθώς και λογιστικού διαχωρισμού. Οι εν λόγω υποχρεώσεις αφορούν (εκτός αν ορίζεται διαφορετικά) και τις τρεις σχετικές χονδρικές αγορές διασύνδεσης, οι οποίες ορίσθηκαν από την ΕΕΤΤ, και στις οποίες η ΕΕΤΤ κατέληξε ότι ο ΟΤΕ έχει ΣΙΑ, ήτοι:

- την εθνική αγορά υπηρεσιών χονδρικής εκκίνησης κλήσεων,
- την αγορά χονδρικού τερματισμού κλήσεων στους συνδρομητές του ΟΤΕ, και
- την εθνική αγορά χονδρικών υπηρεσιών διαβίβασης κλήσεων

Α. Υποχρέωση Πρόσβασης και Χρήσης Ειδικών Ευκολιών Δικτύου

Στην παρούσα Ενότητα, η ΕΕΤΤ καθορίζει τις προτεινόμενες υποχρεώσεις πρόσβασης που πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ αναφορικά με τις αγορές διασύνδεσης για υπηρεσίες χονδρικού τερματισμού, εκκίνησης και διαβίβασης.

Όπως αναφέρθηκε στην συζήτηση στην Ενότητα 2.5 ανωτέρω, σε ορισμένες περιπτώσεις η άρνηση παροχής πρόσβασης σε στοιχεία χονδρικής έχει συχνά ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση του ανταγωνισμού στο επίπεδο λιανικής. Το είδος των χονδρικών στοιχείων από τα οποία δύνανται να προκαλούνται τα περισσότερα προβλήματα ανταγωνισμού περιγράφηκαν ανωτέρω ως 'ουσιώδεις ευκολίες', ή επενδύσεις οι οποίες δεν δύνανται κατά τον συγκεκριμένο χρόνο και περιστάσεις να αναπαραχθούν οικονομικά από άλλους παρόχους. Σε αυτές τις περιπτώσεις, δεδομένου ότι οι ρυθμιστικές υποχρεώσεις της διαφάνειας, μη-διακριτικής μεταχείρισης ή του λογιστικού διαχωρισμού δεν επαρκούν είτε από μόνες τους είτε συνδυαστικά προκειμένου να μπορέσει να αναπτυχθεί ο αποτελεσματικός ανταγωνισμός στις αγορές λιανικής, απαιτείται κάποια άλλη περισσότερο παρεμβατική ρύθμιση. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι υπηρεσίες εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων του ΟΤΕ εμπίπτουν στην ανωτέρω περιγραφή και στις ανωτέρω θεωρήσεις. Ειδικότερα:

Τερματισμός κλήσεων

Το αρχικό συμπέρασμα της ΕΕΤΤ είναι ότι κάθε μεμονωμένο σταθερό δίκτυο συνιστά μια ξεχωριστή αγορά προϊόντων για την υπηρεσία χονδρικού τερματισμού κλήσεων του κάθε παρόχου στους πελάτες του. Η ΕΕΤΤ αναφέρεται στο ζήτημα του τερματισμού στα δίκτυα των εναλλακτικών παρόχων κατωτέρω στην Ενότητα 3.7.2.

Η ΕΕΤΤ υποστηρίζει ότι, προκειμένου να διασφαλίζεται η συνδεσιμότητα, επιβάλλεται όπως ο ΟΤΕ παρέχει τερματισμό για κλήσεις προς συνδρομητές του, οι οποίες εκκινούν από τα δίκτυα άλλων παρόχων. Είναι ξεκάθαρο ότι δεν είναι οικονομικά βιώσιμο για τους

εναλλακτικούς παρόχους να αναπαράγουν το τοπικό δίκτυο πρόσβασης του ΟΤΕ το οποίο θα απαιτείτο προκειμένου να παρέχουν ανταγωνιστικές (πλήρους γεωγραφικής κάλυψης) υπηρεσίες τερματισμού. Επίσης, δεν είναι τεχνικά δυνατό για μια επιχείρηση άλλη από αυτή του παρόχου του δικτύου τερματισμού να τερματίσει την κλήση.

Εκκίνηση κλήσεων

Προτού δοθεί πρόσβαση σε κάποιο χονδρικό προϊόν που ελέγχεται από έναν πάροχο με ΣΙΑ, το άρθρο 12(2)(α) της Οδηγίας για την Πρόσβαση, απαιτεί από την ΕΕΤΤ να εξετάσει το κατά πόσο η υποχρεωτική πρόσβαση θα περιόριζε άλλες επιλογές όπως την αναπαραγωγή των στοιχείων από εναλλακτικούς παρόχους.[151] Διευκρινίζοντας τα ως άνω άρθρα το σημείο 19 του προοιμίου της οδηγίας για την πρόσβαση αναφέρει ότι: «*η επιβολή από τις ΕΡΑ υποχρεωτικής πρόσβαση που αυξάνει τον ανταγωνισμό βραχυπρόθεσμα δεν πρέπει να μειώνει τα κίνητρα των ανταγωνιστών να επενδύουν σε εναλλακτικές ευκολίες που θα διασφαλίσουν περισσότερο ανταγωνισμό μακροπρόθεσμα*». Η βασική εναλλακτική των χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης για τους εναλλακτικούς παρόχους θα ήταν να επενδύσουν σε δικά τους δίκτυα πρόσβασης (δίκτυο χαλκού, ασύρματα δίκτυα, δορυφορικά δίκτυα, δίκτυα οπτικών ινών) ή να αποκτήσουν αδεσμοποίητη πρόσβαση από τον ΟΤΕ. Τα στοιχεία της ΕΕΤΤ και η ανάλυσή της υποδεικνύουν ότι καμία από αυτές τις επιλογές δεν θα ασκήσει επαρκή ανταγωνιστική πίεση στον ΟΤΕ εντός μιας εύλογης χρονικής περιόδου.

Επί του παρόντος, η ΕΕΤΤ έχει καταστήσει υποχρεωτική την πρόσβαση και ρυθμίζει τις τιμές που χρεώνονται από τον ΟΤΕ για την παροχή χονδρικής εκκίνησης κλήσεων σε παρόχους επιλογής/προεπιλογής φορέα.

Διαβίβαση

Όπως περιγράφηκε ανωτέρω, διαβίβαση παρέχεται μόνο για μη-τοπικές κλήσεις. Όταν ένας εναλλακτικός πάροχος έχει μια μη-τοπική κλήση που πρέπει να τερματίσει στο δίκτυο του ΟΤΕ, η έλλειψη διαβίβασης θα απαιτούσε από τους εναλλακτικούς παρόχους να κατασκευάσουν

---

151 Το άρθρο 12(2) χρησιμοποιεί την εξής εκφραση, "την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης ή εγκατάστασης ανταγωνισιτκών ευκολιών, λαμβάνοντας υπόψη την φύση και τύπο της αφορώσης διασύνδεσης".

ένα δίκτυο κορμού πλήρους γεωγραφικής κάλυψης. Η παροχή διαβιβαστικών υπηρεσιών ως εναλλακτική της διασύνδεσης με τερματισμό είναι δυνατή όπου υπάρχουν εναλλακτικά δίκτυα. Στις περισσότερες περιπτώσεις, μόνο ο ΟΤΕ μπορεί να παρέχει διαβίβαση και η ΕΕΤΤ δεν αναμένει ότι αυτή η κατάσταση θα αλλάξει στο άμεσο μέλλον. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ απαιτεί από τον ΟΤΕ να παρέχει διαβιβαστικές υπηρεσίες από τα σημεία παράδοσης της κίνησης στα τοπικά κέντρα του ΟΤΕ και αντίστροφα (από τα τοπικά κέντρα μέχρι τα σημεία παράδοσης).

Επί του παρόντος, ο ΟΤΕ παρέχει υπηρεσίες εκκίνησης σύμφωνα με τα επίπεδα ιεραρχίας του δικτύου του: τοπίκη , απλή και διπλή (local, single tandem και double tandem). Η ΕΕΤΤ σημείωσε ήδη, αναφορικά με τη μη διακριτική μεταχείριση, ότι για τις περιπτώσεις εκείνες όπου οι τοπικές κλήσεις εκκινούν από εναλλακτικούς παρόχους σε επίπεδο tandem (και κυρίως double tandem) οι απαιτήσεις διαβίβασης δύναται να είναι μεγαλύτερες και συνεπώς τα κόστη υψηλότερα σχετικά με το εάν αυτές οι κλήσεις εκκινούνταν από τον ΟΤΕ. Σε αυτές τις περιπτώσεις η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να παρέχει στους εναλλακτικούς παρόχους τις απαιτούμενες υπηρεσίες διαβίβασης. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ θα εκτιμήσει το συνολικό επαυξητικό κόστος που έχει ο ΟΤΕ για την παροχή της υπηρεσίας διαβίβασης και θα εξετάσει επίσης την δομή των τιμών που πληρώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι για αυτές τις υπηρεσίες. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι κάτι τέτοιο είναι σύμφωνο με τους όρους του άρθρου 12(2).[152]

Μια άλλη μορφή παροχής υπηρεσιών διαβίβασης είναι η περίπτωση όπου ο ΟΤΕ παρέχει διαβιβαστικές υπηρεσίες σε ένα πάροχο Α ο οποίος επιθυμεί να τερματίσει κίνηση σε ένα πάροχο Β άλλα δεν υπάρχει διασύνδεση μεταξύ των παρόχων Α και Β. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι υπηρεσίες διαβίβασης είναι μεταξύ των κέντρων των εν λόγω παρόχων και όχι του ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι ο ΟΤΕ πρέπει να εξακολουθήσει να παρέχει την εν λόγω υπηρεσία καθότι η

---

152 [Στο άρθρο 12 (2) *σημειώνεται: «Στις περιπτώσεις όπου οι Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές εξετάζουν την επιβολή υποχρεώσεων [πρόσβασης], και ιδιαίτερα κατά την εκτίμηση του εάν οι υποχρεώσεις αυτές είναι αναλογικές σε σχέση με τις διατάξεις του άρθρου 8 της οδηγίας 2002/32/ΕΕ (Οδηγία Πλαίσιο), πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους ειδικά τους ακόλουθους παράγοντες:*

(...) (γ) την αρχική επένδυση του κατόχου της ευκολίας, έχοντας υπόψη τους συναφείς με την υλοποίηση της επένδυσης κινδύνους

περιορισμένη κίνηση μεταξύ των δικτύων των εναλλακτικών παρόχων καθιστά σε πολλές περιπτώσεις την διασύνδεση μεταξύ των εναλλακτικών παρόχων μη οικονομικά βιώσιμη.

Συμπέρασμα / Προτεινόμενες υποχρεώσεις πρόσβασης για τις αγορές εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων

Η ΕΕΤΤ προτείνει συνεπώς να επιβληθούν στον ΟΤΕ οι εξής υποχρεώσεις:

8. Να παρέχει χονδρική εκκίνηση κλήσεων. Οι χονδρικές υπηρεσίες εκκίνησης θα περιλαμβάνουν τα εξής[153]:

- Εκκίνηση κλήσεων μέσω Επιλογής/ Προεπιλογής Φορέα προς γεωγραφικούς και μη γεωγραφικούς αριθμούς (συμπεριλαμβανομένου και κλήσεων προς κινητά δίκτυα), προκειμένου να καθίσταται δυνατό στους παρόχους επιλογής/ προεπιλογής να παρέχουν τέτοιες κλήσεις.

9. Να παρέχει χονδρικές υπηρεσίες διαβίβασης οι οποίες θα περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής:
    - Διαβίβαση συνδεδεμένη με χονδρική εκκίνηση κλήσεων ή χονδρικό τερματισμό
    - Υπηρεσία διαβίβασης κλήσεων μεταξύ άλλων δικτύων.
10. Να παρέχει υπηρεσίες χονδρικού τερματισμού κλήσεων
11. Να μην ανακαλεί τις υπηρεσίες χονδρικής εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης που ήδη παρέχει.

---

[153] Η ΕΕΤΤ θα εξετάσει επίσης το ενδεχόμενο ρύθμισης της τιμής των αστικών, εθνικών και διεθνών κλήσεων καθώς και των τελών παρακράτησης για κλήσεις από σταθερό προς κινητό, από σταθερό προς σταθερό και κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών στα πλαίσια των επιβαλλόμενων ρυθμιστικών υποχρεώσεων σε παρόχους με ΣΙΑ στις αγορές λιανικής. Η ΕΕΤΤ δύναται επίσης να εξετάσει το εύρος των υποχρεώσεων επιλογής προεπιλογής φορέα που ισχύουν επί του παρόντος για τον ΟΤΕ, στα πλαίσια της εξέτασης της αγοράς για τα δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα σε σταθερή θέση σύμφωνα με το άρθρο 19(1) της Οδηγίας για την καθολική υπηρεσία.

12. Να παρέχει πρόσβαση σε συναφείς ευκολίες του ΟΤΕ προκειμένου να διασφαλισθεί αποτελεσματική πρόσβαση στις υπηρεσίες διασύνδεσης. Η Οδηγία Πλαίσιο, ορίζει τις 'συναφείς ευκολίες' ως 'τις ευκολίες εκείνες που συνδέονται με ένα δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, και/ή υπηρεσία ηλεκτρονικών επικοινωνιών και επιτρέπουν ή/και υποστηρίζουν την παροχή υπηρεσιών μέσω του δικτύου ή/και υπηρεσίας'. Συνεπώς, σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) (στ) της Οδηγίας για την Πρόσβαση απαιτείται και υποχρέωση συνεγκατάστασης. Μέσω της συνεγκατάστασης, ο νέος πάροχος δύναται να εγκαταστήσει τον κατάλληλο εξοπλισμό προκειμένου να διασυνδέσει το δίκτυό του με αυτό του ΟΤΕ, χρησιμοποιώντας ίδια μέσα (της κυριότητας ή της κατοχής του). Η υποχρέωση συνεγκατάστασης θα περιλαμβάνει επιλογές όπως φυσική συνεγκατάσταση, απομακρυσμένη και εικονική συνεγκατάσταση , οι οποίες κρίνονται κατάλληλες, σύμφωνα με τις συνθήκες. Οι συγκεκριμένες μορφές όλων των προσφερόμενων επιλογών συνεγκατάστασης πρέπει να δημοσιεύονται στα πλαίσια της Προσφοράς Αναφοράς Υπηρεσιών Διασύνδεσης, σύμφωνα με το άρθρο 9 της Οδηγίας για την Πρόσβαση. Επίσης θα πρέπει να παρέχει πρόσβαση σε υπηρεσίες σηματοδοσίας και σε υπηρεσίες ζεύξεων διασύνδεσης (πορτών διασύνδεσης).
13. Σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) (ε) της Οδηγίας για την Πρόσβαση να παρέχει στους εναλλακτικούς παρόχους ανοικτή πρόσβαση σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα και άλλες βασικές τεχνολογίες που είναι απαραίτητες για την διαλειτουργικότητα των υπηρεσιών ή εικονικών υπηρεσιών δικτύου. Ομοίως, σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) (η) της Οδηγίας για την Πρόσβαση, ο ΟΤΕ απαιτείται να παρέχει πρόσβαση σε όλα τα συστήματα πληροφορικής που απαιτούνται ώστε να διασφαλίζεται δίκαιος ανταγωνισμός κατά την παροχή των υπηρεσιών.
14. Τέλος, σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι ως άνω υποχρεώσεις θα πρέπει να συνοδεύονται με όρους ισότιμου, εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα. Τα εν λόγω ζητήματα έχουν αποδειχθεί ως ιδιαιτέρως προβληματικά στην υπό εξέταση αγορά λόγω των ενεργειών του

ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι απαραίτητη η ύπαρξη Συμφωνιών Επιπέδου Υπηρεσίας (Service Level Agreements (SLAs)) και μάλιστα για όλα τα προϊόντα, και για όλες τις διαδικασίες όπως παροχή των υπηρεσιών διασύνδεσης και αποκατάσταση βλαβών. Στην περίπτωση όπου έχει τεθεί σε ισχύ η Συμφωνία Επιπέδου Υπηρεσίας (SLA), η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι θα πρέπει να ισχύουν και να εφαρμόζονται συγκεκριμένες ρήτρες και όροι αναφορικά με την ευθύνη των μερών οι οποίες και θα λειτουργούν ως κίνητρο για την συμμόρφωση των μερών με αυτά. Η βασική/ ελάχιστη ποιότητα των παραμέτρων υπηρεσιών (Βασικό Επίπεδο Συμφωνιών Υπηρεσιών –(Βασικό SLA)) καθώς και οι σχετικές οικονομικές ρήτρες ή όροι αναφορικά με την ευθύνη των μερών που θα ισχύουν σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις του Βασικού SLA, θα πρέπει να αποτελούν μέρος της βασικής λίστας των περιεχομένων της σχετικής Προσφοράς Αναφοράς που θα δημοσιεύεται από τον ΟΤΕ σύμφωνα με το άρθρο 9 της Οδηγίας Πρόσβασης. Προκειμένου να διασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα του βασικού επιπέδου SLA, η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να δημοσιοποιεί δείκτες αποτελεσματικότητας επί τριμηνιαίας βάσης και *ad hoc*, όταν κάτι τέτοιο απαιτηθεί από την ΕΕΤΤ. (βλέπει επίσης κατωτέρω σε σχέση με την υποχρέωση ‘διαφάνειας’). Επιπλέον, η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να διαπραγματεύεται με καλή πίστη όλα τα εύλογα αιτήματα αναφορικά με SLAs πέραν του βασικού. Για τον σκοπό αυτό, η ΕΕΤΤ θα προβεί σε διάλογο με τον ΟΤΕ προκειμένου να διαμορφώσει το εύρος και τις ρήτρες των εν λόγω SLAs.

Καθότι οι ως άνω υποχρεώσεις θα ήταν αναποτελεσματικές αν δεν ρυθμιζόταν και η τιμή των υποχρεώσεων πρόσβασης, η ΕΕΤΤ προτείνει επίσης να ρυθμιστούν οι τιμές ορισμένων μορφών υποχρεωτικής πρόσβασης. Το τελευταίο ρυθμιστικό μέτρο αναλύεται κατωτέρω.

Υποχρέωση Μη-Διακριτικής Μεταχείρισης

Η ΕΕΤΤ δύναται, σε περιπτώσεις όπου το θεωρεί κατάλληλο, να επιβάλλει μια υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης ως συμπληρωματική της υποχρέωσης παροχής πρόσβασης. Στις περιπτώσεις όπου έχει επιβληθεί στον πάροχο με ΣΙΑ υποχρέωση πρόσβασης και ιδίως όταν έχει επιβληθεί υποχρέωση κοστοστρέφειας ή υποχρέωση ελέγχου τιμών, ο εν λόγω πάροχος δύναται να έχει αυξημένα κίνητρα να προβαίνει σε διακρίσεις όσον αφορά τις μη τιμολογιακές παραμέτρους των υπηρεσιών του. Υπάρχουν δύο τύποι διακριτικής μεταχείρισης τους οποίους η ΕΕΤΤ σκοπεύει να αποτρέψει μέσω της επιβολής ρυθμιστικών υποχρεώσεων στον πάροχο με ΣΙΑ: (i) περιπτώσεις όπου ο πάροχος με ΣΙΑ διακρίνει μεταξύ εναλλακτικών παρόχων και (ii) περιπτώσεις στις οποίες ο πάροχος με ΣΙΑ προβαίνει σε διάκριση μεταξύ των λιανικών του υπηρεσιών (ή αυτών των θυγατρικών του) και αυτών των εναλλακτικών παρόχων που τον ανταγωνίζονται στην αγορά λιανικής.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υποχρέωση της μη διακριτικής μεταχείρισης είναι η μόνη ρυθμιστική υποχρέωση η οποία μπορεί να αντιμετωπίσει άμεσα τα ως άνω προβλήματα ανταγωνισμού και να διασφαλίσει ότι ο ΟΤΕ δεν κάνει διακρίσεις τόσο μεταξύ των παρόχων όσο και προς όφελος του λιανικού του άκρου (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων).

Στην παρούσα ενότητα, η ΕΕΤΤ προσδιορίζει τις προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις μη διακριτικής μεταχείρισης που πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ ως πάροχο με ΣΙΑ σε όλες τις αγορές διασύνδεσης, δηλ: (i) την αγορά χονδρικής εκκίνησης κλήσεων (ii) την αγορά χονδρικού τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες, και (iii) την αγορά χονδρικών διαβιβαστικών υπηρεσιών.

Η ΕΕΤΤ προτείνει συνεπώς να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης, για κάθε μια από τις αγορές διασύνδεσης που προσδιορίστηκαν ανωτέρω. Η επιβολή της εν λόγω ρυθμιστικής υποχρέωσης έχει ως συνέπεια ότι, αναφορικά με την χονδρική εκκίνηση κλήσεων, τον χονδρικό τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες και την χονδρική διαβίβαση κλήσεων:

- Ο ΟΤΕ θα οφείλει να μην προβαίνει σε πρακτικές που βλάπτουν τον ανταγωνισμό και οι οποίες: (i) διακρίνουν μεταξύ διαφόρων εναλλακτικών παρόχων, και/ή (ii) διακρίνουν μεταξύ των λιανικών του άκρων και

εναλλακτικών παρόχων που ανταγωνίζονται στο επίπεδο λιανικής. Η ΕΕΤΤ επιθυμεί να αποτρέψει κάθε μορφή διακριτικής μεταχείρισης και απαιτεί από τον ΟΤΕ να εφαρμόζει όμοιους όρους σε όμοιες περιπτώσεις σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν αντίστοιχες υπηρεσίες και οφείλει να παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες στους άλλους υπό τους ίδιους όρους και με την ίδια ποιότητα με αυτούς που εφαρμόζει και στο δικό του λιανικό άκρο(συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων). Η όποια εξαίρεση από την ως άνω αρχή πρέπει να βασίζεται σε αδιάσειστες αποδείξεις (δηλ ο ΟΤΕ φέρει το βάρος της απόδειξης προκειμένου να θεμελιώσει ότι οποιαδήποτε διαφορετική μεταχείριση βασίζεται σε παράγοντες κόστους).

- Ειδικότερα, οι υπηρεσίες και οι πληροφορίες του ΟΤΕ αναφορικά με την διασύνδεση πρέπει να παρέχονται στους εναλλακτικούς παρόχους μέσα στα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα και επί τη βάσει προδιαγραφών ποιότητας οι οποίες είναι τουλάχιστον ισοδύναμες με αυτές που παρέχει ο ΟΤΕ στο λιανικό του άκρο. Κατά την παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης δεν πρέπει να παρατηρούνται αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, ούτε σύζευξη προϊόντων ή υπηρεσιών εκτός και εάν αυτές δικαιολογούνται επί τη βάσει τεχνικών λόγων, ενώ ο ΟΤΕ δεν πρέπει να θέτει αδικαιολόγητους / μη εύλογους συμβατικούς όρους.
- Οι πληροφορίες που αποκτώνται από τον ΟΤΕ συνεπεία της παροχής υπηρεσιών διασύνδεσης σε κάποιον εναλλακτικό πάροχο, δεν θα χρησιμοποιούνται από τον ΟΤΕ ή το λιανικό του άκρο κατά οποιονδήποτε τρόπο και θα παρέχεται προς το σκοπό αυτό έγγραφη ρητή δέσμευση.

Προκειμένου ο ΟΤΕ να μην προβαίνει κατά την τιμολόγηση των υπηρεσιών διασύνδεσης σε αντιανταγωνιστικές πρακτικές (υπερβολική τιμολόγηση, συμπίεση περιθωρίου) οι οποίες του επιτρέπουν να αποκτά ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε σχέση με τους άλλους παρόχους, η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης την οποία προτείνει η ΕΕΤΤ θα απαιτεί από τον ΟΤΕ να αποδεικνύει ότι οι χρεώσεις του αναφορικά με την εκκίνηση και τον τερματισμό δεν διαφέρουν σημαντικά σε σχέση με τις σχετικές λιανικές υπηρεσίες τις οποίες παρέχει ή αποκτά.

Ειδικότερα οι χρεώσεις για την εκκίνηση και τον τερματισμό δεν πρέπει να διαφέρουν με βάση το εάν παρακρατώνται από τον ΟΤΕ (από τα έσοδα λιανικής που συλλέγονται από τον ΟΤΕ) ή εάν χρεώνονται από τον ΟΤΕ στους εναλλακτικούς παρόχους, παρά μόνο στο βαθμό που τέτοιες διαφοροποιήσεις δύνανται να δικαιολογούνται από διαφορές στα κόστη.

Υπάρχουν περιπτώσεις όπου ο ΟΤΕ δεν απαιτείται να παρέχει στο εαυτό του προιόντα τα οποία παρέχει σε επίπεδο χονδρικής, όπως για παράδειγμα στις περιπτώσεις όπου η εκκίνηση και ο τερματισμός κλήσεων γίνεται στο ίδιο τοπικό κέντρο του ΟΤΕ, οπότε στη περίπτωση όπου ο εναλλακτικός πάροχος δεν έχει διασυνδεθεί σε τοπικό επίπεδο ο ΟΤΕ διαβιβάζει την κλήση στο σημείο διασύνδεσης με τον εναλλακτικό πάροχο ενώ στη περίπτωση όπου ο ΟΤΕ διεκπεραιώνει την κλήση η εν λόγω διαβίβαση δεν θα ήταν απαραίτητη. Σε αυτές τις περιπτώσεις, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι πρέπει να διασφαλίζεται μη διακριτική μεταχείριση συγκρίνοντας τους όρους παροχής της εν λόγω υπηρεσίας στα τρίτα μέρη με τους όρους στους οποίους παρέχεται στο λιανικό άκρο του ΟΤΕ και τις συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις η αντίστοιχη υπηρεσία η οποία επιτελεί την ίδια λειτουργία.

Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι μια υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης δύναται να μην αποτελεί από μόνη της επαρκές ρυθμιστικό μέτρο, στο βαθμό που ο ΟΤΕ ενδέχεται να μην παρέχει στον εαυτό του τις υπηρεσίες που δύναται να αιτηθεί ένας εναλλακτικός πάροχος. Για παράδειγμα, είναι πολύ πιθανό το λιανικό άκρο του ΟΤΕ να μην έχει την ανάγκη όλων των υπηρεσιών διασύνδεσης. Ως εκ τούτου, δεν θα ήταν δυνατό να βασισθούν οι όροι των SLAs αποκλειστικά στην εμπειρία και τις ανάγκες του λιανικού άκρου του ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ προτείνει συνεπώς, να επιβληθούν στον ΟΤΕ και επιπρόσθετες υποχρεώσεις πρόσβασης . Επίσης, είναι αναγκαίο να επιβληθούν και υποχρεώσεις διαφάνειας και λογιστικού διαχωρισμού προκειμένου να γίνεται παρακολούθηση της αποτελεσματικότητας της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης.

Υποχρέωση Διαφάνειας

Οι υποχρεώσεις σχετικά με την διαφάνεια που προτείνονται κατωτέρω θα εφαρμοσθούν σε όλες τις τρεις αγορές διασύνδεσης στις οποίες ο ΟΤΕ καθορίσθηκε ως έχων ΣΙΑ.

Εκτός από τη λειτουργία την οποία επιτελεί προκειμένου να καλύψει το κενό πληροφοριών μεταξύ ενός παρόχου με ΣΙΑ και ενός ανταγωνιστή του, η επιβολή ρυθμιστικής υποχρέωσης διαφάνειας στοχεύει επίσης στο να παρέχονται πληροφορίες οι οποίες δύνανται να χρησιμοποιηθούν για την ενίσχυση και αποτελεσματικότητα άλλων υποχρεώσεων που τυχόν έχουν επιβληθεί στον πάροχο με ΣΙΑ.

Πράγματι, η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι πρέπει να επιβληθεί υποχρέωση διαφάνειας προκειμένου να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης, λογιστικού διαχωρισμού και του ελέγχου των τιμών χονδρικής.[154] Η υποχρέωση διαφάνειας επιτρέπει ώστε ο υπολογισμός του κόστους και των τιμών να είναι διαφανής και με μεγαλύτερη λεπτομέρεια και επιτρέπει επίσης να παρακολουθούνται οι εσωτερικές τιμές μεταφοράς. Η εν λόγω υποχρέωση θα βοηθήσει σημαντικά την ΕΕΤΤ κατά τον έλεγχο συμμόρφωσης όσον αφορά τις υποχρεώσεις μη διακριτικής μεταχείρισης στις χονδρικές αγορές διασύνδεσης. Θα βοηθήσει επίσης στο να διαπιστωθεί τυχόν σταυροειδής επιδότηση, ορισμένες μορφές τιμολογιακής διάκρισης καθώς και πιθανές πρακτικές συμπίεσης περιθωρίου.

Το Άρθρο 9 (2) της Οδηγίας για την Πρόσβαση προβλέπει ότι η ΕΕΤΤ δύναται να αιτείται από έναν πάροχο που έχει προσδιορισθεί ως πάροχος με ΣΙΑ στην αγορά, να δημοσιεύει Προσφορά Αναφοράς η οποία θα είναι επαρκώς αναλυτική, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι επιχειρήσεις δεν θα εξαναγκάζονται να πληρώνουν για ευκολίες οι οποίες δεν είναι απαραίτητες για τις αιτούμενες υπηρεσίες. Η εν λόγω Προσφορά Αναφοράς θα πρέπει να περιλαμβάνει την περιγραφή των προσφερόμενων προϊόντων / υπηρεσιών ανά στοιχείο σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς, και μια περιγραφή των σχετικών όρων και προϋποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων των τιμών.

Πριν από την υιοθέτηση του νέου ρυθμιστικού πλαισίου, η ΕΕΤΤ, με βάση το προϋφιστάμενο κοινοτικό και εθνικό ρυθμιστικό πλαίσιο, είχε ήδη επιβάλει στον ΟΤΕ την υποχρέωση να δημοσιεύσει Προσφορά Αναφοράς Διασύνδεσης. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι εύλογο και αναλογικό να υποχρεώσει τον ΟΤΕ όπως συνεχίσει να δημοσιεύει Προσφορά

---

154 Η διαφάνεια δύναται επίσης να απαιτείται προκειμένου να καθορισθεί εάν απαιτούνται ρυθμιστικές υποχρεώσεις στις αγορές λιανικής ή για την επίβλεψη των υποχρεώσεων που δύνανται να υιοθετηθούν.

Αναφοράς Διασύνδεσης. Ο σκοπός του εν λόγω μέτρου είναι επίσης να διασφαλίσει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν επαρκείς πληροφορίες και ξεκάθαρες διαδικασίες οι οποίες διευκολύνουν την διασύνδεση, η οποία άλλως θα ήταν πιθανόν μη διαθέσιμη. Κάτι τέτοιο βοηθά τους εναλλακτικούς παρόχους να εισέλθουν στην αγορά και ως εκ τούτου προωθεί τον ανταγωνισμό.

Το Άρθρο 9 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, προβλέπει επίσης ότι η ΕΕΤΤ δύναται να ζητά από ένα πάροχο που έχει καθορισθεί με ΣΙΑ στην αγορά, να προβαίνει σε δημοσιοποίηση ορισμένων πληροφοριών, όπως λογιστικών πληροφοριών, τεχνικών πληροφοριών, χαρακτηριστικών δικτύου, όρων και προϋποθέσεων προσφοράς και χρήσης, και τιμών. Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι οι εν λόγω βασικές πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνονται ως ελάχιστο περιεχόμενο στο ΥΠΔ του ΟΤΕ.

Ειδικότερα, η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθούν στον ΟΤΕ οι ακόλουθες υποχρεώσεις διαφάνειας όσον αφορά τις αγορές διασύνδεσης:

2. Υποχρέωση δημοσίευσης Προσφοράς Αναφοράς Διασύνδεσης με ελάχιστο περιεχόμενο αυτό που περιγράφεται στο Παράρτημα Β της παρούσης. Ειδικότερα ο ΟΤΕ θα πρέπει να δημοσιεύει ΥΠΔ το οποίο είναι επαρκώς αναλυτικό ώστε να ανταποκρίνεται στις εύλογες ανάγκες των εναλλακτικών παρόχων (σύμφωνα με το Άρθρο 9 της Οδηγίας για την Πρόσβαση). Το ΥΠΔ του ΟΤΕ θα εξακολουθήσει να αναφέρεται στις υπηρεσίες εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης και πρέπει να ενημερωθεί / διευρυνθεί ώστε να περιλαμβάνει τα νέα στοιχεία διασύνδεσης που απαιτούνται λόγω της χρήσης νέων τεχνολογιών μετάδοσης (ιδίως VOIP). Στα πλαίσια της υποχρέωσης του να δημοσιεύει επαρκείς πληροφορίες σχετικά με ένα διευρυμένο ΥΠΔ, ο ΟΤΕ θα δημοσιεύει επιπρόσθετες ειδικές πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων τιμολογιακών πληροφοριών, τεχνικών προδιαγραφών, χαρακτηριστικών δικτύου, όρων και προϋποθέσεων για την παροχή και χρήση και τιμές αναφορικά με τις υπάρχουσες και τις όποιες καινούργιες υπηρεσίες διασύνδεσης σε τελικούς χρήστες. Το Παράρτημα Β της παρούσας διαβούλευσης περιέχει μια λίστα με το ελάχιστο περιεχόμενο των στοιχείων που πρέπει να περιλαμβάνει το ΥΠΔ. Δεδομένου ότι

η Προσφορά Αναφοράς θα πρέπει να επικαιροποιείται προκειμένου να αντικατοπτρίζει τις ανάγκες της αγοράς, η ΕΕΤΤ προτείνει το ΥΠΔ του ΟΤΕ να αναθεωρείται είτε κατόπιν πρωτοβουλίας της ΕΕΤΤ, ή κατόπιν θεμελιωμένου αιτήματος είτε από την πλευρά του ΟΤΕ ή οποιουδήποτε άλλου αδειοδοτημένου παρόχου. Ειδικότερα:

- Ο ΟΤΕ θα πρέπει να υποβάλει στην ΕΕΤΤ την (πρώτη) αναθεωρημένη Προσφορά Αναφοράς, σύμφωνα με τους όρους της Απόφασης της ΕΕΤΤ, εντός τριάντα (30) ημερών από το χρονικό σημείο που η ως άνω Απόφαση τίθεται σε εφαρμογή. Η ΕΕΤΤ μπορεί να επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά Αναφοράς για τη διασύνδεση και τις συναφείς ευκολίες (Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης), στις περιπτώσεις εκείνες όπου κρίνει ότι δικαιολογούνται τέτοιες τροποποιήσεις.
- Σε περίπτωση που ο ΟΤΕ ζητήσει αναθεώρηση της Προσφοράς Αναφοράς, η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες σχετικές εξελίξεις έχουν υπάρξει στην αγορά, καθώς και την εμπειρία που απέκτησε από την, μέχρι τούδε, εφαρμογή της Προσφοράς Αναφοράς, θα εξετάσει εντός εύλογης περιόδου, εάν οι προτεινόμενες αλλαγές είναι κατάλληλες και αιτιολογημένες. Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά Αναφοράς για την διασύνδεση και τις συναφείς ευκολίες όπου αυτές δικαιολογούνται.
- Σε περίπτωση που το αίτημα για αναθεώρηση της Προσφοράς Αναφοράς υποβάλλεται από άλλο πάροχο (πέραν του ΟΤΕ), η ΕΕΤΤ, λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες σχετικές εξελίξεις έχουν τυχόν υπάρξει στην αγορά, καθώς και την εμπειρία που απέκτησε από την, μέχρι τούδε, εφαρμογή της Προσφοράς Αναφοράς, θα εξετάσει εάν η Προσφορά Αναφοράς χρήζει αναθεώρησης. Εάν η απόφαση της ΕΕΤΤ είναι καταφατική, η ΕΕΤΤ θα προσκαλέσει τον ΟΤΕ να υποβάλει αναθεωρημένη Προσφορά Αναφοράς, ορίζοντας προς τον σκοπό αυτό συγκεκριμένη χρονική περίοδο ανάλογα με τις τροποποιήσεις που απαιτούνται.

Στις περιπτώσεις εκείνες που το κρίνει κατάλληλο, η ΕΕΤΤ δύναται να διεξάγει δημόσια διαβούλευση παρέχοντας στα ενδιαφερόμενα μέρη την δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους αναφορικά με τις προτεινόμενες

τροποποιήσεις/αναθεωρήσεις της Προσφοράς Αναφοράς οι οποίες δύνανται να έχουν σημαντική επίπτωση στην σχετική αγορά, σύμφωνα με το Άρθρο 6 της *Οδηγίας Πλαίσιο*.

Σε κάθε περίπτωση τα εμπλεκόμενα μέρη θα έχουν ένα εύλογο χρονικό διάστημα προκειμένου να προβούν στις απαραίτητες τροποποιήσεις προτού η αναθεωρημένη προσφορά αναφοράς τεθεί σε εφαρμογή.

5. Το Άρθρο 9(3) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, αναφέρει ότι η ΕΕΤΤ δύναται να ορίζει τις ακριβείς πληροφορίες που πρέπει να δημοσιοποιούνται, το επίπεδο λεπτομέρειας και τον τρόπο δημοσιοποίησης τους, και ότι η ΕΕΤΤ δύναται να επιφυλάσσεται του δικαιώματός της να ζητά επιπλέον λεπτομέρειες για τις περιπτώσεις εκείνες όπου περιστατικά στην αγορά υποδεικνύουν ότι η υπάρχουσα υποχρέωση (δημοσιοποίησης) δεν είναι επαρκής. Σε αυτά τα πλαίσια, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι θα πρέπει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να παρέχει άμεσα στην ΕΕΤΤ κάθε πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών πληροφοριών, αναφορικά με τη διασύνδεση, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της, και σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα και το επίπεδο λεπτομέρειας που αναφέρονται στο σχετικό αίτημα της ΕΕΤΤ.
6. Κατόπιν της επιβολής των υποχρεώσεων παροχής πρόσβασης και μη διακριτικής μεταχείρισης, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι εύλογο και αναλογικό στα πλαίσια της υποχρέωσης διαφάνειας να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να κοινοποιεί στην ΕΕΤΤ όλες τις συμφωνίες διασύνδεσης που υπογράφει με παρόχους επί τη βάσει του δημοσιευμένου και ισχύοντος ΥΠΔ, καθώς επίσης και τις ‘πέραν του βασικού’ συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών (“advanced” SLAs) που συνάπτει ο ΟΤΕ επί τη βάσει εμπορικής συμφωνίας.

<u>Υποχρέωση Λογιστικού Διαχωρισμού</u>

Η ΕΕΤΤ παρέθεσε ανωτέρω τους λόγους για τους οποίους η επιβολή της υποχρέωσης μη-διακριτικής μεταχείρισης (αμεροληψίας), συνιστά ένα μέτρο απαραίτητο για την αντιμετώπιση ενός αριθμού προβλημάτων ανταγωνισμού που ανακύπτουν κατά την παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης. Η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης συχνά μπορεί να απαιτεί ως μέσο για τον έλεγχο συμμόρφωσης της επιχείρησης στην οποία έχει επιβληθεί η εν λόγω υποχρέωση, την επιβολή της υποχρέωσης παροχής χρηματοοικονομικών πληροφοριών.

Δεδομένης της αγοραστικής δύναμης του ΟΤΕ και της σημασίας που έχει η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης (ως μέσο αντιμετώπισης των προβλημάτων ανταγωνισμού που προσδιορίστηκαν ανωτέρω), η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι πρέπει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού στη σχετική αγορά.

Δεδομένου ότι σύμφωνα με τα ανωτέρω, η ΕΕΤΤ πρότεινε την επιβολή στον ΟΤΕ υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης εφόσον, ως καθετοποιημένος πάροχος, έχει κάθε οικονομικό κίνητρο να παρέχει υπηρεσίες χονδρικής με όρους και προϋποθέσεις που διακρίνουν υπέρ των δικών του επιχειρήσεων λιανικής κατά τρόπο που να προκαλούνται αρνητικές συνέπειες στον ανταγωνισμό, η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού, θα βοηθήσει συνεπώς την ΕΕΤΤ να παρακολουθεί τη συμπεριφορά του ΟΤΕ αναφορικά με την εν λόγω υποχρέωσή του όπως μην προβαίνει σε διακριτική μεταχείριση.

Συγκεκριμένα η ΕΕΤΤ προτίθεται να επιβάλλει το μέτρο του λογιστικού διαχωρισμού για τις δραστηριότητες του ΟΤΕ που σχετίζονται με τις υπηρεσίες διασύνδεσης. Σκοπός της επιβολής υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού είναι η παροχή λεπτομερέστερων πληροφοριών, συγκριτικά με πληροφορίες που είναι δυνατό να αντληθούν από τις υποχρεωτικές από το νόμο οικονομικές καταστάσεις του ΟΤΕ, οι οποίες θα απεικονίζουν με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια τις επιδόσεις του εν λόγω οργανισμού αναφορικά με την παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης ως αυτές να υλοποιούντο από ξεχωριστή επιχειρηματική μονάδα. Κάτι τέτοιο απαιτείται προκειμένου να εμποδίζεται ή να αποτρέπεται ο ΟΤΕ να διακρίνει προς όφελος των δικών του υπηρεσιών λιανικής, ή αυτών των θυγατρικών του ή συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων καθώς και προκειμένου να αποτρέπεται να προβαίνει σε μη δίκαιη σταυροειδή επιδότηση.

Ειδικότερα, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι θα πρέπει να καταρτίζονται και να δημοσιεύονται ετησίως οι ακόλουθες χρηματοοικονομικές πληροφορίες για όλους τους χωριστούς λογαριασμούς, συμπεριλαμβανομένης της παροχής υπηρεσιών διασύνδεσης (με την επιφύλαξη της αρχής του επιχειρηματικού απορρήτου και άλλων γενικών νομικών υποχρεώσεων:[155]

---

[155] Βλέπει Παράρτημα της Σύστασης της ΕΕ της 19ης Σεπτεμβρίου 2006 για το λογιστικό διαχωρισμό και τα συστήματα κοστολόγησης, OJ L 266/64 της 11.10.2005.

- Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως;
- Κατάσταση Απασχολούμενου κεφαλαίου (λεπτομερής μέθοδος υπολογισμού και τιμές των χρησιμοποιούμενων παραμέτρων);
- Ενοποίηση λογαριασμών και συμφωνία με προβλεπόμενους από το νόμο λογαριασμούς ή άλλες πηγές πληροφοριών κοστολόγησης;
- Περιγραφή της μεθόδου κοστολόγησης, με αναφορά βάσης και των προτύπων κόστους, των μεθόδων κατανομής και αποτίμησης, της αναγνώρισης και χειρισμού του έμμεσου κόστους;
- Παρατηρήσεις σχετικές με τη μη διακριτική μεταχείριση (λεπτομερή τέλη μεταφοράς προκειμένου να δικαιολογείται η συμμόρφωση με την υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης);
- Έκθεση λογιστικού ελέγχου;
- Περιγραφή των πολιτικών λογιστικής και ρυθμιστικώς προβλεπόμενων αρχών λογιστικής, και
- Δήλωση συμμόρφωσης προς τους κανόνες του Ευρωπαϊκού και Εθνικού δικαίου.[156]

Ωστόσο, η ΕΕΤΤ προτού λάβει την απόφαση της για τον ακριβή βαθμό του κάθετου και οριζόντιου λογιστικού διαχωρισμού που προτίθεται να επιβάλει στον ΟΤΕ, προτείνει να διαβουλευθεί περαιτέρω τις μεθοδολογίες λογιστικού διαχωρισμού και τις μεθοδολογίες λογιστικού ελέγχου Για το ενδιάμεσο διάστημα και έως ότου ολοκληρωθούν οι διαδικασίες διαβούλευσης, η ΕΕΤΤ θα απαιτεί από τον ΟΤΕ να υποβάλει λογιστικό διαχωρισμό σύμφωνα με

---

156 Η Σύσταση της Επιτροπής, προβλέπει ότι η ετήσια δήλωση συμμόρφωσης πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον: τα συμπεράσματα του ορκωτού λογιστή, όλες οι ανωμαλίες που διαπιστώθηκαν, συστάσεις εκ μέρους του ορκωτού λογιστή (με περιγραφή των αντίστοιχων συνεπειών), πλήρη περιγραφή της μεθόδου επαλήθευσης που διευθετήθηκε και ορισμένα συγκεντρωτικά χρηματοοικονομικά και λογιστικά δεδομένα (όπως για παράδειγμα προσαρμογές εκτίμησης τρέχοντος κόστους, βασικές παραδοχές των μεθόδων καταλογισμού, επίπεδο κατανεμημένου κόστους και βαθμός διακριτότητας του μοντέλου). Η δημοσίευση της δήλωση συμμόρφωσης και των αποτελεσμάτων του λογιστικού ελέγχου πρέπει να υποβάλλεται σε μορφή εύκολα προσβάσιμη από τα ενδιαφερόμενα μέρη, σε χαρτί ή ηλεκτρονικά, ή να δημοσιεύεται στο δικτυακό τόπου του φορέα εκμετάλλευσης ή τον δικτυακό τόπο της ΕΕΤΤ.

την υφιστάμενη υποχρέωσή του στα πλαίσια της Απόφασης 211/3/2001[157], και ΑΠ ΕΕΤΤ 304/34/23.1.2004.

Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης

Το Άρθρο 13(1) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* επιτρέπει στην ΕΕΤΤ να επιβάλει υποχρεώσεις αναφορικά με την ανάκτηση κόστους και υποχρεώσεις ελέγχου τιμών για τις υπηρεσίες διασύνδεσης, στις περιπτώσεις εκείνες όπου η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού σημαίνει ότι ο πάροχος με ΣΙΑ δύναται να εφαρμόζει υπερβολικές τιμές, ή να προβαίνει σε συμπίεση περιθωρίου εις βάρος του τελικού καταναλωτή. Οι σχετικές αγορές των υπηρεσιών διασύνδεσης που εξετάζονται στα πλαίσια της παρούσας χαρακτηρίζονται από έλλειψη ανταγωνισμού και οι υψηλοί φραγμοί εισόδου υποδεικνύουν ότι υφίστανται πολύ μικρές πιθανότητες μελλοντικού ανταγωνισμού. Ελλείψει αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά, ο ΟΤΕ έχει περιορισμένα κίνητρα να μειώσει το κόστος του και να λειτουργήσει κατά τρόπο αποτελεσματικό, καθότι δύναται να μεταφέρει στους πελάτες του (οι οποίοι δεν έχουν άλλες εναλλακτικές) αναποτελεσματικά κόστη με τη μορφή υπερβολικών τιμών. Σε αυτά τα πλαίσια, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι κατάλληλο να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση κοστοστρεφούς τιμολόγησης και η υποχρέωση ελέγχου τιμών για τη χονδρική. Δεδομένης της έλλειψης αποτελεσματικού ανταγωνισμού, ο στόχος της τιμολογιακής ρύθμισης είναι να γίνει διαθέσιμη στους παρόχους-ανταγωνιστές του ΟΤΕ η πρόσβαση στις υπηρεσίες διασύνδεσης και στις συναφείς ευκολίες σε τιμές που θα ίσχυαν εάν η αγορά ήταν ανταγωνιστική, επιτρέποντας παράλληλα στον ΟΤΕ μια εύλογη απόδοση των χρησιμοποιούμενων κεφαλαίων του.

Ένα σύστημα κοστολόγησης είναι απαραίτητο στις περιπτώσεις εκείνες όπου έχει επιβληθεί σε έναν πάροχο η υποχρέωση κοστοστρέφειας, η υποχρέωση ελέγχου τιμών, η ανάκτηση του κόστους ή/και έλεγχος τιμών λιανικής. Η επιβολή στον ΟΤΕ της υποχρέωση κοστοστρέφειας προτάθηκε από την ΕΕΤΤ ως μια εύλογη ρυθμιστική υποχρέωση αναφορικά με την παρούσα σχετική αγορά και ως εκ τούτου η ΕΕΤΤ είναι υποχρεωμένη να επιβάλει και μια

[157] Άρθρο 3 παρα 3δ.

περαιτέρω υποχρέωση όσον αφορά τα κοστολογικά συστήματα βάσει των οποίων θα ρυθμίζεται ο ΟΤΕ.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε την εναλλακτική του να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση κοστοστρέφειας για τις υπηρεσίες διασύνδεσης, τις συναφείς ευκολίες και τις λειτουργίες της επιλογής/προεπιλογής βάσει μεθοδολογίας του Πλήρως Κατανεμημένου Κόστους (ΠΚΚ -FDC). Ωστόσο, η ΕΕΤΤ δεν πιστεύει ότι αυτή η μεθοδολογία θα οδηγούσε στην αποτελεσματική αντιμετώπιση της αποτυχίας της αγοράς λόγω υπερβολικής τιμολόγησης τόσο με την κοστολογική βάση του ιστορικού κόστους όσο και με αυτή του τρέχοντος κόστους. Οι υπερβολικά υψηλές τιμές που προκύπτουν λόγω έλλειψης αποτελεσματικού ανταγωνισμού δεν υποδεικνύουν απαραίτητα ότι ο πάροχος με ΣΙΑ έχει ασυνήθιστα υψηλά κέρδη. Αντιθέτως, ο πάροχος με ΣΙΑ ενδέχεται, ελλείψει ανταγωνισμού, να λειτουργεί μη αποτελεσματικά. Η υποχρέωση κοστοστρεφών τιμών που προέκυψαν μέσω της μεθοδολογίας ΠΚΚ αντιμετωπίζει θεωρητικά το πρόβλημα των υψηλών κερδών, αλλά δεν αντιμετωπίζει επαρκώς το ζήτημα της μη αποτελεσματικής λειτουργίας.

Η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να παρέχει κοστοστρεφείς τιμές για τις υπηρεσίες εκκίνησης, τερματισμού, διαβίβασης, τις συναφείς ευκολίες, καθώς και τις λειτουργίες επιλογής/ προεπιλογής φορέα, βάσει της μεθοδολογίας Μέσου Μακροπρόθεσμου Επαυξητικού Κόστους με βάση το Τρέχον Κόστος των παγίων (ΜΜΕΚ/ΤΚ /LRAIC/CC). Η μεθοδολογία ΜΜΕΚ αποτελεί μια ευρέως χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία κοστολόγησης που υπολογίζει το αποτελεσματικό κόστος που προκύπτει από την παραγωγή της καθορισμένης επαύξησης μακροπρόθεσμα και επί τη βάσει της υπόθεσης ότι ορισμένη παραγωγή έχει ήδη επέλθει. Ο παράγοντας ‘μακροπρόθεσμα’ αναφέρεται στο χρονικό ορίζοντα στον οποίο όλα τα κόστη (συμπεριλαμβανομένων των κεφαλαιουχικών δαπανών) είναι μεταβλητά.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η εν λόγω μεθοδολογία πληρεί τους στόχους του Άρθρου 5 της Οδηγίας για την Πρόσβαση. Παρόλο δύναται να συνιστά επαχθέστερη υποχρέωση από την υποχρέωση κοστοστρέφειας με βάσει μεθοδολογίας ΠΚΚ, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι συνιστά υποχρέωση αναλογική, κατάλληλη και αναγκαία για την επίτευξη των στόχων της ΕΕΤΤ δηλαδή για την προαγωγή της αποτελεσματικότητας του ανταγωνισμού και για την μεγιστοποίηση του οφέλους του τελικού καταναλωτή. Επιπροσθέτως, δεν επιβάλει κάποιο δυσανάλογο βάρος σε

σχέση με τους σκοπούς στην επίτευξη των οποίων στοχεύει, ιδίως δεδομένου ότι ο ΟΤΕ υπόκειται ήδη στην υποχρέωση να εξάγει κοστοστρεφείς τιμές για τις υπηρεσίες διασύνδεσης μέσω μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ . Οι προτεινόμενες από τον ΟΤΕ τιμές θα τελούν υπό την έγκριση της ΕΕΤΤ.

Η ΕΕΤΤ προτίθεται συνεπώς να διατηρήσει την υποχρέωση του ΟΤΕ να παρέχει συγκεκριμένες τιμές για τις βασικές υπηρεσίες διασύνδεσης (εκκίνηση, τερματισμό, διαβίβαση) καθώς και για ορισμένες συναφείς ευκολίες (πόρτες διασύνδεσης, τέλη σηματοδοσίας) και για λειτουργίες επιλογής/προεπιλογής φορέα βάσει της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ, οι οποίες (τιμές) θα εξάγονται από ένα μοντέλο "top-down" [158] . Αναφορικά με τις λοιπές συναφείς ευκολίες όπως τη συνεγκατάσταση, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι τιμές πρέπει να βασίζονται σε ένα bottom-up μοντέλο του ΟΤΕ. Παράλληλα η ΕΕΤΤ προτείνει να χρησιμοποιήσει το δικό της μοντέλο bottom-up (εισάγοντας σε αυτό κριτήρια όπως αποτελεσματικότητα, ζητήματα οικονομιών κλίμακος που επιδρούν στα κόστη κλπ)[159] προκειμένου να ελέγχει τα αποτελέσματα του top-down μοντέλου του ΟΤΕ. Τα αποτελέσματα του bottom-up μοντέλου της ΕΕΤΤ θα διασταυρώνονται και με αποτελέσματα από βέλτιστες διεθνείς πρακτικές. Κατόπιν τούτων, η ΕΕΤΤ δύναται να προβεί σε ανάλογη τροποποίηση των αποτελεσμάτων του μοντέλου top-down.

Για τις περιπτώσεις όπου ο ΟΤΕ δεν παρέχει στην ΕΕΤΤ ακριβή στοιχεία τιμολόγησης από τα μοντέλα top-down ή/και bottom-up εντός της προβλεπόμενης χρονικής περιόδου (δηλ. Έξι μήνες πριν από την εφαρμογή των τιμών) η ΕΕΤΤ θα δύναται να ανατρέχει άμεσα στο δικό της μοντέλο bottom-up, χρησιμοποιώντας τιμές για τις παραμέτρους των μοντέλων οι οποίες βασίζονται σε στοιχεία που παρέχει ο ΟΤΕ ή στοιχεία της αγοράς.

Οι καταστάσεις του λογιστικού διαχωρισμού και το κοστολογικό σύστημα του παρόχου με ΣΙΑ θα ελέγχονται ετησίως από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές που ορίζονται από την

---

[158] Το οποίο αναπτύχθηκε από τον ΟΤΕ (και χρησιμοποιεί στοιχεία του ΟΤΕ), όπως αυτό ισχύει κατόπιν των βελτιωτικών επεμβάσεων που επιβάλλει η ΕΕΤΤ κατόπιν του ετήσιου κοστολογικού ελέγχου συμμόρφωσης. Σημειώνεται ότι ο ΟΤΕ μέχρι σήμερα παρέχει τα αιτούμενα στοιχεία εκπρόθεσμα.

[159] Προκειμένου να υπολογισθεί το κόστος της αποτελεσματικής παροχής υπηρεσιών, η ΕΕΤΤ δύναται να χρησιμοποιήσει μεθόδους κοστολόγησης πέραν αυτών που έχουν αναπτυχθεί από τον ΟΤΕ.

ΕΕΤΤ. Μετά τον έλεγχο δημοσιεύεται δήλωση συμμόρφωσης από την ΕΕΤΤ, με την επιφύλαξη της Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας περί εμπορικού απορρήτου.

Μεταβατική περίοδος

Εωσότου ο ΟΤΕ προβεί σε όλες τις απαιτούμενες, σύμφωνα με τον παρόν κείμενο, τροποποιήσεις όσον αφορά τον καθορισμό και τις τιμές των χονδρικών υπηρεσιών εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων ο ΟΤΕ υποχρεούται να παρέχει τα υφιστάμενα προϊόντα διασύνδεσης με τους ισχύοντες όρους πρόσβασης, διαφάνειας, αμεροληψίας και κοστοστρέφειας. Σε κάθε περίπτωση ο ΟΤΕ υποχρεούται να υλοποιήσει τα χονδρικά προϊόντα διασύνδεσης (εκκίνησης , τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων), έτσι όπως επιβάλλονται με το παρόν κείμενο, το αργότερο 6 μήνες μετά την υιοθέτηση της σχετικής Απόφασης από την ΕΕΤΤ.

4.3.7.2. Προτεινόμενες Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις για τους Εναλλακτικούς Παρόχους

Οι επιμέρους αγορές (για κάθε εναλλακτικό πάροχο) για τις χονδρικές υπηρεσίες διασύνδεσης τερματισμού για κλήσεις προς τελικούς χρήστες

Η ΕΕΤΤ διαπίστωσε ότι υπάρχουν επιμέρους αγορές (ξεχωριστές αγορές ανά δίκτυο) για τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες για κάθε εναλλακτικό πάροχο που αναφέρεται στο Παράρτημα Α και διαπίστωσε ότι κάθε πάροχος έχει ΣΙΑ στη σχετική αγορά.

Οι υφιστάμενες χρεώσεις των εναλλακτικών παρόχων για τον τερματισμό κλήσεων δεν υποδεικνύουν ότι οι τιμές του ΟΤΕ για τον τερματισμό κλήσεων ασκούν ανταγωνιστική πίεση στις τιμές τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων δεδομένου ότι είναι σημαντικά υψηλότερες από τις αντίστοιχες του ΟΤΕ. Επιπλέον, οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν φαίνεται να ασκούν ο ένας στον άλλο κάποια σημαντική ανταγωνιστική πίεση κατά τη διαμόρφωση των τελών τερματισμού τους.

Η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν επί του παρόντος υψηλότερα τέλη τερματισμού σε σχέση με τον ΟΤΕ. Αυτό δύναται να εξηγηθεί, επί παραδείγματι, από την έλλειψη οικονομιών κλίμακας ή/και σκοπού από πλευράς εναλλακτικών παρόχων. Οι εναλλακτικοί πάροχοι δύνανται επίσης να κατέχουν μικρότερη αγοραστική δύναμη αναφορικά με τον εξοπλισμό και ως εκ τούτου να πληρώνουν υψηλότερες τιμές για εξοπλισμό. Επιπλέον, είναι πιθανόν να μην έχουν φτάσει ακόμη στο σημείο να λειτουργούν αποδοτικά. Η ΕΕΤΤ σημειώνει ωστόσο ότι τα δυναμικά οφέλη της ανάπτυξης του ανταγωνισμού δύνανται να είναι σημαντικά ακόμα και για λιγότερο αποτελεσματικούς εναλλακτικούς παρόχους. Συνοπτικά, τα υψηλότερα περιθώρια τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι σε σχέση με τον ΟΤΕ δύνανται να εξηγηθούν από το γεγονός ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι:

-Έχουν υψηλότερα κόστη ανά πελάτη σε σχέση με τον ΟΤΕ, και

-Ασκούν σε κάποιο βαθμό την αγοραστική τους δύναμη θέτοντας τέλη τερματισμού που υπερβαίνουν τα κόστη τους.

Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι οι πιθανές ρυθμιστικές υποχρεώσεις που πρέπει να εξετασθούν είναι οι εξής:

1. Η υποχρέωση παροχής χονδρικού τερματισμού κλήσεων σε άλλους παρόχους δημόσιων δικτύων;
2. Η υποχρέωση διαφάνειας;
3. Η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης, και
4. Η υποχρέωση ελέγχου τιμών.

Η ΕΕΤΤ είναι επίσης της άποψης ότι η τυχόν επιβολή της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού στους εναλλακτικούς παρόχους θα τους προκαλούσε δυσανάλογο κόστος.

Προτού προβεί σε εκτίμηση των ρυθμιστικών υποχρεώσεων για τις ως άνω αγορές, η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι οι μεμονωμένες αγορές για τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες

δεν συνιστούν 'νέες' υπηρεσίες. [160]αφορούν ωστόσο νέες επενδύσεις και ως εκ τούτου, με βάση την αρχή της αναλογικότητας απαιτείται μια ελαφριά ρυθμιστική παρέμβαση η οποία θα είναι αναλογική της συνολικής ανταγωνιστικής επίδρασης των πρακτικών στην ευρύτερη αγορά.

Οι ρυθμιστικές υποχρεώσεις που προτείνεται να επιβληθούν από την ΕΕΤΤ στους παρόχους που αναφέρονται στο Παράρτημα Α αναλύονται ως εξής:.

Υποχρέωση παροχής χονδρικού τερματισμού στους λοιπούς παρόχους δημόσιων τηλεφωνικών δικτύων

Ενώ σε γενικές γραμμές είναι προς το συμφέρον των μικρότερων δικτύων να παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων στα μεγάλα δίκτυα, η ΕΕΤΤ προτείνει όπως η εν λόγω υποχρέωση καταστεί και τυπική, απαιτώντας από τους εναλλακτικούς παρόχους δημόσιων τηλεφωνικών δικτύων να παρέχουν τερματισμό κλήσεων συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων πληροφορικής και υποστήριξη πληροφορικής σε άλλους παρόχους δημόσιων τηλεφωνικών δικτύων (συμπεριλαμβανομένου του ΟΤΕ και των παρόχων κινητής τηλεφωνίας).

Υποχρέωση διαφάνειας

Η υποχρέωση διαφάνειας επιβάλλει την παροχή πληροφοριών οι οποίες δύνανται να χρησιμοποιηθούν για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας άλλων υποχρεώσεων που δύνανται να επιβληθούν στον πάροχο με ΣΙΑ. Πράγματι, η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι η υποχρέωση διαφάνειας απαιτείται προκειμένου να καταστούν αποτελεσματικές και οι υποχρεώσεις της μη διακριτικής μεταχείρισης και του ελέγχου τιμών.

---

[160] Υπό την έννοια που περιγράφεται στο σημείο 27 της Οδηγίας Πλαίσιο, το οποίο αναφέρει ότι "οι αναδυόμενες αγορές, στις οποίες ο πρωτοπόρος της αγοράς είναι πιθανόν να έχει *de facto ένα σημαντικό μερίδιο αγοράς (...) δεν θα πρέπει να υπόκεινται σε μη αναλογικές υποχρεώσεις". Αυτό διευκρινίζεται περαιτέρω στην 2002/C 165/03: "Οι ΕΡΑ πρέπει να διασφαλίζουν ότι μπορούν να δικαιολογούν την οποιασδήποτε μορφής πρώιμη ex-ante παρέμβαση σε μια αναδυόμενη αγορά, ειδικά ενόψει του γεγονότος ότι δύνανται να επέμβουν σε μεταγενέστερο στάδιο στα πλαίσια της περιοδικής επανεξέτασης των αγορών ". "Κατευθυντήριες Γραμμές'* (2002/C 165/03), παράγραφος 32.

Η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι θα πρέπει να υποβάλλουν άμεσα στην ΕΕΤΤ κάθε πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών πληροφοριών αναφορικά με τη διασύνδεση, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της, και σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα και το επίπεδο λεπτομέρειας που αναφέρονται στο σχετικό αίτημα της ΕΕΤΤ.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί επίσης ότι οι καταναλωτές δεν είναι γενικά ενημερωμένοι για τις χρεώσεις των κλήσεων τους όταν καλούν συνδρομητές άλλων δικτύων ή σχετικά με ποιες ομάδες αριθμών σχετίζονται με αυτές τις χρεώσεις. Η ΕΕΤΤ προτείνει όπως οι εναλλακτικοί πάροχοι οι οποίοι αναφέρονται στο Παράρτημα Α δημοσιεύουν στο δικτυακό τους τόπο, κοινοποιώντας ταυτόχρονα στην ΕΕΤΤ, τις χονδρικές χρεώσεις τερματισμού τους καθώς και κάθε αλλαγή αυτών σε χρόνο που ορίζεται από την ΕΕΤΤ.

Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης

Υπάρχουν δύο μορφές τις οποίες μπορεί να λάβει εν προκειμένω η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης:

(1) μη διακριτική μεταχείριση μεταξύ κλήσεων που τερματίζουν στο δίκτυο ενός παρόχου με βάση το αν οι εν λόγω κλήσεις εκκινούν από το δίκτυο του εν λόγω παρόχου ή από το δίκτυο άλλων παρόχων και

(2) μη διακριτική μεταχείριση μεταξύ άλλων δικτύων που παρέχουν στο δίκτυο ενός παρόχου κλήσεις προς τερματισμό.

Ειδικά η επιβολή υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης όσον αφορά το εφαρμοζόμενο τέλος τερματισμού εφαρμοζόμενη στα πλαίσια της περίπτωσης (1) θα σήμαινε ότι ο κάθε εναλλακτικός πάροχος θα έπρεπε να χρεώνει τέλος τερματισμού σε άλλους παρόχους το οποίο δεν είναι υψηλότερο από το τέλος τερματισμού που ο εν λόγω εναλλακτικός έμμεσα χρεώνει τον εαυτό του για την ίδια υπηρεσία. Προκειμένου να διασφαλίσει την συμμόρφωση με την ως άνω υποχρέωση, η ΕΕΤΤ θα έπρεπε να γνωρίζει το οικονομικό κόστος του τερματισμού για κάθε εναλλακτικό πάροχο (για την περίπτωση που το ΄ίδιο κόστος’ είναι το κατάλληλο σημείο μέτρησης. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε να επιτευχθεί δια της αναφοράς στα λογιστικά στοιχεία του κάθε παρόχου στο βαθμό που τα εν λόγω στοιχεία πληρούν κάποιες προδιαγραφές που απαιτούνται για τους ρυθμιστικούς λογαριασμούς.(η εν λόγω πρακτική συνιστά πιθανότατα

σημαντική επιβάρυνση στις παραδοσιακές πρακτικές λογιστικής που εφαρμόζουν πολλές επιχειρήσεις.

Η άποψη της ΕΕΤΤ είναι ότι μια τέτοια υποχρέωση δεν θα ήταν εύλογη όσον αφορά τους εναλλακτικούς παρόχους δεδομένου ότι: (i) το σχετικό μέγεθος των εναλλακτικών παρόχων στην αγορά είναι περιορισμένο και οι συνέπειες στον ανταγωνισμό που πηγάζουν από αυτή την υποχρέωση δεν είναι σημαντικές (ii) οι εν λόγω μεμονωμένες αγορές είναι το αποτέλεσμα σχετικά νέων επενδύσεων, οι οποίες αναπτύχθηκαν χωρίς να υπόκεινται σε ρύθμιση και οι οποίες δεν αντιπροσωπεύουν επεκτάσεις ενός υπάρχοντος δικτύου ή αναβαθμίσεις και αντικαταστάσεις ενός υπάρχοντος δικτύου, και σε αυτές τις περιπτώσεις δεν ενδείκνυται η ρύθμισή τους και (iii) η επιβάρυνση που θα προκληθεί από την εισαγωγή μιας μεθοδολογίας κοστολόγησης η οποία είναι αναγκαία προκειμένου να καταστεί η εν λόγω ρυθμιστική υποχρέωση αποτελεσματική, δεν δικαιολογείται ούτε από το μέγεθος του συγκεκριμένου προβλήματος ανταγωνισμού το οποίο εντοπίσθηκε, ούτε από τον αντίκτυπό του στους καταναλωτές, ούτε από την πιθανή χρονική περίοδο στην οποία το πρόβλημα ενδέχεται να συνεχίσει να υφίσταται. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ προτείνει να μην επιβάλει στους εναλλακτικούς παρόχους υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης της περίπτωσης (1) αναφορικά με τα χονδρικά τέλη τερματισμού τους για κλήσεις σε τελικούς χρήστες.[161]

Για την περίπτωση μη διακριτικής μεταχείρισης ειδικά όσον αφορά το εφαρμοζόμενο τέλος τερματισμού στα πλαίσια της περίπτωσης (2), η ΕΕΤΤ προτείνει όπως κάθε εναλλακτικός πάροχος υποχρεούται να χρεώνει το ίδιο τέλος τερματισμού σε όλους τους παρόχους που συνάπτουν συμφωνίες διασύνδεσης για τερματισμό κλήσεων στο δίκτυό του. Η παραπάνω υποχρέωση δεν εμποδίζει τους εναλλακτικούς παρόχους να παρέχουν εκπτώσεις (πχ όγκου) αναφορικά με την παροχή χονδρικών υπηρεσιών τερματισμού υπό όρους αμεροληψίας και διαφάνειας. Κάτι τέτοιο συνιστά ένα μικρότερο επίπεδο ρυθμιστικής παρέμβασης, ιδίως σε σχέση με τη περίπτωση (1) και είναι σχετικά εύκολο να ελέγχεται ως προς την εφαρμογή. Βασικό στόχο έχει να εμποδίζει τον πάροχο με ΣΙΑ να διακρίνει μεταξύ των ανταγωνιστών του.

---

[161] Ενώ δεν θα επιβάλλεται στους εναλλακτικούς παρόχους για τους λόγους που αναλύθηκαν ανωτέρω, η ΕΕΤΤ πρότεινε όπως η ως άνω υποχρέωση επιβληθεί στον ΟΤΕ.

Η ΕΕΤΤ πιστεύει συνεπώς ότι στα πλαίσια των υφιστάμενων συνθηκών, η επιβολή της ως άνω ρυθμιστικής υποχρέωσης είναι αναλογική.

Η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης η οποία προτείνεται από την ΕΕΤΤ να επιβληθεί στους εναλλακτικούς παρόχους καλύπτει συνολικά τους όρους και τις διαδικασίες παροχής της υπηρεσίας τερματισμού κλήσεων στο δίκτυό τους. Ειδικότερα οι εναλλακτικοί πάροχοι υποχρεούνται να εφαρμόζουν όμοιους όρους σε όμοιες περιπτώσεις σε όλες τις επιχειρήσεις στις οποίες παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού και οφείλουν να παρέχουν στις εν λόγω επιχειρήσεις υπηρεσίες και πληροφορίες υπό τους ίδιους όρους και με την ίδια ποιότητα. Η όποια εξαίρεση από την ως άνω αρχή πρέπει να βασίζεται σε αδιάσειστες αποδείξεις (δηλ ο εν λόγω πάροχος φέρει το βάρος της απόδειξης προκειμένου να θεμελιώσει ότι οποιαδήποτε διαφορετική μεταχείριση βασίζεται σε αντικειμενικούς παράγοντες). Επιπλέον οι πληροφορίες που αποκτώνται από ένα εναλλακτικό πάροχο συνεπεία της παροχής υπηρεσιών τερματισμού σε άλλον πάροχο, δεν θα χρησιμοποιούνται από τον εν λόγω εναλλακτικό κατά οποιονδήποτε τρόπο και θα παρέχεται προς το σκοπό αυτό έγγραφη ρητή δέσμευση.

Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών και Κοστολόγησης

Η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι οι ρυθμιστικές παρεμβάσεις της πρέπει να διαμορφώνονται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μην επιβάλλονται ασκόπως επιβαρυντικές υποχρεώσεις ή να προκαλούνται στιγμιαία κέρδη στους παίκτες της αγοράς. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι τα τέλη τερματισμού τα οποία χρεώνονται από εναλλακτικούς παρόχους είναι πιθανόν να έχουν αποτελέσει μια σημαντική παράμετρο των επενδυτικών αποφάσεων και του επιχειρηματικού σχεδιασμού των εναλλακτικών παρόχων. Ενόψει επίσης της άποψης της ΕΕΤΤ ότι οι εν λόγω αγορές για τον τερματισμό κλήσεων αποτελούν ‘greenfield’ επενδύσεις, η ΕΕΤΤ προτείνει να εισάγει υποχρεώσεις σχετικά με τις τιμές κατά τρόπο που είναι αναλογικός και που δεν ανακαλεί τα επενδυτικά κίνητρα των εναλλακτικών παρόχων. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ προτείνει να εισάγει ρύθμιση σύμφωνα με την οποία, αρχής γενόμενης την 01-01-2007, θα εισάγεται ανώτατη τιμή τερματισμού για τους εναλλακτικούς παρόχους (τιμή οροφής) η οποία θα μειώνεται αναλογικά κάθε περίοδο με στόχο την 01-01-2010 η τιμή οροφής να ισούται με το μεσοσταθμικό τέλος απλού τερματισμού (single termination) για το 2005, όπως αυτό προέκυψε από τον κοστολογικό

έλεγχο του ΟΤΕ για το έτος 2005 σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην υπ. αριθ. 381/1/3-4-2006[162] Απόφαση της ΕΕΤΤ και το οποίο ισούται με 0,00823€/λεπτό.

Συγκεκριμένα προτείνεται η οριοθέτηση μία τιμής οροφής για τα τέλη τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων για κάθε μία από τις τρεις περιόδους μείωσης τιμών[163]. Σε κάθε περίοδο ένας εναλλακτικός πάροχος δεν μπορεί να έχει υψηλότερη τιμή από την τιμή οροφής για την συγκεκριμένη περίοδο. Για κάθε νέα περίοδο, η οποία θα αρχίζει την πρώτη Ιανουαρίου κάθε έτους, θα ορίζεται από την ΕΕΤΤ νέα τιμή οροφής με στόχο την 01-01-2010 η τιμή οροφής να ισούται με την τιμή στόχου. Με βάση στοιχεία που έχει στην διάθεσή της η ΕΕΤΤ, ο σταθμισμένος μέσος όρος των τελών τερματισμού των παρόχων είναι 0,0137€/λεπτό. Οι υπολογισμοί έγιναν με βάση τα τέλη τερματισμού ανά δίκτυο όπως ίσχυαν το 2005 και με συντελεστές βαρύτητας τα πιο πρόσφατα δεδομένα σχετικά με τον συνολικό όγκο κίνησης κλήσεων που τερματίζει στα επιμέρους δίκτυα των παρόχων. Στις περιπτώσεις όπου κάποιος πάροχος έχει ορίσει περισσότερες από μία τιμές τελών τερματισμού (δηλαδή τα τέλη τερματισμού στο δίκτυό του διαφοροποιούνται ανάλογα με το δίκτυο που προέρχεται η κλίση), έχει ληφθεί υπόψη η μικρότερη από τις διαφορετικές τιμές τερματισμού για εθνικές κλήσεις.

Η μεταβολή της τιμής οροφής θα γίνεται ως ακολούθως:

- Από 1-01-2007 όλοι οι εναλλακτικοί πάροχοι θα έχουν τέλος τερματισμού κλήσεων στο δίκτυό τους το οποίο δεν θα υπερβαίνει τον σταθμισμένο μέσο όρο που αναφέρθηκε ανωτέρω (0,0137 €/λεπτό).
- Την 1/1/2008 η τιμή οροφής θα μειωθεί κατά το ένα τρίτο της διαφοράς μεταξύ της τιμής οροφής για το 2007 και της τιμής στόχου.
- Την 1/1/2009 η τιμή οροφής θα μειωθεί κατά 50% της διαφοράς μεταξύ της τιμής οροφής για το 2008 και της τιμής στόχου.
- Την 1/1/2010 κάθε πάροχος θα μειώσει το τέλος τερματισμού του έτσι ώστε να είναι ίσο ή μικρότερο από την τιμή στόχου.

---

[162] Η εν λόγω Απόφαση δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στο ΦΕΚ

[163] Η θέσπιση τιμής οροφής δεν αποκλείει τη δυνατότητα των εναλλακτικών να εφαρμόζουν διαφορετικά τέλη τερματισμού ανά ζώνη, αρκεί η μεσοσταθμική τιμή να μην υπερβαίνει την τιμή οροφής

Στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζεται το προτεινόμενο glide path.

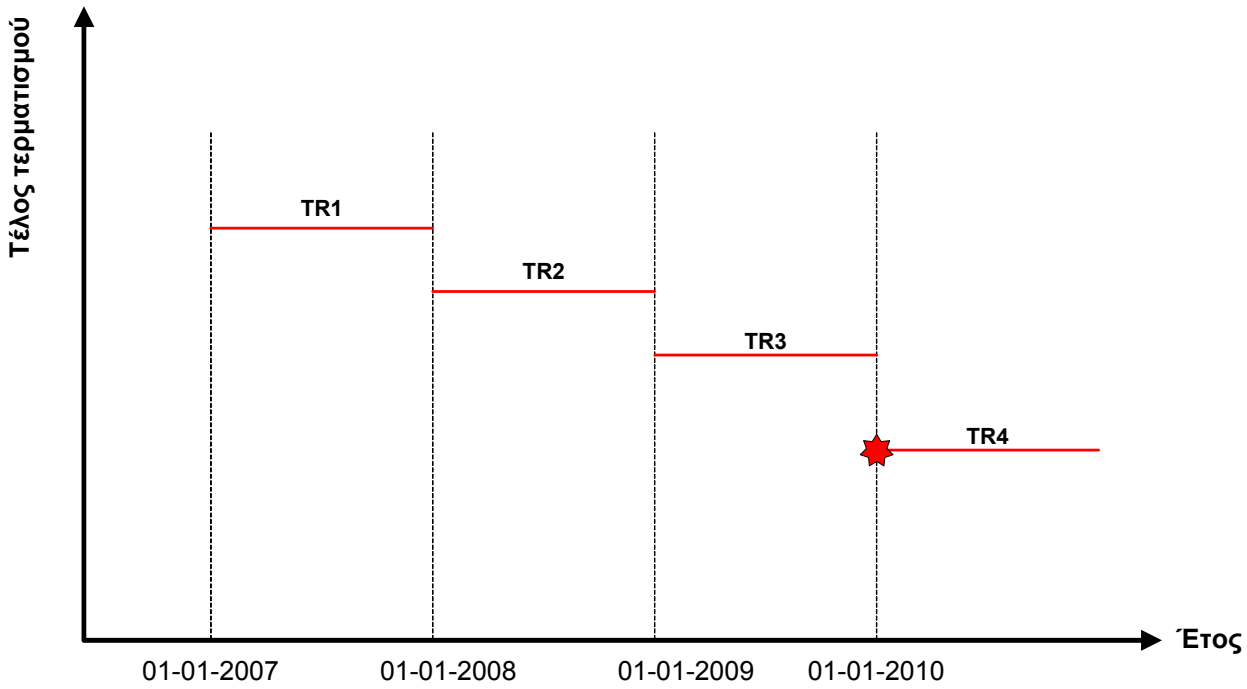

Όπου: TR1= σταθμισμένος Μ.Ο. τέλους τερματισμού εναλλακτικών παρόχων (όπως θα υπολογισθεί με βάση τα στοιχεία που έχει η ΕΕΤΤ στη διάθεση της)
TR4= η τιμή στόχου για το έτος 2010
TR1, TR2, TR3 = οι τιμές οροφής για τα τέλη τερματισμού για τα έτη 2007, 2008 και 2009 αντίστοιχα

Στην περίπτωση όπου κατά την διάρκεια του glide path τα αντίστοιχα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ αυξηθούν πάνω από την τιμή στόχου (είτε ο απλός τερματισμός είτε το άθροισμα του τοπικού τερματισμού και της απλή διαβίβασης όταν ο ΟΤΕ υλοποιήσει τα προϊόντα που περιγράφονται στο παρόν κείμενο) τότε η τιμή στόχου θα αναπροσαρμοστεί. Στην περίπτωση όπου κατά την διάρκεια του glide path τα αντίστοιχα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ αυξηθούν πάνω από την τιμή οροφής της προηγούμενης περιόδου τότε η τιμή οροφής της επόμενης περιόδου θα ισούται με τα αντίστοιχα τέλη τερματισμού του ΟΤΕ .Σε κάθε περίπτωση η τιμή στόχου και η τιμή οροφής θα αναπροσαρμόζεται σε ετήσια βάση από την ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη και τον πληθωρισμό. Κατά την εφαρμογή της μεθοδολογίας του glide path η ΕΕΤΤ λαμβάνει υπόψη τα επιμέρους συστήματα χρέωσης που εφαρμόζει ο κάθε πάροχος,

συμπεριλαμβανόμενης τυχόν εφαρμογής ελάχιστων χρεώσεων. Οι πάροχοι που εφαρμόζουν ελάχιστη χρέωση ή διαφοροποιημένα τέλη τερματισμού ανά ζώνη υποχρεούνται να υποβάλουν στην ΕΕΤΤ πλήρη στοιχεία κίνησης και εσόδων για τον αποτελεσματικό έλεγχο από την ΕΕΤΤ της εφαρμογής της επιβληθείσας τιμής οροφής.

Περίληψη Προτεινόμενων Ρυθμιστικών Υποχρεώσεων

Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται οι κυριότερες από τις υποχρεώσεις, τις οποίες η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθούν στους παρόχους με σημαντική ισχύ στις υπό εξέταση αγορές προκειμένου να αντιμετωπίσει την έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού:

Πίνακας ρυθμιστικών υποχρεώσεων				
Προτεινόμενη Υποχρέωση	Εθνική αγορά υπηρεσιών χονδρικής εκκίνησης κλήσεων	Αγορά χονδρικού τερματισμού κλήσεων στους συνδρομητές του ΟΤΕ	Εθνική αγορά χονδρικών υπηρεσιών διαβίβασης κλήσεων	Επιμέρους αγορές (για κάθε εναλλακτικό πάροχο) για τις χονδρικές υπηρεσίες διασύνδεσης τερματισμού για κλήσεις προς τελικούς χρήστες,
Υποχρέωση πρόσβασης	✓	✓	✓	✓
Μη διακριτική μεταχείριση	✓	✓	✓	✓
Διαφάνεια	✓	✓	✓	✓
Λογιστικός Διαχωρισμός	✓	✓	✓	
Υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης	LRIC top down με βάση το τρέχον κόστος που θα διασταυρώνεται με LRIC bottom up μοντέλο της ΕΕΤΤ	LRIC top down με βάση το τρέχον κόστος που θα εξακριβώνεται με LRIC bottom up μοντέλο της ΕΕΤΤ	LRIC top down με βάση το τρέχον κόστος που θα εξακριβώνεται με LRIC bottom up μοντέλο της ΕΕΤΤ	Ανώτατη τιμή τερματισμού η οποία θα μειώνεται κάθε περίοδο με στόχο την 01-01-2010 η τιμή οροφής να ισούται με το μεσοσταθμικό τέλος απλού τερματισμού (single termination)

				του ΟΤΕ για το έτος 2005 (όπως αυτό προέκυψε από τον κοστολογικό έλεγχο του ΟΤΕ για το έτος 2005)

4.4. Ερωτήσεις Διαβούλευσης – Ανάλυση Αγοράς & Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις

Ε1: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς εκκίνησης κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση;

Ε2: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς των διαβιβαστικών υπηρεσιών στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο;

Ε3: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση;

Ε4: Συμφωνείτε με την παρούσα ανάλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού; Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού που θεωρείτε ότι η ΕΕΤΤ πρέπει να λάβει υπόψη της; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Ε5: Συμφωνείτε με τις επισημάνσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια; Ποια είναι τα βασικά στοιχεία μιας Συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών την οποία ο ΟΤΕ θα υποχρεούται να παρέχει;

Ε6: Υπάρχουν πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ και τις οποίες η ΕΕΤΤ δεν επεσήμανε στο κείμενό της παρούσας διαβούλευσης;

Ε7: Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις μη-διακριτικής μεταχείρισης που υπογραμμίστηκαν ανωτέρω από την ΕΕΤΤ;

Ε8: Θεωρείτε ότι ο λογιστικός διαχωρισμός αποτελεί μια αναλογική ρυθμιστική υποχρεώση; Θεωρείτε ότι η πρόβλεψη της ΕΕΤΤ όπως μην επιβάλλεται η ως άνω ρυθμιστική υποχρέωση στους λοιπούς εναλλακτικούς παρόχους είναι αναλογική;

Ε9: Συμφωνείτε με το συμπέρασμα ότι πρέπει να επιβληθεί η υποχρέωση πρόσβασης στον ΟΤΕ σε όλες τις τρείς αγορές διασύνδεσης (εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης); Υπάρχουν επιπλέον υποχρεώσεις πρόσβασης σχετικά με την διασύνδεση που θεωρείτε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν;

Ε10: Συμφωνείτε με την προτεινόμενη από την ΕΕΤΤ επιβολή υποχρέωση κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ και για τις τρεις αγορές διασύνδεσης και την προτεινόμενη υιοθέτηση της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ σχετικά με την κοστολόγηση;

Ε11: Η ΕΕΤΤ ενδιαφέρεται για τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με την πρότασή της να δημοσιοποιούνται τιμολογιακές πληροφορίες. Υπάρχουν κάποιες άλλες πληροφορίες στις οποίες η ΕΕΤΤ δεν αναφέρθηκε στα πλαίσια της παρούσας διαβούλευσης και που θεωρείτε ότι πρέπει επίσης να δημοσιοποιούνται;

Ε12: Συμφωνείτε με την πρόταση της ΕΕΤΤ σχετικά με τον τρόπο ρύθμισης των τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι;

4.5.Παράρτημα Α – Λίστα Παρόχων με ΣΙΑ στις σχετικές αγορές χονδρικού τερματισμού κλήσεων.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι όλοι οι πάροχοι της λίστας κατωτέρω, οι οποίοι παρέχουν χονδρικές υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε άλλους παρόχους που απαιτούνται για την λιανική παροχή κλήσεων σε δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο, καθορίζονται ως πάροχοι με ΣΙΑ στην εν λόγω χονδρική αγορά.

- VIVODI TELECOMMUNICATIONS A.E
- FORTHNET AE
- COSMOLINE
- ALTEC TELECOMS AE
- TELLAS
- TELEPASSPORT (HELLAS) S.A.
- VOICENET
- HELLAS ON LINE
- ΑΛΓΟΝΕΤ ΑΕ
- LANNET AE
- TELEDOME
- NET ONE AE
- Q-Telecom

Για τους αδειοδοτημένους παρόχους που αναφέρονται πιο πάνω, επιπρόσθετα των στοιχείων που αναφέρθηκαν στην ανάλυση της χονδρικής αγοράς τερματισμού κλήσεων, ισχύουν αθροιστικά και τα ακόλουθα κριτήρια:

- παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων σε άλλους παρόχους με συγκεκριμένα τέλη
- τους έχουν εκχωρηθεί, πρωτογενώς ή δευτερογενώς, αριθμοί ή ομάδες αριθμών, τους οποίους με την σειρά τους εκχωρούν σε τελικούς χρήστες σε σταθερή θέση
- έχουν συνάψει τουλάχιστον μία σύμβαση διασύνδεσης

Η ΕΕΤΤ, κατά την διάρκεια ισχύος της παρούσης ανάλυσης, θα παρακολουθεί τα τέλη τερματισμού και των παρόχων για τους οποίους δεν ισχύουν όλα τα ανωτέρω κριτήρια. Σε περίπτωση δε που τα εν λόγω τέλη τερματισμού γίνουν υπερβολικά ή άδικα η ΕΕΤΤ θα ασκήσει τις αρμοδιότητές της βάσει του Δικαίου του Ανταγωνισμού.

Εναλλακτικά, η ΕΕΤΤ διατηρεί το δικαίωμα να επεκτείνει την ανωτέρω λίστα σε περίπτωση όπου ξεχωριστή διαδικασία ανάλυσης της συγκεκριμένης αγοράς αποδείξει ότι μία τέτοια ενέργεια απαιτείται.

4.6. Παράρτημα Β – Ελάχιστο Περιεχόμενο της Προσφοράς Αναφοράς του ΟΤΕ (RIO)

Τα κάτωθι στοιχεία αποτελούν το ελάχιστο περιεχόμενο που απαιτείται να περιλαμβάνει η Προσφορά Αναφοράς του ΟΤΕ.

(Α.) Απαιτούμενες προϋποθέσεις για την παροχή πρόσβασης σε υπηρεσίες διασύνδεσης

1. Στοιχεία δικτύου στα οποία παρέχεται πρόσβαση:
2. Πληροφορίες σχετικά με τις τοποθεσίες φυσικής πρόσβασης,[164] συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με σημεία διασύνδεσης;
3. Ποιότητα υπηρεσίας;
4. Τεχνικές προϋποθέσεις ;
5. Διαδικασίες αναφορικά με παραγγελίες, μετάβαση και παροχή υπηρεσιών;
6. Προβλέψεις χωρητικότητας και μελλοντικός σχεδιασμός δικτύου

(Β.) Λίστα των σχετικών υπηρεσιών του ΟΤΕ:

5. τερματισμός κλήσεων
6. εκκίνηση κλήσεων που θα παρέχεται από παρόχους επιλογής/ προεπιλογής φορέα (αστικές, υπεραστικές και διεθνείς κλήσεις, κλήσεις από σταθερό προς κινητό, κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών)
7. εκκίνηση κλήσεων που θα παρέχεται σε παρόχους υπηρεσιών (πχ Internet)
8. διαβίβαση δεσμοποιημένη με χονδρική εκκίνηση ή χονδρικό τερματισμό κλήσεων αδεσμοποίητη διαβίβαση σε άλλα δίκτυα

(Γ.) Λίστα υπηρεσιών διασύνδεσης δικτύου:

---

[164] Η διαθεσιμότητα αυτών των πληροφοριών δύναται να περιορίζεται μόνο στα ενδιαφερόμενα μέρη, προκειμένου να αποφευχθούν πιθανά προβλήματα δημόσιας ασφάλειας.

4. Συνδέσεις Μεταφοράς διασύνδεσης
5. Διαδρομές διασύνδεσης
6. Συνδέσεις τελικών χρηστών

(Δ.) Υπηρεσίες Συνεγκατάστασης

9. Πληροφορίες αναφορικά με τις σχετικές τοποθεσίες του κοινοποιημένου οργανισμού.
10. Επιλογές συνεγκατάστασης στις τοποθεσίες που προσδιορίζονται στα πλαίσια του σημείου 1 (συμπεριλαμβανομένης της φυσικής συνεγκατάστασης και όπου κατάλληλο της απομακρυσμένης και εικονικής συνεγκατάστασης).
11. Χαρακτηριστικά εξοπλισμού: περιορισμοί, εάν υπάρχουν, αναφορικά με τον εξοπλισμό που δύναται να συνεγκατασταθεί.
12. Ζητήματα ασφαλείας: μέτρα που έχουν υιοθετήσει οι κοινοποιημένοι οργανισμοί προκειμένου να διασφαλίσουν ασφάλεια στις τοποθεσίες τους.
13. Όροι πρόσβασης για το προσωπικό των παρόχων ανταγωνιστών.
14. Προδιαγραφές ασφαλείας.
15. Κανόνες σχετικά με την κατανομή του χώρου για τις περιπτώσεις εκείνες όπου ο χώρος συνεγκατάστασης είναι περιορισμένος.
16. Όροι για τους επωφελούμενους οργανισμούς να επιθεωρούν τις τοποθεσίες όπου είναι διαθέσιμη η φυσική συνεγκατάσταση, ή τις τοποθεσίες όπου η συνεγκατάσταση δεν έχει γίνει δεκτή για λόγους έλλειψης χωρητικότητας.

(Ε.) Πληροφοριακά συστήματα

Όροι αναφορικά με την πρόσβαση στα υποστηρικτικά λειτουργικά συστήματα του κοινοποιημένου οργανισμού, στα πληροφοριακά συστήματα ή στις βάσεις δεδομένων για τα αιτήματα προ-παραγγελιών, παραγγελιών, παροχών, συντήρησης και επιδιόρθωσης και τιμολόγησης.

(ΣΤ.) Όροι παροχής

4. Πρωταρχικοί χρόνοι για απάντηση σε αιτήματα παροχής υπηρεσιών και ευκολιών; συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών, επίλυση βλαβών, διαδικασίες επιστροφής στο κατάλληλο επίπεδο υπηρεσιών και παράμετροι ποιότητας υπηρεσιών.
5. Συνήθεις συμβατικοί όροι, συμπεριλαμβανομένης, όπου κρίνεται σκόπιμο, της προβλεπόμενης αποζημίωσης για τις περιπτώσεις όπου υπάρχει αδυναμία συμμόρφωσης με τους πρωταρχικούς χρόνους.
6. Τιμές ή τιμολογιακές φόρμουλες για κάθε στοιχείο, λειτουργία και ευκολία που αναφέρεται ανωτέρω.

4.7.ΣΧΟΛΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΚΑΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΕΕΤΤ

4.7.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο διάστημα μεταξύ 17 Μαίου και 19 Ιουνίου 2006, η ΕΕΤΤ διεξήγαγε δημόσια διαβούλευση για την ανάλυση της αγοράς και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις για τις αγορές διασύνδεσης δημόσιων σταθερών δικτύων (αγορές υπ' αριθμ 8, 9, 10 της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής). Στη δημόσια διαβούλευση συμμετείχαν δώδεκα (12) τηλεπικοινωνιακοί πάροχοι, συγκεκριμένα οι: Algonet, Αττικές Τηλεπικοινωνίες, Cosmoline, Cosmote, Forthnet, Netone, OTE, Q-Telecom, Teledome, Tellas, TIM HELLAS και Vivodi.

Η παρούσα αναφορά παρουσιάζει τη σύνοψη των απαντήσεων των συμμετεχόντων στο κείμενο της Δημόσιας Διαβούλευσης, καθώς και τις απόψεις της ΕΕΤΤ αναφορικά με τα βασικότερα σημεία των παρατηρήσεων των ως άνω συμμετεχόντων. Ειδικότερα, στην Ενότητα 2 της παρούσας αναφοράς παρατίθενται τα κυριότερα σχόλια των συμμετεχόντων στη Διαβούλευση καθώς και οι απαντήσεις της ΕΕΤΤ επί των σχολίων εκείνων που χρήζουν απάντησης. Στην Ενότητα 3 παρουσιάζονται οι προτεινόμενες τροποποιήσεις/ ενημερώσεις που πρέπει να γίνουν στο κείμενο ανάλυσης της αγοράς. Τέλος, στην Ενότητα 4 παρατίθενται αυτούσιες οι απαντήσεις όλων των συμμετεχόντων στη Διαβούλευση εξαιρουμένων των στοιχείων εκείνων των απαντήσεών τους που έχουν χαρακτηρισθεί από τους συμμετέχοντες ως εμπιστευτικά.

.

4.7.2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

ΓΕΝΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

Ζητήματα Ορισμού αγορών που έχουν αντιμετωπιστεί σε προηγούμενες Διαβουλεύσεις

Κάποιοι συμμετέχοντες θέτουν ζητήματα σχετικά με τον Ορισμό αγοράς που έχουν αντιμετωπιστεί σε προηγούμενη Διαβούλευση.

Για παράδειγμα, σχετικά με τη *χονδρική εκκίνηση κλήσεων*:

- Ένας συμμετέχων σημειώνει ότι δεν γίνεται αναφορά στο εάν περιλαμβάνει την εκκίνηση κλήσεων σε αριθμούς "807" ή σε άλλες υπηρεσίες.
- Ένας συμμετέχων σημειώνει ότι η χονδρική αγορά εκκίνησης θα πρέπει να διακρίνεται σε υπο-αγορές.
- Ένας συμμετέχων διαφωνεί με τον ορισμό της γεωγραφικής αγοράς και προτείνει τη διαφοροποίηση ανάμεσα στην Αττική, τα Αστικά Κέντρα και την υπόλοιπη Ελλάδα.

Σχετικά με το *χονδρικό τερματισμό κλήσεων*:

- Δύο συμμετέχοντες ισχυρίζονται ότι στην αγορά τερματισμού κλήσεων θα πρέπει να υπάρχει διάκριση ανάμεσα στην αγορά τερματισμού σε τελικούς χρήστες και σε παρόχους υπηρεσιών.

Σχετικά με τη *χονδρική διαβίβαση*:

- Ένας συμμετέχων πιστεύει ότι υπάρχουν δύο χωριστές αγορές διαβίβασης, μία για τη διαβίβαση μαζί με την εκκίνηση ή τον τερματισμό κλήσεων στο δίκτυο του ΟΤΕ και μια για τη διαβίβαση σε τρίτο δίκτυο.

Η ΕΕΤΤ παραπέμπει στο Κείμενο Διαβούλευσης για τον ορισμό των χονδρικών αγορών διασύνδεσης σταθερών δημόσιων δικτύων, όπου έχει εξαντλήσει όλα τα ζητήματα που αφορούν τον ορισμό αγοράς. Ειδικότερα, η ΕΕΤΤ όρισε τις αγορές διασύνδεσης σταθερών δημόσιων δικτύων ως εξής:

- Μια ενιαία σχετική αγορά για την παροχή χονδρικής εκκίνησης κλήσεων στην Ελλάδα, η οποία περιλαμβάνει την εκκίνηση κλήσεων προς τελικούς χρήστες και προς παρόχους υπηρεσιών,
- Διαφορετικές σχετικές αγορές για χονδρικό τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες σε επιμέρους σταθερά δίκτυα, και
- Μια ενιαία σχετική αγορά για χονδρική διαβίβαση κλήσεων στην Ελλάδα.

Σύμφωνα με τη *Σύσταση της Επιτροπής για τις Σχετικές Αγορές* η αγορά χονδρικού τερματισμού κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών δεν κρίθηκε ότι πληρεί επί του παρόντος τα κριτήρια που απαιτούνται για την επιβολή *ex ante* ρύθμισης με αποτέλεσμα να μην υπόκειται σε ανάλυση αγοράς. Το παρόν Κείμενο Διαβούλευσης της ΕΕΤΤ για την ανάλυση αγοράς και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις, καλύπτει συνεπώς μόνο την αγορά χονδρικής εκκίνησης κλήσεων, τις επιμέρους αγορές ανά δίκτυο για χονδρικό τερματισμό κλήσεων, και την αγορά χονδρικής διαβίβασης κλήσεων.

Σε κάθε περίπτωση, η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει ότι υπάρχουν προβλήματα ανταγωνισμού στην Ελλάδα αναφορικά με την αγορά τερματισμού σε μη γεωγραφικούς αριθμούς. Για το λόγο αυτό έχει προτείνει μία σειρά από ρυθμιστικές υποχρεώσεις τόσο στις χονδρικές αγορές Διασύνδεσης όσο και στις σχετικές λιανικές αγορές φωνητικής τηλεφωνίας. Στην περίπτωση όπου τα προτεινόμενα ρυθμιστικά μέτρα δεν αποβούν αποτελεσματικά σε εύλογο χρόνο τότε η ΕΕΤΤ θα επαναπροσδιορίσει τις συνθήκες ανταγωνισμού ιδίως αναφορικά με το κατά πόσο πληρούνται τα κριτήρια για ex ante ορισμό της συγκεκριμένης αγοράς.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΑΓΟΡΑΣ

ΣΙΑ στην αγορά χονδρικής εκκίνησης κλήσεων

Ένας συμμετέχων υποστηρίζει ότι η χονδρική εκκίνηση κλήσεων μπορεί να υποκατασταθεί από την αυτο-παροχή κλήσεων με τρόπους άμεσης πρόσβασης, όπως FWA/WiMax, FTTx ή μέσω Αδεσμοποίητης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο.

Η ΕΕΤΤ ήδη απέρριψε το επιχείρημα αυτό στο Κείμενο της Διαβούλευσης για τον ορισμό αγορών σταθερής διασύνδεσης, όταν έκρινε ότι η αυτο-παροχή κλήσεων μέσω εναλλακτικών υποδομών δεν αποτελεί βραχυπρόθεσμα υποκατάστατο της χονδρικής εκκίνησης κλήσεων. Η ΕΕΤΤ πιστεύει επίσης ότι η αυτο-παροχή εκκίνησης κλήσεων – δεδομένου του

αναγκαίου χρόνου, του επιπέδου και του ρίσκου της επένδυσης που απαιτείται για την υποδομή πρόσβασης – δεν επηρεάζει τη ΣΙΑ του ΟΤΕ. Ο δυνητικός ανταγωνισμός που θα δημιουργηθεί είναι απίθανο να επαρκεί ώστε να λειτουργήσει ως ανταγωνιστικός περιορισμός για τον ΟΤΕ όπως θα συνέβαινε σε μια ανταγωνιστική αγορά.

ΣΙΑ στη χονδρική αγορά τερματισμού

Ένας συμμετέχων πιστεύει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν θα πρέπει να οριστούν ως έχοντες ΣΙΑ στην αγορά τερματισμού στα δίκτυά τους. Σε αυτή την κατεύθυνση, ο ίδιος πάροχος επισημαίνει ιδίως την πολύ περιορισμένη διαθεσιμότητα της Αδεσμοποίητης Πρόσβασης στον Τοπικό Βρόχο, το υψηλό κόστος κυκλωμάτων διασύνδεσης, την έλλειψη συνεγκατάστασης, την έλλειψη λειτουργίας backhaul από τα κτήρια του ΟΤΕ. Ένας άλλος συμμετέχων πιστεύει ότι *«δεν είναι ρεαλιστικό να υποθέτουμε ότι ο ΟΤΕ δεν διαθέτει κανένα μέσο για να ασκεί αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύ προς τους εναλλακτικούς παρόχους, παρά μόνο εάν απομονώσουμε τις υπηρεσίες τερματισμού και αγνοήσουμε όλες τις υπηρεσίες που παρέχονται μονοπωλιακά από τον ΟΤΕ προς τους εναλλακτικούς»*.

Η ΕΕΤΤ δεν πιστεύει ότι η ισχύς ενός εναλλακτικού παρόχου στην αγορά τερματισμού κλήσεων περιορίζεται από την αντισταθμιστική ισχύ του ΟΤΕ σε τέτοιο βαθμό ώστε να οδηγεί σε τιμές τερματισμού που θα ίσχυαν σε μια ανταγωνιστική αγορά. Πρώτον, ο ΟΤΕ, όπως κάθε άλλος πάροχος που ελέγχει την πρόσβαση στον τελικό χρήστη έχει τη γενική υποχρέωση να διασυνδέεται προκειμένου να εξασφαλίζει συνδεσιμότητα από άκρο σε άκρο και τη διαλειτουργικότητα της υπηρεσίας. Αυτό υποβαθμίζει τη δυνατότητα του ΟΤΕ να διακόψει τη διασύνδεση αντιδρώντας σε αύξηση των τελών τερματισμού από ένα εναλλακτικό πάροχο. Δεύτερον, ο ΟΤΕ επίσης δε φαίνεται να έχει οικονομικό κίνητρο να σταματήσει να αγοράζει υπηρεσίες σταθερού τερματισμού από τους εναλλακτικούς παρόχους. Εάν ο ΟΤΕ αποφάσιζε να σταματήσει να αγοράζει τερματισμό κλήσεων από ένα εναλλακτικό δίκτυο, οι συνδρομητές του δεν θα μπορούσαν πλέον να αγοράζουν υπηρεσίες σταθερού τερματισμού από το συγκεκριμένο εναλλακτικό πάροχο. Αυτό θα δημιουργούσε δυσαρέσκεια των πελατών. Οι πελάτες του ΟΤΕ

μπορεί επίσης να μεταστρέφονταν σε έναν πάροχο CS/CPS για να πραγματοποιούν κλήσεις – υπό την προϋπόθεση ότι ο πάροχος CS/CPS είναι έμμεσα διασυνδεδεμένος με τον εναλλακτικό σταθερό ή κινητό πάροχο. Παρόλα αυτά οι εμπορικές διαπραγματεύσεις για τις τιμές και τους όρους τερματισμούς μπορεί να αποτύχουν. Όπου συμβαίνει αυτό, η ΕΕΤΤ έχει καθήκον να παρέμβει σε μια διαφορά με αίτημα του ενδιαφερόμενου μέρους και να λάβει δεσμευτική απόφαση για τα τέλη τερματισμού.[165] Ωστόσο, η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι είναι απίθανο – χωρίς ex ante ρύθμιση - η επίλυση διαφοράς να αντιμετωπίσει πλήρως την ισχύ του εναλλακτικού παρόχου στην αγορά τερματισμού κλήσεων.

Τέλος, η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι ακόμη και εάν η αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύς μπορεί πράγματι να ασκείται σε αγορές άλλες από την εξεταζόμενη (*δηλ.*, την αγορά τερματισμού κλήσεων), στα πλαίσια άλλων διαβουλεύσεων εξέτασης αγορών, η ΕΕΤΤ έχει προτείνει την επιβολή υποχρεώσεων στον ΟΤΕ που θα περιορίζουν σημαντικά τη δυνατότητά του να δρα αντι-ανταγωνιστικά (*π.χ.*, αγορά Αδεσμοποίητης Πρόσβασης σε μεταλλικούς βρόχους, αγορά χονδρικής παροχής ευρυζωνικής πρόσβασης, αγορές σταθερής εκκίνησης και διαβίβασης, αγορές λιανικής πρόσβασης και αγορές τηλεφωνικών κλήσεων).

165 Βλ. Άρθρο 20 της Οδηγίας Πλαίσιο και άρθρο 18 του Ν. 3431/2000 (ΦΕΚ 13/Α/2006).

ΣΙΑ στη χονδρική διαβίβαση

Ένας συμμετέχων πιστεύει ότι υπάρχουν δύο διαφορετικές αγορές διαβίβασης, συγκεκριμένα, μία για διαβίβαση μαζί με εκκίνηση ή τερματισμό κλήσεων στο δίκτυο του ΟΤΕ και μία για διαβίβαση σε τρίτο δίκτυο. Ο εν λόγω συμμετέχων σημειώνει ότι σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία από άλλους παρόχους, οι υπηρεσίες διαβίβασης της πρώτης κατηγορίας χρησιμοποιούνται μόνο 30%, ενώ για το υπόλοιπο χρησιμοποιούνται άλλα διαθέσιμα μέσα (π.χ. μισθωμένες γραμμές από τον ΟΤΕ ή άλλους). Συνεπώς, ο πάροχος αυτός θεωρεί την αγορά αυτή ανταγωνιστική. Ο ίδιος συμμετέχων πιστεύει ότι η αγορά διαβίβασης μεταξύ δικτύων είναι επίσης ανταγωνιστική λόγω της ύπαρξης παρόχων που βασίζονται στην άμεση διασύνδεση.

Η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι μπορούν πιθανά να αυτο-παρέχουν διαβίβαση επεκτείνοντας το δίκτυό τους, *π.χ.,* με τη χρήση μισθωμένων γραμμών. Μπορούν επίσης να αντικαταστήσουν τη διαβίβαση σε δίκτυα τρίτων με το να διασυνδέονται άμεσα με τα δίκτυα αυτά. Ωστόσο, η ΕΕΤΤ δεν πιστεύει ότι αυτές οι εναλλακτικές δημιουργούν το επίπεδο δυνητικού ανταγωνισμού που είναι επαρκές ώστε να περιορισθεί η ΣΙΑ του ΟΤΕ στη σχετική αγορά.

Παλαιότερα προβλήματα ανταγωνισμού που έχουν εντοπιστεί στις αγορές διασύνδεσης

Διάφοροι συμμετέχοντες ανέφεραν την ύπαρξη προβλημάτων ανταγωνισμού στο πρόσφατο παρελθόν σχετικά με τη διασύνδεση, τα οποία θα πρέπει να εξεταστούν κατά την επιβολή κανονιστικών υποχρεώσεων με βάση την παρούσα Διαβούλευση. Τα εν λόγω προβλήματα ανταγωνισμού συμπεριλαμβάνουν ιδίως τα εξής:

- Τρεις συμμετέχοντες αναφέρθηκαν σε προβλήματα που προέρχονται από τη μη έγκριση νέας και τη μη εφαρμογή της ισχύουσας Προσφοράς Αναφοράς Διασύνδεσης του ΟΤΕ.

- Πέντε συμμετέχοντες αναφέρονται σε προβλήματα σχετικά με την παροχή συνεγκατάστασης από τον ΟΤΕ.
- Δύο συμμετέχοντες αναφέρονται στις καθυστερήσεις στην εφαρμογή κοστοστρεφών τιμών του ΟΤΕ λόγω της μη παροχής ή της ανεπαρκούς παροχής στοιχείων κόστους από τον ΟΤΕ.
- Ένας συμμετέχων αναφέρεται σε προβλήματα σχετικά με την παροχή Επιλογής Φορέα. Σύμφωνα με τον συμμετέχοντα αυτό, ο ΟΤΕ δεν μεταχειρίζεται όλες τις κλήσεις ισότιμα, αλλά δίνει προτεραιότητα σε κλήσεις που απευθύνονται στο δικό του δίκτυο. Επίσης, ο ΟΤΕ κατηγορείται ότι δεν έχει εφαρμόσει την εκκίνηση κλήσεων για όλες τις κλήσεις προς παρόχους υπηρεσιών. Ο ΟΤΕ επίσης κατηγορείται ότι δεν έχει δώσει στους εναλλακτικούς παρόχους τη δυνατότητα να τερματίζουν μέσω των δικτύων τους κλήσεις προς όλους τους αριθμούς, συμπεριλαμβανομένων των μη γεωγραφικών αριθμών.
- Ένας άλλος συμμετέχων αναφέρει ότι ο ΟΤΕ ακολούθησε πολιτική καθυστερημενης παράδοσης μισθωμένων γραμμών διασύνδεσης την περίοδο εκκίνησης της λειτουργίας των περισσότερων εναλλακτικών παρόχων. Επίσης, ο ίδιος συμμετέχων αναφέρει ότι ο ΟΤΕ ακολουθεί αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές σχετικά με την πρόσβαση σε μη γεωγραφικούς αριθμούς των εναλλακτικών. Επίσης, ο ίδιος συμμετέχων αναφέρει την έλλειψη ρητής και διαφανούς πολιτικής ελέγχου πιστοληπτικής ικανότητας από τον ΟΤΕ (παράλειψη που φαίνεται επίσης στο ισχύον ΥΠΔ), καθώς δεν υπάρχει τρόπος να οριστεί το ποσό της εγγύησης και οι διαδικασίες με βάση τις οποίες ένας εναλλακτικός πάροχος αξιολογείται σχετικά με την πιστοληπτική του ικανότητα.
- Ένας συμμετέχων αναφέρεται στην επιλεκτική τιμολόγηση του τερματισμού.
- Ένας συμμετέχων αναφέρεται στην αδιαφάνεια στον υπολογισμό του τέλους παρακράτησης το οποίο χρεώνει ο ΟΤΕ για τις υπηρεσίες διασύνδεσης σε επίπεδο χονδρικής, καθώς και των στοιχείων κόστους που το απαρτίζουν.
- Αρκετοί πάροχοι αναφέρονται στο γεγονός ότι ο ΟΤΕ ζητά υπερβολικά υψηλή εγγύηση.
- Ένας συμμετέχων αναφέρεται στη παράνομη χρήση εμπιστευτικών πληροφοριών διασύνδεσης από τις λιανικές υπηρεσίες του ΟΤΕ στα πλαίσια της πολιτικής “win-back” που απευθύνεται σε πελάτες των εναλλακτικών παρόχων.

Η ΕΕΤΤ μπορεί μόνο να επιβεβαιώσει ότι γνωρίζει αυτά τα προβλήματα ανταγωνισμού και έχει επιδιώξει να τα αντιμετωπίσει με τις κανονιστικές υποχρεώσεις που προτείνει στη Διαβούλευση. Η ΕΕΤΤ έχει επίσης επισημάνει μια σειρά από προβλήματα ανταγωνισμού στο Κείμενο της Δημόσιας Διαβούλευσης, τα οποία σχετίζονται με τη συνεγκατάσταση, τις συνδέσεις διασύνδεσης, τις πληρωμές διασύνδεσης, τις επισφάλειες και το τέλος παρακράτησης για κλήσεις σε μη γεωγραφικούς αριθμούς. Τέλος, η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι τα προαναφερόμενα

προβλήματα ανταγωνισμού αιτιολογούν την επιβολή αυστηρότερων κανονιστικών υποχρεώσεων από τις υφιστάμενες.

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Υποχρέωση πρόσβαση και χρήσης ειδικών υποδομών δικτύου

Υποχρέωση συνεγκατάστασης

Ένας συμμετέχων αναφέρει ότι η υποχρέωση συνεγκατάστασης που επιδιώκεται να επιβληθεί από την ΕΕΤΤ δεν είναι σύμφωνη με τις διατάξεις του Νόμου 3431/2006, Άρθρο 30, παρ.2. Ο ίδιος συμμετέχων σημειώνει ότι η υποχρέωση συνεγκατάστασης θα πρέπει να επιβάλλεται μόνο όταν δεν υπάρχει άλλη βιώσιμη εναλλακτική λύση. Επίσης ο ίδιος συμμετέχων υποστηρίζει ότι η ΕΕΤΤ δεν παρέχει απάντηση στην ερώτηση εάν η υποχρέωση συνεγκατάστασης είναι κανονιστική υποχρέωση που βασίζεται στη θεωρία των ουσιωδών διευκολύνσεων (essential facilities doctrine) ή εάν η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι ο ΟΤΕ έχει δεσπόζουσα θέση στις αγορές διασύνδεσης που δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με άλλους τρόπους.

Η ΕΕΤΤ είναι υποχρεωμένη, σύμφωνα με το Άρθρο 8(2) της *Οδηγίας Πλαίσιο* να επιβάλει κάποια υποχρέωση στις επιχειρήσεις που ορίζονται με ΣΙΑ στις αγορές που χρήζουν *ex ante* ρύθμισης. Η ΕΕΤΤ υποχρεούται επίσης να διασφαλίζει επαρκή πρόσβαση, διασύνδεση και διαλειτουργικότητα υπηρεσιών, με την επιφύλαξη οποιουδήποτε μέτρου μπορεί να επιβληθεί σε επιχειρήσεις που καθορίζονται με ΣΙΑ σύμφωνα με τα Άρθρα 9 έως 13 της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*. Οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται στον ΟΤΕ, συμπεριλαμβανόμενης της υποχρέωσης συνεγκατάστασης, βασίζονται στο ότι ο ΟΤΕ έχει ΣΙΑ στις αγορές διασύνδεσης. Στα πλαίσια αυτά, οι προϋποθέσεις που θέτει σχετικά το κοινοτικό δίκαιο δεν περιορίζουν την επιβολή υποχρέωσης συνεγκατάστασης μόνο όπου φαίνεται να υπάρχει ουσιώδης υποδομή, και ως εκ τούτου η επιβολή υποχρέωσης συνεγκατάστασης δεν απαιτείται να εξεταστεί επι τη βάση της θεωρίας των ουσιωδών διευκολύνσεων.

Ο ίδιος συμμετέχων αναφέρει ότι, σχετικά με το ζήτημα ανάπτυξης προϊόντων ειδικά για τους εναλλακτικούς παρόχους, το μέτρο αυτό μπορεί σε πολλές περιπτώσεις να αποδειχθεί ότι δεν είναι αναλογικό λόγω των τεχνικών προβλημάτων και του κόστους δημιουργίας τους. Ο συμμετέχων προτείνει να ληφθεί υπόψη εάν υπάρχει επαρκής ζήτηση για τις εν λόγω υπηρεσίες που θα καλύψει το κόστος ανάπτυξής τους, την αποδοχή του ρίσκου των παρόχων και τη δυνατότητα απόρριψης του αιτήματος.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η προτεινόμενη κανονιστική υποχρέωση είναι αναλογική και επισημαίνει ότι η συνεγκατάσταση υφίσταται εδώ και μεγάλο χρονικό διάστημα ως ρυθμιστική δυνατότητα με βάση το προυφιστάμενο καθεστώς «ONP», ενώ, λόγω της σημασίας της, επιβάλλεται από το ισχύον καθεστώς της Ευρωπαικής Ένωσης ως αναγκαίο βοηθητικό μέτρο για κάθε επιβαλλόμενη υποχρέωση πρόσβασης.

Πέντε συμμετέχοντες αναφέρουν ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να υποχρεωθεί να δέχεται τη συνεγκατάσταση για οποιαδήποτε ανάγκη του αιτούμενου τη συνεγκατάσταση. Ένας εκ των συμμετεχόντων δηλώνει επίσης ότι το δικαίωμα πρόσβασης και χρήσης χώρων συνεγκατάστασης θα πρέπει να διασφαλίζεται και ότι εάν η συνεγκατάσταση παρέχεται στα πλαίσια ευρυζωνικών υπηρεσιών, δεν θα πρέπει να απαγορεύεται η χρήση της για να διασυνδεθεί η σχετική υποδομή που θα κατασκευαστεί και θα πληρωθεί από τους αιτούμενους πρόσβαση. Ένας συμμετέχων προτείνει επίσης να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να επιτρέπει την απευθείας διασύνδεση μεταξύ των εναλλακτικών παρόχων στους χώρους συνεγκατάστασης στα τοπικά κέντρα του ΟΤΕ.

Στο παρόν Κείμενο Διαβούλευσης, η ΕΕΤΤ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι είναι αναγκαίο να επιβληθεί η πρόσβαση στις πρόσθετες υποδομές που είναι αναγκαίες για να διασφαλιστεί η αποτελεσματική πρόσβαση σε υπηρεσίες διασύνδεσης, όπως η συνεγκατάσταση. Σύμφωνα με το Κείμενο της Διαβούλευσης, η υποχρέωση συνεγκατάστασης πρέπει να περιλαμβάνει επιλογές όπως η φυσική συνεγκατάσταση, η απομακρυσμένη και η εικονική, κατά περίπτωση, και οι συγκεκριμένες μορφές συνεγκατάστασης που θα προσφέρονται θα πρέπει να δημοσιεύονται ως τμήμα της Προσφοράς Αναφοράς Διασύνδεσης την οποία θα υποχρεούται να δημοσιεύει ο πάροχος με ΣΙΑ. Ωστόσο, η ΕΕΤΤ δεν πιστεύει ότι πρέπει να επιβληθεί στον

ΟΤΕ ex ante η υποχρέωση να διευκολύνει την απευθείας διασύνδεση μεταξύ εναλλακτικών παρόχων στους χώρους συνεγκατάστασης στα τοπικά κέντρα του, θεωρώντας ότι κάτι τέτοιο δεν θα ήταν ούτε εύλογο ούτε αναλογικό.

Κατά την άποψη της ΕΕΤΤ, όταν είναι τεχνικά δυνατό, είναι εύλογο και αναλογικό και ως εκ τούτου ο ΟΤΕ πρέπει να επιτρέπει τη χρήση των υποδομών συνεγκατάστασης ανεξάρτητα από την υπηρεσία για την οποία έγινε η συνεγκατάσταση (π.χ. φυσική συνεγκατάσταση στα πλαίσια Αποδεσμοποίησης του Τοπικού Βρόχου μπορεί να χρησιμοποιηθεί επίσης στην περίπτωση της διασύνδεσης).

Υποχρέωση μη απόσυρσης των υπηρεσιών πρόσβασης που ήδη παρέχονται

Ένας συμμετέχων πιστεύει ότι η υποχρέωση μη απόσυρσης των υπηρεσιών πρόσβασης που ήδη παρέχει ο ΟΤΕ δεν είναι αναλογική, δεδομένου ότι:

- Ο ΟΤΕ θα πρέπει να έχει την ευχέρεια να αναπτύσσει την πρόσβαση και το κύριο δίκτυό του προκειμένου να διατηρεί την ακεραιότητα του δικτύου του από τη μία και να αναπτύσσει δίκτυα επόμενης γενιάς από την άλλη, και
- Ο ΟΤΕ θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να διαπραγματεύεται την πρόσβαση με άλλους παρόχους όταν σχεδιάζει την αρχιτεκτονική του δικτύου του.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί την υποχρέωση του ΟΤΕ να μην αποσύρει τις υπηρεσίες πρόσβασης που ήδη παρέχει, εύλογη και αναλογική και είναι απόλυτα σύμφωνη με τις διατάξεις του Άρθρου 12 (1)(γ) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* (όπου προβλέπεται η επιβολή της εν λόγω κανονιστικής υποχρέωσης).

Διασύνδεση βάσει χωρητικότητας

Δύο συμμετέχοντες προτείνουν να επιβληθεί στον ΟΤΕ, εκτός της διασύνδεσης που μετράται (ανά λεπτό), διασύνδεση με βάση τη χωρητικότητα (capacity-based interconnection).

Στο παρόν στάδιο ανάπτυξης της αγοράς στην Ελλάδα, η ΕΕΤΤ δεν πρότεινε την επιβολή στον ΟΤΕ υποχρέωσης διασύνδεσης με βάση τη χωρητικότητα. Υπάρχει σημαντικό ιστορικό εναλλακτικών παρόχων στην Ελλάδα που προτιμούν την ανά λεπτό μετρούμενη διασύνδεση. Επίσης, οι φραγμοί εισόδου φαίνονται χαμηλότεροι για την εν λόγω διασύνδεση, καθώς οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν υποχρεούνται να δεσμευθούν για συγκεκριμένους όγκους. Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι είναι σε κάθε περίπτωση ελεύθεροι να διαπραγματευτούν εμπορικές συμφωνίες διασύνδεσης με βάση τη χωρητικότητα. Εάν υπάρξει διαδεδομένη ζήτηση για διασύνδεση με βάση τη χωρητικότητα, η ΕΕΤΤ θα επανεξετάσει το ζήτημα ex ante επιβολής της.

Πεδίο χονδρικής εκκίνησης κλήσεων

Ένας συμμετέχων υποστηρίζει ότι σχετικά με την αγορά χονδρικής εκκίνησης κλήσεων, ο ΟΤΕ θα πρέπει να παρέχει πρόσβαση σε:

- Αριθμούς "807" που δρομολογούνται σε ένα πάροχο ή μέσω ενός παρόχου.
- Γεωγραφικούς αριθμούς ενός εναλλακτικού παρόχου, και
- μη γεωγραφικούς αριθμούς που δρομολογούνται σε ένα Πάροχο ή μέσω ενός Παρόχου (ενδεικτικά οι σειρές 800, 801, 89, 901, 909 και οι σύντομοι κωδικοί αναφέρονται ρητώς).

Επίσης υποστηρίζεται ότι η ανωτέρω υποχρέωση θα πρέπει να συνοδεύεται από Συμφωνίες Επιπέδου Υπηρεσιών (SLA) για το μέγιστο επιτρεπόμενο χρόνο ενεργοποίησης και από υποχρεώσεις διαφάνειας, αμεροληψίας και ελέγχου τιμών. Πιο συγκεκριμένα, η πρόσβαση θα πρέπει να παρέχεται υπό όρους κοστοστρέφειας που θα αντανακλώνται στο σχετικό τέλος παρακράτησης.

Το Κείμενο Διαβούλευσης που δημοσιεύθηκε από την ΕΕΤΤ περιλαμβάνει την υποχρέωση του ΟΤΕ να παρέχει χονδρική εκκίνηση κλήσεων. Ορίζεται ότι η εκκίνηση κλήσεων περιλαμβάνει όλες τις κατηγορίες κλήσεων (γεωγραφικούς και μη γεωγραφικούς αριθμούς). Όπως φαίνεται και από την ενότητα 4.5 του αναθεωρημένου κειμένου ορισμού των Αγορών Διασύνδεσης Δημοσίων Σταθερών Δικτύων, η σχετική αγορά υπηρεσιών για την εκκίνηση περιέχει την παροχή υπηρεσιών εκκίνησης για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών (ανεξαρτήτως του λιανικού μοντέλου τιμολόγησης που ισχύει). Επιπλέον,

συμπεριλαμβάνει την αυτό-παροχή εκκίνησης. Πάρα ταύτα και την αποφυγή τυχόν παρερμηνειών, η ΕΕΤΤ θα αναπροσαρμόσει ανάλογα το κείμενο σχετικά με τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις του ΟΤΕ. Σχετικά με τη διαθεσιμότητα SLA και τις άλλες υποχρεώσεις που σχετίζονται με την παροχή εκκίνησης κλήσεων, η ΕΕΤΤ έχει προτείνει υποχρεώσεις στο Κείμενο της Διαβούλευσης.

Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμής

Τρεις συμμετέχοντες θέτουν το θέμα της ανάγκης εισαγωγής του προϊόντος Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμής στην Ελληνική Αγορά. Η ΕΕΤΤ έχει αντιμετωπίσει το ζήτημα αυτό στις Αγορές 1-2.

Υποχρέωση διαφάνειας

Προσφορά Αναφοράς Διασύνδεσης (RIO) και Συμφωνίες Επιπέδου Υπηρεσιών (SLAs)

Ένας συμμετέχων προτείνει να δεσμευτεί η ΕΕΤΤ ώστε ο ΟΤΕ να εκδίδει Προσφορές Αναφοράς το Σεπτέμβριο κάθε έτους (σχετικά με τα τέλη που θα εφαρμοστούν το επόμενο έτος). Ένας συμμετέχων δηλώνει ότι το προτεινόμενο ΥΠΔ θα πρέπει να υποβληθεί σε δημόσια διαβούλευση.

Όπως ορίζεται στο Κείμενο της Διαβούλευσης, η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι είναι αναλογικό και αιτιολογημένο να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να συνεχίσει να δημοσιεύει Προσφορά Αναφοράς Διασύνδεσης (ΥΠΔ). Σύμφωνα με το Κείμενο Διαβούλευσης, ο ΟΤΕ θα πρέπει να υποβάλλει στην ΕΕΤΤ το (πρώτο) αναθεωρημένο ΥΠΔ εντός τριάντα ημερών από τη θέση σε ισχύ της Απόφασης της ΕΕΤΤ σχετικά με τις αγορές διασύνδεσης σταθερών δημόσιων τηλεφωνικών δικτύων. Δεδομένου ότι η Προσφορά Αναφοράς Διασύνδεσης θα πρέπει να ενημερώνεται για να αντανακλά τις ανάγκες της αγοράς, η ΕΕΤΤ δεν επιβάλλει την έκδοσή της σε τακτά χρονικά διαστήματα, αλλά προτείνει να εξετάζει το ενδεχόμενο αναθεώρησής της όταν υπάρχουν αιτιολογημένα αιτήματα της αγοράς (ΟΤΕ ή/ και άλλων παρόχων). Ειδικότερα, η ΕΕΤΤ έχει προτείνει να επανεξετάζεται το ΥΠΔ του ΟΤΕ είτε με δική της πρωτοβουλία είτε

κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του ΟΤΕ ή άλλων αδειοδοτημένων παρόχων. Η ΕΕΤΤ ανέφερε στο Κείμενο Δημόσιας Διαβούλευσης ότι ενδέχεται να προχωρήσει σε δημόσια διαβούλευση δίνοντας στα ενδιαφερόμενα μέρη την ευκαιρία να υποβάλουν τα σχόλιά τους σχετικά με οποιεσδήποτε προτεινόμενες τροποποιήσεις / αναθεωρήσεις της Προσφοράς Αναφοράς που πιστεύουν ότι θα είχαν σημαντική επίδραση στη σχετική αγορά. Ωστόσο, η ΕΕΤΤ δεν πιστεύει ότι οι τακτικές δημόσιες διαβουλεύσεις σε Προσφορές Αναφοράς είναι αναγκαίες ως γενικός κανόνας. Η ΕΕΤΤ μπορεί να κρίνει αναγκαία τη διενέργεια μια τέτοιας Δημόσιας Διαβούλευσης, για παράδειγμα, όταν έχουν συμβεί σημαντικές τεχνολογικές και/ή εμπορικές αλλαγές και, κυρίως, όπου υπάρχει πιθανότητα διαφωνίας, κυρίως σχετικά με το πεδίο και την ουσία των προτεινόμενων αλλαγών. Η ΕΕΤΤ θα λαμβάνει θέση ad hoc σχετικά με το εάν οι συνθήκες σε κάθε χρονική στιγμή δικαιολογούν τέτοια πρωτοβουλία.

Αρκετοί συμμετέχοντες έχουν σχολιάσει τη διαμόρφωση των SLAs. Ένας συμμετέχων αναφέρει ότι η υποχρέωση παροχής πρόσβασης θα πρέπει να υποστηρίζεται από διαδικασίες που περιλαμβάνουν τη δέσμευση του ΟΤΕ σχετικά με τα χρονικά όρια για την παράδοση κυκλωμάτων και ποινικές ρήτρες για καθυστερήσεις. Ένας συμμετέχων αναφέρει ότι στο Παράρτημα Β του ΥΠΔ του ΟΤΕ στις παραγράφους που αναφέρονται στο SLA, πρέπει να προστεθούν συγκεκριμένες ρήτρες και όροι για την ευθύνη των μερών. Ένας άλλος συμμετέχων προτείνει να περιληφθούν στο SLA τα ακόλουθα: μέγιστος χρόνος για την υλοποίηση της υπηρεσίας και σχετικές ποινικές ρήτρες, μέγιστος χρόνος για την τροποποίηση των υπηρεσιών και σχετικές ποινικές ρήτρες, μέγιστος χρόνος για αποκατάσταση των υπηρεσιών σε περίπτωση βλάβης και σχετικές ποινικές ρήτρες. Ένας άλλος συμμετέχων υπογραμμίζει τα βασικά στοιχεία που πρέπει να περιληφθούν σε ένα SLA που θα παρέχει ο ΟΤΕ, συγκεκριμένα: (α) περίοδος μέτρησης (β) διαθεσιμότητα υπηρεσίας [%], (γ) μέγιστος χρόνος μη διαθεσιμότητας (MTNA), (δ) μέγιστος χρόνος αποκατάστασης βλαβών (MTTR) / ώρες, (ε) περιπτώσεις μη διαθεσιμότητας, (στ) κανόνες μετρήσεων για MTNAs και MTTRs, (ζ) μέγιστη περίοδος παράδοσης υπηρεσίας (MTSD), (η) πιστωτικοί κανονισμοί σε όλες τις περιπτώσεις παραβίασης των ανωτέρω χρονοδιαγραμμάτων.

Στο παρόν Κείμενο Διαβούλευσης, η ΕΕΤΤ εξήγησε ότι τα SLAs πρέπει να συναφθούν σχετικά με τις υπηρεσίες διασύνδεσης που παρέχονται ως μέρος του συνόλου των κανονιστικών

υποχρεώσεων που θα επιβληθεί στον ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ συμφωνεί ότι τα ζητήματα που αναφέρονται από τους συμμετέχοντες εμπίπτουν στις εύλογες παραμέτρους αυτών που μπορούν να περιληφθούν στο SLA, τη δε ενσωμάτωση αυτών θα εξετάσει κατά την έγκριση της ανανεωμένης Προσφοράς Διασύνδεσης και αναφέρεται στην υποχρέωση του ΟΤΕ να διαπραγματεύεται με καλή πίστη και να ικανοποιεί τα εύλογα αιτήματα για "advanced" SLAs. Όπως δημοσιεύθηκε στο Κείμενο Διαβούλευσης, η ΕΕΤΤ θα εισέλθει σε διάλογο με τον ΟΤΕ για το θέμα αυτό, προκειμένου να καταλήξει σε κατάλληλα advanced SLAs όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής τους και τις διατάξεις σχετικά με τις προβλεπόμενες ποινικές ρήτρες.

***Εγγυητική Επιστολή,* Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας**

Ένας συμμετέχων προτείνει η ΕΕΤΤ να απαιτήσει να ορίζονται στο ΥΠΔ οι σχετικές διαδικασίες για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας των διασυνδεδεμένων παρόχων, καθώς και να οριστούν διαφανή κριτήρια υπολογισμού του ποσού της εγγύησης. Σχετικά με τον ορισμό του ποσού της εγγύησης, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι αυτό συνήθως καλύπτει ένα τμήμα των πιθανών απαιτήσεων και όχι το συνολικό ποσό. Σχετικά με τη διαδικασία ελέγχου της πιστοληπτικής ικανότητας, ο συμμετέχων προτείνει η πολιτική του ΟΤΕ να βασίζεται σε δύο παράγοντες: (1) την αποτίμηση του κινδύνου με βάση την παρουσία της εταιρίας στην αγορά, το μέγεθος της εταιρίας και την αξιοπιστία των μετόχων της (συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο μετοχικό της κεφάλαιο), και (2) το ιστορικό των πληρωμών, εκτός από διαφορές που είναι αντικείμενο αμφισβήτησης και δυσμενών στοιχείων (διαταγές πληρωμής, *κλπ*.). Ένας συμμετέχων αναφέρει ότι, σχετικά με την έκδοση εγγυητικής επιστολής, πρέπει κανείς να λάβει υπόψη τη συνέπεια ενός παρόχου στις πληρωμές του στον ΟΤΕ. Ένας άλλος συμμετέχων υποστηρίζει ότι η έκδοση εγγυητικών επιστολών πρέπει να διέπεται από την αρχή της αμοιβαιότητας και της μη διακριτικής μεταχείρισης. Ένας τέταρτος συμμετέχων αναφέρει ότι ο τρόπος υπολογισμού των εγγυήσεων και της μεθοδολογίας αξιολόγησης επιχειρηματικού κινδύνου πρέπει να στηρίζεται στις αρχές της διαφάνειας, αντικειμενικότητας, αναλογικότητας και αποτελεσματικότητας.

Η ΕΕΤΤ υπενθυμίζει ότι το ισχύον ΥΠΔ 2003, ορίζει τις βασικές αρχές που πρέπει να εφαρμοστούν από τον ΟΤΕ και τους παρόχους όταν ορίζουν τις προϋποθέσεις της εγγύησης. Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θα αναπτύξει περαιτέρω τα κριτήρια για την αξιολόγηση της πιστοληπτικής ικανότητας και τον τρόπο προσδιορισμού του ποσού της εγγύησης κατά τη διαδικασία έγκρισης του νέου ΥΠΔ.

Υποχρέωση Δημοσίευσης Πληροφοριών

Ένας συμμετέχων σημειώνει ότι η υποχρέωση διαφάνειας πρέπει να επιβληθεί σε όλους τους παίκτες της αγοράς προκειμένου να διασφαλισθεί ότι επιβάλλονται εύλογες και μη διακριτικές χρεώσεις διασύνδεσης επί μιας αναλογικής βάσης. Η ΕΕΤΤ πράγματι, επέβαλε υποχρεώσεις διαφάνειας σε παρόχους με ΣΙΑ στις αγορές τερματισμού κλήσεων. Επιπλέον, η ΕΕΤΤ πρότεινε να επιβληθεί στους εναλλακτικούς παρόχους η υποχρέωση να παρέχουν άμεσα στην ΕΕΤΤ κάθε πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών πληροφοριών, κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της ΕΕΤΤ. Η ΕΕΤΤ επέλεξε τις προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις αφού έλαβε υπόψη της τα προβλήματα που προσδιορίσθηκαν στην αγορά και δεν θεωρεί ότι η υποχρέωση διαφάνειας για όλους τους παίκτες της αγοράς –πέραν των όσων αναφέρθηκαν ανωτέρω- θα συνιστούσε εύλογη και αναλογική ρυθμιστική υποχρέωση.

Ένας συμμετέχων δεν συμφωνεί με την επιβολή υποχρέωσης δημοσιοποίησης τιμολογιακών πληροφοριών σχετικά με τα τέλη χονδρικού τερματισμού και συλλογής γιατί η δημοσιοποίηση αυτών δεν θα αποτελέσει χρήσιμη πληροφορία στον συνδρομητή ο οποίος δεν έχει την δυνατότητα να εξάγει συμπεράσματα βασιζόμενος μόνο στο τέλος χωρίς την πλήρη ανάλυση του κόστους ενός παρόχου.Αυτή η παρατήρηση ωστόσο, δεν λαμβάνει υπόψη της το γεγονός ότι ελλείψει οιασδήποτε υποχρέωσης διαφάνειας στο επίπεδο χονδρικής, δεν δύναται να υπάρξει ποτέ ρεαλιστική ευκαιρία ευαισθητοποίησης της αγοράς στα υψηλά τέλη τερματισμού.

Ένας συμμετέχων υποστηρίζει ότι η ΕΕΤΤ πρέπει να λάβει υπόψη ότι οι μικροί Πάροχοι δεν διαθέτουν απεριόριστους ανθρώπινους πόρους για να ανταποκρίνονται σε πολλαπλές και

περιοδικές ρυθμιστικές υποχρεώσεις. Η ρυθμιστική παρέμβαση δεν πρέπει συνεπώς να επιφέρει επιπλέον λειτουργικά έξοδα στους μικρούς Παρόχους.

Η ΕΕΤΤ είναι ενήμερη και έχει λάβει υπόψη ότι οι μικροί πάροχοι έχουν περιορισμένους πόρους και θεωρεί ότι οι υποχρεώσεις που πρότεινε στο κείμενο της διαβούλευσής της είναι εύλογες και αναλογικές. Επιπλέον, η χρονική περίοδος για επανεξέταση των ως άνω υποχρεώσεων είναι επίσης εύλογη και σε κάθε περίπτωση συμβατή με τις υποχρεώσεις της ΕΕΤΤ σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό δίκαιο.

Ένας άλλος συμμετέχων υποστηρίζει ότι τα τέλη διασύνδεσης θα πρέπει να δημοσιοποιούνται εγκαίρως, ήτοι τουλάχιστον δύο (2) μήνες πριν την εφαρμογή τους (και όχι εκ των υστέρων με αναδρομική εφαρμογή) προκειμένου να είναι σε θέση οι πάροχοι να διαμορφώνουν το επιχειρηματικό τους σχέδιο, να επιλέγουν τις υπηρεσίες διασύνδεσης που θα χρησιμοποιήσουν και να έχουν τη δυνατότητα μακροπρόθεσμου σχεδιασμού. Επιπλέον, ο εν λόγω συμμετέχων υποστηρίζει ότι θα πρέπει να απαγορεύεται στον ΟΤΕ να δημοσιεύει τις λιανικές του τιμές σε διάστημα μικρότερο από ένα μήνα από τη δημοσίευση των τελών διασύνδεσης προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πλεονέκτημα που έχει ο ΟΤΕ έναντι των εναλλακτικών σε σχέση με την πρόσβαση σε πληροφορίες αναφορικά με τις χονδρικές τιμές των τελών διασύνδεσης. Σύμφωνα με τον ίδιο συμμετέχοντα, προκειμένου να αντιμετωπιστεί η ανισότητα ανάμεσα στον ΟΤΕ και τους ανταγωνιστές του, σε ό,τι αφορά την πρόσβαση σε πληροφορίες, είναι αναγκαίο να οριστεί ένα χρονικό διάστημα (προτείνεται διάστημα ενός (1) μηνός) από τη δημοσίευση των τελών διασύνδεσης εντός του οποίου ο ΟΤΕ δεν θα μπορεί να διαφημίζει και να προωθεί νέα προϊόντα που διαμόρφωσε αξιοποιώντας τις πληροφορίες που διαθέτει σχετικά με τα τέλη διασύνδεσης. Στο διάστημα αυτό, ο ΟΤΕ μπορεί να υποβάλει στην ΕΕΤΤ τις τιμές που επιθυμεί να εφαρμόσει στη λιανική και να αναμένει την έγκριση αυτών μετά από έλεγχο τήρησης των υποχρεώσεων που μπορεί να του επιβληθούν σχετικά με τον έλεγχο τιμών λιανικής, ενώ παράλληλα θα ελέγχεται και η περίπτωση συμπίεσης περιθωρίου κέρδους των ανταγωνιστών του, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις δημοσιευμένες τιμές διασύνδεσης και τις προτεινόμενες τιμές λιανικής.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η εκ των προτέρων δημοσίευση των τελών διασύνδεσης, σε εύλογο διάστημα πριν την εφαρμογή τους, είναι δικαιολογημένη και αναλογική. Οι προτεινόμενες χρεώσεις διασύνδεσης πρέπει να δημοσιεύονται και να κοινοποιούνται στους διασυνδεδεμένους παρόχους καθώς και στην ΕΕΤΤ ένα (1) μήνα πριν την εφαρμογή τους εκτός και εάν άλλως ορίζεται σε σχετική απόφαση της ΕΕΤΤ και ως εκ τούτου η ΕΕΤΤ προτίθεται να αναθεωρήσει ανάλογα το κείμενο της διαβούλευσης για την ανάλυση αγοράς και τις προτεινόμενες κανονιστικές υποχρεώσεις για τις αγορές Διασύνδεσης Δημόσιων Σταθερών Δικτύων.

Ένας συμμετέχων θεωρεί ότι θα έπρεπε να υπάρχει η υποχρέωση για τους παρόχους του παραρτήματος Α (λίστα παρόχων με ΣΙΑ στις σχετικές αγορές τερματισμού) να δημοσιεύουν τις χονδρικές τιμές τερματισμού τους. Στα πλαίσια αυτής της υποχρέωσης, συνεχίζει ο ως άνω συμμετέχων, θα έπρεπε να υπάρχουν επαρκείς πληροφορίες ώστε οι τελικοί χρήστες να γνωρίζουν το κόστος των εισερχόμενων και εξερχόμενων κλησεων. Η ΕΕΤΤ επιθυμεί να τονίσει ότι έχει ήδη προτείνει μια τέτοιου είδους υποχρέωση στο κείμενο της διαβούλευσής της.

Υποχρέωση Μη-Διακριτικής Μεταχείρισης

Ένας συμμετέχων υποστηρίζει ότι η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης που προτείνεται να επιβληθεί στους εναλλακτικούς παρόχους, όσον αφορά το τέλος τερματισμού που θα ορίζει ο κάθε εναλλακτικός, στα πλαίσια της περίπτωσης (2) συνίσταται στην εκ μέρους τους εφαρμογή όμοιων όρων σε όμοιες περιπτώσεις στις επιχειρήσεις στις οποίες παρέχουν υπηρεσίες τερματισμού ανάλογα με τη σχετική αγορά στην οποία ανήκουν οι εν λόγω επιχειρήσεις. Σύμφωνα με τον ίδιο πάροχο η εν λόγω υποχρέωση δεν πρέπει να ερμηνευθεί κατά τρόπο που να υποχρεώνει τους εναλλακτικούς παρόχους να χρεώνουν το ίδιο τέλος τερματισμού σε όλους τους παρόχους με τους οποίους συνάπτουν συμφωνίες διασύνδεσης για τερματισμό κλήσεων στο δίκτυό τους ανεξαρτήτως από την αγορά στην οποία ανήκουν (π.χ. πάροχοι σταθερών και κινητών δικτύων)
Η ΕΕΤΤ δε συμφωνεί με την προτεινόμενη προσέγγιση. Η σχετική αγορά είναι αυτή του τερματισμού κλήσεων σε μεμονωμένα δίκτυα. Συνεπώς, η εν λόγω διακριτική μεταχείριση αναφέρεται στο εάν είναι εύλογο να υπάρχει διαφορετική μεταχείριση των παρόχων σύμφωνα με την σταθερή αγορά τερματισμού κλήσεων και όχι με την αγορά που δραστηριοποιούνται οι πάροχοι που ζητούν τερματισμό (σταθερή ή κινητή). Διαφοροποίηση (σε αντίθεση με διακριτική μεταχείριση) μεταξύ των εν λόγω αγορών δύναται να υπάρξει εξαιτίας αντικειμενικών λόγων όπως εξαιτίας του διαφορετικού κόστους που υπάρχει στον τερματισμό κλήσεων διαφορετικής προέλευσης, εξοικονομήσεων και κόστους που υπάρχει ανάλογα με τον όγκο της εκτιμώμενης

κίνησης του κάθε παρόχου κοκ, όπως είναι σύνηθες σε κάθε έλεγχο ύπαρξης 'διακριτικής μεταχείρισης'.

Ένας άλλος συμμετέχων θεωρεί απολύτως αναγκαία την επιβολή στους εναλλακτικούς παρόχους της υποχρέωσης της μη διακριτικής μεταχείρισης επί του εφαρμοζόμενου τέλους τερματισμού σε αμφότερες τις εκφάνσεις της, τόσο μεταξύ on-net και off-net κλήσεων, όσο και μεταξύ off-net κλήσεων προερχόμενων από διαφορετικούς παρόχους, ενώ διαφωνεί με τη θεώρηση της Ε.Ε.Τ.Τ.[166], περί σκοπιμότητας να μη ρυθμιστεί η διακριτική μεταχείριση μεταξύ κλήσεων on & off-net.

Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι το ζήτημα των τελών on-net/off-net εγείρει ιδιαίτερα περίπλοκα ζητήματα ανταγωνισμού και περισσότερο για τον τομέα της κινητής από ότι για τον τομέα της σταθερής τηλεφωνίας. Στο βαθμό που ο ως άνω συμμετέχων είναι της άποψης ότι δεν θα έπρεπε να υπάρχει διάκριση μεταξύ των τελών τερματισμού on-net και off-net η ΕΕΤΤ συμφωνεί ότι η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης την οποία επεδίωξε να επιβάλλει , θα έπρεπε κατ'αρχήν να επεκτείνεται και σε τέτοιου είδους πρακτικές. Εντούτοις, στο βαθμό που οι κλήσεις on-net και off-net τιμολογούνται διαφορετικά στο λιανικό επίπεδο, η ΕΕΤΤ επέλεξε την πολιτική του να μη επεμβαίνει με βάση την *ex ante* επιβολή υποχρεώσεων σε τέτοιες πρακτικές, ιδιαίτερα ενόψει του γεγονότος ότι τέτοιες πρακτικές δύνανται να οδηγήσουν σε ανάπτυξη του ανταγωνισμού. Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θα εξετάσει τα αποτελέσματα τέτοιου είδους τιμολογιακών πρακτικών σε επόμενες αναλύσεις της αγοράς, καθώς και ιδιαίτερα, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της περί εφαρμογής των κανόνων του ανταγωνισμού ex post.

Υποχρέωση του ΟΤΕ για Λογιστικό Διαχωρισμό

Ένας συμμετέχων θεωρεί ασύμμετρη την επιβολή της εν λόγω υποχρέωσης ενόψει της εξαίρεσης των υπόλοιπων εναλλακτικών παρόχων, που έχουν ΣΙΑ στην αγορά τερματισμού κλήσεων σε τελικούς χρήστες από την εν λόγω υποχρέωση.

166 Βλ. σελ. 77 της δημόσιας διαβούλευσης παράγραφος δεύτερη.

Όπως αναφέρθηκε και στο κείμενο της δημόσιας διαβούλευσης της ΕΕΤΤ σχετικά με τις προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις για τους εναλλακτικούς παρόχους, οι μεμονωμένες αγορές για τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες δεν συνιστούν 'νέες' υπηρεσίες. Αφορούν ωστόσο νέες επενδύσεις και ως εκ τούτου, με βάση την αρχή της αναλογικότητας απαιτείται μια ελαφριά ρυθμιστική παρέμβαση η οποία θα είναι αναλογική της συνολικής ανταγωνιστικής επίδρασης των πρακτικών στην ευρύτερη αγορά. Η ΕΕΤΤ είναι επίσης της άποψης ότι η τυχόν επιβολή της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού στους εναλλακτικούς παρόχους δεν θα ήταν αναλογική δεδομένου ότι θα τους προκαλούσε δυσανάλογο κόστος.

Υποχρέωση του ΟΤΕ για έλεγχο τιμών και κοστοστρέφεια

Κοστοστρέφεια επί τη βάση ΜΜΕΚ-ΤΚ

Δύο συμμετέχοντες σημειώνουν την ανάγκη να εφαρμοσθεί εγκαίρως η υποχρέωση κοστοστρέφειας του ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ συμφωνεί με τα ως άνω σχόλια. Στο παρελθόν παρατηρήθηκαν πολλά προβλήματα συμμόρφωσης του ΟΤΕ με τις εν λόγω υποχρεώσεις , ιδίως λόγω της μη έγκαιρης και προσήκουσας υποβολής των οφειλόμενων από τον ΟΤΕ κοστολογικών στοιχείων για τις οποίες η ΕΕΤΤ έχει επανηλλειμένως επέμβει κατασταλτικά επιβάλλοντας πρόστιμα. Ο συνδυασμός των υποχρεώσεων ελέγχου τιμών, κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού που προτάθηκαν από την ΕΕΤΤ είναι σχεδιασμένοι έτσι ώστε να διασφαλίζουν την αποτελεσματική εφαρμογή της αρχής της κοστοστρέφειας και η ΕΕΤΤ προτίθεται να ασκήσει τις εκ του νόμου αρμοδιότητές της, τόσο ex ante όσο και ex post προκειμένου να διασφαλίσει στο μέτρο του δυνατού την έγκαιρη και προσήκουσα συμμόρφωση του ΟΤΕ με τις εν λόγω υποχρεώσεις.

Τρείς συμμετέχοντες υποστηρίζουν ότι η κοστοστρέφεια θα έπρεπε να βασίζεται στο αποτελεσματικό κόστος παροχής της υπηρεσίας. Η ΕΕΤΤ συμφωνεί με τους συμμετέχοντες ως προς αυτό το σημείο. Για το λόγο αυτό πρότεινε στο κείμενο διαβούλευσής της να διατηρηθεί η υποχρέωση του ΟΤΕ να τιμολογεί τις βασικές υπηρεσίες διασύνδεσης (εκκίνηση, τερματισμό, διαβίβαση), ορισμένες συναφείς ευκολίες καθώς και τις ευκολίες της επιλογής/προεπιλογης φορέα επί τη βάσει της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ (LRAIC-CCA) η οποία υπολογίζει το κόστος μιάς υπηρεσίας επί τη βάση του μακροπρόθεσμου κόστους ενός αποτελεσματικού παρόχου.

Τιμολόγηση κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών

Ένας συμμετέχων προτείνει, ειδικά για κλήσεις της σειράς "89", να εφαρμοσθεί ένα μοντέλο "retail minus", ενώ για κλήσεις της σειράς "801" προτείνει να υιοθετηθεί ένα μοντέλο επιμερισμού των χρεώσεων (δηλ. Ο πάροχος εκκίνησης πληρώνει τη λιανική τιμή στον εναλλακτικό πάροχο, ενώ ο εναλλακτικός πάροχος να πληρώνει το τέλος εκκίνησης).

Η ΕΕΤΤ προβλέπει ότι θα υπάρξουν προβλήματα ανταγωνισμού ιδίως όσον αφορά το άκρο εκκίνησης των κλήσεων σε παρόχους υπηρεσίων, όπου ο ΟΤΕ έχει ΣΙΑ. Για αυτό το λόγο, η υποχρέωση του ΟΤΕ να παρέχει χονδρική εκκίνηση κλήσεων σε κοστοστρεφείς τιμές ισχύει και για τις κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών. Το ποσό της παρακράτησης, δηλαδή η διαφορά μεταξύ της λιανικής τιμής της κλήσης που χρεώνεται από τον ΟΤΕ και η πληρωμή που γίνεται από τον ΟΤΕ στον πάροχο που τερματίζει, στην πράξη χαρακτηρίζεται επίσης από έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού. Η ΕΕΤΤ αναφέρεται στο ζήτημα του τέλους παρακράτησης στη δημόσια διαβούλευση για τις κλήσεις φωνητικής τηλεφωνίας (Αγορές 3-6).

Έλεγχος τιμών των τελών τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων

Ένας συμμετέχων θεωρεί ότι η προτεινόμενη ρύθμιση τελών τερματισμού θα πρέπει να αφορά μόνο στις υπηρεσίες τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες (τερματισμό κλήσεων σε γεωγραφικούς αριθμούς) για κάθε μεμονωμένο δίκτυο και όχι τις υπηρεσίες τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών (τερματισμό κλήσεων σε μη γεωγραφικούς αριθμούς).

Τέσσερις συμμετέχοντες προτείνουν να εφαρμοσθούν στην αγορά αμοιβαία τέλη τερματισμού, σύμφωνα με την πρακτική που ακολουθείται σε άλλα κράτη μέλη. Ένας εκ των ανωτέρω συμμετεχόντων επισημαίνει επίσης ότι θα πρέπει να εφαρμοσθεί η αρχή της αμοιβαιότητας με τέλη τερματισμού μεσοσταθμισμένα μεταξύ local και single tandem, βάσει πραγματικών στοιχείων κίνησης.Ο ίδιος συμμετέχων σημειώνει ότι όσον αφορά την προσέγγιση της ΕΕΤΤ:

- Το έτος εκκίνησης της τιμολογιακής προσαρμογής δεν είναι το ίδιο για όλους τους παίκτες στην αγορά.
- Η ΕΕΤΤ με τα προτεινόμενα μέτρα αδιαφορεί για τη συμπεριφορά των εναλλακτικών παρόχων απέναντι στον τελικό καταναλωτή, ο οποίος υποχρεώνεται να πληρώνει παράλογα υψηλές τιμές κλήσεων προς τρίτα δίκτυα, κατ' ουσία επιδοτώντας τα. Η ΕΕΤΤ δεν έλαβε υπόψη της ότι σε πολλές χώρες έχει ήδη επιβληθεί η συμμετρία στα τέλη τερματισμού, ενώ η Ελλάδα έχει (σύμφωνα με στοιχεία της Cullen International) τη δεύτερη μεγαλύτερη διαφορά (66%) μεταξύ των τελών στην Ευρώπη.
- Ενώ η ΕΕΤΤ θέτει το ερώτημα αν τα υψηλότερα τέλη τερματισμού υποδεικνύουν μεγαλύτερο κόστος ή μεγαλύτερα κέρδη, δεν προχωρεί σε συμπεράσματα, ούτε προτείνει μέτρα που θα έδιναν απαντήσεις στα ερωτήματά της.
- Για τον υπολογισμό της τιμής οροφής για τους εναλλακτικούς παρόχους χρησιμοποιείται το μεσοσταθμικό τέλος απλού τερματισμού (single tandem), ενώ αγνοείται παντελώς ο τερματισμός σε τοπικό επίπεδο (local exchange). Ωστόσο, οι εναλλακτικοί πάροχοι ιδιαίτερα στα αστικά κέντρα έχουν αναπτύξει διασύνδεση σε τοπικό επίπεδο εκμεταλλευόμενοι την αυξημένη ζήτηση λόγω μεγάλης πληθυσμιακής πυκνότητας και εκτεταμένης επιχειρηματικής δράσης. Συνεπώς, κρίνεται ορθότερο το μεσοσταθμικό τέλος να λαμβάνει υπόψη τον όγκο κίνησης τερματισμού τόσο σε επίπεδο single tandem όσο και σε επίπεδο local exchange, παράλληλα με τους συντελεστές βαρύτητας αναφορικά με το διακινούμενο όγκο κίνησης τερματισμού κλήσεων στα δίκτυα των παρόχων
- Τέλος, η θέσπιση τιμής οροφής δεν αποκλείει τη δυνατότητα των εναλλακτικών παρόχων να εφαρμόζουν διαφορετικά τέλη τερματισμού ανά ζώνη, και κατά συνέπεια προσκρούει με την αρχή της αναλογικότητας.

- Οι προτάσεις της ΕΕΤΤ είναι αβάσιμες και παρουσιάζονται χωρίς τεκμηρίωση των παραπάνω ρυθμιστικών παραμέτρων αλλά κυρίως χωρίς ρυθμιστικούς σκοπούς.

Ο ίδιος συμμετέχων υποστηρίζει ότι αναφορικά με τα υψηλά τέλη τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι στο δίκτυό τους, θα έπρεπε να υπάρχει ρύθμιση προκειμένου να επιτευχθεί αναλογικότητα στις χρεώσεις του ΟΤΕ και στις χρεώσεις των εναλλακτικών παρόχων.

Όσον αφορά την διάρκεια του μηχανισμού εφαρμογής της σταδιακής μείωσης (glide path) τρεις συμμετέχοντες προτείνουν να μειωθεί η διάρκεια του glide path σε ένα έτος. Ένας εκ των ανωτέρω συμμετεχόντων, θεωρεί ότι η εφαρμογή ενός μηχανισμού μείωσης των τιμών (glide path) -επί τη βάσει κοστοστρέφειας για τις ΕΚΤ και του ευλόγου για τους εναλλακτικούς παρόχους σταθερών δικτύων, σε συνάρτηση με την αντίστοιχη τιμή αναφοράς του ΟΤΕ- θα πρέπει να είναι συντονισμένη και ομοιόμορφη, τόσο για τους παρόχους κινητής τηλεφωνίας, όσο και για τους εναλλακτικούς παρόχους σταθερών δικτύων, ήτοι ένα έτος και σε κάθε περίπτωση εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος για όλους τους παρόχους.

Τέσσερις συμμετέχοντες θεωρούν ότι η συγκεκριμένη αγορά κάθε μεμονωμένου δικτύου είναι πρώιμη και δεν χρήζει επιβολής μέτρων ρύθμισης τελών (price control) σε αυτή τη φάση αλλά θα πρέπει να επιτηρηθεί για τυχόν επιβολή μέτρων στο μέλλον. Τρείς εκ των άνω συμμετεχόντων θεωρούν επίσης ότι υφίσταται αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς όσον αφορά την επιβολή των πολύ υψηλών τελών τερματισμού από τους εναλλακτικούς παρόχους. Υποστηρίζουν ότι το σύνολο των αγορών κάθε μεμονωμένου δικτύου εναλλακτικού παρόχου είναι πολύ μικρό για να υπάρχει όφελος στους καταναλωτές από την επιβολή ρύθμισης τελών. Οι ίδιοι συμμετέχοντες σημειώνουν ότι η επιβολή ανώτατου ορίου στα τέλη τερματισμού με βάση μέσο όρο της αγοράς 'καθορίζει' κατά κάποιο τρόπο το μέγεθος που θα έπρεπε να έχει η εταιρεία προκειμένου να δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη αγορά δεδομένου ότι υπάρχουν οικονομίες κλίμακας στα πραγματικά κόστη τερματισμού και συνεπώς θεωρούν ότι η προτεινόμενη ρύθμιση δεν προωθεί τον ανταγωνισμό. Τονίζουν ωστόσο, ότι εάν η ΕΕΤΤ κρίνει απαραίτητη την επιβολή της εν λόγω ρύθμισης, ο υπολογισμός του αρχικου ανώτατου ορίου τιμής θα πρέπει να ορίζεται ξεχωριστά ανά πάροχο λαμβάνοντας υπόψη τη θέση του και τα μερίδιά του συνολικά στις αγορές τηλεφωνικών κλήσεων.

Ένας συμμετέχων διαφωνεί με την πρόταση της ΕΕΤΤ για την επιβολή των υποχρεώσεων της μη διακριτικής μεταχείρισης για κλήσεις που εκκινούν από ξένα δίκτυα και ελέγχου τιμών της υπηρεσίας τερματισμού θεωρώντας ότι η επιβολή της υποχρέωσης πρόσβασης και διαφάνειας είναι επαρκής για να εξασφαλισθεί ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι, με βάση τις παρούσες συνθήκες της αγοράς (όπως αυτές αναμένεται να εξελιχθούν στο άμεσο μέλλον) δεν θα δημιουργήσουν προβλήματα στην ανάπτυξη του ανταγωνισμού. Αν ωστόσο επιβληθεί ανώτατο όριο τιμής, ο συμμετέχων υποστηρίζει ότι θα πρέπει να προβλέπεται η δυνατότητα των εναλλακτικών να υπερβαίνουν το όριο αυτό εφόσον αποδεικνύουν ότι το κόστος τους είναι υψηλότερο από το ανώτατο όριο τιμής.

Ένας συμμετέχων δεν συμφωνεί με την επιβολή ρύθμισης στα τέλη τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων.Ο ίδιος συμμετέχων τονίζει ότι ο ΟΤΕ διατηρεί, σε κάθε επίπεδο, τεράστιες δυνατότητες πίεσης προς τους εναλλακτικούς παρόχους με πλήθος διαφορετικών τρόπων, πίεση την οποία ασκεί συστηματικά, είτε διαπραγματευτικά, είτε προκαλώντας συμπίεση περιθωρίων κέρδους τους, είτε προβαίνοντας σε μεγάλες καθυστερήσεις για τις υπηρεσίες που εξαρτώνται από προϋποθέσεις που ελέγχει ο ίδιος και οι οποίες εν τέλει λειτουργούν συνολικά προς όφελός του. Επιπλέον, ο εν λόγω συμμετέχων δεν συμφωνεί με τη σύγκριση της τιμής Απλού Τερματισμού με την τιμή χρέωσης για τερματισμό σε δίκτυο Παρόχου, γιατί θεωρεί ότι αυτές οι δύο τιμές δεν είναι συγκρίσιμες, αφού αυτή την στιγμή το κόστος για την διασύνδεση τον δύο δικτύων το πληρώνει όλο ο Πάροχος. Τέλος προτείνει να υιοθετηθούν λιγότερο επαχθείς και δεσμευτικές υποχρεώσεις για τους παρόχους, όπως υποχρεώσεις διαφάνειας.

Ένας συμμετέχων δεν συμφωνεί με την προτεινόμενη ρύθμιση γιατί θεωρεί ότι η ΕΕΤΤ δεν έλαβε υπ' όψη ότι το κόστος λειτουργίας των Ασύρματων δικτύων σταθερής τηλεφωνίας είναι σημαντικά μεγαλύτερο από το κόστος λειτουργίας των Ενσύρματων δικτύων. Ο ίδιος συμμετέχων αναφέρει ότι η υποχρέωση παροχής χονδρικού τερματισμού σε άλλους παρόχους δεν πρέπει να εφαρμοσθεί μέσω της διασύνδεσης δικτύων προτού συγκριθεί το κόστος της με το κόστος εναλλακτικής λύσης (δηλ. μέσω της υπηρεσίας transit του ΟΤΕ). Τέλος ο εν λόγω πάροχος υποστηρίζει ότι η υποχρέωση παροχής χονδρικού τερματισμού σε άλλους παρόχους δεν

πρέπει να εφαρμοσθεί χωρίς την επιβολή αυστηρότατων ρυθμιστικών μέτρων για την εξάλειψη της καταστρατήγησής της από τους Παρόχους που δεν εξοφλούν τα τέλη τερματισμού που οφείλουν και συγκεκριμένα ότι πρέπει να παρέχεται μόνο: α) κατόπιν εγγύησης, τόσο από τον Πάροχο που αιτείται τη διασύνδεση όσο και από την ΕΕΤΤ, περί της έγκαιρης και πλήρους εξόφλησης των οφειλομένων λογαριασμών και β) υπό την προϋπόθεση ότι εάν δεν εξοφληθούν δύο συνεχόμενοι λογαριασμοί τότε θα παρέχεται περίοδος χάρητος δύο επιπλέον περιόδων εξόφλησης προτού επιβληθεί η διακοπή της παροχής χονδρικού τερματισμού.

Ένας συμμετέχων προτείνει όπως οι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν τερματισμό στο δίκτυο τους μέσω τρίτων παρόχων κάνοντας χρήση της υπηρεσίας διαβίβασης (δεδομένου ότι η ύπαρξη πολλών εναλλακτικών δικτύων καθώς και η μικρή σχετικά κίνηση που πραγματοποιείται μεταξύ γεωγραφικών αριθμών των παρόχων καθιστά αντιοικονομική και μη πρόσφορη τη διασύνδεση όλων των δικτύων μεταξύ τους).

Αναφορικά με τις ανωτέρω θέσεις / απόψεις η ΕΕΤΤ επισημαίνει τα ακόλουθα:

1. Η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τα σχόλια των συμμετεχόντων στη δημόσια διαβούλευση αναφορικά με την διάρκεια του προτεινόμενου glide path αναπροσαρμόζει την χρονική διάρκεια του glide path σε δύο (2) έτη. Για το λόγο αυτό θα αναπροσαρμοσθεί και η σχετική ενότητα του προτεινόμενου Σχεδίου Μέτρων.
2. Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι η σχετική αγορά που χρήζει εκ των προτέρων ρύθμισης είναι η αγορά για τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες σε μεμονωμένα σταθερά δίκτυα, όπως αυτή προσδιορίσθηκε στο σχετικό κείμενο διαβούλευσης της ΕΕΤΤ για τον ορισμό των χονδρικών αγορών διασύνδεσης δημόσιων σταθερών δικτύων. Ο τερματισμός κλήσεων σε παρόχους υπηρεσιών δεν ορίσθηκε ως μια αγορά που χρήζει εκ των προτέρων ρύθμισης και ως εκ τούτου είναι εκτός του πεδίου της παρούσας ανάλυσης αγοράς και της διαβούλευσης σχετικά με τις επιβλητέες ρυθμιστικές υποχρεώσεις.
3. Η ΕΕΤΤ σημειώνει για ακόμη μια φορά ότι θεωρεί πως οι αγορές για τον τερματισμό κλήσεων σε τελικούς χρήστες για κάθε εναλλακτικό πάροχο δεν αποτελούν ‘νέες’ υπηρεσίες που μπορούν να εξαιρεθούν από την εκ των προτέρων (ex ante) ρύθμιση. Ωστόσο καθόσον αφορούν νέες επενδύσεις, η ΕΕΤΤ υιοθέτησε μια πιο ελαφρά ρυθμιστική προσέγγιση που προβλέπει ‘καθυστερημένη αμοιβαιότητα’ όσον αφορά τα τέλη τερματισμού.
4. Η θέση της ΕΕΤΤ είναι ότι βάσει των θεωρήσεων κόστους/οφέλους στις οποίες προέβη στα πλαίσια της εκτίμησης της ‘αναλογικότητας’ των προτεινόμενων από αυτήν

ρυθμιστικών υποχρεώσεων για τον τερματισμό, οι πάροχοι κινητής τηλεφωνίας είναι σε τελείως διαφορετική οικονομική θέση από ότι οι εναλλακτικοί σταθεροί πάροχοι αναφορικά με όλες τις βασικές οικονομικές παραμέτρους. Ως εκ τούτου, έκρινε ότι το να χειριστεί τους εναλλακτικούς παρόχους με τον ίδιο τρόπο που χειρίστηκε τους παρόχους κινητής τηλεφωνίας θα ήταν μη αναλογικό.

5. Η ΕΕΤΤ πιστεύει επίσης ότι η υποχρέωση διαφάνειας από μόνη της δεν θα μπορούσε να αντιμετωπίσει τις προσδιορισθείσες αποτυχίες της αγοράς. Η υποχρέωση διαφάνειας πρέπει να συνδυασθεί με μια υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης και με μια υποχρέωση ελέγχου τιμών. Χωρίς το τελευταίο, οι εναλλακτικοί πάροχοι θα μπορούσαν να διακρίνουν μεταξύ των εκκινούντων δικτύων και δεν θα είχαν πίεση να μειώσουν τα τέλη τερματισμού τους στο πιο αποτελεσματικό επίπεδο του ΟΤΕ ανά το χρόνο. Η προσέγγιση που επιλέχθηκε από την ΕΕΤΤ αποτελεί ωστόσο μια ελαφρά ρυθμιστική προσέγγιση, δεδομενου ότι αποφεύγει τις υποχρεώσεις κοστολόγησης και λογιστικού διαχωρισμού οι οποίες και δεν θα ήταν αναλογικές ενόψει του μικρού μεγέθους των εναλλακτικών παρόχων.
6. Ο στόχος του ελέγχου τιμών στα τέλη τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων είναι να μειώσει τα εν λόγω τέλη με την πάροδο του χρόνου και να τα φέρει στο επίπεδο που χρεώνει ο ΟΤΕ. Προκειμένου να μην τεθεί σε κίνδυνο η οικονομική βιωσιμότητα των εναλλακτικών παρόχων και να εμποδισθεί η λειτουργία των αγορών σταθερής τηλεφωνίας η ΕΕΤΤ επέλεξε μια σταδιακή πορεία μειώσεων προκειμένου να επιτύχει τον ως άνω στόχο. Επιλέγοντας αυτή την προσέγγιση, η ΕΕΤΤ διασφαλίζει ότι μακροπρόθεσμα, ο τερματισμός παρέχεται σε τιμές αποτελεσματικού κόστους ενώ ταυτόχρονα οι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν το χρόνο να προσαρμόσουν τα επιχειρηματικά τους μοντέλα.
7. Όπως τονίστηκε και ανωτέρω, η ΕΕΤΤ είναι της άποψης ότι η φύση της αποτυχίας της αγοράς στις αγορές τερματισμού απαιτεί παραπάνω υποχρεώσεις από αυτές της πρόσβασης και της διαφάνειας. Ελλείψει εκ των προτέρων ρύθμισης, οι εναλλακτικοί πάροχοι, θα έχουν την αγοραστική δύναμη ώστε να διακρίνουν μεταξύ εκκινούντων παρόχων και να χρεώνουν τιμές τερματισμού άνω του κόστους. Αυτό απαιτεί την επιβολή μιας υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης και μιας υποχρέωσης ελέγχου τιμών. Ο κύριος στόχος του προτεινόμενου 'glide path' είναι να μειωθούν τα τέλη τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων σε ένα επίπεδο συγκρίσιμο με αυτό του ΟΤΕ. Ενα μη δεσμευτικό ανώτατο όριο τιμής που θα επέτρεπε υψηλότερα τελη τερματισμού για μικρότερα δίκτυα με υψηλότερα κόστη δεν θα ήταν σύμφωνο με την ως άνω πολιτική /στόχο.
8. Η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι θα ήταν σκόπιμο να διαφοροποιήσει τα ανώτατα όρια τιμής μεταξύ των διαφόρων εναλλακτικών παρόχων. Πρώτον, οποιοσδήποτε αντικειμενικός λόγος διαφοροποίησης του ανώτατου ορίου τιμής θα έπρεπε να βασίζεται σε διαφορές κόστους. Το βάρος που υπάρχει από την εισαγωγή της κοστολόγησης δεν θα ήταν δικαιολογημένο, ούτε αναφορικά με το μέγεθος του προσδιοριζόμενου προβλήματος ανταγωνισμού, ή την επίδρασή του στους καταναλωτές. Δεύτερον, δεδομένου ότι ο μηχανισμός σταδιακών μειώσεων (glide-path) διασφαλίζει ότι η διαφορά μεταξύ των τελών τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων και των τελών τερματισμού του ΟΤΕ θα

μειωθεί κατά την περίοδο του ανώτατου ορίου τιμής, οι διαφορές μεταξύ των τελών τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων θα μειωθούν επίσης.

9. Η ΕΕΤΤ συμφωνεί ότι είναι απίθανο η άμεση διασύνδεση μεταξύ μικρών παρόχων να αποτελεί μια οικονομικά βιώσιμη λύση, καθόσον οι όγκοι κίνησης θα ήταν πολύ χαμηλοί ώστε να επιτρέπουν στους μικρούς παρόχους να επωφελούνται από οικονομίες κλίμακος. Οι εναλλακτικοί πάροχοι θα βασίζονται συνεπώς συνήθως στις υπηρεσίες διαβίβασης του ΟΤΕ προκειμένου να μεταφέρουν κλήσεις μεταξύ δικτύων. Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι η διαβίβαση μεταξύ δύο δικτύων (αδεσμοποίητη διαβίβαση) υπόκειται σε εκ των προτέρων ρύθμιση.
10. Αναφορικά με την διαφοροποίηση του τέλους τερματισμού λόγω της χρήσης ασύρματων τεχνολογιών η ΕΕΤΤ επισημαίνει ότι οι σχετικές άδειες για ΣΑΠ έχουν εκχωρηθεί από το 2001 και ως εκ τούτου οι πάροχοι είχαν επαρκές χρονικό διάστημα να αποσβέσουν μέρος της αρχικής επένδυσης αναφορικά με την απόκτηση της άδειας. Επιπλέον σημειώνεται ότι οι πάροχοι ΣΑΠ αντιμετωπίζουν χαμηλότερους φραγμούς εισόδου στις σχετικές αγορές (8 και 9) από ότι οι πάροχοι σταθερής τηλεφωνίας οι οποίοι χρησιμοποιούν μόνο ενσύρματες τεχνολογίες δεδομένου ότι τα ασύρματα δίκτυα υλοποιούνται γρηγορότερα και ευκολότερα σε σύγκριση με τα ενσύρματα .

4.7.3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ

Κατόπιν εξέτασης των σχολίων των συμμετεχόντων στο κείμενο της διαβούλευσής της, η ΕΕΤΤ προτείνει όπως εξακολουθήσουν να ισχύουν οι προτάσεις που είχε υποβάλει στο ως άνω κείμενο διαβούλευσης. Ωστόσο, η ΕΕΤΤ επιθυμεί να διευκρινήσει τα κάτωθι:

1. Αναφορικά με την ρυθμιστική υποχρέωση διαφάνειας που προτείνεται να επιβληθεί στον ΟΤΕ, η ΕΕΤΤ προτείνει να προστεθεί η ακόλουθη φράση στην ενότητα 3.7.1.: «Επιπροσθέτως, οι εγκεκριμένες τιμές για τις υπηρεσίες διασύνδεσης (βλ. και υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης) πρέπει να δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα του ΟΤΕ και να αποστέλλονται εγγράφως σε κάθε διασυνδεδεμένο με τον ΟΤΕ πάροχο με ταυτόχρονη κοινοποίηση στην ΕΕΤΤ τουλάχιστον ένα (1) μήνα νωρίτερα από την εφαρμογή τους εκτός και εάν άλλως ορίζεται σε σχετική απόφαση της ΕΕΤΤ.»

2. Αναφορικά με την ρυθμιστική υποχρέωση διαφάνειας που προτείνεται να επιβληθεί στους εναλλακτικούς παρόχους, η ΕΕΤΤ προτείνει να προστεθεί η ακόλουθη φράση στην ενότητα 3.7.2 «Επιπλέον, οι προτεινόμενες χρεώσεις για τη διασύνδεση πρέπει να δημοσιεύονται και να κοινοποιούνται σε κάθε διασυνδεδεμένο πάροχο καθώς και στην ΕΕΤΤ τουλάχιστον ένα (1) μήνα νωρίτερα από την εφαρμογή τους εκτός και εάν άλλως ορίζεται σε σχετική απόφαση της ΕΕΤΤ.
3. Αναφορικά με τη διάρκεια του glide path, αναπροσαρμόζεται η σχετική ενότητα του Σχεδίου Μέτρων. Το αναθεωρημένο κείμενο δημοσιεύεται παράλληλα με την δημοσίευση των απαντήσεων στη διαβούλευση.

4.7.4. ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

4.7.4.1. NETONE

Ε1: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς εκκίνησης κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση;

Συμφωνούμε με τα ανωτέρω συμπεράσματα .

Ε2: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς των διαβιβαστικών υπηρεσιών στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο;

Συμφωνούμε με τα συμπεράσματα της ΕΕΤΤ.

Ε3: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση;

Συμφωνούμε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ καθόσον αυτά αναφέρονται στον ΟΤΕ , αλλά διαφωνούμε με την ανάγκη καθορισμού ως ΣΙΑ των εναλλακτικών παρόχων στο δίκτυο τους , και προτείνουμε η σχετική ανάλυση αγοράς για τους εναλλακτικούς παρόχους να μετατεθεί στο μέλλον όταν τα δίκτυα των εναλλακτικών θα είναι μεγαλύτερης συνδρομητικής βάσης .

Ε4: Συμφωνείτε με την παρούσα ανάλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού; Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού που θεωρείτε ότι η ΕΕΤΤ πρέπει να λάβει υπόψη της; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Ε5: Συμφωνείτε με τις επισημάνσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια; Ποια είναι τα βασικά στοιχεία μιας Συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών την οποία ο ΟΤΕ θα υποχρεούται να παρέχει;

Συμφωνούμε με τις επισημάνσεις της ΕΕΤΤ και επισημαίνουμε ότι καμία πληροφορία τεχνικής φύσεως δεν παρέχεται από τον ΟΤΕ στον πάροχο πχ CDR's πραγματικές πληροφορίες δικτύου ,ASR, κλπ για την αποφυγή φαινομένων όπως προβλήματα συλλογής κλήσεων από νησιωτικές περιοχές για παρόχους μέσω των κέντρων ΚΟΚ Αθηνών σε αντιδιαστολή με την συλλογή κλήσεων από τα ίδια σημεία από συνδρομητές του ΟΤΕ όπου σε καμία περίπτωση δεν παρουσιάζονται παρόμοια προβλήματα μη διαθεσιμότητας της υπηρεσίας .

Ε6: Υπάρχουν πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ και τις οποίες η ΕΕΤΤ δεν επεσήμανε στο κείμενό της παρούσας διαβούλευσης;

Δεν εχουμε να προσθεσουμε κατι αλλα επισυμαινουμε παλι οτι δεν παρεχετε καμια απο τις προβλεπομενες πληροφοριες απο τον ΟΤΕ

Ε7: Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις μη-διακριτικής μεταχείρισης που υπογραμμίστηκαν ανωτέρω από την ΕΕΤΤ;

Συμφωνούμε .

Ε8: Θεωρείτε ότι ο λογιστικός διαχωρισμός αποτελεί μια αναλογική ρυθμιστική υποχρεώση; Θεωρείτε ότι η πρόβλεψη της ΕΕΤΤ όπως μην επιβάλλεται η ως άνω ρυθμιστική υποχρέωση στους λοιπούς εναλλακτικούς παρόχους είναι αναλογική;

Συμφωνούμε .

Ε9: Συμφωνείτε με το συμπέρασμα ότι πρέπει να επιβληθεί η υποχρέωση πρόσβασης στον ΟΤΕ σε όλες τις τρεις αγορές διασύνδεσης (εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης); Υπάρχουν επιπλέον υποχρεώσεις πρόσβασης σχετικά με την διασύνδεση που θεωρείτε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν;

Συμφωνούμε και επισημαίνουμε ότι η δυνατότητα πρόσβασης σε συνεγκαταστάσεις για λόγους διασύνδεσης προβλέπεται και από το RIO, αλλά όπως είναι γνωστό δεν παρέχεται αυτή η δυνατότητα από τον ΟΤΕ παρά τις αποφάσεις της ΕΕΤΤ. Επίσης αναφέρουμε ότι στο συμφωνητικό φυσικής συνεγκατάστασης που υπογράφει ο ΟΤΕ με τους παρόχους αναφέρεται ότι η χρήση των υποδομών της φυσικής συνεγκατάστασης παρέχετε για λόγους πρόσβασης αποκλειστικά στον ΤοΒ.

Η υποχρέωση παροχής πρόσβασης θα πρέπει να συνοδεύεται από διαδικασίες που θα περιλαμβάνουν την χρονική δέσμευση του ΟΤΕ για την παροχή των κυκλωμάτων και ποινικές ρήτρες για τις καθυστερήσεις παράδοσης αυτών

Ε10: Συμφωνείτε με την προτεινόμενη από την ΕΕΤΤ επιβολή υποχρέωση κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ και για τις τρεις αγορές διασύνδεσης και την προτεινόμενη υιοθέτηση της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ σχετικά με την κοστολόγηση;

Συμφωνούμε .

Ε11: Η ΕΕΤΤ ενδιαφέρεται για τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με την πρότασή της να δημοσιοποιούνται τιμολογιακές πληροφορίες. Υπάρχουν κάποιες άλλες πληροφορίες στις οποίες η ΕΕΤΤ δεν αναφέρθηκε στα πλαίσια της παρούσας διαβούλευσης και που θεωρείτε ότι πρέπει επίσης να δημοσιοποιούνται;

Δεν συμφωνούμε με την δημοσιοποίηση τιμολογιακών πληροφοριών που αφορούν τέλη χονδρικής τερματισμού και συλλογής , καθώς η δημοσιοποίηση αυτών δεν θα αποτελέσει χρήσιμη πληροφορία στον συνδρομητή ο οποίος δεν έχει την δυνατότητα να εξάγει συμπεράσματα με μοναδική πληροφορία το τέλος χωρίς την πλήρη ανάλυση που οδηγεί ένα πάροχο να προσδιορίζει το τέλος αυτό ανάλογα με το κόστος του .
Σε ότι αφορά την έκδοση της εγγυητικής επιστολής θα πρέπει να λαμβάνεται υπ όψιν πέραν των άλλων και η συνέπεια του παρόχου σε ότι αφορά την εξόφληση των οφειλών του προς τον ΟΤΕ.

Ε12: Συμφωνείτε με την πρόταση της ΕΕΤΤ σχετικά με τον τρόπο ρύθμισης των τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι;

4.7.4.2. VIVODI

E1: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς εκκίνησης κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση;

Συμφωνούμε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς εκκίνησης κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση

E2: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς των διαβιβαστικών υπηρεσιών στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο;

Συμφωνούμε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς των διαβιβαστικών υπηρεσιών στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο.

E3: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση;

Συμφωνούμε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση.

E4: Συμφωνείτε με την παρούσα ανάλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού; Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού που θεωρείτε ότι η ΕΕΤΤ πρέπει να λάβει υπόψη της; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Συμφωνούμε με την ανάλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού ανά αγορά και προσθέτουμε ειδικότερα προβλήματα ανταγωνισμού:

Α) Αδυναμία περαιτέρω ενίσχυσης της παρουσίας μας διότι ο ΟΤΕ αρνείται σε συνεγκατεστημένο πάροχο να κάνει χρήση των υποδομών του τελευταίου και για σκοπούς διασύνδεσης είτε με τον ίδιο είτε με έτερους παρόχους συνεγκατεστημένους στον ίδιο χώρο πέραν των σκοπών της αποδεσμοποίησης του τοπικού βρόχου.

Β) Εκ των πραγμάτων περιορισμένη εμπορική δραστηριοποίηση ελλείψει της δυνατότητας χονδρικής μίσθωσης της γραμμής του καταναλωτή (wholesale line rental), μία δυνατότητα η οποία σε συνδυασμό με την προεπιλογή φορέα συνιστά μία ολοκληρωμένη πρόταση προς τον καταναλωτή, καθιστά την αγορά πιο δυναμική και ανταγωνιστική και αποτελεί ένα σημαντικό μέτρο κατά της μετακύλισης κόστους από υποκοστολογημένες υπηρεσίες στις χρεώσεις παγίων λιανικής.

Γ) Αδιαφάνεια ως προς τον υπολογισμό του τέλος παρακράτησης, το οποίο χρεώνει ο ΟΤΕ για τις υπηρεσίες διασύνδεσης σε επίπεδο χονδρικής, καθώς και των στοιχείων κόστους που το απαρτίζουν.

Δ) Καθυστερημένος εκ των πραγμάτων έλεγχος κοστοστρέφειας τελών του ΟΤΕ για υπηρεσίες διασύνδεσης δεδομένου ότι είτε δεν παρέχει στοιχεία στην Επιτροπή σας είτε τα παρέχει ετεροχρονισμένα και συνήθως ελλιπή. Ως εκ τούτου, καθίσταται προβληματικός ο σχεδιασμός και η υλοποίηση εμπορικής στρατηγικής των εταιρειών στην αγορά η-επικοινωνιών.

Ε) Επιπλέον, σημαντικό πρόβλημα ανταγωνισμού αποτελεί η εξασφάλιση υψηλών χρηματικών εγγυήσεων από μέρους των εναλλακτικών παρόχων ιδίως για υπηρεσίες διασύνδεσης τη στιγμή που η τιμή κάθε τέλους χονδρικής του ΟΤΕ περιλαμβάνει ένα ποσοστό για επισφάλειες, τη στιγμή που δεν υπάρχει σαφής πολιτική σχετικά με τον υπολογισμό και ορισμό χρηματικών εγγυήσεων ειδικά σε σχέση με το ποσοστό επισφαλειών. Θεωρούμε ότι και οι δύο πρακτικές αποσκοπούν στην εξασφάλιση του ΟΤΕ από τυχόν επιχειρηματικό ρίσκο του αντισυμβαλλομένου κι ως εκ τούτου είναι απαραίτητη η ανάπτυξη μίας πολιτικής η οποία να τις καλύπτει και να τις ρυθμίζει συνδυαστικά.

Ε5: Συμφωνείτε με τις επισημάνσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια; Ποια είναι τα βασικά στοιχεία μιας Συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών την οποία ο ΟΤΕ θα υποχρεούται να παρέχει;

Συμφωνούμε με τις επισημάνσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια και θεωρούμε ότι βασικά στοιχεία μίας Συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών την οποία ο ΟΤΕ θα υποχρεούται να παρέχει είναι, μεταξύ άλλων, διαθεσιμότητα (σε %), σαφής ορισμός της παρεχόμενης υπηρεσίας και βαθμού στήριξης, συγκεκριμένοι χρόνοι αποκατάστασης βλαβών, σαφείς ποινικές ρήτρες, τιμές jitter και round trip delay.

Ε6: Υπάρχουν πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ και τις οποίες η ΕΕΤΤ δεν επεσήμανε στο κείμενό της παρούσας διαβούλευσης;

Όχι, στην παρούσα φάση.

Ε7: Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις μη-διακριτικής μεταχείρισης που υπογραμμίστηκαν ανωτέρω από την ΕΕΤΤ;

Συμφωνούμε με τις υποχρεώσεις μη-διακριτικής μεταχείρισης υπό την εξής προϋπόθεση: ως προς την περίπτωση της μη-διακριτικής μεταχείρισης εκ μέρους των εναλλακτικών παρόχων όσον αφορά στο εφαρμοζόμενο τέλος τερματισμού στα πλαίσια της περίπτωσης (2) είναι απαραίτητη η διευκρίνιση ότι η υποχρέωση αυτή συνίσταται στην εκ μέρους τους εφαρμογή όμοιων όρων σε όμοιες περιπτώσεις στις επιχειρήσεις στις οποίες παρέχουν υπηρεσίες

τερματισμού ανάλογα με τη **σχετική αγορά** στην οποία ανήκουν οι εν λόγω επιχειρήσεις με τις οποίες οι εναλλακτικοί συνάπτουν συμβάσεις διασύνδεσης για παροχή σε αυτές υπηρεσίες τερματισμού κλήσεων. Με άλλα λόγια, η εν λόγω υποχρέωση **δεν** πρέπει να ερμηνευθεί κατά τρόπο που να υποχρεώνει τους εναλλακτικούς παρόχους να χρεώνουν το ίδιο τέλος τερματισμού σε όλους τους παρόχους ανεξαρτήτως από την αγορά στην οποία ανήκουν (π.χ. πάροχοι σταθερών και κινητών δικτύων) οι οποίοι συνάπτουν συμφωνίες διασύνδεσης για τερματισμό κλήσεων στο δίκτυό τους.

Ε8: Θεωρείτε ότι ο λογιστικός διαχωρισμός αποτελεί μια αναλογική ρυθμιστική υποχρέωση; Θεωρείτε ότι η πρόβλεψη της ΕΕΤΤ όπως μην επιβάλλεται η ως άνω ρυθμιστική υποχρέωση στους λοιπούς εναλλακτικούς παρόχους είναι αναλογική;

Θεωρούμε ότι ο λογιστικός διαχωρισμός είναι μία αναλογική ρυθμιστική υποχρέωση επιβαλλόμενη στον ΟΤΕ λαμβανομένων υπόψη το εύρος των δραστηριοτήτων του σε επίπεδο τόσο χονδρικής όσο και λιανικής και την ποικιλία των υπηρεσιών και προϊόντων που παρέχει. Το ουσιαστικό ζήτημα που τίθεται με τη σχετική υποχρέωση, όπως και με τις λοιπές, δεν είναι τόσο η επιβολή της υποχρέωσης όσο η εφαρμογή αυτής από τον ΟΤΕ δεδομένου ότι τουλάχιστον μέχρι σήμερα ο ΟΤΕ δεν έχει συμμορφωθεί πλήρως με αυτήν, ενώ υπήρχε αντίστοιχη πρόβλεψη και υπό το προηγούμενο καθεστώς. Ως προς την πρόβλεψη της ΕΕΤΤ για μη επιβολή της σχετικής ρυθμιστικής υποχρέωσης στους λοιπούς εναλλακτικούς παρόχους είναι εκ των πραγμάτων αναλογική δεδομένης της θέσης των εναλλακτικών, της μερικής –στην παρούσα φάση-εφαρμογής υποχρέωσης μη-διακριτικής μεταχείρισης στους εναλλακτικούς, μίας υποχρέωσης συναφούς με την υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού καθώς και του δυσανάλογου με τον επιδιωκόμενο σκοπό της ρυθμιστικής υποχρέωσης βάρους και κόστους εργασίας που θα σήμαινε μία τέτοια υποχρέωση για τους εναλλακτικούς.

Ε9: Συμφωνείτε με το συμπέρασμα ότι πρέπει να επιβληθεί η υποχρέωση πρόσβασης στον ΟΤΕ σε όλες τις τρείς αγορές διασύνδεσης (εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης); Υπάρχουν επιπλέον υποχρεώσεις πρόσβασης σχετικά με την διασύνδεση που θεωρείτε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν;

Συμφωνούμε με το συμπέρασμα της Επιτροπής σας και σημειώνουμε ότι μία πρόσθετη υποχρέωση πρόσβασης σχετικά με τη διασύνδεση και ειδικά με την αγορά εκκίνησης κλήσεων πρέπει να επιβληθεί στον ΟΤΕ: η υποχρέωση παροχής υπηρεσίας μίσθωσης της γραμμής του καταναλωτή σε επίπεδο χονδρικής (wholesale line rental). Ειδικά, μέσα στα πλαίσια παροχής της υπηρεσίας προεπιλογής φορέα εάν οι πάροχοι έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν σε ένα συνδρομητή όχι μόνο την υπηρεσία αλλά και τη γραμμή, θα είναι σε θέση προσφοράς μία ολοκληρωμένης και ανταγωνιστικής υπηρεσίας σε σύγκριση με την παρούσα κατάσταση. Επιπλέον, ένα τέτοιο ρυθμιστικό μέτρο θα ήταν πιο φιλικό προς τον καταναλωτή δεδομένου ότι θα λάμβανε μόνον ένα λογαριασμό κι όχι δύο, όπως συμβαίνει τώρα αφήνοντας ουσιαστικά πεδίο ανάπτυξης στον ΟΤΕ παρελκυστικών πολιτικών. Ο τρόπος χρέωσης για την παροχή των εν λόγω γραμμών στους παρόχους θα μπορούσε να στηριχθεί στη λογική του retail minus. Με τον τρόπο

αυτό επιτυγχάνεται η εξίσωση δυνάμεων στην αγορά, η οποία δεν υπάρχει τη δεδομένη στιγμή, η απλοποίηση διαδικασιών λειτουργίας της αγοράς, η διασφάλιση διαδικασιών όπως η προεπιλογή φορέα, η προώθηση του ανταγωνισμού και η ανάπτυξη νέων υπηρεσιών και ιδιαίτερα η διευκόλυνση του καταναλωτή. Αξίζει να σημειωθεί επιπλέον και το παράδειγμα της Γαλλίας, η οποία, μεταξύ των λοιπών ρυθμιστικών μέτρων που έλαβε, επέβαλε και τη σχετική υποχρέωση WLR σε επίπεδο χονδρικής. Ελλείψει δε ανάλυσης των σχετικών αγορών λιανικής και ως εκ τούτου μη ρύθμισης αυτών θεωρούμε ότι είναι απαραίτητη η πρόβλεψη για υποχρεωτική παροχή εκ μέρους του ΟΤΕ υπηρεσίας μίσθωσης της γραμμής του καταναλωτή σε επίπεδο χονδρικής (wholesale line rental).

Επιπλέον, θεωρούμε ότι πρέπει να περιληφθεί στις υποχρεώσεις πρόσβασης - καθώς και να υλοποιηθεί πλέον - η σχετική πρόβλεψη στο ισχύον RIO (άρθρο 14) περί υποχρέωσης παροχής διασύνδεσης σε περίπτωση που πάροχος είναι ουσιαστικά συνεγκατεστημένος σε εγκαταστάσεις του ΟΤΕ και το αντίστροφο, ήτοι περί υποχρέωσης παροχής συνεγκατάστασης στις εγκαταστάσεις του ΟΤΕ στα πλαίσια διασύνδεσης παρόχου με τον ΟΤΕ.

[…][167]

Ε10: Συμφωνείτε με την προτεινόμενη από την ΕΕΤΤ επιβολή υποχρέωση κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ και για τις τρεις αγορές διασύνδεσης και την προτεινόμενη υιοθέτηση της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ σχετικά με την κοστολόγηση;

Συμφωνούμε με τη σχετική πρόταση της ΕΕΤΤ αρκεί και πάλι ο ΟΤΕ να συμμορφώνεται με τη σχετική του υποχρέωση και να παρέχει τα απαραίτητα οικονομικά στοιχεία για έλεγχο της κοστοστρέφειας των τιμών του εγκαίρως ανά οικονομικό έτος.

Ε11: Η ΕΕΤΤ ενδιαφέρεται για τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με την πρότασή της να δημοσιοποιούνται τιμολογιακές πληροφορίες. Υπάρχουν κάποιες άλλες πληροφορίες στις οποίες η ΕΕΤΤ δεν αναφέρθηκε στα πλαίσια της παρούσας διαβούλευσης και που θεωρείτε ότι πρέπει επίσης να δημοσιοποιούνται;

Όχι, στην παρούσα φάση.

Ε12: Συμφωνείτε με την πρόταση της ΕΕΤΤ σχετικά με τον τρόπο ρύθμισης των τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι;

Η πρόταση της ΕΕΤΤ σχετικά με τον τρόπο ρύθμισης των τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι είναι αποδεκτή υπό την προϋπόθεση ότι θα ληφθεί από την ΕΕΤΤ κάθε

167 […] Εμπιστευτικό κείμενο

μέτρο προκειμένου η εν λόγω πρόταση να λειτουργήσει με υγιή και σαφή τρόπο και να αποφευχθούν έμμεσες ανταγωνιστικές πιέσεις εκ μέρους του ΟΤΕ για μείωση τελών τερματισμού εναλλακτικών παρόχων μέσω αύξησης των τιμών λιανικής προς αριθμούς εναλλακτικών παρόχων δεδομένης της θέσης των εναλλακτικών στην αγορά και της σημαντικής ισχύος του ΟΤΕ σε συναφείς με την αγορά τερματισμού αγορές.

4.7.4.3. ALGONET

1. Η Εταιρεία μας συμφωνεί με την ανάλυση των αγορών 8,9,10.

2. **Η ΑΛΓΟΝΕΤ συμφωνεί** για την πληρότητα, για τα σημερινά δεδομένα, των προτεινόμενων κανονιστικών υποχρεώσεων στις αγορές διασύνδεσης του κεφαλαίου 3 και ειδικότερα στο κεφ. 3.7 .1 της διαβούλευσης (αγορές 8,9,10) που πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ, ήτοι:

   - Υποχρέωση Παροχής Πρόσβασης και Χρήσης Ειδικών Ευκολιών Δικτύου
   - Υποχρέωση Διαφάνειας
   - Υποχρέωση Αμεροληψίας (μη διακριτικής μεταχείρισης)
   - Υποχρέωση Δημοσίευσης Προσφοράς Αναφοράς
   - Υποχρέωση Ελέγχου Τιμών βάσει κοστροστρεφών τιμών
   - Υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού.

   Βέβαια εξαιρετική σημασία έχει και ο έλεγχος από τις Αρμόδιες Αρχές για την εφαρμογή των παραπάνω υποχρεώσεων από τον ΟΤΕ στους χρόνους που ορίζονται από την κανονιστική ρύθμιση. Με τις υφιστάμενες κανονιστικές υποχρεώσεις το αποτέλεσμα σήμερα δεν είναι το αναμενόμενο με συνέπεια η Αγορά να μην έχει αναπτυχθεί όπως θα μπορούσε να έχει αναπτυχθεί.

3. Εξ άλλου όσον αφορά στις προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις για τους Εναλλακτικούς Παρόχους, που αναφέρονται στο κεφ. 3.7.2, θα πρέπει κατά την γνώμη μας,, μεταξύ των άλλων να επανεξεταστεί η έννοια και ο ορισμός των διαφόρων υποαγορών.

   Για παράδειγμα η υποαγορά (υπηρεσία) «συλλογή κλήσεων» περιλαμβάνει τώρα την συλλογή κλήσεων μέσω Κωδικού Επιλογής Φορέα, την συλλογή κλήσεων μέσω Κωδικού Προεπιλογής Φορέα , την συλλογή κλήσεων μέσω αριθμών της σειράς 807 του Παρόχου

καθώς και την συλλογή κλήσεων μέσω αριθμών της σειράς 800 του Παρόχου. Όμως δεν περιλαμβάνονται στην συλλογή κλήσεων άλλες κλήσεις σε αριθμούς επίσης IN (Intelligent Network) οι οποίες αντιμετωπίζονται διαφορετικά (801,αριθμοδοτικές σειρές 50,70).

Ερωτήσεις Διαβούλευσης – Ανάλυση Αγοράς & Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις

Ε1: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς εκκίνησης κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση;

Ναι με την παρατήρηση όμως ότι θα πρέπει να διευκρινιστούν οι υπηρεσίες (‘προιόντα’) στο επίπεδο χονδρικής που εντάσσονται στη συγκεκριμένη αγορά. Στη διαβούλευση υπάρχει αναφορά μόνο στην επιλογή/προεπιλογή φορέα.

Δεν αναφέρονται πχ οι υπηρεσίες εκκίνησης μέσω 807 ή άλλες υπηρεσίες που ενδεχομένως θα μπορούσαν να κατηγοριοποιηθούν ως εκκίνηση κλήσεων.

Ε2: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς των διαβιβαστικών υπηρεσιών στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο;

Ναι, με την παρατήρηση όμως ότι δεν είναι ξεκάθαρη η πρακτική εφαρμογή των υποχρεώσεων στις χονδρικές υπηρεσίες διαβίβασης. Η ΕΕΤΤ προτείνει την παροχή υπηρεσιών διαβίβασης δεσμοποιημένες με άλλες υπηρεσίες άλλων αγορών όπως εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης σε τρίτους. Θεωρούμε ότι προκειμένου να υπάρχει διαφάνεια θα πρέπει τα σχετικά τέλη κάθε τμήματος να είναι ανεξάρτητα. Για παράδειγμα η προτεινόμενη σήμερα υπηρεσία διαβίβασης κλήσεων προς τρίτους από τον ΟΤΕ περιλαμβάνει και χρεώσεις για τη συλλογή και την απόδοση των τελών τερματισμού του τρίτου παρόχου. Ο πάροχος που αγοράζει υπηρεσίες διαβίβασης δεν έχει την ευχέρεια να προμηθευτεί ή όχι αυτή την πρόσθετη υπηρεσία (της συλλογής και απόδοσης των τελών τερματισμού στο τρίτο μέρος). Η υπηρεσία αυτή όμως δεν υπόκειται σε ανάλυση αγοράς ούτε σε υποχρεώσεις κοστοστρέφειας κλπ. Αρα κατά μια άποψη η δεσμοποίηση αναιρεί το χαρακτήρα της ρύθμισης.

Ε3: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση;

Ναι σε ότι αφορά χονδρικές υπηρεσίες τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες.

Στην περίπτωση της αγοράς τερματισμού θεωρούμε ότι πρέπει να υπάρχει διάκριση μεταξύ τερματισμού για κλήσεις που απευθύνονται σε τελικούς χρήστες (γεωγραφικοί προορισμοί) και τερματισμού για κλήσεις που αφορούν σε υπηρεσίες (πρακτικά κλήσεις προς όλα τα μη γεωγραφικά σταθερού δικτύου).

Η διάκριση αυτή υπάρχει στις αγορές λιανικής (αναφέρεται και από την ΕΕΤΤ στην υποσημείωση 50 της σελίδας 57) όπου έχει αναγνωριστεί ως τελείως ξεχωριστή αγορά (Αγορά 19) από τη ρυθμιστική αρχή της Πορτογαλίας ANACOM.

Ο διαχωρισμός αυτός και στις αγορές χονδρικής υποστηρίζεται από τουλάχιστον μια ρυθμιστική αρχή αυτή της Ιρλανδίας σε σχετική δημόσια διαβούλευση (Comreg 05/37a).

Πιστεύουμε ότι πρέπει να γίνει διάκριση των αγορών σε αγορά τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες και σε αγορά τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών. Παρ'ότι ο προσδιορισμός 'σε τελικούς χρήστες' αναφέρεται επιλεκτικά (πχ σελ. 73 ή πίνακας σελ. 81) δεν είναι ξεκάθαρο ότι η διαβούλευση αφορά μόνο στη συγκεκριμένη αγορά.

Ε4: Συμφωνείτε με την παρούσα ανάλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού; Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού που θεωρείτε ότι η ΕΕΤΤ πρέπει να λάβει υπόψη της; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Σε γενικές γραμμές ναι αλλά νομίζουμε ότι υποεκτιμάται η αντισταθμιστική ισχύς των μεγάλων παρόχων (ΟΤΕ, εταιρείες κινητής) στις διαπραγματεύσεις με τους άλλους παρόχους (δείτε και απάντηση μας στην Ε12). Απόδειξη αυτής της ισχύος είναι κυρίως ή άρνηση (πρακτικά με τη διαιώνιση διαπραγμάτευσης) διασύνδεσης για τερματισμό σε ειδικές κατηγορίες μη γεωγραφικών (σειρά 896, σειρές 50-70, σειρές 801 από κινητά σε σταθερά κλπ, διαφοροποίηση στα τέλη των 901-909) που δεν επιτρέπουν σε εναλλακτικούς όπως εμείς να

δραστηριοποιηθούμε σε υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας (για τις οποίες οι ίδιοι δεν έχουν ενδιαφέρον).

Ε5: Συμφωνείτε με τις επισημάνσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια; Ποια είναι τα βασικά στοιχεία μιας Συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών την οποία ο ΟΤΕ θα υποχρεούται να παρέχει;

Θεωρούμε ότι τα βασικά στοιχεία μιας Συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών κατ' ελάχιστο πρέπει να είναι τα αναφερόμενα στην παράγραφο 7 στα «Συμπεράσματα/ Προτεινόμενες Υποχρεώσεις πρόσβασης……..» σελ. 59 της Διαβούλευσης.

Ε6: Υπάρχουν πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ και τις οποίες η ΕΕΤΤ δεν επεσήμανε στο κείμενό της παρούσας διαβούλευσης;

Ε7: Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις μη-διακριτικής μεταχείρισης που υπογραμμίστηκαν ανωτέρω από την ΕΕΤΤ;

Συμφωνούμε

Ε8: Θεωρείτε ότι ο λογιστικός διαχωρισμός αποτελεί μια αναλογική ρυθμιστική υποχρεώση; Θεωρείτε ότι η πρόβλεψη της ΕΕΤΤ όπως μην επιβάλλεται η ως άνω ρυθμιστική υποχρέωση στους λοιπούς εναλλακτικούς παρόχους είναι αναλογική;

Συμφωνούμε

Ε9: Συμφωνείτε με το συμπέρασμα ότι πρέπει να επιβληθεί η υποχρέωση πρόσβασης στον ΟΤΕ σε όλες τις τρείς αγορές διασύνδεσης (εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης);

Συμφωνούμε

Υπάρχουν επιπλέον υποχρεώσεις πρόσβασης σχετικά με την διασύνδεση που θεωρείτε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν;

Ε10: Συμφωνείτε με την προτεινόμενη από την ΕΕΤΤ επιβολή υποχρέωση κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ και για τις τρεις αγορές διασύνδεσης και την προτεινόμενη υιοθέτηση της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ σχετικά με την κοστολόγηση;

Ε11: Η ΕΕΤΤ ενδιαφέρεται για τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με την πρότασή της να δημοσιοποιούνται τιμολογιακές πληροφορίες. Υπάρχουν κάποιες άλλες πληροφορίες στις οποίες η ΕΕΤΤ δεν αναφέρθηκε στα πλαίσια της παρούσας διαβούλευσης και που θεωρείτε ότι πρέπει επίσης να δημοσιοποιούνται;

Ε12: Συμφωνείτε με την πρόταση της ΕΕΤΤ σχετικά με τον τρόπο ρύθμισης των τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι;

Δεν συμφωνούμε.

Κατ'αρχήν να επισημάνουμε ότι θεωρούμε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση τελών τερματισμού θα πρέπει να αφορά ΜΟΝΟ στις υπηρεσίες τερματισμού για κλήσεις σε τελικούς χρήστες (γεωγραφικό τερματισμό) για κάθε μεμονωμένο δίκτυο και όχι τις υπηρεσίες τερματισμού για κλήσεις σε παρόχους υπηρεσιών (τερματισμό κλήσεων σε μη γεωγραφικούς αριθμούς)

Μα βάση την προαναφερόμενη επισήμανση θεωρούμε ότι είναι σωστή η θεώρηση της ΕΕΤΤ ότι απαιτείται ελαφριά ρυθμιστική παρέμβαση δεδομένου ότι οι αγορές αυτές αφορούν σε νέες επενδύσεις (σελ. 73). Πιστεύουμε όμως ότι η εφαρμογή ελέγχου τελών είναι υπερβολική σε αυτή τη φάση ανάπτυξης της αγοράς και δεν θεωρείται 'ελαφριά'.

Η επιβολή ρυθμιστικών μέτρων θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη της τη δυναμική της αγοράς και τα σχετικά μεγέθη ακόμα και στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται 'σημαντική ισχύ'. Θεωρούμε ότι η συγκεκριμένη αγορά κάθε μεμονωμένου δικτύου είναι πρώιμη και δεν χρήζει επιβολής μέτρων ρύθμισης τελών (price control) σε αυτή τη φάση αλλά θα πρέπει να επιτηρηθεί για τυχόν επιβολή μέτρων στο μέλλον.

Συμφωνούμε ότι κάθε μεμονωμένο δίκτυο διαθέτει 'θεωρητικά' σημαντική ισχύ στη ρύθμιση των τελών τερματισμού της συγκεκριμένης αγοράς (κλήσεις σε τελικούς χρήστες). Παρόλα αυτά θα πρέπει να αναγνωριστεί η ύπαρξη αντισταθμιστικών δυνάμεων στην επιβολή

πολύ υψηλών τελών τερματισμού από ένα ΕΠ (Εναλλακτικό Πάροχο). Ένα τέτοιο παράδειγμα είναι η περίπτωση επιβολής 'πίεσης' από παίκτες με σημαντική ισχύ στην αγορά (συμπεριλαμβανομένων και των εταιρειών κινητής τηλεφωνίας). Μια αναφορά που αναδεικνύει το πρόβλημα αυτό είναι η περίπτωση εναλλακτικού στη Νορβηγία που επιχείρησε να επιβάλλει ιδιαίτερα υψηλά τέλη τερματισμού (του επιπέδου των 9 Eurocent). Οι ενέργειες από πλευράς του κυρίαρχου παρόχου (της Telenor) τον έθεσε σύντομα εκτός αγοράς (http://www.jusnytt.no/hm/artikler/asymmetric_regulation_of_termination_charges). Μια άλλη περίπτωση είναι η εμπειρία της ΑΛΓΟΝΕΤ σχετικά με τη διαπραγμάτευση τελών τερματισμού για κλήσεις σε αριθμούς ΑΛΓΟΝΕΤ όπου οι εταιρίες κινητής πρόβαλαν ισχυρή αντίσταση (στο βαθμό μη συμφωνίας για υπογραφή της σύμβασης διασύνδεσης) στην επιβολή τελών τερματισμού διαφορετικών από αυτών που ίσχυαν στη διασύνδεση με τον ΟΤΕ (παρόλο που ο τρόπος διασύνδεσης διέφερε σημαντικά) αλλά και η 'αντίσταση' του ΟΤΕ στον μη τερματισμό σε διάφορες κατηγορίες μη γεωγραφικών του δικτύου μας (50, 70, ΕΠΑΚ). Συνεπώς ένα από τα επιχειρήματα που επικαλείται η ΕΕΤΤ (την υποχρέωση διασύνδεσης) για να δικαιολογήσει την ισχύ των δικτύων στην επιβολή υψηλών τελών τερματισμού δεν ισχύει στο βαθμό που εταιρείες με σημαντικά μερίδια αγοράς λιανικής μπορούν να δημιουργούν 'άλλου' τύπου προβλήματα στις εταιρείες εναλλακτικών παρόχων που να καθιστούν ασύμφορη ή μη εφαρμόσιμη μια σημαντική αύξηση των τελών τερματισμού. Η αντισταθμιστική αυτή δύναμη των αγοραστών θεωρούμε ότι ισχύει δεδομένου ότι ο όγκος των συνδρομητών που προσφέρει πρόσβαση ένας εναλλακτικός πάροχος (στις σημερινές συνθήκες αγοράς) και για τους οποίους απαιτούνται υπηρεσίες τερματισμού δεν είναι αρκετός για να επιβάλει την ανάγκη αγοράς των υπηρεσιών αυτών (οι εταιρείες μπορούν να λειτουργήσουν αποτελεσματικά και χωρίς τις υπηρεσίες αυτές).

Γενικότερα θεωρούμε ότι οι συγκεκριμένες αγορές είναι σε πρώιμη φάση ανάπτυξης και συνεπώς δεν δικαιολογείται η εφαρμογή ρυθμιστικών υποχρεώσεων όπως η ρύθμιση τελών (price control). Αυτό καθίσταται προφανές από τα μεγέθη της αγοράς (πόσα είναι τα συνολικά έσοδα των εναλλακτικών παρόχων από τερματισμό κλήσεων σε σταθερή θέση για τελικούς χρήστες?). Υποστηρίζουμε δε ότι το σύνολο των αγορών αυτών (κάθε μεμονωμένου δικτύου εναλλακτικού παρόχου) είναι πολύ μικρό για να υπάρχει όφελος στους καταναλωτές από την επιβολή ρύθμισης τελών. Εάν δε υπήρχε σημαντικό όφελος από τον καθορισμό υψηλών τελών

τερματισμού, κάτι τέτοιο θα αντικατοπτριζόταν και στα οικονομικά αποτελέσματα των εταιρειών εναλλακτικών παρόχων.

Ενα από τα κίνητρα αύξησης των τελών τερματισμού ενός εναλλακτικού παρόχου αποτελεί η μετάπτωση μέρους των εσόδων για την κάλυψη απώλειας εσόδων από μείωση των τελών λιανικής (προκειμένου να γίνει πιο ανταγωνιστικός στην αγορά λιανικής). Η επιβολή ρύθμισης τελών τερματισμού αφαιρεί αυτό το εργαλείο ανταγωνιστικότητας στη λογική ότι μπορεί να οδηγήσει σε κατάχρηση. Κάτι τέτοιο όμως θα πρέπει να εξεταστεί στην πορεία ανάπτυξης της αγοράς. Δεν θεωρούμε ότι υπάρχουν σαφείς ενδείξεις στην αγορά που να δικαιολογούν τέτοια ρύθμιση (όπως στην περίπτωση των τελών τερματισμού σε κινητά δίκτυα).

Η επιβολή ορίων στα τέλη τερματισμού στη βάση του μέσου όρου της αγοράς ‘καθορίζει’ κατά κάποιο τρόπο το μέγεθος μιας εταιρείας για να δραστηριοποιείται στη συγκεκριμένη αγορά δεδομένου ότι υπάρχει οικονομία κλίμακας στα πραγματικά κόστη τερματισμού. Συνεπώς θεωρούμε ότι η προτεινόμενη ρύθμιση δεν προωθεί τον ανταγωνισμό.

Τελικά συμπεραίνουμε (κατά την άποψή μας) ότι οι προτεινόμενες ρυθμίσεις επιβολής ορίων τελών τερματισμού (price control remedy) δεν εξυπηρετούν καμμία από τις 3 βασικές απαιτήσεις που πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους οι ΕΡΑ για την επιβολή ρυθμίσεων:

1) την προαγωγή του ανταγωνισμού
2) τη συμβολή στην ανάπτυξη των αγορών
3) την προαγωγή των συμφερόντων των καταναλωτών

Ακόμα και στην περίπτωση που η ΕΕΤΤ απορρίψει τους ανωτέρω ισχυρισμούς και επιμείνει στην επιβολή ρυθμίσεων στα τέλη τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων θεωρούμε ότι ο υπολογισμός της αρχικής τιμής οροφής δεν είναι δίκαιος. Θεωρούμε ότι (σε συσχέτιση και με το συμπέρασμα της ΕΕΤΤ ότι κάθε μεμονωμένο δίκτυο εναλλακτικού παρόχου αποτελεί ξεχωριστή αγορά) τα όρια τελών τερματισμού θα πρέπει να ορίζονται όχι ενιαία αλλά ξεχωριστά για κάθε πάροχο λαμβάνοντας υπόψη τη θέση του και τα μερίδια του συνολικά στις αγορές τηλεφωνικών κλήσεων (κάτι που αναγνωρίζεται και σε σχετική δημόσια διαβούλευση της ΕΡΑ Ιρλανδίας (ComReg 05/37a Παρ. 6.96 & 6.112-6.115)

Πρόσθετα θέματα που θεωρούμε ότι πρέπει να ρυθμίζονται στην προσφορά διασύνδεσης του ΟΤΕ:

1. Εγγυητική επιστολή.

α. Θα πρέπει η προσφορά σε σχέση με την εγγυητική επιστολή να διέπεται από την:

- αρχή της αμοιβαιότητας (εγγυητικές και από τα δύο μέρη),
- αρχή της μη διακριτικής μεταχείρισης (απαίτηση για εγγυητική από τους Παρόχους ενώ ενδεχομένως δεν απαιτείται από μεγάλους τους πελάτες).

β. Θα πρέπει να καθοριστεί ένα μέγιστο ύψος της αρχικής εγγυητικής επιστολής, ενώ η αναπροσαρμογή της να εξαρτάται από την κίνηση μεταξύ τους καθώς και από την διαμορφούμενη εμπορική τους σχέση.

2. Υποχρέωση τερματισμού για όλες τις υποαγορές τερματισμού κλήσεων σημερινές και μελλοντικές.

4.7.4.4. FORTHNET

Ε1: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς εκκίνησης κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση;

- Ναι

Ε2: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς των διαβιβαστικών υπηρεσιών στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο;

- Ναι

Ε3: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση;

- Η ΕΕΤΤ ισχυριζόμαστε, ότι δεν έχει αξιολογήσει τις επιπτώσεις από την ρύθμιση που προτείνει σχετικά με την επιφύλαξη ΣΙΑ στους εναλλακτικούς παρόχους, όσον αφορά τον τερματισμό κλήσεων στα δίκτυά τους. Αναφερόμαστε στην διεθνή πρακτική, όπως παρατίθεται στο συνημμένο στην παρούσα Παράρτημα. Πιστεύουμε, ότι είναι ορθότερο ν' αφεθεί η αγορά να ακολουθήσει την αμοιβαιότητα όσον αφορά τα τέλη τερματισμού που διαμορφώνεται στην πράξη. Στην περίπτωση της χώρας μας η διαφοροποίηση, λαμβανομένης υπόψη της διεθνούς εμπειρίας δεν έλαβε μορφή καταχρηστική ή ακραία, ώστε να δικαιολογείται η σπουδή της ΕΕΤΤ να προτείνει τέτοια ρύθμιση.
- Εξάλλου θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι η δεσπόζουσα ισχύς του ΟΤΕ σε όλες τις αγορές, η χελώνεια ανάπτυξη της αγοράς της πρόσβασης, τα εμπόδια στην διασύνδεση, τιμολογήσεων και άλλα, έπρεπε να ληφθούν υπόψη, από την ΕΕΤΤ πριν αποφασίσει να προτείνει την εν λόγω ρύθμιση

- Η ΕΕΤΤ δεν έλαβε διόλου υπόψη της τις διαδικασίες που προβλέπονται από το θεσμικό πλαίσιο και έσφαλε. Πιο συγκεκριμένα ενώ δεν διέγνωσε οποιαδήποτε προβλήματα να έχουν δημιουργηθεί στις συγκεκριμένες υπηρεσίες και πάντως έστω και ελάχιστα σοβαρά, που να δικαιολογούν έστω και στο ελάχιστο τις προτάσεις της για ρύθμιση, προχώρησε στις ελεγχόμενες προτάσεις της. Αυτές δεν βασίζονται ούτε στην φύση προβλημάτων αφού τέτοια δεν διαγνώστηκαν, ούτε είναι ανάλογα τέτοιων προβλημάτων αφού ήσαν ανύπαρκτα, ούτε είναι δικαιολογημένες και ανάλογες κάτω από το πρίσμα των προβλέψεων του άρθρου 9 της Οδηγίας Πλαισίου. Για πρώτη φορά η ΕΕΤΤ ανακίνησε ζήτημα εκ του μηδενός τον πρόσφατο Απρίλιο, για πρώτη φορά ο ΟΤΕ πρόβλεψε τέλος παρακράτησης, χωρίς μέχρι σήμερα τέτοιο ζήτημα να έχει τεθεί, ώστε μας δημιουργείται η πεποίθηση, ότι αποτελεί αποτέλεσμα των πιέσεων του ΟΤΕ, χωρίς οποιοδήποτε λόγο.

Επιπρόσθετα πρέπει να σημειωθούν ως λόγοι που συνέτρεχαν αντίθετα και παράλληλα για να μην υπάρξουν τέτοιες ρυθμίσεις, ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι είναι απολύτως εξαρτημένοι από τον ΟΤΕ σε όλες τις αγορές προηγούμενων σταδίων (μισθωμένες γραμμές, αγορά πρόσβασης, διασύνδεσης κλπ) και αναγκάζονται να τον ακολουθούν στις πολιτικές του που επιβάλλει σε όλες τις αγορές επομένων σταδίων (λιανική τηλεφωνίας, ευρυζωνικών υπηρεσιών κλπ). Είναι χαρακτηριστικό, ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι αναγκάζονται να φέρουν κόστη, χωρίς αντίστοιχα έσοδα, όπως λ.χ για την εξασφάλιση μέσων μετάδοσης και σύνδεσης, για πόρτες κυκλωμάτων. Ακόμη, ότι συναντούν την άρνηση του ΟΤΕ να αποδεχτεί να χρησιμοποιήσουν τα δικά τους μέσα ή τρίτων παρόχων για πρόσβαση, σύνδεση, διασύνδεση.

Ε4: Συμφωνείτε με την παρούσα ανάλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού; Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού που θεωρείτε ότι η ΕΕΤΤ πρέπει να λάβει υπόψη της; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

- Ο ΟΤΕ εδώ και χρόνια έχει παύσει να δημοσιεύει RIO, ενώ ουσιαστικά δεν εφαρμόζει, όπως οφείλει και το τελευταίο δημοσιευθέν του 2003..
- Ο ΟΤΕ αρνείται να προσφέρει και να διαπραγματευθεί φυσική συνεγκατάσταση στα πλαίσια της διασύνδεσης
- Η ΕΕΤΤ δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις της κατασταλτικού ελέγχου,
- Δεν υπάρχει οποιαδήποτε ρυθμιστική βεβαιότητα, αφού η αγορά λειτουργεί συνεχώς με προσωρινές τιμές και οι δηλώσεις της ΕΕΤΤ ότι θα πραγματοποιήσει ελέγχους ουδέποτε τηρούνται
- Η αγορά με κύρια ευθύνη της ΕΕΤΤ και του ΟΤΕ τα τελευταία χρόνια βρίσκεται σε κατάσταση συνεχούς αναστάτωσης. Πολιτικές Winback, πρακτικές συμπίεσης περιθωρίων και επιθετικών τιμολογήσεων εξανεμίζουν τα περιθώρια των εναλλακτικών παρόχων.
- Ακροάσεις δεν διεξάγονται ή όταν διεξάγονται οι αποφάσεις δεν εκδίδονται ή εκδίδονται μετά από πολύ μεγάλα χρονικά διαστήματα.
- Ο ΟΤΕ αρνείται να αναγνωρίσει στους ανταγωνιστές του το δικαίωμα να χρησιμοποιούν τα δικά τους μέσα διασύνδεσης, ασυρματικά ή ινών. Αρνείται το δικάιωμα τους να χρησιμοποιούν την συνεγκατάσταση στα πλαίσια του τοπικού βρόχου για να καλύπτουν και τις ανάγκες τους διασύνδεσης.
- Η ΕΕΤΤ εκδίδει αποφάσεις και δεν τις εφαρμόζει. Επέτρεψε πακέτα από δύο αγορές στον ΟΤΕ (τηλεφωνία και διασύνδεση) με τον όρο υποχρεώσεων του ΟΤΕ. Ο ΟΤΕ δεν τις εφαρμόζει, αλλά η ΕΕΤΤ συνεχώς εγκρίνει όμοια πακέτα που συνεχίζονται αδιάκοπα αφήνοντας ανύπαρκτα ή μηδενικά ή ελάχιστα περιθώρια στους ανταγωνιστές του.
- Κάτω από την απαθή στάση της ΕΕΤΤ ο ΟΤΕ προχώρησε σε παράνομες καταργήσεις προεπιλογών, αριθμού συμβάσεων που υπερβαίνουν τις 100.000 κατά το διαρρεύσαν έτος 2005.

- Ζητά εγγυητικές επιστολές υπέρογκες και η ΕΕΤΤ αδρανεί με αποτέλεσμα να δημιουργούνται έκρυθμες καταστάσεις.

Ε5: Συμφωνείτε με τις επισημάνσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια; Ποια είναι τα βασικά στοιχεία μιας συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών την οποία ο ΟΤΕ θα υποχρεούται να παρέχει;

- Δεν αντιλαμβανόμαστε την ερώτηση. Βεβαίως και πρέπει να παρέχονται υπηρεσίες επιπέδου και η ΕΕΤΤ γνωρίζει πολύ καλά το περιεχόμενό τους. Και όσον αφορά την διαφάνεια, θ' αναφερθούμε, ότι η ΕΕΤΤ ανέχεται να μην της παραδίδει στοιχεία, η ίδια είναι απρόθυμη να τον ελέγξει. Θεωρούμε, ότι αντί για πλατωνικές ερωτήσεις είναι προτιμότερο να ασκήσει τα δικαιώματά της.

- Υπάρχει σωρεία ενδείξεων ότι παραβιάζονται τα στεγανά ανάμεσα στις εμπορικές του υπηρεσίες και τις υπηρεσίες εξυπηρέτησης παρόχων. Ιδιαίτερα στην τηλεφωνία με τα γνωστά προβλήματα της προεπιλογής. Όμως η ΕΕΤΤ σιωπά. Θα επιδοκιμάζαμε εξαιρετικά να διασφαλίσει τα στεγανά και να αποτρέψει με σειρά κανονιστικών υποχρεώσειων τις παραβάσεις. Η χρήση δεδομένων διασύνδεσης από τις υπηρεσίες λιανικής του ΟΤΕ στο πλαίσιο επανάκτησης πελατείας των εναλλακτικών παρόχων αν και προβλέπεται ήδη ως ρυθμιστική υποχρέωση και έχει αποτελέσει αντικείμενο καταγγελιών από τους παρόχους, δεν έχει αποτελέσει αντίκειμενο αποτελεσματικής διερεύνησης και ελέγχου και παρέμβασης εκ μέρους της ΕΕΤΤ, γεγονός που καθιστά τις σχετικές ρυθμίσεις κενό γράμμα.

Ε6: Υπάρχουν πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ και τις οποίες η ΕΕΤΤ δεν επεσήμανε στο κείμενο της παρούσας διαβούλευσης;

- Η ΕΕΤΤ γνωρίζει άριστα τι θα πρέπει να παρέχει ως πληροφορίες ο ΟΤΕ. Μπορεί να τις επιβάλλει.

Ε7: Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις μη-διακριτικής μεταχείρισης που υπογραμμίστηκαν ανωτέρω από την ΕΕΤΤ;

- Ναι

Ε8: Θεωρείτε ότι ο λογιστικός διαχωρισμός αποτελεί μια αναλογική ρυθμιστική υποχρεώση; Θεωρείτε ότι η πρόβλεψη της ΕΕΤΤ όπως μην επιβάλλεται η ως άνω ρυθμιστική υποχρέωση στους λοιπούς εναλλακτικούς παρόχους είναι αναλογική;

Ο λογιστικός διαχωρισμός πρέπει να επιβληθεί στον ΟΤΕ και να εξασφαλιστεί και η εφαρμογή του, κάτι που μέχρι σήμερα η ΕΕΤΤ δεν επιδίωξε. Και βεβαίως τέτοια υποχρέωση δεν μπορεί να επιβάλλεται στους εναλλακτικούς, για σειρά λόγων που πάγια διεθνώς επικρατούν.

Ε9: Συμφωνείτε με το συμπέρασμα ότι πρέπει να επιβληθεί η υποχρέωση πρόσβασης στον ΟΤΕ σε όλες τις τρείς αγορές διασύνδεσης (εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης); Υπάρχουν επιπλέον υποχρεώσεις πρόσβασης σχετικά με την διασύνδεση που θεωρείτε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν;

1) Ναι.

2) Επίσης πρέπει να υποχρεωθεί ρητά ο ΟΤΕ να ανέχεται την χρήση των οποιασδήποτε μορφής συνεγκαταστάσεων για οποιαδήποτε ανάγκη των συνεγκατεστημένων και ενδεικτικά ρητά για τις ανάγκες πρόσβασης, διασύνδεσης.

3) Όπως και στην Γερμανία να διακριθεί η αγορά εκκίνησης κλήσεων διακρίνεται σε τρεις υπο-αγορές και να γίνει όπως και εκεί μεγαλύτερη ανάλυση των επιβαλλόμενων υποχρεώσεων

4) Επιπλέον να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να επιτρέπει την απευθείας διασύνδεση μεταξύ των εναλλακτικών παρόχων στους χώρους συνεγκατάστασης τους στα αστικά κέντρα του ΟΤΕ

5) Επιπλέον να επιβληθεί στον ΟΤΕ να επιτρέψει στους εναλλακτικούς παρόχους να δίνουν πρόσβαση και σε άλλους στα μέσα μετάδοσης που είτε τους ανήκουν είτε νοικιάζουν

6) όπως και στην Ισπανία να εισαχθούν και οι δύο μορφές διασύνδεσης

….

Time-based interconnection

Telefónica's RIO 2006 contains slight reductions of all per-minute access (call origination) and call termination tariffs compared to 2003 (when CMT approved the current charges) as shown in the table below. There are no call set-up charges.

Access (call origination) and call termination charges (eurocents/min)	Peak		Off-Peak	
	RIO 2006	RIO 2003	RIO 2006	RIO 2003
Local	0.67	0.71	0.40	0.42
Metropolitan	0.90	0.95	0.54	0.57
Single tandem	1.00	1.05	0.60	0.63
Double tandem	1.39	2.14	0.84	1.29

Table 4 – Access (call origination) and call termination charges, RIO 2006

Capacity-based interconnection

Capacity-based interconnection was introduced for both call origination and call termination in Telefónica's RIO in 2001 with two options, allowing alternative operators to provide either:

- voice and Internet services ('Voice + Internet'); or
- Internet only services ('Only Internet').

NB. Spain is the only EU country that has so far implemented capacity-based interconnection as an alternative to time-based interconnection. It allows alternative operators to pay Telefónica a flat monthly charge irrespective of the volume of traffic routed on the incumbent's network. In Portugal, ANACOM has imposed capacity-based interconnection in the context of its analysis of the fixed call origination and termination markets, but the measure has not yet been implemented.

In its resolution approving Telefónica's RIO 2006, CMT extended capacity-based interconnection to new types of voice traffic such as calls to intelligent (non-geographic)

network numbers, directory enquiry services and emergency services (with the exception of 112).

The current charges (see Big Five Update No 39) for capacity-based interconnection remain unchanged, as these do not significantly differ from the results of a bottom-up study carried out by CMT in the context of the revision of the RIO.

7) Επιπλέον να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να προσφέρει στους Παρόχους στα πλαίσια των συμβάσεων Προεπιλογής την υπηρεσία Wholesale Line Rental. Η επιβολή αυτής της υποχρέωσης θα εναρμονιζόταν με την σχετική δυνατότητα που η ίδια η ΕΕΤΤ προσέφερε με τον Κανονισμό της Προεπιλογής που ισχύει από τις 23.1.2006.

Ε10: Συμφωνείτε με την προτεινόμενη από την ΕΕΤΤ επιβολή υποχρέωση κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ και για τις τρεις αγορές διασύνδεσης και την προτεινόμενη υιοθέτηση της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ σχετικά με την κοστολόγηση;

- Ο τηλεπικοινωνιακός νόμος έχει προβλέψεις και αρκούν. Υποχρέωση της ΕΕΤΤ είναι να εξασφαλίσει την εφαρμογή του και επί τέλους να αποφασίσει να ασκήσει τις αρμοδιότητές της. Δηλώνουμε, ότι η αστική τηλεφωνία λειτουργεί με τιμές που συνθλίβουν τα περιθώρια των εναλλακτικών παρόχων. Εξ άλλου οφείλει να ελέγξει επί τέλους τα στοιχεία κόστους του ΟΤΕ, κάτι που δεν πράττει εδώ και χρόνια. Οφείλει να εξασφαλίσει την χρήση των στοιχείων κόστους μόνον εκείνων που αντιστοιχούν σε έναν αντικειμενικά αποτελεσματικό Οργανισμό.
- Ακόμη προτείνουμε η ΕΕΤΤ να αποδεχτεί επίσημα το Τεστ 2 για τον έλεγχο της συνδρομής πρακτικών συμπίεσης περιθωρίων και επιθετικών τιμολογήσεων. Υπάρχει επαρκής στήριξη στις σκέψεις 117 και 118 της Access Notice 98/265 και συναντά αντίστοιχους προβληματισμούς και στην Ευρώπη αυτή την περίοδο. Επαρκή στήριξη δίνουν και οι υποθέσεις Wanadoo και Freeserve.

Ε11: Η ΕΕΤΤ ενδιαφέρεται για τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με την πρότασή της να δημοσιοποιούνται τιμολογιακές πληροφορίες. Υπάρχουν κάποιες άλλες πληροφορίες στις οποίες η ΕΕΤΤ δεν αναφέρθηκε στα πλαίσια της παρούσας διαβούλευσης και που θεωρείτε ότι πρέπει επίσης να δημοσιοποιούνται;

- Ναι θέλουμε να δημοσιοποιούνται τα στοιχεία κόστους των κυκλωμάτων διασύνδεσης. Να επιβεβαιωθεί, ότι πρόκειται για κυκλώματα που διαφέρουν από τις συνήθεις μισθωμένες γραμμές κατά το ότι έχουν μόνο ένα άκρο ! Τα κυκλώματα διασύνδεσης, σε αντίθεση με τις μισθωμένες γραμμές, δεν υλοποιούν μια σύνδεση ανάμεσα σε δύο τερματικά σημεία ενός τηλεπικοινωνιακού δικτύου, αλλά αντίθετα συνιστούν, σε σχέση με τις διαφορετικές τεχνικές πραγματοποίησης της διασύνδεσης και τις υφιστάμενες συνδέσεις, μια σύνδεση μετάδοσης ανάμεσα στο κόμβο του διασυνδεμένου παρόχου και τον αυτόματο τηλεφωνικό πίνακα του παρόχου που δίνει την διασύνδεση.

Ε12: Συμφωνείτε με την πρόταση της ΕΕΤΤ σχετικά με τον τρόπο ρύθμισης των τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι;

Όχι. Εξηγήσαμε ήδη παραπάνω.

4.7.4.5. ΑΤΤΙΚΕΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Ε1: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς εκκίνησης κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Συμφωνούμε.

Ε2: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς των διαβιβαστικών υπηρεσιών στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Συμφωνούμε.

Ε3: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Συμφωνούμε.

Ε4: Συμφωνείτε με την παρούσα ανάλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού; Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού που θεωρείτε ότι η ΕΕΤΤ πρέπει να λάβει υπόψη της; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Συμφωνούμε καταρχήν με την παρούσα ανάλυση. Επιθυμούμε όμως να θέσουμε υπόψη σας περιληπτικά, υπερτονίζοντας το πρόβλημα της άρνησης πρόσβασης, το ακόλουθο ζήτημα. Παρότι σε σχετικές αποφάσεις σας αναφέρεται σαφέστατα πως Πάροχος έχων Διασύνδεση με το δίκτυο του ΟΤΕ δικαιούται να επιλέξει ο ίδιος τον τρόπο που θα διασυνδεθεί με το δίκτυο κορμού του, χωρίς να περιορίζεται ως προς την τεχνολογία ή τον προμηθευτή της μισθωμένης γραμμής, εδώ και ενάμιση περίπου έτος ο ΟΤΕ αρνείται διαρκώς και πεισματικά στην ΑΤ τη συνεγκατάσταση υποδομής της σε οποιοδήποτε Αστικό του Κέντρο για την παροχή υπηρεσιών μισθωμένων γραμμών (backhauling services) σε Παρόχους, οι οποίοι επιθυμούν τη διασύνδεση της εκεί εγκατεστημένης υποδομής τους με το δίκτυο κορμού τους.

Ε5: Συμφωνείτε με τις επισημάνσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια; Ποια είναι τα βασικά στοιχεία μιας Συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών την οποία ο ΟΤΕ θα υποχρεούται να παρέχει;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Συμφωνούμε σχετικά με την ενίσχυση της διαφάνειας. Τα βασικά στοιχεία που θα πρέπει να περιλαμβάνει μια Συμφωνία Επιπέδου Υπηρεσιών, την οποία ο ΟΤΕ θα υποχρεούται να παρέχει είναι: α) Περίοδος Μέτρησης, β) Διαθεσιμότητα Υπηρεσίας [%], γ) Μέγιστος Χρόνος μη Διαθεσιμότητας – MTNA (λεπτά), δ) Μέγιστος Χρόνος Αποκατάστασης Βλάβης – MTTR (ώρες), ε) περιπτώσεις μη διαθεσιμότητας, στ) κανόνες μέτρησης MTNA και MTTR, ζ) Μέγιστος Χρόνος Παράδοσης Υπηρεσίας – MTSD, η) πιστωτικοί κανονισμοί για παραβίαση όλων των προαναφερθέντων χρονικών περιθωρίων.

Ε6: Υπάρχουν πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ και τις οποίες η ΕΕΤΤ δεν επεσήμανε στο κείμενό της παρούσας διαβούλευσης;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Θέλουμε να τονίσουμε την ανάγκη παροχής αναλυτικής και επαρκούς Συμφωνίας Επίπεδου Ποιότητας Υπηρεσιών – SLA, και κατηγοριοποίηση των υπηρεσιών του με βάση αυτήν.

Ε7: Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις μη-διακριτικής μεταχείρισης που υπογραμμίστηκαν ανωτέρω από την ΕΕΤΤ;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Συμφωνούμε.

Ε8: Θεωρείτε ότι ο λογιστικός διαχωρισμός αποτελεί μια αναλογική ρυθμιστική υποχρέωση; Θεωρείτε ότι η πρόβλεψη της ΕΕΤΤ όπως μην επιβάλλεται η ως άνω ρυθμιστική υποχρέωση στους λοιπούς εναλλακτικούς παρόχους είναι αναλογική;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ουδέν σχόλιο.

Ε9: Συμφωνείτε με το συμπέρασμα ότι πρέπει να επιβληθεί η υποχρέωση πρόσβασης στον ΟΤΕ σε όλες τις τρεις αγορές διασύνδεσης (εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης); Υπάρχουν επιπλέον υποχρεώσεις πρόσβασης σχετικά με την διασύνδεση που θεωρείτε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Συμφωνούμε απόλυτα. Επιπροσθέτως αναφέρουμε την υποχρέωση παροχής πρόσβασης σε «συναφείς ευκολίες», όπου αυτή εμπίπτει.

Ε10: Συμφωνείτε με την προτεινόμενη από την ΕΕΤΤ επιβολή υποχρέωση κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ και για τις τρεις αγορές διασύνδεσης και την προτεινόμενη υιοθέτηση της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ σχετικά με την κοστολόγηση;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Συμφωνούμε ως προς το πρώτο. Ως προς το δεύτερο δεν δυνάμεθα να απαντήσουμε.

Ε11: Η ΕΕΤΤ ενδιαφέρεται για τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με την πρότασή της να δημοσιοποιούνται τιμολογιακές πληροφορίες. Υπάρχουν κάποιες άλλες πληροφορίες στις οποίες η ΕΕΤΤ δεν αναφέρθηκε στα πλαίσια της παρούσας διαβούλευσης και που θεωρείτε ότι πρέπει επίσης να δημοσιοποιούνται;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ουδέν σχόλιο.

Ε12: Συμφωνείτε με την πρόταση της ΕΕΤΤ σχετικά με τον τρόπο ρύθμισης των τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι;

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η μη ενασχόλησης της Εταιρείας μας με την συγκεκριμένη κατηγορία υπηρεσιών δεν μας επιτρέπει να λάβουμε θέση.

4.7.4.6. TELEDOME

Ε1: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς εκκίνησης κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση ;

- Τόσο το μερίδιο αγοράς που κατέχει ο ΟΤΕ όσο και το ότι η σχετική αγορά χαρακτηρίζεται από πολύ υψηλούς φραγμούς εισόδου κάποιου νέου ανταγωνιστή στην τοπική πρόσβαση, συναρτήσει της αδυναμίας των άλλων παρόχων να ασκήσουν διαπραγματευτική πίεση στον ΟΤΕ, συντελούν στο να συμφωνήσουμε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ.

Ε2: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς των διαβιβαστικών υπηρεσιών στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο;

- Ως Ε1

Ε3: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση;

- Διαφωνούμε με την προσέγγιση της ΕΕΤΤ για την αγορά τερματισμού κλήσεων. Με τον τρόπο που αντιμετωπίζει την συγκεκριμένη αγορά θέτει τον τερματισμό **σε κάθε δίκτυο** Παρόχου ως μια ξεχωριστή αγορά. Όμως σε επίπεδο τιμής για τον τερματισμό αντιμετωπίζονται όλες αυτές οι αγορές σαν μια, βάζοντας ένα ανώτατο όριο. Θεωρούμε

ότι αγορά Τερματισμού κλήσεων είναι μια, και μέσα σε αυτή εντάσσονται και οι εναλλακτικοί πάροχοι. Με αυτή την έννοια πάροχοι με ΣΙΑ είναι όσοι έχουν σημαντικά ποσοστά (τα οποία προκύπτουν από τα λεπτά ομιλίας) στην συγκεκριμένη κατηγορία. Το παραπάνω συνεπάγεται ότι οι πάροχοι αυτοί έχουν ένα σημαντικό αριθμό Συνδρομητών και ότι υπάρχει ένα σημαντικό δίκτυο υποδομής.

- Συμφωνούμε με το συμπέρασμα της ΕΕΤΤ ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να καθορισθεί ως έχων ΣΙΑ στη χονδρική παροχή τερματισμού κλήσεων. Αντίθετα, η θέση μας είναι ότι η εναλλακτικοί πάροχοι δεν θα πρέπει να καθορισθούν ως έχων ΣΙΑ στην χονδρική τερματισμού κλήσεων, για τους εξής λόγους :

    1. Η αποδεσμοποίηση του τοπικού βρόγχου είναι πολύ περιορισμένη. Ο ΟΤΕ σήμερα κατέχει το 99,999% της αγοράς και οι πάροχοι μετά από 4 χρόνια ύπαρξης RUO έχουν μόνο 10.000 συνδεδεμένες γραμμές περίπου σε σύνολο 6.000.000 του ΟΤΕ.
    2. Στην Σελίδα 73 της Διαβούλευσης αναφέρεται ότι " *Η ΕΕΤΤ αναγνωρίζει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν επί του παρόντος υψηλότερα τέλη τερματισμού σε σχέση με τον ΟΤΕ .....*». Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να τονίσουμε το γεγονός ότι για την διασύνδεση των δύο δικτύων (ΟΤΕ - Παρόχου) το κόστος των κυκλωμάτων διασύνδεσης, με τον τρόπο υπολογισμού που έχει θέσει η ΕΕΤΤ, το φέρει αποκλειστικά και μόνο ο Πάροχος. Ο πάροχος προς εξυπηρέτηση του ΟΤΕ καλείται να πληρώνει τα κυκλώματα διασύνδεσης μέσω τον οποίων ο ΟΤΕ του στέλνει την κίνηση διασύνδεσης την οποία θέλει να τερματίσει στο δίκτυο του παρόχου. Το κόστος αυτό το απορροφά ο πάροχος βάσει ενός μαθηματικού τύπου, από την εξέταση του οποίου προκύπτει ότι καθώς η ανάπτυξη του τοπικού βρόγχου δεν προχωράει με γρήγορους ρυθμούς, ο πάροχος λόγω της ύπαρξης σημαντικής κίνησης από την προεπιλογή δεν θα μπορέσει σύντομα να υπερσκελίσει το όριο του 5% που θέτει ο μαθηματικός αυτός τύπος, με αποτέλεσμα να είναι πάντα αναγκασμένος να επιδοτεί τον ΟΤΕ για την χρήση των κυκλωμάτων του

(έμμεση επιβολή ρυθμιστικής υποχρέωσης στον πάροχο). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του κόστους τερματισμού στο δίκτυο του παρόχου. Ένας "δίκαιος" τρόπος υπολογισμού θα ήταν η πληρωμή από τον ΟΤΕ του ποσοστού των λεπτών που τερματίστηκαν για λογαριασμό του ΟΤΕ πολλαπλασιασμένα με το 50% των τελών που πλήρωσε ο Πάροχος για τον συγκεκριμένο κόμβο. Το 50 % ακολουθεί την λογική ότι το ίδιο κύκλωμα χρησιμοποιείται και για Συλλογή κλήσεων που είναι αποκλειστικά για διευκόλυνση του Παρόχου. Επισημαίνουμε ότι ο υπολογισμός θα πρέπει να γίνεται σε κάθε κόμβο ξεχωριστά. Δεν μπορούμε να αντιμετωπίζουμε συνολικά τον Τερματισμό στο δίκτυο ενός Παρόχου αφού όπως αναφέρει και η ΕΕΤΤ δεν μπορεί να υπάρξει τουλάχιστον για τα πρώτα χρόνια ανάπτυξη δικτύων στην περιφέρεια.

3. Ο πάροχος δεν μπορεί να χρεώσει τον ΟΤΕ για τις πόρτες και την σηματοδοσία, γεγονός που ανεβάζει το αδιαφανές κόστος του παρόχου.
4. Η έλλειψη λειτουργίας της συνεγκατάστασης ανεβάζει δραματικά το κόστος διασύνδεσης των παρόχων.
5. Την έλλειψη λειτουργίας Backhaul από τα κτήρια του ΟΤΕ με εναλλακτική υποδομή.

- Λόγω των ως άνω θεωρούμε ότι ο πάροχος θα πρέπει να μπορεί ελεύθερα να προσδιορίζει την τιμή τερματισμού στο δίκτυο του, έως ότου τουλάχιστον ρυθμιστούν οι ως άνω κανονιστικές ανωμαλίες οι οποίες θα επιτρέψουν την έναρξη επενδύσεων από τους παρόχους, και κατά συνέπεια την μείωση του κόστους τερματισμού στο δίκτυο του παρόχου.

Ε4: Συμφωνείτε με την παρούσα ανάλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού; Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού που θεωρείτε ότι η ΕΕΤΤ πρέπει να λάβει υπόψη της; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

- Η μη έγκριση ετησίου Υποδείγματος Προσφοράς Διασύνδεσης και κοστοστρεφών χρεώσεων του ΟΤΕ προ του έτους εφαρμογής τους, συνιστούν στοιχεία που δημιουργούν ανασφάλεια δικαίου, επιχειρηματικό κίνδυνο και αναστέλλουν τη διενέργεια επενδύσεων στον κλάδο. Η μη έγκριση ΥΠΔ μετά το 2003 καθιστά ανεπαρκές το σχετικό ρυθμιστικό πλαίσιο κατά τα έτη 2004, 2005 και 2006.
- Εκτός από τις καταγραφόμενες στη Διαβούλευση, μεταξύ των προβλημάτων του ανταγωνισμού συγκαταλέγονται επίσης πρακτικές όπως: 1) η καταχρηστική καταγγελία συμβάσεων διασύνδεσης από τον ΟΤΕ και 2) η συνάρτηση υπογραφής νέων συμβάσεων και παραρτημάτων από καταχρηστικές απαιτήσεις του ΟΤΕ, 3) οι συνεχείς απειλές διακοπής παροχής υπηρεσιών εκ μέρους του ΟΤΕ σε συνδυασμό με 4) την άρνηση αναγνώρισης και συμψηφισμού απαιτήσεων των παρόχων, 5) οι καταχρηστικοί όροι συμφωνιών επιβαλλόμενοι στους παρόχους ως ασθενέστερους συμβαλλομένους λόγω της διαπραγματευτικής ισχύος του ΟΤΕ, 6) η διακριτική μεταχείριση του ΟΤΕ έναντι παρόχων σταθερής και κινητής τηλεφωνίας, 7) η καθυστέρηση ή/και άρνηση παροχής ορισμένων υπηρεσιών, 8) η πλημμελής ποιότητα παροχής υπηρεσιών, 9) η πλημμελής ενημέρωση ως προς την παροχή υπηρεσιών, 10) η άρνηση παροχής συνεγκατάστασης, 11) η μη συμμόρφωση του ΟΤΕ προς αποφάσεις της ΕΕΤΤ και 12) η μη αποτελεσματική και ταχεία αντιμετώπιση των σχετικών παραβάσεων από την ΕΕΤΤ.
- Ο Κανονισμός Προεπιλογής Φορέα όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση ΕΕΤΤ 366/48/8-12-2005 υιοθετώντας θέσεις αντίθετες με τις διατυπωθείσες απόψεις όλων των παρόχων πλην του ΟΤΕ, δημιουργεί αδυναμία ουσιαστικής ανάπτυξης στους τηλεπικοινωνιακούς παρόχους και παραγνωρίζει την περιγραφόμενη στο κείμενο της

παρούσας διαβούλευσης συνολική ισχύ του ΟΤΕ και τη δυνατότητα ελέγχου των συνδρομητών που διαθέτει. Τα σχετικά αποτελέσματα είναι ήδη ορατά στα στοιχεία ενεργοποιήσεων-καταργήσεων προεπιλογών των παρόχων που διαθέτει η ΕΕΤΤ για το πρώτο πεντάμηνο του 2006. Ο Κανονισμός αυτός, ο οποίος βρίσκεται στους αντίποδες της πρακτικής των ευρωπαϊκών χωρών όπου ο ανταγωνισμός λειτουργεί αποτελεσματικά, δημιουργεί τις προϋποθέσεις για την παγίωση της δεσπόζουσας θέσης του ΟΤΕ στην αγορά, την αδυναμία ανάπτυξης των παρόχων και πρέπει να τροποποιηθεί, όπως έχει ήδη αιτηθεί προς την ΕΕΤΤ το σύνολο των παρόχων πλην του ΟΤΕ.

- Η έγκριση των μη κοστοστρεφών τιμών και εκπτωτικών πακέτων του ΟΤΕ για το έτος 2006, δυνάμει της απόφασης ΕΕΤΤ 381/2/3-4-2006 δημιουργεί συνθήκες περιορισμού του ανταγωνισμού και επιβράδυνσης ανάπτυξης των παρόχων, ακριβώς κατά αντίθετο τρόπο από το σκοπούμενο –κατά την αιτιολογία της απόφασης- αποτέλεσμα. Τη σχετική απόφαση της ΕΕΤΤ θεωρούμε μη νόμιμη, ιδίως στο μέτρο που εγκρίνει τεράστιες αυξήσεις ορισμένων χρεώσεων του ΟΤΕ και ταυτοχρόνως εγκρίνει εκπτώσεις λιανικής επί μη κοστοστρεφών χρεώσεων του ΟΤΕ. Παρόμοιες πρακτικές οδηγούν στη διαιώνιση της μη συμμόρφωσης του ΟΤΕ προς τις νόμιμες υποχρεώσεις του σε σχέση με την κοστολόγηση των υπηρεσιών του.

- Αντιστοίχως, η έγκριση κοστοστρεφών τιμών του ΟΤΕ για το έτος 2005, δυνάμει της απόφασης ΕΕΤΤ 381/1/3-4-2006 θέτει ζητήματα συμπίεσης περιθωρίων κέρδους των παρόχων. Ιδίως το ζήτημα της συμπίεσης περιθωρίων των παρόχων από τις επί μακρόν ακολουθούμενες τιμολογιακές πρακτικές του ΟΤΕ, αν και έχει αποτελέσει επανειλημμένα αντικείμενο «δέσμευσης» προς διερεύνηση από πλευράς της ΕΕΤΤ, ουδέποτε αποτέλεσε αντικείμενο πραγματικής διερεύνησης και επιβολής κυρώσεων.

- Δεδομένου ότι η μη εμπρόθεσμη εκπλήρωση των υποχρεώσεων απόδειξης της κοστοστρέφειας εκ μέρους του ΟΤΕ είναι έως σήμερα ο κανόνας, για λόγους προστασίας του ανταγωνισμού πρέπει ρητώς να προβλέπεται μη αναδρομικότητας όλων των τυχόν

αυξητικών χρεώσεων χονδρικής του ΟΤΕ οι οποίες εγκρίνονται ως κοστοστρεφείς από την ΕΕΤΤ μετά το χρόνο εφαρμογής τους.

- Ο ΟΤΕ έχει επανειλημμένα προβεί στην πλέον καταχρηστική για τον ανταγωνισμό ενέργεια, τη διακοπή της διασύνδεσης, με αφορμή υπέρογκη απαίτηση εγγυητικής. Ειδικά όσον αφορά το θέμα του τρόπου υπολογισμού των εγγυήσεων και της μεθοδολογίας αξιολόγησης επιχειρηματικού κινδύνου, με βάση τις οποίες υπολογίζεται το ύψος των αιτούμενων κατά περίπτωση από τον ΟΤΕ εγγυήσεων στο πλαίσιο της διασύνδεσης, *πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο ad hoc διαβουλεύσεως με τον κλάδο* για να διασφαλισθεί ιδίως ο σεβασμός των αρχών της διαφάνειας, της αντικειμενικότητας, της αναλογικότητας και της αποτελεσματικότητας σε σχέση με τους κινδύνους που αντικειμενικά διατρέχονται κατά την παροχή των σχετικών υπηρεσιών. Ο ΟΤΕ πρέπει να υποχρεωθεί να δημοσιοποιήσει συγκεκριμένη, αντικειμενική και μη διακριτική μεθοδολογία εκτίμησης κινδύνου και αξιολόγησης της χρηματοοικονομικής κατάστασης των παρόχων και οιαδήποτε παροχή εγγυήσεων να τελεί υπό την προϋπόθεση της προηγούμενης αξιολόγησης αυτής, βάσει ειδικών αντικειμενικών κριτηρίων. Η μεθοδολογία αυτή πρέπει να γίνει απαραιτήτως γνωστή εκ των προτέρων στους παρόχους ούτως ώστε αυτοί να γνωρίζουν με βάση ποια στοιχεία κρίνονται και πότε επακριβώς η οικονομική τους κατάσταση δεν καλύπτει τις σχετικές προδιαγραφές.
- Ειδικότερα, πρέπει να διασφαλισθεί ότι, σε αντίθεση με την πρακτική του ΟΤΕ, θα αναζητείται ασφάλεια εκεί όπου, μετά από προσεκτικό πιστωτικό έλεγχο, προκύπτει συγκεκριμένος οικονομικός κίνδυνος, ότι επίπεδο της αναζητηθείσας ασφαλείας θα είναι αντίστοιχο προς τον προσδιοριζόμενο κίνδυνο, το αίτημα ασφαλείας θα είναι τέτοιο που μπορεί να επιτευχθεί και δεν θα εμποδίζει την ανάπτυξη των παρόχων, θα προβλέπονται συνεχείς ενημερώσεις που αντανακλούν οποιαδήποτε υλική διακύμανση στο επίπεδο του κινδύνου, και ότι η πιστωτική πολιτική θα εφαρμόζεται με ένα δίκαιο, λογικό και μη μεροληπτικό τρόπο, χωρίς διαφορετική αντιμετώπιση παρόχων σταθερής και κινητής τηλεφωνίας. Επίσης, η ύπαρξη κινδύνου πρέπει να αξιολογείται ανάλογα με την τρέχουσα οικονομική κατάσταση κάθε παρόχου με βάση αντικειμενικά στοιχεία, οι πηγές

πληροφόρησης ως προς την πιστοληπτική ικανότητα του παρόχου πρέπει να δημοσιοποιούνται από τον ΟΤΕ και ο τελευταίος να δέχεται διαπραγμάτευση σε περίπτωση αμφισβητήσεως των πληροφοριών, αλλά να προβλέπεται συμβατικώς και σχετική διαδικασία επίλυσης διαφορών. Επίσης, οι όροι της εγγυητικής επιστολής και οι προϋποθέσεις καταπτώσεως πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο διαβούλευσης προκειμένου να εξαλειφθούν καταχρηστικοί όροι όπως η δυνατότητα κατάπτωσης χωρίς την ύπαρξη οφειλών ή η δυνατότητα κατάπτωσης για μη κοστοστρεφείς χρεώσεις.

- Η έως τώρα εμπειρία μας καταδεικνύει ότι στην πράξη ο ΟΤΕ δεν διαχειρίζεται ισότιμα όλες τις κλήσεις θέτοντας προφανώς σε προτεραιότητα τις κλήσεις που απευθύνονται στο δικό του δίκτυο, κάτι αντίθετο προς τις αρχές της αμεροληψίας και της ισότιμης μεταχείρισης, το οποίο και πρέπει ρητώς να απαγορευθεί.

- Σημαντικό πρόβλημα της λειτουργίας του ανταγωνισμού αποτελεί η μετά από 5 χρόνια μη λειτουργία της συνεγκατάστασης, η ύπαρξη της οποίας θα βοηθούσε την προώθηση των επενδύσεων και την μείωση του κόστους για τους παρόχους.

- Επίσης, μείζον ζήτημα αποτελεί η μετά από 5 χρόνια μη δυνατότητα των παρόχων για Backhaul από τα κτήρια του ΟΤΕ με εναλλακτική υποδομή πλήν αυτής του ΟΤΕ. Αποτέλεσμα είναι το πάγωμα των επενδύσεων στον τομέα των ευρυζωνικών μητροπολιτικών δικτύων.
- Η υποχρέωση προς τον ΟΤΕ για την συλλογή κλήσεων θα πρέπει να αφορά το σύνολο των αριθμών και όχι μόνο των γεωγραφικών. Ο εναλλακτικός πάροχος θα πρέπει να λαμβάνει από τους χρήστες του δικτύου (είτε μέσω προ-επιλογής είτε μέσω επιλογής φορέα) το σύνολο των κλήσεων συμπεριλαμβανομένου κωδικών όπως 3-4ψήφιων, ΕΠΑΚ, μη γεωγραφικοί αριθμοί.
- Σε συνέχεια του προηγούμενου ο ΟΤΕ θα πρέπει να δίνει την δυνατότητα στον εναλλακτικό πάροχο να τερματίζει μέσω του δικτύου του, το σύνολο των γεωγραφικών και μη αριθμών. Υπενθυμίζουμε ότι σήμερα αντιμετωπίζουμε προβλήματα όπως ότι συνδρομητές μας δεν μπορούν να τερματίσουν κλήσεις προς ΕΠΑΚ αριθμούς καθώς και μη γεωγραφικούς της σειράς 807 άλλων παρόχων. Ουσιαστικά το 807 θεωρείται

συλλογή από το δίκτυο της Teledome προς τον ΟΤΕ και αφορά συνδρομητές που επιθυμούν να κάνουν χρήση υπηρεσιών άλλων παρόχων.

- Ο ΟΤΕ θα έπρεπε να παρέχει δικτυακές δυνατότητες που να εξασφαλίζουν την ακεραιότητα και τη συνέχεια του δικτύου τηλεφωνίας. Ορισμένα παραδείγματα είναι τα εξής :
  - Θα πρέπει να παρέχεται πρόσβαση στην σηματοδοσία του SS7 δικτύου σε τοπικό επίπεδο και όχι μόνο σε επίπεδο STP. Το κόστος σηματοδοσίας του τηλεφωνικού δικτύου θα πρέπει να είναι τέτοιο ώστε να επιτρέπει στον εναλλακτικό πάροχο να διασυνδέεται σε όλα τα σημεία διασύνδεσης με ένα τουλάχιστον κανάλι σηματοδοσίας, με σκοπό την λειτουργική αυτονομία των κόμβων.
  - Θα πρέπει να εξασφαλίζεται η αυτόματη εναλλακτική όδευση της σηματοδοσίας σε περίπτωση απώλειας της κυρίας όδευσης.
  - Θα πρέπει να υποστηρίζονται εναλλακτικές οδεύσεις για την συλλογή ή τερματισμό κλήσεων σε περίπτωση απώλειας κομβικών σημείων, φυσικών κυκλωμάτων κλπ. οι οποίες θα έχουν από κοινού συμφωνηθεί με τον εναλλακτικό πάροχο.
  - Θα πρέπει να γίνεται σωστή διαβάθμιση των βλαβών που προκύπτουν στο δίκτυο με σκοπό την καλύτερη αντιμετώπισή τους. Δηλαδή ανάλογα με την κρισιμότητα της βλάβης, η οποία σχετίζεται πάντα με την απώλεια δικτυακών πόρων, θα πρέπει να υπάρχει και η αντίστοιχη ανταπόκριση από τα αρμόδια τμήματα σε ανάλογους χρόνους, οι οποίοι θα πρέπει να έχουν συμφωνηθεί με τον πάροχο.
  - Το Σημείο Αναφοράς ΟΤΕ το οποίο δρα ως το βλαβοληπτικό κέντρο για προβλήματα του δικτύου διασύνδεσης θα πρέπει να εξυπηρετεί αντίστοιχα και βλάβες απλών μισθωμένων κυκλωμάτων που σχετίζονται όμως με το δίκτυο τηλεφωνίας. Με αυτό τον τρόπο θα διασφαλίζεται η λειτουργία του τηλεφωνικού δικτύου στο σύνολο, περιλαμβάνοντας και ενδιάμεσα τμήματα που χρησιμοποιούνται για την επικοινωνία των κόμβων (δίκτυο κορμού) σε αστικό ή υπεραστικό επίπεδο.

Ε5: Συμφωνείτε με τις επισημάνσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια; Ποια είναι τα βασικά στοιχεία μιας συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών την οποία ο ΟΤΕ θα υποχρεούται να παρέχει;

- Κατά την παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης παρατηρείται σειρά προβλημάτων και καθυστερήσεων κατά την παροχή των υπηρεσιών από τον ΟΤΕ, τα οποία συχνά χρονίζουν, δεν αποκαθίστανται με την προσήκουσα επιμέλεια και ταχύτητα και δημιουργούν σοβαρά προβλήματα στην ποιότητα παροχής υπηρεσιών ή εκπλήρωσης αιτημάτων της εταιρείας μας. Ο ΟΤΕ όφειλε να δεσμεύεται, σύμφωνα και με τους όρους της Αδείας του και τις προδιαγραφές της τηλεπικοινωνιακής νομοθεσίας, από ελάχιστες προδιαγραφές ποιότητας και επιπέδου παρεχόμενων υπηρεσιών (Service Level Agreement). Σε περίπτωση όμως μη εκτέλεσης ή πλημμελούς εκτέλεσης των υποχρεώσεων του ΟΤΕ σχετικά με τις προδιαγραφές ποιότητας και επιπέδου παρεχόμενων υπηρεσιών, οι πάροχοι δεν έχουν κανένα μέσο αμύνης καθ' ότι η καταγγελία της σύμβασης διασύνδεσης είναι αδύνατη. Στο πλαίσιο της ισότιμης μεταχείρισης των μερών και του αμφοτεροβαρούς χαρακτήρα της διασύνδεσης δεν πρέπει να θεσπίζονται περισσότερες εγγυήσεις και διασφαλίσεις των δικαιωμάτων του ενός μόνο μέρους, άλλως παρόμοια σύμβαση είναι λεόντειος. Στο μέτρο επομένως που οι αμοιβαίες υποχρεώσεις παρόχων και ΟΤΕ συνίστανται, για τον μεν ΟΤΕ σε προσήκουσα και εμπρόθεσμη παροχή υπηρεσίας και για τους δε παρόχους σε προσήκουσα και εμπρόθεσμη καταβολή του τιμήματος, δεν νοείται να θεσπίζεται δικαίωμα του ΟΤΕ όπως διασφαλίσει την υποχρέωση για καταβολή με παροχή εγγυήσεων και να μη θεσπίζεται αντίστοιχο δικαίωμα το οποίο να διασφαλίζει την προσήκουσα εκτέλεση των δικών του υποχρεώσεων. Σε περίπτωση παροχής εγγυήσεων για την κάλυψη άμεσης εισπράξεως για τις εναντίον των παρόχων απαιτήσεις του ΟΤΕ, παρόμοια εξασφάλιση πρέπει να παρέχεται για τις δικές του υποχρεώσεις ώστε αυτές να μην αφήνονται παντελώς «ακάλυπτες» και αορίστως προσδιοριζόμενες. Επίσης, η εμπειρία της τηλεπικοινωνιακής αγοράς στο θέμα των ποινικών ρητρών μισθωμένων γραμμών δηλοί ότι ο ΟΤΕ, παρά τη

σχετική νόμιμη υποχρέωσή του, αρνείται να καταβάλει οιαδήποτε ποινική ρήτρα σε οιονδήποτε πάροχο, παρά τη σχετική καταδικαστική απόφαση υπ' αρ. 341/105/28-01-2005 της ΕΕΤΤ, παραπέμποντας τους παρόχους σε πολυετή δικαστικό αγώνα σχετικά με τις απαιτήσεις τους από την αιτία αυτή και απειλώντας τους με διακοπή αν τολμήσουν να προβούν σε δήλωση συμψηφισμού. Ο ιδιαίτερα κρίσιμος χαρακτήρας των υπηρεσιών διασύνδεσης, το εύρος και το μέγεθος του κοινού στο οποίο τελικά απευθύνονται, η σημασία της ποιότητάς τους για την καλή φήμη των παρόχων, συνιστούν παράγοντες που επιβάλλουν την, κατά τη συνήθη πρακτική των συναλλαγών, κάλυψη των παρόχων με εγγυήσεις (εγγυητική επιστολή καλής εκτέλεσης) για την καλή εκτέλεση της σύμβασης σύμφωνα με το περιεχόμενο των ελάχιστων προδιαγραφών ποιότητας και επιπέδου παρεχόμενων υπηρεσιών (Service Level Agreement).

Ε6: Υπάρχουν πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ και τις οποίες η ΕΕΤΤ δεν επεσήμανε στο κείμενο της παρούσας διαβούλευσης;

- Ο ΟΤΕ θα έπρεπε να παρέχει στατιστικά και πραγματικά στοιχεία σε σχέση με την προώθηση υπηρεσιών λιανικής (π.χ. στοιχεία εξερχομένων κλήσεων κέντρων τηλεφωνικών πωλήσεων), ώστε να διασφαλίζεται ότι υπάρχει ισομερής κατανομή της προσέγγισης στο πελατολόγιό του και όχι στοχευμένη προσέγγιση ειδικώς συνδρομητών των λοιπών παρόχων με παράνομη χρήση δεδομένων διασύνδεσης από τις υπηρεσίες λιανικής του ΟΤΕ στο πλαίσιο επανάκτησης πελατείας των εναλλακτικών παρόχων

Ε7: Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις μη-διακριτικής μεταχείρισης που υπογραμμίστηκαν ανωτέρω από την ΕΕΤΤ;

- Οι υποχρεώσεις μη διακριτικής μεταχείρισης του ΟΤΕ πρέπει να περιλαμβάνουν και ***μη διάκριση μεταξύ εναλλακτικών παρόχων και παρόχων κινητής τηλεφωνίας***, όσον αφορά την αγορά χονδρική εκκίνησης και τερματισμού κλήσεων. Οι εταιρείες κινητής μέχρι σήμερα δεν έχουν χαρακτηρισθεί ως ΣΙΑ με αποτέλεσμα να μην έχουν τις ίδιες με τον ΟΤΕ υποχρεώσεις απέναντι σε τρίτους, όπως η ενεργοποίηση κωδικών επιλογής και προεπιλογής φορέα, μη γεωγραφικούς αριθμούς και premium numbers (σειρά 90). Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την έλλειψη εξάσκησης ανταγωνιστικών πιέσεων στην αγορά της κινητής, η οποία μεταφράζεται στα υψηλότερα τέλη λιανικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τα οποία καλούνται να τα πληρώσουν οι Έλληνες χρήστες.
- Ειδικότερα, η υποχρέωση παροχής εγγυήσεων πρέπει να διέπεται από ανάλογους κανόνες και μεθοδολογία αξιολόγησης των παρόχων, υπολογισμού ύψους εγγυήσεων και να μη υφίσταται διάκριση σε βάρος των εναλλακτικών παρόχων σταθερής σε σχέση με τους όρους παροχής εγγυήσεων που εφαρμόζονται στους παρόχους κινητής τηλεφωνίας.
- Η χρήση δεδομένων διασύνδεσης από τις υπηρεσίες λιανικής του ΟΤΕ στο πλαίσιο επανάκτησης πελατείας των εναλλακτικών παρόχων αν και προβλέπεται ήδη ως ρυθμιστική υποχρέωση και έχει αποτελέσει αντικείμενο καταγγελιών από τους παρόχους, δεν έχει αποτελέσει αντίκειμενο αποτελεσματικής διερεύνησης, ελέγχου και παρέμβασης εκ μέρους της ΕΕΤΤ, γεγονός που καθιστά τις σχετικές ρυθμίσεις κενό γράμμα.

Ε9: Συμφωνείτε με το συμπέρασμα ότι πρέπει να επιβληθεί η υποχρέωση πρόσβασης στον ΟΤΕ σε όλες τις τρείς αγορές διασύνδεσης (εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης); Υπάρχουν επιπλέον υποχρεώσεις πρόσβασης σχετικά με την διασύνδεση που θεωρείτε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν;

- Συμφωνούμε με το συμπέρασμα ότι πρέπει να επιβληθεί η υποχρέωση πρόσβασης στον ΟΤΕ στις τρεις αγορές διασύνδεσης (εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης). Επιπλέον πρέπει να διασφαλισθεί πρόσβαση και δικαίωμα χρήσης χώρων συνεγκατάστασης για σκοπούς της διασύνδεσης. Σε πρόσφατη συμβατική πρόταση του ΟΤΕ για τη χρήση χώρων προς σκοπό συνεγκατάστασης, ρητώς εξαιρείται και απαγορεύεται η χρήση της συνεγκατάστασης για σκοπούς διασύνδεσης, γεγονός αντίθετο προς τις σχετικές υποχρεώσεις του ΟΤΕ που απορρέουν και από τη σχετική τηλεπικοινωνιακή νομοθεσία και από το Υπόδειγμα Προσφοράς Διασύνδεσης. Η σχετική υποχρέωση για παροχή συνεγκατάστασης στα πλαίσια της διασύνδεσης πρέπει ρητώς να διασφαλισθεί, καθώς το αντίθετο θα οδηγήσει σε επαύξηση κόστους και περιορισμό των σχετικών δυνατοτήτων επενδύσεων των παρόχων. Η σχετική άρνηση του ΟΤΕ για παροχή συνεγκατάστασης για λόγους διασύνδεσης δεν έχει καμία απολύτως λογική ή νομική βάση. Εάν δε – και όποτε- υλοποιηθεί συνεγκατάσταση στο πλαίσιο παροχής ευρυζωνικών υπηρεσιών, η απαγόρευση χρήσης για τους σκοπούς της διασύνδεσης των σχετικών υποδομών που θα δημιουργούνται και εξοφλούνται από τους παρόχους και ο εξαναγκασμός τους σε προσφυγή σε άλλα τεχνικά μέσα και νέες οικονομικές επιβαρύνσεις *συνιστά το ακριβές αντίθετο της «βιώσιμης εναλλακτικής λύσης» για τα μέσα συνεγκατάστασης που προβλέπει ο τηλεπικοινωνιακός νόμος*. Κανένα δε δικαίωμα άρνησης συνεγκατάστασης για σκοπούς διασύνδεσης δεν θεμελιώνει ο ΟΤΕ, ιδίως στο μέτρο που το σχετικό δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο το οποίο δημιουργήθηκε υπό καθεστώς μονοπωλίου, θα μπορούσε και, κατά το υπόδειγμα χωρών όπως η Μ. Βρεττανία και προσφάτως η Ιταλία, θα *έπρεπε* να αποτελέσει αντικείμενο χωριστής δραστηριότητας από την εμπορική δράση του ως ανταγωνιστή των εναλλακτικών παρόχων.
- Ο ΟΤΕ δεν έχει απαντήσει σε αίτημά μας για τη δυνατότητα χονδρικής μίσθωσης γραμμής από τον Υπόχρεο Παροχής Προεπιλογής, προς μεταπώληση στους συνδρομητές λιανικής των Προεπιλεγμένων Παρόχων (wholesale line rental –WRL), η οποία επιτρέπει στο συνδρομητή να μην προβαίνει στην πληρωμή δύο λογαριασμών, αυτού του Προεπιλεγμένου Παρόχου και του παγίου ΟΤΕ, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7, παρ. 3

της απόφασης ΕΕΤΤ 366/48/8-12-2005 (Κανονισμός προεπιλογής φορέα). Η ρητή σχετική υποχρέωση πρέπει να προβλεφθεί εκ νέου.

Ε10: Συμφωνείτε με την προτεινόμενη από την ΕΕΤΤ επιβολή υποχρέωση κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ και για τις τρεις αγορές διασύνδεσης και την προτεινόμενη υιοθέτηση της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ σχετικά με την κοστολόγηση;

- Συμφωνούμε με την προτεινόμενη από την ΕΕΤΤ επιβολή υποχρέωση κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ και για τις τρεις αγορές διασύνδεσης. Θεωρούμε ότι η υιοθετούμενη μεθοδολογία σχετικά με την κοστολόγηση πρέπει να διασφαλίζει την ανάλυση κόστους με δεδομένα ενός αντικειμενικά αποτελεσματικού οργανισμού και ότι δεν παρεισφρύουν κόστη όπως αυτό της εθελούσιας εξόδου ΟΤΕ. Ιδίως πρέπει να προβλεφθούν μέτρα ώστε να αποφευχθεί η διαιώνιση του φαινομένου να μην αποδεικνύονται ποτέ εμπροθέσμως οι κοστοστρεφείς χρεώσεις ΟΤΕ, όπως επιβολή επαναλαμβανόμενων κυρώσεων, και μία σειρά μέτρων αποτελεσματικής προστασίας των παρόχων, οι οποίοι με ιδιαίτερα επαχθή μέσα εξαναγκάζονται να καταβάλλουν μη κοστοστρεφή ποσά, ενώ δύσκολα θα μπορέσουν ποτέ να αναζητήσουν τη διαφορά μεταξύ κοστοστρεφών και μη κοστοστρεφών χρεώσεων που συνιστά αδικαιολόγητο πλουτισμό του ΟΤΕ.

Ε11: Η ΕΕΤΤ ενδιαφέρεται για τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με την πρότασή της να δημοσιοποιούνται τιμολογιακές πληροφορίες. Υπάρχουν κάποιες άλλες πληροφορίες στις οποίες η ΕΕΤΤ δεν αναφέρθηκε στα πλαίσια της παρούσας διαβούλευσης και που θεωρείτε ότι πρέπει επίσης να δημοσιοποιούνται;

- Θεωρούμε ότι θα έπρεπε να γίνεται δημοσίευση των στοιχείων μεριδίων αγοράς, όπως οι πληροφορίες αυτές υποβάλλονται από τους παρόχους και τον ΟΤΕ προς την ΕΕΤΤ ανά εξάμηνο, ώστε να υπάρχει εικόνα του πως εξελίσσεται ο ανταγωνισμός.

Ε12: Συμφωνείτε με την πρόταση της ΕΕΤΤ σχετικά με τον τρόπο ρύθμισης των τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι;

- Δεν συμφωνούμε εν γένει με την υποβολή υποχρεώσεων στους εναλλακτικούς παρόχους σε σχέση με τη ρύθμιση τελών και δη την επιβολή τιμής-οροφής (πλαφόν) στα τέλη τερματισμού, για τους λόγους που εκτίθενται ανωτέρω (απάντηση στην ερώτηση 3). Σε σχέση με τη συνολική εικόνα του ανταγωνισμού, τη χαμηλή διείσδυση των παρόχων στην αγορά συγκριτικά με τα χρόνια λειτουργίας της απελευθέρωσης, τα ρυθμιστικά και πραγματικά εμπόδια που αντιμετωπίζουν, το δυσμενές οικονομικό κλίμα, το βαθμό της (μη) ωριμότητας της αγοράς και τα χαμηλά περιθώρια κέρδους, παρόμοια ρύθμιση είναι πρόωρη και επαχθής για τους παρόχους.
- Σε κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα των τελών τερματισμού, σε κάθε επίπεδο ο ΟΤΕ διατηρεί τεράστιες δυνατότητες πίεσης προς τους εναλλακτικούς παρόχους με πλήθος διαφορετικών τρόπων, πίεση την οποία ασκεί κατά σύστημα είτε διαπραγματευτικά, είτε προξενώντας συμπίεση περιθωρίων κέρδους τους, είτε έχοντας προβεί σε τεράστιες καθυστερήσεις για τις εξαρτώμενες από προϋποθέσεις που ελέγχει ο ίδιος αγορές και υπηρεσίες, καθυστερήσεις οι οποίες εν τέλει λειτουργούν συνολικά προς όφελός του.
- Όπως ήδη τονίσαμε, Φυσική συνεγκατάσταση ακόμα δεν υπάρχει. Επίσης οι τιμές για όλη την αγορά του LLU δεν είναι κοστοστρεφείς. Άρα θεωρούμε άτοπο να τεθεί μια ανώτατη τιμή χρέωσης για τους παρόχους ενώ τα κόστη τους δεν θα είναι κοστοστρεφή. Θεωρούμε ότι πρέπει να προηγηθεί η έγκριση κοστοστρεφών τιμών για την συγκεκριμένη αγορά, να ακολουθήσει η θέσπιση ελαχίστου επιπέδου ποιότητας και

επιπέδου παρεχόμενων υπηρεσιών (Service Level Agreement) για το LLU και μετά να συζητηθεί εκ νέου η θέσπιση ορίων τιμών χρέωσης στους Παρόχους. Αν ο Πάροχος δεν γνωρίζει με βεβαιότητα τα πρώτα δύο δεν μπορεί να συντάξει Business Plan και να δει αν τελικά τον συμφέρει να επενδύσει στην συγκεκριμένη αγορά.

- Επισημαίνουμε δε ότι και σε αυτό το σημείο, το κείμενο της διαβούλευσης προβαίνει σε σύγκριση της τιμής Απλού Τερματισμού (Single Call Termination) με την τιμή χρέωσης για τερματισμό σε δίκτυο Παρόχου. Αυτές οι δύο τιμές δεν είναι συγκρίσιμες, αφού αυτή την στιγμή το κόστος για την διασύνδεση τον δύο δικτύων το πληρώνει όλο ο Πάροχος.
- Ως εκ τούτου προτείνεται να υιοθετηθούν λιγότερο επαχθείς και δεσμευτικές υποχρεώσεις για τους παρόχους, όπως υποχρεώσεις διαφάνειας, όπως ισχύει σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες όπου μάλιστα ο ανταγωνισμός λειτουργεί πλέον αποτελεσματικά.

4.7.4.7. COSMOLINE

Ε1: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς εκκίνησης κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση;

Συμφωνούμε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς εκκίνησης κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση.

Ε2: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς των διαβιβαστικών υπηρεσιών στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο;

Συμφωνούμε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς των διαβιβαστικών υπηρεσιών στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο.

Ε3: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση;

Συμφωνούμε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση.

Ε4: Συμφωνείτε με την παρούσα ανάλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού; Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού που θεωρείτε ότι η ΕΕΤΤ πρέπει να λάβει υπόψη της; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Συμφωνούμε με την παρούσα ανάλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού. Πιατεύουμε ότι στην παρούσα διαβούλευση θίγονται επαρκώς τα σημαντικότερα προβλήματα ανταγωνισμού.

Ε5: Συμφωνείτε με τις επισημάνσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια; Ποια είναι τα βασικά

στοιχεία μιας Συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών την οποία ο ΟΤΕ θα υποχρεούται να παρέχει;

Συμφωνούμε με τις επισημάνσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια. Τα βασικά στοιχεία μίας Συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών αναπτύσσονται επαρκώς στην παράγραφο **3.7.1** (ενότητα «Συμπέρασμα/ Προτεινόμενες υποχρεώσεις πρόσβασης για τις αγορές εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων»).

Όσον αφορά το Υπόδειγμα του **Ελαχίστου Περιεχομένου της Προσφοράς Αναφοράς του ΟΤΕ** (**Παράρτημα Β**), στις παραγράφους που αφορούν την Συμφωνία Επιπέδου Υπηρεσιών θα πρέπει να προστεθούν και συγκεκριμένες ρήτρες και όροι αναφορικά με την ευθύνη των μερών, οι οποίες θα λειτουργήσουν ως κίνητρο για την συμμόρφωση τους στα όσα περιλαμβάνονται στην Συμφωνία Επιπέδου Υπηρεσιών, την οποία συνήψαν.

Ε6: Υπάρχουν πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ και τις οποίες η ΕΕΤΤ δεν επεσήμανε στο κείμενό της παρούσας διαβούλευσης;

Πιστεύουμε ότι οι πληροφορίες, τις οποίες θα πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ σύμφωνα με την παρούσα διαβούλευση είναι επαρκείς.

Ε7: Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις μη-διακριτικής μεταχείρισης που υπογραμμίστηκαν ανωτέρω από την ΕΕΤΤ;

Συμφωνούμε με τις υποχρεώσεις μη-διακριτικής μεταχείρισης που υπογραμμίστηκαν ανωτέρω από την ΕΕΤΤ.

Ε8: Θεωρείτε ότι ο λογιστικός διαχωρισμός αποτελεί μια αναλογική ρυθμιστική υποχρεώση; Θεωρείτε ότι η πρόβλεψη της ΕΕΤΤ όπως μην επιβάλλεται η ως άνω ρυθμιστική υποχρέωση στους λοιπούς εναλλακτικούς παρόχους είναι αναλογική;

Θεωρούμε ότι ο λογιστικός διαχωρισμός αποτελεί μια αναλογική ρυθμιστική υποχρεώση. Επίσης θεωρούμε ότι η πρόβλεψη της ΕΕΤΤ όπως μην επιβάλλεται η ως άνω ρυθμιστική υποχρέωση στους λοιπούς εναλλακτικούς παρόχους είναι αναλογική.

Ε9: Συμφωνείτε με το συμπέρασμα ότι πρέπει να επιβληθεί η υποχρέωση πρόσβασης στον ΟΤΕ σε όλες τις τρείς αγορές διασύνδεσης (εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης); Υπάρχουν επιπλέον υποχρεώσεις πρόσβασης σχετικά με την διασύνδεση που θεωρείτε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν;

Θεωρούμε ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να παρέχει πλήρη πρόσβαση σε στοιχεία του δικτύου του, καθώς και στις συναφείς υποδομές σε όλες τις τρεις αγορές διασύνδεσης (εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης). Επιπλέον και σύμφωνα με τις κατά περίπτωση συνθήκες ενδέχεται να απαιτείται η παροχή πρόσβασης από τον ΟΤΕ στα πληροφοριακά συστήματα του.

Ε10: Συμφωνείτε με την προτεινόμενη από την ΕΕΤΤ επιβολή υποχρέωση κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ και για τις τρεις αγορές διασύνδεσης και την προτεινόμενη υιοθέτηση της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ σχετικά με την κοστολόγηση;

Συμφωνούμε με την προτεινόμενη από την ΕΕΤΤ επιβολή υποχρέωση κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ και για τις τρεις αγορές διασύνδεσης, καθώς επίσης και την προτεινόμενη υιοθέτηση της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ σχετικά με την κοστολόγηση.

Ε11: Η ΕΕΤΤ ενδιαφέρεται για τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με την πρότασή της να δημοσιοποιούνται τιμολογιακές πληροφορίες. Υπάρχουν κάποιες άλλες πληροφορίες στις οποίες η ΕΕΤΤ δεν αναφέρθηκε στα πλαίσια της παρούσας διαβούλευσης και που θεωρείτε ότι πρέπει επίσης να δημοσιοποιούνται;

Θεωρούμε ότι οι πληροφορίες, οι οποίες θα πρέπει να δημοσιεύονται σύμφωνα με την παρούσα διαβούλευση είναι επαρκείς.

Ε12: Συμφωνείτε με την πρόταση της ΕΕΤΤ σχετικά με τον τρόπο ρύθμισης των τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι;

Συμφωνούμε με την πρόταση της ΕΕΤΤ σχετικά με τον τρόπο ρύθμισης των τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι, εξαιτίας του συγκριτικού πλεονεκτήματος του ΟΤΕ έναντι των εναλλακτικών παρόχων (έλλειψη οικονομιών κλίμακας ή/ και σκοπού από τους εναλλακτικούς παρόχους, μικρότερη αγοραστική δύναμη αναφορικά με τον εξοπλισμό και ως εκ τούτου καταβολή υψηλότερων τιμών για προμήθεια εξοπλισμού κλπ).

4.7.4.8. Q-TELECOM

Εισαγωγικές παρατηρήσεις/ επισημάνσεις

Η Άδεια λειτουργίας που έχει εκχωρηθεί στην Εταιρεία μας είναι εκείνη της Σταθερής **Ασύρματης** Τηλεφωνίας και όχι της Σταθερής Ενσύρματης Τηλεφωνίας. Η προτεινόμενη ανάλυση και ρύθμιση της ΕΕΤΤ, στο πλαίσιο των αγορών 8,9 και 10, πρέπει να λάβει υπόψη τις διαφορές που υφίστανται στη λειτουργία των δικτύων Ασύρματης και Ενσύρματης σταθερής τηλεφωνίας.

Από τα ανωτέρω είναι εμφανές ότι η Εταιρείας δεν πρέπει να συμπεριληφθεί στη λίστα του Παραρτήματος Α, η οποία περιλαμβάνει εναλλακτικούς Παρόχους ενσύρματης τεχνολογίας. Οι προτεινόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις μπορεί να είναι ίδιες τόσο για την Εταιρεία μας όσο και για τους Εναλλακτικούς παρόχους ενσύρματης τεχνολογίας, αλλά σε καμία περίπτωση το κόστος τερματισμού στο Ασύρματο δίκτυο της Εταιρείας μας δεν μπορεί να ρυθμιστεί βάσει των μέτρων που θα ισχύουν για τους Εναλλακτικούς παρόχους ενσύρματης τεχνολογίας.

Απαντήσεις στις Ερωτήσεις της Δημόσιας Διαβούλευσης

Ε1: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς εκκίνησης κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση;

Απάντηση 1:

Ναι

Ε2: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς των διαβιβαστικών υπηρεσιών στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο;

Απάντηση 2:

Ναι

Ε3: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση;

Απάντηση 3:

Ναι

Ε4: Συμφωνείτε με την παρούσα ανάλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού; Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού που θεωρείτε ότι η ΕΕΤΤ πρέπει να λάβει υπόψη της; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Απάντηση 4:

Η ΕΕΤΤ πρέπει να λάβει υπόψη ότι εάν ο ΟΤΕ επιτυγχάνει την παράταση πληρωμής των προστίμων που η ίδια του επιβάλει, μέχρι την εκδίκαση της υπόθεσης στο ΣτΕ (δηλαδή παράταση με απροσδιόριστη προθεσμία), ενώ παράλληλα οι ανταγωνιστές του υποχρεούνται να καταβάλλουν τα τυχόν πρόστιμα ΕΕΤΤ εντός προθεσμίας ενός μηνός, τότε παρέχεται σε αυτόν σημαντικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Οι συνθήκες πληρωμής των προστίμων πρέπει να ισχύουν το ίδιο για όλους τους Παρόχους, ανεξαρτήτως της θέσης τους στην τηλεπικοινωνιακή αγορά.

Επίσης, η ΕΕΤΤ οφείλει να επιβάλλει πρόστιμα τα οποία να ισούνται, κατ΄ ελάχιστο, με το οικονομικό όφελος που προσκόμισε ο παραβάτης καθ' όλη τη περίοδο που διήρκεσε η παράβασή του.

Εάν τα ανωτέρω μέτρα δεν εφαρμοσθούν, η ρυθμιστική παρέμβαση της ΕΕΤΤ θα είναι αναποτελεσματική.

Ε5: Συμφωνείτε με τις επισημάνσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια; Ποια είναι τα βασικά στοιχεία μιας Συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών την οποία ο ΟΤΕ θα υποχρεούται να παρέχει;

Απάντηση 5:

Ναι

Ε6: Υπάρχουν πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ και τις οποίες η ΕΕΤΤ δεν επεσήμανε στο κείμενό της παρούσας διαβούλευσης;

Απάντηση 6:

Η ΕΕΤΤ θα πρέπει να δεσμευτεί όσον αφορά τη συγκεκριμένη ημερομηνία έκδοσης των Υποδειγμάτων Προσφοράς Υπηρεσιών. Η έκδοση των εν λόγω Υποδειγμάτων εντός του Σεπτεμβρίου κάθε έτους (για τα τέλη που θα ισχύσουν το επόμενο έτος) είναι σημαντική για την εκπόνηση των ετήσιων επιχειρησιακών σχεδίων των Παρόχων.

Ε7: Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις μη-διακριτικής μεταχείρισης που υπογραμμίστηκαν ανωτέρω από την ΕΕΤΤ;

Απάντηση 7:

Ναι, αλλά με επιφύλαξη των σημείων που αναφέρονται στην Απάντηση 12.

Ε8: Θεωρείτε ότι ο λογιστικός διαχωρισμός αποτελεί μια αναλογική ρυθμιστική υποχρέωση; Θεωρείτε ότι η πρόβλεψη της ΕΕΤΤ όπως μην επιβάλλεται η ως άνω ρυθμιστική υποχρέωση στους λοιπούς εναλλακτικούς παρόχους είναι αναλογική;

Απάντηση 8:

Ναι. Σε καμία περίπτωση δεν αιτιολογείται η επιβολή αυτού του επαχθούς ρυθμιστικού μέτρου σε μικρούς Παρόχους.

Ε9: Συμφωνείτε με το συμπέρασμα ότι πρέπει να επιβληθεί η υποχρέωση πρόσβασης στον ΟΤΕ σε όλες τις τρεις αγορές διασύνδεσης (εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης); Υπάρχουν επιπλέον υποχρεώσεις πρόσβασης σχετικά με την διασύνδεση που θεωρείτε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν;

Απάντηση 9:

Ναι

Ε10: Συμφωνείτε με την προτεινόμενη από την ΕΕΤΤ επιβολή υποχρέωση κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ και για τις τρεις αγορές διασύνδεσης και την προτεινόμενη υιοθέτηση της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ σχετικά με την κοστολόγηση;

Απάντηση 10:

Ναι. Όμως η ΕΕΤΤ πρέπει να εφαρμόσει μεθόδους αξιολόγησης του αποτελεσματικού κόστους του Παρόχου, το οποίο στη συνέχεια θα υποστεί επιμερισμό βάσει του κοστολογικού συστήματος. Ο όρος κοστοστρέφεια τιμολογίων σημαίνει τιμολόγια που σχετίζονται με το αποτελεσματικό κόστος του Παρόχου, όχι με οποιοδήποτε κόστος ήθελε εισαχθεί για επιμερισμό στο κοστολογικό σύστημα.

Εάν τα κόστος που εισάγεται στο κοστολογικό σύστημα δεν είναι το αποτελεσματικό κόστος λειτουργίας του Παρόχου, τότε η αναποτελεσματικότητα του Παρόχου επιδοτείται από τα χονδρικά και λιανικά τιμολόγιά του, δηλαδή από τους ανταγωνιστές του και από τους τελικούς χρήστες.

Ε11: Η ΕΕΤΤ ενδιαφέρεται για τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με την πρότασή της να δημοσιοποιούνται τιμολογιακές πληροφορίες. Υπάρχουν κάποιες άλλες πληροφορίες στις οποίες η ΕΕΤΤ δεν αναφέρθηκε στα πλαίσια της παρούσας διαβούλευσης και που θεωρείτε ότι πρέπει επίσης να δημοσιοποιούνται;

Απάντηση 11:

Η ΕΕΤΤ πρέπει να λάβει υπόψη ότι οι μικροί Πάροχοι δεν διαθέτουν απεριόριστους ανθρώπινους πόρους για να ανταποκρίνονται σε πολλαπλές και περιοδικές ρυθμιστικές υποχρεώσεις. Η ρυθμιστική παρέμβαση δεν πρέπει να επιφέρει επιπλέον λειτουργικά έξοδα στους μικρούς Παρόχους.

Ε12: Συμφωνείτε με την πρόταση της ΕΕΤΤ σχετικά με τον τρόπο ρύθμισης των τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι;

Απάντηση 12:

ΟΧΙ, για τους ακόλουθους λόγους:

α) Η ΕΕΤΤ δεν έλαβε υπόψη το γεγονός ότι **το κόστος λειτουργίας των Ασύρματων δικτύων σταθερής τηλεφωνίας είναι σημαντικά μεγαλύτερο από το κόστος λειτουργίας των Ενσύρματων δικτύων**.

Συγκεκριμένα, η Άδεια λειτουργίας που έχει εκχωρηθεί στην Εταιρεία μας είναι εκείνη της Σταθερής **Ασύρματης** Τηλεφωνίας και όχι της Σταθερής Ενσύρματης Τηλεφωνίας. Η Εταιρεία μας υφίσταται κόστος λειτουργίας του ασύρματου δικτύου το οποίο προσεγγίζει περισσότερο το κόστος λειτουργίας ενός δικτύου GSM παρά το κόστος λειτουργίας ενός ενσύρματου δικτύου τηλεπικοινωνιών, όπως αυτό του ΟΤΕ. **Κατά συνέπεια, το κόστος τερματισμού στο Σταθερό Ασύρματο δίκτυο της Εταιρείας μας είναι μεγαλύτερο από το κόστος τερματισμού στο ενσύρματο δίκτυο των Εναλλακτικών παρόχων**.

Από τα ανωτέρω είναι προφανές ότι σε καμία περίπτωση το κόστος τερματισμού στο Ασύρματο δίκτυο της Εταιρείας μας δεν μπορεί να ρυθμιστεί βάσει του προτεινόμενου τριετούς glide path και της προτεινόμενης καταληκτικής τιμής των 0,823 €cents/λεπτό, δηλαδή βάσει των μέτρων που θα ισχύουν για τους Εναλλακτικούς παρόχους ενσύρματης τεχνολογίας. Η Εταιρεία μας θεωρεί ότι το τέλος τερματισμού 1,92 €cents/λεπτό, το οποίο χρεώνει σήμερα, είναι εύλογο και ότι δεν υφίστανται λόγοι για τη μείωσή του.

β) Η υποχρέωση παροχής χονδρικού τερματισμού σε άλλους παρόχους δεν πρέπει να εφαρμοσθεί μέσω της διασύνδεσης δικτύων προτού συσχετισθεί το κόστος της με το κόστος εναλλακτικής λύσης. Συγκεκριμένα, δεν πρέπει να είναι υποχρεωτική η άμεση διασύνδεση δικτύων όταν το κόστος αυτής της διασύνδεσης υπερβαίνει το κόστος ανταλλαγής κλήσεων μέσω της υπηρεσίας Transit OTE. Με βάση τα σημερινά δεδομένα κόστους των μισθωμένων γραμμών, της σχετικής πόρτας, της εκπόνησης και διαχείρισης της σύνδεσης και του σχετικού billing, η ανταλλαγή κίνησης μέσω άμεσης διασύνδεσης δικτύων είναι οικονομικά συμφέρουσα μόνο εάν η εισερχόμενη κίνηση «γεμίζει» μια γραμμή Ε1. Άλλως η υπηρεσία Transit OTE είναι σαφώς πιο αποτελεσματική.

γ) Η υποχρέωση παροχής χονδρικού τερματισμού σε άλλους παρόχους δεν πρέπει να εφαρμοσθεί χωρίς την επιβολή αυστηρότατων ρυθμιστικών μέτρων για την εξάλειψη της καταστρατήγησής της από τους Παρόχους που δεν εξοφλούν τα τέλη τερματισμού που οφείλουν.

Η ΕΕΤΤ πρέπει να λάβει υπόψη ότι οι Εναλλακτικοί Πάροχοι που δεν εξοφλούν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις διασύνδεσης αποτελούν παρασιτικούς οργανισμούς, οι οποίοι ανταγωνίζονται, με «δανικά» χρήματα από τον κυρίαρχο Πάροχο, άλλους Παρόχους που εκπληρώνουν όλες τις υποχρεώσεις τους και που έχουν ανάγκη των απολεσθέντων εσόδων για τη επέκταση των δικτύων τους και των σχετικών υποδομών τους.

Η διαιώνιση του καθεστώς επιδότησης των Παρόχων που δεν εξοφλούν τα οφέλη τους πλήττει σημαντικά τον ανταγωνισμό, καθότι επιδοτούνται οι παρασιτικοί Πάροχοι εις βάρος των Παρόχων που προσφέρουν υπηρεσίες ποιότητας λόγω των σοβαρών επενδύσεων που πραγματοποιούν σε υποδομές και δίκτυα.

Κατά συνέπεια, η υποχρέωση παροχής χονδρικού τερματισμού σε άλλους παρόχους πρέπει να παρέχεται μόνο: α) κατόπιν εγγύησης, τόσο από τον Πάροχο που αιτείται τη διασύνδεση όσο και από την ΕΕΤΤ, περί της **έγκαιρης και πλήρους εξόφλησης των οφειλομένων** λογαριασμών και β) υπό την προϋπόθεση ότι εάν δεν εξοφληθούν δύο συνεχόμενοι λογαριασμοί τότε θα παρέχεται περίοδος χάρητος δύο επιπλέον περιόδων εξόφλησης προτού επιβληθεί **η διακοπή της παροχής χονδρικού τερματισμού**.

4.7.4.9. TELLAS

Ερωτήσεις Διαβούλευσης - Ανάλυση Αγοράς & Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις

Ε1: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς εκκίνησης κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση;

Η εταιρεία μας συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της Αγοράς Εκκίνησης κλήσεων. Ειδικότερα η εταιρεία μας συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της ΕΕΤΤ ότι το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ θα παραμείνει κοντά στο 100% αλλά και την ύπαρξη σοβαρών φραγμών εισόδου ακόμη και σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Ο ΟΤΕ θα παραμείνει χωρίς αμφισβήτηση ο πάροχος με δεσπόζουσα θέση στην αγορά της εκκίνησης κλήσεων.

Σε αυτό το σημείο θα θέλαμε να επισημάνουμε τους αργούς ρυθμούς με τους οποίους αναπτύσσεται η πρόσβαση στον τοπικό βρόχο του ΟΤΕ με αποτέλεσμα οι εναλλακτικοί πάροχοι να αδυνατούν να επεκτείνουν το πελατολόγιο τους με απευθείας διασυνδεδεμένους συνδρομητές.

Ε2: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς διαβιβαστικών υπηρεσιών στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο;

Η εταιρεία μας συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της Αγοράς Διαβίβασης κλήσεων. Ειδικότερα η εταιρεία μας συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της ΕΕΤΤ ότι το μερίδιο αγοράς του ΟΤΕ θα παραμείνει κοντά στο 100% αλλά και την ύπαρξη σοβαρών φραγμών εισόδου σε ανταγωνιστές ακόμη και σε μακροπρόθεσμο ορίζοντα.

Επιπλέον, επισημαίνουμε ότι το εκτεταμένο τοπικό δίκτυο του ΟΤΕ σε επίπεδο αστικού κέντρου καθώς και η γεωγραφία της Ελλάδας, αποτελούν φραγμό στην είσοδο ανταγωνιστών στην αγορά της διαβίβασης κλήσεων από τα χαμηλά ιεραρχικά επίπεδα του δικτύου του ΟΤΕ σε υψηλότερα ιεραρχικά επίπεδα μεταγωγής.

Ε3: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση;

Η εταιρεία μας, αν και αποδέχεται ότι σε κάθε αγορά τερματισμού κλήσεων σε δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο που παρέχεται σε σταθερή θέση, το μερίδιο αγοράς κάθε παρόχου ισούται με 100%, διαφωνεί με την άποψη που αναφέρεται στην Ενότητα 2.4.3, σύμφωνα με την οποία «Δεδομένου ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι γνωρίζουν ότι ο ΟΤΕ, λόγω της ρύθμισης των τελών, δεν έχει την δυνατότητα ελεύθερων διαπραγματεύσεων (παρά την πολύ μεγάλη πελατειακή βάση του και το μεγάλο όγκο κίνησης), ο ΟΤΕ ουσιαστικά δεν έχει την δυνατότητα να τους ασκήσει πίεση ώστε να μειώσουν τα τέλη τερματισμού τους», καθώς και με τα αναφερόμενα στην ενότητα 2.4.4. και ιδίως ότι «δεν είναι ρεαλιστικό να υποθέτουμε ότι θα μπορούσε να ασκηθεί αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύς από τον ΟΤΕ προς τους εναλλακτικούς παρόχους».

Είναι γεγονός ότι ο ΟΤΕ δεν μπορεί να επηρεάσει άμεσα και με προφανή τρόπο τη διαμόρφωση των τελών τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων. Εντούτοις, δεν πρέπει να παραβλέπουμε τη δυνατότητα του ΟΤΕ να ασκήσει πίεση με έμμεσο τρόπο χρησιμοποιώντας την ισχύ του σε άλλες αγορές. Εάν ληφθεί υπόψη η συνολική θέση του ΟΤΕ σε όλες τις σχετικές αγορές που έχουν οριστεί, είναι προφανές ότι ο ΟΤΕ διαθέτει τα μέσα για να ασκήσει αντισταθμιστική ισχύ σε όλους τους εναλλακτικούς παρόχους. Οι σχέσεις μεταξύ του ΟΤΕ και των εναλλακτικών παρόχων δεν περιορίζονται στην ανταλλαγή κίνησης και την αμοιβαία παροχή υπηρεσιών τερματισμού. Μόνο σε αυτή την περίπτωση θα μπορούσε να γίνει δεκτό ότι ο

ΟΤΕ, λόγω της υποχρέωσης κοστοστρέφειας δεν έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τη διαμόρφωση των τελών τερματισμού των εναλλακτικών.

Η εξάρτηση, όμως, των εναλλακτικών παρόχων από τον ΟΤΕ δεν περιορίζεται στον τερματισμό κλήσεων στο δίκτυο του ΟΤΕ, αλλά καλύπτει σχεδόν το σύνολο των δραστηριοτήτων τους. Επομένως, αντιστρέφοντας τον ισχυρισμό της ΕΕΤΤ, θεωρούμε ότι «δεν είναι ρεαλιστικό να υποθέτουμε ότι ο ΟΤΕ δεν διαθέτει κανένα μέσο για να ασκεί αντισταθμιστική διαπραγματευτική ισχύ προς τους εναλλακτικούς παρόχους, παρά μόνο εάν απομονώσουμε τις υπηρεσίες τερματισμού και αγνοήσουμε όλες τις υπηρεσίες που παρέχονται μονοπωλιακά από τον ΟΤΕ προς τους εναλλακτικούς».

Διευκρινίζεται ότι η αναφορά στη δυνατότητα άσκησης αντισταθμιστικής διαπραγματευτικής ισχύος δεν αναφέρεται ως παράγων που θα πρέπει να ληφθεί υπ' όψιν μόνο στα πλαίσια της ανάλυσης αγοράς, αλλά και στα πλαίσια της επιβολής ρυθμιστικών υποχρεώσεων. Πιο συγκεκριμένα, πιστεύουμε ότι λόγω της ισχύος του ΟΤΕ, θα πρέπει οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται στους εναλλακτικούς, εφόσον κριθεί ότι έχουν Σημαντική Ισχύ στην Αγορά, θα πρέπει να είναι πολύ πιο ήπιες από τις προτεινόμενες, όπως αναφέρουμε και στην Ερώτηση 12.

Ε4: Συμφωνείτε με την παρούσα ανάλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού; Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού που θεωρείτε ότι η ΕΕΤΤ πρέπει να λάβει υπόψη της; Παρακαλούμε αναπτύξετε την απάντηση σας.

Η εταιρεία μας συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με τα προβλήματα Ανταγωνισμού. Ειδικότερα η εταιρεία μας συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της ΕΕΤΤ ότι ο ΟΤΕ έχει υιοθετήσει πρακτικές που βλάπτουν τον ανταγωνισμό με πρώτη και καλύτερη την παρελκυστική τακτική του στο θέμα της συνεγκατάστασης.

Ήδη από το RIO 2003 υπάρχουν ειδικές προβλέψεις για την υλοποίηση συνεγκατάστασης στα Α/Κ ΟΤΕ για υπηρεσίες διασύνδεσης χωρίς ο ΟΤΕ ποτέ να τις εφαρμόσει. Βρισκόμαστε δηλαδή μπροστά στο φαινόμενο όπου πάροχοι (εναλλακτικοί και κινητοί) που έχουν ιδιόκτητο δίκτυο κορμού να μην μπορούν να προσεγγίσουν τα κέντρα μεταγωγής του ΟΤΕ.

Επίσης, κατά το παρελθόν ο ΟΤΕ έχει επιδείξει αντιανταγωνιστική πρακτική (καθυστερήσεις, παρελκυστική τακτική, καθορισμός μη εύλογου ή κοστοστρεφούς τέλους παρακράτησης) στο θέμα της πρόσβασης σε μη γεωγραφικούς αριθμούς των παρόχων. Στα πλαίσια της παρελκυστικής τακτικής του ΟΤΕ επισημαίνουμε την πολιτική καθυστέρησης παράδοσης μισθωμένων γραμμών διασύνδεσης κατά την περίοδο έναρξης λειτουργίας των περισσότερων εναλλακτικών παρόχων με άμεσο αντίκτυπο στην εμπορική λειτουργία των παρόχων σε μια κρίσιμη χρονικά περίοδο.

Μεταξύ άλλων θέλουμε να επισημάνουμε την έλλειψη πολιτικής πιστωτικού ελέγχου του ΟΤΕ (έλλειψη που αποτυπώνεται και στο υπάρχον ΥΠΔ) μιας και δεν καθορίζονται ρητά και με διαφανή τρόπο το ύψος των εγγυήσεων καθώς και οι διαδικασίες με τις οποίες κρίνεται ένας εναλλακτικός πάροχος για την πιστοληπτική του ικανότητα. Προτείνουμε στο νέο ΥΠΔ να καθορίζονται αυστηρά οι σχετικές διαδικασίες αξιολόγησης της πιστοληπτικής ικανότητας των διασυνδεδεμένων παρόχων καθώς και να υπάρχει διαφανής τρόπος υπολογισμού του ύψους της εγγύησης. Για τον προσδιορισμό του ύψους της εγγύησης θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι αυτή είθισται να καλύπτει τμήμα των απαιτήσεων και όχι το σύνολο αυτών. Το αίτημα του ΟΤΕ να παρέχεται εγγύηση ίση με το μέσο όρο λογαριασμών δύο μηνών (όταν η τιμολόγηση γίνεται σε μηνιαία βάση) ή τεσσάρων μηνών (όταν η τιμολόγηση γίνεται σε διμηνιαία βάση) συνιστά υπερβολικά επαχθή υποχρέωση για τους διασυνδεδεμένους παρόχους.

Ενδεικτικά, για την διαδικασία ελέγχου πιστοληπτικής ικανότητας, προτείνουμε η εγκεκριμένη από την ΕΕΤΤ πολιτική του ΟΤΕ να βασίζεται σε δύο άξονες:

Α) Αποτίμηση Κινδύνου με βάση την παρουσία της εταιρίας στην αγορά, το μέγεθος της εταιρίας και την αξιοπιστία των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στο μετοχικό κεφάλαιο

Β) Πληροφορίες & ιστορικό πληρωμών, εξαιρώντας οικονομικές διαφορές υπό αμφισβήτηση και ύπαρξη δυσμενών στοιχείων (διαταγές πληρωμών κλπ.)

Ε5: Συμφωνείτε με τις επισημάνσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια; Ποια είναι τα βασικά στοιχεία μιας Συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών την οποία ο ΟΤΕ θα υποχρεούται να παρέχει;

Η εταιρεία μας συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια.

Σχετικά με τη Συμφωνία Επιπέδου Υπηρεσιών, προτείνονται οι κάτωθι βασικοί άξονες:

Μέγιστοι Χρόνοι Υλοποίησης Υπηρεσίας και σχετικές ποινικές ρήτρες

Μέγιστοι Χρόνοι Τροποποίησης Υπηρεσίας και σχετικές ποινικές ρήτρες

Μέγιστοι Χρόνοι Αποκατάστασης Υπηρεσίας σε περίπτωση βλάβης και σχετικές ποινικές ρήτρες

Επισημαίνουμε επίσης ότι ο ΟΤΕ έχει ήδη διαθέσει ένα εμπορικό προϊόν Ημιζεύξης Διασύνδεσης και το οποίο προτείνουμε να συμπεριληφθεί στο επόμενο ΥΠΔ.

Κλείνοντας, η εταιρεία μας θεωρεί ότι το προτεινόμενο ΥΠΔ θα πρέπει να τεθεί σε δημόσια διαβούλευση ώστε οι πάροχοι να τοποθετηθούν και επί των λεπτομερειών του κειμένου.

Ε6: Υπάρχουν πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ και τις οποίες η ΕΕΤΤ δεν επεσήμανε στο κείμενο της παρούσας διαβούλευσης;

Κανένα σχόλιο.

Ε7: Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις μη-διακριτικής μεταχείρισης που υπογραμμίστηκαν ανωτέρω από την ΕΕΤΤ;

Η εταιρεία μας συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με τις υποχρεώσεις μη-διακριτικής μεταχείρισης.

Θεωρούμε ως μέγιστης σημασίας τη διασφάλιση ώστε οι πληροφορίες που διαχειρίζεται το χονδρικό άκρο του ΟΤΕ να μην κοινοποιούνται στο λιανικό άκρο κατά οποιονδήποτε τρόπο.

Ε8: Θεωρείτε ότι ο λογιστικός διαχωρισμός αποτελεί μια αναλογική ρυθμιστική υποχρέωση; Θεωρείτε ότι η πρόβλεψη της ΕΕΤΤ όπως μην επιβάλλεται η ως άνω ρυθμιστική υποχρέωση στους λοιπούς εναλλακτικούς παρόχους είναι αναλογική;

Η εταιρεία μας συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με την επιβολή της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού στον ΟΤΕ την οποία και θεωρεί αναλογική. Επίσης η εταιρεία μας συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με την μη επιβολή της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού στους εναλλακτικούς Παρόχους, καθώς πιστεύει ότι η υποχρέωση αυτή θα ήταν υπέρμετρα επαχθής για τους εναλλακτικούς παρόχους.

Ε9: Συμφωνείτε με το συμπέρασμα ότι πρέπει να επιβληθεί η υποχρέωση πρόσβασης στον ΟΤΕ σε όλες τις τρεις αγορές διασύνδεσης (εκκίνησης, τερματισμού & διαβίβασης);

Υπάρχουν επιπλέον υποχρεώσεις πρόσβασης σχετικά με τη διασύνδεση που θεωρείτε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν;

Η εταιρεία μας συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με την επιβολή των υποχρεώσεων πρόσβασης στον ΟΤΕ.

Ειδικότερα πρέπει να τονίσουμε ότι είναι μέγιστης σημασίας η υιοθέτηση και πάνω απ' όλα η εφαρμογή των προβλέψεων σχετικά με την παροχή συνεγκατάστασης από τον ΟΤΕ για υπηρεσίες διασύνδεσης. Μεταξύ άλλων αναφέρουμε ότι θα πρέπει αν επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να μην αρνείται την παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης σε παρόχους που έχουν ήδη συνεγκατασταθεί στα πλαίσια άλλων υπηρεσιών όπως η αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο.

Σχετικά με την αγορά εκκίνησης, θεωρούμε πως πρέπει να επιβληθούν στον ΟΤΕ οι κάτωθι υποχρεώσεις:

Υποχρέωση πρόσβασης σε αριθμούς 807 που δρομολογούνται σε ένα πάροχο ή μέσω αυτού

Υποχρέωση πρόσβασης σε γεωγραφικούς αριθμούς του Παρόχου

Υποχρέωση πρόσβασης σε μη γεωγραφικούς αριθμούς που δρομολογούνται σε ένα πάροχο ή μέσω αυτού (ενδεικτικά αναφέρονται σειρές 800, 801, 89, 901, 909 και σύντομοι κωδικοί)

Οι παραπάνω υποχρεώσεις θα πρέπει να συνοδεύονται από μια Συμφωνία Επιπέδου Υπηρεσίας σχετικά με το μέγιστο χρόνο ενεργοποίησης.

Γίνεται κατανοητό ότι η επιβολή των παραπάνω υποχρεώσεων είναι επιτακτική δεδομένου ότι ο ΟΤΕ είναι πάροχος με Σημαντική Ισχύ στην αγορά εκκίνησης και η έλλειψη των εν λόγω υποχρεώσεων θα καθιστούσε αδύνατη την επικοινωνία των συνδρομητών του ΟΤΕ με τους συνδρομητές ή και τις υπηρεσίες που παρέχονται μέσω των δικτύων των παρόχων.

Η παραπάνω υποχρέωση θα πρέπει να συνοδεύεται από τις σχετικές υποχρεώσεις διαφάνειας, μη διακριτικής μεταχείρισης (για τις αντίστοιχες υπηρεσίες που δίνει ο ΟΤΕ) καθώς

και με την υποχρέωση ελέγχου τιμών. Ειδικότερα, η πρόσβαση θα πρέπει να παρέχεται υπό όρους κοστοστρέφειας που θα αντικατοπτρίζεται στο σχετικό τέλος παρακράτησης.

Wholesale Line Rental

Η υποχρέωση παροχής της υπηρεσίας Wholesale Line Rental μπορεί να επιβληθεί:

Α) ως υποχρέωση σε παρόχους με σημαντική ισχύ στις αγορές χονδρικής, σύμφωνα με το Άρθρο 12 της Οδηγίας Πρόσβασης (υποχρέωση πρόσβασης)

Β) ως υποχρέωση σε παρόχους με σημαντική ισχύ στις αγορές λιανικής (και συγκεκριμένα στις αγορές 1 και 2 της Σύστασης), σύμφωνα με το Άρθρο 17 της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία.

Η εταιρεία μας πιστεύει ότι θα πρέπει να επιβληθεί άμεσα στον ΟΤΕ η υποχρέωση παροχής WLR, στα πλαίσια των υποχρεώσεων πρόσβασης που του επιβάλλονται ως παρόχου με σημαντική ισχύ στην αγορά εκκίνησης κλήσεων. Οι μεγάλες καθυστερήσεις στην ανάπτυξη του LLU, η καθυστερημένη έκδοση του Νόμου περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (που έχει συμπαρασύρει και το χρόνο έκδοσης των αποφάσεων για τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις βάσει του νέου πλαισίου) και η άμεση ανάγκη για ενίσχυση του ανταγωνισμού, ενισχύουν την ανάγκη παροχής της δυνατότητας WLR στους εναλλακτικούς παρόχους.

Η ΕΕΤΤ, διαπιστώνοντας την ανισότητα που δημιουργείται για τους ανταγωνιστές του ΟΤΕ λόγω της σημαντικής ισχύος του ΟΤΕ στην αγορά εκκίνησης κλήσεων, τροποποίησε τον Κανονισμό Προεπιλογής Φορέα, προκειμένου να περιλαμβάνονται και οι κλήσεις σε μη γεωγραφικούς αριθμούς (εκτός των κλήσεων σε κινητά που ήδη περιλαμβάνονταν στις Δυνατότητες της Προεπιλογής). Εντούτοις, η τροποποίηση αυτή έγινε χωρίς να έχει προηγηθεί διαβούλευση της αγοράς σχετικά με τις προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται ώστε να δοθεί αυτή η δυνατότητα. Σημειώνεται δε, ότι οι προϋποθέσεις αυτές είναι πολλές και καλύπτουν όχι μόνο την επίλυση τεχνικών προβλημάτων, αλλά και προβλήματα συμπίεσης τιμών, η επίλυση των οποίων απαιτεί τροποποίηση του RIO. Εκτός αυτού, είχε ήδη αναφερθεί στη διαβούλευση για τον Κανονισμό Προεπιλογής Φορέα, ότι η τιμολόγηση των κλήσεων αυτών (που μέχρι σήμερα δεν δρομολογούνται μέσω προεπιλογής) από τον εναλλακτικό πάροχο στον συνδρομητή,

θα είχε αξία μόνο εάν συνοδευόταν από την υποχρέωση παροχής WLR, ώστε να μην αποστέλλεται πλέον δεύτερος λογαριασμός στον συνδρομητή.

Αναγνωρίζοντας, λοιπόν, αφ' ενός την ανάγκη να δοθεί στους εναλλακτικούς παρόχους η δυνατότητα της ενιαίας τιμολόγησης, αφ' ετέρου τα προβλήματα που δημιουργεί η δρομολόγηση όλων των κατηγοριών κλήσεων μέσω προεπιλογής (όπως τα προβλήματα αυτά διατυπώθηκαν από το σύνολο της αγοράς μετά την έκδοση του Κανονισμού Προεπιλογής), πιστεύουμε ότι η μοναδική λύση για να εξαλειφθεί η ανισότητα που υπάρχει αυτή τη στιγμή λόγω της διπλής τιμολόγησης των συνδρομητών των εναλλακτικών, είναι η παροχή της υπηρεσίας WLR. Ειδικότερα, πιστεύουμε ότι λόγω της σημαντικής ισχύος του ΟΤΕ στην αγορά εκκίνησης κλήσεων, θα πρέπει ο ΟΤΕ να ορίσει τιμές χονδρικής για τις κατηγορίες κλήσεων που δεν δρομολογούνται μέσω προεπιλογής και να τιμολογεί τις κλήσεις αυτές στους εναλλακτικούς παρόχους που επιλέγουν οι συνδρομητές, ώστε, στην συνέχεια, να τιμολογείται ο τελικός χρήστης από τον εναλλακτικό πάροχο. Για να επιτευχθεί ο στόχος της ενιαίας τιμολόγησης δεν θα πρέπει η προσφορά αυτή να αφορά μόνο τις κλήσεις που δεν δρομολογούνται μέσω προεπιλογής, αλλά και τις πάγιες χρεώσεις (πάγιο γραμμής).

Η υποχρέωση παροχής Wholesale Line Rental έχει ήδη επιβληθεί σε πολλά Κράτη Μέλη της Ε.Ε. με βάση τις διατάξεις του παλαιού και του νέου Ρυθμιστικού Πλαισίου. Ενδεικτικά, στη Δανία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ιρλανδία, την Ιταλία, τη Νορβηγία, την Πορτογαλία, τη Σουηδία και το Ηνωμένο Βασίλειο έχει ήδη επιβληθεί στους incumbents η υποχρέωση παροχής της υπηρεσίας Wholesale Line Rental σε τιμές που ρυθμίζονται. Στις περισσότερες περιπτώσεις η ρύθμιση των τιμών γίνεται βάσει της μεθόδου "retail minus", ενώ σε ορισμένες περιπτώσεις (π.χ. Ηνωμένο Βασίλειο ή Δανία όπου αρχικά η τιμή ορίστηκε με retail minus αλλά στη συνέχεια προτάθηκε κοστοστρεφής τιμολόγηση με LRAIC ή με τροποποιημένα ιστορικά κόστη συν περιθώριο απόδοσης επένδυσης) έχει επιβληθεί υποχρέωση κοστοστρέφειας.

Ειδικά για την ελληνική αγορά, λαμβάνοντας υπ' όψιν και τις σημαντικές καθυστερήσεις στην έκδοση των αποτελεσμάτων του κοστολογικού ελέγχου του ΟΤΕ, η εταιρεία μας υποστηρίζει ότι είναι προτιμότερη η ρύθμιση των τιμών με βάση τη μέθοδο "retail minus", όπου αφαιρείται από τη λιανική τιμή του παγίου της γραμμής του ΟΤΕ το κόστος τιμολόγησης, τα διαχειριστικά κόστη και οι επισφάλειες. Αντίστοιχα, θα πρέπει να οριστεί και η τιμή χονδρικής

για τις κλήσεις που δεν δρομολογούνται μέσω προεπιλογής, ώστε να σταματά η αποστολή λογαριασμών από τον ΟΤΕ στους συνδρομητές που επιλέγουν έναν εναλλακτικό πάροχο. Ειδικά σχετικά με το ζήτημα των κλήσεων που δεν δρομολογούνται μέσω προεπιλογής, θεωρούμε απαραίτητη τη διενέργεια δημόσιας διαβούλευσης για να διατυπωθούν οι παρατηρήσεις και οι προτάσεις όλων των παρόχων.

Σχετικά με τα ειδικότερα χαρακτηριστικά της υπηρεσίας προτείνουμε τα ακόλουθα:

Να υποχρεωθεί ο ΟΤΕ να δημοσιεύσει Προσφορά Αναφοράς για την υπηρεσία WLR όπου θα περιλαμβάνεται και SLA (ενδεικτικά προτείνεται ο χρόνος υλοποίησης αιτήματος ενεργοποίησης να ισούται με την προθεσμία που παρέχεται για ενεργοποίηση προεπιλογής και να επιβληθούν ποινικές ρήτρες σε περίπτωση καθυστερήσεων). Επίσης, πρέπει η Προσφορά Αναφοράς να προβλέπει διαδικασίες ομαλής μετάβασης των συνδρομητών από την υπηρεσία επιλογής και προεπιλογής στην υπηρεσία WLR και αντίστοιχα από την υπηρεσία WLR σε πρόσβαση μέσω LLU.

Ο ΟΤΕ να υποχρεούται να παρέχει την υπηρεσία WLR μόνο όπου δεν παρέχεται πρόσβαση μέσω LLU. Για να θεωρηθεί ότι παρέχεται πρόσβαση μέσω LLU, δεν αρκεί να βεβαιώσει ο ΟΤΕ ότι παρέχει τη δυνατότητα φυσικής συνεγκατάστασης, αλλά να έχουν εγκατασταθεί (με φυσική συνεγκατάσταση) στο κέντρο του ΟΤΕ τουλάχιστον 2 πάροχοι και να έχουν συνδεθεί με LLU τουλάχιστον 50 συνδρομητές. Αυτό δεν σημαίνει ότι θα πρέπει να διακόπτεται η υπηρεσία WLR στους συνδρομητές που ήδη παρέχεται. Η υπηρεσία θα εξακολουθεί να παρέχεται σε όσους συνδρομητές δίδεται πριν την εγκατάσταση δύο παρόχων στο κέντρο. Η μη παροχή WLR θα αφορά μόνο συνδρομητές που δεν χρησιμοποιούν την υπηρεσία όταν ξεκινά η παροχή πρόσβασης μέσω LLU. Το μοντέλο αυτό ακολουθείται στην πρόσφατη απόφαση της Ιταλικής Ρυθμιστικής Αρχής και διασφαλίζει ότι η παροχή WLR δεν θα λειτουργήσει ανασταλτικά στις επενδύσεις στο LLU.

Ο εναλλακτικός πάροχος που παρέχει υπηρεσίες μέσω WLR δεν έχει την υποχρέωση παροχής επιλογής φορέα και προεπιλογής φορέα. Ειδικότερα, ο ΟΤΕ θα πρέπει να φράσσει τη δυνατότητα αυτή για τους συνδρομητές στους οποίους παρέχονται υπηρεσίες μέσω WLR

Η προσφορά WLR περιλαμβάνει όλες τις υπηρεσίες που καλύπτονται από το μηνιαίο πάγιο που καταβάλει ο συνδρομητής στον ΟΤΕ και όλες τις υπηρεσίες που δεν είναι τεχνικά ή οικονομικά βιώσιμο να παρέχονται από τον εναλλακτικό πάροχο

Ο ΟΤΕ δεν δικαιούται να προβεί σε "bundled" προσφορές, συνδυάζοντας το πάγιο της γραμμής με άλλες υπηρεσίες του, πριν τη δημοσίευση της Προσφοράς Αναφοράς WLR και τη διάθεση της υπηρεσίας WLR σε όλη την Ελλάδα (εκτός των κέντρων όπου παρέχεται LLU - σημείο ii)

Τα ανωτέρω συνοψίζουν τις θέσεις της εταιρείας μας σχετικά με το περιεχόμενο της προσφοράς WLR από τον ΟΤΕ. Εντούτοις, πιστεύουμε ότι είναι αναγκαία η διεξαγωγή δημόσιας διαβούλευσης επί συγκεκριμένων προτάσεων για την παροχή WLR.

Capacity-based interconnection

Η εταιρεία μας πιστεύει ότι στο RIO που θα εκδοθεί θα πρέπει να προβλέπεται η δυνατότητα ενός εναλλακτικού παρόχου που διασυνδέεται με τον ΟΤΕ να λαμβάνει υπηρεσίες διασύνδεσης βάσει χωρητικότητας (ως εναλλακτική της διασύνδεσης βάσει χρόνου) για την εκκίνηση και τον τερματισμό κλήσεων. Αυτό το μοντέλο διασύνδεσης επιτρέπει στους εναλλακτικούς παρόχους να καταβάλουν στον πάροχο με σημαντική ισχύ ένα πάγιο μηνιαίο ποσό, ανεξάρτητα από τον όγκο της κίνησης που δρομολογείται στο δίκτυό του. Η υπηρεσία αυτή, σε συνδυασμό με την παροχή εκπτώσεων όγκου δίνει μια επιπλέον επιλογή στους παρόχους, οι οποίοι μπορεί να διαμορφώσουν το αποδοτικότερο γι' αυτούς μοντέλο διασύνδεσης.

Το μοντέλο αυτό ήδη λειτουργεί στην Ισπανία (και περιλαμβάνεται στις υπηρεσίες του RIO). Επίσης, η υποχρέωση παροχής capacity-based interconnection έχει επιβληθεί στην Πορτογαλία, ως ρυθμιστική υποχρέωση incumbent στις αγορές εκκίνησης και τερματισμού.

Ε10: Συμφωνείτε με την προτεινόμενη από την ΕΕΤΤ επιβολή υποχρέωση κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ και για τις τρεις αγορές διασύνδεσης και την

προτεινόμενη υιοθέτηση της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ σχετικά με την κοστολόγηση;

Η εταιρεία μας συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με την επιβολή της υποχρέωσης κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ και συνηγορεί στην υιοθέτηση της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ σχετικά με την τιμολόγηση.

[…][168]

Επίσης, για κλήσεις προς τη σειρά 89, δεδομένου του ήδη συμπιεσμένου περιθωρίου με το οποίο παρέχει την υπηρεσία ΕΠΑΚ ο ΟΤΕ, η εταιρεία μας προτείνει την εφαρμογή ενός μοντέλου Retail – minus.

Τέλος, για τις κλήσεις προς τους αριθμούς 801, η εταιρεία μας κρίνει απαραίτητη τη διατήρηση του μοντέλου εκκίνησης ("origination model") που προβλέπεται από το RIO το οποίο πρέπει, βεβαίως, να εφαρμόζεται αμοιβαία, ανεξαρτήτως του δικτύου από το οποίο εκκινεί η κλήση (ΟΤΕ ή εναλλακτικός πάροχος). Σύμφωνα με το ισχύον μοντέλο, τη διατήρηση του οποίου προτείνουμε, ο Πάροχος εκκίνησης αποδίδει την λιανική τιμή στον εναλλακτικό πάροχο ενώ ο εναλλακτικός πάροχος αποδίδει τέλη συλλογής κλήσης (και αντιστρόφως, όταν η κλήση εκκινεί από τον εναλλακτικό πάροχο και τερματίζει σε αριθμό 801 του ΟΤΕ).

Ε11: Η ΕΕΤΤ ενδιαφέρεται για τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με την πρόταση της να δημοσιοποιούνται τιμολογιακές πληροφορίες. Υπάρχουν κάποιες άλλες πληροφορίες στις οποίες η ΕΕΤΤ δεν αναφέρθηκε στα πλαίσια της παρούσας διαβούλευσης και που θεωρείτε ότι πρέπει επίσης να δημοσιοποιούνται;

168 […] Εμπιστευτικό κείμενο

Η εταιρεία μας συμφωνεί με τις υποχρεώσεις δημοσιοποίησης τιμολογιακών πληροφοριών, όπως προτείνονται από την ΕΕΤΤ. Εντούτοις, θα θέλαμε να προσθέσουμε τα εξής:

Τα τέλη διασύνδεσης θα πρέπει να δημοσιοποιούνται εγκαίρως, ήτοι τουλάχιστον 2 μήνες πριν την εφαρμογή τους (και όχι εκ των υστέρων με αναδρομική εφαρμογή). Η έγκαιρη δημοσίευση των τελών διασύνδεσης είναι κρίσιμη προκειμένου να είναι σε θέση οι πάροχοι να διαμορφώνουν το επιχειρηματικό τους σχέδιο, να επιλέγουν τις υπηρεσίες διασύνδεσης που θα χρησιμοποιήσουν και να έχουν τη δυνατότητα μακροπρόθεσμου σχεδιασμού.

Επίσης, η υποχρέωση δημοσίευσης των τιμών διασύνδεσης θα πρέπει να συνοδεύεται και από την απαγόρευση δημοσίευσης των λιανικών τιμών του ΟΤΕ σε διάστημα μικρότερο του 1 μήνα από τη δημοσίευση των τιμών διασύνδεσης. Η απαγόρευση αυτή αποσκοπεί στη δημιουργία ίσων όρων ανταγωνισμού στην αγορά λιανικής, διότι ο ΟΤΕ, γνωρίζοντας τις τιμές διασύνδεσης που πρόκειται να δημοσιευθούν είναι σε θέση να διαμορφώσει ανάλογα με αυτές νέες προσφορές λιανικής. Αυτό δίνει στον ΟΤΕ ένα σημαντικό χρονικό πλεονέκτημα έναντι των ανταγωνιστών του στην αγορά λιανικής. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελούν τα νέα πακέτα λιανικής του ΟΤΕ που δημοσιεύθηκαν το 2006 πριν την έγκριση των τελών διασύνδεσης από την ΕΕΤΤ, δηλαδή τη στιγμή που οι ανταγωνιστές του δεν ήταν σε θέση να προβούν σε μια αντίστοιχη κίνηση, καθώς δεν γνώριζαν το κόστος τους.

Επομένως, προκειμένου να αντιμετωπιστεί αυτή η ανισότητα ανάμεσα στον ΟΤΕ και τους ανταγωνιστές του, σε ό,τι αφορά την πρόσβαση σε πληροφορίες, είναι αναγκαίο να οριστεί ένα χρονικό διάστημα (προτείνεται διάστημα 1 μήνα) από τη δημοσίευση των τελών διασύνδεσης εντός του οποίου ο ΟΤΕ δεν θα μπορεί να διαφημίζει και να προωθεί νέα προϊόντα που διαμόρφωσε αξιοποιώντας τις πληροφορίες που διαθέτει σχετικά με τα τέλη διασύνδεσης.

Στο διάστημα αυτό, ο ΟΤΕ μπορεί να υποβάλει στην ΕΕΤΤ τις τιμές που επιθυμεί να εφαρμόσει στη λιανική και να αναμένει την έγκριση αυτών μετά από έλεγχο τήρησης των υποχρεώσεων που μπορεί να του επιβληθούν σχετικά με τον έλεγχο τιμών λιανικής, ενώ παράλληλα θα ελέγχεται και η περίπτωση συμπίεσης περιθωρίου κέρδους των ανταγωνιστών του, λαμβάνοντας υπ' όψιν τις δημοσιευμένες τιμές διασύνδεσης και τις προτεινόμενες τιμές λιανικής.

Ε12: Συμφωνείτε με την πρόταση της ΕΕΤΤ σχετικά με τον τρόπο ρύθμισης των τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι;

Η εταιρεία μας κατ' αρχήν συμφωνεί με τις παρατηρήσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με την επεξήγηση των υψηλών τελών τερματισμού των εναλλακτικών παρόχων. Πράγματι οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν καρπώνονται οικονομίες κλίμακας ή/και σκοπού, οι περισσότεροι (αν όχι όλοι) δε λειτουργούν αποδοτικά και εξακολουθούν να αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα προβλήματα στην επέκταση των ιδιόκτητων δικτύων πρόσβασης είτε μέσω των αδειών LMDS είτε μέσω της απελευθέρωσης του τοπικού βρόχου. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα οι πρόσβαση στους τελικούς χρήστες να πραγματοποιείται μέσω μισθωμένης χωρητικότητας (κυρίως μισθωμένες γραμμές ΟΤΕ) που συνοδεύεται από το σχετικό δυσανάλογο κόστος.

Θεωρούμε ότι η επιβολή της υποχρέωσης της παροχής χονδρικού τερματισμού κλήσεων σε άλλους παρόχους δημοσίων δικτύων είναι αναλογική. Ωστόσο, η ύπαρξη πολλών εναλλακτικών δικτύων καθώς και η μικρή σχετικά κίνηση που πραγματοποιείται μεταξύ γεωγραφικών αριθμών των παρόχων καθιστά αντιοικονομική και μη πρόσφορη τη διασύνδεση όλων των δικτύων μεταξύ τους. Εναλλακτικά, δύναται να γίνεται χρήση της υπηρεσίας διαβίβασης του ΟΤΕ (ή και τρίτου παρόχου). Για το λόγο αυτό προτείνουμε όπως οι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν τερματισμό στο δίκτυο τους μέσω τρίτων παρόχων κάνοντας χρήση της υπηρεσίας διαβίβασης.

Επίσης, θεωρούμε την επιβολή της υποχρέωσης της διαφάνειας αναλογική δεδομένου μάλιστα ότι ήδη οι εναλλακτικοί πάροχοι παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία σχετικά με τη διασύνδεση.

Σχετικά με την επιβολή των υποχρεώσεων της μη διακριτικής μεταχείρισης, η εταιρεία μας συμφωνεί με την παρατήρηση της ΕΕΤΤ ότι υποχρέωση της μη διακριτικής μεταχείρισης για κλήσης που εκκινούν και τερματίζουν στο δίκτυο της ΤΕΛΛΑΣ δεν είναι εύλογη. Αφ' ενός

τέτοιου τύπου κίνηση είναι αμελητέα σε σχέση με τη συνολικά πραγματοποιηθείσα κίνηση σε όλη την αγορά κι αφ' ετέρου η επιβολή της υποχρέωσης που θα συνοδεύεται από την εισαγωγή μιας αποδεκτής από την ΕΕΤΤ μεθοδολογίας θα προκαλούσε δυσανάλογη επιβάρυνση στους εναλλακτικούς παρόχους σε σχέση με το αναμενόμενο αποτέλεσμα στον ανταγωνισμό.

Η εταιρεία μας διαφωνεί με την επιβολή των υποχρεώσεων της μη διακριτικής μεταχείρισης για κλήσεις που εκκινούν από ξένα δίκτυα και ελέγχου τιμών & κοστολόγησης της υπηρεσίας τερματισμού. Θεωρούμε ότι η επιβολή της υποχρέωσης πρόσβασης και διαφάνειας είναι επαρκείς για να εξασφαλίσουν ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι, με βάση τις παρούσες συνθήκες της αγοράς (όπως αυτές αναμένεται να εξελιχθούν στο άμεσο μέλλον) δεν θα δημιουργήσουν προβλήματα στην ανάπτυξη του ανταγωνισμού.

Η επιβολή πρόσθετων υποχρεώσεων, όπως ο έλεγχος τιμών και η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης, πιστεύουμε ότι είναι υπέρμετρα επαχθής για τους εναλλακτικούς παρόχους, λαμβανομένου υπόψη του επιπέδου ωρίμανσης της αγοράς. Παρόλο που η ΕΕΤΤ αποδέχεται ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν καρπώνονται οικονομίες κλίμακας ή/και σκοπού, δεν λειτουργούν αποδοτικά και δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός του κόστους τους, εντούτοις, επιβάλλει ουσιαστικά στους παρόχους την τήρηση glide path το οποίο θα οδηγήσει σταδιακά σε τιμές που θα ισούνται με το μεσοσταθμικό τέλος απλού τερματισμού (single termination). Θεωρούμε ότι όταν εκπονηθεί η επόμενη ανάλυση αγοράς από την ΕΕΤΤ, θα υπάρχει πιο πλήρης εικόνα της αγοράς και η ΕΕΤΤ θα μπορεί να αξιολογήσει την αναλογικότητα των υποχρεώσεων που επιβάλλονται στα πλαίσια της υποχρέωσης ελέγχου τιμών. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον επιβληθεί τιμή οροφής στους εναλλακτικούς παρόχους, θα πρέπει να προβλέπεται η δυνατότητα των εναλλακτικών να υπερβαίνουν το όριο αυτό εφόσον αποδεικνύουν ότι το κόστος τους είναι υψηλότερο από την τιμή οροφής.

4.7.4.10. TIM HELLAS

Εισαγωγικά

Το παρόν κείμενο αναπτύσσεται σε τρία επίπεδα, αντιμετωπίζοντας ανά αγορά τα ειδικότερα θέματα και προβλήματα που ανακύπτουν κατά κύριο λόγο εκ της επιχειρηματικής πρακτικής των εναλλακτικών παρόχων και την αναγκαιότητα συμμόρφωσης αυτών με το κανονιστικό πλαίσιο. Συγκεκριμένα:

(α) Στο κεφάλαιο 1 αναφερόμαστε στην αγορά εκκίνησης κλήσεων σε δημόσια σταθερά δίκτυα (αγορά 8 της Σύστασης) και την παροχή τερματισμού δια μέσω διασύνδεσης (interconnection).

(β) Στο κεφάλαιο 2 αναφερόμαστε σε ειδικότερα θέματα της αγοράς τερματισμού κλήσεων σε μεμονωμένα δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα (αγορά 9 της Σύστασης), ήτοι:

(i) την αναγκαιότητα οριοθέτησης μίας ανώτατης χρέωσης (οροφής) για off net χονδρικό τερματισμό στα εκτός ρύθμισης δημόσια σταθερά δίκτυα (κεφάλαιο 2.2),

(ii) το καθεστώς των εκπτώσεων (κεφάλαιο 2.3).

(γ) Στο κεφάλαιο 3 τέλος, αναφερόμαστε στη διάρκεια του μηχανισμού εφαρμογής (glide-path), όπως προτείνεται.

1. Αγορά εκκίνησης κλήσεων σε δημόσια σταθερά δίκτυα & interconnection

1.1. Θεωρητικό θεμέλιο

Οι συμφωνίες διασύνδεσης (interconnection agreements) αποτελούν πράγματι αναγκαία προϋπόθεση για τον υγιή ανταγωνισμό -στην εν γένει αγορά παροχής τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών- μεταξύ διαφορετικών τηλεπικοινωνιακών επιχειρήσεων και ως τέτοιες ρυθμίζονται, τόσο από το από το Ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο[169], όσο και από τον πρόσφατο νόμο 3431/2006 «Περί ηλεκτρονικών επικοινωνιών»[170]. Πλην όμως είναι πιθανό, ανάλογα του περιεχομένου μίας συμφωνίας διασύνδεσης ή της εφαρμοσμένης πρακτικής ενός εκ των διασυνδεδεμένων μερών ή μίας ομάδας αυτών[171], μία τέτοια συμφωνία να παραβιάζει το άρθρο 81 ή ακόμα και το άρθρο 82 της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας[172], γεγονός που υπονοεί πλην όμως δεν αντιμετωπίζει η παρούσα δημόσια διαβούλευση[173].

---

169 Βλ. Οδηγία 2002/19/ΕΚ (Οδηγία για την πρόσβαση) σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες και με τη διασύνδεσή τους.

170 Βλ. μεταξύ άλλων άρθρο 41 & 44 Ν. 3431/2006.

171 Στην περίπτωση αυτή η εφαρμοσμένη πρακτική παρουσιάζει κοινά και εναρμονισμένα χαρακτηριστικά.

172 Βλ. Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό κεφάλαιο Ι,

«Κανόνες Ανταγωνισμού, Τμήμα 1, Κανόνες εφαρμοστέοι επί των επιχειρήσεων:

Άρθρο 81

1. Είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά και απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων, όλες οι αποφάσεις ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική, που δύνανται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς και ιδίως εκείνες οι οποίες συνίστανται: α) στον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής, β) στον περιορισμό ή στον έλεγχο της παραγωγής, της διαθέσεως, της τεχνολογικής αναπτύξεως ή των επενδύσεων, γ) στην κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού, δ) στην εφαρμογή ανίσων όρων επί ισοδυνάμων παροχών, έναντι των εμπορικώς συναλλασσομένων, με αποτέλεσμα να περιέρχονται αυτοί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό, ε) στην εξάρτηση της συνάψεως συμβάσεων από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσομένων, προσθέτων παροχών που εκ φύσεως ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.

Ειδικότερα μία συμφωνία διασύνδεσης μπορεί να θεωρηθεί ότι είναι αντι-ανταγωνιστική όταν:

(α) περιορίζει τον ανταγωνισμό μεταξύ των συμβαλλόμενων μερών όντας ετεροβαρής στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπει,

(β) περιορίζει τον ανταγωνισμό εις βάρος των μη συμβαλλομένων σε αυτή, αποστερώντας τους προνόμια που απολαμβάνουν οι συμβαλλόμενοι, ή τέλος

(γ) δίνει τη δυνατότητα στους συμβαλλομένους να χρησιμοποιήσουν εμπορικά ευαίσθητες πληροφορίες για σκοπούς διαφορετικούς από τη διασύνδεση.

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και κατ' επέκταση ο Έλληνας νομοθέτης, για να κάμψει τα φαινόμενα αυτά, απαιτεί κατά περίπτωση από τις επιχειρήσεις, αφενός την έκδοση συμβάσεως

---

2. Οι απαγορευόμενες δυνάμει του παρόντος άρθρου συμφωνίες ή αποφάσεις είναι αυτοδικαίως άκυρες.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 1 δύνανται να κηρυχθούν ανεφάρμοστες: σε κάθε συμφωνία ή κατηγορία συμφωνιών μεταξύ επιχειρήσεων, σε κάθε απόφαση ή κατηγορία αποφάσεων ενώσεων επιχειρήσεων, και σε κάθε εναρμονισμένη πρακτική ή κατηγορία εναρμονισμένων πρακτικών η οποία συμβάλλει στη βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής προόδου, εξασφαλίζοντας συγχρόνως στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το όφελος που προκύπτει, και η οποία: α) δεν επιβάλλει στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις περιορισμούς μη απαραίτητους για την επίτευξη των στόχων αυτών· και β) δεν παρέχει στις επιχειρήσεις αυτές τη δυνατότητα καταργήσεως του ανταγωνισμού επί σημαντικού τμήματος των σχετικών προϊόντων

Άρθρο 82

Είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά και απαγορεύεται, κατά το μέτρο που δύναται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, η καταχρηστική εκμετάλλευση από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις της δεσπόζουσας θέσης τους εντός της κοινής αγοράς ή σημαντικού τμήματός της.

Η κατάχρηση αυτή δύναται να συνίσταται ιδίως: α) στην άμεση ή έμμεση επιβολή μη δικαίων τιμών αγοράς ή πωλήσεως ή άλλων όρων συναλλαγής, β) στον περιορισμό της παραγωγής, της διαθέσεως ή της τεχνολογικής αναπτύξεως επί ζημία των καταναλωτών, γ) στην εφαρμογή ανίσων όρων επί ισοδυνάμων παροχών έναντι των εμπορικώς συναλλασσομένων, με αποτέλεσμα να περιέρχονται αυτοί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό, δ) στην εξάρτηση της συνάψεως συμβάσεων από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσομένων, προσθέτων παροχών που εκ φύσεως ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών».

[173] Βλ. Κεφάλαιο 3.3 της δημόσιας διαβούλευσης.

αναφοράς (RIO) και αφετέρου την προσφορά διασύνδεσης υπό τους ίδιους όρους για όλες τις επιχειρήσεις, ανταγωνιστικές ή μη (downstream affiliates), επιβάλλοντας τις υποχρεώσεις:

(i) της διαφάνειας,

(ii) της αμεροληψίας,

(iii) των ειδικών ευκολιών δικτύου,

(iv) του ελέγχου τιμών

και κατά μείζονα περίπτωση, κοστοστρεφούς διαμόρφωσης αυτών επί τη βάσει οικονομικών στοιχείων κατ' εφαρμογή της υποχρέωσης λογιστικού διαχωρισμού (top-down) σε συσχέτιση συχνά με ένα βελτιστοποιημένο bottom-up κοστολογικό μοντέλο.

1.2. Επίπεδο ανταγωνισμού σήμερα

Όπως προελέχθη, η παροχή διασύνδεσης δημοσίων δικτύων αντιμετωπίζεται από κανονιστικής απόψεως και σε σημαντικό βαθμό ορθά, όχι ως μία επιχειρηματική ευκολία, αλλά ως μία δημοσίου δικαίου υποχρέωση των επιχειρήσεων του τηλεπικοινωνιακού τομέα. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι σε όλα τα κανονιστικά κείμενα της Ευρωπαϊκής Ένωσης η ευκολία διασύνδεσης πάντα συνδέεται με τη συναλλακτική συμπεριφορά των διασυνδεδεμένων παρόχων και ως εκ τούτου η μέχρι σήμερα πρακτική της Εθνικής Επιτροπής να αντιμετωπίζει το θέμα αποκομμένο από την επιχειρηματική και οικονομική του διάσταση, ιδιαίτερα σε περιπτώσεις αθέτησης ανειλημμένων συμβατικών και οικονομικών υποχρεώσεων, στερείται νομικού θεμελίου. Επί τη βάσει των ως άνω σκέψεων, η παροχή διασύνδεσης δεν αποτελεί μία ετεροβαρή συμφωνία εις βάρος ενός εκ των διασυνδεδεμένων μερών, γεγονός που συχνά παραγνωρίζεται. Ωστόσο, όπως ήδη υπαινιχθήκαμε, στην ελληνική πραγματικότητα συχνά και κυρίως από μέρος των εναλλακτικών παρόχων σταθερών δικτύων -δεδομένου ότι η παροχή διασύνδεσης από τον ΟΤΕ είναι πλήρως ρυθμισμένη- παρατηρείται το φαινόμενο, επίκλησης

μόνον του δικαιώματος διασύνδεσης, αποστερημένου από τις υποχρεώσεις που αυτό συνεπάγεται για αμφότερους τους διασυνδεόμενους.

Η στρέβλωση αυτή του ανταγωνισμού και της ομαλής λειτουργίας της αγοράς εν γένει παρατηρείται:

- είτε με τη μορφή της επιλεκτικής τιμολόγησης τερματισμού (βλ. κατωτέρω υπό κεφάλαιο 2.2.),
- είτε με την επιλεκτική και άνευ αντικειμενικού προσδιορισμού παροχή εκπτώσεων (βλ. κατωτέρω υπό κεφάλαιο 2.3),
- είτε τέλος με την συστηματική αθέτηση συμβατικών και προσυμφωνημένων όρων και ιδίως ασυνέπεια εκπλήρωσης οικονομικών υποχρεώσεων.

Ειδικότερα, αναφορικά με την τελευταία αυτή περίπτωση, πλείστοι εναλλακτικοί πάροχοι σταθερών δικτύων, εκμεταλλευόμενοι τα μικρά μερίδια αγοράς που κατέχουν[174] αθετούν έναντι πλείστων αντισυμβαλλόμενών τους την εκπλήρωση των οικονομικών τους υποχρεώσεων, βασιζόμενοι ακριβώς στην επιβαλλόμενη από το κανονιστικό πλαίσιο υποχρέωση διασύνδεσης των δημοσίων δικτύων και μη διακοπής αυτής. Πολλώ δε μάλλον, η πρακτική αυτή -εναρμονισμένη πρακτική όταν παρατηρείται με τα ίδια χαρακτηριστικά από ομάδα εναλλακτικών παρόχων- δεν είναι αλληλένδετη με επισφάλειες που τυχόν θα αντιμετώπιζαν οι εναλλακτικοί πάροχοι σε επίπεδο είσπραξης λιανικών απαιτήσεων, οι οποίες εισπράττονται από αυτούς έγκαιρα και εις ολόκληρον. Αντίθετα γίνεται εκ συστήματος, χωρίς επίκληση σπουδαίου λόγου[175] και οδηγεί δεδομένου του συντομότερου κύκλου είσπραξης των λιανικών απαιτήσεων και της μη απόδοσης αυτών -κατά το μέρος που αντιστοιχούν στην αγορά χονδρικώς υπηρεσίας διασύνδεσης- σε κάλυψη του κεφαλαίου κινήσεως των εναλλακτικών παρόχων σταθερών

---

[174] Στις περιπτώσεις αυτές οι στρεβλώσεις στην αγορά και τα προβλήματα ανταγωνισμού, απορροφώνται από την ίδια την αγορά δεδομένης της πλήρους κανονιστικής συμμόρφωσης των αντισυμβαλλομένων οι οποίοι κατέχουν κεφαλαιακή επάρκεια και μεγάλα μερίδια αγοράς.

[175] Π.χ. χρηματοοικονομικής αδυναμίας ή παύσεως πληρωμών.

δικτύων από κεφάλαια των διασυνδεδεμένων επιχειρήσεων, κυρίως του ΟΤΕ και των εταιριών κινητής τηλεφωνίας.

Εν προκειμένω, αν ήθελε θεωρηθεί από την Εθνική Επιτροπή ότι το γεγονός αυτό εμπίπτει αποκλειστικά στη σφαίρα της ελεύθερης διαμόρφωσης των συναλλακτικών σχέσεων μεταξύ επιχειρήσεων, η Ε.Ε.Τ.Τ. οφείλει τυχόν αποδεδειγμένες επισφάλειες προερχόμενες από τη ως άνω καταχρηστική συναλλακτική συμπεριφορά να τις αναγνωρίσει υπέρ των επιχειρήσεων εκείνων που οφείλουν να παρέχουν κοστοστρεφείς υπηρεσίες (ΟΤΕ & ΕΚΤ) κατά τον υπολογισμό του κόστους κεφαλαίου (Wacc) καθώς αυξάνουν, τόσο την απαίτηση για απασχολούμενο κεφάλαιο, όσο και το risk premium αυτού.

1.3. Συμπερασματικά

Ως εκ τούτου, η Ε.Ε.Τ.Τ., η οποία τελεί σε γνώση της πρακτικής αυτής, οφείλει[176] να αναγνωρίσει και να οριοθετήσει την έκταση του φαινομένου (υπό κεφάλαιο 1.2.), καθώς και τη στρέβλωση που αυτό επιφέρει στον υγιή ανταγωνισμό και συνακόλουθα να λάβει μέτρα[177], είτε κανονιστικού περιεχομένου[178], είτε γενικότερα δικαιοδοτικού χαρακτήρος[179] εξαναγκάζοντας τους παρόχους εναλλακτικών σταθερών δικτύων, σε μία νόμιμη και εντός των χρηστών ηθών συναλλακτική συμπεριφορά. Ας σημειωθεί δε, ότι η δικαιολογητική βάση αυτής της

---

[176] Βλ. Οδηγία 2002/19/ΕΚ (Οδηγία για την πρόσβαση) όπου στο άρθρο 12 παρ. 2 προβλέπεται: *«Όταν οι ΕΡΑ εξετάζουν αν θα επιβάλουν τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται στην παράγραφο 1 (μεταξύ άλλων και interconnection) ιδίως όταν εκτιμούν κατά πόσοι υποχρεώσεις αυτές είναι ανάλογες προς τους στόχους που ορίζει το άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο 2002/21/ΕΚ, λαμβάνοντας κυρίως υπόψη τους εξής παράγοντες: α) την τεχνική και οικονομική βιωσιμότητα της χρήσης…, β) τη σκοπιμότητα παροχής της προτεινόμενης πρόσβασης σε συνάρτηση με τις διαθέσιμες δυνατότητες, γ) την αρχική επένδυση του κατόχου της ευκολίας* (πχ. δικτύου), *έχοντας υπόψη τους συναφείς με την υλοποίηση της επένδυσης κινδύνους, …»* και *ομοίως στο άρθρο 8 παρ. 1 & 2 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ προβλέπεται: «… οι ΕΡΑ λαμβάνουν κάθε εύλογο μέτρο που στοχεύει στην επίτευξη των παραγράφων 2, 3 και 4»* και στην παρ. 2.: *«Οι ΕΡΑ προάγουν τον ανταγωνισμό στην παροχή δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών…, μεταξύ άλλων: α)…, β) εξασφαλίζοντας ότι δεν υφίσταται στρέβλωση ούτε περιορισμός του ανταγωνισμού στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, γ) ενθαρρύνοντας αποτελεσματικές επενδύσεις ως προς την υποδομή…»*.

[177] Η προτεινόμενη στο κεφάλαιο 3.7.1. υπό Α' και υπό τίτλο *«Συμπέρασμα/Προτεινόμενες υποχρεώσεις πρόσβασης για τις αγορές εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης κλήσεων»* (σελ. 57) υποχρέωση (υπό 4) *«Να μην ανακαλεί τις υπηρεσίες χονδρικής εκκίνησης, τερματισμού και διαβίβασης που ήδη παρέχει»*, αποτελεί την προϋπόθεση ανάπτυξης υγιούς ανταγωνισμού, πλην όμως, υπό το πρίσμα των όσων προαναφέρθηκαν, δεν συνεπάγεται με παραχώρηση «λευκής επιταγής» προς τον διασυνδεδεμένο αντισυμβαλλόμενο, αντίθετα καθ' όλη τη διάρκεια της διασύνδεσης, η συμφωνία αυτής παραμένει μία αμφοτεροβαρής σύμβαση η οποία παράγει δικαιώματα και υποχρεώσεις, η μη τήρηση των οποίων έχει και πρέπει να έχει συνέπειες.

[178] Η επιβαλλόμενη επάρκεια κεφαλαίου για την άσκηση τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών εσφαλμένα ελέγχεται μόνο κατά την αδειοδότηση (σύμφωνα με τον Κανονισμό Γενικών & Ειδικών Αδειών και την υπ' αρίθμ. 44465/2001 Υ.Α.) επιβάλλοντας την ύπαρξη ιδίων κεφαλαίων σε ποσοστό 25% επί της προϋπολογισμένης επένδυσης, αλλά θα πρέπει να ελέγχεται -κατά τα πρότυπα των πιστωτικών ιδρυμάτων- καθ' όλη τη διάρκεια της επιχειρηματικής δραστηριοποίησης, διαφορετικά οδηγούμαστε αναπόδραστα στο φαινόμενο να παρέχουν τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες υπερχρεωμένες και στα πρόθυρα πτώχευσης επιχειρήσεις.

[179] Π.χ. επιλαμβανόμενη ad hoc επί ακροάσεων ενώπιόν της και διαμορφώνοντας νομολογιακά πρακτική.

υποχρέωσης για την Εθνική Επιτροπή ξεπερνά το παράγωγο ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο και εκπηγάζει από την ίδια την τελολογία της ρυθμιστικής πολιτικής[180] σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

2. Αγορά τερματισμού κλήσεων σε μεμονωμένα δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα εκτός ρύθμισης (unregulated telecom networks)

2.1. Οι επιμέρους αγορές

Πράγματι, μέχρι σήμερα κατά τρόπο συστηματικό οι πάροχοι εναλλακτικών τηλεπικοινωνιακών σταθερών δικτύων, χρεώνουν τα υψηλότερα τέλη τερματισμού συνολικά στην τηλεπικοινωνιακή αγορά, σταθερής και κινητής τηλεφωνίας. Το γεγονός αυτό το οποίο αναγνωρίζεται από την Ε.Ε.Τ.Τ.[181] δεν οφείλεται μόνο στην αδυναμία των εναλλακτικών παρόχων να απολαύσουν τα οικονομικά οφέλη οικονομιών κλίμακας, μία συνθήκη η οποία και μελλοντικά θα συνεχίσει να υφίσταται τουλάχιστον για εκείνους τους παρόχους που δεν θα επιτύχουν να αναπτυχθούν περαιτέρω εμπορικά, αλλά κυριότερα εκ του λόγου ότι η Ε.Ε.Τ.Τ., δεν επεδίωξε να επέμβει ρυθμιστικά στη λειτουργία τους (unregulated telecom networks), θεωρώντας ότι τα μικρά μερίδια αγοράς που κατέχουν και ο μικρός κύκλος εργασιών που παρουσιάζουν δεν επηρεάζουν ουσιαστικά τον υγιή ανταγωνισμό. Ωστόσο, η θεώρηση αυτή, ορθή στην οικονομική της βάση, είναι εσφαλμένη από απόψεως πολιτικής ανταγωνισμού σε δίκτυα. Αντίθετα με άλλες αγορές υπηρεσιών ή προϊόντων, η αγορά τηλεπικοινωνιακών δικτύων συναποτελείται από περισσότερα δημόσια δίκτυα, το καθένα εκ των οποίων, ανεξαρτήτως

---

[180] Βλ. Οδηγία 2002/19/ΕΚ όπου στο προοίμιό της, στις θεμελιώδεις σκέψεις, υπό 19, προβλέπεται: *«Η κατ΄ εντολή πρόσβαση σε υποδομή δικτύου είναι δυνατό να αιτιολογείται ως μέσο αύξησης του ανταγωνισμού. Όμως οι ΕΡΑ πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα δικαιώματα που έχει ο ιδιοκτήτης υποδομής να αξιοποιεί την υποδομή του προς όφελός του…. Η επιβολή από τις ΕΡΑ πρόσβασης που αυξάνει τον ανταγωνισμό βραχυπρόθεσμα, δεν θα πρέπει να περιορίζει τα κίνητρα των ανταγωνιστών για επενδύσεις…»*

[181] Βλ. Κεφάλαιο 3.7.2. της δημόσιας διαβούλευσης.

μεγέθους, αποτελεί μία ξεχωριστή αποκλειστική αγορά, η πρόσβαση στην οποία απαιτεί τη συναίνεση του εναλλακτικού παρόχου που το ανέπτυξε και το συντηρεί. Επί τη βάσει της σκέψεως αυτής κάθε πάροχος δικτύου, εναλλακτικός ή μη, διαθέτει ΣΙΑ στην αγορά που οριοθετείται από την έκταση του δικτύου του, τόσο γεωγραφικά από την κάλυψη που παρέχει, όσο και αριθμητικά από το σύνολο των συνδρομητών του[182].

2.2. Υποχρέωση παροχής χονδρικού τερματισμού σε καθεστώς μη διακριτικής μεταχείρισης

Η μέχρι σήμερα επιχειρηματική πρακτική των εναλλακτικών παρόχων είναι διττή και αυθαίρετη σε αμφότερες τις εκφάνσεις της, συγκεκριμένα:

- αφενός υφίσταται σαφής διαφοροποίηση της μεταχείρισης κλήσεων που εκκινούν on-net και αυτών που εκκινούν off-net, προερχόμενες από δίκτυα τρίτων
- αφετέρου υφίσταται, ανεξάρτητα αντικειμενικών στοιχείων (π.χ. όγκου) και ως εκ τούτου αναιτιολόγητη, διάκριση μεταξύ των off-net κλήσεων διαφορετικών παρόχων.

Μεταξύ on-net και off-net κλήσεων παρατηρείται διαφορά τιμολόγησης εις βάρος της off-net κλήσης που σημαντικά υπερβαίνει το συνολικό κόστος κλήσης on-net, ήτοι η φερόμενη ως χονδρική χρέωση τερματισμού κλήσης off-net υπερβαίνει, το αθροισμένο ποσό που ο εναλλακτικός πάροχος χρεώνει το λιανικό συνδρομητή του (εκκίνηση-δρομολόγηση-τερματισμός on-net).

---

182 Βλ. Κεφάλαιο 3.7.2. της δημόσιας διαβούλευσης. Εν προκειμένω, ο προβληματισμός της ΕΕΤΤ περί του αν οι αγορές των εναλλακτικών παρόχων εμπίπτουν ή όχι στο περιεχόμενο της σκέψης 27 της Οδηγίας Πλαίσιο 2002/21/ΕΚ, είναι άτοπος καθώς η αναφορά περί *«αναδυόμενων αγορών»* αναφέρεται σε ανώριμες αγορές, είτε λόγω τεχνολογίας, είτε λόγω μικρού «κύκλου ζωής» και όχι σε καθόλα ώριμες αγορές που αντιστοιχούν σε μικρό κύκλο εργασιών ή μικρό αριθμό συνδρομητών για λόγους εμπορικής διείσδυσης.

Ομοίως, οι εναλλακτικοί πάροχοι κατά τρόπο συστηματικό και παντελώς αυθαίρετο τιμολογούν διαφορετικά τον τερματισμό κλήσεων που προέρχονται off-net, ανά πάροχο. Αξίζει δε να σημειωθεί, ότι σε επίπεδο συναλλακτικής συμπεριφοράς η επιχειρηματική αυτή πρακτική ακολουθείται κατά τρόπο αναιτιολόγητο, ανεξάρτητα κάθε λογικής ή επιστημονικής ή ακόμα και οικονομικής θεμελίωσης, θέτοντας όχι μόνο θέμα υγιούς ανταγωνισμού, αλλά και δραστηριοποίησης κατά τρόπο αντίθετο με τα χρηστά ήθη.

Ως εκ τούτου, θεωρούμε απολύτως αναγκαία την επιβολή στους εναλλακτικούς παρόχους της υποχρέωσης της μη διακριτικής μεταχείρισης[183] επί του εφαρμοζόμενου τέλους τερματισμού σε αμφότερες τις εκφάνσεις της, τόσο μεταξύ on-net και off-net κλήσεων, όσο και μεταξύ off-net κλήσεων διαφορετικών παρόχων. Διαφωνούμε δε ουσιαστικά με τη θεώρηση της E.E.T.T.[184], την οποία και κρίνουμε ως εσφαλμένη περί σκοπιμότητας να μη ρυθμιστεί η διακριτική μεταχείριση μεταξύ κλήσεων on & off-net. Αναγνωρίζουμε βεβαίως ότι η επιβολή στους εναλλακτικούς παρόχους της υποχρέωσης του λογιστικού διαχωρισμού, προκειμένου δια της ανεύρεσης του πραγματικού κόστους της υπηρεσίας τερματισμού για έκαστο εξ αυτών να επιτευχθεί η μη διακριτική μεταχείριση/τιμολόγηση, τυγχάνει ανεπιεικής και όχι ανάλογη του επιδιωκόμενου με τη ρυθμιστική παρέμβαση αποτελέσματος, ωστόσο θεωρούμε ότι η E.E.T.T. οφείλει εκ του ρόλου της, να διασφαλίσει:

(i) ότι το τέλος τερματισμού θα είναι ίδιο μεταξύ on-net και off-net κλήσεων,

(ii) ότι θα είναι ίδιο για όλους τους off-net διασυνδεδεμένους παρόχους δικτύων και τέλος,

(iii) ότι δεν θα επιτρέψει να παρατηρηθούν φαινόμενα υποτιμολόγησης[185] (price squeeze bellow cost), ήτοι ότι το παρεχόμενο χονδρικό τέλος τερματισμού προς τρίτους θα

---

183 Βλ. σελ. 75 της δημόσιας διαβούλευσης.

184 Βλ. σελ. 76 της δημόσιας διαβούλευσης παράγραφος δεύτερη.

185 Η πρακτική αυτή αθέμιτου ανταγωνισμού, δύναται να οδηγήσει σε περαιτέρω στρέβλωση του υγιούς ανταγωνισμού καθόσον θα εξαναγκάσει κυρίως τους ίδιους τους εναλλακτικούς παρόχους σε *«πόλεμο τιμών»* προσπαθώντας με τον τρόπο αυτό να αποσπάσουν μερίδια αγοράς. Περαιτέρω δε, θα οδηγήσει σε υπονόμευση ολόκληρης της τηλεπικοινωνιακής αγοράς, δεδομένου ότι η απώλεια εσόδων εφόσον είναι υπαρκτή, είτε θα

τυγχάνει όχι βέβαια κοστοστρεφές, αλλά εύλογο και πάντα μικρότερο της συνολικής χρέωσης της λιανικής τιμής της αντίστοιχης υπηρεσίας που οι εναλλακτικοί πάροχοι θα προσφέρουν στους συνδρομητές τους.

Επομένως, κατ' εφαρμογή του κανόνα Baumol-Willig[186], γνωστού και ως Efficient Component Pricing Rule – ECPR[187], σε μία μη διαφοροποιημένη αγορά (π.χ. του τερματισμού φωνητικής κλήσης) αν το τέλος τερματισμού φωνητικής κλήσης on-net διάρκειας ενός λεπτού είναι **TConnet**[188] (ήτοι termination charge on-net), το αντίστοιχο τέλος τερματισμού φωνητικής κλήσης off-net είναι **WTCoffnet**[189] (ήτοι wholesale termination charge off-net) και το συνολικό κόστος φωνητικής κλήσης ενός λεπτού για το λιανικό συνδρομητή του εναλλακτικού παρόχου είναι **RC**[190] (retail charge), η E.E.T.T. θα πρέπει να διασφαλίσει ότι θα ισχύει η σχέση:

WTCoffnet = RC - TConnet

και

WTCoffnet = TConnet - κόστος ευκαιρίας < RC

οδηγήσει σε χρηματοοικονομική υπονόμευση των εναλλακτικών παρόχων και αδυναμία αυτών να ανταποκριθούν στις ανειλημμένες υποχρεώσεις τους, είτε θα τους εξαναγκάσει σε αμφιβόλου νομιμότητας πρακτικές προς ανεύρεση επιπρόσθετων εσόδων. Αν δε, αποδειχθεί ότι η απώλεια εσόδων δεν είναι υπαρκτή αυτό θα σημαίνει ότι το ορισθέν ως εύλογο τέλος τερματισμού απέχει σημαντικά του πραγματικού κόστους της παρεχόμενης υπηρεσίας.

186 Από τα ονόματα των οικονομολόγων που πρώτοι τον εισηγήθηκαν.

187 Βλ. Willig R.D. *"The theory of network access pricing"* Issues in Public Utility Regulation, Michigan State University Press, Baumol W., Ordover J.A. & Willig R.D. *"Parity pricing and its critics: A necessary condition for efficiency in the provision of bottleneck services to competitors"* Yale Journal of Regulation & Baumol W., Panzar J. & Willig R.D *" Contestable Markets and the theory of industry structure"* Harcourt, Brace Javanovich.

188 Εκληφθέν και ως ανελαστικό οριακό κόστος.

189 Τέλος πρόσβασης.

190 Τιμή στην τελική αγορά.

Η συνάρτηση αυτή ουσιαστικά συνεπάγεται, ότι το κέρδος μίας επιχείρησης που παρέχει το σύνολο της υπηρεσίας (εν προκειμένω ένας εναλλακτικός πάροχος) θα πρέπει να ισούται με τη διαφορά του συνολικού εσόδου (RC) μείον το οριακό και ανελαστικό έξοδο, το οποίο περιλαμβάνει τόσο το άμεσο κόστος όσο και το κόστος ευκαιρίας (ήτοι TConnet. Ως κόστος ευκαιρίας εκλαμβάνουμε την απομείωση του κέρδους που προκαλείται από τον υγιή ανταγωνισμό, ήτοι την ελεύθερη πρόσβαση). Το ποσό αυτό δεν είναι άλλο από το χονδρικό κόστος τερματισμού που βαρύνει τους διασυνδεδεμένους παρόχους (WTCoffnet).

Συνακόλουθα, τόσο το χονδρικό κόστος τερματισμού (WTCoffnet), και ομοίως το οριακό και ανελαστικό έξοδο τερματισμού -του ίδιου του εναλλακτικού παρόχου- (TConnet) ποτέ δεν μπορεί να ξεπερνά το συνολικό έσοδο που προκύπτει από τη λιανική διάθεση (RC).

Σε κάθε περίπτωση, αν ήθελε υποτεθεί ότι η Ε.Ε.Τ.Τ. επιμείνει στην άποψή της -ότι αδυνατεί να προσδιορίσει έστω και την εύλογη, αν όχι κοστοστρεφή, χρέωση τερματισμού on-net (TConnet)-, θα πρέπει να διασφαλιστεί κατ' ελάχιστο ότι το χονδρικό τέλος τερματισμού που οι εναλλακτικοί πάροχοι θα επιβάλλουν στους off net διασυνδεδεμένους παρόχους δικτύων σε καμία περίπτωση δεν θα υπερβεί το συνολικό αθροισμένο κόστος της ίδιας υπηρεσίας (εκκίνηση-δρομολόγηση-τερματισμός on-net) που παρέχεται στο λιανικό συνδρομητή του ίδιου του εναλλακτικού παρόχου.

$$\mathbf{WTCoffnet < RC}$$

Αν η Ε.Ε.Τ.Τ. δεν διασφαλίσει το ελάχιστο αυτό, θα είναι σαν να ενθαρρύνει αντί-ανταγωνιστικές και αθέμιτες πρακτικές, ανοίγοντας ένα φαύλο κύκλο διεκδίκησης διαφυγόντων κερδών από μέρους των διασυνδεδεμένων παρόχων δικτύων εις βάρος των εναλλακτικών παρόχων, από τα πολιτικά δικαστήρια, επί τη βάσει της νομοθεσίας περί αθεμίτου ανταγωνισμού.

2.3. Το καθεστώς εκπτώσεων

Στο κείμενο της δημόσιας διαβούλευσης αναγνωρίζεται ρητά[191] ότι το καθεστώς των εκπτώσεων από μέρους των εναλλακτικών παρόχων προς τους διασυνδεδεμένους παρόχους δικτύων, θα πρέπει να παρέχεται υπό τον όρο της αμεροληψίας και να συνδέεται με αντικειμενικά στοιχεία[192] (π.χ. όγκου).

Η θέση μας εν προκειμένω, είναι εκ διαμέτρου αντίθετη, θεωρούμε δε ότι η παροχή εκπτώσεων από μέρους των εναλλακτικών παρόχων,

- πρώτον αποτελεί μία έκπτωση από μόνη της στην εφαρμογή της αρχής της αμεροληψίας και της μη διακριτικής μεταχείρισης στην επιβολή τελών τερματισμού (κατωτέρω υπό 2.3.1.),
- δεύτερον ευνοεί σε κάθε περίπτωση τον κυρίαρχο πάροχο και δεν προσφέρει κανένα όφελος στους εναλλακτικούς παρόχους, όταν τυγχάνουν αυτοί διασυνδεόμενοι (dominant position = major benefit) (κατωτέρω υπό 2.3.2.) και
- τρίτον αντιβαίνει κατ' ουσία με την ίδια την τελολογία του ελέγχου τιμών και της κοστολόγησης[193] (κατωτέρω υπό 2.3.3.).

2.3.1. Κάμψη της αρχής της αμεροληψίας και της μη διακριτικής μεταχείρισης

Η Ε.Ε.Τ.Τ. κρίνει ότι πρέπει να αναγνωριστεί υπέρ των εναλλακτικών παρόχων το δικαίωμα παροχής εκπτώσεων προς διασυνδεδεμένους παρόχους δικτύων, πλην όμως τους αποδίδει παραλλήλως το δικαίωμα της εμπιστευτικότητας σε σχέση με τις πληροφορίες που θα

---

191 Βλ. σελ. 76, παρ. τελευταία της δημόσιας διαβούλευσης.

192 Το κείμενο της δημόσιας διαβούλευσης κάνει λόγο για αδιάσειστες αποδείξεις (βλ. σελ. 77 παράγραφος 2η).

193 Βλ. σελ 77 παράγραφος τελευταία της δημόσιας διαβούλευσης.

αποκτούν δυνάμει της λειτουργίας της διασύνδεσης[194]. Η διπλή αυτή προνομιακή μεταχείριση καθιστά, αν όχι κενό περιεχομένου, σε κάθε περίπτωση προβληματικό το πώς θα ελέγχεται από τους λοιπούς παρόχους ότι πράγματι οι εκπτώσεις που τους προσφέρονται αντιστοιχούν σε αντικειμενικά στοιχεία και δεν προσφέρονται ευκαιριακά. Αν περαιτέρω η Ε.Ε.Τ.Τ. σκοπεύει να γίνει θεματοφύλακας αυτής της αντικειμενικότητας, οδηγούμαστε σε ένα γραφειοκρατικό σύστημα -ξένο προς την τηλεπικοινωνιακή αγορά-, δεδομένου ότι για να αξιοποιηθούν τα στοιχεία αυτά, η Εθνική Επιτροπή θα πρέπει να ζητήσει τα αντίστοιχα στοιχεία και από τους διασυνδεδεμένους παρόχους και να τα διασταυρώσει. Εν προκειμένω, δεδομένου ότι αναγνωρίζεται ότι οι εκπτώσεις θα πρέπει να παρέχονται μόνο επί τη βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, δεν αντιλαμβανόμαστε την αναγκαιότητα της εμπιστευτικότητας, διότι δεν υφίσταται ουσιαστικό περιεχόμενο ή κίνδυνος στο να γνωρίζει ένας πάροχος δικτύου ότι η έκπτωση την οποία επιτυγχάνει, τυγχάνει μικρότερη από τον έτερο πάροχο δικτύου που τερματίζει σημαντικά περισσότερες κλήσεις στο δίκτυο του εναλλακτικού παρόχου, αντίθετα η γνώση αυτή προάγει τον υγιή ανταγωνισμό.

2.3.2. Το καθεστώς των εκπτώσεων ευνοεί τον κυρίαρχο πάροχο

Επιπρόσθετα πρέπει να σημειωθεί, ότι ακόμα και σε ένα καθεστώς διαφάνειας και εκπτώσεων παρεχομένων επί τη βάσει αντικειμενικών κριτηρίων, η έκπτωση καθ' αυτή ευνοεί τον κυρίαρχο πάροχο. Εν προκειμένω πρέπει να ανατρέξουμε στην σκοπιμότητα της ρύθμισης, ήτοι να αναζητήσουμε τί προσπαθούμε να προάγουμε με τη ρυθμιστική παρέμβαση και αν ο σκοπός αυτός εξυπηρετείται από την αναγνώριση της σκοπιμότητας ύπαρξης των εκπτώσεων. Δεδομένου ότι σκοπός της παρούσας διαβούλευσης της Ε.Ε.Τ.Τ.[195] είναι η διασφάλιση τους υγιούς ανταγωνισμού στις αγορές σταθερών δημοσίων δικτύων, ως ένα υποσύνολο της εν γένει τηλεπικοινωνιακής αγοράς, το άνοιγμα των αγορών, η τόνωση της αντισταθμιστικής ισχύος και της ισχύος επί των τιμών των εναλλακτικών παρόχων έναντι του κυρίαρχου ΟΤΕ, καθώς και ο

194 Βλ. σελ. 77 παράγραφος πρώτη, περίοδος τελευταία.

195 Βλ. Κεφάλαιο 1.1. της δημόσιας διαβούλευσης.

περιορισμός των εμποδίων εισόδου συνολικά στην αγορά των σταθερών δικτύων, η παροχή του προνομίου των εκπτώσεων επί (π.χ.) του όγκου της εισφερόμενης κίνησης σε έναν εναλλακτικό πάροχο θα μεταβληθεί σε *«δουλεία εκπτώσεων»* κατά το μέρος εκείνο που ο ισχυρός πάροχος θα είναι σε θέσει να απαιτεί και να λαμβάνει τη μέγιστη έκπτωση και παράλληλα να απαιτεί και να επιβάλει όλοι οι λοιποί πάροχοι δικτύου να λειτουργούν με αυξημένο κόστος καθώς δεν θα δύνανται εκ των πραγμάτων να επιτύχουν ανάλογες -κανονιστικά πλέον ρυθμισμένες- εκπτώσεις.

2.3.3. Το καθεστώς των εκπτώσεων είναι ασύμβατο με την τελολογία της κοστοστρέφειας

Τέλος, θεωρούμε ότι η αναγνώριση υπέρ των εναλλακτικών παρόχων του δικαιώματος να προσφέρουν εκπτώσεις επί των τελών τερματισμού που επιβάλλουν αντιβαίνει ριζικά στην ίδια τη λογική της κοστοστρεφούς ρύθμισης των τελών. Αν θεωρηθεί ότι η τιμή των 0,00823 €/λεπτό, η οποία προέκυψε από τον κοστολογικό έλεγχο του ΟΤΕ για το 2005[196], ήτοι αποτελεί το μεσοσταθμικό τέλος απλού τερματισμού (single termination) και η οποία αποτελεί το τέλος τερματισμού που οφείλουν να χρεώνουν από 1.1.2010 οι εναλλακτικοί πάροχοι[197], τυγχάνει κοστοστρεφής, η παροχή έκπτωσης επ' αυτής οδηγεί αναπόδραστα στο συμπέρασμα ότι η υπηρεσία χονδρικού τερματισμού θα παρέχεται με ζημία (bellow cost), γεγονός που αντιβαίνει σε κάθε περίπτωση με το ευρωπαϊκό και εθνικό κανονιστικό πλαίσιο. Αναλόγως και οι τιμές (τιμές οροφές) τις οποίες οφείλουν να προσφέρουν οι εναλλακτικοί πάροχοι από 1.1.2007, με τιμή εκκίνησης 0,0137 €/λεπτό είναι μόλις 0,00547 € μεγαλύτερες από την τιμή που θεωρητικά τυγχάνει κοστοστρεφής. Επομένως, αν η Ε.Ε.Τ.Τ. επιμείνει στη θέση της και επιτρέψει το καθεστώς των εκπτώσεων θα πρέπει να εξασφαλίσει ότι οι η μέση προσφερόμενη έκπτωση από τους εναλλακτικούς παρόχους, προς έκαστο έτερο πάροχο δικτύου, αναχθείσα ανά λεπτό

---

196 Βλ. υπ' αρίθμ. 381/1/3.4.2006 Απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ..

197 Επ' αυτού υφίσταται σαφής προβληματισμός κατά πόσο η τιμή αυτή στόχος θα έχει κοστοστρεφή προσανατολισμό το 2010. Η τιμή αυτή στόχος τυγχάνει κοστοστρεφής αναφορικά με το 2005, έτος στο οποίο αναφέρεται.

πραγματικού (effective) τερματισμού δεν θα υπερβαίνει τα 0,00547 €. Είναι περιττό βέβαια να τονίσουμε την αδυναμία εφαρμογής αυτού του ελέγχου.

2.4. Συμπερασματικά

Συνακόλουθα των όσων αναφέρθηκαν, αποδεικνύεται η ανακολουθία (υπό κεφάλαιο 2.3.1.), η αναντιστοιχία (υπό κεφάλαιο 2.3.2.) και η ασυνέπεια (υπό κεφάλαιο 2.3.3.) της συνέχισης του καθεστώτος των εκπτώσεων, πολλώ δε μάλλον υπό καθεστώς ρυθμιστικής παρέμβασης. Θεωρούμε δε, ότι η Ε.Ε.Τ.Τ. οφείλει να αναθεωρήσει τη θέση της επί του θέματος αυτού, δεδομένου ότι το καθεστώς των εκπτώσεων λειτουργεί ανταγωνιστικά στην ίδια τη ρυθμιστική επέμβαση της Εθνικής Επιτροπής και τις κανονιστικές της προθέσεις.

Εφόσον η Ε.Ε.Τ.Τ., επιμείνει στη θέση της αυτή, πέρα της αναγκαιότητας να θεμελιώσει τη θέση της αυτή και να αποδείξει τη συμβατότητά της με το θεωρητικό θεμέλιο της πολιτικής ανταγωνισμού σε δίκτυα, καθώς και με τις αρχές της αμεροληψίας και της μη διακριτικής μεταχείρισης, κρίνουμε ότι θα πρέπει να εφαρμόσει επί των εκπτώσεων το νομικό τεστ της οριακής απώλειας εσόδων (SSNIP test & Critical Loss Analysis test), ελέγχοντας το επίπεδο ανταγωνισμού και την ελαστικότητα ή μη της αγοράς τερματισμού φωνητικών κλήσεων επί εκάστου εναλλακτικού παρόχου, σε σχέση πάντα με την προσφορά και τη ζήτηση στην ως άνω αγορά. Ως εκ τούτου, η Ε.Ε.Τ.Τ. οφείλει να διατηρήσει τον έλεγχο στις παρεχόμενες εκπτώσεις και σε κάθε περίπτωση να μην επιτρέψει αυτές να υπερβούν το 5% επί της εκάστοτε τιμής αναφοράς τερματισμού (τιμής οροφής), λόγω της ανελαστικότητας της συγκεκριμένης υπηρεσίας.

3. Διάρκεια του μηχανισμού εφαρμογής

Με τη δημόσια διαβούλευση επί του τροποποιημένου Σχεδίου Μέτρων αναφορικά με την επιβολή υποχρεώσεων στην αγορά τερματισμού φωνητικών κλήσεων σε κινητά δίκτυα[198] η Ε.Ε.Τ.Τ. γνωστοποίησε την πρόθεσή της να επιβάλει ένα μηχανισμό εφαρμογής διάρκειας ενός έτους[199]. Με την παρούσα δημόσια διαβούλευση και δεδομένου ότι ο κυρίαρχος πάροχος δημοσίου σταθερού δικτύου (ΟΤΕ) έχει ήδη υποστεί τη ρυθμιστική παρέμβαση της Εθνική Επιτροπής[200] ολοκληρώνεται η ρυθμιστική παρέμβαση στο σύνολο της αγοράς, κινητής και σταθερής, ως προς την παροχή χονδρικών υπηρεσιών τερματισμού φωνητικών κλήσεων. Επομένως, θεωρούμε ότι η εφαρμογή ενός μηχανισμού μείωσης της τιμολόγησης (glide path) - επί τη βάσει κοστοστρέφειας για τις ΕΚΤ και εύλογη για τους εναλλακτικούς παρόχους σταθερών δικτύων, σε συνάρτηση με την αντίστοιχη τιμή αναφοράς του ΟΤΕ- θα πρέπει να είναι συντονισμένη και ομοιόμορφη, τόσο για τους ΠΔΚ, όσο και για τους unregulated εναλλακτικούς ΠΔΣ, ήτοι ένα έτος και σε κάθε περίπτωση εντός του ίδιου χρονικού διαστήματος για όλους τους παρόχους. Δια της οδού αυτής, η Ε.Ε.Τ.Τ. θα επιτύχει την ομοιόμορφη συμμόρφωση του συνόλου της τηλεπικοινωνιακής αγοράς προς χρεώσεις προσανατολισμένες στο κόστος της υπηρεσίας τερματισμού και παραλλήλως θα επιτύχει την εξυγίανση του ανταγωνισμού από στρεβλώσεις.

198 Ολοκληρώθηκε στις 5 Μαΐου 2006.

199 Βλ. σελ. 134 της εν λόγω δημόσιας διαβούλευσης.

200 Βλ. υπ' αρίθμ. 381/1/3.4.2006 Απόφαση της Ε.Ε.Τ.Τ..

4.7.4.11. OTE

Απαντήσεις στις Ερωτήσεις Διαβούλευσης – Ανάλυση Αγοράς & Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις

Ε1 : Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς εκκίνησης κλήσεως στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο που παρέχονται σε σταθερή θέση;

Η εταιρεία μας, για τους λόγους που είχε εξηγήσει και στην πρώτη φάση της διαβούλευσης για την ανάλυση της αγοράς εκκίνησης κλήσεων στο δημόσιο τηλεπικοινωνιακό δίκτυο, που παρέχονται σε σταθερή θέση, διαφωνεί με τα συμπεράσματα της ανάλυσης της αγοράς και πιστεύει ότι οι εν τω μεταξύ εξελίξεις στην αγορά, μέσα στο μικρό χρονικό διάστημα, μεταξύ των δύο (2) διαβουλεύσεων, επιβεβαιώνουν τις απόψεις μας.

Η εταιρία μας υποστηρίζει ότι, η πρόσβαση στο δίκτυο του χαλκού για παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης ***μπορεί να υποκατασταθεί*** τόσο από την κατασκευή εναλλακτικών δικτύων Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης (FWA – πχ. WiMax) ή δικτύων οπτικής ίνας (FTTx) ή με την ενοικίαση αδεσμοποίητου τοπικού βρόγχου (LLU).

Η ασύρματη πρόσβαση εξαπλώνεται με ταχύτατους ρυθμούς με αποτέλεσμα να υπάρχουν πάροχοι οι οποίοι παρέχουν την πρόσβαση αυτή δωρεάν στους συνδρομητές , υπάρχουν πάροχοι που υλοποιούν εφαρμογές προηγμένης τεχνολογίας για εταιρική και προσωπική χρήση επενδύουν σε μητροπολιτικό δίκτυο οπτικών ινών, εντός των μεγάλων

πόλεων Αθήνας και Θεσσαλονίκης, αποδεικνύοντας ότι υπάρχει προβλεπόμενη υποκαταστασιμότητα ως προς την προσφορά, τουλάχιστον για ιδιοπαροχή.

Παράλληλα, λόγω γεωγραφικής ανομοιομορφίας των συνθηκών ανταγωνισμού στην Ελλάδα τόσο για λόγους φυσικούς και δημογραφικούς όσο και για λόγους ανομοιομορφίας στην γεωγραφική κατανομή της επιχειρηματικής δραστηριότητας ***κρίνεται σκόπιμη η ομαδοποίηση περιοχών*** με βασικά κριτήρια την ομοιότητα συνθηκών προσφοράς της υπηρεσίας. Ο ακόλουθος διαχωρισμός είναι δυνατός: Αττική, Μεγάλα Αστικά Κέντρα και Υπόλοιπη Ελλάδα.

Ε2 : Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση της αγοράς των διαβιβαστικών υπηρεσιών στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο;

Σχετικά με την κίνηση διαβίβασης, η εταιρεία μας θεωρεί ότι υπάρχουν δύο εντελώς διαφορετικές πρόσθετες αγορές :

α. Η διαβίβαση εντός του δικτύου του ΟΤΕ. Η διαβίβαση αυτή, χαρακτηριστική της ιεραρχίας κάθε δικτύου, αποτυπώνεται και στον τρόπο παροχής υπηρεσιών διασύνδεσης local, single tandem και double tandem. Σύμφωνα με τα στοιχεία τα οποία διαθέτει η εταιρεία μας το 1ο τετράμηνο του 2006 οι πάροχοι χρησιμοποιούσαν υπηρεσίες διαβίβασης του τύπου αυτού μόνο κατά 30%, ενώ για το υπόλοιπο 70% χρησιμοποιούσαν κάθε άλλο πρόσφορο μέσον π.χ. μισθωμένες γραμμές από τον ΟΤΕ ή τρίτους.

β. Διαβίβαση μεταξύ δικτύων, δηλαδή κίνηση όπου εκκινεί ή τερματίζει σε δίκτυα τρίτων και η αγορά αυτή θεωρούμε ότι είναι επίσης ανταγωνιστική, διότι υπάρχουν πάροχοι οι οποίοι δεν την χρησιμοποιούν συνολικά ή εν μέρει.

Οι υπηρεσίες φωνής πάνω από το Διαδίκτυο (VoIP) αναμένεται ***να επηρεάσουν άμεσα την αγορά διαβίβασης κλήσεων***. Το ποσοστό λεπτών ομιλίας που πραγματοποιείται μέσω IP δικτύων αυξάνεται συνεχώς ιδιαίτερα για διεθνείς και υπεραστικές κλήσεις. Έτσι, κάνοντας χρήση του πλησιέστερου gateway μπορούν να παρακάμπτουν τις διεθνείς ή υπεραστικές χρεώσεις, ενώ καταφεύγουν στον PSTN όταν η εγκατάσταση voice gateway δεν θεωρείται συμφέρουσα ή υπάρχουν προβλήματα ποιότητας. Η παροχή δικτύου πλήρους κάλυψης μέσω IP δικτύου αποτελεί μια φθηνή εναλλακτική της παραδοσιακής τηλεφωνίας ή/και παρόχων διεθνούς διαβίβασης. ***Οι αγορές εκκίνησης και τερματισμού κλήσεων επηρεάζονται έμμεσα*** από την αποδοχή του VoIP. Όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό % κλήσεων που εκκινούν/τερματίζουν από/σε συνδρομητές VoIP τόσο μεγαλύτερα τα διαφυγόντα έσοδα για τους παραδοσιακούς παρόχους.

Η αγορά διαβίβασης δεν επηρεάζεται τόσο από το γεγονός ότι το εθνικό δίκτυο ανήκει στον ΟΤΕ. Στηρίζεται σε υποδομές που εύκολα μπορούν να μισθωθούν. Ιδιαίτερα η αυτοπαροχή στη διαβίβαση δεν απαιτεί μεγάλες δαπάνες και επιτρέπει σχετικά εύκολη είσοδο ιδίως στις αγορές της Αττικής, και ως ένα βαθμό μεταξύ Αττικής και Μεγάλων Αστικών Κέντρων, όπου οι δυνατότητες για εκμετάλλευση οικονομιών κλίμακας εμφανίζονται εκτεταμένες. Η συγκέντρωση μεριδίων των αγοραστών διαβίβασης εμφανίζεται μικρότερη από ότι στις άλλες αγορές διότι οι εναλλακτικοί πάροχοι αναπτύσσουν δικά τους δίκτυα διαβίβασης, γεγονός όμως που ***ενισχύει τον δυνητικό ανταγωνισμό διότι αποτελούν υποκατάστατα των χονδρικών υπηρεσιών διασύνδεσης του ΟΤΕ***, τουλάχιστον στην ιδιοπαροχή.

Το τεχνολογικό πλεονέκτημα στις αγορές διασύνδεσης το έχουν πλέον οι εναλλακτικοί πάροχοι που αναπτύσσουν δίκτυα IP – Ethernet (πάνω από οπτική ίνα) που είναι πολύ αποδοτικότερα από τα παραδοσιακά δίκτυα. Τα δίκτυα αυτά έχουν εξαιρετική ποιότητα και πολύ μικρό οριακό κόστος λειτουργίας.

Θεωρούμε επομένως ότι στις αγορές της διαβίβασης της Αττικής και, ως έναν βαθμό, μεταξύ της Αττικής και των Μεγάλων Αστικών κέντρων, τα εμπόδια εισόδου δεν είναι ιδιαίτερα σημαντικά και έτσι οι υποχρεώσεις του ΟΤΕ πρέπει να αποσυρθούν ή να μειωθούν διότι υπάρχει η δυνατότητα ενοικίασης των μισθωμένων γραμμών σε κοστοστρεφείς τιμές.

Ε3: Συμφωνείτε με τα αρχικά συμπεράσματα της ΕΕΤΤ σχετικά με την ανάλυση αγοράς τερματισμού κλήσεων σε δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που παρέχονται σε σταθερή θέση;

Σχετικά με την αγορά τερματισμού και δεδομένου ότι κάθε πάροχος (ΟΤΕ ή εναλλακτικός) έχει δεσπόζουσα θέση στην αγορά τερματισμού του δικού του δικτύου, δεν μπορεί να υπάρχουν ασύμμετρες υποχρεώσεις μεταξύ τους. Στο σημείο αυτό θεωρούμε ότι η ΕΕΤΤ δεν δικαιολογεί γιατί δεν επιβάλλει την αρχή της αμοιβαιότητας μεταξύ των δικτύων στον τερματισμό ή γιατί δεν προτείνει την κοστοστρέφεια και των άλλων δικτύων αφού και αυτοί έχουν δεσπόζουσα θέση.

Η κατάσταση στην αγορά τερματισμού παρουσιάζει μια ιδιομορφία καθώς ένα δίκτυο οσοδήποτε μεγάλο ή μικρό λαμβάνει και επομένως τερματίζει τις κλήσεις σε αναλογία με τον αριθμό των συνδρομητών που έχει. Αυτό συμβαίνει διότι τα τέλη της κλήσης πληρώνονται από τον πελάτη που καλεί ανεξάρτητα από τον προορισμό της κλήσης με αποτέλεσμα να ισχυροποιείται η θέση των μικρών δικτύων στην αγορά χονδρικής. Ως αποτέλεσμα στην αγορά τερματισμού η μεγάλη επιχείρηση έχει το πλεονέκτημα του μειωμένου κόστος αλλά όχι και το πλεονέκτημα της δυσανάλογα αυξημένης πελατείας.

Τα ασύμμετρα ρυθμιστικά μέτρα που ευνοούν τις νεοεισαχθείσες ή μικρομεγέθεις επιχειρήσεις στην τηλεπικοινωνιακή αγορά επιφέρουν αρνητικά αποτελέσματα στην οικονομική αποτελεσματικότητα, τουλάχιστον όταν η υφιστάμενη επιχείρηση, ο ΟΤΕ, είναι υποχρεωμένος από την Αρχή της Καθολικής Υπηρεσίας να επωμίζεται τα κόστη παροχής βασικών υπηρεσιών σε μη προσοδοφόρες αγορές, π.χ. απομακρυσμένες γεωγραφικές περιοχές, ενώ την ίδια στιγμή έχει να ανταγωνιστεί με άλλους σε διαφορετικές αγορές. Η ΕΕΤΤ φαίνεται να μην λαμβάνει υπόψη της την ύπαρξη των αναγκών καθολικής υπηρεσίας και των συνεπακόλουθων οικονομικών πυλώνων στους οποίους αυτή στηρίζεται, όπως η μεσοστάθμιση των τελών από τον ΟΤΕ , πολιτική η οποία γίνεται προς όφελος των καταναλωτών. Ο ΟΤΕ δεν μπορεί να επιδοτεί επ'αόριστον όλους τους κοινωνικούς εταίρους χωρίς την βασική διασφάλιση ότι δεν προστατεύεται η βιωσιμότητά του από τις ρυθμιστικές παρεμβάσεις.

Η έννοια της παραγωγικής αποτελεσματικότητας αναφέρεται στη παροχή υπηρεσιών στο λιγότερο δυνατό κόστος. Επί του παρόντος, αυτό σημαίνει ότι το καθεστώς χρέωσης τερματισμού κλήσεων θα πρέπει να εξασφαλίζει ότι το κόστος υπηρεσιών τερματισμού ελαχιστοποιείται ωφελώντας τους τελικούς καταναλωτές με την μορφή χαμηλότερων χρεώσεων των κλήσεων. Εντούτοις, το παρόν ρυθμιστικό σύστημα επιτρέπει στις διάφορες επιχειρήσεις να δρουν αυτόνομα με αποτέλεσμα λόγω της κατοχής μονοπωλιακής θέσης στο δίκτυο τους να έχουν κίνητρο να αυξήσουν τα τέλη τερματισμού προς την μονοπωλιακή τιμή (terminating monopoly problem) οδηγώντας σε αναποτελεσματικά αποτελέσματα. Αυτό επιβεβαιώνεται από την μεγάλη απόκλιση των τελών τερματισμού που χρεώνουν οι υπόλοιπες επιχειρήσεις συγκριτικά με αυτές του ΟΤΕ. Σε αντιδιαστολή βρίσκεται η θέση του ΟΤΕ ο οποίος με ένα ιδιαίτερα εκτεταμένο δίκτυο υποχρεούται από την ΕΕΤΤ να ακολουθεί κοστοστρεφής τιμολογιακή πολιτική στις υπηρεσίες διασύνδεσης θέτοντας τον σε δυσμενέστερη θέση έναντι των ανταγωνιστών του. Αυτό όμως ουσιαστικά οδηγεί τον ΟΤΕ που διαθέτει μια δικτυακή ιεραρχία τόσο υψηλής διαβάθμισης πέρα του ενός tandem να είναι αναγκασμένος να

τερματίζει οποιαδήποτε τιμή στο κόστος. Γεγονός που ισοδυναμεί στην «επιδότηση» των υπολοίπων εταιρειών με επίπεδο δίκτυο ιεραρχίας.

Μια τέτοια κατάσταση σίγουρα έχει δυσμενή αποτελέσματα:

1. Στην περίπτωση όπου επιτρέπονται ορισμένες επιχειρήσεις, στην περίπτωσή μας όλες πλην του ΟΤΕ, να θέτουν τιμές τείνοντας στο μονοπωλιακό επίπεδο και αποκομίζοντας τα αντίστοιχα κέρδη, το κίνητρο για ανάληψη επενδύσεων που να προωθούν την δυναμική αποτελεσματικότητα θα τείνει να μειώνεται εφόσον οι εν λόγω επιχειρήσεις δεν θα αντιμετωπίζουν υψηλό ανταγωνισμό με αποτέλεσμα να αναπαράγουν το υφιστάμενο δίκτυο ή να έχουν περιορισμένο κίνητρο για την εισαγωγή νέων τεχνολογιών.
2. Οι επιχειρήσεις αυτόνομα καθορίζοντας τις τιμές θα χρεώνουν τιμές πολύ πιο υψηλές από την περίπτωση που ο ΟΤΕ θα ήταν σε θέση να τις διαπραγματευτεί μαζί τους, με αποτέλεσμα να περιορίζεται η ευημερία των καταναλωτών.
3. Η ύπαρξη αυτής της δυνατότητας αποκόμισης κέρδους από τις μη ρυθμιζόμενες επιχειρήσεις μπορεί να μεταδώσει λαθεμένα σήματα στις εν δυνάμει νεοεισαχθείσες επιχειρήσεις οι οποίες με την σειρά τους να καταλήξουν σε αναποτελεσματικές επενδυτικές αποφάσεις. Αυτό όμως παραβιάζει μια από τις σπουδαιότερες αρχές της ρύθμισης στο τηλεπικοινωνιακό περιβάλλον, την προώθηση της κατανεμητικής αποτελεσματικότητας (allocative efficiency), η οποία αναφέρεται στην καλύτερη δυνατή χρήση των δικτύων (συμπεριλαμβανομένου της επένδυσης σε ανταγωνιστικά δίκτυα).
4. Αυτά τα ασύμμετρα ρυθμιστικά μέτρα ευνοώντας τις νέες επιχειρήσεις εις βάρος της υφισταμένης έχουν οδηγήσει σε αναποτελεσματική δομή αγοράς που πιθανόν να είναι δύσκολο να διορθωθεί σε μεταγενέστερο στάδιο, τα αποτελέσματα της οποίας τα βιώνει ο ΟΤΕ αλλά και οι καταναλωτές καθημερινά (περ.Telepassport, Sparknet αλλά και σύνολο της αγοράς των τηλεπικοινωνιακών παρόχων οι οποίοι παρουσιάζουν ζημιές). Εξάλλου το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο της ΕΕ προβλέπει τον ανταγωνισμό να λαμβάνει χώρα μέσω της εφαρμογής αναλογικής ρύθμισης.

Η οικονομική έρευνα (OECD, 2004) δείχνει ότι ακόμα και με παντελή άρση ρυθμιστικής παρέμβασης στην αγορά τερματισμού κλήσεων αυτή η αμοιβαιότητα στις χρεώσεις είναι εφικτή. Συγκεκριμένα, η υφιστάμενη επιχείρηση θα επιλέξει τιμή διασύνδεσης τέτοια που έπειτα θα την επιβάλει και στους ανταγωνιστές της αναλογικά. Αν και αυτό της δίνει διαπραγματευτική ισχύ έναντι των ανταγωνιστών της την περιορίζει να την χρησιμοποιήσει αντιανταγωνιστικά. Εφόσον, επειδή τα συμφέροντα της υφισταμένης επιχείρησης συμπίπτουν με αυτά του κοινωνικού συνόλου, αυτό θα έχει

ως αποτέλεσμα την επίτευξη επιθυμητών κοινωνικά αποτελεσμάτων με την ελάχιστη ρυθμιστική παρέμβαση (Carter & Wright, 2003).

Η ουσία της πρότασης για συμμετρική τιμολόγηση υπηρεσιών τερματισμού είναι ότι η μεγάλη επιχείρηση, στην περίπτωση μας ο ΟΤΕ στην αγορά τερματισμού κλήσεων στους τελικούς καταναλωτές, θα προτιμά μια κοστοστρεφή τιμολόγηση του τερματισμού κλήσεων ενώ οι μικρότερες επιχειρήσεις θα προτιμούν μια μη κοστοστρεφή τιμολόγηση των τελών τερματισμού. Εάν τα τέλη τερματισμού αποκλίνουν από το οριακό κόστος, τόσο προς τα πάνω όσο και προς τα κάτω, η μεγαλύτερη επιχείρηση θα χάσει έσοδα. Και αυτό διότι όταν το τέλος υπερβαίνει το οριακό κόστος, οι συνδρομητές μικρότερων δικτύων θα τείνουν να πραγματοποιούν κλήσεις λιγότερες από εκείνες των συνδρομητών του εκτεταμένου δικτύου, με αποτέλεσμα μια αύξηση ροής κλήσεων προς τα μικρά δίκτυα και συνεπώς αυξημένα έσοδα από πληρωμή τελών τερματισμού προς τα εν λόγω δίκτυα. Αντιθέτως, αν τα τέλη τερματισμού πέσουν κάτω από το οριακό επίπεδο, οι συνδρομητές των μικρότερων δικτύων θα αυξήσουν τις κλήσεις τους προς τους συνδρομητές του εκτεταμένου δικτύου με αποτέλεσμα να αυξηθεί ο αριθμός κλήσεων που τερματίζεται στο εν λόγω δίκτυο. Λόγω όμως της τιμολόγησης κάτω του οριακού κόστους οι ροές κλήσεων θα οδηγούν σε ζημίες για την επιχείρηση με το εκτεταμένο δίκτυο.

Σημειώνεται ότι η αρχή της αμοιβαιότητας στα τέλη τερματισμού μεταξύ των παρόχων έχει ήδη επιβληθεί από άλλες ΕΡΑ σε χώρες όπως η Αυστρία, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ολλανδία, η Νορβηγία, η Πορτογαλία, η Σουηδία και η Μεγ. Βρετανία.

Σε χώρες όπως η Αυστρία και η Μεγ. Βρετανία, τα τέλη τερματισμού των εναλλακτικών ορίζονται μεταξύ των επιπέδων αστικής και απλής διαβίβασης κλήσης. Αυτό βασίζεται στην αρχή της «ζυγισμένης αμοιβαιότητας» (weighted reciprocity), η οποία λαμβάνει υπόψη το διάγραμμα της κίνησης που στέλνεται από

τον εναλλακτικό πάροχο στο δίκτυο του παρόχου με σημαντική δύναμη στην αγορά (τέλη τερματισμού στο δίκτυο του παρόχου με ΣΙΑ) το οποίο είναι ποσοστό της κίνησης τερματισμού κλήσεων για την οποία η διασύνδεση γίνεται αντίστοιχα στα τοπικά κέντρα, στα κέντρα απλής διαβίβασης κ.λπ.

Όλες οι μελέτες καταλήγουν άλλωστε στο συμπέρασμα ότι εάν εφαρμοσθεί το μέτρο της αναλογικότητας τότε οι τιμές για τον τελικό χρήστη είναι χαμηλότερες. Επιπλέον, στις περιπτώσεις συμμετρικής αμοιβαιότητας (symmetric reciprocity), κάθε δίκτυο χρεώνει τον εαυτό του όσο χρεώνει και τα άλλα για τις ίδιες υπηρεσίες. Έτσι, η επιβολή από τις διάφορες ΕΡΑ της συμμετρικής αμοιβαιότητας ωθεί τα δίκτυα να διαλέξουν ένα χαμηλό τέλος τερματισμού έτσι ώστε να επιτευχθεί ισορροπία.

Η αγορά τερματισμού κλήσεων πρέπει ***να χωριστεί σε δύο επιμέρους τμήματα***: τερματισμού κλήσεων για τελικούς χρήστες και τερματισμού κλήσεων για παροχή υπηρεσιών (π.χ σειρά 90,801, ή 1) διότι τόσο από πλευράς ζήτησης όσο και από πλευράς προσφοράς η υποκατάσταση δεν είναι εφικτή. Στη μεν πρώτη περίπτωση λόγω σημαντικών διαφορών στα χαρακτηριστικά των γεωγραφικών και μη κλήσεων, στη δε άλλη περίπτωση διότι ο τερματισμός μη γεωγραφικών κλήσεων δεν απαιτεί δίκτυο πλήρους κάλυψης αλλά ορισμένων περιοχών με υψηλό όγκο κίνησης. Συνέπεια του μικρότερου μεγέθους των απαιτούμενων επενδύσεων είναι ευκολότερη η είσοδος νέων επιχειρήσεων στην εν λόγω αγορά.

Σε αντίθεση με τον τερματισμό για τελικούς πελάτες, ο τερματισμός για παροχή υπηρεσιών δεν απαιτεί σημαντικές δαπάνες. Τα σημεία παρουσίας που απαιτούνται από τον εναλλακτικό πάροχο είναι λιγότερα. Επιπλέον οι πάροχοι που κάνουν χρήση νέων τεχνολογιών (IP – Ethernet) έχουν τεχνολογικό πλεονέκτημα και παρόλο που το κόστος

τους είναι υψηλό αποτελούν βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις στην περίπτωση τερματισμού κλήσεων για παροχή υπηρεσιών όπου ο όγκος κίνησης εμφανίζεται ιδιαίτερα υψηλός. Συνεπώς δεν υπάρχουν σημαντικά εμπόδια εισόδου και επέκτασης εναλλακτικών δικτύων. Στην εν λόγω αγορά υπάρχουν δυο μεγάλες επιχειρήσεις που πωλούν υπηρεσίες τερματισμού, όπου κάθε μια επιχείρηση είναι ο κυριότερος αγοραστής για τις υπηρεσίες της άλλης. Αυτό περιορίζει ως ένα βαθμό την ισχύ της καθεμίας επιχείρησης χωριστά. Σε αυτή την περίπτωση, ***η επιχείρηση που έχει το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς δεν είναι ο ΟΤΕ***.

Μετά από τα παραπάνω, δεδομένου ότι στην αγορά τερματισμού κλήσεων για παροχή υπηρεσιών, η ευκολία εισόδου νέων επιχειρήσεων είχε ως επακόλουθο την σημαντική πτώση της Ισχύος του ΟΤΕ στην Αγορά αυτή, προτείνουμε ***να μην υφίσταται ρύθμιση***.

Ε4 : Συμφωνείτε με την παρούσα ανάλυση των προβλημάτων ανταγωνισμού; Υπάρχουν επιπλέον προβλήματα ανταγωνισμού που θεωρείτε ότι η ΕΕΤΤ πρέπει να λάβει υπόψη της; Παρακαλούμε αναπτύξτε την απάντησή σας.

Σχετικά με τα πιθανά προβλήματα ανταγωνισμού και ειδικότερα όσο αφορά στις εκτιμήσεις περί κάθετης επέκτασης μέσω τιμολόγησης, θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι με βάση την ισχύουσα ρυθμιστική πολιτική ο ΟΤΕ υφίσταται τιμολογιακή διάκριση στην αγορά τερματισμού κλήσεων από τους άλλους παρόχους με ΣΙΑ, με αποτέλεσμα οι κλήσεις που εκκινούν από τον ΟΤΕ προς τα τρίτα δίκτυα πρακτικά τα επιδοτούν.

Ε5 : Συμφωνείτε με τις επισημάνσεις της ΕΕΤΤ σχετικά με τις πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ προκειμένου να ενισχυθεί η διαφάνεια; Ποια είναι τα βασικά στοιχεία μιας Συμφωνίας Επιπέδου Υπηρεσιών την οποία ο ΟΤΕ θα υποχρεούται να παρέχει;

Σχετικά με την υποχρέωση για διαφάνεια, η εταιρεία μας δημοσιεύει Υπόδειγμα Διασύνδεσης και θεωρούμε ότι οι παρεχόμενες σε αυτό πληροφορίες πληρούν όλους τους σχετικούς κανόνες. Εντούτοις καμία ανάλογη υποχρέωση δημοσίευσης πληροφοριών περί τιμολογιακής πολιτικής δεν υφίσταται στις υπόλοιπες εταιρείες. Η υποχρέωση διαφάνειας θα πρέπει να επιβληθεί σε όλες τους παίχτες στην αγορά ώστε να εξασφαλιστούν εύλογες μη-διακριτικές χρεώσεις των υπηρεσιών διασύνδεσης σε αναλογική βάση.

Όσον αφορά τις υποχρεώσεις του ΟΤΕ για SLA, θεωρούμε ότι αυτά θα πρέπει να προκύψουν μέσω εμπορικών συμφωνιών με την αγορά και το ύψος των προβλεπόμενων ρητρών θα πρέπει να είναι ανάλογο του προκαλούμενου προβλήματος. Η εταιρεία μας πιστεύει ότι τα SLA παρέχονται διαφανώς, αλλά πάντα λαμβανομένων υπόψη των τεχνικών δυνατοτήτων του δικτύου μας.

Σχετικά με την αναφορά σε νέα στοιχεία διασύνδεσης που απαιτούνται λόγω της χρήσης νέων τεχνολογιών μετάδοσης, θεωρούμε ότι, ενώ η διαβούλευση δεν αναφέρεται στη χρήση νέων τεχνολογιών από τους παρόχους και οι οποίες αποτελούν υποκατάστατα του δικτύου του ΟΤΕ, εντούτοις, αναφέρεται σε αυτά προκειμένου να αναδειχθούν υποχρεώσεις του ΟΤΕ μη υποστηριζόμενες από το δίκτυο του ΟΤΕ ή αποτελούν επένδυση σε νέα τεχνολογία και συνεπώς δεν μπορούν να τελούν υπό ρύθμιση.

Μετά τα παραπάνω θεωρούμε ότι σχετικά με το Παράρτημα Β, ο υπό το στοιχείο Β κατάλογος των σχετικών υπηρεσιών του ΟΤΕ θα διαμορφώνεται σύμφωνα με τις ρυθμιστικές υποχρεώσεις του ΟΤΕ και τις εμπορικές ανάγκες της αγοράς στα πλαίσια του ΟΝΡ.

Ε6 : Υπάρχουν πληροφορίες που πρέπει να παρέχει ο ΟΤΕ και τις οποίες η ΕΕΤΤ δεν επεσήμανε στο κείμενο της παρούσας Διαβούλευσης;

Ε7 : Συμφωνείτε με τις υποχρεώσεις μη-διακριτικής μεταχείρισης που υπογραμμίστηκαν ανωτέρω από την ΕΕΤΤ;

Η εταιρεία μας θεωρεί ότι δεν υπάρχει καμία περίπτωση όπου έχει δείξει διακριτική συμπεριφορά και άλλωστε οι νόμοι περί ανταγωνισμού είναι ικανοί να ελέγχουν οποιαδήποτε τέτοια συμπεριφορά.

Ε8 : Θεωρείτε ότι ο λογιστικός διαχωρισμός αποτελεί μια αναλογική ρυθμιστική υποχρέωση; Θεωρείτε ότι η πρόβλεψη της ΕΕΤΤ όπως μην επιβάλλεται η ως άνω ρυθμιστική υποχρέωση στους λοιπούς εναλλακτικούς παρόχους είναι αναλογική;

Σχετικά με τη θέση της ΕΕΤΤ περί επιβολής λογιστικού διαχωρισμού, θεωρούμε ότι το θέμα χρειάζεται περαιτέρω ανάλυση και η εταιρεία μας θα τοποθετηθεί αναλυτικά στα πλαίσια ειδικής διαβούλευσης για το θέμα αυτό.

Πάντως, θεωρούμε ασύμμετρη τη ρύθμιση αυτή σε σχέση με την εξαίρεση από το ίδιο μέτρο των υπόλοιπων εναλλακτικών παρόχων, που έχουν ΣΙΑ στην ίδια αγορά, συνεπώς, η ασυμμετρία αυτή θα πρέπει να δικαιολογηθεί πειστικά από την ΕΕΤΤ.

Ε9 : Συμφωνείτε με το συμπέρασμα ότι πρέπει να επιβληθεί η υποχρέωση πρόσβασης στον ΟΤΕ σε όλες τις τρεις αγορές διασύνδεσης (εκκίνησης, τερματισμού και

διαβίβασης); Υπάρχουν επιπλέον υποχρεώσεις πρόσβασης σχετικά με την διασύνδεση που θεωρείτε ότι πρέπει να συμπεριληφθούν;

Σχετικά με την πρόταση της ΕΕΤΤ για την υποχρέωση του ΟΤΕ στην παροχή πρόσβασης σε συναφείς ευκολίες η εταιρεία μας θεωρεί ότι:

1. Σε ό,τι αφορά την υποχρέωση συνεγκατάστασης, αυτό δεν είναι σύμφωνο με τα οριζόμενα στο Νόμο 3431/2006, Αρθρο 30, παρ.2, όπου ορίζονται σαφώς οι λόγοι για τους οποίους προβλέπεται η δυνατότητα συνεγκατάστασης. Αλλωστε, ο ΟΤΕ διαθέτει στους παρόχους κατάλληλα προϊόντα (in span συνεγκατάσταση), που τους διευκολύνει να χρησιμοποιούν δικές τους υποδομές προκειμένου να διασυνδεθούν στο δίκτυο του ΟΤΕ.
   Ιδιαίτερα πρέπει στο σημείο αυτό να προσεχθεί ο ορισμός της αγοράς για την οποία ζητείται το άνοιγμα των παραγωγικών εγκαταστάσεων του ΟΤΕ αλλά και η νομική αιτιολογία με βάση την οποία ζητείται το άνοιγμα των υποδομών του ΟΤΕ σε ανταγωνιστές . Δεν είμαστε σίγουροι με βάση ποιό σκεπτικό η ΕΕΤΤ προχωρεί σε αναπαραγωγή των διατάξεων του RIO 2003 και αν ισχύουν οι τότε συνθήκες.
   Η διασύνδεση δεν αποτελεί κατά την άποψή μας μια αγορά στην οποία δεν υπάρχουν βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις πέραν του δικτύου του ΟΤΕ και συνεπώς η πλέον επαχθής ρυθμιστική παρέμβαση της συνεγκατάστασης στους χώρους του ΟΤΕ πρέπει να αποφευχθεί.
   Αυτό το συμπέρασμα βγαίνει από τα πραγματικά στοιχεία της αγοράς διασύνδεσης τα οποία γνωρίζει η ΕΕΤΤ. Εναλλακτικοί του ΟΤΕ πάροχοι για μισθωμένες γραμμές διασύνδεσης υπάρχουν με χαρακτηριστικότερα δείγματα τις Αττικές Τηλεπικοινωνίες αλλά και την VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ
   Ιδιαίτερα η επιβολή ρυθμιστικής υποχρέωσης συνεγκατάστασης σε χώρους του ΟΤΕ για λόγους διασύνδεσης με βάση το νέο πλαίσιο το οποίο υποστηρίζει την ανάπτυξη ιδίων υποδομών στο τοπικό επίπεδο δεν θα πρέπει να είναι υπαρκτή σαν υποχρέωση παρά μόνο εκεί που δεν υπάρχει βιώσιμη εναλλακτική λύση. Η ανάλυση της ΕΕΤΤ δεν αιτιολογεί την παρέμβαση με βάση τους παραπάνω όρους αλλά ακολουθεί τον πρωτοφανή νομικό συλλογισμό «επιβολής ρυθμιστικών

υποχρώσεων με βάση την οικονομική βιωσιμότητα των παρόχων και της οικονομικής αναπαραγωγής των υποδομών του ΟΤΕ από άλλους παρόχους». Το τέστ που πρέπει ικανοποιεί η ρύθμιση με βάση την νομολογία της ΕΕ (υπόθεση Oscar Bronner par.58 αλλά και υπόθεση Clearstream COMP 38.096 6/2004 par.217) για να επιβάλλει πρόσβαση αφορά όχι τον οποιονδήποτε πάροχο αλλά τον κυρίαρχο πάροχο στην υποδομή του οποίου ζητείται πρόσβαση. Έτσι για την επιβολή συνεγκατάστασης πρέπει να είναι αδύνατη η δημιουργία ανάλογου δικτύου από τον πάροχο ενώ πρέπει να γίνει και συνεκτίμηση των επενδυτικών κινήτρων για την δημιουργία ιδίων υποδομών. Η ελληνική αγορά παρουσιάζει πολύ χαρακτηριστικά παραδείγματα παρόχων όπως οι εταιρείες VODAFONE-ΠΑΝΑΦΟΝ και ΤΙΜ οι οποίες προέβησαν σε βάθος χρόνου στις απαραίτητες επενδύσεις για την δημιουργία δικτύου και αστικών κέντρων για την διασύνδεσή τους με τον ΟΤΕ σε μεγέθη τα οποία είναι συγκρίσιμα με εκείνα του ΟΤΕ. Επιπλέον η ελληνική αγορά παρουσιάζει και παρόχους οι οποίοι δραστηριοποιούνται τοπικά στα μεγάλα αστικά κέντρα (Αττικές Τηλεπικοινωνίες) με αποκλειστικό αντικείμενο την παροχή υπηρεσιών διασύνδεσης. Η βασική ερώτηση η οποία δεν απαντάται από την ΕΕΤΤ για την επιβολή συνεγκατάστασης στην αγορά διασύνδεσης είναι αν επιβάλλει ρυθμιστικό μέτρο λόγω της θεωρίας των ουσιωδών υποδομών η πιστεύει ότι υπάρχει τέτοια δεσπόζουσα θέση του ΟΤΕ η οποία στην αγορά της διασύνδεσης δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί πανελλαδικά με άλλα μέτρα. Ερωτάται η ΕΕΤΤ με βάση ποια συμπεράσματα στην ανάλυση της αγοράς υποδομών προχωρά στην επιβολή τέτοιας ρυθμιστικής υποχρέωσης. Υπενθυμίζουμε στην ΕΕΤΤ ότι με βάση την ανακοίνωση της ΕΕ για πρόσβαση στις αγορές (Access Notice para.44) υπάρχει μια αναδυόμενη αγορά εκείνη της «πρόσβασης σε υποδομές» για την παροχή απελευθερωμένων υπηρεσιών. Αν η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι τα περιουσιακά στοιχεία του ΟΤΕ (ιδιόκτητα κτήρια, μισθώσεις) κατέχουν δεσπόζουσα θέση στην αγορά της πρόσβασης τότε βρισκόμαστε σε μια προφανώς λάθος ανάλυση της ελληνικής αγοράς ακινήτων και σε ανεπίτρεπτη παρέμβαση στα περιουσιακά στοιχεία του ΟΤΕ με σκοπό την επιδότηση των

ανταγωνιστών του. Αν η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι δεν υπάρχει χονδρική αγορά διασύνδεσης η οποία χρησιμοποιεί διαφορετικά στοιχεία παραγωγής του προιόντος της (όχι πάντα δικτυακά) τα οποία μπορεί να προμηθευτεί από άλλους (ιδιοκτήτες ακινήτων, δημόσιο για διέλευση από δημόσιες γαίες) τότε πάλι κάνει λάθος στην ανάλυση αποδεικνύοντας προκατάληψη κατά του ΟΤΕ ως δεσπόζουσας εταιρίας στην αγορά υπηρεσιών, τα περιουσιακά στοιχεία της οποίας πρέπει να δοθούν αποδεσμοποιημένα συνολικά στον ανταγωνισμό ανεξάρτητα αν αυτά προκαλούν συστηματικό πρόβλημα στον ανταγωνισμό η όχι. Η ΕΕΤΤ προχωρά στην αντικατάσταση ηθελημένα η όχι της δεσπόζουσας θέσης του ΟΤΕ στην αγορά της διασύνδεσης με την ουσιώδη υποδομή. Όταν η πρόσβαση στην περιουσία του ΟΤΕ γίνεται μια ειδική και περιορισμένη αγορά, χωρίς ανάλυση όλων των πιθανών υποκατάστατων, τότε ο ΟΤΕ λογικά θα βρίσκεται πάντα σε δεσπόζουσα θέση αφού είναι ο ιδιοκτήτης και ελέγχει την πρόσβαση σε αυτή. Οι ανησυχίες για παραβίαση του ανταγωνισμού όμως προκύπτουν από την συγκεκριμένη συμπεριφορά την οποία επιδεικνύει κάποιος και από τα αποτελέσματα τα οποία αυτή επιφέρει. Η αναφορά της ΕΕΤΤ σε υποθέσεις, που έχουν αχθεί ενώπιον δικαστηρίων και για τις οποίες εκκρεμεί απόφαση, είναι μάλλον ατυχής αφού και οι δύο πάροχοι τους οποίους αναφέρει δεν έχουν υποστεί ζημίες στις λιανικές αγορές που δραστηριοποιούνται στις οποίες και επιδεικνύουν αύξηση μεριδίων.

Ο ΟΤΕ απορρίπτει με βάση τα παραπάνω εκ των προτέρων την υποχρέωση συνεγκατάστασης ως ρυθμιστικό μέτρο για όλες τις αγορές χονδρικής και επικαλείται τον νόμο περί τηλεπικοινωνιών.

2. Σχετικά με το θέμα της ανάπτυξης προϊόντων ειδικά για τους εναλλακτικούς παρόχους θα πρέπει να αναφερθεί ότι το μέτρο αυτό δύναται, σε πολλές περιπτώσεις, να μην είναι αναλογικό, δεδομένων των τεχνικών προβλημάτων και του προκαλούμενου κόστους για τη δημιουργία τους.

Θεωρούμε ότι υπάρχει ανάγκη να προστατεύεται ο ΟΤΕ από απαιτήσεις για πρόσβαση που θα είχαν ως αποτέλεσμα ,

- την μη αποτελεσματική χρήση των πόρων,
- την ανάπτυξη προϊόντων τα οποία απευθύνονται σε περιορισμένο αριθμό αναγκών λιανικής των εναλλακτικών παρόχων,
- εισάγουν δαπανηρές και σύνθετες διαδικασίες υποστήριξής των.

Ενδεικτικά η εταιρία μας προτείνει ότι θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη εάν υπάρχει αποδεδειγμένη επαρκής ζήτηση που θα καλύπτει το κόστος ανάπτυξης, δέσμευση σχετικά με τις προβλέψεις, εκδήλωση προθυμίας των παρόχων να αποδεχθούν σχετικό ρίσκο, δυνατότητα απόρριψης αιτήματος.

3. Σε ό,τι αφορά την υποχρέωση του ΟΤΕ να μην ανακαλεί τις υπηρεσίες πρόσβασης που ήδη παρέχει, η εταιρία μας θεωρεί ότι το μέτρο δεν είναι αναλογικό, δεδομένου ότι :
   - ο ΟΤΕ είναι αναγκαίο να έχει την ευελιξία να αναπτύξει την πρόσβαση και το δίκτυο κορμού ώστε αφενός μεν να διατηρεί την ακεραιότητα του δικτύου του, αφετέρου δε να αναπτυχθούν τεχνολογικά τα δίκτυα νέας γενιάς
   - απαιτείται να διατηρεί την δυνατότητα να διαπραγματεύεται την πρόσβαση με άλλους παρόχους όταν επανασχεδιάζει την αρχιτεκτονική του δικτύου του και αναδιατάσσει την υποδομή του δικτύου του. Χωρίς αυτή την ευελιξία ο ΟΤΕ υποχρεούται να συντηρεί υποδομές που θα μπορούσαν να αποσυρθούν ή να μετεγκατασταθούν κάπου αλλού πιο αποτελεσματικά, με αποτέλεσμα σημαντικές λειτουργικές δαπάνες για τον ΟΤΕ. Το ίδιο ισχύει και σε ότι αφορά τις υπηρεσίες στη περίπτωση που θεωρούνται ξεπερασμένες και το κόστος διατήρησης τους υπερκαλύπτει την αξία τους. Η προοπτική του migration ή της κατάργησης σε συνδυασμό με έγκαιρη προειδοποίηση του πελάτη θα μπορούσαν να αποτελούν μια εναλλακτική προσέγγιση στο θέμα αυτό.

Ε10 : Συμφωνείτε με την προτεινόμενη από την ΕΕΤΤ επιβολή υποχρέωσης κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ και για τις τρεις αγορές διασύνδεσης και την προτεινόμενη υιοθέτηση της μεθοδολογίας ΜΜΕΚ-ΤΚ σχετικά με την κοστολόγηση;

Σχετικά με το θέμα της επιβολής κοστοστρέφειας στον ΟΤΕ και της προτεινόμενης μεθοδολογίας, θεωρούμε ότι η εταιρεία μας πρέπει εκ νέου να αναφερθεί στα προβλήματα που δημιουργεί η συνεχής ρύθμιση τιμών στην εξέλιξη των τηλεπικοινωνιών.

Η ανάγκη ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας στηρίζεται στη χρήση των ευρυζωνικών υπηρεσιών, οι οποίες απαιτούν επενδύσεις σε δίκτυα νέας γενιάς, IP και νέες τεχνολογίες πρόσβασης όπως WiFi, WiMax, ADSL και Ο.Ι. Οι τεχνολογίες αυτές δίνουν δυνατότητες ανάπτυξης υπηρεσιών και θα φέρουν την ανάπτυξη ανταγωνισμού στην τηλεπικοινωνιακή αγορά. Η συνεχής προσπάθεια της Ρυθμιστικής Αρχής για όλο και χαμηλότερες τιμές σε πολλά και διαφορετικού επιπέδου προϊόντα λιανικής εκτιμούμε ότι δεν έχουν αναπτυξιακό χαρακτήρα και ο τελικός στόχος για εξυπηρέτηση του τελικού χρήστη δεν επιτυγχάνεται.

Παράλληλα, η παροχή υπηρεσιών χονδρικής προς τους εναλλακτικούς παρόχους σε συνεχώς χαμηλότερες τιμές δεν οδηγεί σε ενδιαφέρον για επενδύσεις και συνεπώς σε ανταγωνισμό υποδομών.

Γενικά οι εκτιμήσεις του κόστους και στην περίπτωσή μας των forward-looking εκτιμήσεων, αναγκαστικά εγκλείουν το στοιχείο της αβεβαιότητας. Η διεξαγωγή κοστολογικών εκτιμήσεων απαιτεί τον επιμερισμό του κοινού κόστους (common costs) για το οποίο περικλείει ένα σημαντικό στοιχείο κρίσης. Συγκεκριμένα, οι προς τα μπρος εκτιμήσεις (LRIC) περιλαμβάνουν αποφάσεις με το πώς τα κόστη κεφαλαίου επιμερίζονται διαχρονικά, και υποθέσεις αναφορικά με παράγοντες όπως η δικτυακή τοπιογραφία και η ζήτηση. Η επιλογή της απόδοσης του κεφαλαίου που θα

χρησιμοποιηθεί ώστε να υπολογιστεί η βάση των περιουσιακών στοιχείων υπόκειται επίσης σε αβεβαιότητα.

Ο υπολογισμός της απόδοσης κεφαλαίου αποτελεί μείζονος σημασίας εφόσον σε τελική ανάλυση το μέγεθος της είναι αυτό που θα δικαιολογήσει ή όχι την επένδυση, ιδιαίτερα κρίσιμο για τις νέες τεχνολογίες. Δεδομένου όμως της ασυμμετρίας στα κόστη που θα προκληθούν στην κοινωνία ως σύνολο από τον μη ορθό προσδιορισμό της απόδοσης κεφαλαίου (εάν θέτοντας αποδόσεις υψηλές έναντι θέτοντας αποδόσεις χαμηλές δεν οδηγούν στο ίδιο κοινωνικό κόστος) και της ευνοϊκής θέσης των ιδιοκτητών των δικτύων, διότι είναι αυτοί που προβαίνουν στις επενδύσεις και συνεπώς αυτοί που απαιτούν υψηλή απόδοση κεφαλαίου, σε συνδυασμό με την αβεβαιότητα που αντιμετωπίζουν οι ρυθμιστές υπάρχει μια ισχυρή τάση να σφάλουν εις βάρος των επενδυτών (Australian Productivity Commission, Μάρτιος 2001). Ωστόσο, με την επένδυση να αποτελεί προτεραιότητα, είναι προτιμότερο η επιλογή ενός υψηλότερου παρά ενός χαμηλότερου κόστους κεφαλαίου δεδομένου του προς τα κάτω κινδύνου (downside risk) (UK CAA, Φεβρουάριος 2002). Αυτό θα εξασφαλίσει ότι η απόδοση και οι τελικές χρεώσεις που θα οριστούν για την κυρίαρχη επιχείρηση θα επιτρέπουν τις μελλοντικές επενδύσεις στο δίκτυο που να στηρίζεται τόσο στην υπάρχουσα όσο και σε νέες τεχνολογίες ευνοώντας και ακολούθως την είσοδο νέων επιχειρήσεων που θα είναι σε θέση να την ανταγωνιστούν με τις δυνατότητες των νέων τεχνολογικά δικτύων, με τελικό αποτέλεσμα την αύξηση του ανταγωνισμού στον τηλεπικοινωνιακό κλάδο. Τρανταχτό παράδειγμα αποτελεί η θέση της Ρυθμιστικής Αρχής στις Ην. Πολιτείες, η FCC, που απόφυγε τη χρήση της LRIC προσέγγισης ως μέσο ρύθμισης των νέων οπτικών ινών προκειμένου να αυξήσει την πιθανότητα ότι οι επενδυτές θα δεσμεύσουν κεφάλαια στην παροχή υψηλών ταχυτήτων ευρυζωνικών υπηρεσιών (FFCC Decision, October 14, 2004).

Ενδεικτική είναι και η θέση της ΕΕ που ορίζει την μεθοδολογία LRIC ως μη κατάλληλη για τιμολόγηση. Συγκεκριμένα, ορίζει ότι NRAs θα πρέπει να εξασφαλίζουν

πως κάθε μηχανισμός ανάκτησης κόστους ή τιμολογιακή πολιτική που επιβάλλεται πρέπει να προωθεί την αποτελεσματικότητα και τη διατηρησιμότητα του ανταγωνισμού και να μεγιστοποιεί τα οφέλη των καταναλωτών (European Access and Interconnection Directive, March 2002).

Ε11 : Η ΕΕΤΤ ενδιαφέρεται για τις απόψεις των συμμετεχόντων σχετικά με την πρότασή της να δημοσιοποιούνται τιμολογιακές πληροφορίες. Υπάρχουν κάποιες άλλες πληροφορίες στις οποίες η ΕΕΤΤ δεν αναφέρθηκε στα πλαίσια της παρούσας διαβούλευσης και που θεωρείτε ότι πρέπει επίσης να δημοσιοποιούνται;

Η εταιρεία μας θεωρεί ότι για λόγους προστασίας των καταναλωτών, η πρόταση της ΕΕΤΤ να δημοσιεύουν οι πάροχοι που αναφέρονται στο Παράρτημα Α-Λίστα Παρόχων με ΣΙΑ στις σχετικές αγορές τερματισμού κλήσεων, τις χονδρικές χρεώσεις τερματισμού τους δεν θα πρέπει να υπέχει θέση απλής σύστασης αλλά αυτή της υποχρέωσης. Στο πλαίσιο της υποχρέωσης αυτής, σε κάθε ενημερωτικό υλικό που δημοσιεύεται από τους παρόχους, θα πρέπει να διατίθεται επαρκής πληροφόρηση έτσι ώστε να γίνεται σαφές στους καταναλωτές όχι μόνο το κόστος κλήσης που αφορά το δίκτυο του παρόχου (εξερχόμενες κλήσεις) αλλά και το κόστος που θα επιβαρυνθεί ο καλών από άλλο δίκτυο (εισερχόμενες κλήσεις).

Ε12: Συμφωνείτε με την πρόταση της ΕΕΤΤ σχετικά με τον τρόπο ρύθμισης των τελών τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι;

Η χρήση του "Glide Path" είναι ένα από τα διαθέσιμα εργαλεία των Ρυθμιστικών Αρχών ώστε να επιτύχουν ανταγωνιστικό επίπεδο στις χρεώσεις διασύνδεσης στη διάρκεια ενός συγκεκριμένου αριθμού ετών. Η επιτυχία μιας τέτοιας προσέγγισης στηρίζεται στον ορθό υπολογισμό των ακολούθων παραμέτρων :

- Την χρονική περίοδο αναφοράς

- Τον προσδιορισμό των τιμών διασύνδεσης για το glide path
- Την τιμή στόχο όπου θα επικρατήσει στο τέλος της περιόδου εφαρμογής του glide path
- Την βάση υπολογισμού μιας τέτοιας τιμής στόχου
- Την μέγιστη τιμή οροφής για την ετήσια μείωση των χρεώσεων διασύνδεσης.
- Τους στόχους της ρυθμιστικής πολιτικής σε σχέση με την προστασία των καταναλωτών και την προστασία των επενδύσεων των παρόχων.
- Την εμπειρική ανάλυση του κόστους της βιομηχανίας της σταθερής τηλεφωνίας στην μονοπωλιακή κατάσταση στην οποία βρίσκονται
- Την εγγύηση ότι δεν θα υπάρξουν εμπόδια εισόδου στην αγορά αυτή από την ύπαρξη ρυθμιστικών μέτρων.

Στην περίπτωση της Ελλάδας, η ΕΕΤΤ προτείνει την εφαρμογή της παραπάνω προσέγγισης στην χονδρική αγορά τερματισμού κλήσεων σε σταθερό δίκτυο χωρίς ωστόσο να καθορίζει τις παραμέτρους της ορθά. Συγκεκριμένα:

- Το έτος εκκίνησης της τιμολογιακής προσαρμογής δεν είναι το ίδιο για όλους τους παίχτες στην αγορά. Ενώ για τον ΟΤΕ η διαδικασία έχει ήδη ξεκινήσει μέσω της υφιστάμενης ρύθμισης στις χρεώσεις διασύνδεσης, για τους ανταγωνιστές της οι τιμές θα αρχίσουν να μειώνονται μόλις από το 2008.
- Η ΕΕΤΤ με τα λαμβανόμενα μέτρα αδιαφορεί για τη συμπεριφορά των εναλλακτικών παρόχων απέναντι στον τελικό καταναλωτή, ο οποίος υποχρεώνεται να πληρώνει παράλογα υψηλές τιμές κλήσεων προς τρίτα δίκτυα, κατ' ουσία επιδοτώντας τα. Παράλληλα θεωρούμε ότι η ΕΕΤΤ δεν έλαβε υπόψη της ότι σε πολλές χώρες έχει ήδη επιβληθεί η συμμετρία στον τερματισμό, ενώ η Ελλάδα έχει (σύμφωνα με στοιχεία της Cullen International) τη δεύτερη μεγαλύτερη διαφορά (66%) μεταξύ των τελών στην Ευρώπη.
- Αξιοσημείωτο είναι ότι ενώ η ΕΕΤΤ θέτει το ερώτημα αν τα υψηλότερα τέλη τερματισμού υποδεικνύουν μεγαλύτερο κόστος ή μεγαλύτερα κέρδη, δεν προχωρεί σε συμπεράσματα, ούτε προτείνει μέτρα που θα έδιναν απαντήσεις στα ερωτήματά της.
- Αναφορικά με τα υψηλά τέλη τερματισμού που χρεώνουν οι εναλλακτικοί πάροχοι στα δικά τους δίκτυα θα πρέπει να υπάρξουν ρυθμίσεις ώστε ***να επιτευχθεί αναλογικότητα*** στις χρεώσεις του ΟΤΕ και των εναλλακτικών παρόχων. Μια τέτοια προσέγγιση ακολουθείται από τις NRA του Ηνωμένου Βασιλείου, Δανίας και Σουηδίας. Η χρήση του Μεσοσταθμικού Τέλους Απλού Τερματισμού του ΟΤΕ όπως προτείνεται από την ΕΕΤΤ προβλέπει τον

υπολογισμό του σταθμισμένου μέσου όρου των τελών τερματισμού των παρόχων ανά δίκτυο όπως ίσχυαν το 2005 και με συντελεστές βαρύτητας τα πιο πρόσφατα δεδομένα σχετικά με τον όγκο κίνησης κλήσεων που τερματίζει στα επιμέρους δίκτυα των παρόχων. Ωστόσο το κοστολογικό μοντέλο βασιζόμενο σε στοιχεία του 2005 θα χρησιμοποιηθεί για τον υπολογισμό του κόστους τερματισμού στο τέλος του προβλεπόμενου glide path (δηλαδή 5 χρόνια μετά – 2010), το μοντέλο πρέπει να ενημερωθεί με στοιχεία για τα ενδιάμεσα έτη.

- Αξιοσημείωτο είναι ότι για τον υπολογισμό της τιμής οροφής για τους εναλλακτικούς παρόχους χρησιμοποιείται το μεσοσταθμικό τέλος απλού τερματισμού (single tandem), αγνοώντας παντελώς τον τερματισμό σε τοπικό επίπεδο (local exchange). Ωστόσο, οι εναλλακτικοί πάροχοι ιδιαίτερα στα αστικά κέντρα έχουν αναπτύξει διασύνδεση σε τοπικό επίπεδο εκμεταλλευόμενοι την αυξημένη ζήτηση λόγω μεγάλης πληθυσμιακής πυκνότητας και εκτεταμένης επιχειρηματικής δράσης. Συνεπώς, ορθότερο κρίνεται το μεσοσταθμικό τέλος να λαμβάνει υπόψη πέρα από τους συντελεστές βαρύτητας αναφορικά με τον διακινούμενο όγκο κίνησης τερματισμών κλήσεων στα δίκτυα των παρόχων και τις ποσοστώσεις τερματισμού τόσο σε επίπεδο single tandem όσο και σε επίπεδο local exchange.
- Τέλος, η θέσπιση τιμής οροφής δεν αποκλείει τη δυνατότητα των εναλλακτικών παρόχων να εφαρμόζουν διαφορετικά τέλη τερματισμού ανά ζώνη, προσκρούοντας κατά συνέπεια με την αρχή της αναλογικότητας.
- Οι προτάσεις της ΕΕΤΤ είναι αβάσιμες και παρουσιάζονται χωρίς τεκμηρίωση των παραπάνω ρυθμιστικών παραμέτρων αλλά κυρίως χωρίς ρυθμιστικούς σκοπούς. Αν πέντε χρόνια μετά ο ΟΤΕ παραμένει ο πλέον αποτελεσματικός πάροχος τότε δεν υπάρχει κανένας λόγος να διατηρούνται εν ζωή με ενέσεις επιδότησης από αυτόν αναποτελεσματικοί πάροχοι οι οποίοι αποδεικνύονται και αφερέγγυοι θέτοντας σε κίνδυνο όλη την αγορά. Η αναποτελεσματικότητα των παρόχων τεκμηριώνεται και από την μη διαφοροποίηση των προιόντων τους σε σχέση με τον ΟΤΕ, αλλά και την ανομοιογένεια κόστους με αυξητικές αντί για καθοδικές τάσεις. Ιδιαίτερα στο σημείο αυτό τονίζεται ότι το αυξημένο κόστος δεν σχετίζεται με επενδύσεις σε τηλεπικοινωνιακά δίκτυα που θα είχαν αυξημένο βαθμό απόσβεσης αλλά με καταστροφικές πολιτικές τιμών. Επιπλέον η άνετη πρόσβαση μερικών από αυτούς σε χρηματοοικονομικούς πόρους (βλέπε Tellas, Forthnet) καθιστά την αναζητούμενη επιδότηση από τον ΟΤΕ κλασική περίπτωση αθέμιτου ανταγωνισμού όπου τα κέρδη του ΟΤΕ εξανεμίζονται για όφελος όχι του τελικού καταναλωτή αλλά του υπερκέρδους η της επιβίωσης συγκεκριμένων ανταγωνιστών οι οποίοι δεν μπορούν σταθούν στην αγορά ως αυτόφωτοι.

  Ιδιαίτερα η ΕΕΤΤ πρέπει να προσέξει το γεγονός ότι η διάκριση των τιμών διασύνδεσης δεν οδηγεί σε άνοιγμα της αγοράς σταθερής τηλεφωνίας η οποία

υποχωρεί προς όφελος της κινητής τηλεφωνίας λόγω του φαινομένου της υποκατάστασης.

Συνεπώς, μετά τα παραπάνω, η εταιρία μας θεωρεί ότι θα πρέπει να ισχύσει η αρχή της αμοιβαιότητας, με τέλη τερματισμού μεσοσταθμισμένα μεταξύ local και single, βάσει πραγματικών στοιχείων κίνησης, με glide-path ενός έτους.

4.7.4.12. COSMOTE

[…][201]

[201] […] Εμπιστευτικό κείμενο